T.C.
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE EYLEMLERDE OLUMSUZ SEMANTİK PROZODİ
(DERLEM TEMELLİ BİR İNCELEME)

DOKTORA TEZİ

NURBANU ŞAHİN HATİPOĞLU

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

ANKARA, 2023

T.C.
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE EYLEMLERDE OLUMSUZ SEMANTİK PROZODİ
(DERLEM TEMELLİ BİR İNCELEME)

DOKTORA TEZİ

NURBANU ŞAHİN HATİPOĞLU

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

DANIŞMAN

PROF. DR. NİHAL ÇALIŞKAN

ANKARA, 2023

ONAY SAYFASI

Nurbanu ŞAHİN HATİPOĞLU tarafından hazırlanan "Türkçe Eylemlerde Olumsuz Semantik Prozodi (Derlem Temelli Bir İnceleme)" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda Doktora Tezi olarak kabul edilmiştir.

<table>
<tr><td colspan="2">Jüri Üyesi</td><td>Kurumu</td><td>İmza</td></tr>
<tr><td colspan="2">Prof. Dr. Nihal ÇALIŞKAN (Danışman)</td><td rowspan="2">Gazi Üniversitesi</td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td>Kabul ☐</td><td>Red ☐</td></tr>
<tr><td colspan="2">Prof. Dr. Akartürk KARAHAN (Jüri Başkanı)</td><td rowspan="2">Yıldırım Beyazıt Üniversitesi</td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td>Kabul ☐</td><td>Red ☐</td></tr>
<tr><td colspan="2">Prof Dr. Mustafa KURT</td><td rowspan="2">Gazi Üniversitesi</td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td>Kabul ☐</td><td>Red ☐</td></tr>
<tr><td colspan="2">Dr. Öğr. Üyesi Ceren SELVİ</td><td rowspan="2">Yıldırım Beyazıt Üniversitesi</td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td>Kabul ☐</td><td>Red ☐</td></tr>
<tr><td colspan="2">Dr. Öğr. Üyesi Burcu ÖZTÜRK</td><td rowspan="2">Kastamonu Üniversitesi</td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td>Kabul ☐</td><td>Red ☐</td></tr>
</table>

Tez Savunma Tarihi: 09.02.2023

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda Doktora Tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Yaşar YİĞİT

BEYAN

Bu tez içerisindeki bütün bilgilerin akademik kurallar ve etik davranış çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu beyan ederim. Ayrıca bu kurallar ve davranışların gerektirdiği gibi bu çalışmada orijinal olan her tür kaynak ve sonuçlara tam olarak atıf ve referans yaptığımı da beyan ederim; aksi takdirde tüm yasal sorumluluğu kabul ediyorum. (09.03.2023)

Nurbanu ŞAHİN HATİPOĞLU

Eşim Aydoğan, kızım Nevâ ve oğlum Ahmet Ali'ye, sonsuz sevgiyle…

TEŞEKKÜR

Bu çalışma sırasında ve tüm lisansüstü hayatım boyunca bana yol gösteren, hiçbir zaman desteğini esirgemeyen, olumlu enerjisiyle tüm zorlu süreçleri güzelleştiren, üzerimde emeği çok olan ve benim için bir danışmandan çok daha fazlası olan kıymetli hocam Prof. Dr. Nihal ÇALIŞKAN'a teşekkürlerimi sunarım. Dile ve dil bilime olan ilgi ve sevgimi görerek yoluma ışık tutan, hayatım boyunca sevgi, minnet ve saygıyla anacağım bilge hocam Prof. Dr. Leylâ KARAHAN'a çok teşekkür ederim. Tez çalışmam boyunca süreci ilgi ve dikkatle takip eden, görüş ve önerileriyle yol gösteren ve çalışmanın bugüne gelmesinde emeği olan değerli hocalarım Prof. Dr. Akartürk KARAHAN ve Prof. Dr. Mustafa KURT ve Prof. Dr. Ayşe DEMİR'e teşekkürü bir borç bilirim.

Bu zorlu süreçte en büyük desteği gördüğüm, varlığıyla hayatımı güzelleştiren değerli eşim Aydoğan HATİPOĞLU'na; hayatıma girdikleri andan itibaren bana en güzel duyguları yaşatan ve yoluma ışık olan kızım Nevâ ve oğlum Ahmet Ali'ye; her zaman yanımda olduklarını bildiğim, bugünlere gelmemde büyük emeği olan annem, babam, kardeşlerim ve tüm aileme en derin sevgi ve teşekkürlerimi sunarım. Dualarını ve desteğini bir an olsun eksik etmeyen, çocuklarımla sevgiyle ilgilenen kıymetli annem Zekiye HATİPOĞLU'na sonsuz teşekkürü bir borç bilirim. Bu çalışma sırasında ve her zaman, elinden gelenin fazlasını yaparak yanımda olan can dostum Beyza KIRCA'ya çok teşekkür ederim.

ÖZET

TÜRKÇE EYLEMLERDE OLUMSUZ SEMANTİK PROZODİ (DERLEM TEMELLİ BİR İNCELEME)

ŞAHİN HATİPOĞLU, Nurbanu
Doktora, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Tez Yöneticisi: Prof. Dr. Nihal ÇALIŞKAN
Şubat 2023, 470 sayfa

Bu çalışmada Türkçe Ulusal Derlemi temelinde oluşturulan Türkçenin Sıklık Sözlüğü'ndeki 732 eylem arasında ilk sırada yer alan *ol-* eylemi olumsuz semantik prozodi açısından incelenmiştir. Çalışma, yüksek sıklık ve anlamlı eşdizimlilik ilişkisi temelinde belirlenen 30 birim üzerinde gerçekleştirilmiştir. Derlem verisine dayalı olarak yapılan çalışmada Türkçe Ulusal Derlemi'nin 0.3 sürümünden yararlanılmıştır. Belirlenen 30 birim derlem sorgusundan elde edilen tümce düzeyindeki bağlam temelinde, gerekli olduğunda ise daha geniş bağlam temelinde çözümlenmiştir. Bu doğrultuda ilk olarak her birim için OSP taşıyan, OSP taşımayan ve bağlamın tespit için yetersiz kaldığı tanıkların sınıflandırıldığı OSP tabloları hazırlanmıştır. Bu tablolardan hareketle yapılan değerlendirmeler bulgular ve inceleme kısmında sunulmuştur.

Çalışmanın bulgularından hareketle tartışma kısmında; gizlilik, çokluk, belirsizlik gibi kavramsal alanların OSP'lere kaynaklık ettiği ortaya konmuştur. Bir kısım OSP'lerin ise dünya bilgisi gerektiren *toplumsal, kültürel, politik, geleneksel, dinî kabuller* ve *dünya görüşü* ile ilişkili olduğu görülmüştür. OSP kaynakları yanında OSP'yi işaretleyen dilbilimsel koşullar betimlenmeye çalışılmıştır. OSP'leri morfolojik, sözcüksel, sözdizimsel düzlemde işaretleyen veya destekleyen dilsel ifadeler ile noktalama işaretleri, yazımsal sapma, ironi gibi bağlam temelinde OSP'yi kuvvetlendiren unsurlara dikkat çekilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *derlem dilbilim, eylem, ol-, olumsuz anlam, semantik prozodi, tutum dili*

ABSTRACT

NEGATIVE SEMANTIC PROSODY IN TURKISH VERBS (A CORPUS-BASED STUDY)

ŞAHİN HATİPOĞLU, Nurbanu
Ph.D., Department of Turkish Language and Literature
Supervisor: Prof. Dr. Nihal ÇALIŞKAN
February 2023, 470 pages

This study examines the verb to be /to become, which ranks first among the 732 verbs in the Turkish Frequency Dictionary based on the Turkish National Corpus, in terms of negative semantic prosody. We study 30 linguistic units determined by the high-frequency criteria and the collocational profiles of the verb in question. We use 0.3 release of the Turkish National Corpus to analyze the linguistic units in a sentential context where sufficient, and in a wider context where required. In this vein, we classify the data into three categories: NSP positive, NSP negative, and NSP neutral.

This study shows that some conceptual areas such as secrecy, muchness/fewness, uncertainty/ambiguity, suddenness, and continuity may generate NSP's. These NPS's tend to be universal. On the other hand, some NSP's are generated by social, cultural, political, traditional, and religious incentives and world views. These NSP's are more local in nature. The NSP's of the linguistic units in this study are generally supported by morphological, lexical, syntactic elements, and punctuation markers. Besides, spelling deviations and irony may lead to NSP's.

Keywords: *corpus linguistics, verb, to be/to become, negative meaning, semantic prosody, evaluative language*

İÇİNDEKİLER

ÖZET i

ABSTRACT ii

İÇİNDEKİLER iii

TABLOLAR LİSTESİ vi

ŞEKİLLER LİSTESİ ix

KISALTMALAR x

1. GİRİŞ 1

1.1. Amaç 1

1.2. Kapsam ve Sınırlılıklar 2

2. TEMEL KONULAR ve KAVRAMLAR 3

2.1. Semantik Prozodi 3

2.1.1. Semantik Prozodi ve Kuramsal Çerçeve ile İlgili Çalışmalar 3

2.1.2. Semantik Prozodinin Değerlendirilmesi 9

2.1.3. Türkçede Semantik Prozodi Üzerine Yapılmış Çalışmalar 12

3. YÖNTEM 15

3.1. Evren ve Örneklem 15

3.2. İnceleme Yöntemi 20

3.2.1. İncelemede Kullanılan Derlem ve Tanık Seçim Ölçütleri 20

3.2.2. Uyumluluk Satırları Üzerinde OSP İncelemesi 24

4. BULGULAR ve İNCELEME 26

4.1. Adapte ol- 26

4.2. Alışık ol- 29

4.3. Aracı ol- 34

4.4. Araç ol- 40
4.5. Bağlantılı ol- 43
4.6. Belli ol- 46
4.7. Egemen ol- 49
4.8. Eğiliminde ol- 53
4.9. Etken ol- 56
4.10. Etkili ol- 61
4.11. Etkin ol- 62
4.12. Etkisi ol- 65
4.13. Haberdar ol- 69
4.14. Haberi ol- 73
4.15. Hâlde/Halde ol- 80
4.16. Hazırlıklı ol- 81
4.17. İbaret ol- 85
4.18. Konu ol- 90
4.19. Muhatap ol- 93
4.20. Neden ol- 96
4.21. Ortak ol- 99
4.22. Razı/Râzı ol- 101
4.23. Sahibi/Sâhibi ol- 104
4.24. Sahip ol- 106
4.25. Sahne ol- 109
4.26. Sebep ol- 111
4.27. Sözkonusu ol- 113
4.28. Şahit ol- 117
4.29. Tanık ol- 122

4.30. Taraf ol- 126

5. TARTIŞMA 130

5.1. OSP Kaynakları 130

5.1.1. OSP'ye Kaynaklık Eden Kavramsal Alanlar 130

5.1.1.1. Gizlilik 131

5.1.1.2. Azlık - Çokluk 133

5.1.1.3. Güç 134

5.1.1.4. Süreklilik 137

5.1.1.5. Belirlilik - Belirsizlik 138

5.1.1.6. Anilik 140

5.1.2. Dünya Bilgisi Gerektiren OSP'ler 141

5.2. OSP'leri Doğuran veya Destekleyen Dilbilimsel Şartlar 145

5.2.1. Morfolojik Unsurlar 145

5.2.2. Sözcüksel Unsurlar 147

5.2.3. Sözdizimsel Unsurlar 154

5.2.4. Noktalama İşaretleri 159

5.2.5. Yazımsal Sapmalar 163

5.2.6. İroni 164

5.2.7. Genel Adlar 166

6. SONUÇ VE ÖNERİLER 168

7. KAYNAKLAR 171

8. EKLER 178

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 3.1. OSP bakımından incelenecek birimlerin listesi (Log-likelihood değerine göre sıralı) 20
Tablo 4.1. "Adapte ol-" biriminin OSP örnekleri 27
Tablo 4.2. Adapte ol- biriminin "çokluk" kaynaklı OSP örnekleri 27
Tablo 4.3. Adapte ol- biriminin "anilik" kaynaklı OSP örnekleri 28
Tablo 4.4. "Alışık ol"- biriminin birincil OSP halkası 30
Tablo 4.5. "Alışık ol"- biriminin ikincil OSP halkası 31
Tablo 4.6. "Alışık ol"- biriminin üçüncül OSP halkası 32
Tablo 4.7. "Alışık ol"- biriminin dördüncül OSP halkası 33
Tablo 4.8."Alışık ol-" biriminin beşincil OSP halkası 34
Tablo 4. 9. "Aracı ol-" biriminin birincil OSP halkası 35
Tablo 4.10. "Aracı ol-" biriminin ikincil OSP halkası 37
Tablo 4.11. "Aracı ol-" biriminin üçüncül OSP halkası 39
Tablo 4.12. "Araç ol-" biriminin birincil OSP halkası 40
Tablo 4.13. "Araç ol-" biriminin ikincil OSP halkası 41
Tablo 4.14. "Araç ol-" biriminin üçüncül OSP halkası 42
Tablo 4.15. "Bağlantılı ol-" biriminin birincil OSP halkası 43
Tablo 4.16. "Bağlantılı ol-" biriminin birincil OSP halkası 2 45
Tablo 4.17. "Bağlantılı ol-" biriminin ikincil OSP halkası 45
Tablo 4.18. "Bağlantılı ol-" biriminin üçüncül OSP halkası 46
Tablo 4.19. "Belli ol-" biriminin birincil OSP halkası 47
Tablo 4.20. "Belli ol-" biriminin ikincil OSP halkası 48
Tablo 4.21. "Belli ol-" biriminin üçüncül OSP halkası 48
Tablo 4.22. "Egemen ol-" biriminin nötr kullanımları 50
Tablo 4.23. "Egemen ol-" biriminin OSP örnekleri 50
Tablo 4.24. "Egemen ol-" biriminin birincil OSP halkası 52
Tablo 4.25. "Egemen ol-" biriminin ikincil OSP halkası 52
Tablo 4.26. "Eğiliminde ol-" biriminin birincil OSP halkası 53
Tablo 4.27. Eğiliminde ol-" biriminin ikincil OSP halkası 55
Tablo 4.28. "Eğiliminde ol-" biriminin üçüncül OSP halkası 55
Tablo 4.29. "Etken ol-" biriminin birincil OSP halkası 1 (Sağlık/tıp konu alanı) 57
Tablo 4.30. "Etken ol-" biriminin birincil OSP halkası 2 (Genel konu alanı) 58

Tablo 4.31. "Etken ol-" biriminin ikincil OSP halkası (Ekonomi-siyaset konu alanı) 58
Tablo 4.32. "Etken ol-" biriminin ikincil OSP halkası (Genel konu alanı)..... 59
Tablo 4.33. "Etkili ol-" biriminin birincil OSP halkası..... 61
Tablo 4.34. "Etkili ol-" biriminin ikincil OSP halkası..... 62
Tablo 4.35. "Etkin ol-" biriminin teknik bağlamdaki kullanımları..... 63
Tablo 4.36. "Etkin ol-" biriminin OSP örnekleri..... 63
Tablo 4.37. "Etkin ol-" biriminin "sağlık" konu alanındaki OSP örnekleri..... 65
Tablo 4.38. "Etkisi ol-" biriminin birincil OSP halkası 66
Tablo 4.39. "Etkisi ol-" biriminin ikincil OSP halkası 67
Tablo 4.40. "Haberdar ol-" biriminin "durum" sözcüğü ile eşdizimlendiği kullanımlar... 70
Tablo 4.41. "Haberdar ol-" biriminin OSP örnekleri..... 70
Tablo 4.42. "Haberdar ol-" biriminin birincil OSP halkası..... 71
Tablo 4.43. "Haberdar ol-" biriminin ikincil OSP halkası 72
Tablo 4.44. "Haberdar ol-" biriminin teknik bağlamdaki kullanımları..... 73
Tablo 4.45. "Haberi ol-" Biriminin "olay" sözcüğü ile eşdizimlendiği kullanımlar 73
Tablo 4.46. "Haberi ol-" biriminin birincil OSP halkası..... 75
Tablo 4.47. "Haberi ol-" biriminin ikincil OSP halkası..... 75
Tablo 4.48. "Haberi ol-" biriminin üçüncül OSP halkası..... 76
Tablo 4.49. "Haberi ol-" biriminin dördüncül OSP halkası 78
Tablo 4.50. "Haberi ol-" biriminin beşincil OSP halkası..... 79
Tablo 4.51. "Haberi ol-" biriminin biçimce olumlu-anlamca olumsuz örneklerinde OSP görünümü 79
Tablo 4.52. "Hâlde/halde ol-" biriminin OSP halkası..... 80
Tablo 4.53. "Hâlde/halde ol-" biriminin nötr kullanımları..... 81
Tablo 4.54. "Hazırlıklı ol-" biriminin OSP kullanımları..... 82
Tablo 4.55. "Hazırlıklı ol-" biriminin OSP örnekleri..... 83
Tablo 4.56. "Hazırlıklı ol-" biriminin "belirsizlik" kaynaklı OSP kullanımları..... 84
Tablo 4.57. "İbaret ol-" biriminin birincil OSP halkası 86
Tablo 4.58. "İbaret ol-" biriminin ikincil OSP halkası 87
Tablo 4.59. "İbaret ol-" biriminin üçüncül OSP halkası 88
Tablo 4.60. "İbaret ol-" biriminin nötr kullanımları 89
Tablo 4.61. "İbaret ol-" biriminin nötr kullanımları 2 89
Tablo 4.62. "İsim + yönelme hâli eki konu ol-" dizilimindeki OSP örnekleri..... 91

Tablo 4.63. "Konu olan (sıfat) (olumsuz) söz / sözcük grubu" dizilimindeki OSP örnekleri 92
Tablo 4.64. "Muhatap ol-" biriminin OSP örnekleri 1 94
Tablo 4.65. "Muhatap ol-" biriminin OSP örnekleri 2 96
Tablo 4.66. "Neden ol-" biriminin bilim ve teknik alanındaki OSP kullanımları 97
Tablo 4.67. "Neden ol-" biriminin ekonomi konu alanındaki OSP kullanımları 98
Tablo 4.68. "Neden ol-" biriminin genel OSP kullanımları 99
Tablo 4.69. "Neden ol-" biriminin olumlu semantik prozodi örnekleri 99
Tablo 4.70. "Ortak ol-" biriminin birincil OSP halkası 100
Tablo 4.71. "Ortak ol-" biriminin ikincil OSP halkası 101
Tablo 4.72. "*Razı/râzı ol-" Biriminin* dinî bağlamdaki kullanımları (Olumlu) 102
Tablo 4.73. "Razı/râzı ol-" biriminin birincil OSP halkası 102
Tablo 4.74. "Razı/râzı ol-" biriminin ikincil OSP halkası 103
Tablo 4.75. "Sahibi-sâhibi ol-" birimin birincil OSP halkası 104
Tablo 4.76. "Sahibi-sâhibi ol-" birimin ikincil OSP halkası 105
Tablo 4.77. "Sahibi-sâhibi ol-" birimin üçüncül OSP halkası 106
Tablo 4.78. "Sahip ol-" biriminin birincil OSP halkası 107
Tablo 4.79. "Sahip ol-" biriminin ikincil OSP halkası 108
Tablo 4.80. "Sahip ol-" biriminin üçüncül OSP halkası 108
Tablo 4.81. "Sahne ol-" biriminin OSP örnekleri 110
Tablo 4.82. "Sebep ol-" birimin olumlu semantik prozodi örnekleri 113
Tablo 4.83. "Sözkonusu ol-" biriminin politika/siyaset konu alanındaki OSP örnekleri 114
Tablo 4.84. "Sözkonusu ol-" biriminin diğer OSP örnekleri 116
Tablo 4.85. "Şahit ol-" biriminin birincil OSP halkası 118
Tablo 4.86. "Şahit ol-" biriminin ikincil OSP halkası 120
Tablo 4.86. (devam) 121
Tablo 4.87. "Şahit ol-" biriminin üçüncül OSP halkası 121
Tablo 4.88. "Tanık ol-" biriminin OSP örnekleri 124
Tablo 4.89. "Tanık ol-" biriminin "gizlilik" kaynaklı OSP kullanımları 125
Tablo 4.90. "Taraf ol-" biriminin birincil OSP halkası 127
Tablo 4.91. "Taraf ol-" biriminin ikincil OSP halkası 128

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 3.1. "oldu" sözcükbiçiminin TUD "basit sorgu" kısmında sorgulanmasına ilişkin ekran görüntüsü 16
Şekil 3.2. "oldu" sözcükbiçiminin TUD eşdizimlilik sorgusuna ilişkin ekran görüntüsü ... 17
Şekil 3.3. TUD eşdizimlilik analizinde "alışık" sözcüğünün "ol-" eylemi ile eşdizimlendiği çekimli biçimlerinin log likelihood değerine göre sıralaması 22
Şekil 3.4. TUD'da daha geniş bağlama ulaşmak için yapılan sorgulama biçimine ilişkin ekran görüntüsü 25

KISALTMALAR

Akt. : aktaran

bkz. : bakınız

C. : cilt

Çev. : çeviren

ÇGTS : Çevrim İçi Güncel Türkçe Sözlük

Ed. : editör

Fr. : Fransızca

Haz. : hazırlayan

İng. : İngilizce

NSP : Negative Semantic Prosody

OSP : Olumsuz Semantik Prozodi

S. : sayı

s. : sayfa

ss. : sayfa sayısı

T.C. : Türkiye Cumhuriyeti

TDK : Türk Dil Kurumu

TNC : Turkish National Corpus

TUD : Türkçe Ulusal Derlem

vb. : ve benzeri

vd. : ve diğerleri

1. GİRİŞ

Dilin zihin ve düşünce dünyası ile ilişkisi yüzyıllardır araştırılan bir konudur. İnsan dil ile düşünür, düşündüklerini dil ile ifade eder. Ancak düşünceyi ifade etme biçimleri, düşünce ve tutumun dile yansıma biçimleri pek çok değişkene göre farklılık gösterir. Dil açık bir düşünce ifade aracı olabileceği gibi doğrudan aktarılmayan düşünceler için örtük bir aracı da olabilir. Anlambilim çalışmalarının temelinde dilin zihin ile örtük ilişkisinin çözümlenmesi ihtiyacı yatar. İnsanların doğuştan gelen, varlıkları iyi ya da kötü olarak değerlendirmesi arzusuna dayanan semantik prozodiler (Morley ve Partington 2009: 141); düşünce, duygu ve tutumların dilde gizil biçimde var olan yanının açığa çıkarılmasına çalışır. Semantik prozodi araştırmaları ancak çok sayıda sözlü ve yazılı metin üzerinde gerçekleştirildiğinde geçerliği ve güvenirliği yüksek veriler sunar. Günümüzde gelişen teknolojiyle birlikte bilgisayar dil bilimi alanında kaydedilen ilerlemeler, uygulamalı dil çalışmalarının hız kazanmasına olanak sağlamıştır. Doğal dil kullanımına ait örneklerin derlenmesi ve elektronik ortamda kaydedilmesi ile oluşturulan derlemler aracılığıyla geniş hacimli gerçek dil malzemesi araştırmacılara hazır olarak sunulmuştur. Bu doğrultuda daha önce sınırlı örnek üzerinde yapılan dil incelemelerinin daha geniş ve kapsamlı bir dil malzemesi üzerinden istatistiksel verilerle desteklenerek gerçekleştirilmesi mümkün olmuştur. Sıklık, eşdizimlilik gibi çeşitli analizler yoluyla elde edilen istatistiksel veriler daha önce fark edilemeyen dil birimlerinin tespitine ve işlevlerinin belirlenmesine olanak sağlamış, doğal dilde gerçekleşen çeşitli dil olgularının açığa çıkarılmasında etkili bir araç olmuştur. Bu doğrultuda incelenen ve üzerinde durulan konulardan biri de semantik prozodidir.

1.1. Amaç

Bu çalışmanın amacı, Türkçe eylemlerdeki olumsuz semantik prozodileri[1] *ol-* eyleminden hareketle inceleyerek OSP'lere kaynaklık eden kavramsal alanlar ile OSP'leri doğuran ve destekleyen dilbilimsel şartlara dikkat çekmektir. Türkçe literatürde semantik prozodi üzerine yapılan çalışmalar daha çok araştırmacıların dikkati ile belirlenen dil

[1] Buradan itibaren "Olumsuz Semantik Prozodi" için "OSP" kısaltması kullanılacaktır.

birimleri üzerine gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada Türkçede en sık kullanılan ol- eylemi alınarak onun etrafında oluşan OSP'ler saptanmaya çalışılmıştır. Çok sayıda dil malzemesinin aynı anda değerlendirilmesi OSP'lere yön veren ve onları besleyen unsurların da ortaya konmasına olanak sağlamıştır. Bu doğrultuda çalışmanın hem semantik prozodi literatürü hem de yöntem ve bulgular açısından alanda bir boşluğun doldurulmasına katkıda bulunması, bu konuda çalışmak isteyen araştırmacılara bir bakış açısı kazandırması beklenmektedir.

1.2. Kapsam ve Sınırlılıklar

Çalışma *ol-* eyleminin yüksek ve anlamlı eşdizimlilik örüntülerine ilişkin veri sunan Log-likelihood istatistiksel değeri temelinde belirlenen şu 30 birim üzerinde gerçekleştirilmiştir:

Adapte ol-, alışık ol-, aracı ol-, araç ol-, bağlantılı ol-, belli ol-, egemen ol-, eğiliminde ol-, etken ol-, etkili ol-, etkin ol-, etkisi ol-, haberdar ol-, haberi ol-, hâlde/halde ol-, hazırlıklı ol-, ibaret ol-, konu ol-, muhatap ol-, neden ol-, ortak ol-, razı/râzı ol-, sahibi/sâhibi ol-, sahip ol-, sahne ol-, sebep ol-, sözkonusu ol-, şahit ol-, tanık ol-, taraf ol-.

Çalışmada Türkçe Ulusal Derlemi[2] – TUD (Turkish National Corpus – TNC) 0.3 sürümünden yararlanılmıştır. *Ol-* eylemi etrafında belirlenen dil birimleri, derlem sorgusundan elde edilen tümce düzeyindeki bağlamın sunulduğu metinlerden hareketle OSP açısından çözümlenmiştir. Yönetilebilir bir veri seti elde etmek amacıyla her birim için 100 tanık üst sınır olarak belirlenmiş, tanık sayısı 100'den az olan birimlerin mevcut olan tüm örnekleri incelenmiştir.

[2] Çalışmanın bundan sonraki kısmında Türkçe Ulusal Derlemi için TUD kısaltması kullanılacaktır.

2. TEMEL KONULAR ve KAVRAMLAR

2.1. Semantik Prozodi

Semantik prozodi, dil birimlerinin örtük / gizil biçimde var olan; tespiti ancak çok sayıda sözlü / yazılı veri seti üzerinden ve eşdizimlilik / bağlam temelinde ortaya çıkarılan olumlu, olumsuz özelliği olarak tanımlanabilir. Semantik prozodiyi anlamak ve tanımlamak için öncelikle bu konu üzerinde yapılmış ilk çalışmalardan yola çıkarak gelişimini incelemek gerekmektedir.

2.1.1. Semantik Prozodi ve Kuramsal Çerçeve ile İlgili Çalışmalar

Dil incelemeleri sahasında yapılan çalışmalar, genellikle teorik düzeyde ya da sınırlı veri seti üzerinden gerçekleştirilmiştir. Bu da az sayıda örnek üzerinden gerçekleştirilen dilbilim çalışmalarının uygulama yönünden zayıf kalmasına, dolayısıyla geçerlilik, güvenirlik ve sınanabilir bulgular sunulan bir alandan çok, öznel yargı ve yorumlardan ibaret sınırlı bir alan olarak algılanmasına sebep olmuştur. Ancak 20. yüzyılın sonlarında bilgisayar bilimleri alanında kaydedilen ilerlemelerle birlikte dil malzemesi üzerine yapılacak incelemeler için geniş hacimli, kapsamlı, hesaplanabilir ve sınanabilir veri setleri sunan derlem dilbilim (corpus linguistics) yazılımları üretilmiştir. Elektronik ortamda işlenebilir çok sayıda yazılı-sözlü metin ve milyonlarca sözcükten oluşan bu derlemler doğal ve gerçek dil kullanımlarına ilişkin sıklık, eşdizimlilik analizi gibi işlemler yoluyla istatistiksel veriler sunmaktadır. Bu yolla geniş hacimli, kapsamlı ve çeşitli değişkenler doğrultusunda gerçek dil malzemesi üzerinden daha önce tespit edilemeyen dil birimlerinin tanımlanması, işlevlerinin çözümlenmesi ve dil olgularının tespit edilmesi mümkün hâle gelmiştir. Bu anlamda semantik prozodi olgusu da bilgisayarlı dilbilim yöntemlerinin gelişmesiyle üzerinde durulan bir konu olmuştur. Bilgisayar destekli dilbilim incelemelerinin ortaya çıkışından önce anlambilimciler tarafından semantik prozodinin algılanıp algılanmadığını bilmek zordur. Bununla birlikte modern anlambilimin kurucularından Bréal (1897), alışılmış eşdizimlilik ürünü olan anlam aktarımına *bulaşma* (contagion) adını vererek buna en çok yaklaşan isimdir (Louw, 2000: 32). Bréal'a göre aynı dizimde sıklıkla kullanılan sözcükler arasında *anlam bulaşması* (semantic contagion) meydana gelebilmektedir. Ullman, Bréal'in bu tespitinin en dikkat çekici örneğinin Latince *persona* (kişi) sözcüğünün Fransızcada olumsuzluk bildiren *ne* unsuru ile sık kullanımı nedeniyle kazandığı olumsuz anlam

olduğunu belirtmiştir (1972:198). Hatta bulaşmanın etki gücünün yüksekliğinden bahsederek bu anlamların yaygınlık kazandığını, "personne" sözcüğünün taban tabana zıt olan iki kullanıma sahip paradoksal bir durum sergilediğini belirtmekte ve bunu sözcüğün isim olarak kullanıldığında "kişi" anlamını korumakla beraber dilbilgisel işlev üstlendiğinde, örneğin bir soruya yanıt olarak söylendiğinde, "hiç kimse" anlamına gelmesi ile örneklendirmektedir. Latincedeki *passus* 'step', *punctum* 'point', *rem* 'thing' sözcüklerinin *ne* olumsuzluk ögesi ile sıklıkla eşdizimlenmesiyle kazandıkları *ne… pas* 'not' (değil), *ne... point* 'not, not at all' (tam olarak değil), *ne… rien* 'nothing' (hiçbir şey) yapıları da (1972: 198) benzer şekilde bulaşma yoluyla ortaya çıkan olumsuz anlamlar olarak değerlendirilmektedir. Bu tespitler özünde semantik prozodi çalışmalarının kaynağını oluşturmakla birlikte, bilgisayarlı dilbilim yöntemleri ile gerçekleştirilemediğinden sınırlı sayıda örnek üzerinden sunulmuştur.

Semantik prozodi kavramı ilk olarak Sinclair (1987, 1991) tarafından tanılanmış ve literatüre kazandırılmıştır. Semantik prozodiyi *sözcüksel/dilbilgisel etki* (lexicogrammatical environment) terimini kullanarak ele alan Sinclair, konuyla ilgili ilk tespitini *set in* (başlamak, ortaya çıkmak, gelip çatmak) deyimsel eylemi (phrasal verb) (1897, 1991) üzerinden gerçekleştirmiştir. 7,3 milyonluk bir derlem temelinde *set in* eyleminin kullanıldığı dilbilgisel yapıları betimleyerek bu eylemin çoğunlukla "çürüme, halsizlik, önyargı, hayal kırıklığı, anarşi" gibi arzu edilmeyen durumları ifade eden gramatikal öznelerle bir arada kullanıldığını tespit etmiştir (1987:155–156). Sinclair'in söz konusu çalışması hesaplamalı dilbilim yöntemi aracılığıyla ortaya konan ilk semantik görünüm çalışması olarak değerlendirilmektedir (Louw, 2000:32). Bu çalışmanın devamı niteliğinde olan bir diğer çalışmasında (1991: 112), *happen* (olmak, meydana gelmek) eyleminin hoş olmayan, istenmeyen durumlara işaret eden bağlamlarda kullanımından hareketle "sözcüklerin ve söz gruplarının çoğu kez belli bir semantik çevrede kullanılma eğiliminde olduğu"nu belirtmiştir. Sinclair'in daha çok olumsuz semantik prozodiye ilişkin tespitlerinin yer aldığı bu çalışmaları, belirli bir sıklık ve tekrarlılık temelinde ortaya çıkan derlem verileriyle desteklendiği için önemlidir.

Semantik prozodi terimi ise ilk olarak Louw tarafından 1993[3] yılında kullanılmıştır. Louw, terimin ilk olarak 1988'de Sinclair'le yaptıkları kişisel bir görüşmede geçtiğini, Sinclair'in bu terimi Firth'ün fonolojik renklendirme (phonological colouring) kavramından yola çıkarak kullandığını belirtmiştir (2000:32). Fonolojik renklendirme ile kastedilen, sözcükleri oluşturan seslerin bir araya gelmesi aşamasında meydana gelen benzeşme olayıdır. Türkçede "kanbur/kambur, bekleyen/bekliyen" gibi kimi söyleyişte görülen, kimi yazı diline yansımış kullanımlar (Çalışkan, 2014a:140), sözcükleri oluşturan ardışık seslerin kendi sınırlarını aşarak birbirini etkilediği ve bir çeşit prozodi oluşturduğunu örnekleyen kullanımlardır. Çalışkan, buradan ödünçlenen prozodi teriminin, sözcüklerin aynı dizim ve bağlamda yer aldığı diğer sözcüklerin anlamına bağlı olarak, genellikle sonradan kazandığı anlamları karşılamak üzere semantik prozodi şeklini aldığını belirtmektedir (2014a:140-141). Louw semantik prozodiyi "bir dil biriminin eşdizimlileri tarafından telkin edilen kalıcı anlam atmosferi" olarak tanımlamaktadır (2000:30). Terimi kullanıma soktuğu ilgili çalışmasında beklenen eşdizimlilik ilişkilerinden farklı olan kullanımların ironi üretebileceği konusuna eğilmiştir. Tespitlerini *utterly* (tamamen, bütünüyle, düpedüz), *bent on* (kararlı olmak), *symptomatic of* (…nın belirtisi olmak) gibi birimler üzerinden örnekleyen Louw (2000), yerleşik eşdizimlilik ilişkilerinden yola çıkarak genel dilde olumsuz semantik prozodi taşıyan bu dil birimlerinin, *eşdizimsel çakışma* (collocational clash) olarak değerlendirilen farklı kullanımlarla birlikteliğinin olumlu semantik prozodi oluşturduğunu, bu durumun da ironi etkisi yaratabileceğini söylemektedir. Louw'un bu çalışmasından sonra litaratürde semantik prozodi çalışmaları hız kazanmıştır.

Stubbs, *eşdizimsel prozodi* (collocational prosody) terimini kullandığı çalışmasında (1996), 120 milyon sözcüklük bir derlem üzerinden *cause* (sebep olmak), *affect* (etkilemek), *consequence* (sonuç), *create* (meydana getirmek, yaratmak), *effect* (etki, tesir), *happen* (olmak, meydana gelmek), *reason* (neden, vb.), *break out* (patlak vermek, çıkmak vb.) birimlerini incelemiş, *reason* ve *consequence* gibi sözcükler üzerinden karşılaştırmalı semantik profiller sunmuştur. Stubbs'ın anılan çalışması semantik prozodilerin oluşum sistemine ilişkin artsüremlilik vurgusu taşıması bakımından dikkat çekicidir. Bu vurguyu *cause* (sebep olmak) eylemi üzerinden yapan Stubbs (1995); mevcut durumda olumsuz

[3] Çalışmada kaynak olarak ilk baskısı 1993'te yayımlanan bu çalışmanın 2000'de yayınlanan nüshası kullanılmıştır.

anlam özelliği gösteren, bağımsız kullanımlarında olumsuz prozodi sezilen *cause* (sebep olmak) eyleminin, henüz sadece olumsuz sözcüklerle bir arada kullanılacak düzeyde olmamakla birlikte olumsuz bağlamdaki kullanımlarının arttığını, bunun da zamanla eylemin sadece olumsuz anlam yüküne sahip sözcüklerle bir arada kullanılması yönünde gelişeceği görüşündedir.

Bublitz (1996), *cause* (sebep olmak), *happen* (olmak, meydana gelmek), *commit* (teşebbüs etmek), *somewhat* (bir şekilde, kısmen) ve *prevail* (hüküm sürmek, geçerli olmak) birimlerini incelediği çalışmasında semantik prozodilerin eşdizimlilik ile ilişkisi hakkında tespitlerde bulunmuştur. Bu doğrultuda semantik prozodilerin yalnızca incelenen düğüm sözcük (node word) ile sınırlı olmadığını, anlamsal tutarlılık çerçevesinde sözcüğün etrafında bulunan daha geniş dil birimlerini kapsadığını işaret etmektedir.

Lewandowska- Tomaszczyk *semantik prozodi / armoni* (semantic harmony) terimini kullandığı çalışmasında semantik prozodiyi; bir dizi anlamsal süreci harekete geçirmede tetikleyici rol üstlenen, devamında söylem tutarlılığını sürdürmeyi sağlayan söylemsel ve sistematik yapıya sahip bir araç (1996: 25) olarak tasavvur etmektedir.

Partington *commit* (işlemek vb.), *peddle* (dolaşarak satmak vb.), *dealings* (iş ilişkisi, bağlantı vb.) birimlerini incelediği çalışmasında semantik prozodiyi yan anlamdan yola çıkarak "yan anlam etkisinin tek sözcüğün sınırlarını aşarak yaygınlaşması" biçiminde tanımlamaktadır (1998: 11). Partington'a göre semantik prozodi, konuşmacının anlattıklarına ilişkin olumlu ya da olumsuz tutumunu yansıtan *anlatımsal duygusal çağrışım* (expressive connotation) ile benzerlik göstermektedir (1998: 65-69). İki kavram arasındaki en belirgin fark, duygusal çağrışımın bir sözcük üzerinde, semantik prozodinin ise tek sözcüğün sınırlarını aşarak daha geniş bir alanda ortaya çıkmasıdır.

Semantik prozodi kavramına ilişkin detaylı bir inceleme yapan Whitshitt, konu hakkında yapılan çalışmalardan yola çıkarak ilgili kavramın 3 farklı şekilde tanımlandığını belirtmiştir (2005: 283). Bunlardan ilki Louw'un literatürde yaygın olarak kabul gören "bir dil biriminin eşdizimlileri tarafından telkin edilen kalıcı anlam atmosferi" tanımıdır (2000:30). Louw'un artsüremli bir bakış açısıyla sunduğu bu tanımlama, sıklıkla birlikte kullanılan dil birimlerinin, anlam özelliklerini diğer birimlere aktararak zamanla yeni anlam özellikleri kazanmaları üzerine kuruludur.

İkinci tanım, Louw'un değerlendirmesi ile benzer yönleri bulunmakla birlikte kavramı işlevsel bakış açısını ön plana çıkaran Sinclair'e aittir. Buna göre semantik prozodi, konuşmacının tutumuyla alakalı olup semantik / pragmatik sürekliliğinin pragmatik tarafında yer almaktadır (2004: 34). Louw'un ilk tanımını geliştiren Stubbs'ın vardığı nokta da benzerdir. Stubbs, semantik alanının dilin konuşurdan bağımsız tarafıyla ilgilendiğini, prozodilerin ise konuşurun olumlu / olumsuz tutumu ile bağlantılı olduğu görüşünden yola çıkarak semantik prozodi yerine söyleme dayalı / pragmatik prozodi (discourse prosody) terimini kullanmayı tercih etmiştir (2001: 65-66).

Üçüncü tanım ise Partington (1998) ve Cotterill'in (2001) semantik prozodi ile *duygusal çağrışım*ın (expressive connocation) eş anlamlılığı yönündeki değerlendirmelerie dayanmaktadır. Whitsitt, iki kavram arasındaki ilişkiyi detaylı bir şekilde inceleyen araştırmacıların değerlendirmesini şöyle özetlemektedir (Whitsitt, 2005: 285):

> "Semantik prozodi birkaç sözcüğe yayılan çağrışım, çağrışım ise anlamsal aktarım sürecinin nasıl gerçekleştiğini göstermeyen semantik prozodidir."

Stewart (2010) semantik prozodi üzerine yapılan çalışmalarda kavramın içeriği ve değerlendirilmesi yönündeki farklılıkları eleştirel bir bakış açısıyla ve kapsamlı olarak incelemiştir. Bu doğrultuda, tek bir çatı altında iki farklı yaklaşım bulunduğunu ve bu yaklaşımların semantik prozodi çalışmalarına öncülük eden Sinclair ve Louw'un tanımlamaları etrafında geliştiğini, daha sonra yapılan çalışmaların bu iki yaklaşım etrafında gruplandığını belirtmiştir (2010: 159).

Semantik prozodi kavramındaki ikirciklilik Sinclair ve Louw'un yaklaşımlarında öne çıkan özellikler temelinde ortaya çıkmaktadır. "Söylem prozodisi" terimini tercih eden Sinclair'in semantik prozodi yaklaşımında öncelik verdiği unsurlar şöyledir (Akt. Stewart, 2010: 161):

> "- Anlam biriminin merkezi, iki zorunlu ögeden biridir.
> - Eş zamanlı bir çerçevede değerlendirilir.
> - Tek sözcük/ifadeden daha büyük bir birimin özelliğidir.
> - Anlamsal açıdan "nötr" sözcüklerle sınırlı değildir.
> - "İyi" ve "kötü" betimlemeleriyle sınırlı değildir."

Sinclair semantik prozodinin tek sözcüğün sınırlarını aşan bir düzlemde değerlendirilmesi gerektiğini savunmaktadır. Sözcüklerin doğrudan olaylara veya ögelere atıfta bulunması nedeniyle önemli olduğunu, ancak öncelikli olarak şu iki koşulun sağlanması gerektiğini belirtmektedir (2004:53):

> "1. Konuşma topluluğunda sözcüğün kabaca tanımına ilişkin önceden paylaşılan bir deneyim varsa,
> 2. Sözcüğün kullanıldığı yerde metin yapısı o anlama erişime izin veriyorsa."

Sözcüğe ilişkin bu bilgilere erişim ise sözcük sınırlarını aşan bir düzleme bağımlı olduğundan Sinclair'in yaklaşımının temelini oluşturmaktadır. Sinclair, sözlüksel ögeleri *anlam birimleri* (units of meaning) (1997, 2004) ya da *genişletilmiş anlam birimleri* (2007) (extended units of meaning) biçiminde kavramsallaştırarak şu 5 eş seçim (co-selection) kategorisinden oluşan bir model ortaya koymuştur: *Çekirdek sözcük* (core word), *eşdizimlilik*, *birleştirim* (colligation), *semantik prozodi* ve *semantik tercih* (semantic preference) (Akt. Yang, 2016: 897). Çekirdek sözcüğün merkezde olduğu bu modelde diğer kategorilerde ortaya çıkan özellikler ile söylem inşa edilmektedir. *Naked eye* (çıplak göz) ve *true feelings* (gerçek hisler) gibi farklı birimleri ilgili kategorilerden hareketle değerlendiren Sinclair (2004: 30-36), eşdizimliliğin bağlama uygun bir semantik tercih ve semantik prozodi özelliği kazandığını belirterek semantik prozodinin işlevsel ve tutumsal yönünü ön plana çıkarmaktadır.

Louw'un semantik prozodi yaklaşımında öncelenen unsurlar ise şöyledir: (Akt. Stewart, 2010: 161):

> "- Aktarılan ya da eklenen anlamdır.
> - Hem artsüremli (diachronic) hem de eşsüremli (synchronic) bir çerçevede değerlendirilir.
> - Sözcüğe ait bir özelliktir.
> - Anlamsal açıdan daha çok "nötr" sözcüklerle ilişkilidir.
> - Genellikle birincil terimleri "iyi" ve "kötü" (olumlu / olumsuz, lehte / aleyhte) olan ikili bir ayrım ile ifade edilir."

Louw'un semantik prozodi yaklaşımının temelinde sözcüksel birime etrafındaki (iyi-kötü / olumlu-olumsuz) eşdizimliler vasıtasıyla kalıcı bir anlam özelliği telkin edildiği

görüşü yatmaktadır. Bununla birlikte zamanla artsüremlilik vurgusunu azaltan Louw, semantik prozodilerin belli olumlu / (daha çok) olumsuz bağlamlarda ortaya çıktığını ve birincil işlevinin konuşur ya da yazarın tutumunu yansıtmak olduğunu belirtmiştir (2008: 8).

Semantik prozodilerin her iki yaklaşımda ortak olan özellikleri ise şunlardır (Stewart, 2010: 160):

> "1. Değerlendirici ve tutumsaldır.
> 2. Gizlidir.
> 3. En iyi şekilde hesaplanabilir yöntemlerle ortak metin/bağlam içinden çıkarılabilir."

2.1.2. Semantik Prozodinin Değerlendirilmesi

Dil birimlerinin semantik prozodi açısından değerlendirilmesi pek çok unsuru içinde barındıran karmaşık bir süreçtir. Bu karmaşıklığı hafifletmek için öncelikle *değerlendirme* (evaluation) kavramının içeriği ve bileşenleri bilinmelidir. Thompson ve Hunston değerlendirme kavramını şu şekilde tanımlamaktadır (2000:5):

> "Değerlendirme, konuşmacının veya yazarın bahsettiği varlıklara veya önermelere karşı tutumunu veya duruşunu, bakış açısını veya duygularını ifade etmek için kullanılan geniş bir terimdir. Bu tutum, kesinlik, yükümlülük, arzu edilirlik veya diğer bir dizi değer kümesinden herhangi biri ile ilgili olabilir."

Bu tanımlama oldukça geniş olması sebebiyle değerlendirme kavramının hangi bileşenlerden meydana geldiği konusunu biraz daha açmak gerekmektedir. Değerlendirme işlemi temel olarak Martin'in (1999) *değer biçme modeli* (model of appraisal) etrafında gerçekleştirilmektedir. Bu modelin merkezinde mutluluk, korku vb. duyguların ifadesini içeren *etkilenme* (affect) vardır. Etkilenme kategorisi 2 alt özel sistemi kapsamaktadır. Bunlar; *dürüstlük, nezaket* gibi davranışın ahlaki boyutuyla ilgili değerlendirmeleri içeren *yargı* (judgement) ile *incelik, güzellik* gibi estetik değerlendirmelerle ilgili olan *takdir* (appreciation) sistemleridir (Martin, 1999: 142).

Anlama ilişkin "iyi-kötü" parametresine ilişkin değerlendirmeler bu değer biçme modeli temelinde şekillenmektedir. Bununla birlikte değerlendirme aşamasında *etki* çatısı

altında *yargı* ve *takdir* anlamlarına ilişkin bilgi tek başına yeterli değildir. Stewart, bu aşamada "konuşmacının ya da yazarın ifade edilen değerlendirmeye bağlılık derecesini kapsayan seçenekler sistemi" olarak açıkladığı *angajman* kavramının da göz önünde bulundurulması gerektiğini belirtmektedir (2010: 24). Bu konu, değerlendirme sürecinde önemle üzerinde durulması gereken semantik prozodilerin kimin tutumunu yansıttığı meselesi ile ilgilidir. Martin, konuşur ya da yazarın ifade edilen değerlendirmeye bağlılık derecesini *engagement* (bağlılık) kavramı ile ifade etmektedir. Bu kavramı konuşur ya da yazar için "seçenekler sistemi" olarak değerlendiren Martin, ilgili kavrama yönelik bilginin kip ile ilgili sistemler aracılığıyla aktarılabileceğini ifade etmektedir (1999: 142).

Semantik prozodiler metni üretenin tutum ve değerlendirmelerini yansıtmaktadır. Stubbs (2001: 65) "Eğer bir şey için *sağlandı* (provided) diyorsanız, bu onu onayladığınız anlamına gelir." diyerek prozodilerin konuşur ya da yazarın tutum ve değerlendirmesini yansıtma işlevini *provide* (sağlamak) eylemi üzerinden örneklendirmektedir. Stewart da (2010: 22, 24) semantik prozodilerin edimbilim ve söylem alanındaki önemi göz önünde bulundurulduğunda değerlendirmenin konuşmacı/yazara ait olduğunu belirtmekte, "Soğuk havalar başladı (started)." ifadesine göre "Soğuk havalar gelip çattı (set ın)" ifadesinin daha tutumsal olduğunu söylemektedir.

Prozodilerin konuşur ya da yazarın tutumunu ifade ettiği kabul edilmekle birlikte, dolaylı konuşma bağlamları olarak nitelendirilen metinlerde durum daha farklıdır. Bu tür metinlerde değerlendirici olarak tutumunu ifade eden özne farklıdır. Bununla ilgili olarak Bernardini ve Aston şunları söylemektedir (Akt. Stewart, 2010: 24):

> "(Goffman'ın (1981) ünlü konuşmacı söylem rolü dökümünü kullanacak olursak (Levinson 1988)) bu kişi müdür, yazar veya animatör olarak konuşmacı mı olurdu? Dolaylı konuşma bağlamlarında, prozodilerin söz konusu metnin yazarı (animatörü değil) olarak alıntı yapanın değil, alıntı yapılan konuşmacının değerlendirmesini gösterebileceği açıktır."

Metin yazarının bir başkasının sözlerini aktardığı bu tür dolaylı konuşma metinlerinde tutumu açığa çıkarma amacıyla yapılacak semantik prozodi değerlendirmesi, aktarımı yapan kişinin tutumunu yansıtacak bir ifade kullanmadığı sürece konuşması aktarılan özne bazında yapılmalıdır.

Bu değerlendirme sistemi temelinde gerçekleştirilen semantik prozodi incelemeleri, Louw ve Sinclair yaklaşımı temelinde iki farklı biçimde ele alınmaktadır. Louw 1993 yılında yaptığı ilk çalışmasında semantik prozodileri genel olarak "iyi-kötü" (good-bad) çerçevesine yerleştirerek, "olumlu-olumsuz" (positive-negative) ifadelerinin bir varyasyonu olarak kutupluluk boyutunda değerlendirmektedir. Partington (2004: 154) "lehte-aleyhte" (favourable-unfavourable) sözcüklerinin yanında Louw'un (1993) "iyi-kötü" ile onun çeşitlemesi olan "olumlu-olumsuz" sözcük çiftini de dilbilgisel kutupluluğun tanımı için kullanmakta, herhangi bir semantik prozodi bildirmeyen ifadeleri ise yansız/nötr (neutral) olarak değerlendirmektedir. Louw ve Partington'un semantik prozodiyi sınıflandırma şekli benzer olmakla birlikte semantik prozodiyi anlamlandırma aşamasında farklılıklar görülmektedir. Louw (1993) bir sözcüksel birimin beklenen (olumlu-olumsuz) eşdizimlilik ilişkisinden farklı kullanımları ironi yaratanbileceği görüşündeyken, Partington'ın görüşü prozodinin derecelendirilebilir olması sebebiyle tipik olmayan kullanımların her zaman ironinin göstergesi olmayacağı yönündedir (Supanfai, 2016: 103-104). Semantik prozodilerin değerlendirilmesinde Louw'un yaklaşımını takip ederek daha sistemli bir çerçeve sunan Stubbs (1995), semantik prozodileri olumlu-olumsuz-yansız/nötr (positive-negative- neutral) olmak üzere 3 grupta değerlendirmiştir.

Sinclair'in söylem prozodisi yaklaşımı etrafında ortaya çıkarak gelişen diğer değerlendirme biçiminde ise semantik prozodiler olumlu-olumsuz kutupluluğu çevresinde gruplandırılmamaktadır. Sinclair 2004 yılında yaptığı incelemesinde "naked eye" (çıplak göz), "true feelings" (gerçek hisler) gibi dil birimleri etrafında ortaya çıkan prozodiyi "zorluk", "isteksizlik", "yetersizlik" gibi kavramlar üzerinden değerlendirmektedir (30-36). Hunston (2007: 256) bakış açılarının uyumsuzluğunu gösteren bir sıfat olarak nitelendirdiği "persistent" (ısrarcı) sözcüğü üzerinden değerlendirme aşamasında bakış açısının önemli olduğunu belirterek tartışmasız bir yorumun mümkün olmadığını, bu nedenle olumlu-olumsuz ayrımının tutumsal tespitleri basite indirgemek anlamına geldiğini söylemektedir. Tognini-Bonelli (2001: 106-110) ve daha sonraki bir çalışmasında Stubbs (2001: 156-159) "proper" (uygun) sözcüğünü inceleyerek sözcüğün "yokluk, bir şeyin eksikliği" prozodisine sahip olduğunu belirtmektedir.

Sinclair'in yaklaşımı etrafında gelişen, Hunston ve Tognini Bonelli'nin araştırmalarıyla desteklediği değerlendirmeler de aslında iyi-kötü / olumlu-olumsuz ayrımının daha spesifik yönlerine odaklanan farklı biçimleridir. Sinclair semantik

prozodileri olumlu-olumsuz gibi değerlendirme ifadesinin çeşitleriyle sınırlandırmamakla beraber "zorluk", "isteksizlik", "yetersizlik" gibi kavramlarla tanımladığı semantik prozodiler aslında değerlendirmeye ilişkindir (Supanfai, 2016: 106). Semantik prozodiyi "insanların doğuştan gelen, yaşadıkları dünyadaki varlıkları özünde iyi veya kötü olarak değerlendirme arzusunun bir ifadesi" olarak tanımlayan Morley ve Partington (2009: 141), bunun olumlu-olumsuz, lehte-aleyhte, istenen-istenmeyen gibi farklı terimlerle karşılanmakla beraber en temelde iki terimli bir sistem olduğunu belirtmektedir. Bu doğrultuda yapılacak semantik prozodi incelemelerinden elde edilen bulgular çok çeşitli iyilik-kötülük / olumluluk- olumsuzluk biçimlerini kapsayabilir; ancak nihayetinde en temel iyi-kötü / olumlu-olumsuz parametresine dâhil olmaktadır. Ancak olumlu ve olumsuz semantik prozodilerin hepsi eşit derecede olumluluk ya da olumsuzluk özelliği göstermemektedir. Bir dil birimi birden fazla anlam etrafında olumlu ya da olumsuz semantik prozodi özelliği gösterebilir ve bu anlamlar etrafında yüklendiği semantik prozodi eşit olmayabilir, zayıf ya da güçlü olabilir. Semantik prozodi bir tarafı olumlu bir tarafı olumsuz olan bir skala olarak düşünülürse, olumlu ya da olumsuz anlam yükü de çevrelendiği anlamın etkisine göre derecelendirilebilir olacaktır.

2.1.3. Türkçede Semantik Prozodi Üzerine Yapılmış Çalışmalar

Türkçede semantik prozodi ile ilgili çalışmalardan ilki, Aksan vd. (2008) tarafından eş/yakın anlamlılık temelinde gerçekleştirdiği "*Türkçede Yakın Anlamlı Sözcükler: Bir Derlem Çalışması*" adlı bildiridir. "Aşk-sevda-sevgi, Allah-Tanrı" sözcüklerinin eşdizimlilik görünümü, semantik tercih ve semantik prozodi yönünden incelendiği çalışmada temel olarak yakın anlamlılık konusu üzerinde durulmaktadır. Eş anlamlılık incelenmesinde semantik prozodiden yararlanılan bir başka çalışma Pilten'in (2008) "ızdırap" bildiren eş anlamlı sözcükleri artsüremli bir bakış açısıyla incelediği doktora tezidir. İlgili sözcüklerin anlam ve eşdizimlilik ilişkilerinden hareketle incelendiği çalışma 2013 yılında *Türk Dilinde Izdırap Söz Bilgisi – Bir Eş Anlamlılık İncelemesi* adıyla kitap olarak yayımlanmıştır. Öz (2009) "beyaz-ak" ve "ince-zayıf" sıfatları üzerinden eş anlamlı kabul edilen dil birimlerinin anlam özelliklerini derlem temelinde incelediği çalışmasında semantik prozodiden yararlanmıştır. Uçar ve Kurtoğlu (2011) "al-" eylemi üzerinden gerçekleştirdikleri çok anlamlılık çalışmasında semantik prozodiyi eylemin farklı anlamlarını ortaya çıkarmak için kullanmışlardır. Semantik prozodilerin yakın anlamlılık üzerine yapılan çalışmalarda yararlanıldığı bir başka çalışma Aksan'ın (2018) *küsmek*,

darılmak ve *gücenmek* yakın anlamlı eylemlerini derlem verileri üzerinden incelediği çalışmasıdır.

Semantik prozodilerin yabancı/ikinci dil olarak Türkçe öğretimi alanında kullanıldığı bir çalışma Esmer (2015) tarafından yapılmıştır. Bu çalışmasında *anlamsal bürün* terimini tercih eden Esmer, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin ürettikleri metinlerdeki semantik prozodi özelliklerini "bilgisayar" ve "internet" düğüm sözcükleri temelinde incelemiştir. Çalışkan (2019) aynı alanda ortaya çıkan ihtiyaç doğrultusunda "diye" birimini üç temel düzeyde (sözcük, söz öbeği, cümle) incelediği çalışmasında semantik prozodiye ilişkin değerlendirmeler yapmıştır. Çalışkan'ın (2014b) semantik prozodi incelemelerine yer verdiği bir başka çalışması da *Yüksek Sıklıktaki Adlar: Zaman Sözcük Biçimi Üzerine Derlem Temelli Bir İnceleme* adlı kitabıdır. Yazılı Türkçede en sık kullanılan ad olan "zaman" sözcükbiçimini eşdizimlilik örüntüleri, dilbilgisel örüntüler, biçimbirim dizileri ve semantik prozodi etrafında kapsamlı ve ayrıntılı olarak ele aldığı çalışma, yüksek sıklıktaki adlar özelinde Türkçe söz varlığının kullanım özelliklerinin betimlenmesi yönünde yol gösterici bir kaynaktır.

Türkçede doğrudan semantik prozodi hakkında yapılmış ilk çalışma Pilten'in (2011) "Orhon Yazıtlarında Anlam Vezni" başlıklı bildirisidir. *Orhon Yazıtları*'ndan oluşturulan bir derlem temelinde yapılan incelemede *al-* ve *baz kıl-* eylemlerinin semantik prozodisi çözümlenerek yazıtlardaki söylem yeniden değerlendirilmiştir. Çalışkan'ın (2014a) doğrudan semantik prozodi kavramını ele alarak örneklerle açıkladığı "*Semantik Prozodi Kavramı ve Türkçe Semantik Prozodi Örnekleri: 'aksettirmek, ...dan ibaret, ...nin teki, karşı karşıya, varsa yoksa'"* başlıklı makalesi, çeşitli dil birimleri üzerinden örnekler sunarak kavramın farklı yönlerine dikkat çekmektedir. Kurtoğlu Zorlu (2017) Türkçe söz varlığında korku kültürü ile ilgili olan *risk, tehlike, korku, endişe, tedirginlik* ve *kaygı* sözcüklerini semantik prozodi açısından çözümlemiştir. Pilten Ufuk (2017a) "*Anlam Vezni Kavramı Üzerine Değerlendirmeler*" başlıklı makalesinde kavramla ilgili genel bilgiler vererek semantik prozodilerin tespiti ve disiplinlerarası çalışmalardaki katkısına dair öneriler sunmuştur. Pilten Ufuk'un (2017b) aynı yıl yayımlanan bir başka çalışması da Cahit Zarifoğlu'nun *İşaret Çocukları* isimli şiir kitabındaki "kadın" kavramının semantik prozodisi üzerinedir. Gündoğdu (2020) "*Karşıtlıkların Anlam Bilimsel Söylem Ezgisi: Hafif ve Ağır Düğüm Sözcükleri Üzerine Bir Değerlendirme*" başlıklı çalışmasında, dilde ikili karşıtlığın kodlanma biçimlerini "hafif-ağır" sözcük çifti üzerinden incelemiştir. Güven ve

Kubilay (2022), Dede Korkut Hikayeleri'nde geçen "öl-" eylemini derlem temelli inceledikleri çalışmalarında, eylemin eşdizimli olduğu yapılar ve bağlamdan hareketle semantik prozodisini ortaya koymuşlardır. Gündoğdu ve Duman (2022) kültürel bir sözcük olan "kutsal" sözcüğünün semantik görünümünü ortaya koymak amacıyla eşdizimlilik örüntüleri, semantik tercih ve semantik prozodi ulamlarından hareket etmişlerdir. Selvi (2022) Türkçenin sıklıkla kullanılan fiilden isim yapma eki olan *-IntI* ekinin semantik prozodisini *ayrıntı, çırpıntı, kalıntı* gibi yapım eki işleviyle eklendiği sözcükler üzerinden incelemiştir. Şahin Hatipoğlu (2022) Türkçe Ulusal Derlemi temelinde oluşturulan sıklık sözlüğünde en sık kullanılan ve sözcüksel nitelik taşıyan tek *bigram*ı (ardışık iki birim) olan "ortaya çık-" birleşik eylemini semantik prozodi açısından değerlendirmiştir.

Türkçede semantik prozodi üzerine incelemelerin yapıldığı tezler de mevcuttur. Bunlardan ilki Ayata'nın (2016) yüksek lisans tezi olarak hazırladığı "Türkçe Deyimlerde Olumsuz Semantik Prozodi" başlıklı çalışmadır. Türkçe deyimlerin anlam özelliklerinin derlem tabanlı olarak incelendiği çalışmanın kaynağını Ömer Asım Aksoy'un *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü'*ndeki deyimler oluşturmaktadır. Konu ile ilgili kapsamlı bir çalışma Sert (2018) tarafından eş anlamlı durum sıfatları üzerine hazırlanan doktora tezidir. *Gerçek-hakiki, muhtemel-olası, mühim-önemli* gibi on sıfat çifti anlam alanı ve semantik prozodi açısından çözümlenmiştir. İlgili doktora tezi kapsamında üretilen "*Anlam Alanı ve Anlam Ezgisi Açısından Eş Anlamlı Durum Sıfatları: 'Muhtemel' ve 'Olası' Örneği*" başlıklı makale 2019 yılında yayımlanmıştır. Bir başka doktora tezi ise Gündoğdu (2018) tarafından hazırlanan "*Sözcük Anlambilimi Açısından Türkçede Sıfatlar: Anlam Tercihi ve Söylem Ezgisi Görünümleri"* başlıklı çalışmadır. Bu incelemede Türkçenin farklı tür ve özellikteki (biçim, boyut, dokunsal, işitsel, renk, tat) sıfatları semantik tercih ve semantik prozodi bakımından ele alınmıştır. İlgili tezden üretilen "*Türkçede Anlam Bilimsel Söylem Ezgisi Oluşturma Dinamikleri: Sıfatlar Üzerine Derlem Tabanlı Bir İnceleme"* adlı makale (2019) *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*'nde yayımlanmıştır.

3. YÖNTEM

Çalışma, *ol-* eyleminin yüksek ve anlamlı bir birliktelik ile eşdizimlendiği birimlerdeki olumsuz semantik prozodinin ortaya çıkarılması üzerine kuruludur.

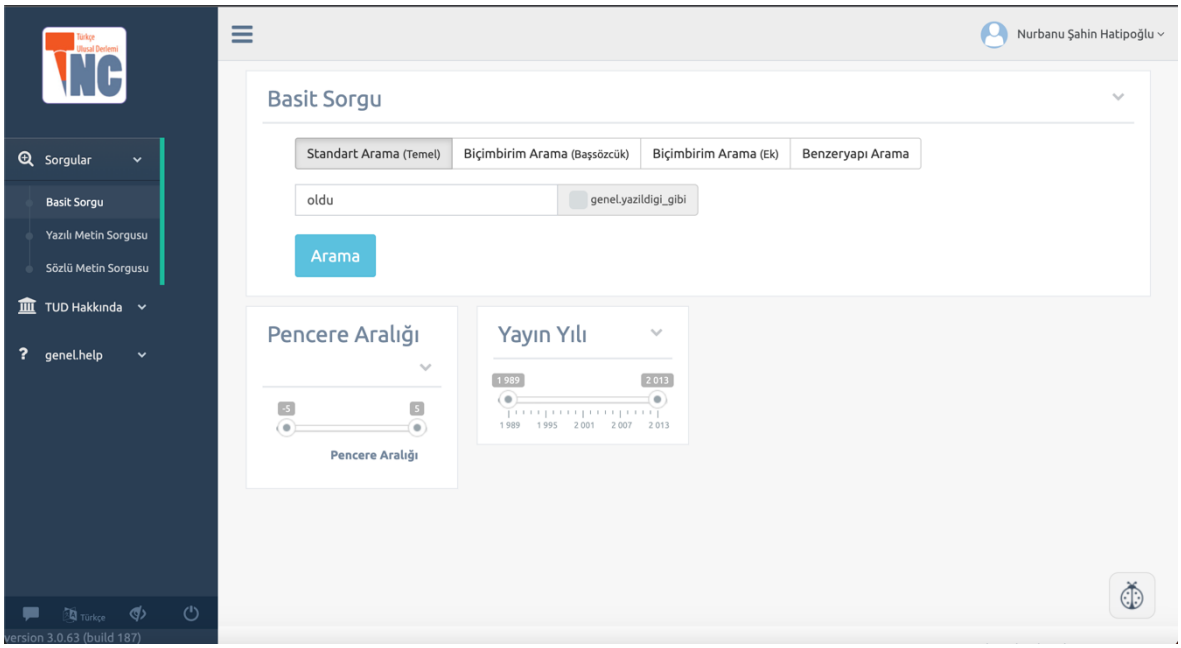
3.1. Evren ve Örneklem

Çalışmada incelenecek eylemin belirlenmesinde Türkçe Ulusal Derlemi[4] – TUD (Turkish National Corpus – TNC) temelinde oluşturulan A Frequency Dictionary of Turkish (Türkçenin Sıklık Sözlüğü) adlı çalışmadan (Aksan vd., 2017) yararlanılmıştır. İsim, fiil, zarf gibi çeşitli sözcük türlerini kapsayan sözlükte 5.000 başsözcük (lemma) yer almaktadır. Sözcükler dağılım (dispersion) ölçümleri esas alınarak sıralanmıştır. Dağılım ölçümleri sözcüklerin derlem içindeki ham sıklıklarının yanı sıra metinlere dağılımlarını da dikkate alarak oluşturulduğu için sıklığı yüksek ancak yalnızca belli metin türlerinde ön plana çıkan sözcüklerin listenin üst sıralarında yer alması engellenmiştir (Aksan vd., 2017: 5). Bu yolla oluşturulan listede 732 eylem bulunmaktadır. Bu eylemlerin ilki genel listenin ikinci sırasında yer alan ol- eylemidir. *Ol-* eyleminin sıklığı 1 312 151, dağılım değeri ise 0.98'dır (2017: 8). Yüksek sayısal görünürlüğü nedeniyle çalışma kapsamında ol- eyleminin olumsuz semantik prozodi bakımından incelenmesine karar verilmiştir.

İncelenecek veri setinin belirlenmesi aşamasında sistemli bir şekilde ilerlemek ve ol- eyleminin yardımcı fiil göreviyle oluşturduğu yapılardaki olumsuz semantik prozodiyi de gözlemlemek amacıyla, ol- eyleminin kendisinden önce eşdizimlendiği sözcüklerle birlikte ele alınması uygun görülmüştür. *Ol-* eyleminin eşdizimlendiği sözcüklerin tespit edilmesi aşamasında eylemin; 1. en sık kullanılan çekimli biçimi: *oldu*[5], 2. "-An" sıfat-fiil eki almış biçimi: *olan,* 3. istek kipi ile çekimlenmiş biçimi: *olsa* ile TUD üzerinden eşdizimlilik sorgusunun yapılması kararı alınmıştır. Eylemin görülen geçmiş zamanda çekimlenmiş biçimini esas almamızın gerekçesi söz konusu biçimin sayısal açıdan en üst sırada olmasıdır. -An sıfat fiil ekli biçim de bu sıfat fiil ekinin hem geçmiş hem de geniş/şimdiki zamanda çekimlenmiş eylemleri, bir başka deyişle gelecek zaman dışındaki tüm diğer kullanımları dönüştürmek için kullanılıyor olmasıdır. Bu durum, olan sözcükbiçiminin kapsama alanını genişlettiği için farklı çekimli biçimlerin dolaylı olarak temsil edilmesini sağlamıştır. Şart

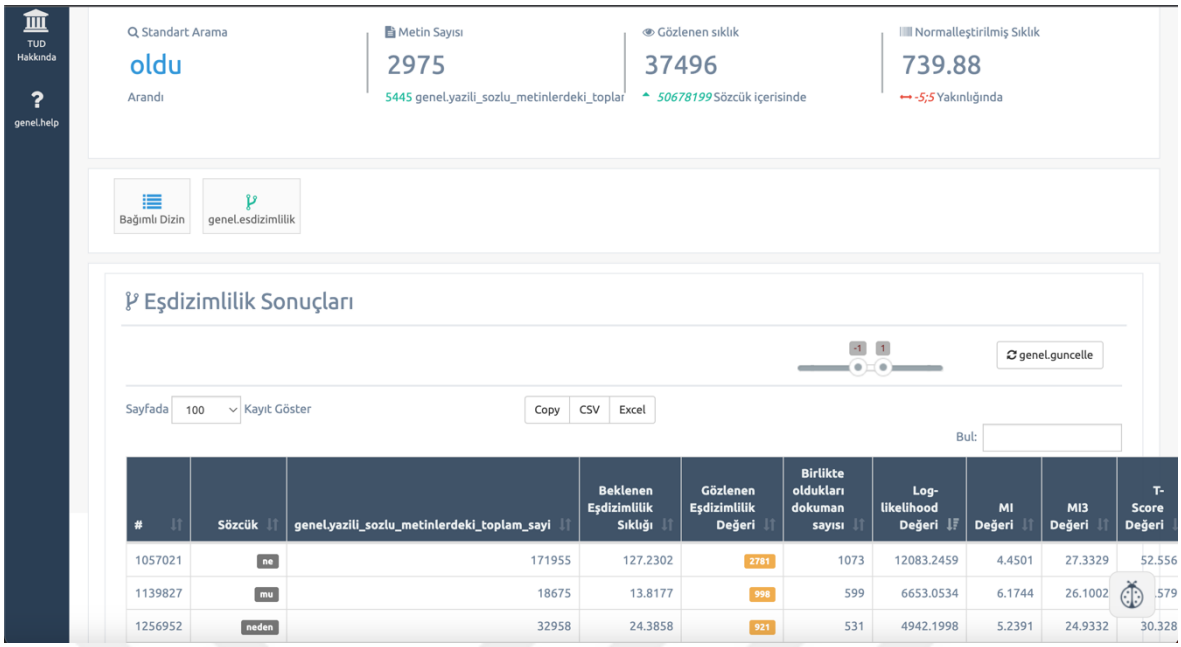
[4] Çalışmanın bundan sonraki kısmında Türkçe Ulusal Derlemi için TUD kısaltması kullanılacaktır.
[5] Eylemin en sık kullanılan çekimli biçimi TUD üzerinde tüm çekimli biçimlerin tek tek sorgulanması yoluyla elde edilmiştir.

ekiyle çekimlenmiş sözcükbiçim ise kiplik açısından farklı görünümler sunacağı için çalışmaya dâhil edilmiştir. Belirlenen üç sözcükbiçime ilişkin arama, TUD'un yazılı ve sözlü metinleri kapsayan "Basit Sorgulama" kısmından gerçekleştirilmiştir. "Standart Arama (Temel)" seçeneği işaretlenerek "Sorgu Terimi" kısmına; 1. eylemin en sık kullanılan şekli, 2. "-An" sıfat-fiil eki almış biçimi, 3. istek kipi ile çekimlenmiş biçimi yazılmıştır. Aşağıda buna ilşikin ekran görüntüsü verilmektedir:



Şekil 3.1. "oldu" sözcükbiçiminin TUD "basit sorgu" kısmında sorgulanmasına ilişkin ekran görüntüsü

Yukarıda görüldüğü biçimde gerçekleştirilen sorgulaması sonrasında derlem, söz konusu sözcükbiçim için tanık cümleleri sıralamıştır. Bu aşamada "eşdizimlilik" sekmesi seçilmiş, eylemin hemen önündeki ve arkasındaki sözcüklerle bir araya gelerek oluşturduğu yapıları görmek amacıyla pencere aralığı sağdan ve soldan -1, +1 olarak kısıtlanmıştır. Çalışma için gerekli olan sadece -1 eşdizimliliği olmakla birlikte derlem ara yüzünün pencere aralığını sıfırlamaya imkân vermemesi nedeniyle, sağ yöndeki eşdizimliliği işaret eden pencere aralığı ancak +1 olarak kısıtlanabilmiştir. Bu aşamaya ilşkin bir ekran görüntüsü aşağıda sunulmuştur:



Şekil 3.2. "oldu" sözcükbiçiminin TUD eşdizimlilik sorgusuna ilişkin ekran görüntüsü

Her sözcükbiçim sorgusu için derlemin sunduğu eşdizimlilikler ayrı bir Excel dosyası olarak kaydedilmiş, elde edilen her bir dosya üzerinde sırasıyla şu işlemler yapılmıştır:

1. Veriler "gözlenen eşdizimlilik değeri"ne göre sıralanıp sıklığı 5'ten az olanlar çıkarılmıştır.

2. "Sözcük" ve "Log Likelihood Değeri" sütunları bırakılarak diğer sütunlar silinmiştir.

3. "Sözcük" sütununa göre alfabetik sıralama yapılmıştır.

Gözlenen eşdizimlilik değeri" düğüm sözcüğün (node word) derlemde kaç defa kullanıldığının bilgisini verir. Bu doğrultuda sıklığı 5'ten az olan sözcükler çalışmada amaçlanan olumsuz semantik prozodiye ilişkin yeterli tanık sunamayacağı düşünülerek veri setine dâhil edilmemiştir. TUD eşdizimlilik analizinde MI değeri, MI3 değeri, T-Skore, Log Likelihood değeri, Dice Coefficient, Log Dice Coefficient değerlerine ilişkin istatistiksel analizler doğrultusunda sıralama yapmaktadır. Ancak TUD arayüzü başsözcük ile sorgulama için uygun olmadığından sözcüklerin çekimli biçimleri de eşdizimlilik listesine dâhil olmaktadır. Çalışmada ol- eyleminin eşdizimlendiği olabildiğince farklı sözcükten oluşan bir liste elde etmek amaçlandığından log likelihood değeri istatistiksel değer olarak temel alınmıştır. Bu değer, ol- eyleminin en çok farklı sözcük ile eşdizimlendiği, en az ilgisiz

kullanım içeren unsurlarını sunarak kuvvetli eşdizimlilik örüntüleri gösteren birimlerin listelenmesini sağlamaktadır (Çalışkan, 2019: 1724).

Ol- eyleminin belirlenen üç sözcükbiçimine (*oldu, olan, olsa*) ait eşdizimlilik listeleri için yukarıda sıralanan adımlar uygulandıktan sonra listede yer alan verilerin elenmesi aşamasında alınan kararlar şöyledir:

1. Çalışma *ol-* eylemi ile eşdizimlenen +1 konumundaki birimler (*alışık ol-, sahibi ol-, eğiliminde ol-* vb.) ile sınırlandırıldığından ol- eyleminin solda yer aldığı kullanımlar elenmiştir: *(olan) ilişkisidir* vb.

2. Dilbilgisel yazım yanlışı içeren kullanımlar elenmiştir: *birazda, azda* vb.

3. Özel isimler, kısaltmalar, sayılar, soru ekleri elenmiştir: *Haluk, Türkiye, trt, ted, üç, dördüncü* vb.

4. Soru kelimeleri ve soru ekleri elenmiştir: *Nerede, niye, hangisi, mı/mi* vb.

5. Daha çok konuşma dilinde kullanılan ünlem, seslenme, tepki bildiren unsurlar ve boşluk dolduran birimler elenmiştir: *Yaa, lan, oyyy, eee* vb.

6. Aralarında semantik bütünlük olmayan tesadüfi kullanımlar ve zamir, işaret sıfatı, edat, bağlaç gibi *ol-* eylemi ile anlamsal bütünlük arz etmeyen kullanımlar elenmiştir: *Bulut ol-, kız ol-, ben, o, bu, şu, zaten, hâlâ, ve, ile, için, nerede, niye* vb.

7. İlk bakışta **o**lumsuz semantik prozodi taşımadığı anlaşılan örnekler elenmiştir: *Asker ol-, doktor ol-* vb.

8. Olumsuz semantik prozodi örtük olumsuz anlamlarla ilgili olduğu için ilk bakışta olumsuz anlamı belirgin olan ve Türk Dil Kurumu Çevrim İçi Güncel Türkçe Sözlük'teki (ÇGTS[6]) tanımı olumsuz verilen birimler elenmiştir: *dert ol-, helak ol-, zehir ol-, ziyan ol-, ayıp ol-,* be*ter ol-, yükümlü ol-, hedef ol-* vb.

[6] Çalışmanın bundan sonraki kısmında Türk Dil Kurumu Çevrim İçi Güncel Türkçe Sözlük'ün kısaltması olarak ÇGTS kullanılacaktır. Ayrıca çalışmanın bazı yerlerinde "sözlük" ifadesi ile atıf yapılan Türk Dil Kurumu Çevrim İçi Güncel Türkçe Sözlük'tür.

9. OSP olumsuz anlamlarla ilgili olduğu için ilk bakışta olumlu anlamı belirgin olan birimler elenmiştir: *destek ol-, dost ol-, güzel ol-, uygun ol-* vb.

10. Dilbilgisel eşdizimliler elenmiştir: *Sorar oldu, sormuş oldu* vb.

11. Kalıp ifadeler elenmiştir: *Olan oldu, olursa olsun, olsa olsa* vb.

Ol- eyleminin belirlenen üç sözcükbiçimine (*oldu, olan, olsa*) ait eşdizimlilik listeleri üzerinde yukarıda sıralanan maddeler doğrultusunda eleme işlemi gerçekleştirildikten sonra listeler tek bir Excel dosyasında birleştirilmiştir. Kaydedilen dosya üzerinde sırasıyla şu işlemler yapılmıştır:

1. Sözcük ve log likelihood değeri temelinde oluşturulan birleştirilmiş liste alfabetik sıralanarak "haberi, haberi" gibi birbirinin aynısı olan sözcükler silinmiştir.

2. Listede yer alan sözcüklerden birden fazla iyelik ekiyle çekimlenen biçimleri mevcut olanlar için (*haberim, haberin, haberi, haberiniz* vb.) kapsayıcı ve sözcüğün sadece 3. tekil kişi iyelik eki ile çekimlenmiş biçimi (*haberi*) bırakılmak suretiyle diğerleri listeden çıkarılmıştır. Bununla birlikte sözcüğün 3. tekil kişi iyelik eki ile çekimlenmiş biçiminin listede olmadığı durumlarda, listedeki mevcut çekimli biçim korunmuştur (*İrtibatı* sözcüğünün listeye girmemiş olması sebebiyle *irtibatları* biçiminin listede tutulması gibi).

3. Düzeltme işaretinin söz konusu olduğu, sözcüğün doğru ve yanlış iki farklı yazım şekli ile listeye dâhil olduğu durumlarda, veri kaybını önlemek amacıyla, bu kullanımlar doğru yazıma bakılmaksızın tek bir sözcük olarak kabul edilmek suretiyle birleştirilmiştir. İlgili kullanımlar sınırlı sayıda olup şu birimlerden oluşmaktadır: *haiz/ hâiz, hal/ hâl, halde/ hâlde, hasıl/ hâsıl, razı/ râzı, sahibi/ sâhibi*.

4. Düzeltme işaretli örneklerle benzer şekilde iki farklı yazım şekli ile listeye dâhil olan fakat ÇGTS'de her iki biçiminin de doğru olarak kabul edildiği *peyda/ peydah* sözcükleri tek bir birim olarak liste üzerinde birleştirilmiştir.

5. Listede yer alan söz konusu" sözcüğü için istisnaî bir karar alınmıştır. ÇGTS'ye göre doğru yazımı "söz konusu" olan birim, yanlış yazımına karşılık bu hâliyle yüksek

sıklıkta ve yaygın olarak kullanılması nedeniyle listeye dâhil olduğu mevcut şekliyle incelenmesi kararı alınmıştır.

Birleştirilmiş tablo üzerinde yukarıda sıralanan maddeler doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra 151 birimden oluşan liste elde edilmiştir. Ulaşılan veriyi yönetilebilir bir şekilde sınırlandırmanın gerekliliği anlaşıldığından, çalışmanın, Log likelihood değerine göre en yüksek olandan başlayarak sıralanan 151 birimin 1/5'i olan 30 birimin incelenmesi ile sınırlandırılmasına karar verilmiştir. Bu doğrultuda çalışma kapsamında olumsuz semantik prozodi yönünden incelenecek nihaî liste şu birimlerden oluşmaktadır:

Tablo 3.1. OSP bakımından incelenecek birimlerin listesi (Log-likelihood değerine göre sıralı)

Sıra	Sözcük	Log-likelihood Değeri	Sıra	Sözcük	Log-likelihood Değeri
1	Sahip ol-	94708,711	16	İbaret ol-	3009,2733
2	Sebep ol-	24223,2052	17	Bağlantılı ol-	2920,6479
3	Etkili ol-	22076,9206	18	Alışık ol-	2799,6979
4	Sahibi/sâhibi ol-	19620,5783/51,0296	19	Araç ol-	2735,6073
5	Tanık ol-	11509,0689	20	Taraf ol-	2648,509
6	Belli ol-	9572,9087	21	Etkisi ol-	2547,4054
7	Razı/râzı ol-	8977,2245/599,7759	22	Ortak ol-	2355,7275
8	Egemen ol-	8617,2737	23	Etken ol-	2162,9944
9	Aracı ol-	6925,6692	24	Muhatap ol-	2138,8808
10	Halde/hâlde ol-	6208,8835/464,2525	25	Hazırlıklı ol-	2071,3387
11	Şahit ol-	5620,9299	26	Sahne ol-	2010,0595
12	Neden ol-	4673,229	27	Sözkonusu ol-	1861,1652
13	Haberdar ol-	4224,8533	28	Eğiliminde ol-	1630,8156
14	Konu ol-	4223,0626	29	Haberi ol-	1437,5165
15	Etkin ol-	3083,8625	30	Adapte ol-	1295,7373

3.2. İnceleme Yöntemi

Örneklemi oluşturan *ol-* eylemi ile eşdizimli birimlerin OSP incelemesi TUD aracılığıyla gerçekleştirilmiştir.

3.2.1. İncelemede Kullanılan Derlem ve Tanık Seçim Ölçütleri

Çalışmada Türkçe Ulusal Derlemi-TUD'un 0.3 Sürümü[7] kullanılmıştır. 50 milyon sözcüklük hacmiyle büyük ölçekli bir referans derlemi (reference corpus) olan TUD, 24

[7] https://v3.tnc.org.tr/tnc/about-tnc (Erişim tarihi: 10.01.2022)

yıllık bir dönemi (1990-2013) kapsamaktadır. Yazılı ve sözlü dil verilerini içeren derlem, 4.990 veri kaynağından 9 farklı konu alanı 39 dilsel türün yer aldığı (Aksan M. & Aksan. Y., 2018:2) dengeli ve gerçek dili temsil gücüne sahip bir kaynaktır. Kullanıcıların çevrim içi erişimine açık olan derlemde yayın yılı, pencere aralığı, medya, metin örneklemi, metin türev biçimi, konu alanı, yazar cinsiyeti, hedef okur ve metin türü gibi çok çeşitli kısıtlama ölçütleri ile sorgulama yapılabilmektedir. Sıklık ve eşdizimlilik gibi temel analizler yanında, sözcük türü ve eklere göre sorgulama, çoksözcüklü birimleri sorgulama gibi imkânlar da mevcuttur.

Günümüz Türkçesine ait hacimli, dengeli ve dili temsil özelliği yüksek bir referans derlemi olmasının yanında semantik prozodi incelemesi için gerekli olan sıklık, eşdizimlilik, bağımlı dizin ve düğüm sözcüğün daha geniş bağlamına (sağ ve sol yönlü 25 sözcüklük bağlam) erişim imkânı sunması, bu çalışmada TUD'un tercih edilmesinde etkili olmuştur.

Ol- eylemi ile eşdizimlenen birimlerin olumsuz semantik prozodi bakımından incelemesi, derlemden elde edilen veriler doğrultusunda yapılmıştır. Bu aşamada eylemin olabildiğince farklı çekimlerinden örnekleri kapsayan bir veri setinden hareket etmek amacıyla, derlem arayüzünün başsözcük (lemma) düzeyinde sorgulama için uygun olmadığı da göz önünde bulundurularak, sırasıyla şu adımlar izlenmiştir:

1. Sorgulama işlemi TUD'un "Basit Sorgu" kısmından yapılmıştır. "Standart Arama (Temel)" seçeneği işaretlenerek "Sorgu Terimi" kısmına eylemin eşdizimlisi olan sözcük yazılmıştır. Örneğin "alışık ol-" biriminin verilerini elde etmek için sorgu terimi kutucuğuna "alışık" yazılmıştır.

   İki farklı yazım şekli listeye dâhil olan *hâsıl/hasıl ol-*, *râzı/razı ol-* gibi birimlerin sorgulanması aşamasında TUD'un bir sözcüğün farklı yazımlarını içeren tanıkları birleştirdiği özel arama biçiminden yararlanılmıştır. Örneğin; *hâsıl/hasıl ol-* birimi için ^h.sıl$ şeklinde sorgulama yapılarak her iki kullanımın tanıkları bir arada sıralanmıştır. Bu sayede yanlış ve doğru yazımı derlemde mevcut olan birimin tanıkları toplu hâlde veri setine dâhil edilmiştir.

2. “Eşdizimlilik” sekmesi seçilerek pencere aralığı sağ ve soldan -1, +1 olarak daraltılmıştır.[8] Sağ üst köşede yer alan “Bul” kutucuğuna “ol” yazıldığında[9]“ alışık” sözcüğünün *ol-* eylemi ile bir araya gelerek oluşturduğu “alışık ol-” biriminin farklı kip ve şahıs ekleriyle çekimlenmiş biçimleri log-likehood değerine göre sıralanmaktadır. Bu aşamaya ait ekran görüntüsü şöyledir:

Bul: ol

#	Sözcük	genel.yazili_sozlu_metinlerdeki_toplam_sayi	Beklenen Eşdizimlilik Sıklığı	Gözlenen Eşdizimlilik Değeri	Birlikte oldukları dokuman sayısı	Log-likelihood Değeri	MI Değeri	MI3 Değeri
496104	olduğumuz	2686	0.0391	61	54	781.6126	10.6069	22.4684
937147	olmadığımız	260	0.0038	41	37	688.9382	13.4026	24.1177
226679	olmadığı	11637	0.1695	63	61	625.8877	8.5382	20.4928
845933	olduğu	83034	1.2092	73	64	462.39	5.9158	18.2954
485438	olmadığım	505	0.0074	28	23	408.3751	11.8946	21.5093
924956	olmadıkları	757	0.011	23	22	307.038	11.0268	20.0739
22671	olmayan	19133	0.2786	34	31	260.8714	6.9311	17.106
583253	olduğum	3525	0.0513	24	23	248.1306	8.8689	18.0389
1060269	oldukları	7600	0.1107	23	22	200.4939	7.6992	16.7463
43180	olunmayan	43	0.0006	8	7	136.9633	13.6411	19.6411
858215	olan	146945	2.1399	29	24	98.4569	3.7604	13.4764
138621	olmadığınız	92	0.0013	6	6	89.3359	12.1288	17.2987

Şekil 3.3. TUD eşdizimlilik analizinde “alışık” sözcüğünün “ol-” eylemi ile eşdizimlendiği çekimli biçimlerinin log likelihood değerine göre sıralaması

3. İzlenilen adımlar doğrultusunda “alışık” sözcüğünün ol- eyleminin derlemde yer alan çekimli biçimlerine ait tanıklardan 2 500’ünü görüntülemek mümkündür. Ancak 2.500 kullanımın tamamının tek tek incelenmesi, eylem sayısının çokluğu sebebiyle mümkün olmadığından yönetilebilir bir veri seti elde etmek için tanık sayısında üst sınır belirlenmesi gerektiği anlaşılmıştır. Bu doğrultuda 100 tanık cümle üst sınır olarak belirlenmiş, tanık sayısı 100’den az olan birimler için tüm örneklerinin incelenmesine karar verilmiştir.

[8] TUD eşdizimlilik sorgusunda pencere aralığını sıfırlamak mümkün olmadığından sol eşdizimliliği işaret eden pencere aralığı -1 olarak daraltılmıştır.

[9] Eşdizimlilik tablosunda arama kutucuğuna “ol” yazıldığında “k**ol**tuktaki, ek**ol**ü” gibi içinde “ol” geçen sözcükler de listelenmektedir. Verilerin toplanması aşamasında bu tür ilgisiz sözcükler atlanarak “ol-” eyleminin çekimli biçimleri üzerinden veriler derlenmiştir.

4. Şekil 3.1'de görüldüğü üzere "alışık" kelimesinin ol- eyleminin farklı çekimleriyle bir arada bulunduğu tanık cümlelerin sayısı "Gözlenen Eşdizimlilik Sayısı" sütununda verilmektedir. "Sözcük" sütununda yer alan çekimli biçimin üzerine tıklandığında söz konusu birime ait uyumluluk satırları görüntülenmekte, "Tümce Görünümü" seçeneği işaretlendiğinde cümle bağlamındaki kullanımları elde edilmektedir. Üst sınırın 100 olarak belirlendiği tanık dosyaları, log likelihood değerine göre sıralanan bu çekimli biçimlerden hareketle, her çekimli biçim için sunulan örneklerin Excel dosyasına kopyalanması suretiyle elde edilmiştir. Bu veriler her birim için" adapte ol- tanıklar" şeklinde ayırıcı bir dosya adıyla kaydedilmiştir.

5. İlk aşamada 100 tanık kapsamına dâhil olan tüm çekimli biçimler incelemeye alınmış, ancak inceleme aşamasında bazı hususlarda yeni kararlar alarak verileri yeniden düzenleme ihtiyacı doğmuştur. Bunlardan birincisi inceleme aşamasında ol- eyleminin "olarak" şekliyle eşdizimlendiği tanıkların inceleme dışında tutulması gerektiğidir. "Olarak" artık anlam içeriğini kaybettiği ve dilbilgiselleşme sürecinde olduğu için araştırmaya dâhil edilmemesi uygun görülmüş; olanaklı kullanımlar tanıklar arasından çıkarılmış ve yerine eşdizimlilik satırından sıradaki birim eklenmiştir. İkinci husus ise ol- eyleminin eşdizimlilik satırında olumsuz çekimlendiği biçimleridir. Zira olumsuz çekimli kullanımlar tanıkların incelenmesi sırasında anlam bulanıklığına neden olabilmektedir. Her kullanımın olumlu çekimi de düşünülerek karar verme ihtiyacı hem araştırmacının kendisi hem de çalışmadan yararlanacaklar açısından bir dezavantajdır. Bu doğrultuda olumsuz çekimler de elenmiştir.

Her birim için üst sınırın 100 olarak belirlendiği Excel tabloları üzerinde ise şu düzenlemeler yapılmıştır:

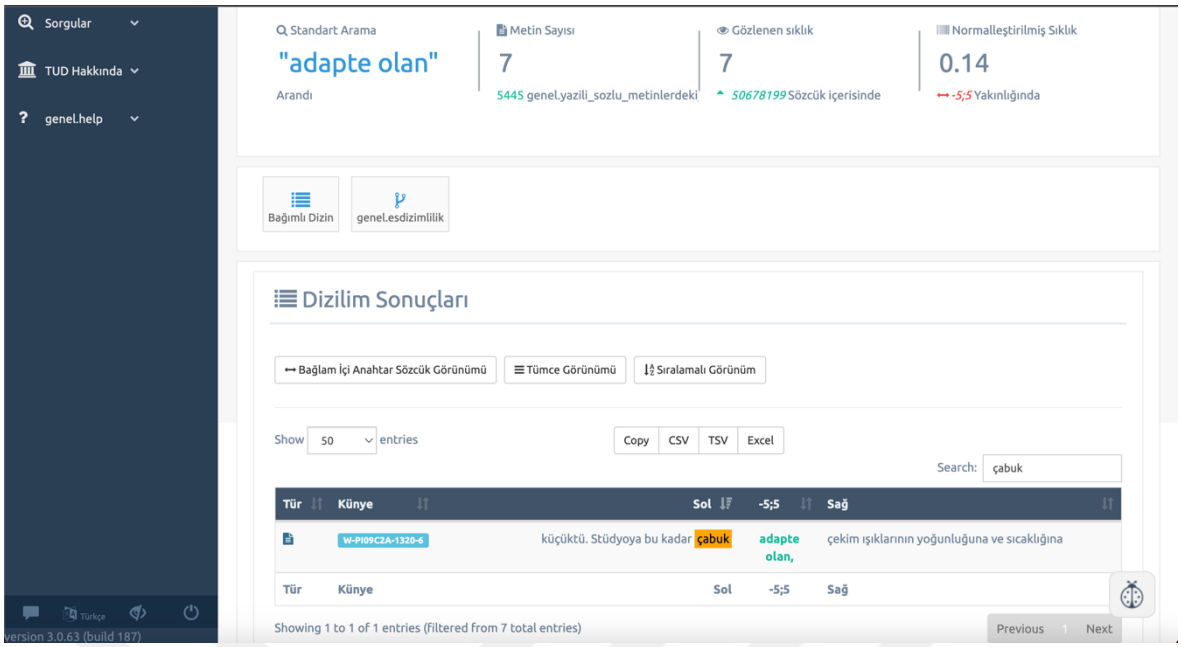
- Derlem ara yüzünde eşdizimlilik bağlamını yalnızca sol veya yalnızca sağ şeklinde sınırlandırmak mümkün olmadığı için "...sahip oldu." ve "... oldu. Sahip..." gibi kullanımlar da tanık sayısının üst sınırı olan 100 birim içinden çıkarılmış, derlem eşdizimlilik sıralamasında log likelihood değerine göre sıradaki çekimli biçimden devam edilerek tanık sayısı 100'e tamamlanmıştır.

- Az sayıda olmakla beraber birbirinin aynısı olan tanık sayısının üst sınırı olan 100 birim içinden çıkarılmış, derlem eşdizimlilik sıralamasında log likelihood değerine göre sıradaki çekimli biçimden devam edilerek tanık sayısı 100'e tamamlanmıştır.

3.2.2. Uyumluluk Satırları Üzerinde OSP İncelemesi

Birimlerin olumsuz semantik prozodi açısından değerlendirilmesinde her bir birim için bir önceki aşamada oluşturulan ve incelenecek veri setinin tümce düzeyindeki kullanımlarını içeren Excel dosyaları kullanılmıştır. Bu aşamada veriyi sistemli bir şekilde sınıflandırmak amacıyla olumsuz semantik prozodi tabloları hazırlanmıştır. Birimlere ait tanıklar "OSP var", "OSP için bağlam yetersiz" ve "OSP yok" sütunlarından oluşan bu tabloya yerleştirilmiştir.

Tanıkların değerlendirilmesi aşamasında öncelikli olarak düğüm sözcüğün tümce düzeyindeki yani kullanıldığı tümcedeki bağlamı esas alınmıştır. Tümce düzeyindeki bağlamın yetersiz kaldığı durumlarda ise daha geniş bağlama başvurulmuştur. Bunun için basit sorgu kısmına ilgili birimin çekimli biçimi ile bir arada kullanıldığı şekli, çok sözcüklü birimlerin sorgulanması için gerekli arama biçimi olan tırnak işareti ("") içinde yazılmış ("adapte olan" vb.), ardından uyumluluk satırının sağ üst köşesindeki "bul" kutucuğuna tümcede yer alan seçici bir anahtar kelime girilmiştir. Aşağıda bu aşamaya ilişkin ekran görüntüsü verilmiştir:



Şekil 3.4. TUD'da daha geniş bağlama ulaşmak için yapılan sorgulama biçimine ilişkin ekran görüntüsü

OSP incelemesi için bağlamı yetersiz olan kullanımlar söz konusu olduğunda bu işlem uygulanarak geniş bağlam görüntülenmiş, bu bağlamın da yetersiz kaldığı durumdaki örnekler "OSP için bağlam yetersiz" sütununa alınmıştır. Her birim için oluşturulan OSP tabloları EK 1'de sunulmuştur. Tanık incelemeleri öncelikli olarak tümce düzeyinde, gerektiğinde geniş bağlam temelinde gerçekleştirilmekle beraber, bulguların daha sade ve anlaşılır bir çerçevede sunulması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda bulguların olabildiğince birime OSP yükleyen eşdizimlileri üzerinden verilmesi, gerekli durumlarda tespit edilen anlam halkası kapsamında tümce düzeyinde ya da geniş bağlamı verilerek desteklenmesi tercih edilmiştir. Çalışmada incelenen birimler alfabetik sıralama ile sunulmuştur.

4. BULGULAR ve İNCELEME

4.1. Adapte ol-

Adapte ol- birleşik eylemi TDK Güncel Türkçe Sözlük'te *uymak*[10] olarak tanımlanmıştır. Bu eylem kapsamında incelenen 100 tanıktan yalnızca 17'sinde OSP tespit edilmiştir.

OSP tespit edilen kullanımlarda *adapte ol-* eyleminin metnin farklı kısımlarına dağılmış olan ve birime OSP yüklediği tespit edilen eşdizimlileri şunlardır:

> *Gelişmiş kapitalist demokrasi, kölelik, sistem, geri (geçmiş), siyaset mantığı, mevcut ortam, bir sürü yeni olay, kolay kazanç hayalleri, kaybetme stratejisi, Gerilla savaşı* (2), *Hollywood kuralları, konfüzyon, kalbin unutulması*

İyi ya da kötü bir şeye adapte olunabilir. İyi bir şeye adapte olmak için de belli güçlüklerin üstesinden gelmek gerekebilir. Ancak kötü bir şeye, duruma, olaya adapte olmak söz konusu ise orada OSP gözlemlenmektedir. İyi ya da kötü bir ayrım yapmadan her koşula her şarta uyum sağlamak için kendi değerlerinden taviz vermek gerekmektedir. Bu doğrultuda *adapte ol-* biriminin birincil OSP halkası "esnekliğe izin vermeyen, karşı koyulamayan yerleşik bir düzene, siteme değerlerinden taviz vererek uyum sağlamak" anlamı üzerine oluşmaktadır. *Gelişmiş kapitalist demokrasi, kölelik, sistem, siyaset mantığı, Gerilla savaşı* sözcük ve söz grupları esnekliğe izin vermeyen, karşı koyulamayan yerleşik bir düzenin, bir nevi kast sisteminin geçerli olduğu yapıları ifade etmektedir. OSP'nin "güç" kavramsal alanı etrafında ortaya çıktığı bu örneklerde, "güçlü" yapılara uyum sağlamanın ancak kendi değerlerinden vazgeçme, taviz verme yoluyla gerçekleşmesi söz konusudur.

Adapte ol- birimi çoğunluğu olumsuz anlam özelliğini belirgin biçimde yansıtan sözcük ve söz grupları ile eşdizimlenerek OSP yüklenmektedir. Ancak eşdizimlilerden *sistem, ortam* ve *olay* kelimeleri sözlükte nötr bir tanım karşılığına sahiptir. Buna karşılık *adapte ol-* eylemi ile birlikte kullanıldığında olumsuz anlam özelliği yüklendiği gözlemlenmektedir:

[10] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim tarihi: 10.06.2022)

Tablo 4.1. "Adapte ol-" biriminin OSP örnekleri

1.	Kıvılcımlı'nın öncü sınıf olarak görmeye meyilli barbar savaşçılar ise, çoktan sisteme **adapte olmuş**, onun bir parçası haline gelerek onu güçlendirme işlemini gerçekleştirmektedir.
2.	Kirliliği yok edemedi, kaçacak yeri de yok o zaman da mevcut ortama **adapte olmaya** çalışacak.
3.	Kordelya şimdi siz yeni evlenmişsiniz, kendi evine alışmaya çalışıyorsun, biryandan yeni bir düzen oturtmaya çalışıyorsun, bir sürü yeni olaya **adapte olmaya** çalışıyosun hoop diye adamın biri geliyor ve 20 gün boyunca eve yerleşiyor.

Adapte ol- eyleminin bir başka olumsuz anlam halkası "istenmeyen, yararsız şeylere, durumlara odaklanmak" anlamı üzerinedir. İkincil OSP halkası olarak değerlendirebileceğimiz bu anlam halkasının örneklerinde düğüm sözcük *kolay kazanç hayalleri, kaybetme stratejisi, geri* (geçmiş anlamında) ifadeleri ile eşdizimlenmektedir.

Birimin olumsuz semantik prozodisine kaynaklık eden bir başka kavramsal alan ise "çokluk"tur. Adapte olmak eyleminin olumsuz anlam yükü edindiği taviz verme durumu asimile olmayı, benliğinden ve değerlerinden uzaklaşarak benzeşmeyi ifade etmektedir. Ancak burada da olumsuzluğun birincil kaynağı amacı ortaya çıkaran "güçlü olana benzemek ya da uyum sağlayarak güçlü olan tarafından kabul edilmek"tir. Bu amaç çerçevesinde ortaya çıkan her şeye adapte olmak durumu "çokluk" temelinde de olumsuz OSP meydana getirmektedir. İlgili örnekler şöyledir:

Tablo 4.2. Adapte ol- biriminin "çokluk" kaynaklı OSP örnekleri

1.	Bilmiş bilmiş oğlan çocuk olmaz hakikaten. Hep kızlar bilmiş bilivermiş olurlar. Zavallılar! Belki hayatta kalma güdüsüdür, kadınların o her kılığa girme, her koşula **ADAPTE olma**, her şifreyi çözüverme yetenekleri... Kız çocukların hayatı çabucak çakıvermeleri. Hayatı çabucak çakıp, hayatı formüle edip kendilerini öyle daha ilk günden hale yola sokuvermeleri.
2.	Katy Perry'nin bu her s..e **adapte olmaya** çalışma çabası yüzünden olmamış diyor, geçer not veremiyorum.

Tablodaki örneklerde yukarıda belirtilen "güç" kavramı yanında "çokluk" temelinde ortaya çıkan OSP "her" sözcüğü işaretlenmektedir. Olumsuzluğun bağlam geneline yayıldığı 1. metinde farklı OSP işaretleyicileri de mevcuttur. Bunlardan biri *adapte* sözcüğünün büyük harflerle yazılarak işaretlenmesidir. Yazılı metinlerde yazarın olumsuz tutumunu aktarmak için ilgili kısmı tırnak işareti ("") arasına alma, tepki gösterdiği sözcük ya da ifadeyi sonuna parantez içi ünlem (!) ekleyerek işaretleme gibi noktalama işaretlerine başvurduğu bilinmektedir. Yazar *adapte* sözcüğünü büyük harflerle yazarak benzer şekilde olumsuz tavrını okuyucuya iletmektedir. Bir diğer OSP işaretleyicisi tezlik fiilinin (iver-) kullanımında görülmektedir. Tezlik fiilinin "çabukluk", "birbenbirelik" anlamıyla

kullanıldığı bağlamda her şeye adapte olma durumu *her şifreyi çözüverme, hayatı çabucak çakıverme, daha ilk günden hale yola sokuverme* ifadeleriyle olumsuz prozodiyi işaretlemektedir. İlgili ifadelerdeki *çabucak, daha ilk günden zarfları* eylemin "çabukluk, birdenbirelik" anlamıyla sahip olduğu olumsuz anlam yükünü desteklemektedir. 2. metinde işaretleyici olan "her" sözcüğü bir araya geldiği küfür sözcüğü ile "her şey" manasında kullanılarak çokluktan kaynaklanan OSP üretmektedir.

Adapte ol- biriminin olumsuz anlam yükü kazandığı kullanımlarda etkili olan bir başka kavram ise "anilik"tir. Yeni bir duruma, olaya, ortama vb. alışmanın, uyum sağlamanın birdenbire gerçekleşmesi beklenen bir durum değildir. Birimin OSP tespit edilen örneklerinden bir kısmında adapte olmak eyleminin çok hızlı bir şekilde, kısa sürede gerçekleşmesinin olumsuz olarak değerlendirildiği tespit edilmiştir. İlgili örnekler şöyledir:

Tablo 4.3. Adapte ol- biriminin "anilik" kaynaklı OSP örnekleri

1.	Böyleyken böyle, Yusuf kendi kafasının içinde dünya ile boğuşurken bir kadın psikoterapist kongre salonundaki herkese tepeden bakarak Hemen **adapte olma** konfüzyonu içinde" olduklarını ve batıya uymazlarsa ölecekleri iması taşıyan tehditkar konuşmasında sürekli olarak "Öyle değil böyle düşüneceksiniz! Onu değil, bunu yapacaksınız!" gibisinden bir şöylemle bildiğimiz Batılı
2.	Kadınlar lüks restoranlara doğuştan **adapte oldukları** için, sanki her akşam böyle yerlerde yemek yiyorlarmış gibi, hemen kendi aralarında koyu bir sohbete başlarlar.

Tablodaki örneklerin her ikisinde de olumsuz tutumun kaynağı adapte olmanın "birdenbire" gerçekleşmesinden veya bu yöndeki beklentiden kaynaklanmaktadır. 1. metinde bu bağlamda ortaya çıkan OSP *hemen* sözcüğü ile işaretlenmektedir. Hatta "hemen adapte olma beklentisi" *patolojik derecede zihin bulanıklığı, sersemleme*[11] anlamına gelen *konfüzyon* sözcüğü ile kullanılarak anormal bir durum ile ilişkilendirilmektedir. Ayrıca *boğuşmak, tepeden bakmak, batıya uymazlarsa ölecekleri imasını taşıyan tehditkar konuşma, öyle değil böyle, gibisinden* vb. ifadelerle OSP'nin metnin bütününe yayıldığı gözlemlenmektedir. Olumsuzluk, sözcükler yanında bir takım dilbilimsel unsurlar aracılığıyla da ortaya çıkmaktadır. Çift tırnak ve ünlem işaretinin kullanımı bu yönüyle dikkat çekicidir. Bir başka işaretleme ise kelimenin bilinçli olarak yanlış yazımının tercih edilmesinde görülmektedir. 1. metinde yazarın "söylem" yerine "şöylem" sözcüğünü tercih etmesi, psikoterapistin söylediklerini ciddiye almadığını, görüş ve fikirlerine katılmadığını yansıtmaktadır.

[11] https://tr.wikipedia.org/wiki/Konf%C3%BCzyon (Erişim Tarihi: 12.01.2023)

2. metinde "anilik" kavramının doğurduğu OSP *doğuştan* sözcüğü ile işaretlenerek ironi yapılmaktadır. *Sanki* ve *-mış gibi* ifadeleri de gerçekdışılığa vurgu yaparak olumsuzluğu kiplik düzeyinde işaretlemektedir.

Olumsuz semantik prozodinin dünya bilgisi yoluyla tespit edildiği örnekler de bulunmaktadır. *Adapte ol-* eyleminin eşdizimlileri arasındaki *Hollywood kuralları* buna örnektir. İlgili ifadenin kullanıldığı bağlam şöyledir:

> *Yaratıcı bir ruhun Hollywood kurallarına* ***adapte olmak*** *için ne gibi tavizler vermesi gerektiğini üç günlük senaryo yazımı semineri çerçevesinde tatlı tatlı hicvediyor.*

Hollywood kuralları hakkında bilgi sahibi olmayan okuyucu ya da dinleyici bağlamdan yola çıkarak olumsuz semantik prozodiyi ortaya çıkarabilir. Ancak; eşdizimlilik temelinde bu mümkün görünmemektedir, konu hakkında bilgisi olmayan biri sadece *Hollywood kuralları* söz grubundan yola çıkarak herhangi bir anlam özelliği ortaya koyamayacaktır. Mevcut örnekte bağlam OSP tespitine yardımcı olacak unsurlar içermektedir, fakat tümce ya da daha geniş bağlamda herhangi bir OSP işaretleyicisi ya da destekleyici ifadenin bulunmadığı örneklerde dünya bilgisi OSP'yi tespit etmek için tek araç durumunda olacaktır.

Adapte ol- eyleminin bilim (daha çok biyoloji alanında), teknoloji, ekonomi ile ilgili bağlamlarda ise nötr semantik prozodi özelliği gösterdiği dikkat çekmektedir:

> *Yeni teknolojilere adapte olmak, bilgisayar çağına adapte olmak, açık piyasa koşullarına adapte olmak, su kütlesinde yaşamaya adapte olmuş böcekler, kurak iklimlere adapte olmuş hayvanlar, sulak habitatlarına adapte olmuş higrofit bir bitki* vb.

4.2. Alışık ol-

Alışık ol- birleşik eylemi ÇGTS'de *alışkın olmak*[12] şeklinde tanımlanmaktadır. *Alışkın olmak* eyleminin anlam karşılığı ise *iyice alışmış olmak, yabancılık çekmemek*[13] olarak verilmektedir. Bu doğrultuda söz konusu eylem çerçevesinde incelenen 100 tanıktan 59'unun "olumlu ya da nötr özellikte bir şeye alışmış olmak, yabancılık çekmemek" anlamında OSP taşımadığı tespit edilmiştir. Kalan 41 tanıktan 2'sinde OSP tespiti için

[12] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 16.09.2022)
[13] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 16.09.2022)

bağlam yetersiz kalmıştır. 39 tanıkta ise farklı anlam halkaları etrafında OSP oluştuğu tespit edilmiştir.

Alışık ol- eylemi etrafındaki OSP halkasını oluşturan kullanımlardan ilki "kötü, zor, olumsuz bir şeye sürekli maruz kalmak ya da tanık olmak" ile ilgilidir. OSP taşıyan tanıklardan 20'si bu anlam halkası içinde yer almaktadır. '*İş yaptırmayan çevreler, istemezükçüler söylemi'*, *otorite*, *taciz ateşleri*, *savaş çığlıkları*, *sahaya atılan yabancı maddeler*, *iklim değişikliği (küresel ısınma)*, *ürkütecek kadar keskin dalışlar*, *herniasyon*, *faili meçhuller*, *yaygın işkence yöntemleri*, *saldırı* sözcük ve söz grupları bu anlam halkası etrafında *alışık ol-* eylemi ile eşdizimlenerek eyleme OSP yüklemektedir. Bunların yanında OSP'nin ancak metnin bağlamında belirginleştiği örnekler de bulunmaktadır:

Tablo 4.4. "Alışık ol"- biriminin birincil OSP halkası

1. Yerinde İncelemelerin Adamı Savaş Ay ayrıca silahın Irak Emniyeti'ne kayıtlı çıktığını yazdılar. Kendisi zaman zaman Kıtırland'de ikamet ettiğinden, bu 1 hakikat midir, Ay Yapımı **(alışık olduğumuz)** kıtırlardan bir kıtır daha mıdır henüz bilememekteyiz gerçi: Yalnızca onun tespiti. Ve fakat Susma Hakkı'nı kullanan (ben mesela Türk Polisi'nin böyle bir hakkı tanıyabileceğinden habersizdim)
2. Avlayamazsınız… Ama kazara yakalarsanız, (ben ya iyi bir avcıydım; ya da çok şanslıydım) ekstra bir zafer sevinci yaşatır… Velhâsıl aslında çok da **alışık olduğumuz** bir durumu; yani bekleyişi yaşadık İndependenta ile… Yedi yıl her sabah kontrol ettik vapur yolculuklarımızda, yerinde duruyor mu diye… Sonra birbirimizin moralini bozduk, umutsuz sohbetlerimizde…
3. Bu bizim **alışık olduğumuz** bir durum olduğu için umursamıyoruz, umursasak da sargı yerine gömleğimizin ön cebini kullanıyoruz.
4. – Neyse hanım, sabah sabah kafamızı ütüleme! Necmiye Hanım, Mustafa Bey'in bu tür tavırlarına **alışık olduğu** için çok üstelemedi.
5. daha önce defalarca gördüğü Müzmin Ağrı Kliniği tabelasının uzun uzun okuyacak, inceleyecek not alacaktı. Hüznü geri geliyor, içindeki boşluk doluyordu. Kara safraya yardımcı olmalı, **alışık olduğu** düzeni yeniden kurmalıydı: sehpanın altında duran, saatlerdir bekleyen kanyak şişesini aldı, bardağa üç parmak döktü, sonra üzerine su doldurdu. Sehpanın üzerindeki ilaç kutusundan iki tane
6. Işıktan bir kırbaç meydan okurcasına savruldu, ardından gök gürledi. İri yağmur damlaları arabanın entipüften tavanını dövmeye başlamıştı. Küçük Balkan kasabalarının **alışık olduğu** hava değişiklikleriydi bunlar. Sobayı tutuşturan birkaç odun parçasının komşu evlerini ateşe veren meşalelere dönüşüvermesine alışkın halklar… Şuruba atılan kızarmış hamur parçalarını şekillendiren ellerin, sopaları, kürekleri
7. Kış aylarında iliklerine işleyen soğuk hava ve yaz yazlarında bunaltıcı sıcağın altında döktüğü boncuk boncuk ter de, Gamze'nin bu uzun yol kadar **alışık olduğu** durumlardı.

Tablodaki 1. örnekte yer alan metinde ironiye başvurulduğu ve eyleme OSP yükleyen *kıtır* sözcüğü ile kastedilenin "halkı oyalamak için uydurulan asılsız haber" anlamında olduğu yargısına ancak geniş bağlam yoluyla varmak mümkündür. Metinde *Yerinde İncelemelerin Adamı, kendisi, Kıtırland, gerçi, 1 hakikat midir* ifadesinin yazılışında "bir" yerine "1" kullanılması, *alışık olduğumuz* ifadesinin yay ayraç içinde verilmesi OSP'yi destekleyen işaretleyici unsurlardır. Dilbilgisel düzlemde, yüceltme ve saygıyı ifade etmenin

bir göstergesi olan fiilin çokluk eki almış biçiminin (*yazdılar*) Savaş Ay için kullanılmış olması, metin üreticisinin kişiye ve olaya yönelik olumsuz tutumunu ironi yoluyla aktarmak için başvurduğu bir yoldur.

2, 3, 4, 5 ve 7 numaralı örneklerdeki anlamca kapsamı geniş olan *durum* (3)[14], *tavır, düzen* kavramlarının kullanımı dikkat çekmektedir. 2 numaralı örnekte *durum* sözcüğü uzun süren bir "bekleyiş"i karşılamaktadır. 3 numaralı örnekte *durum*un kapsamı mevcut bağlamdan anlaşılmamakla beraber "sargı yerine gömleğimizin iç cebini kullanıyoruz" ifadesinden "yaralanma"ya ilişkin olduğu hakkında çıkarım yapılabilmektedir. 7 numaralı örnekte alışık olunan durumlar *iliklerine işleyen soğuk* ve *bunaltıcı sıcağın altında boncuk boncuk ter dökmek* gibi zorlayıcı şartlara maruz kalmak ile ilgilidir. 4. örnekte ipucu *tavır* sözcüğünü niteleyen "bu tür" sıfatıdır. İlk cümlede geçen *Sabah sabah kafamızı ütüleme!* ibaresi geniş bağlamda "bu tür tavırlar"ın içeriğine dair bilgi vererek OSP'yi desteklemektedir. 5 numaralı metinde ise alışık olunan *düzen* ile anlatılmak istenen hüzünlenmek, alkol alıp efkârlanmak döngüsünde bohem bir hayattır. Tüm örneklerde ortak olan nokta ise OSP'ye kaynaklık eden kavramların "güç" ve "süreklilik" olmasıdır. "Kötü, zor, olumsuz bir şeye sürekli maruz kalmak ya da tanık olmak" anlamı; kötü, zor veya olumsuz olanın ezici ve baskın gücü karşısında maruz kalan ya da tanık olanın acizliği söz konusu olduğundan "güç" kaynaklı, maruz kalınan ya da tanık olunanların alışkanlık oluşturacak kadar tekrarlanması da "süreklilik" kaynaklı OSP doğurmaktadır.

"Güç" temelli bir başka OSP halkası da "sorgulamadan kabul etmek" anlamı ile oluşturulmuştur. İlgili örnekler şöyledir:

Tablo 4.5. "Alışık ol"- biriminin ikincil OSP halkası

1.	Diğer yandan, tüketimin sürekli teşvik edilmesi, buna karşılık alım gücünün talepleri karşılamadığı bir ortam oluştu. Kadınlarımız kamusal alana daha fazla girmeye başladı. Türkiye insanının **alışık olduğu** "erkek egemen kültür" anlayışı sorgulanmaya ve pratikte "delinmeye" başlandı. İşte bütün bu karmaşık dönüşüm içerisinde aile kurumu yer yer sarsılmaya ve onu ayakta tutan direklerden
2.	üst otorite konumundaki devletle ilişkilerimizin, daha başka "alt otorite" kaynakları ile kurduğumuz ilişkilerle benzeştiğini görmek önemlidir. Başka bir deyişle, mensubu olduğumuz alt kültürlerde yaşamaya **alışık olduğumuz** otorite ile ilişkilerimizin üst düzlemde devletle kurduğumuz ilişkilerde yeniden üretildiğini söyleyebiliriz. Özgür birey bilincine sahip, kişilerarası uzlaşmanın gereğini kabul eden, ortak yaşam için ortak tutum
3.	O durumlarda oyuncular kendilerinin seyircileridir; temsil sırasında sahneyle koltuklar bir olur. Hepimiz birer sanatçıyız. Yalnızca bakmaya **alışık olduğumuz** için açık seçik şeyleri bile fark etmeyiz çoğu zaman; tiyatro yaparak onları görmeyi öğreniriz. Alışkanlık körleştirir; tiyatro yapmak ise günlük yaşantı sahnesine ışık tutar.

[14] Düğüm sözcük ile eşdizimli olan ilgili sözcüğün tekrarlanma sayısı yay ayraç içinde verilmiştir.

Tablo 4.5. (devam)

4.	Kırk yıldır enflasyonla yaşamaya alışık oldukları için esnaf hâlâ zam yapıyor; saygıdeğer halkımız da enflasyonla koyun koyuna yaşamaya **alışık olduğu** için zamlı fiyatları ödüyor, demek ki kabahat sayın halkımızda...
5.	Bizim millet politikacıların çok konuşup hiçbir şey söylememelerine **alışık olduğu** için davetliler memurun nutkunu seveceklerdir.

Tablodaki örneklerde görüldüğü üzere *alışık ol-* eylemi; güçlü olanı, güçlü olanın söylediklerini, davranışlarını, getirdiklerini sorgulamadan kabul etme, boyun eğme anlamı etrafında OSP yüklenmektedir. 1. örnekte OSP vurgusu taşıyan *erkek egemen kültür* kullanımı Türk toplumunda erkeğin kadından daha güçlü olduğu kabulünü vurgulamaktadır. *Sorgulanma* ve *delinme* ifadeleri metin üreticisinin olumsuz tutumunu desteklemektedir. 2 numaralı örnekte alışık olunan *otorite* kavramı doğrudan "güç" ile ilişkilidir. 3 numaralı örnekte OSP'ye kaynaklık eden alan diğerlerinden farkı olarak "azlık"tir. "Bakmak" ile "görmek" arasındaki ilişki *tiyatro yapmak* temelinde eylemde bulunmak ile ilişkilendirilmiştir. Bu durumda eyleme geçmeme, başka bir deyişle kendi hayatına sadece seyirci kalma hâli "azlık" temelinde OSP'ye kaynaklık etmektedir. 4. örnekte *enflasyonla koyun koyuna yaşamaya* alışık olan halk, devletin gücü karşısında aciz olandır ve durumu kabullenmekten başka çaresi olmadığına inanmaktadır. *Saygıdeğer halkımız* ifadesiyle sağlanan ironi ise metni üretenin bu duruma maruz kalan halkın sorgulamak ya da direnmek yerine enflasyonla koyun koyuna yatmayı tercih edişlerine duyduğu olumsuz tepkiyi desteklemektedir. Son örnekte de benzer şekilde politikacıların çok konuşup hiçbir şey söylememelerine alışık olan halkın bu durumu kabullenişi eleştirilmektedir. Cümlenin başında halktan *bizim millet* ifadesiyle bahsedilmesi, metni üretenin halkın kabullenişine olan tepkisini yansıtan bir kullanım olarak OSP'yi desteklemektedir. *Nutuk* sözcüğü de politikacıların söyleminin benzetildiği "içi boş olan çok fazla söz söylemek" anlamıyla OSP'yi desteklemektedir.

Bir diğer OSP halkası "klişe, tekdüze olması sebebiyle çok bilinir olmak" anlamı ile ilgilidir. Bu anlam etrafındaki örnekler şunlardır:

Tablo 4.6. "Alışık ol"- biriminin üçüncül OSP halkası

1.	girmemiş ormanları ve Kızılderili denen vahşi yerliler ile doluydu." İşte, sıradan bir "vahşi" Kızılderili öyküsü daha başlıyordu. Kitabın sayfalarında çizgi romanlardan ve beyaz perdeden **alışık olduğumuz** saldırı sahneleri anlatılıyordu.
2.	Filmin konusunu yerde okuyabilirsiniz isterseniz mevzuu baharatından arındırıp size **alışık olduğumuz** jargonla anlatayım.

Tablo 4.6. (devam)

3. Çünkü, ihtirasları ve iktidar hırsı nedeniyle tüm Perg'i ele geçirmeye çalışan savaş tanrısı Tshermon'a karşı mücadele eden söz konusu üç isim, diğer kitaplarda karşılaşmaya **alışık olduğumuz** kusursuz kahramanlardan değiller. Yazarın kusursuzu yaratmaktansa iç çelişkileri, korkuları, hataları ve fiziksel çirkinlikleri olan karakterleri tercih etmesinin nedeni ise "Korkak ve Canavar"ın ilk sayfasında
4. Filmin yapımcısı Samuel Hadida ise izleyicinin iştahını kabartmak için ekliyor: "Silent Hill normalde perdede görmeye **alışık olduğumuz** tarzda korkuların çok daha ötesinde."
5. Estetik gününde gözümüze çarpan bir diğer detay da hanımların tükettiği gıdalar. Masalarında klasik kabul günlerinde görmeye **alışık olduğumuz** pasta ve böreklerin yerini kuru kayısılar, cevizler, taze meyveler ve diyet bisküviler almış.
6. Kâğıt üzerine fetişlerde içsellik içermeleriyle ilişkili olarak Baykam'ın yapıtlarında görmeye **alışık olduğumuz** pop göndermeler yok; tümüyle bir sanatçının kendi korkularını, şehvet duygularının, rüyalarının, paranoyalarının bir özel yansıması çünkü.
7. Buna bir de konsensüsü andıracak kadar kabul görmüş toplumsal tanımlamayı, anneye dair üretilmiş, üzerimizde artık etki uyandırmasa da duymaya **alışık olduğumuz** ve zor anlarımızda pek de uzun boylu düşünmeden hak verdiğimiz klişeleri eklersek; karşımıza sıkıca donanmış, savaşı kazanacağı belli bir figür çıkıyor.
8. İşte bu dönemler Müjde Ar kartpostallarının, film afişlerinin ayakkabı boyacılarının sandıklarını; tamirhanelerin, kahvehanelerin duvarlarını süslediği yıllardır. Ama Müjde Ar sinemanın **alışık olduğu** starlardan değildir. Bir zanaatkâr mütevazılığıyla starlığını sadece filmlerde konuşturur. "Gerçek hayat" denen meşakkatli âlemde star halesini çıkarıp film setlerinin uygun bir yerine asar. Makyaj bile
9. "yapmacıklıkları" ve "maniyerleri" vardır bu bakımdan. Bez Bebek Yeşilçam kalıplarında bir film olarak düşünülmediği için, oyunculuğun da biraz "arınmış" olması gerekiyordu. Benim Hülya Koçyiğit'i, **alışık olduğu** oyunculuğun biraz dışına çıkartmam gerekiyordu. Alışık olduğu "oyunculuğu" oynamamalıydı. Düz olmalıydı. "Oynamamalıydı".

Bu tablodaki örneklerin beslendiği OSP kaynağı "süreklilik"tir. Nitekim bir şeyin, durum, olay vb.nin klişe ya da tekdüze olarak nitelendirilmesi, çok defa değişiklik göstermeden meydana gelmesi ile bağlantılıdır.

Alışık ol- eylemi etrafındaki OSP halkasını oluşturan kullanımlardan biri de "iyi şeylere alışmış olmak" üzerinedir. Burada ortaya çıkan OSP, "rahat, güç" gibi hayatı kolaylaştıran unsurlara alışma ve bunların yokluğunda yaşanabilecek olumsuz durumların zorluğu ile ilgilidir. Aşağıdaki örnekler bu anlam halkası dâhilindedir:

Tablo 4.7. "Alışık ol"- biriminin dördüncül OSP halkası

1. yüksek bir borcu bulunduğuna göre, bir çok kesim ürettiğinden daha azını tüketmek zorunda kalacaktır. Toplumsal kesimlerin büyük bölümü farklı şekillerde devletten aldıkları desteklerle yaşamaya **alışık olduğu** ve sadece piyasa kurallarına ve rekabete dayalı bir sistemde yaşamaya alışık olmadığı için, bu dönüşüm kısa vadede bütün kesimler için zor bir süreç olacaktır.
2. Doğan Güreş'in daha sonra söyledikleri hayli iddialı: Göreceksiniz "buna" gelecekler. DYP, kökü derinlerde olan bir partidir. Çok depremler gördü, çok fırtınalar geçirdi. İktidara **alışık olduğu** kadar, muhalefete de talimli. Bugünleri de atlatır.

Tablodaki 1. örnekte devletten aldıkları destekle yaşamaya alışık olan insanların bu destek ortadan kalktığında zorlanacağı bağlamında metne yayılan bir OSP söz konusudur.

Doğan Güreş'ten aktarılan 2. örnekte ise muhalefete talimli olmanın olumsuz anlam taşıdığı; bununla karşıtlık ilişkisi içinde verilen iktidara alışık olmak ifadesinin tamamen olumlu olduğu düşünülebilir. Ancak karşıtlığın iktidar-muhalefet, talimli (olmak)-alışık (olmak) sözcükleri etrafında oluştuğu göz önünde bulundurulduğunda talimli olmanın hazırlıklı, donanımlı olmak anlamıyla olumlu bir gönderimde bulunduğu görülmektedir. Bu durumda alışık olmak ifadesi olumsuz bir anlam taşıyacaktır. Nitekim burada "iktidara alışık olmak" parti dışındakilerin bakış açısını yansıtan bir ifade olarak alıntılanmaktadır. Bir başka deyişle DYP'ye muhalefet edenler partiyi iktidara, yani güce alışık olmakla itham etmekte; parti adına konuşan Güreş ise iki durumu denkleştirerek güç karşısında nötr bir pozisyonda olduklarını vurgulama ihtiyacı hissetmektedir.

Alışık ol- eyleminin tespit edebildiğimiz son OSP halkası ise "belli bir işleyişe, düzene, rutine alışık olmak" anlamı etrafında şekillenmektedir. Alışık olunan durumdan farklı bir şeye maruz kalmak, yani değişimle yüz yüze gelmek kişinin uyum kapasitesini zorladığı, ne yapılması gerektiği konusunda kafa karıştırıcı olduğu için OSP'ye neden olmaktadır. Bununla ilgili örnekler şöyledir:

Tablo 4.8."Alışık ol-" biriminin beşincil OSP halkası

1.	Patlamanın ilk noktası bu. Haklı olduğum Bülent beye intikal etti. Bülent bey düşündü. Bunun söyledikleri o memuriyet dediğimiz çerçeve içerisinde doğru. Eskiden **alışık olduğumuz** sistemle alıp atama yapılamayacağı gerçeği var. "Bizim söylediğimiz, şu anda tüzüğe aykırı bir durumdur," dediler ve onun üzerini kapatmaya çalıştılar. İkinci kez gelmediler.
2.	Özman'ı adeta içinden çıkılmaz bir duruma sokmuş. İnternet kanalıyla bize ulaşan okurumuz, mart ayında Delphin marka süpürge için sözleşme imzalamış. Fakat bu sözleşme, bizim **alışık olduğumuz** satış sözleşmelerinden oldukça farklı. Bir çeşit piramit sistemi geçerli. Okurumuzun nakit olarak ödediği para 1400 mark. Süpürgenin satış fiyatı ise 4200 mark. Sözleşmeye göre paranın

4.3. Aracı ol-

ÇGTS'de *aracı ol-* eylemi yer almamaktadır. Ancak "aracı" sözcüğü için verilen tanımlar şöyledir[15]:

> "**1.** isim Ara bulucu. **2.** isim İki şey arasında bağlantı kuran kimse, vasıta. **3.** isim, ticaret Üretici ile tüketici arasında alım satım konusunda bağlantı kuran ve bundan kazanç sağlayan kimse, mutavassıt, komprador. **4.** isim, ekonomi İhracatçının ihracattan doğan alacaklarının büyük bir bölümünün malın yüklenmesinden hemen sonra, kalan kısmının ise para, malı alandan tahsil edildiğinde bir aracı banka tarafından ödenmesini sağlayan kredi veya yatırım tekniği."

[15] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 14.11.2022)

Yukarıda verilen 1 ve 2. sıradaki genel tanımlardan yola çıkarak *aracı ol-* eylemini **1.** *ara bulucu olmak,* **2.** *iki şey arasında bağlantı kurmak, vasıta olmak* anlamları ile karşılamak mümkündür.

Aracı ol- biriminin incelemesi çalışmada her bir birim için incelenecek veri setinin üst sınırı olarak belirlenen 100 tanık üzerinden gerçekleştirilmiştir. Derlem ara yüzünde "aracı" düğüm sözcüğü ile sorgulama yapıldığında ara (i) + cı (iiye) biçimindeki "aracı" sözcüğü ile araç (i) + ı (iyelik eki) biçiminde oluşan "aracı" sesteş sözcükleri bir arada sıralanmaktadır. Bu nedenle incelemeye konu olan ara (i) + cı (iiye) kuruluşundaki "aracı" sözcüğünün "ol-" yardımcı fiili ile birlikte kullanıldığı tanıklardan oluşan veri setine ulaşmak için araç (i) + ı (iyelik eki) biçiminde oluşan "aracı" sözcüğünün tanıkları bağlama başvurmak suretiyle ayıklanmıştır. Bu yolla elde edilen 100 tanıklık veri seti kapsamında 22 kullanımın OSP taşıdığı tespit edilmiştir. Ancak bu kullanımlardan yalnızca bir kısmı semantik bütünlüğe ulaşıp kalıplaşmış durumdadır. İlgili örnekler tablolar üzerinde ayırt edici biçimde sunulmuştur.

Aracı ol- biriminin OSP halkalarından ilki "kötü bir amaca ya da olumsuz, istenmeyen bir şeye, duruma aracılık etmek, hizmet etmek" anlamı etrafında oluşmaktadır. Bu halkaya dâhil olan kullanımlar şöyledir:

Tablo 4. 9. "Aracı ol-" biriminin birincil OSP halkası

Semantik bütünlüğe ulaşmış (aracı ol-: birleşik fiil)	Semantik bütünlüğe ulaşmamış (aracı + ol-)
1. Uluslar arası sömürüyü mümkün kılan, ona **aracı olan** yani muhalefeti bastırma görevini taşıyan yönü büyüdü. 2. Yunan işgali sırasında Yunan Hükümeti'nin onca kötülüğüne **aracı olan** ve bu yönde İzmir'de onlara uşaklık etmiş bulunan Naibzâde Ali Bey, Aya Nikola mutasarrıfı olarak atanmıştı. 3. İkincil kuruluşlar olan demeklerin ve sendikaların çıkar savaşına **aracı olma** nitelikleri demokratik düzenin gereği olan pluralisi toplumu yaratması bakımından önemlidir. 4. Fakat Süleyman bunu duyunca öfkelenir, küplere biner ve böyle bir işe **aracı oldu** diye anasını haşlar. 5. Gerçi aksiyon içindeki görevi, Ceylan'ın kötülüğüne **aracı olmak** ise de esas itibariyle II.	1. Naylon çorabı kaçan kadın da, yediği yerli çikolatadan bütün derisi pul pul dökülen çocuğun anası da, okuduğu gazetenin siyasi görüşlerini beğenmeyen okur da, imalatçıyı değil yalnızca bir **aracı olan** Alâaddin'i suçluyordu. 2. Şimdiyse, belli bir ulusun gezmenleri ezici çoğunlukta olduğu için onların dilini konuşarak, onların isteklerini karşılamağa çalışarak, oraya doluşmuş birtakım başka yabancıların mallarını sattıkları bir pazar, bir **aracı olmuş** Narkent.

Tablo 4.9. (devam)

Semantik bütünlüğe ulaşmış (aracı ol-: birleşik fiil)	Semantik bütünlüğe ulaşmamış (aracı + ol-)
6. Coşkun Kırca ise karşı savunmasında, şu görüşleri ileri sürmektedir: "Bizde ocak-bucak saltanatının temsilcisi olan tip, aslında kendini seçen alt tabakanın temsilcisi olmaktan ziyade, gerçekleri o tabakaya başka türlü anlatmak, yahut menfaat temin etmekte **aracı olmak** suretiyle kudret tesis etmiştir. 7. bireyin yaşadıklarını neredeyse Tanrı buyruğu ve "kader" "sayıp kabullenmiş ve yansıtmıştır. Yanı sıra, postmodernizmin öngördüğü "eğlencelik" metinlerin üretilmesine **aracı olmuştur**. Elbette bu sonuç öykü türünün günahı değildir. Burada aranacak bir günahkâr varsa o, bilinçsizce, sorumsuzca davranan yazarın kendisidir. Öyle de olsa, yazar tek başına değildir. 8. ki üretilen malların satışında çok büyük bir tıkanıklık ve sıkıntı yaşanmakta. Otelden sokağa adımınızı atar atmaz etrafınız bir şeyler satmak isteyen, bir şeylerin satışına **aracı olmak** isteyen insanlarla çevriliyor. Bizde Kapalıçarşı'da "anutçuluk" tabir edilen bir meslek vardır. Bunlar özellikle halı satıcılarına müşteri bulmakta mahirdirler.	

Tablodaki örnekler incelendiğinde *aracı ol-* biriminin olumsuz anlam özelliği taşıyan eşdizimlileri üzerinden OSP'si tespit edilebilmektedir. 1. metinde *sömürü,* 2 ve 5. metinlerde *kötülük,* 3. metinde *çıkar savaşı*, 4. metinde *böyle bir iş*, 6. metinde *menfaat temin etmek* kullanımları birime OSP yükleyen eşdizimlilerdir. Ancak OSP'nin sadece belirli sözcüklerle sınırlı kalmayıp metne yayılarak metnin bağdaşıklığına katkıda bulunduğunu gösteren destekleyici unsurlar da bulunmaktadır. 1. metinde *muhalefeti bastırma görevi,* 2. metinde *uşaklık etmek* kullanımları buna örnektir. 4. metinde *böyle bir iş* kullanımında, "iş"in olumsuzluğu *öfkelenmek, küplere binmek, haşlamak* sözcükleri ile desteklenmektedir. Ayrıca *böyle* sözcüğü belirsizlik bildirmesi nedeniyle OSP işaretleyicisidir. 6. metinde *ocak -bucak saltanatı, tip, gerçekler, başka türlü anlatmak, kudret tesis etmek* ifadeleri OSP'yi destekleyerek metin üreticisinin olumsuz tutumunun söylemine yansıtmaktadır. 7. metinde ise tırnak işaretleri OSP işaretleyicisi konumundadır. Tırnak işareti ile vurgulanan *"kader"* ve *"eğlencelik"* sözcükleri metin üreticisinin olumsuz tutumunu yansıtmaktadır. Bunun yanı sıra *günah, günahkâr, bilinçsizce, sorumsuzca* gibi sözcüklerle OSP'nin metnin bütününe yayılarak söylem boyutunda ortaya çıktığı görülmektedir. 8 ve 10 numaralı metinlerde

OSP'ye kaynaklık eden kavram "çokluk"tur. Bu doğrultuda 8. metinde *etrafınızın çevrilmesi* ifadesi çokluğu işaret eden ipucudur. *Adım atar atmaz* ifadesi de ilgili kavram alanından doğan olumsuzluğu destekleyici bir kullanımdır. 10. metinde de benzer şekilde çokluktan kaynaklanan OSP için *doluşmuş* sözcüğü ipucudur. Ek olarak *gezmen* ve *ezici çoğunluk* ifadeleri OSP'yi destekleyici unsurlardır. 9. metinde ise Alaaddin'in insanları kızdıran şeyler için "aracı" konumunda olması anlamı etrafında birimin OSP yüklendiği görülmektedir. Olumsuz anlama sahip sözcüklerin metnin bütününe yayıldığı dikkat çekmektedir.

Bir başka OSP halkası gizlilik kavram alanından beslenen "yasa dışı, kural dışı bir işe aracılık etmek" anlamı üzerinedir. İlgili örnekler şöyledir:

Tablo 4.10. "Aracı ol-" biriminin ikincil OSP halkası

1. (Çenç: Araba parçalamak ve motor seri numarasını jet zımpara ile kazıdıktan sonra üzerine yeni bir motor numarası çakmak. Herhangi bir şekilde aracı kullanmak, satışına **aracı olmak** ve satmak) Çeşitli cinayet işleme eylemleri (Namus, savunma, soygun veya cinnet geçirme gibi nedenler ağırlıktadır.) Otobüs, kamyon ve kamyonet çalma eylemlerini gerçekleştirmek.
2. Örneğin bir silah tüccarının var mı? Müfettişle silah tüccarının ilişkisi var mı? Silah tüccarı devlete yerli malı silah satıyor mu? Bu satışlara zamanında kim **aracı olmuş**? Bu soruların bazıları bugüne kadar gündeme geldi ve Kalemli net yanıtlar veremedi. Pek çok konu ise henüz gündeme gelmedi.
3. Komisyon taslağa ayrıca yasadışı şans oyunu oynatan, **aracı olanlara** 2 ile 5 yıl arasında hapis ve para cezası verilmesini de taslağa ekleme kararı aldı.
4. Temsilciliklere gelen Türk vatandaşlarına İran Devrimi ve Humeyni rejimini övücü kitap, resim, broşür, bildiri ve çeşitli konuları içeren kasetler veriliyor. Ayrıca İran'a gitmek isteyenlere **aracı olunuyor.** Humeynicilik faaliyetlerinin başlangıçla bazı Sünni Türk vatandaşlar tarafından da benimsendiği, ancak zamanla bu sempatinin yerini antipatiye bıraktığı biliniyor. Bunu sezen İran yöneticilerinin de, propaganda faaliyetlerini
5. Uğurlu bir süre kaçmayı başardı. Bu arada bazı polis görevlilerine de işten el çektirilmişti. Sonradan İçişleri Bakanına başvuran bazı parlamenterler bu polis memurları için **aracı olmaya** kalkıştılar. Abuzer Uğurlu'nun Ecevit hükümetinde bağımsız bakan olarak yer alan, sonra da Demirel'in elini öperek AP'ye dönen bir milletvekili ile yakın ilişkisi olduğu söylenirdi.
6. bir kısmı, kendilerinden kişisel kredi talebinde bulunmakta, böyle davranmayanlar ise, tanıdık eş ve akrabalarının Amerika ya da Avrupa'da bir işe yerleştirilmesi konusunda heyet yetkililerinden **aracı olmalarını** istemektedir. IMF heyeti bu istek ve ricalardan başını alamayınca, çareyi bir an önce geri dönmekte bulurlar. Adeta kaçar gibi dönen IMF heyeti,
7. Kuşkusuz Suriye istihbarat örgütü Muhaberat'ın bu ticaretten haberi vardı. İddiaya göre, Muhaberat içinde Behçet Cantürk'ün Ermeni akrabaları da vardı. Onlar, yeğenlerinin Suriye piyasasına girmesinde **aracı olmuşlardı**. Bir diğer iddiaya göre ise; Behçet Cantürk'ün akrabalarının, Ermeni örgütü ASALA ile ilişkileri vardı.
8. milletvekili Demokrat Parti'ye geçmek istemektedir, TBMM kürsüsünde etkileyici konuşmalarıyla tanınan, aktif, becerikli, ceberrut bir hanım... Bunun için, vaktiyle babasının yakın dostlarından olan Refik Koraltan'a **aracı olması** için ricada bulunur. Ve Ziraat Bankası Genel Müdürü Midhat Dülger'in Kalenderdeki büyük evinde yemekli bir toplantı düzenlenir.
9. öyle mi?" "Evet, sağ olsun Kaan'ın desteğiyle onu işe aldılar." Melis hemen atıldı. "Aranan nitelikler Serhat'ta olmasa, Kaan'ın elinden bir şey gelemezdi. Kaan sadece **aracı oldu**." "Peki, Serhat'ın morali şimdi nasıl? İşe severek mi gidiyor?" Sıla'nın yüzü aydınlanıverdi.

1. metnin bağlamı yasa dışı yollarla elde edilen bir aracın satışı için aracılık yapmak, bağlantı kurmak ile ilgilidir. OSP metnin bütününe yansıyarak *aracı ol-* eyleminin kullanıldığı cümleden sonra da devam etmektedir: *Çeşitli cinayet işleme eylemleri (Namus, savunma, soygun veya cinnet geçirme gibi nedenler ağırlıktadır.) Otobüs, kamyon ve kamyonet çalma eylemlerini gerçekleştirmek.*

2. metin devlet ve silah ticareti hususunda gizlenen bir mesele ile ilgilidir. Yasa dışı yollarla satışın irdelendiği bu metinde kullanılan soru cümleleri OSP'yi desteklemektedir. Soruların bir kısmının gündeme gelmesi fakat net yanıtlar verilmeyişi, bir kısmının ise henüz gündeme gelmemiş olması da OSP'nin gizlilikle ilişkisini güçlendirmektedir. 3. metinde şans oyunu oynatmanın yasa dışı olduğu açık açık belirtilerek buna aracı olanlara *hapis veya para cezası* verilmesi yönündeki karar konu edilmektedir. Yasa dışı gerçekleştirilen iş ve eylemlerin gizlilik boyutu OSP doğurmaktadır. 4. metinde İran'a gitmek isteyenlere aracı olma işi gizlilik temelinde OSP'ye kaynaklık etmektedir. Birimin tümce düzeyini aşan bağlamında *İran Devrimi ve Humeyni rejimini övücü kitap, resim, broşür, bildiri ve çeşitli konuları içeren kasetler* ifadesi ile yasa dışı olması sebebiyle gizlice yürütülen faaliyetler belirtilmektedir. Bağlamdaki olumsuz anlam yükü taşıyan *övücü, antipati, sezmek, propoganda* sözcükleri de OSP'nin metnin bütününe yayılmaktadır.

5, 6, 7, 8 ve 9. örneklerde bir işin çözüme kavuşturulması için yasal olmayan yollara başvurulması söz konusudur. Kurallar ve yasalara uygun olmayan yolların kullanılması durumu gizliliği beraberinde getirmektedir. Bunun yanında ilgili örneklerde OSP'yi besleyen bir diğer kavram alanı "güç"tür. Metinlerin bağlamından da anlaşıldığı üzere bir işin çözümüne kural dışı yollarla aracı olabilmek güç gerektirir; başka bir deyişle doğal ve yasal yollarla gerçekleşmesi mümkün olmayan işlerin "çözüme kavuşturulması" ancak "güçlü olanın gücünü ve güçlü bağlantılarını kullanması" yoluyla gerçekleşebilecektir. Bu bağlamda 5. metinde siyasi kimliğini ve yakın ilişkilerini kullanmak yoluyla işten el çektirilen polis memurlarının geri alınması için bağlantı kurma durumu söz konusudur. Burada metin üreticisinin kullandığı *kalkışmak* sözcüğü olumsuz tutumu yansıtan destekleyici unsur niteliğindedir. 6. metinde IMF heyetinin gücünü kullanarak gayriresmî yollarla birilerini işe yerleştirmesi beklenmektedir. Metnin devamında bu talebin muhatabı olan IMF'nin durumunu aktarırken kullanılan *... başını alamamak, çareyi bir an önce geri dönmekte bulmak, adeta kaçar gibi* ifadeleri de OSP'yi destekleyici unsurlardır. 7. metinde bu anlamda ortaya çıkan OSP bağlama yayılmış durumdadır. *İstihbarat örgütü, ticaret, iddia* ifadeleri yasa dışı yollarla bir işin çözülmesine aracılık etmek ilgisiyle OSP'nin gizlilik

yönünü; *akraba*, *ilişki* sözcükleri de bağlantıların kurulmasında "güç" kavramının rolünü açığa çıkaran kullanımlardır. 8 ve 9. metinlerde de sahip olunan statü ve güç sayesinde bağlantı kurmak ve birilerini kayırmak anlamı etrafında ortaya çıkan OSP, yine gizlilik ve güç kavramlarından beslenmektedir. Ancak 9. metinde dikkat çeken bir başka konu, *sadece* sözcüğünün "küçümseme, olduğundan daha küçük bir birime indirgeme" anlamı ile farklı bir açıdan da OSP oluşturduğudur. Bağlamda *Kaan'ın desteğiyle işe aldılar* ifadesindeki desteği karşılayan *aracı* sözcüğü "kayırma, iltimas" anlamı ile birime OSP yüklerken devamındaki *Kaan sadece aracı oldu* ifadesindeki *sadece* sözcüğü, uygunsuzluğu söyleyen tarafından da kabul edilen kayırma ve iltimas eylemlerini hafifletme yoluyla birime farklı bir yönden de OSP yüklemektedir.

Aracı ol- biriminin "gizli bir işe aracılık etmek" anlamı ile ortaya çıkan ve doğrudan "gizlilik" kavram alanının OSP ürettiği örnekler ise hem semantik bütünlük taşıyan hem de henüz semantik bütünlüğe ulaşmamış kullanımlarda görülmektedir. İlgili örnekler şunlardır:

Tablo 4.11. "Aracı ol-" biriminin üçüncül OSP halkası

Semantik bütünlüğe ulaşmış (aracı ol-: birleşik fiil)	Semantik bütünlüğe ulaşmamış (aracı + ol-)
1. Rüstem, Mustafa ve Sophie'nin mektuplarına kendisinin **aracı olduğu** yalanını uydurmak için bu durumdan yararlanır.	2. Tuncay ÖZKAN, İstihbarat Şubesindeki ilgili personelimizle ilişkiye geçirilmiş, **aracı olduğu** iddia edilen şahısla temas sağlanmış, verdiği bilgiler doğrultusunda yapılan ön çalışmalarda anlatımları tatmin edici bulunmayınca, şahsın ilişkide olduğunu iddia ettiği yargı mensubumuzla teması gözlenmiş ve olayın tamamen uydurma olduğu kanaatine varılmıştır. 3. Böyle bir durumda ise, Hz. Peygamber, sahibi Allah olan bir dinin tebliğcisi olmaktan çıkarak, yaşadığı toplumun örflerini din adı altında insanlığa taşıyan bir **aracı olur**. Bunun anlamı ise, vahyin dinini beşerileştirerek tahrip etmektir.

Tablodaki 1. metinde Rüstem ve Sophie'nin gizlice haberleşmelerine aracılık etmek anlamı ile eyleme OSP yüklenmektedir. 2. metinde gizli bir işe aracılık edilmesi söz konusudur. *İstihbarat şubesi*, *iddia edilmek*, *şahıs*, *gözlenmek* vb. sözcüklerle gizlilik kavramı ön plana çıkmaktadır. 3. metinde ise *... adı altında* ifadesi metindeki gizllik kaynaklı OSP'yi destekleyici unsurdur. Ayrıca *... olmaktan çıkmak*, *beşerileştirmek*, tahrip *etmek* ifadeleri ile olumsuzluk sözcük sınırlarını aşarak metin üreticisinin tutumunu söylem boyutuna taşımaktadır.

4.4. Araç ol-

Araç ol- birleşik fiil kategorisine dâhil bir birim değildir. Bununla birlikte "araç" ismi ÇGTS'de şöyle tanımlanmaktadır:

1. isim *Bir iş yapmakta veya sonuçlandırmakta gücünden yararlanılan nesne.*
2. isim *Taşıt.*
3. isim, mecaz *Kişiler veya nesneler arasında bağlantı sağlayan şey, vasıta.*[16]

İncelenen 100 tanıklık veri seti içerisinde OSP taşıyan 20 kullanım tespit edilmiştir. Bu kullanımlar içinde "araç" ile "ol-" eyleminin semantik bütünlüğe ulaşarak kalıplaştığı 3 örnek tespit edilmiştir. İlgili örneklerde *araç ol-* biriminin olumsuz anlamlı bir birleşik eylem olan "alet ol-" ile eş anlamlı olduğu, *bilerek veya bilmeyerek kötü bir işe aracılık etmek, vasıta olmak*[17] anlamı etrafında OSP taşıdığı görülmektedir. İlgili örnekler şunlardır:

Tablo 4.12. "Araç ol-" biriminin birincil OSP halkası

1.	Buna çanak tutan uzman tayfasının da gidişata ister istemez **araç olduğu** görülüyor.
2.	Misyonerler Sezar'ların elinde **araç olduğu** kadar, ideoloji ve teknoloji de aynı akibete düşmekten kendini kurtaramamıştır.
3.	Zorunluluk alanı olarak tanımlanan ve toplum içindeki üyelerin bilinçlerinin önemsenmediği, geçersiz sayıldığı, bireylerin **araç olduğu** "sistem" alanı, para ve iktidar mekanizmalarıyla yönetilmektedir.

Tablodaki metinlerin bağlamı incelendiğinde araç ol- birimi üzerindeki OSP'nin "güç" kavram alanından beslendiği anlaşılmaktadır. Nitekim "güç", başkalarına söz hakkı tanımayacak kadar fazla olduğunda OSP ortaya çıktığı gibi istenmeyen şeylere karşı koyamayacak, başkaldıramayacak kadar az olduğunda da OSP doğurmaktadır. Yukarıdaki üç örnekte de *araç ol-* eylemi gücün az oluşundan kaynaklanmaktadır. 1. metindeki *ister istemez*, 2. metindeki *elinde, kendini kurtaramamak*, 3. metindeki *zorunluluk alanı, yönetilmek* bu bağlamda meydana gelen OSP'yi destekleyen ifadelerdir.

Araç ol- biriminin henüz semantik bütünlüğe ulaşıp kalıplaşmamakla birlikte bağlamdaki olumsuzluğun aktarılmasında tercih edildiği diğer örnekler ise iki ayrı anlam halkası etrafında toplanmaktadır. Bunlardan ilki "amacına ulaşmak için birinden veya bir şeyden yararlanmak, çıkar sağlamak için kullanmak" anlamı ile ilgilidir. Bu anlam halkası kapsamında yer alan örnekler şunlardır:

[16] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 07.10.2022)
[17] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 07.10.2022)

Tablo 4.13. "Araç ol-" biriminin ikincil OSP halkası

1. Bir yandan sultanın varlığından göreceleştirilmiş ve kimliklerin hizmetine koşulduğu bir devletin; öte yandan bu devletin desteğine ihtiyaç duyduğu ve refahından sorumlu olduğu bir toplumun doğuşuyla açılan tahayyül alanında Osmanlılık, Türkçülük ve İslâmcılık arasından hangisinin en uygun **araç olduğu** sorununu tartışmak tahayyül edilebilir olacaktır.
2. Evet bugün de rahatlıkla söyleyebiliriz: "Din halkın afyonudur", çünkü, işçilerin acılarını dindirecek tek **araç olduğu** gibi, aynı zamanda işçiler din ile uyuşturulur.
3. Özellikle bu partinin bazı yetkililerinin "demokrasi'nin amaç değil, **araç olduğu**" inançlarını açıkladıklarını hatırladığımızda konunun önemi artmaktadır.
4. Geçmişte ve günümüzde, ister Sünni ister Şii varyantlarında olsun, İslâmiyetin de gerçekte değişimden ileri gelen toplumsal çekişmelerin ifadelenişinde önde gelen bir **araç olduğu** gözlemlenmektedir.
5. Egemenliğin tarihin belli bir döneminde, devlet otoritesini meşrulaştırmak için kullanılan bir **araç olduğu** açıktır.
6. geçmiş olması, kuşkusuz bunu kolaylaştırıyor! "Siyonist ideal"in, ilk aşamada, "Nil'den Fırat'a Büyük İsrail Projesi" olduğu dikkate alınırsa, "Büyük Ortadoğu Projesi"nin kullanışlı bir **araç olduğu** görülebilir. ABD'nin uzun süredir bir numaralı "stratejik ortağı"nın İsrail olduğu da düşünülürse durum daha iyi anlaşılır! Daha 1926'da, "Dinler Başkenti Paris" diye Türkçeye çevrilebilecek maddeleştirmek,
7. Bu paketin de nihayetinde bir oyalama sürecinin parçası olduğu ve Türkiye'nin tam üyelik hedefinin saptırılması yönünde bir **araç olduğu** düşünülüyor.
8. Bu soruların doğru cevabını bulmak için işin özüne inmeli: Erbakan'ın partisinin yetkilileri ve üyeleri toplantılarda amaçlarının şeriatı getirmek olduğunu, kendilerine göre "demokrasinin amaç değil **araç olduğunu"** sürekli olarak belirtmemişler midir? Şeriatın, yaşamın, hukukun, dinsel kurallara, Hz.
9. Böylece onun belli bir amaç için **araç olduğunu** görerek, hayal kırıklıkları yaygınlaşacak ve toplumun eğitim hakkındaki tutkunluğu sona erecektir.

Tablodaki ilk örnekte karşıt gruplar olarak verilen devlet ve toplum ekseninde *Osmanlılık, Türkçülük ve İslâmcılık* kullanılabilecek "araçlar" olarak betimlenerek birime OSP yüklemektedir. 2, 3, 6 ve 8. metinlerde tırnak işaretleri OSP işaretleyicisi görevindedir. OSP'nin belli bir sözcük üzerinden değil, metnin bağlamına yayılarak söyleme yansıdığı bu metinlerdeki OSP işaretleyicileri tutum dilinin yansıtılmasında önemli rol oynamaktadır. 2. metinde tırnak işaretinin yanında *afyon* ve *uyuşturulmak* sözcükleri ile OSP desteklenmektedir. 3 numaralı metinde *bazı yetkililer* ifadesi belirsizlik vurgusuyla OSP'yi güçlendirmektedir. Benzer kullanımlar günlük dilde de sıklıkla olumsuz bağlamda kullanılmaktadır: *Bazı çalışanlar bunu suistimal ediyor* vb. Burada "bazı" sözcüğüyle söylemde yaratılan belirsizlik aynı zamanda gizlilik kavramından beslenerek OSP'yi güçlendirmektedir. 6 numaralı metinde tırnak işaretleri sıklıkla kullanılarak OSP işaretlenmiştir. Buna ek olarak bağlam genelinde ironiye başvurulduğu dikkat çekmektedir. *"Büyük Ortadoğu Projesi"nin kullanışlı bir araç olduğu* ifadesinde görünenin arkasındaki asıl niyet açıkça ortaya konmaktadır. Devamındaki cümlede kullanılan "durum" sözcüğü ve cümle sonundaki ünlem işareti (!) de OSP'yi destekleyen kullanımlardır. 8. metinde tırnak işaretinin yanında olumsuz soru cümlesi de metin üreticisinin tutumunu yansıtan bir OSP işaretleyicisi olarak değerlendirilmelidir. 4. metinde *araç ol-* olumsuz anlam belirten

toplumsal çekişmelerin ifadelenişi ile eşdizimlenmiştir. 5 numaralı metinde 6. ile benzer şekilde "kullanılma" niyeti açıkça belirtilmektedir. *Otorite* ve *meşrulaştırmak* sözcükleri olumsuz anlam özelliği ile OSP'yi destekleyen diğer kullanımlardır. 7. örnekte *oyalama sürecinin parçası* ifadesiyle asıl ve kötü niyet açık edilmekte, *saptırılma* sözcüğü ile OSP güçlendirilmektedir. 8 ve 9. metinlerde geçen *amaç için araç olmak* ifadesi birimin "amacına ulaşmak için birinden veya bir şeyden yararlanmak, çıkar sağlamak için kullanmak" anlamında yüklendiği olumsuzluğun özeti niteliğindedir. Birimin birincil anlam halkasına kaynaklık eden "güç" kavramı burada da OSP kaynağıdır.

Araç ol- biriminin semantik bütünlük taşımayan kullanımlarında ortaya çıkan diğer OSP halkası "asıl amaca ulaşmak için basamak olan, yardımcı görevinde olan unsur" anlamı üzerinedir. Bu anlam etrafında oluşan OSP diğerine göre daha zayıftır. İlgili örnekler şöyledir:

Tablo 4.14. "Araç ol-" biriminin üçüncül OSP halkası

1.	Amacının satış yapmak olduğunu, önündeki kağıttan veya ezberinden o metni okumanın bunun için sadece **araç olduğunu** hatırlatacağınız çalışan, yükselteceği hizmet kalitesiyle, dünyayı sizin için daha kaliteli bir satış ortamı haline getirecektir.
2.	Birçok röportajında amacının sanat filmi yapmak olmadığını ve sinemayı tamamen ticari ve eğlenceye yönelik bir **araç olduğunu** yinelemekten vazgeçmiyor.
3.	Teknolojik ilerlemenin, sınai kalkınmanın insanın özgürlüğü için sadece birer **araç olduğu** gerçeğinin gözardı edilmesine yol açacağı gerekçesiyle, bilimsel bilgi birikimi artık birer başarı örneği olarak değil fakat tarafsızlık görüntüsü arkasında insanlığa her an zarar verebilmeye aday bir etkinliğin ürünü olarak değerlendirilmeye başlanmıştır.
4.	İslâm'ın, insanı ulaştırmak istediği nihai hedef, iman, ahlâk ve davranış olgunluğu ile beraber, ahiret mutluluğu da olduğuna göre, bilginin, bu seviyeye ulaşmada sadece temel bir **araç olduğu** rahatlıkla görülecektir.
5.	Cinselliğin bir toplumsal **araç olmaktan** çıkıp da insan özgürlüğünün bir parçası olarak kabul edilişi, belki de yüzyıllar içinde yapılan en büyük dönüşümlerden birisidir.
6.	Rusya'nın nükleer güce sahip bir ülke olduğunu ve bazı güçlerin de bu yüzden Rusya'nın zayıflamasını istediğini söyleyen Putin, "bu güçlerin amaçlarına ulaşmaları için de terörizmin sadece **araç olduğunu**" kaydetti.

Tablodaki metinlerde belli bir amaca ulaşmak için başvurulan yol, küçük bir basamak anlamını destekleyen "sadece", "tamamen" gibi prozodi işaretleyicilerinin sıklıkla kullanıldığı dikkat çekmektedir. Yapılan işin, eylemin veya var olan şeyin basit bir düzeye indirgenmesi anlamı etrafında OSP ortaya çıkmaktadır.

Bağlamı ile birlikte verilen bu örnekler yanında birimin eşdizimlilik düzeyinde olumsuz anlam özelliği taşıyan *askıya almak* ve *işkence* sözcükleriyle birlikte kullanıldığı görülmüştür.

4.5. Bağlantılı ol-

Bağlantılı ol- birimi TDK Güncel Türkçe Sözlük'te birleşik eylem olarak tanımlanmamaktadır. Bununla birlikte "bağlantılı" sözcüğünün anlam karşılığı ilgili kaynakta şöyle verilmektedir:

"(sıfat) Aralarında bağlantı bulunan, irtibatlı, rabıtalı, bağlantılı."[18]

Bu tanımlama itibarıyla "aralarında bağlantı bulunmak, irtibatlı, rabıtalı olmak" anlamındaki *bağlantılı ol-* birimini OSP yönünden değerlendirmek amacıyla 100 tanıktan oluşan veri seti incelenmiştir. İncelenen 100 tanıktan 33'ünde OSP tespit edilmiş, kalan tanıklardan 61'inde herhangi olumsuz anlam yükü saptanmamış, 6'sında ise bağlam OSP tespiti için yetersiz kalmıştır. OSP tespit edilen tanıklar içinde eylemin olumsuz anlam potansiyeli taşıyan şu ifadeler ile bir arada kullanıldığı dikkat çekmektedir:

> *Şeytan, suç örgütleri, terör örgütleri, örgüt, beklenmedik (eşin erken ölümü gibi) yaşantılar, sınıf çelişkileri, güvenlik açığı, tartışma* (2)*, 'iddia, şikayet ve ihbar konuları, bomba koymak, çete, korkunç şeyler hayal etme, olumsuz yanıt, kızgınlık ve engellenme duyguları, histeri, sapmış davranışlar, bomba, Güneydoğu sorunu, yerleşik çıkarlar, çok az olma (yetersiz olma), kötü huylu tümörler, hayat tehdidi, istismar, sıkışmış anlamlar silsilesi, sanallaştırma, sorun*

Bağlantılı ol- birimi yukarıdaki sözcük ve söz grupları ile bir arada kullanıldığında OSP taşımaktadır. İncelen tanıklar içinde dikkat çeken husus*, bağlantılı ol-* eylemindeki OSP'nin büyük bir kısmının "gizlilik" kavramı temelinde oluşan "gizlenen, saklanan bir şey, kişi, oluşum vb. ile ilişkili olmak" anlamı etrafında ortaya çıkmasıdır. Eylemin eşdizimli olduğu *büyü, suç örgütü, güvenlik açığı, ihbar, bomba, çete, istismar* gibi anlam içeriğinde "gizli-saklı" olma özelliği barındıran ifadeler yanında, OSP'nin metnin geniş bağlamına yansıdığı örneklerde de bunu görmek mümkündür:

Tablo 4.15. "Bağlantılı ol-" biriminin birincil OSP halkası

1.	İstanbul Emniyet Müdürlüğü arşivlerindeki bilgilerle hazırlanan bir brifing dosyasında, Hizb-üt Tahririn İstanbul'daki örgütlenmesi, örgüte yönelik operasyonlar ve örgütle **bağlantılı olduğu** kanısıyla yakalanan kişilere ilişkin şu bilgiler veriliyor:

[18] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 30.08.2022)

Tablo 4.15. (devam)

2.	yeni TCK tasarısında imam nikâhıyla ikinci evliliğini yapanlara verilecek cezanın düşürüldüğünün ortaya çıkması kafaları karıştırdı. Siyasi kulislerde bu cezanın azaltılmasıyla zinanın suç sayılması girişiminin **bağlantılı olduğu** yorumları yapılıyor. Halen yürürlükteki TCK'nın 237. maddesinin 4. fıkrası, aralarında resmi nikâh olmaksızın imam nikâhı yaptıran erkek ve kadınlara 2 aydan 6 aya kadar hapis
3.	yüklenici konsorsiyumun (Gülermak-Doğuş İnşaat) teklifinde yasal olmayan çok ciddi değişiklikler yaptırılmıştı. Buna, teklifteki vagon modeli ile üretici firmanın değiştirtilmesi ve Genel Müdür Kantarcı'nın da **bağlantılı olduğu** TCDD'nin bir projesinde ortaklık angajmanında olduğu Güney Koreli Rotem firmasının vagonlarının adres edilmesi de dahildi!. Ayrıca, sonradan öğreneceğim bir başka "kural dışı" uygulama ise; ihalede
4.	Hedeftekilerden biri bile yakalanamadı, terör elbette ki durmadı. Bu arada, küçük bir ayrıntı ortaya çıkıverdi. Irak petrolünün önemli bölümünü Cheney ve Bush ailesinin **bağlantılı olduğu** şirketler kontrol ediyordu. "Fosil yağı" için ne çok can! McCain, George W. Bush'u aratır! Sekiz yılda dünyanın çehresini alabildiğine değiştirmiş olan söz konusu aktörler için

Yukarıdaki bağlamlarda *bağlantılı ol-* eylemi "gizlilik" temelinde OSP yüklenmiştir. Bağlam içinde gizliliğe işaret ederek OSP'nin kaynağına ulaştıran birtakım ifadeler yer almaktadır. 1 numaralı örnekte "örgüt" sözcüğünün "yasa dışı olma" özelliği geniş bağlamda verilen bilgilerden anlaşılmakta, "örgüte yönelik operasyonlar" ifadesi ile örgüt üyelerinin yakalanması ve söz konusu örgütün dağıtılması amacı okuyucular tarafından anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda "örgütle bağlantılı olduğu kanısıyla" ifadesindeki "kanı" sözcüğü, kesin olmayan, tahmini düşünce, kanaat anlamıyla örgüte tabi olan kişilerin kimliğinin gizlenmesi anlamıyla ortaya çıkan OSP'ye ilişkin ipucudur. 2 numaralı örnekte metin yazarının / konuşurun olumsuz tutumu söyleme yansıyarak belli bir alana yayılmış durumdadır. Burada eylemin gizliden gizliye yapılışı dikkat çekmektedir. Nitekim *ortaya çıkmak, kulis, girişim* gibi sözcükler de gizliliği destekleyen unsurlar olarak öne çıkmaktadır. 3. örnekte *yasal olmayan* ifadesi gizliliğe ilişkin ipucu olarak değerlendirilmelidir. *Yasal olmayan*, "yasa dışı" olması sebebiyle içeriğinde ulu orta yapılmayan, gizlenen anlamını barındırmaktadır. Bu doğrultuda yapılan iş ve işlemler, kurulan bağlantılar "yasa dışı"dır. İlgili metin parçasında yazar / konuşurun olumsuz tutumu *bağlantılı ol-* eyleminin kullanıldığı cümle sonundaki ünlem işareti (!) ve bir sonraki cümlede geçen *kural dışı* ifadesiyle de desteklenmektedir. Son örnekte metni üreten kişinin olumsuz tutumu metnin geniş bağlamında geçen pek çok ifadeden anlaşılmaktadır. *Küçük bir ayrıntı* ironisiyle sunulan aslında önemli bir "gerçeklik"tir. *Irak petrolünün önemli bölümünün Cheney ve Bush ailesinin bağlantılı olduğu şirketlerin kontrol ettiği* gerçeğinin "ortaya çıkıvermesi", dilbilgisel düzlemde tezlik fiilinin "birdenbire, aniden ortaya çıkma" anlamıyla eylem üzerindeki OSP'yi farklı bir kavram temelinde de güçlendirmektedir.

Bağlantılı ol- biriminin "gizlilik" temelinde OSP kazandığı kullanımlarının önemli bir kısmında *ortaya çıkmak, öne sürmek, sanılmak* gibi eylemin "bilinmeyen, gizlenen" yönünü işaret eden ifadelerle birlikteliği dikkat çekmektedir. Bunlara ek olarak *bağlantılı olduğu gerekçesiyle, bağlantılı olduğu iddiasıyla* vb. kullanımlar "açık olmayan, gizli olması sebebiyle ancak tahmin edilebilir olan veya kanıtlanması gereken" özelliğine vurgu yapan işaretleyici ögeler olarak OSP'yi desteklemektedir. İlgili örneklerden bir kısmı şöyledir:

Tablo 4.16. "Bağlantılı ol-" biriminin birincil OSP halkası 2

1. Litvanya Devlet Başkanı aynı zamanda, suç örgütleriyle **bağlantılı olduğu** gerekçesiyle aleyhine azil süreci başlatılma tehlikesiyle karşı karşıya.
2. Söylemez sülalesinin tamamı ve 40'a yakın ordu ve emniyet görevlisi de sözkonusu çete ile **bağlantılı olduğu** gerekçesiyle tutuklandı.
3. Bununla **bağlantılı olduğu** sanılan bombalar, çeteler çıkarılıyor ortaya.
4. Carriles'in, 1976'da Barbados kıyıları açıklarında düşen Küba uçağına bomba konmasıyla ba**ğlantılı olduğu** ortaya çıkmıştı.

Bağlantılı ol- eyleminin OSP yüklendiği bir başka anlam halkası ise "olumsuz bir şey, durum, olaydan vb. kaynaklanmak" anlamı etrafında oluşmaktadır. Aşağıdaki kullanımlar bu anlam etrafında oluşan OSP'ye örnek olarak verilebilir:

Tablo 4.17. "Bağlantılı ol-" biriminin ikincil OSP halkası

1. Bazı kişiler kişilik değişimleri gösterseler bile bunların genellikle beklenmedik (eşin erken ölümü gibi) yaşantılarla **bağlantılı olduğu** anlaşılmaktadır.
2. Kolunda Damga Var gibi filmlerini halk sinemasına yatkın örnekler şeklinde nitelendiği görülmektedir. Halk sineması savunusunun sinemacılar ile sinema dışındaki sinema ile ilgili aydınların tartışmasıyla **bağlantılı olduğu** düşünülmelidir. Zaten bağımsız sinema, Yeşilçam dışı sinema anlayışı da bu tartışmaların etkilediği ortamdan kaynaklanmıştır. Bol küfürle karışık tartışma sonucu sinemacılar daha tutucu bir konuma yönelirken,
3. topluluklarının Yeni Dünyada elde ettiği gelişimlere ilişkin herhangi bir referans yoktur. Bunun, Childe'ın kitabının kaleme alındığı yıllarda Orta Amerika'yla ilgili bilgilerin çok az olmasıyla **bağlantılı olduğu** düşünülebilir.
4. Yalom'a göre inkâr, hayat tehdidiyle **bağlantılı olan** anksiyeteyle başa çıkma çabasıdır.
5. Bir kişilik özelliği olarak saldırganlığın da trafik ortamında sıklıkla gözlenen kızgınlık ve engellenme duyguları ile doğrudan **bağlantılı olduğu** ve öfkeli sürücülük tarzı yoluyla özellikle küçük kazalara yol açtığı bilinmektedir.
6. XVI. ve XVII. yüzyıllarda "canavarımsı", "hayvanı andıran" fiziksel özelliklere sahip çocukların ("köpek yüzlü bebek") kadının cinsel birleşme sırasında hayvanlara bakması ya da korkunç şeyler hayal etmesiyle **bağlantılı olduğu** düşünülüyordu.
7. Güvenli sanallaştırmanın öneminin arttığına işaret edilen raporda, sanallaştırmayla **bağlantılı olan** güvenlik açıklarının sayısının 2006 yılından bu yana 3 kat arttığı, sanal ortamlar yaygınlaştıkça bu sayının artmaya devam edecek gibi göründüğü ifade edildi.

Yukarıdaki tabloda yer alan örneklerde *bağlantılı ol-* eylemi "kaynaklanmak, kaynaklık etmek" anlamında kullanılarak istenmeyen, tercih edilmeyen olumsuz bir şey, durum, olayın ortaya çıkmasına sebep olan, olumsuzluğun kaynaklandığı unsurlarla ilişkili

olma durumunu yansıtmaktadır. Bu anlam halkasının bir iç halkası "iki veya daha fazla olumsuzluğun birbiri ile ilişkili olması, birbirine kaynaklık etmesi" anlamı etrafında ortaya çıkmaktadır. Bunun örnekleri şöyledir:

Tablo 4.18. "Bağlantılı ol-" biriminin üçüncül OSP halkası

1. Dolayısıyla diş taşı sıklığıyla periodontal hastalığın sıklığının büyük ölçüde birbiriyle **bağlantılı olduğu** söylenebilir.
2. Kötü huylu tümörlerle **bağlantılı olan** bu geni durduran oleik asit aynı zamanda "herceptin" adı verilen bir kanser ilacının da daha etkili olmasını sağlıyor.

Tablodaki örnekler "sağlık" konu alanı ile ilgilidir. Bilim ve teknik alanı kapsamındaki bu kullanımlarda OSP'nin zayıfladığı dikkat çekmektedir.

4.6. Belli ol-

Belli ol- birleşik eylemi ÇGTS'de *anlaşılmak, açıklanmak*[19] tanımıyla karşılanmaktadır. Birimin veri setini oluşturan 100 tanıktan 57'sinde OSP tespit edilmiştir. Bu kullanımlar içinde *belli ol-* eylemi etrafındaki OSP halkalarından biri "sıkıntılı bir durumun anlaşılır olması" üzerindedir. Bu örneklerde eylem olumsuz bağlamda kullanılabilecek şu sözcük ve söz grupları ile bir araya gelmektedir:

> *Üzülmek* (2), *öfke, güçlük çekmek, (kıyafetin) orasını burasını çekiştirmek, çaresizlik, şakaya vurmaya çalışmak,* zorlanmak, *üzgünlük, üzüntü duymak, pişmanlık, ellerin titremesi* (2), *telaş, çekinerek söylemek, kızmak* (2), (*aralarındaki) soğukluk, canının sıkkınlığı, ezberlediği kalıplar, nefret, korkmak, gözlerin geriye kayması, masumca olmadığı, gözlerindeki kızartı, canı yanık bir kadın, korku ifadesi, her hâlinden, aceleyle hazırlanma, hazzetmemek, üzüntü ve burukluk yaratmak, konuşmak istememek, öfkelenmek, acı çekmek, depremin büyüklüğü ve verdiği zararlar*

Bu eşdizimlilikler yanında OSP'nin metnin geneline yansıdığı ya da ancak bağlam temelinde anlaşılır olduğu örnekler ise şöyledir:

[19] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 27.09.2022)

Tablo 4.19. "Belli ol-" biriminin birincil OSP halkası

1. Perişan ve bitkin oldukları yüzlerinden, üzerlerindeki üniformalarından **belli oluyordu**.
2. Ben de aynı kanıdayım," dedi. Biraz gerindi, etrafına bakındı, ama kafasının bu konuyla ilgili olduğu yüzünden **belli oluyordu**. "Yine de söyleyeyim," diye devam etti; "Toplumla ilgili sağlıksız yönlerin köklerini ben ailelerde görüyorum.
3. Evliliği yürütmek, iyi niyetime karşın giderek daha zorlaşıyor, Çağlayan'la Cevdet'in arasındaki dostluğun dahi, yuvayı kurtarmaya yetmeyeceği **belli oluyordu.**
4. İtalyan firmasının o günkü koşullarda Türkiye'ye hiçbir ülkenin uçak vermeyeceği kanısını taşıdıkları **belli oluyordu**. Bu nedenle fiyat indirimine yanaşmıyorlardı. Korgeneral Harput, indirim konusunda ısrarlıydı. Tartışmalar üzücü biçime dönüşünce çok sinirlenmiş, kriz geçirmişti.
5. olan hiçbir erkek, böyle bir kadınla evlenmezmiş; herhalde boşanmak isteyen kocası olmalıymış... Bütün bunları söylerken, kızım sana söylüyorum, gelinim sen dinle! mantığıyla konuştuğu pek **belli oluyord**u annesinin.
6. Her şey genel bir bakımsızlık içindeydi. Eşyaya özel olarak sevgi duymamış, hatıra sevmeyen birinin evi olduğu **belli oluyordu**. İnceden inceye işleyen tuhaf bir koku sinmişti havaya; eşyanın kokusu değildi bu; birikmiş tozun, kurtlanmış ahşabın, eprimiş kumaşın kokusu değildi;
7. Ayrıca diğer bir problemi ise karaciğer meridyeni, yani bastırılmış öfke demekti ki, bu yediği tatlılardan ve aldığı kilolardan **belli oluyordu**.
8. Yeniden sustu, camın önünden geçen iki kadını gözleriyle izledi, geçip gittiklerini görünce rahatladı, dertleştiğinden başkasını istemediği **belli oluyordu**.
9. Ali'nin bu kızda gözü olduğu hatta Selma'dan bu kızı kendisine ayarlamasını açıkça istediği **belli oluyordu**.
10. Beni gördüğüne değil, geldiğime sevinmişti. Anlamıştım, dünya Celine'in başına yıkılmış, o da soluğu İstanbul'da almıştı. "Çok zor günler geçiriyorum, Ali." Bu, her halinden **belli oluyordu** diyemeyeceğim. Sedef gibi yorgun, mutsuz ama çok güzel görünüyordu. Gözleri bir çukurun içine yerleştirilmiş bir çift kara elmas gibiydi.
11. Öyle yavaş, neredeyse ürkek denilebilecek bir şekilde çıkıyordu ki merdivenleri, uzun süre hep yabancı evlerde konakladığı hemen **belli oluyordu**...
12. Çok iyi giyinmişti ve günümüz züppelerine özgü bazı eğilimler taşıdığı hemen **belli oluyordu**.
13. Caminin doğusundaki kahveye girip bir çay söyledim. Cıgara yaktım. Kahvenin gediklileri çene çalıyorlardı. Çoğunda "emekli" havası **belli oluyordu.** Sıkılırım emekli kahvelerinden. Döndüm kendi iç dünyama. Beni bu durumlara sürükleyen yoksulluğuma küfrettim. Anama, babama kızdım.
14. En çok üzüldüğü Deha'nın yediği yumruklardı bu her halinden **belli oluyordu**.
15. Savaş çıkmış, diye bağırarak odaya daldı büyükbaba. Haberin dehşetinden çok, benzer bir durumun en az altmış yıl kadar öncelerde onda yeşerttiği duyguları yaşadığı **belli oluyordu**. Savaş çıkmış! Düşünebiliyor musunuz, dünya şirazesinden çıktı. Bir şeyler yapmalıyız. Hemen bir şeyler yapmalıyız! Anlaşmışlar, diye odaya sıradan bir giriş yaptı torun. Sesinde heyecan, davranışlarında

Tablodaki metinlerin önemli bir kısmında *belli ol-* eylemindeki OSP'nin "iyice belirgin olmak" anlamıyla ortaya çıktığı dikkat çekmektedir. Bu doğrultuda 5 numaralı örnekte geçen "pek" zarfı, "çok" anlamıyla verilmek istenen mesajın netliğini ifade etmektedir. Bu zarfın OSP potansiyeli taşıyan bir sözcük olarak ayrıca incelenmesiyle ilgi çekici sonuçlara ulaşılabilir. 14. metinde "iyice belirgin olmak" anlamı *her hâlinden* ifadesiyle vurgulanmaktadır. Tabloda yer almayan ve OSP'nin eşdizimliler temelinde verildiği örneklerin geniş bağlamında da *her hâlinden* zarfının sıklıkla kullanıldığı ve "gizlenmeye çalışılan, açık edilmeyen bir şeyin anlaşılır olması" anlamıyla gizliliğin kaynaklık ettiği OSP'yi desteklediği gözlemlenmiştir. Bunların yanında 11 ve 12. örneklerde geçen *hemen* zarfı olumsuz olarak nitelenen durumun kolayca anlaşılacak kadar belirgin olması anlamıyla OSP'ye katkıda bulunmaktadır.

Belli ol- eylemi genel olarak "gizlilik" kavram alanından beslenmektedir. Eylemin "sıkıntılı bir durumun anlaşılır olması" anlam halkası dâhilinde OSP taşıyan kullanımlarında, sıkıntılı durumun açığa çıkmasını sağlayan ipuçlarından faydalanılır: *yüzünden,* hâlinden*, konuşmasından belli olmak* vb. Bu örneklerde çoğunlukla doğrudan ifade edilmeyen, açıkça belirtilmeyen, bir yönüyle gizlenmek istenen bir durum söz konusudur. Bununla birlikte doğrudan "gizlilik" kavramı ile ilişkili olan bir başka OSP halkası "gizlenmek istenen bir şeyin açığa çıkması" anlamı ile oluşturulmuştur. İlgili örnekler şöyledir:

Tablo 4.20. "Belli ol-" biriminin ikincil OSP halkası

1. Mitty sekreterine kahveleri söylerken herhangi bir hitap ünlemi kullanmamış, "Eleanora" diye seslenmişti, gizlemeye çalışsalar da birbirlerine bakışlarından aralarında bir ilişki olduğu **belli oluyordu**.
2. Çok daha iyiyim! dedi Yiğit, fakat endişeli olduğu **belli oluyordu**.
3. Mümkün olduğunca iyi davranmaya çalıştılar ancak arada sırada asıl niyetleri **belli oluyordu**.
4. Öğütlerinin maskesi düştüğü zaman karşısındakinin konuşmasını da ciddiye almadıkları hemen **belli oluyordu** ve maskelerinin ardındaki yorgunlukları çabucak su üstüne çıkıyordu.
5. Arada bir gülen yüzünde saklı çok ıstıraplar olduğu, gözlerindeki düşünceli halinden **belli oluyordu**.

Tablodaki örnekler gizlenmeye çalışılan, bunun için gayret edilen olumsuz bir durumun açığa çıkması ile ilgilidir. İlk metinde gizlenmeye çalışılan bir "ilişki", 2. metinde gizlenmeye çalışılan "endişe"dir. 3. metinde *asıl niyet* ifadesi ile ima edilen "kötü niyet", iyi davranışlarla örtbas edilmeye çalışılmaktadır. 4 numaralı metinde geçen *maske* sözcüğü gizliliğe işaret eden dikkat çekici bir kullanımdır. Metnin sonundaki *su üstüne çıkmak* ifadesi gizlenmiş bir şeyin ortaya çıkması anlamıyla pekiştirici bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Son metindeki *arada bir gülen yüzünde saklı çok ıstıraplar olduğu* ifadesindeki "gizlilik" örüntüsü *saklı* sıfatının kullanımı yanında, *gülmek* ve *ıstırap* sözcüklerinin birlikte kullanımından doğan karşıtlık ile oluşturulmuştur.

Belli ol- biriminin bir başka OSP halkası ise "gizliliğe riayet etmemek" üzerinedir. İncelenen tanıklar içinde eylemin bu anlamını örnekleyen yalnızca 1 tanık bulunmaktadır:

Tablo 4.21. "Belli ol-" biriminin üçüncül OSP halkası

1. Ne yazık ki fevkalâde iyi niyetle getirilen bu sistemi de kendimize uydurmuştuk. Jüri kurulması giderek şekli bir formalite halini almıştı. Kimin seçileceği önceden **belli oluyordu**. Hatta sınav, şeflik, şef yardımcılığı ve başasistanlık kadrolarına alınacak kişiler belirlendikten sonra ilan ettiriliyordu. Bu jürilerde, şefler dışında yapılacak işlemlerin usulüne uygun olmasını sağlamak için

Bu örnekte kimin seçileceğinin *önceden* belli olması, seçimin usulüne uygun olarak yapılmadığını ifade etmekte, bu kural dışı uygulama geniş bağlamdaki *kendine uydurmak, şekli bir formalite hâlini almak, sınavın … kadrolarına atanacak kişiler belli olduktan sonra ilan ettirilmesi* gibi ifadelerle desteklenmektedir. İlgili kullanımdaki OSP bir yönüyle gizlilik temellidir; neticede kural dışı uygulamalar gizli saklı yürütülmektedir. Burada gizlilik kavramına ilaveten "güç" kavramının da OSP'ye katkısı olduğu düşünülebilir. Zira seçim, sınav, atama vb. işlerde takip edilmesi gereken bir yönerge söz konusudur. Herkesi kapsayan kuralların birileri tarafından ihlâlinin göz ardı edilmesi ya da kuralların kişilere uyarlanabilmesi durumu, "güç"ün diğerlerinin hakkını elinden alabilecek kadar fazla olması anlamıyla OSP kaynağı oluşturmaktadır.

4.7. Egemen ol-

Egemen ol- eylemi ÇGTS'de yer almamaktadır. Buna karşılık "egemen" sözcüğünün tanımı sözlükte şu şekilde verilmektedir[20]:

> "1. sıfat Yönetimini hiçbir kısıtlama veya denetime bağlı olmaksızın sürdüren, bağımlı olmayan, hükümran, hâkim.
> 2. sıfat, mecaz Sözünü geçiren, üstünlük kazanan."

Eylemin veri setini oluşturan 100 tanıktan 43'ünde OSP tespit edilmiş, 52 kullanımda herhangi bir olumsuz anlam özelliği tespit edilmemiş, 5 kullanım ise geniş bağlam değerlendirilmesine karşılık OSP tespiti için yetersiz kalmıştır. Bu veriler *egemen ol-* eylemini içeren veri setinde OSP taşıyan ve olumlu/nötr semantik prozodi özelliği gösteren kullanımların oranının yaklaşık olarak yarı yarıya olduğunu göstermektedir. Bu da eylemin OSP'sinin çok baskın olmamakla birlikte, konuşurun ya da metin yazarının olumsuz tutumuna göre tercih edilme oranının yüksek olduğu anlamına gelmektedir. Eylemin "sanat" konu alanına dâhil olan bağlamlarda nötr semantik prozodi özelliği gösterdiği dikkat çekmektedir:

[20] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 01.08.2022)

Tablo 4.22. "Egemen ol-" biriminin nötr kullanımları

1. Bu ses neredeyse mavi rengin tümüyle **egemen olduğu** çinilere siniyordu her okunuşunda.
2. Çok sayıda (260) pencereden süzülen ışık mavi ve turkuvazın **egemen olduğu** bu çini cümbüşünü görmeye yeterlidir.
3. Esin beyaz rengin **egemen olduğu** odasına çıkınca, ayakkabılarını ayağından neredeyse fırlatarak attı, geniş yatağa uzandı.
4. Bazilikal plan, yeni litürjik gereksinimler çerçevesinde eski önemini yitirirken, giderek merkezi bir kubbenin iç mekâna **egemen olduğu** plan tipleri ortaya çıkmaya başladı.
5. Caminin içindeki ve dışındaki, laciverdin **egemen olduğu** çiniler sonradan yenilenmiş olmalı, çünkü bunlar İznik'in son dönemi ve hatta Tekfur Sarayı çinileri gibi görünüyor.

Bu örneklerde *egemen ol-* "ağırlıkta olmak, ön planda olmak" anlamıyla kullanılmıştır. Eylemin OSP tespit edilen 43 tanık içinde eşdizimlendiği yapılar ise şöyledir:

> *şiddet* (2), *şeytan, ezici bir şekilde, emperyalizm, çelişki, otoriter yönetim zihniyeti, etik olmayan yönetim, yokluk, adaletsiz bir toplum, feodal değer yargıları, cadı avcıları terörü, şiddet ve terör, kapitalist üretim tarzı, adaletsiz düzen, düşünsel sığlık, inanç sömürücülüğü, seviyesizlik, kapitalist ruh, çağ dışı düşünce sahipleri, medresler ve şıhlık, patronlar, parçalanmışlık, monarşik bir rejim, devlet içi borçlanma ve yabancı para, ırkçılık, dev tekeller ve köhnemiş devlet mülkiyeti*.

Yukarıda sıralanan sözcük ve söz grupları *egemen ol-* üzerindeki OSP'yi güçlendirmektedir. Diğer yandan OSP'nin metnin geneline yayıldığı ve ancak geniş bağlam içinde netlik kazandığı kullanımlar da mevcuttur. Bu kullanımların bir kısmı şöyledir:

Tablo 4.23. "Egemen ol-" biriminin OSP örnekleri

1. Ancak, aile içerisinde kapitalist topluma benzer bir biçimde bir takım eşitsizlikler sözkonusudur. Kurama göre, ailede erkeğin kadın üzerinde **egemen olduğu** bir sistem mevcuttur. Hatta aile içinde bir güç mücadelesi söz konusudur. Genelde erkek ev işlerini yapmakta direnmekte, kadın dışarıda çalışsa bile ev işlerini yürütme sorumluluğunu
2. Devletlerin tarihi, geleneği, yerleşik düzeni, alışkanlıkları var. Hoşumuza gitsin gitmesin, bu devlet 900 yıldan beri Türk ve Sünni-Müslüman unsurun **egemen olduğu** bir devlet olmuş. Laikim, demokratım falan filan diye cilve yapsa da işin gerçeği bu.
3. Kentli insan "para ekonomisi"nin de **egemen olduğu**, herkesi ve her şeyi sayıya indirgeyecek biçimde rasyonelleşmiş, "dakiklik", "hesaplanabilirlik" ve "tamlık"ın egemen olduğu, kendisi için hiçbir şeyin özel bir anlamının bulunmadığı sınırsız zevk peşinde koşan, sürekli birbiriyle çelişen tepkiler veren "bezgin tutum"un yaygın olduğu bir yaşam tarzına sahiptir.
4. Bugüne geldiğimizde, "çevrecilik arenasında" görülenler, çok geniş ama içi boş, etkisiz ve yararsız bir resmi sektör, birinci grupla ilişkili olmayı yeğleyen ve bazı bölümlerinde teknisist eğilimi ağır basan sivil bir çevreci hareket (vakıflar, dernekler, kulüpler, hattâ doğrudan doğruya özel sektörün **egemen olduğu** ekonomik gücün kurdurduğu kooperatifler, bazı yan kuruluşlar) ve oldukça etkisizleşmiş, sesi duyulmaz olmuş, ilk gruptan bağımsız, ikinci grupla bazen ilişkiler kuran küçük başıbozuklar...
5. Buna karşılık, insanın duyulur bir varlık olarak görünüşler dünyasında bulduğu şey, ölümsüzlüğün karşıtı olan değişmedir, ölümlülüktür. Trajik olan da budur. Bireysel olan **egemen olduğu** sürece

Tablo 4.23. (devam)

6. trajik biçim verme zorunludur. Çünkü o, bu durumda itici bir kuvveti oluşturur. Ama, büyük bir olgunluğa ulaşılır ulaşılmaz, trajik biçim verme dayanılmaz olur. 7. Reklamın, niceliğin **egemen olduğu** bu çağda yükseliş göstermesi, bir tesadüf değil. Çünkü reklamın işi, içsel olanı yok edip dışsal olanın değer kazanmasını sağlamaktır. Reklam, fonksiyonları itibarıyla tek gerçeğin dışsallıkta 8. Birey ve Cemaat İlişkisi: Geleneksel toplum "cemaat ruhu"nun **egemen olduğu** toplum biçimidir. Böyle bir toplumda birey kayıtsız şartsız topluma adanmış bir varlıktır. Tanınma toplumun mevcut realitesine bireyin ne ölçüde teslim oluşu ile gerçekleşir.

Bu örneklerde OSP metnin bütününe yayılmış durumdadır ve geniş bağlamda eylem üzerindeki OSP'yi güçlendiren birden fazla ipucu içermektedir. 1. metinde *kapitalist topluma benzer biçimde, birtakım eşitsizlikler, güç mücadelesi, direnmek*; 2. metinde *hoşumuza gitsin gitmesin, falan filan diye, cilve yapmak, işin gerçeği*; 3. metinde *her şeyi ve herkesi sayıya indirgemek, hiçbir şeyin özel bir anlamının bulunmaması, sınırsız zevk peşinde koşmak, birbiriyle çelişen tepkiler vermek, bezgin tutum*; 4. metinde çevre*cilik arenası, içi boş, etkisiz ve yararsız, teknisist eğilim, hatta, kurdurmak, etkisizleşmiş, sesi duyulmaz olmuş, küçük başıbozuklar*; 5. metinde *trajik, zorunlu,* itici *kuvvet, dayanılmaz*; 6. metinde *nicelik, içsel olanı yok etmek*; 7. metinde *kayıtsız şartsız adanmak, teslim olmak* kullanımları *egemen ol-* eylemi üzerindeki OSP'yi arttırmaktadır.

"Egemen" sıfatının sözlükte ilk sırada verilen temel anlamı olan *Yönetimini hiçbir kısıtlama veya denetime bağlı olmaksızın sürdüren, bağımlı olmayan, hükümran, hâkim*[21] tanımı, sözcüğün daha çok "siyasî" bağlamdaki anlamını karşılamaktadır. Ancak OSP tespit edilen anlamlar "güç" kavramı temelinde olumsuzluk yüklenen "Sözünü geçiren, üstünlük kazanan" mecaz anlamı etrafında toplanmaktadır. Bu doğrultuda inceleme kapsamında elde edilen bulgulardan yola çıkarak *egemen ol-* eyleminin tanımının aşağıdaki anlamları kapsayıcı özellikte olması gerektiği düşünülmektedir:

1. *Ezici bir üstünlüğe sahip olmak, sözünü geçirmek*

Egemen ol- eyleminin yukarıda verilen anlamı "benzerleri arasında güç ve önem bakımından üstün konumda olanın diğerlerini ezen, sömüren ya da baskılayan bir özelliğe bürünmesi" şeklinde genişletilebilir. Eylemin söz konusu anlam halkasına dâhil kullanımlarından birkaçı şöyledir:

[21] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim tarihi: 03.08.2022)

Tablo 4.24. "Egemen ol-" biriminin birincil OSP halkası

1. Bugün sosyal forum zemininde ve savaş karşıtı hareket içinde geniş kitlelerin hâkim ruh hali, büyük oranda çokuluslu şirketlerin **egemen olduğu** düzenin adaletsizliği ve bu durumun sorgulanmasıyla ilgili.
2. Dolayısıyla serbest rekabet piyasası denilen piyasa, gerçekte, tekellerin **egemen olduğu** bir piyasadır.
3. Öteki din ve mezhepleri Diyanet'te temsil etme fikri de bana saçma geliyor. Kurumsal kültür diye bir şey var. Sünni-Hanefi mezhebinin ezici bir şekilde **egemen olduğu** bir yapıda gariban papaz ne yapacak? Beş on tane Alevi ne yapacak? Çayocağının yerini bile bulmakta zorlanırlar kanımca.
4. Beyin yıkama çabaları öylesine bir güce erişmiştir ki, bunca çok uluslu şirketin etkinlik gösterdiği, her birinin cirosu kayda değer büyüklükteki ülkelerin gayri sâfi yurt içi hasılasını birkaç kere katlayan çok uluslu şirketlerin **egemen olduğu** bir dünyada, hala serbest rekabetten bahsedebilmekteyiz.

Egemen ol- eyleminin yukarıda verilen anlamı ile bağlantılı olan ikincil OSP halkası şu anlam üzerinedir:

2. *Ağırlıklı olmak; sıklığı, yaygınlığı, önemi ve etki alanının geniş olması nedeniyle baskın olmak*

Bir şeyin, bir düşüncenin, bir olayın, bir zihniyetin, bir yapının vb. egemenliği yüksek sıklıkta olması, yaygın ve baskın olması, etki alanının geniş olması gibi koşullara bağlı olarak gerçekleşmektedir. Eylemin bu anlamına örnek teşkil eden kullanımlardan bir kısmı şöyledir:

Tablo 4.25. "Egemen ol-" biriminin ikincil OSP halkası

1. Kimi ağzı köpüren cellat erkeklerin de o kişilere son darbeyi vurdukları, cadı avcıları terörünün **egemen olduğu** bir dönemde ünlenmiş Salem kasabası.
2. Medrese kafasının, inanç sömürücülüğünün **egemen olduğu** Osmanlı döneminden, insan onurunu akılda bulan Cumhuriyet dönemine geçişte, çıkarları (kör olası çıkarları) zedelenen, uzun süre yeraltında gizliden gizliye palazlanan, demokrasi yutturmacası döneminde oy avcılarının gözbebeği durumuna gelen gerici, akıl düşmanı, çağdışı güçleri düşünürken, elime Diderot'nun (Didro) iki kitabı geçti: Rahibe ve Rameau'nun Yeğeni.
3. Nitekim otoriter yönetim zihniyetinin **egemen olduğu** toplumlarda, siyasi partiler devletle olan bağlarına dayanarak ayakta durmakta ve devletin toplumsal değişimi takip edemediği her durumda partiler temsil yeteneklerini yitirip, anlamsızlaşmaktadırlar.
4. Ve benim kahramanlarım şiddetin **egemen olduğu** bir toplumsal yapının bireyleridir.
5. İnsanlar gaz lambalarının birer küçük bibloya dönüştürdüğü kerpiç evlerinde, yokluğun **egemen olduğu** yaşamlarının yalnız akşamlarına sığınmıştı.

4.8. Eğiliminde ol-

"Eğilim" sözcüğü ÇGTS'de şöyle tanımlanmaktadır:

> **"1.** isim Bir şeyi sevmeye, istemeye veya yapmaya içten yönelme, meyil, temayül **2.** isim Belirli bir siyasi görüşe veya düşünceye yakın olma durumu, tandans **3.** isim Para piyasalarında zamanla oluşan değişim, alım satım işlemleriyle ilgili iniş çıkış seyri."[22]

Çalışma kapsamında belirlenen sınırlılıklar çerçevesinde "ol-" yardımcı fiili ile "eğiliminde" sözcüğü anlamlı bir sıklıkta bir arada kullanılarak incelenecek birimler listesine dâhil olmuştur. Bu doğrultuda oluşturulan 100 tanıklık veri setinde, 38 kullanımın OSP içerdiği tespit edilmiştir. Kalan 62 tanıktan 60'ında OSP'ye rastlanmamış, 2 tanık ise ulaşılabilen bağlama karşılık OSP tespiti için yetersiz kalmıştır.

Eğiliminde ol- biriminin OSP kazandığı kullanımların bir kısmı "olumsuz, kötü bir duruma, duyguya, düşünceye, olaya vb. yönelmek, meyil göstermek" anlamı etrafında toplanmaktadır. Birim bu anlam halkası dâhilinde olumsuz bağlamda kullanılabilecek şu sözcük ve söz grupları ile bir araya gelmektedir:

> *Abartılı bilgi verme, sollama, az paha biçme, (devlet kaynaklarını) kaçırma, hoşnutsuzluk, (olduğundan) düşük gösterme, heyecan arama (2), yayılma (kötü huylu tümörler), komplo sayma, kalıcı olma (hastalık), küçük düşürmek, sürekli artma (enflasyon), artma (uyuşturucu madde), (büyüme oranlarında) azalma, çelişme*

Bu eşdizimliler temelinde OSP yüklenen birimin daha geniş bir bağlamda OSP kazandığı örnekleri ise şunlardır:

Tablo 4.26. "Eğiliminde ol-" biriminin birincil OSP halkası

1.	Her zamanki gibi entel takılıyordum. Bu entelliğime yaraşır bir hareket olduğunu düşünerek, o zamanlarda da ne hikmetse Türkçe örtmenlerinin dönem ödevi olarak verme **eğiliminde oldukları** o kitabı, Franz Kafka'nın Değişim (Metamorphosis) adlı romanını okumaya karar verdim. Cem Yayınevi'nden çıkan versiyonunu Kamuran Şipal çevirmişti, kitabın yarısı insanın ömrünü tüketen
2.	Bu konuda değişik bölge ve illerden elde edilen değerler karşılaştırıldığında üreticilerin genellikle önerilen dozun üzerinde doz kullanma **eğiliminde oldukları**, bunun, ilaçlama maliyetini, üründeki kalıntıyı, ilaçlara duyarlılık azalışını ve çevre kirliliğini artıracak bir etken olarak karşımıza çıktığı görülmektedir.
3.	RP'nin siyasal yükselişine karşı ortaya çıkan birinci (laisist) ve ikinci (siyasal İslâmcı) yorumların özleri itibariyle otoriter bir yaklaşım sergiledikleri, daha doğrusu, Türkiye toplumunun sorunlarını demokratikleşmenin kapsam ve derinliğinin geliştirilmesi yoluyla değil de, otoriterliğin arttırılmasıyla çözümlenebileceğini kabul etme **eğiliminde oldukları** açıktır.

[22] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 25.10.2022)

Tablo 4.26. (devam)

4. Gencin aile bireyleri ile anlaşması ile intihara teşebbüs edenlere duyduğu saygı arasındaki ilişkiye bakıldığında aile bireyleri ile anlaşamayan gençlerin intihara teşebbüs edenlere daha fazla saygı duyma **eğiliminde oldukları** saptanmıştır. bunun sonucunda da düşük kişilik değeri (özsaygı) ve çaresizlikle karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Bu çerçevede, istenen olumlu olayları dışsal, dengesiz ve belirli olaylara atıfta bulunarak açıklama **eğiliminde oldukları** üzerinde durulmuştur. Diğer bir deyişle, eğer kişi başarısızlığını kendindeki içsel, oldukça dengeli ve bütünsel nedenlere bağlıyorsa, yani olayları kendinin denetleyemeyeceğini düşünürse depresyon, kaygı ve panik
5. Örneğin, seçim dönemleri yaklaştığında siyasal iktidarların yeniden seçilebilmeyi garantilemek için kamu harcamalarını artırma **eğiliminde oldukları** gözlemlenmektedir.
6. Bunlar talepteki artış karşısında hemen fiyat ve ücretleri artırma **eğiliminde oldukları** halde, talepte azalma olunca fiyat ya da ücretlerin düşürülmesine karşı büyük direnç gösterirler.
7. persentillerinde yılda birkaç milyar TL. kazanan ama daha bile iyi bir yaşam-standardına ulaşmak ve sınıf atlama umuduyla çalışıp yaşadıkları için kendilerini üst sınıflarla özdeşleştirme **eğiliminde olan** ve dolayısıyla onlara yakınlık duyan ailelere sırtınızı dayayabilirsizin.
8. Amerika ile bağları daha da sıkılaştırmak **eğiliminde olan** Demirel dış politikasının Atatürk dış politikası ile hiçbir alâkası yoktur. Demirel hükümeti politikasını ciddiyetle gözden geçirmek mecburiyetindedir.
9. Böylece bir yandan kafa kafaya verip yalnızca kendi evini, kendi dairesini düşünme **eğiliminde olan** kişilerde bile, tüm mahalleyi, hatta kentin bütününe dair düşünme eğilimleri desteklenirken, ortak noktaları olsa da mahallerde talep edilen taahhütnameler birbirinin aynısı olmayan dolayısıyla ortak dili konuşacağım diye birbirini de dilsizleştirmeyen pratiklerin mümkünlüğüne işaret etmektedir.
10. Önerge vermek yerine gündeme gelecek önergeleri destekleme **eğiliminde olan** DYP, bu şekilde koalisyon ortaklarını birbirine düşürme politikası izlemeyi hedefliyor.

Yukarıdaki örneklerin bir kısmında OSP metin geneline yayılarak konuşurun söylemini oluşturmakta, metnin bağdaşıklığına katkıda bulunmaktadır. OSP'nin metne dalga dalga yayıldığı bu örneklerde OSP'yi destekleyici unsurlar sıkça kullanılmaktadır. Örneğin 1. metinde *ne hikmetse* kullanımı OSP işaretleyicisidir; bununla birlikte metin pek çok destekleyici ifade içermektedir. *Türkçe örtmenlerinin* ifadesinde "öğretmen" sözcüğünün "örtmen" olarak yazılmış olması, metni üreten kişinin Türkçe öğretmenlerini ve dolayısıyla seçimlerini hafife aldığı imasını taşıyan olumsuz tutumunun işaretleyicisidir. Buna ek olarak ödev olarak verilen kitap için öncelikle "o kitabı", ardından "Franz Kafka'nın Değişim (Metamorphosis) adlı romanını" biçiminde uzatmaya başvurulmuş olması, kitap üzerindeki olumsuz vurguyu arttırmak için başvurulan bir yoldur. Metnin geniş bağlamında geçen *entel takılmak, entelliğime yaraşır bir hareket, insanın ömrünü tüketen* ifadeleri de OSP'yi desteklemektedir. Örneklerin bir kısmında ise OSP yakın eşdizimlilikten çok geniş bağlam temelinde anlaşılır olmaktadır. Örneğin 9. metinde *Amerika ile bağları daha da sıkılaştırmak* eğiliminde olan Demirel'in bu düşüncesi, metin üreticisinin metnin devamında dile getirdiği *… Demirel politikasının Atatürk dış politikası ile hiçbir alâkası yoktur. Demirel hükümeti politikasını ciddiyetle gözden geçirmek mecburiyetindedir* ifadeleri ile desteklendiğinde OSP açığa çıkmaktadır. *Eğiliminde ol-* biriminin "olumsuz, kötü bir duruma, duyguya,

düşünceye, olaya vb.ye yönelmek, meyil göstermek" anlamı üzerine ortaya çıkan OSP kapsamında, bu anlam halkasının bir iç halkası diyebileceğimiz bir kullanım da "bir şey, bir konu hakkında öyle olmadığı hâlde olumsuz düşünmek" anlamı üzerine oluşmaktadır. İlgili örnekler şöyledir:

Tablo 4.27. Eğiliminde ol-" biriminin ikincil OSP halkası

1. McArdle oyunla ilgili güncel durumu şöyle betimliyor: "Oyunu ticari bir kazanç fırsatı, bir baş belası ya da ciddi olmayan bir etkinlik olarak görme **eğiliminde olan** bir toplumda yaşıyoruz.
2. Genleri insan ruhundan ve insan ruhunun sahip olduğu lâtifelerden bağımsız, cebri olarak, ferdi kötü işlere zorlayan unsurlar olarak görme **eğiliminde olan** insanların düşünceleri kabul edilirse, ahlâk ve terbiye gibi insanlar arası münasebetlerin kaynağı olan değerler çöpe mi atılacak?
3. Komintern'in tespit ettiği hemen her sorunu Türkiye için yakıcı bir gündem maddesi olarak görme **eğiliminde olan** Kıvılcımlı için ulusallık sorunu da böyle3 Kıvılcımlı'nın kaleminden de olsa, sadece ona maledilemeyeceğini düşündüğümüz milliyetçiliğin ilk yıllardan beri komünist harekette ne denli ağırlıklı bir ideoloji olduğunun bir örneği olarak Mübadele sonrasında TKP'nin "yarar"larının nasıl değerlendirildiğine kısaca bakmak gerekmektedir.

Birimin bu anlam halkası kapsamındaki örneklerinin hepsinde kendisinden önce gelen ... *olarak görme* ifadesi ile birlikte kullanıldığı dikkat çekmektedir.

Eğiliminde ol- biriminin bir diğer OSP halkası ise "gönülsüzce veya tereddütle bir tercihe yönelmek" üzerinedir. Bu anlam kapsamındaki kullanımlarda OSP zayıflamaktadır. İlgili örnekler şunlardır:

Tablo 4.28. "Eğiliminde ol-" biriminin üçüncül OSP halkası

1. sektörünün daha geleneksel örgütsel değerleri yansıttığı kabul edildiğinde, "t" değerleri arasındal matematiksel büyüklük farklılıkları dikkate alındığında, özel sektör çalışanlarının örgütlerii olduğundan daha olumlu görme **eğiliminde oldukları** söylenebilir.
2. Yine 1980 öncesinde İslami oylarla yetinme **eğiliminde olan** RP artık herkese sesleniyor.
3. Sezon sonunda Mulaömeroviç'in sözleşmesini yenilememe **eğiliminde olan** Efes, son gelişmeler sonrasında bu oyuncuyu kalması için ikna etmeye çalışıyor.
4. Ölümcül bir hastalık ile değil de, olumsuz bir yaşam koşuluyla karşı karşıya kalan birey "rasyonel" bir intiharı seçmişse ne olacak? Ya bu sorun onu derinden etkiliyorsa ve düzelecek gibi değilse, onun da intiharına yardım mı edeceğiz? Ya da acaba tıbbi tedaviler arasında "intihar" ya da "ötanazi" de bir seçenek olarak bulunacak mı? Yani, intihar gözümüzde normal bir tıbbi seçenek mi olacak? Peki sigorta şirketleri açısından durum nasıl değerlendirilecek? Yani yaşam sigortası yaptırmış bir bireyin intiharına hekim olur verip yardım ederse, bu bireyin ardından hastalıktan ölmüş gibi sigorta ödentisi verilebilecek mi? "Rasyonel" intihar ile birlikte intihar toplum içindeki etiketinden sıyrılır mı? Eğer sıyrılırsa, intihara kolayca yönlenme tehlikesi belirir mi; özellikle radikal karar alma **eğiliminde olan** gençler için?
5. Türkler, çağdaş yaşam için gerekli olan bilgileri öğrenmek yerine, fundamentalist din eğitimi alma **eğiliminde olan** insanlar olarak tasvir ediliyorlar.
6. bardak su içilmesi"nin kalıcı "çözümü", bunların defterden silinmesiyle ortaya çıkmayacak mıdır? Hükümet ve TMSF'nin, hızlı bir iç konsolidasyon yoluyla, batık banka sorunundan kurtulma **eğiliminde olduğu** tüm ilgili çevrelerce öğrenilmiş bulunmaktaydı. TMSF'nin ısrarla dillendirdiği "asli fonksiyonlarına dönmek" ifadesinin başka bir anlamı yoktu. Peki bunun önemli teknik gerekçelerinden biri ne olabilir?

Birimin OSP taşıyan 38 tanığından 1'inde ise, "eğilim" sözcüğünün sözlükte 2. sırada verilen *Belirli bir siyasi görüşe veya düşünceye yakın olma durumu, tandans*[23] anlamıyla kullanıldığı görülmektedir. Anlam karşılığı olumsuz olmamakla beraber, sözcüğün geniş bağlamda OSP yüklendiği açıkça görülmektedir:

> *Hâkim ve savcı adayları sözlü sınava tabi tutulmakla daha başlangıçta siyasal iktidarın süzgecinden geçirilmekte ve siyasal iktidarın eğilimi doğrultusunda yönlendirilmek istenmektedir; ya da siyasal iktidar* ***eğiliminde olan*** *onun politika ve felsefeleri doğrultusunda bulunan hakim ve savcı adaylarına mesleğe atanma bakımından şans yaratılmaktadır.*

Metinde, *siyasal iktidar eğiliminde olmak* ile kast edilen "siyasal iktidarın politika ve felsefeleri doğrultusunda bulunmak"tır. *Mesleğe atanma bakımından şans yaratılmaktadır* ibaresi ile "kayırma" ima edilerek birime OSP yüklenmektedir. Metinde geçen "Hâkim ve savcı adayları sözlü sınava tabi tutulmakla daha başlangıçta siyasal iktidarın süzgecinden geçirilmekte ve siyasal iktidarın eğilimi doğrultusunda yönlendirilmek istenmektedir." ibaresi "iktidar eğiliminde olanın kayırılması" anlamıyla OSP'yi desteklemektedir. Daha *başında*, *süzgeçten geçirmek* kullanımları da metin üreticisinin olumsuz tutumunu yansıtan destekleyici unsurlardır.

4.9. Etken ol-

Etken ol- birimi birleşik fiil kategorisinde yer almaması sebebiyle ÇGTS'de yer almamaktadır. Bununla birlikte "etken" sözlükte şöyle tanımlanmaktadır:[24]

> *"1. isim Etki eden şey, faktör*
> *2. isim, kimya Bir madde üzerinde belli bir değişiklik yapan şey, müessir.*
> *3. isim, dil bilgisi Doğrudan doğruya öznenin yaptığı işi anlatan, öznesi belli olan fiil, etken fiil, aktif, aktif fiil, malum, edilgen karşıtı"*

Etken ol- biriminin veri setini oluşturan 100 tanık incelendiğinde bunlardan 51'inin OSP taşıdığı tespit edilmiştir. 6 tanığın bağlamı OSP tespiti için yetersizdir. Geriye kalan 43 tanıkta ise olumsuz anlam yükü tespit edilmemiştir.

Eylemin olumsuz anlam yükü taşıyan kullanımlarını 2 ayrı kategoride değerlendirmek gerekmektedir. Bunlardan birincisi "etken ol-" eyleminin semantik bütünlük

[23] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 25.10.2022)
[24] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 15.12.2022)

taşıyan kullanımlarında ortaya çıkan OSP'dir. Semantik bütünlük ile kast edilen *ol-* eyleminin yardımcı fiil göreviyle "etken" ismi ile kalıplaşarak birleşik eylem kuruluşunda bir yapı meydana getirmesidir. "Etken ol-" birimi henüz sözlüklerde birleşik eylem olarak yer almamaktadır. Ancak incelenen veri setinde OSP tespit edilen kullanımların bir kısmında semantik bütünlük arz eden yapıların varlığı tespit edilmiştir. Bu yapıdaki kullanımların sayısı OSP tespit edilen 52 tanık içinde 22'dir. Bunlardan 20'si sağlık/tıp konulu metinlerde geçmektedir. Bu metinlerde "etken ol-" birimi "sebep olmak, yol açmak, aktif rol oynamak" anlamı etrafında OSP halkası oluşturmaktadır. İlgili kullanımların bir kısmı şöyledir:

Tablo 4.29. "Etken ol-" biriminin birincil OSP halkası 1 (Sağlık/tıp konu alanı)

1. EB virüsünün **etken olduğu** infeksiyöz mononukleozis'li hastaların yaklaşık olarak yansında eksüdatif tonsillit ve farenjit vardır.
2. Bazı araştırmalarda bu sorunda bir çeşit Herpes virüsünün **etken olduğu** belirtilmekle beraber nedeni kesin olarak aydınlatılamamıştır.
3. Primer MSS lenfoması ve JC virüsün **etken olduğu** PML tedavisi oldukça zor olan iki hastalıktır.
4. influenza akut, kendini sınırlayıcı, A ve B tipi influenza virüslerinin **etken olduğu**, salgınlarla seyreden ateşli bir hastalıktır.
5. Virüslerin **etken olduğu** farenjitlerde farenks normal görünümde olabileceği gibi farenkste görülen eritemin derecesi ile semptomların şiddeti arasında da korelasyon bulunmayabilir.
6. Cinsel yolla bulaşan hastalıklar: Duyarlı gonokok enfeksiyonları, Chlamydia trachomatis'in **etken olduğu** gonokok dışı üretritlerde, lenfagranüloma venereum ve şankroidde kullanılabilir.

Yukarıdaki metinlerde birimin çoğunlukla *virüs* sözcüğü ile kullanıldığı dikkat çekmektedir. Virüslerin hasta, hastalık vb. üzerinde "etken olması" sebep olmak, yol açmak, aktif rol oynamak anlamı ile eşdeğer olarak ilgili konu alanında OSP oluşturmuştur. Diğer örnekler arasında birimin benzer şekilde olumsuz anlam özelliği taşıyan *bakteri, mantar, enfeksiyon, hastalık* sözcükleri ile eşdizimlendiği görülmektedir. Metinlerin bir kısmında ise eylemin doğrudan virüs ve hastalık adları ile eşdizimlendiği tespit edilmiştir:

> *Chlamydia trachomatis'in **etken olduğu** gonokok dışı üretritler, Clostridium tetani'nin **etken olduğu** ... kas spazmları, S. saprophyticus'un et**ken olduğu** akut sistitli kadınlar, MRSA ve MRSE (metisiline dirençli S.aureus ve S.epidermidis)'un **etken olduğu** kateter ve protez enfeksiyonları, S.aureus'un **etken olduğu** otite, rhinovirüs'ün **etken olduğu** rinitte öksürük, P.aeruginosa'nm **etken olduğu** kistik fibroz.*

Yukarıdaki kullanımlarda da görüldüğü şekilde *etken ol-* eylemi neden-sonuç ilişkisi kuran yapısı gereği sağ ve sol dizilimdeki eşdizimliliği kapsayan bir görünüm sunmaktadır.

Eylemin semantik bütünlük çerçevesinde ortaya çıkan "sebep olmak, yol açmak, aktif rol oynamak, etkili olmak" anlamının sağlık konulu metinler haricinde kullanıldığı 2 örnek tespit edilmiştir:

Tablo 4.30. "Etken ol-" biriminin birincil OSP halkası 2 (Genel konu alanı)

1.	Bu yetersizliğin ortaya çıkmasında iki eğilim **etken olmuştur,**
2.	bu kararlara etken içsel dinamikler yok muydu? Yani bu kararların alınmasında Türkiye'nin özgül koşullarının, objektif bir etkisinden sözedilemez miydi? Sektördeki gelişmelere başka bir olgunun **etken olduğu** görülüyordu ve doğrusunu söylemek gerekirse sektör kapasitelerindeki mülkiyet değişikliği, yani artık özel sektörün gelişmiş olması yeni stratejiler doğuruyordu. Son 15 yıldır, Türkiye'nin milli geliri içerisinde,

Tablodaki örneklerden birincisinde *yetersizlik* sözcüğü doğrudan, *ortaya çıkmak* ise daha örtük biçimde eyleme OSP yüklemektedir. İkinci örnekte ilk bakışta olumlu olarak değerlendirilebilecek *gelişme* üzerinde etkili olan, aktif rolü olan olguya eleştiri söz konusudur. Burada metnin bağlamındaki olumsuz soru cümleleri ve *doğrusunu söylemek gerekirse* ifadesi OSP için ipucu niteliğindedir. Olumsuz soru cümleleri olumlu soru cümlelerine göre dil kullanırının tutumunu daha çok yansıtmaktadır. Olumlu soru cümleleri yazılı metinlerde herhangi bir noktalama işareti vb. unsurlar yoluyla vurgulanmadığı sürece daha nötr bir kullanım olarak algılanmaktadır. Buna karşılık olumsuz soru cümleleri dil kullanırının düşüncesini, tutumunu içinde barındırmaktadır.

Etken ol- biriminin semantik bütünlük arz etmeyen diğer kullanımlarında ise *etken* sözcüğünün "istenmeyen, tercih edilmeyen bir şeyin, durumun vb. ortaya çıkmasında rol oynayan unsur" anlamıyla "ol-" eylemi ile eşdizimlenmesi OSP doğurmaktadır. Ancak bu anlam halkası etrafında ortaya çıkan OSP, semantik bütünlüğe ulaşmış birincil OSP halkasında olduğundan daha zayıftır. Birimin bu kullanımlarının ağırlıklı olarak ekonomi ve siyaset konulu metinlerde OSP taşıdığı dikkat çekmektedir. İlgili örneklerden bir kısmı şöyledir:

Tablo 4.31. "Etken ol-" biriminin ikincil OSP halkası (Ekonomi-siyaset konu alanı)

1.	Ekim kararları ile faizlerdeki yükselme; bir yandan yatırım kararlarının ertelenmesine yol açtığı gibi, yatırım şevkinin ve heyecanının ortadan kalkmasına sebep olmuş, diğer yandan da üretimde maliyet enflasyonunu hızlandıran ve üretimi gerileten en önemli **etken olmuştur**.
2.	Kısa vadeli kredilerdeki artışta enflasyon artışının yanı sıra, Körfez Krizi dolayısıyla ilan gelirlerinin azalması, tahsilatın yavaşlaması ve tirajın yüzde 25 dolayında düşmesi ve toplusözleşme farklarının ödenmesi **etken olmuştur**."
3.	Reel ücretlerdeki düşüşe ve verimlilik artışlarına karşın imalat sanayii yatırımlarının gerilemesinde, ticaret ve hizmetler sektörü gibi alanlarda (inşaat, turizm, bankacılık vb.) kârlılığın görece yüksekliği **etken olmuştur**.

Tablo 4.31. (devam)

1.	Türkiye merkez sağının bir türlü kimlikli bir siyaset haline gelememesinde, kendini demokratik liberal yaklaşımlara bir türlü açamamasında ve Batı tipi bir merkez sağ partiye evrimlenememesinde, Türkeş'in karşı konulamaz gücü ve ağırlığı çok belirleyici bir **etken olmuştur**.
2.	Sosyalist ülkelerin yaşadığı bunalımın iktisadi süreçlere ilişkin temel bir boyutu elbette vardı. Ama rejimlerin 1985-1991 dönemecinde virajı alamamalarında kritik etken, kesinlikle öznel **etken olmuştur**. Siyasi iradenin zaafı, kendisini çözülüşün dramatik mecrasında da gösterdi: Yönetici partiler bunalımı, kendilerini daha geri mevzilere çekerek atlatabileceklerini düşündüler.
3.	Asya krizini farklı boyutları ve özellikle krizi tetikleyen faktörlerin kamu sektörü değil; özel sektörde yaşanılan sorunlar olması üçüncü nesil döviz krizi modelinin oluşmasında temel **etken olmuştur**.
4.	Ardı ardına gelen dünya savaşlarının insanlığa yaşattığı acılar, bu felsefenin bunalımlı, karamsar bir görünüm çizmesinde büyük **etken olmuştur**.

Tablodaki örnekler birimin ekonomi ve siyaset konu alanında OSP taşıdığını göstermektedir. Birimin ilgili konu alanlarında oluşturduğu OSP çerçevesinde "etken" sözcüğünü derece bakımından niteleyen *önemli*, *temel*, *büyük* gibi sıfatlarla sözcüğün olumsuzluk üzerindeki baskın etkisi pekiştirilmektedir. Eylem ilgili konu alanına ait diğer örneklerde şu söz ve sözcük grupları ile eşdizimlenmektedir:

> *Ani düşüşler, raporların zaman aşımına uğraması, kurumun etkinliğini yitirmesi, sorunun bugüne taşınması, bütçe yetersizliği, dış ticaret açığındaki büyüme, kışkırtılma, faizleri yükselten, kâr oranlarını aşağı çeken, başarısızlık, ekonomik büyümeyi yavaşlatan, faşit oyları arttıran, yatırımları sınırlayan, milletin gerilemesi*

Tüm bu kullanımlar "etken" sözcüğünün "ol-" eylemi ile birlikteliğinin resmî söylemde sıklıkla tercih edilen bir kullanım olduğuna işaret etmektedir. OSP taşıyan örneklerden sadece 6'sı "diğer" olarak nitelendirilebilecek farklı konu alanlarına aittir. Ancak bu örnekler de günlük dil kullanımından farklı olarak resmî, bilimsel bir söylem üretmektedir:

Tablo 4.32. "Etken ol-" biriminin ikincil OSP halkası (Genel konu alanı)

1.	Reklamlarda kullanılan mankenlerin ağır makyajlı yüzleri, reklam için kullanılan mekânlar ve "farklı dünyalar" sloganının çift taraflı manası, kimliğini bulamamış genç kızların ve kadınların kendilerini moda aracılığıyla ifade etmelerinde önemli bir **etken olmuştur.**
2.	Kırsal kesimden gelen öğrencilerin, ailelerinin ekonomik yetersizliklerinin, çırak eğitimini seçmede **etken olduğu** anlaşılmaktadır.
3.	hızlanan bir trend gözlenmiştir. Bu trendin oluşmasında en büyük faktörler olarak nüfus artışı ve onunla ilgili şehirleşme, teknolojik gelişme ve refah düzeyinin yükselmesi olguları **etken olmuştur**. Enerjinin, insan ve toplum hayatının vazgeçilmez bir ihtiyaç maddesi olması yanısıra özellikle toplumsal gelişme ve endüstrileşme için nisbeten büyük boyutlarda talep edilmesi enerji ve kalkınma

Tablo 4.33. (devam)

4.	Mahmut'un okulda sudan bahanelerle bile ne kadar sopa yediğine daha önce değinmiştik. Daha sonra değineceğimiz kara insanlarının iki yüzlülüğü de, Mahmut'un denize açılmasında **etken olmuştur**. Ayrıca Daniel, Mahmut'un denizde yaşadığı tehlikeli serüvenlerin benzerini düşüncesinde yaşatmaktadır.
5.	Her ne kadar yorgunluk, uykusuzluk, ve ağır çalışma koşullarının bu kazalarda temel **etken olduğu** ileri sürülse de, farklı sürücü gruplarının sürücü davranışlarını ve bazı temel psikolojik değişkenler bakımından incelenmesi bu konuyu daha detaylı anlamamıza yardımcı olacaktır.
6.	Bu tür alışkanlıkların internet bağımlılığında en önemli **etken olduğu** bilinmektedir.

Örnekler olumsuz anlam yükü bakımından incelendiğinde, 1. metinde *ağır makyaj*, "*farklı dünyalar" sloganının çift taraflı manası, kimliğini bulamamış, kendilerini moda aracılığıyla ifade etmeleri* kullanımları ile olumsuzluğun metnin bağlamına yayıldığı görülmektedir. Burada" farklı dünyalar" sloganının tırnak işareti içinde verilmesinin tek nedeni sloganı belirli hâle getirmek olmayabilir, zira tırnak işaretleri ("") OSP işaretleyicisi olarak dil kullanırının olumsuz tutumunu yansıtmak üzere sıklıkla tercih edilmektedir. 2 numaralı metinde kırsal kesimden gelen öğrencilerin çırak eğitimi seçmelerinde etken olan şeyin ekonomik yetersizlik olduğu söylenerek birim olumsuz bağlamda kullanılmıştır. 3. metinde "etken ol-" biriminin yakın eşdizimlileri içinde olumsuz anlam yükü taşıyan bir sözcük yer almamaktadır. Ancak incelemeye dâhil olan bağlam bir bütün olarak ele alındığında olumsuzluk anlaşılır hâle gelmektedir. Metin içinde OSP için en önemli ipucu *trend* sözcüğüdür. *Trend*, olumsuz bir tanıma sahip olmamakla beraber "gelip geçici olarak rağbet gören, hızla ilgi odağı olup hızla gözden düşen" anlamının olumsuz çağrışımıyla OSP taşımaktadır. Metnin başında yer alan *hızlanan bir trend* ifadesi de bu çıkarımı desteklemektedir. 4. metinde *denize açılmak* bir nevi kaçış anlamındadır. Metinde geçen *sudan bahanelerle bile ne kadar sopa yediğine, kara insanlarının iki yüzlülüğü* gibi açıkça olumsuzluğu ortaya koyan ifadeler birim üzerindeki OSP'yi güçlendirmektedir. 5. metinde *etkin ol-* ile eşdizimlenen *kazalar* sözcüğü eyleme OSP yüklemektedir. Buna ek olarak *yorgunluk, uykusuzluk, ağır çalışma koşulları* ile OSP desteklenmektedir. Son cümlede ise birim doğrudan olumsuz anlam yükü taşıyan *internet bağımlılığı* ile eşdizimlenmektedir. Cümlede *alışkanlık* sözcüğünün "bu tür" gibi belirsizlik ya da genelleme içeren bir sıfatla nitelenmesi ise OSP'yi cümle içinde daha yaygın hâle getirmektedir.

Etken ol- biriminin OSP tespit edilen tüm kullanımlarında ortaya çıkan olumsuzluk temelde "güç" kavram alanından beslenmektedir. Bir şeyin bir başka şey üzerinde "etken" olabilmesi, aktif rol oynayabilmesi veya bir şeye sebep olabilmesi, o şey üzerinde baskın olmasını, başka bir deyişle onu etkileyebilecek güce sahip olmasını gerekmektedir.

4.10. Etkili ol-

Etkili ol- birleşik eylemi "Etkisi duyulmak, etkisini göstermek, tesirli olmak"[25] olarak tanımlanmıştır. İncelemeye konu birimin veri setini oluşturan 100 tanıktan 22'sinde OSP tespit edilmiştir. Geriye kalan 78 tanıktan 72'sinde herhangi bir olumsuz anlam yüküne rastlanmamış, 6'sında OSP tespiti için derlemin sunduğu geniş bağlam aralığı yetersiz kalmıştır. Eylemin teknik bağlamda kullanıldığı örneklerde herhangi bir olumsuz anlam özelliği göstermediği dikkat çekmektedir. OSP tespit edilen tanıklar içinde ise bir arada kullanılarak eyleme olumsuz anlam kazandıran kullanımlar şöyledir:

> *Eksik talep işsizliği, kısırlık, sınır sorunları, çekişme, zorunluluk, karmaşık yapı, tehdit, çöl sıcakları, hastalık, ekonomik kriz, bölgesel nüfuz senaryoları, ulusal kimliğin aşınması*

Olumsuz anlam içeriğine sahip olan *kısırlık, sınır sorunları, çekişme, karmaşık yapı, çöl sıcakları, hastalık, ekonomik kriz, ulusal kimliğin aşınması* kullanımları "olumsuz, istenmeyen bir durum, olay vb. ortaya çıkmasında rol oynamak" anlamı etrafında eyleme OSP yüklemektedir. Bu anlam halkasına dâhil olan kullanımlardan bir kısmında ise OSP metnin geneline yayılmış durumdadır. İlgili örnekler şöyledir:

Tablo 4.34. "Etkili ol-" biriminin birincil OSP halkası

1.	Miras'ta dile özen gösterilmediği izleniminin uyanmasında, gazetede tefrika edilen romanın, baskıya yetiştirilmek için gözden geçirilmeden yazılmasının **etkili olduğu** anlaşılıyor.
2.	Şiddet davranışlarının üzerinde durularak olayların sorgulanır tarzda ele alınması durumunda yeni karşıtlıklar, çatışmalar ve gerginlikler oluşturulacağı gibi endişelerin haber sunumlarının bu şekilde yapılmasında **etkili olduğu** söylenebilir.
3.	Ama Süleymanoğlu'nun yüzde 30'a yakın oyu almasında bu vaadinden çok, ülkede yaşanmakta olan ekonomik bunalım ve fiyat artışlarının doğurduğu sıkıntı nedeniyle, seçimlerden önce ekonomik alanda yaptığı Özalvari mucize vaatleri ve Demirel'vari anahtar ve evleneceklere ev vaatlerinin **etkili olduğu** herkesçe kabul edilen bir şeydi.
4.	* Bu silahlar hem mikroskobik, hem de bir kuluçka süresi sonunda **etkili olduğu** için, bunlara maruz kalanlar, belirtiler ortaya çıkana kadar, hedef olduklarının farkına varamazlar; bu arada salgın önlenemeden yayılmış olur.
5.	birazcık o anlayış, o katman olsun... Bunun mantıki sonucunu merak edenler, bu partinin kurulduğundan bu yana sergilediği siyaset tarzını şöyle bir hatırlamalıdır. Bu tarzın **etkili olduğu** biricik etkinlik, "gelin bizden korkmayın, size de bir yer bulabiliriz" çağrısı yapmaktır. Kurulduğunun hemen sonrasında "şunu yapacağız"dan çok, "şu kadar sayıda olacağız" diye açıklama
6.	Küreselleşme ve küreselleşmenin oluşmasında **etkili olduğu** kabul edilen kitle iletişim araçları; özellikle de televizyon, toplumsal değişme üzerinde başlangıçta homojenleştirici bir etkiye sahip olmuş, daha sonraki süreçte ise, sıradanlaşma, yabancılaşma ve güvensizlik gibi duyguların ortaya çıkışı ile kimlik bunalımına yol açmıştır.

[25] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 27.08.2022)

Eylemin OSP taşıdığı bir diğer anlam halkası "baskın gelmek, öne çıkmak, diğerlerini gölgelemek" anlamı etrafında ortaya çıkmaktadır. *Eksik talep işsizliği, zorunluluk, tehdit, ekonomik kriz* sözcük ve söz grupları eyleme bu anlam etrafında olumsuzluk yüklemektedir. Bu kullanımlar yanında OSP'nin metnin bütününe dağılan bir görünüm sunduğu aşağıdaki örnekler de aynı olumsuz anlam halkası kapsamında değerlendirilebilir:

Tablo 4.35. "Etkili ol-" biriminin ikincil OSP halkası

1. bir hükümeti, bir siyasetçi grubunu belki de ortadan kaldıracak diye olaya alkış tutmaktadır. Hatta, böyle bir programın, senaryonun çabuk ve başarılı uygulanması için üzerinde **etkili olduğu** medyayı ve sivil demokratik güçleri de kullanarak darbe çağrısı yapmaktadır. Kendi inançları içinde bile böylesine tutarsız ve samimiyetsiz bir siyasi görüşe, bir ideolojiye, bir aydınlar
2. Bizim "yorumcu"larımız, olan biten üzerinde kendi "yorum" ve önerilerinin etkili olması arzusu ve **etkili olduğu** yanılsamasıyla yaşar, futbolseverde de böyle bir yanılsama yaratırlar.
3. sonra verilecek iyi bir mesleki eğitimle gerçekleşeceği tüm açıklığı ile görülmektedir. İlkokul mezunu öğrencilere düzenlenen anketin sorularından çıkan sonuçlara bakıldığında, meslek seçiminde öğrenci velilerinin **etkili olduğu** gözlenmiştir. Meslekleri ile ilgili herhangi bir ön araştırmanın yapılmadığı, rastgele meslek seçiminin yapıldığı anlaşılmıştır. Ortaokul mezunu çırak öğrencilere düzenlenen anket sorularından alınan cevaplarda ise meslek
4. Bir dönem hakim ve savcı alımında tarikatların **etkili olduğu** söyleniyor.

Tüm bu veriler göz önünde bulundurulduğunda *etkili ol-* eyleminin OSP özelliği şu şekilde özetlenebilir: "Bir şeyin bir şey üzerinde etkili olması" iyi ya da kötü olabilir. Burada belirleyici olan eylemin eşdizimlendiği sözcük ve söz grupları ile geniş bağlamda ortaya çıkan anlamdır. Bu doğrultuda "olumsuz, istenmeyen bir durum, olay vb. ortaya çıkmasında rol oynamak" anlamı varsa OSP vardır. Ancak bu anlam halkası etrafında oluşan OSP, "baskın gelmek, öne çıkmak, diğerlerini gölgelemek" anlamı etrafında ortaya çıkan OSP'ye göre daha zayıftır. "Baskın olma, öne çıkma" anlamının arkasındaki "güç" kavramı OSP'nin oluşumunda etkili olmakla beraber, OSP'nin derecesini de arttırmaktadır.

4.11. Etkin ol-

Etkin ol- eylemi ÇGTS'de birleşik eylem olarak yer almamaktadır. Bununla birlikte "etkin" sözcüğünün anlam karşılığı ilgili kaynakta şöyle verilmektedir:

"1. sıfat Hareketli, işleyen, çalışan, faal, aktif, dinamik.
2. sıfat, felsefe Fiilde bulunan, etkinlik gösteren, edilgin karşıtı.
3. sıfat, kimya Kimyasal tepkimelere katılma yatkınlığı gösteren (molekül, atom)"[26].

[26] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 11.08.2022)

Etkin ol- eyleminin veri setini oluşturan 100 tanıktan 25'inde OSP tespit edilmiştir. Tanıklardan 3'ü OSP tespiti için bağlamın yetersiz olması nedeniyle ayrılmıştır. Kalan 72 tanıkta ise herhangi bir olumsuz anlam yükü saptanmamıştır. Bu örneklerin önemli bir kısmı teknik bağlamdaki kullanımlardır:

Tablo 4.36. "Etkin ol-" biriminin teknik bağlamdaki kullanımları

1. Q yükü, reaksiyon ısısının **etkin olduğu** ilk 50 dakikada reaktör sıcaklığını 103°C de sabit tutmak için düşmekte daha sonra hemen hemen sabit kalmaktadır.
2. Bununla birlikte, dilin dört temel boyutu (konuşma, dinleme, okuma, yazma) dikkate alındığında dilsel faaliyetlerin gerçekleşmesinde tüm duyu organlarımızın **etkin olduğu** gözlenmektedir.
3. Modern Portföy Teorisi ve Finansal Varlık Fiyatlama Modeli (FVFM) Etkin Pazar Hipotezi' ne dayanmaktadır; FVFM' nde, **etkin olduğu** varsayılan bir pazarda risk ve getiri kavramları üzerinde durulmaktadır.
4. Makaslama kuşağın **etkin olduğu** derinliğin sığ oluşu ve oluşan fayların kesikli oluşu oluşan depremlerin sığ bir zonla sınırlanmasına neden olur.
5. Bundan başka sporlar diyareye, romatizmaya, sara'ya karşı **etkin olduğu** gibi, boraksla karıştırılarak yumurta ambalajlanmasında da istifade edilmektedir.

OSP özelliği gösteren tanıklar içinde ise *etkin ol-* eyleminin olumsuz bağlamda kullanılan şu sözcük ve söz grupları ile eşdizimlendiği belirlenmiştir:

Anksiyete, örgüt, PKK (2)*, yasak, virüs, sorumsuzlar, Hizbullah örgütü, tarikat ve şeriat yanlısı çıkarcılar, ayrılıkçı liderler ve militanlar, Taleban, feodal değer yargıları, gizlenme, deprem, asimilasyon, terör ekibi, anaerobik bakteriler, örgütlenme*

Yukarıdaki sözcük ve söz gruplarından birçoğu "siyasî ve toplumsal" konular kapsamında yer almaktadır. Eylemin siyasî ve toplumsal konular bağlamında "baskın olmak, domine etmek, baskılamak" anlamında kullanılması, ilgili anlam etrafında ortaya çıkan OSP'ye "çokluk" ve "güç" kavramlarının kaynaklık ettiğini göstermektedir. Eylem üzerindeki OSP'nin metnin geneline yayıldığı aşağıdaki örnekler de bu tespiti desteklemektedir:

Tablo 4.37. "Etkin ol-" biriminin OSP örnekleri

1. ve tefeciliğin ortadan kaldırılması gibi faaliyetlere girişilmesi, gecekondululara yardım vb. pratikler Devrimci Yol söyleminin "halkın somut sorunlarından hareket etme" şiarının ürünleridir. 1970'lerde Devrimci Yol'un **etkin olduğu** bölgelerde yaşayan ahalinin hafızasında hâlâ izleri bulunan "Dev-Genç'liler" imajının temel öğelerinden biridir bu. "Halk iktidarı" ve popülizmin edimsel çelişkileri
2. ülkedeki çeşitli üslere konuşlandırılacak. Daha sonra 30 gün sürecek silah toplama ve imha etme işlemi başlayacak. UÇK'nin elinde 2500 piyade silahı bulunduğu sanılıyor. UÇK'nin **etkin olduğu** bölgelere giden AFP muhabirleri, gerillaların elinde Kalaşnikof marka tüfekler, havan topları, füze rampaları ve dürbünlü tüfekler bulunduğunu belirttiler.

Tablo 4.38. (devam)

3.	ve antidemokratik bir siyasi espriye sahipken, Dokuz Işıkçılık, Türk toplumculuğuna, sosyal-psikolojik (manevi) bir soyculuğa ve gerçek demokrasiye inanmaktadır." İşler değişince sözler de değişiyor. Sosyalizmin **etkin olduğu** bir dünyada ırkçılık manevi soyculuğa, nasyonal-sosyalizm de Türk toplumculuğuna dönüşüveriyor. Gerçek demokrasi ise her zaman bildiğimiz burjuva diktatörlüğü olmaya devam ediyor.
4.	90'lı yıllar müslümanların iktidara koştuğu, iş piyasalarında **etkin olduğu**, görünürlüğün ve görünümün önem kazandığı yıllardı.
5.	Birincil küme ilişkilerinin egemen olduğu bir topluluktan büyük kente göçen birey, insanlar arasındaki ilişkilerin akılcı ve salt kişisel çıkarlara bağlı oluştuğu ve işlevsel belirginliğin **etkin olduğu;** teknik bir deyişle ikincil ilişkilerin geçerli bulunduğu değişik bir topluma girmektedir. Burada artık ilişkilerin niteliği geleneklere, göreneklere, aile ve akrabalık esasına göre değil, ilişkilerinin içinde
6.	İzin mizin alıyosun valilikten yurtdışına çıkma izni. Tüm maliyetlerini masraflarını ordaki okul karşılıyor. Valla herkes gidiyo yani. Biz tek biz gidemiyoruz. Biliyosun AKP **etkin olduğu** için onlarla bağlantılı olanları gidiyor. Herkes yurtdışına gidiyor valla. Bu aralar moda oldu yurtdışına gitmek. Biz daha şurdan Suriye'yi bile geçemedik...
7.	araçları vasıtasıyla her türden inanç, kültür, imaj, değer, mal, ideoloji, politika ve yöntem anında ithal ve ihraç edilebilmektedir. Medya denilen kitle iletişim araçlarının en **etkin olduğu** yöreler geri kalmış ülkelerin olduğu yörelerdir. Onlar medenileşecek, batılı olacak, uygarlaşacak ve tüketici olacaklardır. Misyonerler Sezar'ların elinde araç olduğu kadar, ideoloji ve teknoloji de
8.	Aile bağları, bizim gibi feodal değer yargılarının hala **etkin olduğu** ülkelerde çok güçlü bir bağ olarak karşımızda duruyor. Sadık'ın evi terkettiği dönemi dış seslerle verirken yönetmen, Sadık üzerinden o dönem devrimcilerini karikatür tipler olarak yansıtıyor.

Tablodaki metinlerde OSP hakkında ipucu veren kullanımlar mevcuttur. Örneğin 1 numaralı metin parçasında *ahali* sözcüğü OSP'ye ilişkin ipucu vermektedir. Bu sözcük eş anlamlıları olarak kabul gören "halk, topluluk" sözcüklerine göre "daha kolay domine edilebilen" bir grubu çağrıştırmaktadır. "Devrimci Yol"un bu grup üzerinde bir baskı oluşturması, eylem üzerindeki OSP'ye kaynaklık etmektedir. 2 numaralı metnin bağlamından UÇK'nin sahip olduğu silah güçleri hakkında bilgi edinme çabasında olunduğu, bu silahların imha edilmek istendiği anlaşılmaktadır. UÇK'nin etkin olduğu bölgede bu birimin baskısı ve gücü sona erdirilmek istenmektedir. *Silah toplama ve imha etme işlemi, 2500 piyade silahı, gerilla, Kalaşnikof marka tüfekler, havan topları, füze rampaları* ve *dürbünlü tüfekler* kullanımları ile OSP metnin geneline yayılmış durumdadır. 3 numaralı bağlamda "işler" sözcüğü OSP hakkında ipucu vermektedir, *dönüşüveriyor* kullanımındaki tezlik ifadesi de destek unsurudur. 4 numaralı cümlede *iktidara koşmak* ifadesi ipucu, *görünümün önem kazanması* da OSP'yi destekleyen unsur olarak değerlendirilmelidir.

Olumsuzluğun metin geneline yayıldığı bir başka kullanım ise 5. metnin bağlamında görülmektedir. *Salt, kişisel çıkarlar, işlevsel belirginlik, ikincil ilişkiler, değişik* ifadeleri ile *etkin ol-* üzerindeki OSP güçlenmiştir. Sözlü metin kesiti olan 6 numaralı örnekte konuşurun

AKP'ye ilişkin olumsuz tutumu "Valla herkes gidiyo yani. Biz tek biz gidemiyoruz. Biliyosun AKP **etkin olduğu** için onlarla bağlantılı olanları gidiyor" ifadelerinde açıkça görülmektedir. Bu sözlerle konuşurun etkin olmak ile ima ettiği "gücünü kullanarak kayırma, tarafında olanı destekleme" gibi olumsuz durumlardır. 7 numaralı metinde *medya denilen kitle iletişim araçları* ifadesindeki *denilen* sözcüğü, metin yazarının medyaya dair olumsuz tutumunu açığa çıkaran bir kullanım olarak OSP'ye ilişkin ipucu vermektedir. Son cümlede ise *hâlâ* sözcüğü OSP işaretleyicisidir. Metnin yazarı bu ifadeyle "feodal değer yargıları"nın arkaik olması gerekirken geçerliliğini sürdürdüğünü ve baskınlığını vurgulayarak eyleme OSP yüklemiştir.

Etkin ol- eyleminin sağlık konu alanındaki kullanımlarında ise OSP daha zayıf bir şekilde ortaya çıkmaktadır:

Tablo 4.39. "Etkin ol-" biriminin "sağlık" konu alanındaki OSP örnekleri

1.	söyledikleri benim için kesindir asla üzerinde şüphe duymam. Sende doktorunun söylediklerine hiç şüphesiz inan. bu konuda az çok bişiler biliyorum evet ama anksiyete üzerimde **etkin olduğu** için daha çok buna odaklandım depresyona giren her birey iyileşmeye yakın mani atakları yaşar mı diye sormuşsun... yaşayan çok örnekleri var... ama yaşamayanlarda var... depresyon
2.	MSS başta olmak üzere tüm dokulara geçebildiğinden, duyarlı anaerobik bakterilerin **etkin olduğu** beyin apsesi, akciğer apsesi, deri ve yumuşak doku enfeksiyonları, kemik ve eklem enfeksiyonları gibi ciddi anaerobik enfeksiyonların ve polimikrobiyal enfeksiyonların (karın ve pelvik enfeksiyonlar) tedavisinde birleşik tedavide kullanılabilen etkili bir anti-mikrobiyaldir.

Bu örneklerde *etkin ol-* eylemi üzerindeki olumsuz anlam yükünün siyasî ve toplumsal konu alanındaki kullanımlarına göre daha zayıf olduğu dikkat çekmektedir. "Bir hastalığın, rahatsızlığın etkisi altında olmak" ve "bir hastalığı, rahatsızlığın oluşmasında aktif rol oynamak" anlamları etrafında OSP ortaya çıkmıştır.

4.12. Etkisi ol-

Etkisi ol- birimi birleşik eylem kategorisinde değildir. Bununla birlikte "etki" sözcüğünün ÇGTS'deki tanımı şöyledir[27]:

> **"1. isim** Bir kimse veya nesnenin başka bir kişi veya şey üzerindeki gücü, tesir
> **2. isim** Bir etken veya bir sebebin sonucu, yardım
> **3. isim, mecaz** Bir kimse üzerinde bırakılan izlenim"

[27] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 14.10.2022)

Etkisi ol- birimi neden-sonuç bildiren bir anlamsal kurguya sahiptir. Dolayısıyla bir şeyin bir şeyde etkisi olması metin üreticisinin tutumunu, bakış açısını tam anlamıyla yansıtmayabilir. Çünkü iyi bir şeyin iyi bir şey üzerinde etkisi olabileceği gibi, kötü bir şeyin de kötü bir şey üzerinde etkisi olabilir. Bu sebeple *etkisi ol-* gibi neden-sonuç bildiren birimlerde OSP'yi gözlemlemek daha çok dikkat istemektedir. *Etkisi ol-* biriminin veri setini oluşturan 100 tanıktan 28'inde OSP tespit edilmiştir. Bunlardan 8'i "olumsuz bir şeye yönlendirmek, manipüle etmek" anlamı etrafında oluşan OSP halkası kapsamındadır:

Tablo 4.40. "Etkisi ol-" biriminin birincil OSP halkası

1.	garanti sağlarken, diğer yandan da yıllık %406.25 birleşik faizli hazine bonolarını piyasaya sürerek, dövize yönelişi önlemeye çalışmıştır. Burada bazı haber ve açıklamaların da önemli **etkisi olmuştur**. İki uluslararası değerleme şirketi Standard Poor's ve Moody's tarafından ülkemizin kredi notunun düşürülmesi ile döviz piyasalarında büyük ölçüde panik yaşanmıştır.
2.	reddetme noktasına kadar sürüklendiler. Bizim tarihimizde bunun en çarpıcı örneğini Tanzimat Devri'nde görüyoruz. Bu dönemden itibaren, Avrupa'lı kadın tipinin, Müslüman aile yapısının değişmesinde önemli **etkisi olmuştur**. Çünkü Tanzimat'a kadar, gayrimüslim ve Müslüman mahalleleri ayrı ayrıydı. Her iki taraf da kendi kültürünü kendi ev ve mahallesinde rahatça yaşıyordu.
3.	Bu akıma karşı tutarlı bir ideolojik mücadele verdiğimiz söylenemez Teslim etmek zorundayız ki saflarımızdaki ideolojik gerileme yüzünden; bunların 'sol' sekter demagojilerinin bizim saflarımızda da bir ölçüde **etkisi olmuştur**...
4.	Elbette insanların teröre bulaşmasında bazı kitapların **etkisi olmuştur**.
5.	İslami Cephe'nin iktidardan uzaklaştırılıp yerine solcuların iktidara ortak edilmesinin el-Mirgani-Krank ittifakının bir sonucu olduğu ortadaydı. Bölgesel ve uluslararası güçlerin bu ittifakın gerçekleştirilmesi hususunda doğrudan **etkisi olmuştur**. Bu güçlerin lojistik desteği ile böyle bir uzlaşma gerçekleştirilebilmiştir. Laikliğin Sudan yönetimi ve geleceği üzerinde kalıcı bir etkinliğe sahip olması için yürürlüğe konulmuş bir projeydi
6.	yüzyıl'da patlayan bu isyanlarda, İran'da Türk devleti kuran ve alt katmanlara dayanan Şah İsmail'in önemli ölçüde dolaylı **etkisi olmuştur**.
7.	Kitabımızın ilerleyen sayfalarında göreceksiniz ki Cihad'in ilânında Almanların da **etkisi olmuştur** ve onların menfaatleri için kullanılmıştır.
8.	Helen yanlısı kışkırtmanın, isyana karşı ilk tepkileri statükonun tehdit altına girmesinden duyulan kaygıdan başka bir şey olmayan Kutsal İttifak hükümetlerini harekete geçirici bir **etkisi olmuştur.**...". Avrupalı güçlerin siyasal desteklerini açıkça göstermeye başlamaları, Mora'daki Ortodoks isyancıları daha da cesaretlendirmiştir.

Tablodaki metinlerde bir şeyin olumsuz bir şey üzerindeki manipüle edici, yönlendirici etkisi dikkat çekmektedir. Başka bir deyişle olumsuz bir durumun ortaya çıkmasında etkisi olan unsurun baskınlığı ve yönlendiriciliği söz konusudur. Bu bağlamda OSP'ye kaynaklık eden "güç" kavramıdır. Domine edenin baskınlığı karşısında güç yönünden zayıf olan etki altında kalmaktadır. Bu doğrultuda 1. metinde *haber ve açıklamalar*, 2. metinde *Avrupalı kadın tipi*, 3. metinde *'sol' sekter demagojiler*, 4. metinde *bazı kitaplar*, 5. metinde *bölgesel ve uluslararası güçler*, 6. metinde *Şah İsmail*, 7. metinde *Almanlar* manipüle edici etkisi olan unsurlardır.

Bir diğer OSP halkası "olumsuz bir şeyin olumsuz bir duruma sebep olması, olumsuz durumun ortaya çıkışında rol oynaması" genel anlamı ile ilgilidir. Buradaki unsurlar manipüle edici bir baskınlıktan ziyade, olumsuz sonuç üzerinde etkisi olan olumsuz nedenlerden biri özelliğindedir. Dolayısıyla bu bağlamdaki örneklerde *etkisi ol-* birimi üzerindeki OSP birincil OSP halkasına göre daha zayıftır. İlgili örnekler şunlardır:

Tablo 4.41. "Etkisi ol-" biriminin ikincil OSP halkası

1. düzenlenmeyen meydanlara uçuş başlatılmasına rağmen uçuş sıklıkları istenen seviyeye ulaşamamıştır. Bu durumun oluşmasında havayolu işletmelerinin filolarının 100 ve üstü koltuk kapasiteli uçaklardan oluşmasının önemli **etkisi olmuştur**. Doluluk oranlarını yüksek tutabilmek için havayolu işletmeleri bu tür küçük havaalanlarına alt yapı uygun olsa bile sefer sayılarını arttıramamaktadırlar.
   Almanya'nın birleşmesi sürecinde Avrupa Sermaye Piyasası, faizlerin artması ve parasal birlik öncesi kamu harcamalarının disipline edilmesi sonucu istihdamı arttırıcı önemli tedbirlerin uygulama dışı kalmasıyla birlikte para, maliye ve döviz kuru politikasının makroekonomik kombinezonu 90'lı yıllarda işsizlik oranı üzerinde önemli **etkisi olmuştur**.
2. 1991 yılında doluluk oranının düşmesinde körfez krizinin önemli **etkisi olmuştur**.
3. Bu ortamda, ortaya çıkan, "denetlenemez" bir kaçak yapılaşma furyası olur. Bu olguda, imar-ıslah planları ile getirilen yapılaşma haklarının önemli **etkisi olmuştur**. Tek göz gecekondu yerine bir kaç katlı apartman dikebilme olanağı, on yıldan az bir sürede düşük yoğunluklu gecekondu alanlarını yık-yap süreci içinde apartmanlarla doldurur.
4. Siyasetin yozlaşmasında bununda küçümsenemeyecek **etkisi olmuştur**.
5. Tanzimat mali reformlarında beklenen başarı sağlanamamıştır. Bu sonuçta Tanzimatın uygulanmasında görülen düzensizliğinde **etkisi olmuştur**. Örneğin iltizam usulü kaldırılırken illerdeki teşkilatlarda gerekli düzenleme yapılmadan yeni tahsil yöntemi uygulamaya konmuştur.
6. Bunda bir ölçüde kurultayın sonrasında içine girilen seçim döneminin **etkisi olmuştur**; ama, Baykal kanadının, görüşlerini daha da yaygınlaştıracak bir yapısal örgütlenmeye gitmediği de ortadadır.
7. yapısındaki yeni gelişmeler ve sermaye çevrelerinin sözde işsizlik sorununu çözmede etkili olacağını savundukları esnekleştirme uygulamaları işsizliği daha da arttırmıştır. Bu süreçte teknolojik gelişmelerin de **etkisi olmuştur**. Bu nedenle günümüzde sadece gelişmekte olan ülkelerin değil gelişmiş ülkelerinde en öncelikli sorunu, işsizlikle mücadele ve istihdam olanaklarının arttırılmasıdır.
8. Takipteki alacaklar için ayrılan özel karşılıkların brüt alacaklardaki artıştan daha düşük düzeyde kalmasında, 1998 yılı başında yürürlüğe giren yeni karşılık kararnamesinin de **etkisi olmuştur**.
9. Elbette, son yıllarda ortaya çıkan durumda olağanüstü nüfus artışının, kentleşmenin ve öğretmenlerimizin yetişme koşullarındaki değişimin de **etkisi olmuştur**. Ancak Cumhuriyetin ilk on yıllarında eğitim düzeyinin yüksekliği yadsınamaz, sanıyorum.
10. Türk siyasi hayatının gelişememesinde, büyük örgütlerin (parti, dernek vb...) gördüğü ilgi üzerine, benzer ilgiyi yakalamak isteyen çıkarcıların kurdukları küçük örgütlerin büyük **etkisi olmuştur**.
11. gerileme dönemi başlamış ve 1991 yılında yıllık üretim 296 940 tona kadar düşmüştür. Üretim maliyetlerinin artması yanında, ülke genelinde uygulanan ekonomik politikanın da bunda **etkisi olmuştur.** Özellikle, ithalatın kolaylaştırılarak ucuz ithal kömürün piyasa sunulması ve maden kanununda yapılan değişiklikle açık işletmelerin kolayca faaliyete geçerek ucuz kömür üretimini gerçekleştirebilmeleri, havza kömürlerinin rekabet
12. Ancak tekstil-giyim ürünlerinin ihracatının yavaşlaması ve dolayısıyla genel ihracatımız içindeki oranın azalmasında; üye olunan Avrupa Gümrük Birliği ve DTÖ anlaşmaları gereği 1980'li yıllardan itibaren özellikle de tekstil-giyim sektöründe uygulanan ihracat performansına dayalı doğrudan teşviklerin kaldırılmasının önemli bir **etkisi olmuştur**.
13. Aslında dayanıklı bir tür olduğunu biliyoruz, belki geçen yılın olağanüstü koşullarının **etkisi olmuştur**.
14. McCloskey daha önce belirtildiği gibi ekonominin 1940'lardan beri kum havuzunda oynayan çocukların elinde kaldığını savunur, iktisadın bu düşüşün arka planında ona göre üç iktisatçının yanlış fikirlerinin büyük **etkisi olmuştur**.

Tablo 4. 39. (devam)

15. Hatta denilebilir ki, Yasa'nın Nisan 1994'de, kimsenin pek umut etmediği bir anda çıkmasında, özel radyo ve televizyonların, özellikle 27 Mart 1994 Yerel seçimleri sırasında, yanlı olarak, kişi, kurum ve partileri, parti başkanlarını hedef alan yayınlarının büyük **etkisi olmuştur**.
16. Doğudaki bu isyanın bölgedeki mülkiyet üzerinde de **etkisi olmuştur**. İsyana katılan veya destek veren büyük toprak sahiplerinin toprakları ellerinden alınarak, bölge dışından getirilen göçmenlere verilmek suretiyle bölgedeki varolan yapı değiştirilmek istenmiştir.
17. Evet dün akşam Paroles'in orada bulunmasının da **etkisi olmuştur** büyük kaybetmesinde. Büyük paranın onu etkilemediğini göstermek gibi bir sığlık içine düşmüştür. Kumarbaz olduğuna şüphe yok.
18. Meydana gelen yüksek oranlı artışlarda Körfez krizi sebebiyle petrol fiyatlarındaki artışın da **etkisi olmuştur.**
19. ücra köşelerine kadar gitmesine rağmen o gün için zengin ve refah içindeki Tarsus'a asla turne düzenlememiştir. Bunda kızgınlığı kadar mutlaka ailesinin onu affetmemesinin büyük **etkisi olmuştur**. Tıpkı Tarsusluluğu pek bilinmeyen Ümit Yaşar Oğuzcan gibi hiçbir eserinde ve oyununda Tarsus'un ismini dahi anmamıştır.

Tablodaki örneklerde *etkisi ol-* birimi istenmeyen, kötü bir şeyin ortaya çıkmasında rol oynamak anlamıyla kullanılmaktadır. Örneklerin bir kısmında olumsuzluk üzerindeki tesir derecesi *önemli, büyük* gibi kullanımlarla desteklenmektedir. Bu ifadelerin kullanıldığı bağlamlarda birim üzerindeki OSP diğerlerinde olduğundan daha güçlüdür. Olumsuzluğun ortaya çıkmasındaki katkı oranı, "etki"nin neden-sonuç skalasındaki yerini belirlemektedir. "Etki" ne kadar büyük olursa, olumsuzluğun diğer sebepleri ile arasında o kadar fark olacaktır. Dolayısıyla eylemin bu OSP halkasını besleyen kavram alanı "çokluk"tur. Tablodaki 14. örnek bu bağlamda diğerlerinden farklıdır; *geçen yılın olağanüstü koşulları*nın dayanıklı bir tür ile alakalı olumsuzluğun tek nedeni olabileceği bağlamında, "olumsuz bir durumun ortaya çıkmasına sebep olmak" anlamında kullanılmaktadır.

Etkisi ol- biriminin OSP taşımayan kullanımları arasında "iyi bir şeyin iyi bir şey üzerinde etkisi olması" bağlamındaki örnekler çoğunluktadır. Ancak burada dikkat çeken husus "iyi bir şeyin kötü bir şey üzerinde etkisi olması" ya da "kötü bir şeyin iyi bir şey üzerinde etkisi olması" ile ilgili bağlamlardır. İncelemenin veri seti kapsamında *etkisi ol-* biriminin "iyi bir şeyin kötü bir şeyde etkili olması" anlamına örnek teşkil edebilecek şöyle bir metin bulunmaktadır:

> *(...) kanun dışı hiçbir uygulamaya ve haksızlığa müsaade etmemiştir. Daha sonraları halk meclisine verilmesinde ve ölüm cezasına çarptırılmasında aristokrasiye karşı gösterdiği bu hakperest davranışlarının büyük **etkisi olmuştur**. Ama o, "En önemli şeyin yaşamak değil, iyi yaşamak, doğru yaşamak" olduğunu savunmaktan geri durmamıştır. Sokrates, herhangi bir ekol veya mektebe mensup değildir.*

Bu metin, aristokrasiye karşı insan haklarına savunan Sokrates'in ölüm cezasına çarptırılması ile ilgilidir. Metin üreticisi iyi bir eylemin kötü bir sonuç üzerindeki etkisini

"hakperest" sözcüğüyle oluşturulan ironi üzerinden yansıtmaktadır. Temel olarak "bir şeyin bir şey üzerindeki iyi ya da kötü etkisi" çerçevesinde" iyi-iyi", kötü-kötü" eşleşmesi, "iyi-kötü" ve "kötü-iyi" eşleşmesine dönüştüğünde ironi ortaya çıkmaktadır. Semantik prozodi üzerine önemli çalışmaları olan Louw'un yerleşik eşdizimlilik ilişkileri olumsuz olan "utterly, days are, bent on" gibi sözcük ve söz öbekleriyle örneklendirdiği ve eşdizimsel açıdan birlikte kullanılma özelliği göstermeyen sözcüklerin bir araya geldiğinde "prozodik çatışma" (prosodic crash) yoluyla ironi etkisi ortaya çıktığını belirttiği çalışması bu tespiti destekleyici bir kaynaktır (2000, s. 30-50). Ancak burada yakın eşdizimlilik yoluyla bir tespit yapmak çoğunlukla mümkün değildir, birimin neden-sonuç ilişkisi kuran yapısı gereği, semantik analizin metnin geniş bağlamı temelinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

4.13. Haberdar ol-

Haberdar ol- eylemi ÇGTS'de "bilgi edinmek, haber almak"[28] tanımıyla karşılanmaktadır. Eylemin veri setini oluşturan 100 tanıktan 41'inde OSP tespit edilmiştir. Bu tanıklar içinde *haberdar ol-* ile eşdizimlenerek eylemin OSP'sini güçlendiren kullanımlar şöyledir:

> *Meraklı bir bakkal, suçlama, tutuklanma, suç,* suikast, *zulüm, olaylar, gizli olay, durum* (9), *konu, haltlar karıştırmak – meraklı sorular, girişilen hazırlıklar – tehlikeli durum, çevreyi kirleten ve bozan bir faaliyet, eylem, aleyhindeki hareket ve düşünceler, tedbir, ceset, bozukluk, büyük sorunların zorlukları*

Yukarıda sıralanan sözcük ve söz grupları içinde *haberdar ol-* eylemi ile 9 kez eşdizimlenen ve aslında olumsuz anlama sahip olduğu düşünülmeyen "durum" sözcüğünün kullanımı dikkat çekmektedir. Bu örneklerden bir kısmı şöyledir:

[28] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 08.08.2022)

Tablo 4.42. "Haberdar ol-" biriminin "durum" sözcüğü ile eşdizimlendiği kullanımlar

1. Durumdan tanıdık kervancılar vasıtasıyla gönderilen bir mektupla **haberdar olan** Molla Süleyman Baba, sandıklar dolusu kitaplarını ve aile efradını toparlayarak, bir gece yarısı Hakkâri'yi terkeder.
2. Dün -adı önemli değil- seni tanıyan ve durumdan **haberdar olan** bir arkadaşım senden vazgeçmemi söyledi.
3. Durumdan **haberdar olan** bu iki güzide dost, birbirlerine değil ama dervişlerinin bu olmaması gereken davranışlarına kırılırlar.
4. Bu durumdan **haberdar olan** herkesin yüzünde bir endişe vardı.
5. gelince, Hoca'nın maksadını anlayan Avih ve Kurubulak taraflarından 200 kişilik mahalleli de arkasından gelir. Meydan Camii'ne varıldığında arkasında yürüyenlerin sayısı 500'ün üstüne çıkar. Durumdan **haberdar olan** Han, kethüdasını çağırarak şöyle der: Hoca seni sever; var benden selam söyle. Gör kim istedüğü nedir, öylece edelim..." Kethüdan'ın cevabı ise şöyle olur: Behey efendim,
6. Oksijen 20-25 mmHg'nın altına düştüğünde, damar duvarlarındaki küçük muhbirler aracılığıyla durumdan **haberdar olan** beyinde bir düğmeye basılır ve nefes alırız: hem de çok derin bir nefes

Bu örneklerde olumsuz bir anlam taşıdığı düşünülmeyen *durum* sözcüğünün *haberdar ol-* eylemi ile kullanıldığı bağlamlarda olumsuz anlam özelliği yüklendiği dikkat çekmektedir. 6 numaralı cümlede diğerlerinden farklı olarak sembolik anlatıma başvurulmuştur. Oksijen seviyesinin olması gerekenin altına düşmesi olumsuz bir durumdur ve bu aşamada gerçekleşen fizyolojik süreçler *muhbir, haberdar olmak* gibi simgeler aracılığıyla somutlaştırılarak aktarılmıştır.

Semantik prozodi tutum dilini yansıtan birden fazla dil birimi ile ortaya çıkmakta, belli başlı sözcüklerden ziyade metin geneline yansıyan bir anlam atmosferi oluşturmaktadır. *Durum* sözcüğünün *haberdar ol-* eylemi ile kullanıldığı bağlamlarda da tıpkı *olay* sözcüğünde olduğu gibi, OSP'nin metnin geneline yayıldığı izlenmektedir.

OSP'nin belirgin eşdizimlilikler dışında eylemin kullanıldığı geniş bağlam temelinde anlaşılır olduğu örnekler de mevcuttur. Bu örneklerden bir kısmı şöyledir:

Tablo 4.43. "Haberdar ol-" biriminin OSP örnekleri

1. Ve Belge, sonuç olarak, günümüzde Türkiye'de yaşayan insan çoğunluğunun, kendi kimlik tanımlarında yeğledikleri değerlerin, "akıl değil kurnazlık, bilgi değil **haberdar olma**, duygu değil geçici duygusallık, yaratıcılık değil beceriklilik" olduğunu gözlemliyor.
2. Borsaya Başkan Olsun; Ne Var? Devamlı şekilde takip ediyoruz, dünyada fikir olarak ne gibi gitmeler oluyor ileri. Onlardan da, zannediyorum Türkiye'de first ve only **haberdar olan**, o homongoloslar hâlâ Hayber Kalesi'ni okuyordur, bir tek de biziz. Hususiyetle de Birleşik Devletler'de çıkan bütün yeni kitapların hepsini de temin ediyoruz... Hatta şöyle. Geçenlerde
3. Yani bu sistemin tanıdığı kolaylıkla grupların ne yaptığından **haberdar olan** Öcalan, gelişmeleri takip etmekle kalmamış durum değerlendirmesi, taktiksel çatışmaların esnek strateji anlayışı ile döneme göre şekillendirilmesi, kırsalda veya şehirlerde bulunan militanların konumunun ve durumunun bilinciyle talimatlar göndermesi, nihai anlamda çözümlemeler ve düşüncelerini yansıtan broşürler oluşturması, yerinde ve zamanında müdahalelere girişmesi açısından da faydalı olmuştur.

Tablo 4.44. (devam)

4.	Teizm (Katoliklik) mi materyalizm mi haklı gibi kısır tartışmalarla boğuşan moralist çoğunluğun yanı sıra, bütün canlıların bir evrim (evolution: tekâmül) ile geliştiğinden ilk defa bu kadar net olarak **haberdar olan** kognitif azınlıktan kişiler yâni bilim adamları psişik dünyamızın bu işten nasıl nasiplendiğini araştırmaya başladılar (Waddington 1976).
5.	Bu girişimlerden **haberdar olan** Hrisantos; "Karadeniz kıyılarında bağımsız bir siyasal organizasyon kurmak için çalışmalar yapan Batum'daki Pontus komitesini fikrinden vazgeçirmek ve Müslümanlarla birleşmeleri için nasihatta bulunmak" gerekçesini ileri sürerek 14 Kasım 1919'da Batum'a gitmiştir.
6.	Cem adaya ayak atar atmaz onu bir ganimet bilen Hıristiyanlar etrafını sardılar." Cem hürriyetini garanti altına alabilmek için anlaşma yapma yoluna gider, ancak bundan **haberdar olan** 2. Bayezid şövalyelere Cem'in teklif ettiği paranın iki katını ödemek ister, tam kırkaltı bin düka. Yalnız bir şartı vardır: Cem'in orada tutulması, Osmanlı topraklarına gelmesinin
7.	Yabancılar ve yerliler... Hepsi, hepsi bu mülkün asıl sahiplerinin tahammülleri üstüne basarak geçiyor ve eğleniyorlar. Memlekette neler oluyor? Neler hazırlanıyor? Hiç haberdar değiliz. Acaba **haberdar olan** kim? Kalanlar da gidenlerin intikamıyla meşgul. Yarabbi! Bu memleket yabancılar elinde daha ne vakte kadar böyle harap ve perişan inleyecek?

OSP'nin ancak düğüm sözcüğün geniş bağlamı içinde netlik kazandığı bu örneklerde *haberdar ol-* üzerindeki olumsuz anlam yükü farklı yollarla meydana gelmiştir. 1 numaralı örnekte *haberdar olma* bilgiyi üretmek yerine "üretilen hazır bilgiyi almak, kullanmak" anlamıyla OSP taşımaktadır. 2 ve 4 numaralı örneklerde ironi, alay yoluyla eylem üzerindeki OSP güçlenmiştir. 3 numaralı örnekte gizlilik temelinde ortaya çıkan OSP söz konusudur; *sistemin tanıdığı kolaylıkla* ifadesi bilgiye erişimin usulsüz bir şekilde gerçekleştiğine dair ipucu vermektedir. 5 ve 6. örneklerde "olumsuz durum ve olaylar hakkında haber almak" anlamı vardır. 7 numaralı örnekte ise memlekette olup bitenlerden bihaber olunduğu belirtilerek "Haberdar olan kim?" sorusuyla tariz yapılmış, eyleme "gizlilik" temelinde olumsuz anlam yüklenmiştir.

Haberdar ol- eylemi kötü, istenmeyen, olumsuz olay, durum vb. hakkında haber alındığında tercih edilmekte ya da konuşurun veya metin yazarının bahsettiği konu hakkındaki olumsuz tutumunu ortaya koymaktadır. Bunların yanında *haberdar ol-* etrafındaki OSP halkasını oluşturan kullanımlardan biri "gizlilik" kavram alanının kaynaklık ettiği "gizli kalması gereken bir bilgiye erişme" anlamı üzerinedir:

Tablo 4.45. "Haberdar ol-" biriminin birincil OSP halkası

1.	Bu sırada her şeyi gizlice takip eden ve olup bitenlerin bir kısmından **haberdar olan** kamarot, George'un karşısına çıkar ve servetten kendisine de pay verilmesi için şantaj yapar.
2.	Türkiye'de kuş uçsa **haberdar olan** Almanya ve Fransa istihbarat örgütlerinin bunca olayı gözden kaçırması olası mıydı?
3.	Oysa klasik olarak bu tür olaylardan şu ya da bu biçimde **haberdar olan** üst yönetici —burada Vali— "hasta olur, kenti terk eder" ve kabak hep "defterdar"ın başında patlar).

Tablo 4.46. (devam)

4.	Başkente yazılan mektuplardan satırı satırına **haberdar olan**, o enseleri kütük kalınlığındaki yetkililer de, artık oyalamaya bile gerek duymadan, onu yılışık bir sokak köpeği gibi azarlayıp hemencecik kapı dışarı ederlermiş tabii.
5.	olarak uygulamaya koyacaklar ve "Gelen gelsin" diyeceklerdi. Yani 28 Şubat gecesi yapmaları gerekeni iki gün gecikme ile yapacaklardı. Ancak o sıralarda her şeyden anında **haberdar olan** Genelkurmay bu kararı öğrendi. Yapılacak tek şey, diplomatik yolla buna engel olmaktı. Kabadayı, Erbakan ve Demirel'e, "Bu kararların Meclis'e gelmesi Ordu ile milleti karşı karşıya
6.	amacı, Ürdün'de eylem yapacak militanların eğitilmesiydi. Ancak ABD'nin Afganistan harekatı sırasında Zerkavi Kuzey Irak'a kaçtı ve burada yeni kamplar kurdu. İşte ABD istihbaratının Zerkavi'den **haberdar olması** da, bölgedeki Kürt unsurlar vasıtası ile 2001 sonlarına rastlıyor. Kısa süre sonra ABD istihbaratı, Ürdün yetkilileri ile temasa geçerek kendisi ile ilgili ortak bir

Bu örneklerde OSP'ye kaynaklık eden "gizlilik" kavramı, metnin bütününde açık bir şekilde gözlemlenebilmektedir. Ek olarak incelemeye konu eylem ile olumsuz bağlamda eşdizimlenen *suikast, suç, suçlama, komplo, gizli olay* vb. sözcük ve söz grupları da "gizlilik" kavram alanına dâhil olan kullanımlardır.

Bir diğer OSP halkası "çokluk" temelinde ortaya çıkan "her şey, herkes hakkında bilgi sahibi olmak" üzerinedir. Burada çokluk ve gizlilik kavramları iç içedir. Bilgiye ulaşmayı arzu eden kişi, kurum vb. karşısında bilginin ait olduğu unsurun izni veya memnuniyeti söz konusu değilse, özel alan ve sınırların ihlali söz konusudur. Aşağıdaki örneklerde *haberdar ol-* üzerindeki OSP hem çokluk hem de gizlilik temelinde ortaya çıkmaktadır:

Tablo 4.47. "Haberdar ol-" biriminin ikincil OSP halkası

1.	İzleyen anne ve babaları dahi olsa attıkları her adımı bilmeleri her davranışlarından **haberdar olma** düşüncesi hiç de hoş değildi.
2.	Neden böyle bir şey yapmıştı acaba? Bir akşam önce konuştuğu bir yabancıyı hatırlamaz mıydı insan? Hele onun gibi, sokaktaki her şeyden **haberdar olan** meraklı bir bakkal böyle bir adamı nasıl unuturdu? Aklıma gelenlerden en olabilir gözükeni, adamın kimseye bir şey söylememesi için uyarmış olmasıydı onu.
3.	Dilaver de az değildi, ilçedeki kuşların bile kiminle ne haltlar karıştırdığından **haberdar olan** kuyumcunun meraklı sorularına muhatap olacağını bildiğinden, çalacağı minarenin kılıfını daha gelmeden hazırlamıştı.

1 numaralı cümlede *her adım, her davranış*; 2.de *her şey*; 3 numaralı cümlede *kuşların bile* ifadeleri çokluk kavramını vurgulayan OSP işaretleyicileri olarak değerlendirilebilir. 3. cümlede geçen *haltlar karıştırmak*, "gizlice yapılan işler" anlamını içerdiğinden *haberdar ol-* eyleminin gizlilik yoluyla OSP yüklendiği bilgisini de vermektedir.

Haberdar ol- eyleminin teknik bağlamdaki kullanımlarında OSP taşımadığı, nötr özellikte olduğu dikkat çekmektedir:

Tablo 4.48. "Haberdar ol-" biriminin teknik bağlamdaki kullanımları

1. Katılımcılar, sempozyumda, Türkiye'de gerçekleştirilen çalışmalar başta olmak üzere, kök hücreler konusunda güncel çalışmalardan ve yeni ufuklardan **haberdar olma** imkânına sâhip oldular.
2. Bu nedenle de, genel anlamda toplumda oluşan gelişmelerin yanı sıra özellikle de bu çalışma açısından insanların **haberdar olma**, bilgilenme kaynaklarının neler olduğu ve farklı kesimlere göre değişip değişmediği önemli olmaktadır.
3. Türkiye'nin Öcalan'ı yok etmek konusundaki daha önce gerçekleştirdiği operasyonlardan **haberdar olan** Amerikan yönetimi, Öcalan'ın sağ ele geçirilmesinde ısrarlıydı.

Bu örneklerde sözlükteki anlam karşılığı olan *bilgi edinmek, haber almak* anlamında kullanılan *haberdar ol-* eylemi herhangi bir olumsuz anlam özelliği taşımamaktadır.

4.14. Haberi ol-

Haberi ol- birleşik eylemi ÇGTS'de *bilgisi olmak, bilmek*[29] olarak tanımlanmaktadır. İncelemenin veri setini oluşturan 100 tanığın belirlenmesi aşamasında *birine herhangi bir konuda uyarıda bulunmak için söylenen bir söz*[30] anlamında bir deyim olan "haberin olsun" kullanımları inceleme dışında tutulmuştur. Bu doğrultuda oluşturulan 100 tanıklık veri seti içinde OSP taşıyan 51 kullanım tespit edilmiştir.

Haberi ol- eyleminin tanım içeriğinde herhangi bir olumsuzluk barındırmayan *olay* sözcüğü ile eşdizimlendiği bağlamlarda OSP yüklendiği dikkat çekmektedir. Tanıklar içinde "olay – haberi ol-" eşdizimliliği çerçevesinde OSP yüklenen örnekler şöyledir:

Tablo 4.49. "Haberi ol-" Biriminin "olay" sözcüğü ile eşdizimlendiği kullanımlar

1. Aradan beş dakika geçmemişti ki, cezaevi müdürü geldi. Müdür, Demet'in yanına geldiğinde, olaydan **haberi olduğu** belliydi: "Hanımefendi, arkadaşlarımız size söylemiş. Niye ısrar ediyorsunuz. Cezaevine saksı çiçek sokamazsınız." Demet, sinirli biçimde kafasını yana düşürdü. Sıcaktan dili kurumuştu.
2. Belediye zabıtaları, müşterilerin dükkânı boşaltmalarını istemiş. Şahin de bu durumu fırsat bilerek güvenlik kamerasını çalıştırmayı akıl ediyor. Bu görüntüler ATV'de yayınlanınca da herkesin olaydan **haberi oluyor**. Metin Şahin dayak anını şöyle anlatıyor: "Dükkânın içine girip beni ellerindeki beysbol sopasıyla tezgâhın arkasına ittiler. Her şey orada başladı. Aklıma geldikçe titriyorum ve konuşamıyorum."

[29] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 3.10.2022)
[30] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 3.10.2022)

Tablo 4.50. (devam)

3.	Bütün bu olaylardan, Hakan'ın son anda **haberi olmuş** ve duruma müdahale etmişti.
4.	hocalarım, özellikle de genç arkadaşlarımdan destek gördüm. Bazıları basın açıklaması ile olayı kınadılar. Öğrencilerden çok destek aldık. Amerika'da birlikte eğitim gördüğünüz arkadaşlarınızın **haberi oldu** mu bu olaydan? Herkes işinin başında, benim gibi horlanan yok ki. Bir Amerikalı arkadaşıma telefonda söyledim. Duydukları zaman inanmakta zorluk yaşadıklarını hissettim.

Tablodaki örneklerde *haberi ol-* eylemi ile eşdizimlenen *olay* sözcüğünün eyleme OSP yüklediği, metindeki diğer destekleyici sözcük ve söz grupları ile OSP'nin bağlam geneline yayıldığı görülmektedir. 1. metinde *olay* sözcüğü yanında *ısrar*, *sinirli biçimde kafasını yana düşürmek*, *sıcaktan dili kurumak* ifadeleri ile OSP bağlama yayılmış durumdadır. 2. örnekte *dayak*, *itmek*, *titremek*, *konuşamamak*; 3. örnekte *son anda*, *durum*, *müdahale etmek*; 4. örnekte *kınamak*, *horlanmak*, *inanmakta zorluk yaşamak* kullanımları OSP'yi destekleyici unsurlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Olay sözcüğünün taşıdığı OSP potansiyeli benzer bir şekilde *gelişme* sözcüğünde de ortaya çıkmaktadır. Herhangi bir olumsuz anlam özelliği göstermeyen *gelişme* sözcüğünün *haberi ol-* eylemi ile eşdizimlendiği şu örnekte eyleme OSP yüklediği saptanmıştır:

> *benzeri soruların yanıtları hem sözlü hem de yazılı olarak ulaşıyor Öcalan'a. Aynı bölgede bulunan karargah, en modern iletişim araçlarıyla donatılmış. Öcalan'ın tüm gelişmelerinden anında* ***haberi oluyor****. PKK Genel sekreteri Lübnan'da ama Türk va yabancı radyo ve televizyon istasyonlarının da sıkı bir takipçisi.*

Bu örnekte *gelişme* sözcüğü ile asıl anlatılmak istenen "kritik, riskli, aleyhine olan her şey"dir. Bunu metnin geniş bağlamındaki tüm bu bilgileri elde etmek için kurulan düzenek ortaya çıkarmaktadır. Ancak bu bağlamdaki OSP'yi ortaya çıkarmak için dünya bilgisine de ihtiyaç vardır. Öcalan ve PKK hakkında hiçbir bilgisi olmayan birinin sözcüğünün altında yatan "kritik, riskli, aleyhine durumlar" anlamlarına ulaşması mümkün değildir.

Olay ve *gelişme* sözcüklerinde olduğu gibi eylemin *olup bitenler* ile eşdizimlenerek OSP yüklendiği bir başka örnek şöyledir:

> *(…) buralarda olması normal değildi. Neden bu saatte burada olduğunu sordum. Saçma sapan bir şeyler söyledi. Gözlerinden baştan beri burada* olup bitenlerden ***haberi olduğu*** *belliydi. Etrafımıza hafif silah mermileri düşüyordu, kaybedeceğimiz zaman yoktu. "Her şey normale dönünce jandarmaya teslim edin, sorgulasınlar" dedim.*

Bu metinde *olup bitenler* üzerinden eyleme yüklenen OSP normal değildi, *saçma sapan, silah mermileri, normale dönünce, jandarma, sorgulamak* destekleyici kullanımları ile bağlama yayılarak metin bağdaşıklığına katkıda bulunmaktadır.

Haberi ol- eyleminin en temel OSP kaynağı "gizlilik"tir. Eylemin gizlilik kavram alanı kapsamında ortaya çıkan OSP halkalarından biri "gizli bilgilere kötü niyetle erişim sağlamak" üzerinedir. İlgili örnekler şöyledir:

Tablo 4.51. "Haberi ol-" biriminin birincil OSP halkası

1.	Bu fidanlardan neden sadece Abanoz'un **haberi oluyor** da devletin diğer makamları habersiz? Bunlar hangi fidanlıkta serpilmiş, hangi dönemlerde polis okullarından mezun olmuşlar? Sakın bunların arasına Fethullah'ın coplarından karışan olmasın?
2.	Evet "herkesin beni abone et" diye peşinden koştuğu Sabahattin Parsadan dönemin Başbakanının peşinden koşmaktadır. Menderes'in Ankara'daki sevgilileriyle buluşmalarında da Parsadan ve ekibinin **haberi olur**.
3.	İğfal etmeye çalışıyorlar. O da olmazsa, işi sürüncemede bıraktırmaya çalışıyorlar. Muvaffak olamazlarsa karşı tedbir alıyorlar. Bir görev veriyorum. Neticesi bana gelmeden Washington'un **haberi oluyor**." Bu sözlerden, ABD'li uzman kılıklı ajanlarla, bürokrasideki Türk kılıklı ajanların, Amerikan eğitimi görmüş Türk'lerin birlikte çalıştıkları birimlerde, eşgüdümün ABD yararına işlediği anlaşılıyor.
4.	Mecliste bile adamları vardı; gizli oturumlarda ne konuşulduysa Lord Curzon'un **haberi olmuş**, adam vekiller arasındaki görüş ayrılıklarını Lozan'da İsmet'e karşı kullanmıştı.
5.	Türk milletinden neyi saklamaya çalışmakta, neden korkmakta ve utanmaktadır" diye soran Bahçeli, Erdoğan'ı dürüst ve namuslu olmaya davet ederek, şunları söyledi: PKK'nın **haberi olacak** "TBMM'nin kapalı oturumunda PKK'nın siyasi temsilcileri hazır bulunacak. Bu yolla PKK, İmralı ve Kandil ne konuşulduğundan haberdar olacak

Tablodaki metinlerde *haberi ol-* eylemi gizli bilgileri elde etmek anlamında kullanılarak OSP yüklenmektedir. Gizli bilgileri ele geçirecek imkân ve statüye sahip olma, "güç" kavramının da dolaylı yoldan OSP'ye kaynaklık ettiğinin göstergesidir.

Eylemin gizlilik temelli bir başka OSP halkası "haber uçurmak, gizlice haber göndermek" yoluyla oluşturulmuştur. Bununla ilgili örnekler şöyledir:

Tablo 4.52. "Haberi ol-" biriminin ikincil OSP halkası

1.	Avrupa dedin de abi, bizimkiler iyi para yolluyormuş, bu para işine aklım yatmıyor, sarmıyor beni, içimizde bazı yavşaklar var, bunları bilemedik abi, şimdi bakıyorsun komünist dergilerinde bizim haberler, lan nerden **haberi olur** bu ibnelerin, demek veriyorlar abi, bunlarla yola çıkılır mı abi,
2.	Arabayı çalıştırıp burnunu merkeze çevirince, "Santini'yi sorgulamaya gitmiyor muyuz amirim?" diye sordu Ali. "Onu sorgularsak Rıfat'ın anında **haberi olur**. İtalyan'ın telefonunu dinlemeliyiz. Hem böylece hiçbir kuşku da kalmaz kafamızda." "Yani sizce Rıfat hâlâ İstanbul'da mı?" "Şu ana kadar Rıfat Saygılı adında biri yurtdışına çıkmadı.
3.	Şu da olabilir: Bir karşılama esnasında, teyyare meydanında diyeyim, kırmızı halı üstünde yürürken Adnan halıyı altından çekebilir de. Önceden yalnız Kanal 6'nın **haberi olur**. Kurup çekerler. Akşam ilk haber, Kaşalot kıçüstü oturdu diye. Bu senaryo hakikat olursa, olur mu olmaz mı onu bilemeyi, promise, yani söz veririz,

Tablo 4.53. (devam)

4. "Eminim" dedim. "Bunun sorumluluğunu alıyor musun?" "Alıyorum" dedim hiç duraksamadan. "Tamam, başlayın o zaman, ama bir koşulla, yanınıza narkotikçileri de vereceğim." "Recai'nin **haberi olur**." "Hayır vereceğim polisler güvenilir adamlardır."
5. Topal Sadık kuşkuyla Babafingo'ya bakakaldı: "Ondan!" "Ama Nahit'i alırsın kahveye, baş köşeye oturtur, limanı elbirliğiyle burdan kaldırır, öbür çarşıya oturtursunuz!" "Ulan nerden de **haberi oldu** bu Babafingo'nun?" diye geçirdi içinden, eğdi başını önüne, Babafingo azarlar gibi: "Söyle," dedi, "ne derdin var?"
6. Devlet babanın yapacağı zamdan daha birkaç ay öncesinden bizim koca kafalı ev sahibinin **haberi olur**, daha o aydan başlar.
7. Alkolik bir kocası ve küçük bir kızı vardı. Daha sonraki günler eve hangi kızla gelsem, annemin **haberi oldu**. Yine aynı kadının söylediğini tahmin ediyordum. Kocası zehirli bir işte çalışıyordu. Akşam gelir gelmez viski içmeye başlardı.
8. Oğlumuza söylüyoruz, gelinin **haberi oluyor**.
9. Bakkal Zeki'den sigara alacak olsam, akşama kalmadan babamın **haberi olurdu** sigara aldığımdan.
10. ve Ann sokağı arasında oturanlar genellikle hali vakti yerinde zenginler. Salgının başında, karantinadan önce şehri terk edenler. Nedense ve nasıl olduysa herkesten önce onların **haberi olur** hep. Tedbiri onlar alır önce.
11. Adamları var, gittim Tapu'ya, kadastroya, oradaki insanlarla biraz şeyimiz oldu. Oradan çıktık avukata gittik. Karar da çıkmış, yedi-sekiz ay önce çıkmış, sonra o adamın **haberi olmuş**... Avukata götürdüm, avukat dedi işte bu iş 2 milyar bizden zamanın parası, iki-üç yıl evvel, 2 milyar para vereceğim, ama zamanaşımı olmuş.

Tablodaki metinlerde "önceden haberi olma" durumu söz konusudur. Gizli kalması istenen ya da gereken bilgileri öğrenme işi, biri ya da birileri tarafından karşı tarafa gizlice bilgi verilmesi, gönderilmesi yoluyla gerçekleşmektedir. Bu örneklerde dikkat çeken OSP'nin eylemin eşdizimlendiği sözcükler üzerinden değil bağlam temelinde tespit edilebilir oluşudur.

Eylemin geniş bağlam temelinde ve gizlilik kavram alanından beslenen bir başka OSP halkası "olumsuz bir konudan haberdar olmak, öğrenmek, bilgi edinmek" üzerinedir. Bu kapsamdaki örnekler şunlardır:

Tablo 4.54. "Haberi ol-" biriminin üçüncül OSP halkası

1. Sadece amcamın adını verebilirdim. Ama babaannemin parasını çalıp kaçtığım için cesaret edemiyordum. Günlerce nezarethanede kalacağım söylenince, amcamın adını verdim. Ertesi gün öğlene doğru **haberi olmuş** ve karakola geldi. Çalıştığı fabrikanın sarı station Reno arabasıyla iki gün boyunca peşimden koşturdu. Kartal Adliyesi'ne çıkarıldım. Sabıkasızdım ve ilk suçum olduğu için serbest bırakıldım.
2. Bu aşiret iyi savaşçıdır komutanım. Çok şehit verdiler, bunun öcünü almak istiyorlar. İl Jandarma Alay Komutanı'nın **haberi oldu** mu? Oldu. Temas zaten 10 dakika önce sağlandı. O da çatışmayı takip ediyor. Korucuların başlangıçtaki konuşmalarından herşey iyi gidiyor görünmekteydi. PKK'lılar sıkıştırılmış, kurtuluş çareleri kalmamıştı.
3. Karınız sevgilinize kızmaz mı? gibisinden bir soruya, "Kardeşim herşeyi niye yazıyorsunuz ki, karımın şimdi bundan **haberi olacak**" gibisinden laflar işte.
4. Aslında basının **haberi olacak** diye de ödü patlamıştı, ama Meltem her şeyi çok iyi idare ediyordu.
5. Bu olaylar dizisi karşısında, bu rastlantılar karşısında kuşkuya düşmemek, gerçekten olanaksızdır. Şayet babası Sultan Murad bir komploya kurban gitmişse, Yıldırım Bayezid'in de bundan mutlaka **haberi olsa** gerektir. Prof. Stanford Shaw'un, bu olayları "Hıristiyan ve dönme unsurların Türk soylularıyla sarayda iktidar kavgası" şeklinde yorumlarken dayandığı bir başka nokta da,

Tablo 4.48. (devam)

6. ODTÜ İktisadi ve Ticari İlimler Fakültesi Öğretim Üyesi Ümit Berkman... O kadar ilginç ki.. Ama size şunu sormak istiyorum; acaba, Asım Bey'in yaptıklarından Kayınpederi'nin **haberi olmuş mudur**? Hiç sanmıyorum..." Üzeyir Garih: (Gülerek) "Hiç olur mu Engin Bey? Başbakan'ın damadı gelecek de biz tersleyeceğiz. Mümkün mü? Şimdi benim oğlum, bir bankaya gitse,
7. Konuralp belediye başkanı kendi kum ocağının fişlerini kestirmiş ve karşılığında kriz merkezinden para almış. Bunu tespit ettiğimde adamı dövmeye gidiyorum diye çıktım yola. Ama **haberi olmuş**, ben de onun yerine yardımcısını biraz patakladım. Olay büyüdü, Binbaşı Uğur, önce savcılığa suç duyurusunda bulunalım, dedi.
8. Yalnızca düşünürsün, hem de kara kara... Bekleyelim. Bu ara sen ne yapacaksın? Annenin **haberi olacak** mı tarlayı sattığından? Baban çoktan öldü. Keşke o yaşasaydı. Annene söylemezsin, bilirim. Söylemeden satarsın, onun da yüreğine iner...
9. hükümeti kurmakla görevlendirdi. Bu zat, Yıldırım Akbulut idi... O günlerde basının, çok yazıp-çizdiğine göre, Akbulut'un başbakan adayı olduğundan, kamuoyu açıklamasından ancak yarım saat önce **haberi oldu**. Üstelik Özal, tüm bakanları da kendisi seçmiş ve hükümet listesini Akbulut'un cebine sokmuştu. Akbulut, başbakanlık koltuğunu, doldurmuş gibi gözüktü.
10. Ayhan Aydınay'ı Nisan ayının başında tutuklattım. Bu kişiler emniyette beni şikayet etmişler. Örtülü ödenekten aldığım 5.5 milyar lirayı söylemişler. Nisan başında İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün **haberi oldu.** Dolayısıyla Çiller ve İstanbullu da öğrendi. Ancak ikisi de şikayetçi olmadı ve olayı kapattırdılar. Çiller ve İstanbullu dolandırıldıklarını aralık ayında öğrenmiş olabilir. Çünkü 11 Aralık'ta
11. Bunun için hazırlıklar yapılıyordu. Ben de bir kaç arkadaşımla birlikte, askeri bir depodan makineli tüfek filan çaldım. 1933'de hükümetin bu hazırlıklardan **haberi oldu**. Önce bir arkadaş yakalandı. Daha sonra da bu olayla ilgili olarak 7 kişi kurşuna dizildi.
12. Ben ne bileyim hangi puşt..." Tugay Mali Şube müdürüydüm. Yolsuzluk, rüşvet gibi savlar olabilirdi de, komünizm propagandası yapmak... akim alacağı iş değil. "Yakınlarının **haberi oldu mu**?" "Oldu. Evi aradılar. Tugay'a da bildirmişlerdir herhalde."
13. Devletin, mafyaya karşı olduğunu halkına ve medyaya hissettirmeye çalışırken **haberi olduğu** halde asayişin sağlanması amacıyla görevlendirdiği kişilerin mafya çetesinin birer üyesi olduklarını bilmezden gelmesi, filmlerin başlıca ona konusunu teşkil etmekteydi.
14. Marmaris'teki gümrük ayarlanmamış mıdır, ayarlanmıştır. Emniyet ayarlanmamış mıdır, ayarlanmıştır. Bu adamlar, böyle hayali ihracat yaparlar. Bunlardan hükümetin haberi yoktur, yani böyle düşünürseniz. Bir bakanın **haberi olur mu** bundan; diyelim ki göz yumulur sonradan işte bu protokolde olduğu gibi, şu tarihe kadar olan hayali ihracat dosyalarını yok saydık,
15. çıktıktan sonra, bir bana, bir anneanneme bakmış, başını iki yana sallamıştı. Biz de anneannemle birbirimize bakıp gülmüştük. İki gün sonra annemin değil, bütün apartmanın **haberi oldu**. Hiç
16. anneannem durur mu, kömürlükte iki gün tutmuştu Yılmaz'ı, ikinci günün sabahı: Aaa bu Yılmazcık ne suç işledi ki hapis ayol, dedi...
17. Onun bir erkek arkadaşı olduğunu bilen kızlar, sigaraya olan tepkisini yadırgıyor ve şaşkınlıklarını belirtiyorlardı. Aslında onun erkek arkadaşı olduğundan kızlardan birinin **haberi olmuş**, ertesi hafta okulda bunu duymayan ve bilmeyen kalmamıştı. Doğrusu ben çok serbestim, dedi kızlardan biri. Sigara içerim ama, öyle bazıları gibi gizli saklı işler yapmam.
18. Hiç kimsenin onun doktora gittiğinden **haberi olsun** istemiyordu.

Tablodaki örneklerde OSP "olumsuz bir konu"nun bilinmesi, öğrenilmesi nedeniyle "gizlilik" temelinde ortaya çıkmaktadır. Olumsuzluk; suç işlemek, birine zarar vermek, yasa dışı işler yapmak gibi herkesçe kötü olduğu kabul gören, başka bir deyişle "evrensel olan" şeyler yanında; birey ya da topluma göre değişkenlik gösteren durum, eylem ve olaylar şeklinde de karşımıza çıkabilmektedir. Bu doğrultuda 8. örnekte tarlanın satılması konusunun anneden gizlenmesiyle ortaya çıkan OSP bireyseldir. 16. örnekte *erkek arkadaş* konusu üzerinden ortaya çıkan OSP toplumsal kabullerle ilişkilidir. 17. örnekte diğerlerinden

farklı olarak haberi olmak eylemi gerçekleşmemiş; *haberi olsun istemiyordu* söylemi ile gizli tutulmak istenen bir durum olduğu yansıtılmıştır.

Haberi ol- eyleminin OSP halkalarından biri de "her şeyi kontrolü altında tutmak isteğiyle bilgi toplamak" etrafında oluşmaktadır. Bu anlam halkasınca kuşatılan örneklerin OSP'sine ilişkin ipuçları çok belirgindir. İlgili örnekler şöyledir:

Tablo 4.55. "Haberi ol-" biriminin dördüncül OSP halkası

1. "Ne biliyorsun bulunan bacak hakkında?" "Bir şey bilmiyorum," diyor manalı bir ses tonuyla. "Ama Muhtar'a sorun, o, size anlatır. Burada sinek vızıldasa onun **haberi olur**." "Peki," diyor Ali, "Nerede Muhtar'ın yeri?" Kasap, bıçağı tutan eliyle aşağıdaki sokağın başını gösteriyor. "Muhtar'ın yeri orda. İkinci dükkân. Birinci dükkân da onların. Komisyonculuk yapıyorlar.
2. Mühim adam ya, tek onun **haberi olacak** her şeyden.
3. Bu ses kimin? Demek sesimi bile unuttun ha! Olamaz! Bu kız düşüncelerimi okuyor. Şimdi ben ne düşünsem bilecek. Kafamda hiçbir düşünce geliştiremeyeceğim. Herşeyden **haberi olacak**. Herşeyden haberi olmayan tek kişi var o da sensin burada...
4. Kör Bican'ı herkes gibi ben de sevmezdim. Ama o dünyayı Bican'dan daha iyi bilen kimse yoktu. Bu âlemde sinek vızıldasa önce Kör Bican'ın **haberi olurdu**.
5. Sessiz, yüzü gülmez, ters bir adamdı. İnsan, evle hiç ilgisi yok sanırdı. Oysa, uçan sinekten bile **haberi olurdu** babamın. O zamanlar, olanı biteni nerden nasıl öğrendiğini hiç aklım almazdı. Şimdi anlıyorum ki, babamın ispiyoncusu rahmetli ağabeyimmiş.
6. Osmanlıyı düşünün; adam İstanbul'da rasathane yapmış, yıkmışlar. Rasathaneyi kalkıp İskenderiye'ye yaparsa yaşayabilecek mi? Hayır. Merkezi imparatorluğun üç gün sonra **haberi olacak**. Bu sefer sadece rasathaneyi yıkmayacaklar, insanın da derisini yüzecekler. Bu iş öyle bitecek. Yani bu her şeye kadir büyük imparatorluklar, büyük yapılar, sonunda uysal, rehavete
7. Annesi, korkunun sararttığı bir yüzle; Aman oğlum, geç şöyle şuraya da kimse görmesin seni. Bakarsın babana söyleyen olur. Zaten her şeyden **haberi oluyor**. Seni bir daha buralarda görürse beni de atacakmış evden. Atsın da görelim.

Tablodaki 1 ve 4 numaralı metinlerde *sinek vızıldasa*, 3 ve 7. metinlerde her şey, 5. metinde *uçan sinekten bile* kullanımları *en küçük ayrıntı* anlamını vermek yoluyla "her şeyden haberdar olma"yı gizlilik yanında çokluk vurgusuyla da güçlendiren ipuçlarıdır. 2. metinde ipucu *tek* sözcüğüdür. Her şeyden haberi olan *tek* kişi olma arzusunda ortaya çıkan OSP "güç" kavramından beslenmekte, cümlenin başında yer alan *mühim adam ya* ifadesinden metin üreticisinin ironiye başvurduğu anlaşılmaktadır. 6. metinde ipucu *üç gün sonra* zarfıdır. Bilgiye hızlı bir şekilde ulaşma imkânı "güç" temelinde OSP oluşturmakta, geniş bağlamdaki *yıkmak, derisini yüzmek* gibi ifadeler de bu doğrultuda destekleyici unsurlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Haberi ol- eyleminin bir başka OSP halkası "basit meraklar peşinde olmak" ile ilişkilidir. İncelenen veri setinde bu anlam altında yer alan 1 örnek bulunmaktadır:

Tablo 4.56. "Haberi ol-" biriminin beşincil OSP halkası

1.	Delon başlatmış ve Avrupa jet sosyetesi de moda olmuş... Zafer Mutlu da bunu öğrenmiş... Zaten dünyanın öbür ucunda bir moda çıksa, Zafer Mutlu'nun buradan **haberi olur**... Nasıl duyar, nasıl öğrenir bugüne kadar akıl erdiremedim. Lakin yanıldığını da hiç görmedim... (Yağcı senin babandır...) Diyelim ki "kutuplarda kaymaklı dondurma yeme" modası başladı...

Yukarıdaki örnekte OSP pek çok olumsuz kullanım ile metnin geneline yansıtılmıştır. *Moda olmak, moda çıkmak, kutuplarda kaymaklı dondurma yeme modası* gibi ifadeler ile metin üreticisinin olumsuz tutumunun söylemine yansıdığı bu örnekte, OSP işaretleyicisi olarak noktalama işaretlerine de başvurulmuştur. Metinde sürekli üç nokta (…) kullanılmış olması, metin üreticisinin yazıya dökmediği ve olumsuz söyleminin okuyucu tarafından sürdürülmesini istediği düşünce boşlukları olarak değerlendirilebilir. Bunun yanında üretici, eleştirisini örneklendirmek için verdiği örneği çift tırnak işareti ("") içine alarak vurgulamıştır.

Tanıklar arasında *haberi ol-* biriminin biçimce olumlu, anlamca olumsuz olan 3 örneğine rastlanmıştır. Bu örneklerdeki OSP farklı anlamlar etrafında ortaya çıkmaktadır. İlgili kullanımlar şunlardır:

Tablo 4.57. "Haberi ol-" biriminin biçimce olumlu-anlamca olumsuz örneklerinde OSP görünümü

1.	Cür'ete bakın, bugüne kadar sâdece seviyesine güvendiği takdirde yüzlerce TV programında yer alan Çocuk Ergen ve Genç Psikiyatrisi Uzmanı karım Neslim Doksat'tan Allah bilir kaç kişinin **haberi olduğu** bir programa çıkması için para talep ediliyordu.
2.	bir adam" deyip duruyor. Düşünebiliyor musun, adam da evli barklı, çoluklu çocuklu, gayet saygın bir yeri var çevresinde. Karısının da dünyadan haberi yok. Nereden **haberi olacak**. Aslında hiç kimsenin kimseden haberi yok. Ama bazen düşünüyorum da insanlar canları ne istiyorsa yapsınlar... Kimseye zarar vermeden... Ama bazen zarar verebiliyorsun.
3.	Ama belli ki Melike Hanım hazırlıksız yakalanmıştı, bu kişinin geleceğinden **haberi olsa** beni içeri davet edip bardak bardak çay ikram etmezdi.

Tablodaki örneklerde *haberi ol-* eylemi çeşitli biçimlerde cümleyi olumsuz hale getirmektedir. 1. metinde *Allah bilir kaç kişinin haberi olduğu* ifadesinin derin yapıdaki karşılığı "çok kişinin haberi olmaması" durumudur. Bu doğrultuda ortaya çıkan OSP "bilinir, tanınır olmamak" anlamı ile "azlık" kavram alanından doğmaktadır. 2. metindeki *Nereden haberi olacak* ifadesi OSP'nin cümle kurgusuyla ortaya çıktığını gösteren bir kullanımdır. Cümlenin derin yapıdaki anlamı "Haberi olmaz / olamaz." şeklindedir. Gizlilik kaynağından beslenen olumsuzluk tümce sınırını aşarak bağlama yayılmış durumdadır. *Düşünebiliyor musun?* soru cümlesinin bağlam içindeki görevi aslında soru sormak değil, metin üreticisinin yadırgayıcı, eleştirel tutumunu yansıtmaktır. Devamındaki *adam da evli barklı, çoluklu*

çocuklu söylemindeki *adam, evli barklı, çoluklu çocuklu* kullanımları da bağlam temelinde olumsuz anlamı destekleyerek metnin bağdaşıklığını kuvvetlendirmektedir. Metinde bahsedilen kişi bilinmesine rağmen genel adlar kategorisindeki *adam*[31] sözcüğünün kullanılması tutumsaldır. *Evli barklı* ikilemesi sözlükte "Evlenmiş, çocukları olan (kimse)"[32] şeklinde tanımlanmaktadır. Bununla birlikte bağlamda hem *evli barklı* hem de *çoluklu çocuklu* tekrar grupları ile tekrarın anlamına kuvvetlendirme işlevinden yararlanılmıştır. "Karısının da dünyadan haberi yok., Aslında hiç kimsenin kimseden haberi yok." gibi cümlelerle OSP'nin metnin bütününü kuşattığı gözlemlenmektedir. 3. metinde ise haberi olmama durumu, "-sA" şart eki ile yapılan cümle kurgusunda ortaya çıkmaktadır. Bu örnekteki OSP "bir konu hakkında önceden bilgi sahibi olmama" anlamı üzerine, "anilik" kavramı temelinde ortaya çıkmaktadır. Metindeki *hazırlıksız yakalanmıştı* ifadesi ilgili anlam etrafındaki olumsuz pekiştiren bir kullanımdır.

4.15. Hâlde/Halde ol-

Hâlde/halde ol- birimi ÇGTS'de yer almamaktadır. Birimin TUD'da 24 tanığı vardır. Çalışmanın kapsam ve sınırlılıklar bölümünde "tanık sayısı 100'den az olan birimlerin tamamının inceleneceği" belirtilmiştir. Bu nedenle 24 tanığın tamamı incelenmiş, bunlardan 7'sinde OSP tespit edilmiştir. Tespit edilen OSP, eylemin "kötü, olumsuz bir durumda olmak" anlamı ile ortaya çıkmaktadır. İlgili örnekler şöyledir:

Tablo 4.58. "Hâlde/halde ol-" biriminin OSP halkası

1. Ülkenin en önemli siyasi gücü askeriye bu şekilde etkisiz **halde olduğu** için sivil güçlere ya protestoları ölümüne sürdürmek ya da Suharto'nun reform sözünü tutmasını beklemekten başka çare kalmıyor.
2. Hiç konuşmayan Lucky'nin, Pozzo'nun "düşün" komutu üzerine konuşmaya başlamasıyla düşüncenin, veya düşünme biçiminin de başı, sonu, ortası olmayan çağrışımsal, kaypak bir **halde olduğu** ortaya çıkar.
3. Muhataplarını karşılarına alınca da, önce sorularını sorarlar, arkasından da cevaplarını verirlerdi. Muhatapları veya öğrencileri de, kalıplaşmış **halde olan** soruları ve cevaplarını aynen ezberleyerek öğrenmeye çalışırlardı. Son zamanlarda okullarda fazla ilgi görmeyen bu metodla, yine de yer yer çocuklara birtakım bilgilerin kazandırılması mümkündür.
4. Gani Bey bir şey düşünmeksizin gayet efendice, bitkin bir **halde olan** Selmin'i, bir paket taşır gibi bürodan aldı, Otomobille Tokatlıyan oteline götürdü, odasına bıraktı ve oradan ayrıldı.
5. Anneannem, annem ve teyzem, perişan bir **halde olan** dayımı karşılarına aldılar.
6. Bugün batık **halde olan** yatırım bankaları bu kredileri teminat göstererek varlığa dayalı menkul kıymetler çıkardılar.

[31] "Adam" sözcüğünün genel ad kategorisinde yer alması hakkında ayrıntılı bilgi için bkz: Gülsüm Atasoy, Türkçede Genel Adlar: Kadın ve Adam. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 2017, 57.1: 186-201.

[32] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 14.01.2023)

Tablo 4.59. (devam)

Dış pazarın ihtiyaçlarına bağımlı olarak yürütülen ve ülke ekonomisinden ayrık **halde olan** meta üretimi, yavaş yavaş tüm iktisadi yapıya nüfuz etti.

"… (Ø / bir) hâlde/halde ol-" biçiminde oluşan bu birim üzerindeki OSP, örneklerde de görüldüğü üzere *etkisiz, kaypak, kalıplaşmış, bitkin, perişan, batık* ve *ayrık* gibi olumsuz anlam yüküne sahip sözcüklerle eşdizimlenerek güçlenmiştir. Genel dildeki bu duruma karşılık birimin bilim ve teknik alanındaki kullanımlarında semantik prozodisinin nötrleştiği dikkat çekmektedir. İlgili bağlamdaki kullanımların bir kısmı şöyledir:

Tablo 4.60. "Hâlde/halde ol-" biriminin nötr kullanımları

1.	Çözeltinin doygun **halde olduğu**, elektrot içinde katı halde bakır sülfat kristallerinin bulunması ile anlaşılır.
2.	Lunker oluşumunda, sıcaklık çizgilerinin (izotermler) ingot dış yüzeyine göre son derece muntazam olarak paralel **halde oldukları** gözlenmiştir.
3.	Bu özellik intermediate filamentleri, polarize **halde olan** mikrotübül ve aktin filamentlerden ayırır.
4.	Bir anlamda içimizde gizli güç olarak mevcut, ama statik **halde olan** enerjileri aktif hale getirmektir.
5.	Dengesiz **halde olan** bu çözeltilere de "aşırı doygun çözelti" denir.

Bilim ve teknik alanında nötr anlam özelliği gösteren "halde/hâlde ol-", genel dilde OSP taşıyan bir birimin belli bir alanda nötrleşmesi bakımından dikkat çekicidir. Bunun sebebi, semantik prozodi çalışmalarında daha çok genel dilde nötr görünen bir birimin belli metin türlerinde, bağlamlarda ve anlamlarda OSP kazanması şeklinde ortaya çıkmasıdır. Burada ise tersi bir durum söz konusudur.

4.16. Hazırlıklı ol-

Hazırlıklı ol- birleşik eylemi ÇGTS'de *hazırlanmış olmak* biçiminde tanımlanmıştır. Birim incelemesinin kapsamını oluşturan 100 tanıktan 85'inde OSP tespit edilmiştir. Bu tanıklar içinde *hazırlıklı ol-* ile eşdizimlenerek eylemin OSP'sini güçlendiren sözcük ve söz grupları şunlardır:

> *kriz (*3), *sürpriz, deprem* (7), *yaşlar (gözyaşı), afet* (10), *tecavüz, taciz, sorun/lar* (3)*, sarsıntı* (2), *olumsuz sonuç* (3), *savaş* (3), *şoklar, müdahale, yalnızlıklar, salgın, düşman, muhtemel gelişmeler, sürpriz bir ziyaret, engel, daha kötü ihtimaller, hepsi (roket, havan), ölüm, zayıflatma stratejileri, cehennem, tablo, hastalık, kötü havadis, çekişme, hayal kırıklıkları, yanlış anlaşılma* (2), *zor durum, ani durum, terslikler, aldanma, hastalık, mucize (tariz), acil durum* (3), *saldırı, kaybetmek, ani değişiklikler, dalgalanmalar,*

silahlı mücadele, değişik tepkiler, bioterörizm, çıkabilecek olaylar, olumsuz gelişmeler

Yukarıda sıralanan eşdizimlilere ek olarak OSP'nin metin geneline yayıldığı, bağlam temelinde anlaşılır olduğu örnekler de bulunmaktadır:

Tablo 4.61. "Hazırlıklı ol-" biriminin OSP kullanımları

1. ironik ilanıdır. Ne tatlıdır. Çok tatlıdır. Her ince zevk gibi onun için de -ya kültürün içinde yaşayarak ya da düpedüz kafa patlatarak- eğitimli olmak, **hazırlıklı olmak** gerekir ama. Neyse. Bunları da yazacaktım işte. Hayır, istisnasız her yazıdan sonra ellerini silaha atan sapıklarımı kastetmiyorum. Onlar üstlerine alınmasınlar bu yazıyı. Onlarla ilgili yapılabilecek
2. işin şu boyutu var, siz eğer şimdi "boşanalım" deseniz, size "gitme" der mi? eğer ailesinin zoruyla devam ediyorsa bu evliliğe ilişki büyük ihtimalle bitmez. **hazırlıklı olun** derim. çünkü aynı okuldalar. porcu ne oldu, son durum ne? Anlaşılan bayağı mutlular, foruma bile girmiyor ya noldu cidden bu işin sonu acayip merak ettim
3. hâlâ da görmekteyim. 1995 yılının başından beri de bir şirket sahibiyim. Benim sizlere anlatmaya ve inandırmaya çalışacağım konu çok bilimsel bir konu. Şöyle söyleyeyim; **hazırlıklı olmak** paranoya değil, oyunun ismidir. Onun için burada anlatılmak istenen şey, bir yerin veya mekânın dışarıdan gelebilecek tacizlere karşı önlem alma filidir. Benim buradaki insanlardan bazı
4. Hadi çok bastırdı boşan diye, n'aparsın, diyorum, kendime? **Hazırlıklı olmak** gerek! Gene coşar ve çok bastırırsa boşanmaktan başka çarem kalmaz.
5. günlük hayatımızın bir parçası haline geliyor. Yapmanız gerekeni biliyorsunuz ve gerekeni yapıyorsunuz. Sabaha kadar tetikte oluyorsunuz. Gece, ay yoksa başınız her an belaya girebilir. **Hazırlıklı olmak** lazım. Askerin uyumaması lazım. Biliyorsunuz asker devre devre gelir. Ben de yeni askerle eski askeri aynı yere koyardım ki başına bir şey gelmesin. Sıraya dizerdik
6. Çünkü onlar bizim gibi düzenli değil. İki tane oradan, üç tane başka bir yerden geliyor. Şaşırtmak için bir tane oradan atıyorlar. Bunların hepsine **hazırlıklı olmak** lazım. Roket atıyorlar mıydı? Benim timime gelmedi. Roket, sıkıntılı bir şey. Sizin timinizde havan var mıydı? Hepsi vardı ama havan yoktu. RPG 7 vardı.
7. birkaç saati, askerlik anısı gibi yıllarca anlatırsınız. Sosyetenin "in" mekanlarından biri de bowling salonlarıdır. Kader sizi belki bir gün oralara da götürebilir, buna da **hazırlıklı olun**. Nedir bu bowling? Yan yana dizilen şişelerin, para karşılığında devrilmesine bowling denir. Yani şişeleri deviren de, parayı ödeyen de aynı kişidir.
8. Klasik bakalit bir tuvalet kenarının kararlı, net, serdiği yerine, bir Yumuşak Tuvaletin sinsi "fısss!" sesine, onun o beklenmedik terlimsi-ıslak temasına karşı bütün tensel ve kültürel donanımınızla **hazırlıklı olun**.
9. arkadaş ortamlarında soyutlamayın. Arkadaşlarının uygun olmadığını düşünüyorsanız, onu bu konuda aydınlatın ama bunu anlatırken konuşmanıza dikkat edin, çocuk belki sizin söylediklerinizi inandırıcı bulmayacaktır. Buna **hazırlıklı olun** ve sakin olun. Arkadaşlarını tanımak istiyorsanız, onları eve davet edebilirsiniz. Böylece arkadaşlarını daha iyi tanımış olacak ve içiniz rahat edecektir. Eğer arkadaşı hakkında endişelenmenizi gerektiren
10. Yağmurluk, gömlek, kazak koymayı da unutmamışlar. "Bunlar ne olacak?" dedim. "Orada gerekebilir," dedi Damla. "Nelerle karşılaşacağımızı biliyor muyuz?" dedi Yağmur. "Kimbilir ne serüvenler yaşayacağız. **Hazırlıklı olmamız** gerekmez mi?" dedi Damla. "Ay, şimdi siz ikiniz de benimle geliyor musunuz gerçekten?" "Eveeeet!" diye bağırdı ikisi birden. "Baksana, bisikletin selesini üç kişilik yaptık," dedi
11. Oysa bu dünyaya bir insan getirmenin ömür boyu sürecek bir verme eylemi olduğunun farkına varırsak, o zaman bu sorumluluğu omuzlayabilmek için **hazırlıklı olmamız** gerektiğini düşünebileceğiz.
12. kişiyi yada başka birini, belkide kendi yaşadığı benzeri bir durumu düşünmüş olmalıki; Yazık! Ne yaparsın elden birşey gelmiyor ki, diye başladı. Böyle tayin durumlarına **hazırlıklı olmak** lazım oğlum. Hatta ayıptır söylemesi her işini birazda buna göre ayarlaman gerekiyor bazen, diye devam etti. Nihayet birazcıkta uzun bir aradan sonra yüzünde gülümseme belirdi.

Bu örnekler tutum dilini yansıtan OSP'nin tek tek sözcüklerden ziyade birden fazla dil birimiyle ortaya çıkarak metnin geneline yansıdığını göstermesi bakımından önemlidir. Bazı bağlamlarda ise aslında olumsuz bir anlama sahip olmayan sözcüklerin *hazırlıklı ol-* eylemi ile eşdizimlendiğinde OSP oluşturduğu dikkat çekmektedir:

Tablo 4.62. "Hazırlıklı ol-" biriminin OSP örnekleri

1. TSK'nin Irak'taki muhtemel gelişmelere karşı **hazırlıklı olmak** amacıyla aldığı önlemler kapsamında, geçici görevlendirmeler başladı.
2. Sezer'in oylarını bir miktar daha artırmasını sağlayabilir. Bu turda sonuç alınamasa bile yüksek ihtimalle üçüncü turda bu sorun çözümlenmiş olacak. Yine de sürprizlere karşı **hazırlıklı olmak** lazım. İkinci gündem ise Salı günü yapılacak ikinci GSM ihalesi.
3. gösterişsiz odasına pek uymayan ceviz ağacından yapılma büyük masasında oturuyor. Yarınki toplantıya bugünden uyum sağlamaya çalışıyor anlaşılan. Belki de müsteşarın sürpriz bir ziyaretine karşı **hazırlıklı olmak** istiyor. Peki neden gözleri sıkıntı yüklü? Sağ elinin parmakları arasında siyah renkli, şık bir dolmakalem var. Eski müsteşarın, başarılarından dolayı amcama hediyesi. Beni dinlerken yüzüme
4. TSK'nin Irak'taki muhtemel gelişmelere karşı **hazırlıklı olmak** amacıyla aldığı önlemler kapsamında, geçici görevlendirmeler başladı.
5. Sezer'in oylarını bir miktar daha artırmasını sağlayabilir. Bu turda sonuç alınamasa bile yüksek ihtimalle üçüncü turda bu sorun çözümlenmiş olacak. Yine de sürprizlere karşı **hazırlıklı olmak** lazım. İkinci gündem ise Salı günü yapılacak ikinci GSM ihalesi.
6. gösterişsiz odasına pek uymayan ceviz ağacından yapılma büyük masasında oturuyor. Yarınki toplantıya bugünden uyum sağlamaya çalışıyor anlaşılan. Belki de müsteşarın sürpriz bir ziyaretine karşı **hazırlıklı olmak** istiyor. Peki neden gözleri sıkıntı yüklü? Sağ elinin parmakları arasında siyah renkli, şık bir dolmakalem var. Eski müsteşarın, başarılarından dolayı amcama hediyesi. Beni dinlerken yüzüme
7. Zachau, bu tablonun devam edeceğini ve buna **hazırlıklı olmak** gerektiğini ifade ederek, "Türkiye'nin 2009'da 130 milyar dolarlık dış finansmana ihtiyacı var" dedi.

Yukarıdaki örneklerde *muhtemel gelişme, sürpriz, sürpriz bir ziyaret* ve *tablo* eşdizimlileri incelemeye konu eylem ile eşdizimlendiğinde ortaya OSP çıkmıştır. Ancak metin içinde OSP'yi güçlendiren başka kullanımlar da vardır. İlk örnekteki *önlem* ve 2. metnin bağlamında geçen *sorun* (sorunun çözümlenmemiş olması sebebiyle beklenen sürpriz olumsuzdur) sözcükleri bunlara örnek olarak verilebilir.

Hazırlıklı ol- eylemi OSP yüklendiği tespit edilen 85 tanıktan 19'unda "-A karşı hazırlıklı olmak" biçiminde kullanılmıştır. "-A karşı" ile oluşturulan edat grubunun *hazırlıklı ol-* eylemi ile birlikteliği "olumsuz, beklenmeyen vs. bir şey, durum ya da olay karşısında, karşılığında hazırlıklı olmak" anlamı etrafında OSP oluşturmaktadır. Buradan hareketle "-A karşı" edat grubu, *hazırlıklı ol-* eyleminin OSP'sini öne çıkaran sözdizimsel bir unsur olarak değerlendirilebilir.

Hazırlıklı ol- birleşik eylemi kapsamında incelenen tanıklar bu eylem için "belirsizlik" kavramının OSP'ye kaynaklık eden etkenlerden biri olduğunu ortaya koymaktadır. Hazırlıklı olunması gereken durum veya olayın kendisi, niteliği, zamanı vb. unsurlarından biri ya da birkaçı mutlaka belirsizdir. Aşağıdaki bağlamlarda belirsizlik kavramının daha görünür olduğu *daha kötü ihtimallere hazırlıklı olmak, her şeye hazırlıklı olmak, her hale göre hazırlıklı olmak* kullanımları dikkat çekicidir:

Tablo 4.63. "Hazırlıklı ol-" biriminin "belirsizlik" kaynaklı OSP kullanımları

1.	Önümüzdeki günlerin neler getireceğini düşünerek, görev ve sorumluluklarımızı unutmadan, daha kötü ihtimallere **hazırlıklı olmak** zorundayız.
2.	Tamam dedim, aşırılar duruma egemen, geldiler, götürecekler! Ne olur, ne olmaz, her şeye **hazırlıklı olmak** gerek! Birkaç gölge yan apartmana yöneldi.
3.	burası için diye... Dağlık, bir başka arazidir. Bakarsınız bir gün konjonktür değişiverir dedim. Emperyalist düşüncede bir insan değilim ama yine de her hale göre **hazırlıklı olmak** gerekir devlet olarak... Kerkük'teki Türklerin hali de Irak'a gittiğim zaman içimi burkmuştu." Demirel sohbette sözü Saddam Hüseyin'e de getiriyor: "1975 yılıydı. (Birinci Milliyetçi Cephe hükümeti

Aşağıdaki metinde ise *her şey* ile kastedilen "ölüm"dür ve hastanın iyileşmesine hazırlıklı olmak değil, beklenmeyen ve istenmeyen olan "ölüm"üne hazırlıklı olmak vurgulanmaktadır:

> *annem karşıladı ve içeri girmemize izin vermedi. İkimizi de kucaklayıp ağlamaya başladı. "Çocuklar, bu sefer durumu çok ağır. Hepimiz metin olmak zorundayız. Her şeye **hazırlıklı olun**." "Neye hazırlıklı olalım anne? Bu, babamın girdiği ilk koma değil ki. Bu sefer de kurtulacak!" diye adeta isyan ettim. Annemi dinlemeyip içeri girdim. İskemleye oturdum.*

Her şeye hazırlıklı olmak, geleneksel söylemde durumu kritik olan bir hastanın ölüm ihtimalinin yüksek olduğunu üstü kapalı bir şekilde aktarmak için sıklıkla kullanılmaktadır.

Hazırlıklı ol- eyleminin, olumsuz anlamı belirgin olarak nitelendirilebilecek "ölüm" sözcüğü ile eşdizimlendiği şu örnekte ise semantik prozodilerin farklı bir yönü ortaya çıkmaktadır:

> *Bunun için devamlı zikir hâlinde bulunmak, yani Allah'ı hatırlamak, Cenâb-ı Hakk'ın emirlerinde hassasiyet göstermek ve ölüme her an **hazırlıklı olmak** şarttır.*

Bu cümlede aslında olumsuz çağrışıma sahip olan "ölüm" kavramı, "İslam dinini benimseyen ve dinin gereklerine uygun bir yaşam sürmeyi seçen insanlar tarafından mutlaka gerçekleşecek olan ve Allah'ın emirlerine hassasiyet göstererek hazır bulunulması gereken

bir gerçeklik" olarak değerlendirilmekte, olumsuz bir olay olarak görülmemektedir. Bu noktada OSP için bir karar vermek zor olabilir. Ancak bu ve benzeri kullanımlar OSP'ye kaynaklık eden gizlilik, çokluk gibi semantik etkenler yanında dinî, kültürel, geleneksel, politik vb. kabullerin de OSP'ye yön verdiğinin göstergesidir.

Hazırlıklı ol- eylemi üzerindeki OSP'yi güçlendiren ve "belirsizlik" kavramı ile iç içe olan bir başka kavramsal alan ise "anilik"tir. Zamanı bilinmeyen, aniden gerçekleşebilecek bir şeye hazır bulunmak söz konusudur. İncelemeye konu eylem ile sıkça eşdizimlenen *afet, deprem, kriz, sorun* gibi birdenbire gerçekleşebilecek ya da ortaya çıkabilecek olay ve durumlar ile *ani durum, ani değişiklik, acil durum, sürpriz, dalgalanmalar, çıkabilecek olaylar* vb. eşdizimlileri eylem üzerindeki OSP'nin "anilik" ile ilişkisini ortaya koymaktadır.

Çalışma kapsamında incelenen veri setinden ve bulgulardan yola çıkarak aşağıda sıralanan anlam karşılıklarının *hazırlıklı ol-* eyleminin tanımına eklenmesi önerilebilir:

1. Birdenbire karşılaşılabilecek kötü, olumsuz olaylara karşı (afet, deprem, salgın, savaş vb.) tedarikli ve donanımlı olmak, önlem almış olmak.
2. Olumsuz sonuçlar doğurabilecek olaylar için temkinli olmak

4.17. İbaret ol-

İbaret ol- birimi için ÇGTS'de verilen tanım şöyledir:

> "İbaret olmak (veya kalmak): 1. -den oluşmak, meydana gelmek 2. ancak bu kadar olmak."[33]

"…dan baret ol-" biçiminde kullanılan bu birimin veri setini oluşturan 100 tanıktan 88'i OSP içermektedir. Bu sayı, birimin kullanıldığı bağlamların büyük bir kısmında OSP taşıdığını göstermektedir. OSP'nin ortaya çıktığı anlam halkaları belirlenirken Çalışkan'ın (2014a) *oluşan, meydana gelen*[34] anlamındaki "…dan ibaret" sıfatını semantik prozodi açısından incelediği çalışmasında tespit ettiği OSP halkaları dikkate alınmıştır. Nitekim bu çalışma kapsamında elde edilen bulgular Çalışkan'ın tespitleriyle tutarlılık arz etmektedir.

[33] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 18.10.2022)
[34] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 18.10.2022)

Bu doğrultuda birimin "azlık" kavram alanından beslendiği ve olumsuz anlam yükü kazandığı kullanımlardan biri "büyük, bütüncül, kapsamlı bir durum, olay, oluşum vb.nin olduğundan daha küçük bir birime indirgenmesi" (Çalışkan, 2014: 148) anlamı üzerinedir. Birimin bu anlam etrafında olumsuz bağlamda kullanılabilecek şu sözcük ve söz grupları ile bir arada kullanıldığı görülmektedir:

> *"İnfial", vaad, tavır, söylem, seks,* (*yalnızca*) *vajina, dar patika, kariyer peşinde olmak, liderler (!) oligarşisi,* (*sadece*) *burada olan,* (*yalnız*) *cinsel münasebet, sözlü mutabakat, yorum, madde ve menfaat,* (*sadece*) *yiyip içmemek, isimler, imge, kafasız haydutlar.*

İbaret ol- biriminin yukarıda sıralanan eşdizimlileri ve aşağıdaki tabloda yer alan geniş bağlamlı örneklerinde dikkat çeken bir husus; bu anlam halkası etrafında ortaya çıkan OSP'nin çoğunlukla "…dan ibaret ol-" yapısından önce kullanılan "yalnızca, yalnız, sadece" gibi OSP işaretleyici ile desteklenmesidir. Birim üzerindeki OSP'nin metnin bütününe yayıldığı, geniş bağlam temelinde daha anlaşılır olduğu örnekler ise şöyledir:

Tablo 4.64. "İbaret ol-" biriminin birincil OSP halkası

1.	Devletin esas görevinin, tek tek herkesin hayatını, mülkiyetini ve keyfi iradesini korumak ve güvence altına almaktan (başkalarının hayatına, mülkiyetine ve keyfi iradesine zarar vermemek şartıyla) **ibaret olduğunu** düşünmek, onu yalnızca insanların zorunlu ihtiyaçlarını tatmin etmek için kurulmuş bir organizasyon düzeyine indirger; oysa devlet "en yüksek ruh", kendinde ve kendisi için gerçektir.
2.	Suçlamaları reddeden Şin Bet ise, yaptıklarının İsrail'e giren Filistinlilerin güvenlik tehdidi arz edip arzetmediğini öğrenmekten **ibaret olduğunu** savundu.
3.	ez-Zehebi ise, Hadis ekolüne mensup olanların çoğunun bir şeyden anlamadığını, hadisi öğrenme ve amel etmede himmetlerinin olmadığını, yanlarında sahih ile uydurma hadisin farkının bulunmadığını, bütün gayretlerinin câhil şeyhlerden hadis dinlemek, rivayetlerin ve cüzlerin sayısını çoğaltmaktan **ibaret olduğunu** söylemektedir.
4.	Sık sık, çeşitli kesimlerden kişilerle konuşurken, Türkiye'nin yalnızca kendi çevrelerinden i**baret olduğunu** sandıklarını ve tüm çıkarsamalarını bu varsayıma dayandırdıklarını görürüz.
5.	Üst yöneticilerin oluşturduğu bir örnek de, iş ahlâkını ileri sürenlerin büyük çoğunluğu (%98.7), iş ahlâkının disiplin, personel vb. yönetmeliklerden **ibaret olduğunu** ileri sürmüşlerdir. Bu durum, iş ahlâkının işletme kültürü içinde dışlandığını, seküler bir ortama itildiğini gösteren kanıtlardır.
6.	Türkiye'de yıllardır ileri sürmekte olduğum bu önemli sonuca itiraz eden ve Lozan'ın yalnızca gayrimüslim azınlıkların haklarını ortaya koyan bir metinden **ibaret olduğunu** iddia edenlerin savları şu noktalara dayanmaktadır:
7.	Evlat yetiştirme sorumluluğunun çocuğunu mümkün olan en pahalı okulda okutmak ve hadsiz-hesapsız gezme, eğlenme, giyim masraflarına para yetiştirmekten **ibaret olduğunu** düşünüp bunların altından kalkabilmek
8.	Klasiklerin, işin temel niteliğinin sabit olup değiştirilemeyeceği, iş tasarımını teknoloji ve iş süreçlerinin belirleyeceği ve yönetimin temel görevinin bu sabit işler için uygun kişileri seçmek ve yetiştirmekten **ibaret olduğunu** vurgulayan varsayımları uygulanırsa, tatminsizlik ve verim düşüklüğünün daha da fazlalaşacağı ileri sürülmüştür.
9.	ayrımcı söylemciler, post-yanlışlamacılar, ciddi eleştirilerle karşı karşıya kaldılar. Eleştirilerin odaklaştığı alan iktisat biliminde retoriktir, Deirdre McCloskey iktisatta bilimsel faaliyetlerin modernist bilim değil, tümüyle retorikten **ibaret olduğunu** iddia ederek hakim algılama biçimi ciddi

Tablo 4.57. (devam)

bir şekilde meydan okumaktadır. iktisatta kullanılan anlatım gücünün (discourse) analizine retorik perspektif McCloskey ve destekçisi Arjo Klamer tarafından kazandırılmış
10. Hâkimleri, verdikleri kararların günahından da sevabından da kurtaran, bütün sorumluluk ve fazileti uygulanan hukuk normlarına yükleyen bu yaklaşım, yargıcın görevinin, norm metninde verili olan anlamı uygun tekniklerle çıkarıp somut olaya uygulamaktan **ibaret olduğunu** savunur.
11. Geçenlerde bir profesör insan hayatının ve dünyanın bir bilgisayar programından **ibaret olduğunu** iddia etti.
12. Kıbrıs'ta yürüttüğü bir dizi temasın ardından düzenlediği basın toplantısında yaptığı açıklamalar yeni bir şey içermemektedir. Nitekim Kasım 1997'de Kıbrıs konusunda getirdiği önerilerin nelerden **ibaret olduğunu** ve gerçekte neleri amaçladığını anımsayanlar açısından bu bir sürpriz değildir.
13. Dikkatsiz okur hikâyenin bir karı koca kavgasının kurgulanmasından **ibaret olduğunu** düşünecektir, düşünsün, bizim hedefimizde daha iyileri de olmalı.
14. Çünkü, bütün o olup bitenin uzun aradan sonra kavuşulmuş bir sevgili meselesinden, bir Türkiye lig şampiyonluğundan, güzel ve fakat "mahalli" bir "vuslat hikâyesi"nden **ibaret olduğunu** sanmak, hataların büyüğü olur.
15. henüz beşikteyken. Tüm aşklarım gibi bu da kısa sürdü. Başımı kaldırmaya gücüm yettiğinde kundağa girmeye direndim. Sonraları -insan olduğumda- anladım hayatın da bir kundaktan **ibaret olduğunu** ve aşkı kundakladım düşüncelerimde.

Birincil OSP halkası ile karşıtlık oluşturan bir diğer OSP halkası "büyük, kapsamlı, zor görünen bir işin/durumun aslında göründüğünden daha basit olduğu" (Çalışkan, 2014: 149) anlamıyla ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda birimin bir arada kullanılarak OSP yüklendiği sözcük ve söz grupları şunlardır:

Şaka (2), *iniş ve çıkışlar, tekrarlanma, tekrar, tekerrür, zevk, evcilik oyunu, devingen ağ, kurallar, incecik iki kol, hayal* (2)

İlgili anlam etrafında oluşan OSP'nin bağlam temelinde anlaşılır olduğu kullanımlar aşağıda sıralanmıştır:

Tablo 4.65. "İbaret ol-" biriminin ikincil OSP halkası

1. Belki de insan, böylece medeniyet ve siyaset kavramlarının dilbilimsel kökünün şehre dayandığını, medenileşmenin yerleşik hayat sürmekten, siyaset yapmanın ise şehrin işlerini çekip çevirmekten **ibaret olduğunu** daha iyi kavrayabiliyor.
2. Hatta, işin düzenlenmiş, namuslu ve coşkun bir heyecan ile yapılmasını kutsal bir ödev gibi göz önüne almış ve insanın kurtuluşunun her şeyden önce, akla uygun bir hayat sürmeden **ibaret olduğunu** öğütlemiş, sırf sûfi idealinden insanı döndürmüş, onu dünyaya bağlamış, dindarca hedeflere yönlendirmiştir.
3. Biraz çubuk bükerek yazacak olursak, devletli tarih yazımının Nutuk'un yeniden yazımlarından **ibaret olduğunu** söyleyebiliriz.
4. Çevirdikleri filmin Kerime Nadir imzalı fakir zengin oğlan senaryolarının soslandırılmış yabancı versiyonundan **ibaret olduğunu** yıllarda fark etmemiştik.
5. Uras'ın konuşma metnini okuyanlar, orada anlatılmak istenen şeyin, devrimcilerin geçmiş pratiklerinde uyguladıkları siyasal ve toplumsal mücadele ve örgütlenmeyi birlikte yürütmeye dönük bir çalışma tarzından **ibaret olduğunu** kolayca anlayabilirler.
6. Long (1997) ise mentorün rolünün danışmandan daha fazla olmadığını, bu ilişkinin ancak bir entegrasyon sürecinden **ibaret olduğunu** dile getirmiştir.

Tablo 4.58. (devam)

7. Yetkisinin satıştan **ibaret olduğunu** bildiğiniz ve hatta hissettiğiniz bir çalışan ile çok fazla zaman kaybederek, konudan bıkmamaya gayret edin.
8. Özel işim için hiçbir zaman devlet dairelerinde kendimi tanıtarak öncelik almak veya kolaylık görmek gibi bir adetim olmadığını, bunu bekleyen vatandaşlara karşı saygısızlık olarak kabul ettiğimi, kaldı ki işimin çok basit ve sıradan bir ipotek çözme muamelesinden **ibaret olduğunu** söyledim. karşısında büyük bir keyif alır. Kant ve Freud ise, şaka yapmanın en can alıcı noktasına saçma bir biçimde patlak veren zekâsal bir gerilim oluşturmaktan **ibaret olduğunu** düşünüyorlardı. Böylece, birikmiş enerji bir kahkaha seliyle güvenli bir biçimde dışarıya akmış oluyordu. Ne var ki, gülmece ile ilgili çağdaş kuramcıların büyük bir bölümü Aristo'nun
9. Öyle ki, kilometreler boyunca kimselere rastlamadan çölde yol alırken ellerindeki haritada şehir görünen noktaların birer küçük benzin istasyonundan **ibaret olduğunu** görmeleri, aç susuz kalmaları, timsahlarla dolu nehirler aşmaları başlangıç sayılır.
10. Böylesine yoğun dört uzmanlık dalını uhdesinde barındıran hekim nasıl biri olur diye merak krampları içinde kıvranmaya başladım. Daha sonra, bunun, aslında bir pratisyen hekimden **ibaret olduğunu** öğrenince, merakım, şaşkınlığın karesi şiddetine fırladı!.. İki dükkan ötede, "Seksolojist, İngiltere Diplomalı Deri ve Zührevi Hastalıklar Uzmanı" tabelasıyla karşılaştım.
11. Bu da Türk lehçeleri arasında sanıldığı kadar büyük ayrılıkların bulunmadığını, farkların ses değişmelerinden ve bazı fiil çekimlerinden **ibaret olduğunu** göstermektedir.

Birimin ikincil OSP halkasını oluşturan anlam kapsamındaki bu örneklerde OSP'nin zayıfladığı dikkat çekmektedir. Bir başka OSP halkası da "bütünüyle kötü bir şey olma" (Çalışkan, 2014: 149) anlamı etrafındaki kullanımları içermektedir. Bu doğrultuda birim olumsuz bağlamda kullanılabilecek şu sözcük ve söz grupları ile bir aradadır:

> *Yanılgı, yalan, tertip, "görmezden gelme" tarihi, saçmalık, basık kör pencereler, kuruntu, kamuflaj, asılsız iddialar, değirmene su taşımak, aleyhine uydurulmuş hikâyeler, erişilemez birer hayal, çarpıtma, zırvalık, rastlantılar yığılması, "düz" bir yüzey, harf yığını*

Bunlara ek olarak, aynı anlam halkası kapsamında ortaya çıkan OSP'nin geniş bağlamlı örnekleri şunlardır:

Tablo 4.66. "İbaret ol-" biriminin üçüncül OSP halkası

1. Postmodernlik, aydınlanmanın bu normlarına karşı dünyanın olumsal, temelsiz, çeşitli, istikrarsız, belirlenmemiş nitelikte ve bir dizi dağınık kültürlerden ya da yorumlardan **ibaret olduğunu** bildirir.
2. Bir özne, yani Derrida, tam karşımızda durmuştur; ve bize, öznenin ve hakikatin ölmüş olduğunu, ancak her nasılsa kendisini dinlememiz gerektiğini; her şeyin belirsiz bir metin ve sonsuz yorumdan **ibaret olduğunu**, ancak kendisinin bu duruma ilişkin yorumunu dikkate almamız gerektiğini; kavramlar ile olgular arasında hiçbir tekabüliyet olmadığını, her kavramın aslında bir mecaz olduğunu, ancak kendisinin mecazlarla bize bir şeyler anlatmak, hattâ kavratmak istediğini söylemektedir.
3. Attilâ ilhan Kaynak'taki bir yazısında öykülerin "bayağı duygular"ın ve "harcıalem hayaller"in tekrarından **ibaret olduğunu**; Seçilmiş Hikâyeler'de ise öykülerin büyük bir bölümünün konularını yazarın çocukluk anılarından aldığını, ve çocukluğunu "bir peri masalı anlatıyormuş gibi ballandırarak" anlattığını söyler.

Tablo 4.59. (devam)

4. Zira söylenenleri biraz dikkatle dinleselerdi, çiçeği burnundaki genç Başbakanın, burnundaki çiçeğe karşılık, ağzından dökülenlerin, öyle çiçekli miçekli şeyler olmayıp, kırk yıllık Çek'ler Çak'lar tesbihinin tanelerinden **ibaret olduğunu** anlarlardı.
5. "İşte o, hayatımın tek anlamının onarılmayı bekleyen tablolardan **ibaret olduğunu**, hiçbir renginin ve ruhunun kalmadığını hissettirdi bana.
6. Burjuva toplumu bir sınıf egemenliği sisteminden **ibaret olduğunu**, ekonomi ile siyasetin birbirlerinden kopmadığı bir yapılanmada gizleyemezdi.
7. Yalnızca bir davasının üçüncü dünya ülkelerinin borçlarının silinmesinden **ibaret olduğunu** biliyorum.
8. Ondan sonra muhacereten gelenlerden Türk ve Kürtler tarihi iskanlarından itibaren 5 sene mürür etmiş ise intihap olunabilirler." Mustafa Kemal bu takriri verenlerin asıl maksatlarının kendisinin mebus seçilmemesinden **ibaret olduğunu** belirtiyor, çünkü kendisi, Anadolu'da doğmuş değildir ve vazife icabı, "herhangi bir daireyi intihabiye"de, hiçbir yerde 5 sene oturmamıştır.
9. Yaptıklarının üretim değil, Mağdurların mercimeğini Mağdurlara geri satmaktan **ibaret olduğunu** algılayamadık Toptancı piyasasını da ele geçirmişlerdi.
10. Furby'nin ömür boyu bir yastığa baş konacak bir arkadaş değil, tüyle kaplanmış bir bilgisayar programından **ibaret olduğunu** küçücük oğlum hatırlatıyordu bana...

İbaret ol- birimine ilişkin bulgular birimin genel dilde çoğunlukla olumsuz bağlamda kullanıldığını göstermektedir. OSP taşımayan tanıklar incelendiğinde bunlardan bir kısmının Çalışkan'ın (2014a: 148) da dikkat çektiği üzere bilim ve teknik alanına ilişkin kullanımlar olduğu görülmektedir. İlgili örneklerden bir kısmı şöyledir:

Tablo 4.67. "İbaret ol-" biriminin nötr kullanımları

1. Liebig, bitkilerin on elementten yararlandığını bunların; C, 0, H, N, S, P, K, Ca, Mg ve Si'den **ibaret olduğunu** belirtmiştir.
2. David Green'in, Ronald Capaldi ile birlikte açıkladığı son model teklifinde; temel zar yapısının, protein-protein etkileşimi ile proteinler arasında dağılmış çift lipid tabakası parçalarından **ibaret olduğunu** ileri sürmüştür.
3. Hızlandırıcı ve çarpıştırıcılarda yapılan deneyler doğada var olan elementer parçacıkların tamsayı elektrik yüklü altı adet lepton ile kesirli elektrik yüklü, her biri üçlü ailelerden oluşan altı türden toplam onsekiz adet kuark'tan **ibaret olduğunu** kanıtlamıştır.

İbaret ol- birimi *oluşmak, meydana gelmek* anlamında kullanıldığı bu örneklerin dışında resmî söyleme özgü bir ifade olması sebebiyle de nötr bir kullanım alanı kazanmaktadır. İlgili örneklerin bir kısmı şöyledir:

Tablo 4.68. "İbaret ol-" biriminin nötr kullanımları 2

1. İl Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Ayrılan Paylar, 2. İl Özel idaresinin Öz Gelirleri, 3. De Bütçesinden Yapılan Yardımlar, 4. Borçlanmalardır. Şimdi bu gelirlerin nelerden **ibaret olduğ**u sırası ile belirtmeye çalışalım. 3. 2. 1. Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Ayrılan Paylar
2. Bu sözler herhalde, kimlik tartışmasından ziyade, toplumumuzun ve vatandaşımızın kimliğini, kültürünü oluşturan bileşenlerin nelerden **ibaret olduğunu** belirtmek için söylenmiştir. Bunu teke indirgemek yerine, insanımızın çok farklı bilgi, kültür ve kimlik kaynaklarının olduğunu, Türkiye Cumhuriyeti'nin vatandaşı olarak birbirimizi saygıyla, sevgiyle, farklılıklarımızla Kabul

Tablo 4.69. (devam)

3.	Hatta, Timur, Osmanlı kanunnamelerinin yalnızca "Sultanın iradesinin" bir ürünü olmayıp, bölgelere göre değişen ve esasen yürürlükte olan eski yasa, örf ve adetlerin teyidinden **ibaret olduğunu** belirtir.

Resmî söylemde nötr anlam özelliği gösteren "ibaret ol-" biriminin şu kullanımı ise dikkat çekicidir:

> *...mesnetsiz bir iddia olmaktan öteye gidemeyeceği düşüncesindeyim. SAVCI: Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş'ın raporunda, raporların bekletilmesinden siz sorumlu tutuluyorsunuz. TİGREL: Tabii ihmalimin nelerden* ***ibaret olduğunu*** *henüz anlayabilmiş değilim. Fakat takdir edersiniz ki, DPT müsteşarlığı zor ve büyük sorumluluk isteyen önemli, hatta kilit bir devlet görevidir.*

Bu metindeki *ibaret ol-* birimi normal şartlarda resmî söyleme ait bir kullanımdır. Dolayısıyla anlamının nötr olması beklenmektedir. Ancak bağlam incelendiğinde bir suçlama ile karşı karşıya kalan kişinin suçlamaları kabul etmediği, *ihmalimin nelerden ibaret olduğunu* ifadesindeki *ibaret ol-* kullanımı ile resmî söyleme atıfta bulunarak kendisine yapılan suçlamaya tepki gösterdiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bu metinde *ibaret ol-* birimi resmî söylem ögesi olarak nötr kullanım alanı kazanmamakta, konuşurun olumsuz tutum ve tepkisini yansıtarak OSP yüklenmektedir.

4.18. Konu ol-

Konu ol- biriminin ÇGTS'de birleşik eylem olarak karşılığı bulunmamaktadır. Bununla birlikte "konu" sözcüğünün ilgili kaynaktaki tanımı şu şekildedir:

> ***1.*** *isim Konuşmada, yazıda, eserde ele alınan düşünce, olay veya durum, mevzu, süje* ***2.*** *isim Üzerinde konuşulan şey, bahis*[35]

Konu ol- eyleminin veri setini oluşturan 100 tanıktan yalnızca 29'unda OSP tespit edilmiştir. İnceleme kapsamını oluşturan veri setinin yaklaşık üçte birine karşılık gelen bu sayı, söz konusu eylem üzerindeki OSP'nin yaygın olmadığını göstermekle birlikte; elde edilen bulgular dikkat çekicidir. Eylemin OSP taşıdığı kullanımlar 2 şekilde ortaya çıkmaktadır. Bunlardan 1.si "isim + yönelme hâli eki konu ol-" biçiminde yani "olumsuz bir şeye, bir duruma, bir olaya vb. konu olmak" anlamı etrafında oluşmaktadır. İncelenen

[35] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 08.09.2022)

tanıklar içinde eylemin bu dizilim temelinde eşdizimlenerek OSP yüklendiği 21 kullanım bulunmaktadır. Söz konusu eşdizimliler şöyledir:

> *Şikâyet* (4)*, (şiddetli, sert) tartışma* (5)*, potlaç, çelişki, yakınma, usulsüzlük, suç, çekişmeli müzakereler, siyasal başarısızlık ve devlet müdahalesi, kıskançlık, itiraf*

Yukarıdaki eşdizimliler içinde şikâyet ve *(şiddetli, sert) tartışma* sözcüklerinin kullanım sıklığının yüksek olması dikkat çekicidir. Söz konusu sıklık, eylemin olumsuz anlam içeriğine sahip olan bu ve benzeri sözcüklerle kalıplaşma eğiliminde olabileceğine ilişkin ipucu vermektedir. Geriye kalan 12 tanıktan 7'si *çelişki*, *yakınma*, *usulsüzlük*, *suç*, *çekişmeli müzakereler*, *siyasal başarısızlık* ve *devlet müdahalesi*, *kıskançlık* sözcük ve söz grupları ile eşdizimlenerek OSP kazanmıştır. Aşağıdaki 5 tanıkta ise OSP metnin geneline yayılarak bağlam temelinde daha anlaşılır olmaktadır:

Tablo 4.70. "İsim + yönelme hâli eki konu ol-" dizilimindeki OSP örnekleri

1. Tersine potlaç ölçülebilirliği, eşitlenebilirliği ortadan kaldıran bir cömertlik taşkınlığı, bir kaybetme ve kaybettirme yarışı, bir mülksüzleşme rekabeti olarak ortaya çıkıyor. Potlaca **konu olan** mallar, değeri niceliksel olarak ölçülebilen, değişim değerine sahip metalar değil, kavmin doğayla, mitle, büyüyle iç içe geçmiş yaşamının birer parçası.
2. Kara Harp Okulunda yoklama yapılırken, onun okul numarasını okuyup "İçimizde" diye bağırıyor, şehirlerimizin kurtuluş bayramlarında büstünü kucaklayıp koşturuyorlar. Peki, böylesi bir ulusal tapınmaya **konu olan** kişinin demokrasi anlayışı nasıldır? Yine Tuncay'dan okuyalım: Atatürk'ün halkçılıktan, geniş katılmalı bir demokrasiyi değil, yalnız anti-monarşizmi, statü ayrıcalıklarına düşmanlığı anladığı açıktır. Muhalefetten hiçbir zaman hoşlanmamış,
3. fırsatlarından yararlanma, ırksal şiddet, kamu hizmetlerinde ve ekonomik yaşamdaki adaletsizlikler üzerinde durmakta ve bu konularla ilgili sorunların yaşandığı devletlerden bilgi talep edilmektedir. Bu talebe **konu olan** azınlıklar özel kültürel, dilsel ve diğer özellikleriyle yabancı devletler tarafından bölünen bir ulusun parçaları olarak tanımlanmaktadır.
4. Daha sonra GATT 1994'ün altıncı maddesinin uygulanmasına ilişkin anlaşmaya uyumlu hale getirilen kanun ile, ithalatta haksız rekabet halleri olarak nitelendirilen damping ya da sübvansiyona **konu olan** ithalatın sebep olduğu zarara karşı, bir üretim dalının korunması amacıyla yapılacak işlemlere, alınacak tedbirlere, gerekli ilke ve uygulama kararlarını verecek bir kurul oluşturulmasına ve bu kurulun görevlerine ilişkin usul ve esasları belirlenmektedir.
5. Devlet büyüklerimizden biri, hatta en büyüklerinden biri 30 yaşlarındayken 14 yaşındaki bir çocuğa göz dikip evlenebiliyorsa eğer, itirafa **konu olan** 35'lik abi niye yapmasın ki? Basar nikahı, durumu meşru kılar...

İlk örnekte *potlaca konu olan* ifadesindeki *potlaç* sözcüğü eyleme OSP yüklemektedir. Ancak bu olumsuzluğu yalnızca metnin geniş bağlamından çıkarmak mümkündür. Bir toplumbilim terimi olan *potlaç*, Pasifik Kuzeybatısı Kızılderililerinin birbirine değiş tokuş yoluyla armağan verdikleri dinsel bir bayram olarak okuyucu için olumsuz bir anlam taşımamaktadır. Bununla birlikte geniş bağlama bakıldığında metni üreten kişinin *potlaç*'ı nitelemek için *ölçülebilirliği, eşitlenebilirliği ortadan kaldıran bir*

cömertlik taşkınlığı, bir kaybetme ve kaybettirme yarışı, bir mülksüzleşme rekabeti ifadelerini kullandığı dikkat çekmekte, *potlaç* adetine karşı tutumunun olumsuz olduğu anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda olumsuz bir şeye konu olmak da olumsuz olarak değerlendirilmeli, semantik prozodinin tutumsal olma özelliği göz önünde bulundurulmalıdır. 2 numaralı örnekte ilk örnekte olduğu gibi aşırılık ve taşkınlıktan kaynaklanan bir OSP söz konusudur. Metnin üreticisinin *tapınmaya konu olan* kullanımındaki *tapınma* sözcüğüne yüklediği OSP, geniş bağlamda sıraladığı örnek olaylar vasıtasıyla desteklenmektedir. "Tapınma"yı aşırılık ve abartı ile ilişkilendiren konuşurun "tapınmaya konu olan kişinin demokrasi anlayışı"na ilişkin olumsuz tutumu da *…dan sadece …'yı anlamak* gibi "olması gerekenden az olmak, eksik olmak" sezdirimiyle ortaya çıkmaktadır. 3 numaralı örnekte *talep* sözcüğü eyleme OSP yüklemekte, ancak talebin içeriği, talep edilen bilginin azınlıkların maruz kaldığı ırksal şiddet, kamu hizmetlerinde ve ekonomik yaşamdaki adaletsizlikler ve bu konularla ilgili sorunların yaşanması ile ilgili olduğu, geniş bağlam temelinde anlaşılır olmaktadır. 4. örnekte *damping ya da sübvansiyona konu olan* biçiminde *damping* ya da *sübvansiyon* sözcükleri üzerinden OSP yüklenen eylem, söz konusu sözcükleri niteleyen *ithalatta haksız rekabet halleri olarak nitelendirilen* ifadeleri ile desteklenmektedir. Son örnekte ise OSP metne yayılan bir görünüm sergilemektedir. Konuşur "itiraf"a konu olan olumsuzluğu tariz yoluyla örneklendirerek olumsuz tutumunu metnin tamamına yansıtmaktadır.

Konu ol- eyleminin OSP taşıdığı kullanımların ikincisi ise eylemin kendisinden sonra gelen olumsuz anlam içeriğine sahip bir söz veya sözcük grubu ile eşdizimlenmesi yoluyla oluşmaktadır. Veri setini oluşturacak tanıkların derlenmesi aşamasında, belirlenen sınırlılıklar çerçevesinde incelmeye dâhil olan ilk 100 tanık, eylemin en sık kullanılan "konu olan" çekimi ile sınırlı kaldığından ("konu olan" biçiminin en az 100 tanığının bulunması nedeniyle) söz konusu örneklerde "konu olan (sıfat) (olumsuz anlama sahip) söz / sözcük grubu" diziliminde OSP ortaya çıkmaktadır. İlgili örnekler şöyledir:

Tablo 4.71. "Konu olan (sıfat) (olumsuz) söz / sözcük grubu" dizilimindeki OSP örnekleri

1. Akbal, bu yıllarda birkaç öyküsüne **konu olan** ateşli bir hastalık geçirir.
2. Türkiye'de son günlerde gündeme gelen ve günlük yaşamımızda çokça **konu olan** minibüs ve taksilerde müzik dinleme yasağının ardında, sosyolojik olduğu kadar, yakın tarihimizi de ilgilendiren bir süreç yatmaktadır: O da popüler kültür ve yüksek kültür arasındaki ayrımın silinmeye yüz tutması; toplumlarımızın poplaşmaya başlaması ve hatta haberlerin poplaşması; siyasi olanın pop kültürü ile algılanır olmaya başlaması; propaganda müziklerinin pop

Tablo 4.72. (devam)

şarkıcılarının besteleriyle doldurulması ve pop müziği sayesinde siyasi partilerin kendilerine seçmen kazandırma çabası...
3. müteakiben kişisel web sayfama koymuş olduğum "Orta Doğu'da Oyunun Yeni Adı: Sünni Cephe" başlıklı yazımdan, bunları "kendileri" yorum yoluyla çıkarmışlardır. Yâni haber ve yorumlara konu olan ifâde ve beyanlar bana âit değildir. Bu ifâde ve beyanlar, sâhiplerine âittir. Bu haber ve yorumların maksatlı olup olmadığı ve maksatlı ise, bu maksadın ne
4. Yeni Adalet Bakanı Kazan, Ağar genelgelerini iptal ettiğini açıklarken tutsakların asıl taleplerine **konu olan** sorunlara ilişkin hiç bir düzenleme yapılmamıştı.
5. Çünkü burada asıl mahkemeye **konu olan** 6/7 Eylül olaylarının suç olduğu ve bu suçu işleyenlere karşı koyanların, aslında ortadan kalkmış bulunan yasallığı savunduğudur.
6. Bir kısmı kaçak. Kaçak olmayanlara gelince... Erdil'in tespitlerine göre Uzakdoğu mallarının yüzde 80'i Adana, İskenderun, Urfa, Bandırma gümrüklerinden sokuluyor. Geçtiğimiz aralık ayında köşemize **konu olan** Çin malı taklit elektrik malzemeleri de Niğde vs. gibi Anadolu gümrüklerinden giriyordu. Ülkemizde maalesef hala tekstil dışında ihtisas gümrüğü yok. Akreditasyon kurumu da henüz işlemiyor.
7. Konuşmaya **konu olan** probleme çözüm bulma ihtimali giderek azalır.
8. Böylece daha önce Danıştay İçtihadı Birleştirme kararına **konu olan** görüş farklılıkları yasal çözüme bağlanmıştır.

Yukarıdaki tabloda *konu ol-* eylemine OSP yükleyen eşdizimlileri sırasıyla şöyledir: 1. *ateşli bir hastalık*, 2. *minibüs ve taksilerde müzik dinleme yasağı*, 3. *ifâde ve beyanlar* (Metnin geniş bağlamında bu ifade ve beyanların konuşura ait olmadığı ve bu doğrultuda yapılan haber ve yorumların maksatlı olup olmadığı sorgulanmaktadır.), 4. *sorun*, 5. *6/7 Eylül olayları* (Metnin geniş bağlamında bu olaylar suç olarak nitelendirilmektedir.), 6. *Çin malı taklit elektrik malzemeleri*, 7. *problem*, 8. *görüş farklılıkları*.

Diziliş olarak farklı olmakla beraber her iki kullanımda da OSP "Olumsuz bir şeye, bir duruma, bir olaya vb. konu olmak veya olumsuz bir şeyin, bir durumun, bir olayın vb. bir şeye, bir yere konu olması" anlamı etrafında oluşmaktadır. *Konu ol-* eylemindeki OSP'yi besleyen kavram alanı "belirlilik" tir. Bir şeyin konu olması için rahatsız edici veya dikkat çekici derecede belirgin olması gerekir. Doğası gereği sınırlarını belirleme ihtiyacında olan insan zihni, belirlediği sınırların dışına çıkan durumları "uç" olarak algılamakta ve olumsuzluk biçiminde değerlendirmektedir. Bu bağlamda tıpkı belirsizlik gibi, diğer bir uç olan "belirlilik" de OSP'ye neden olmaktadır.

4.19. Muhatap ol-

Muhatap ol- birleşik eylemi ***1.*** *kendisine söz söylenmek, hitap edilmek* ***2.*** *karşılaşmak*[36] olarak tanımlanmaktadır. Çalışma kapsamında eylemin veri setini oluşturan

[36] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 18.08.2022)

100 tanıktan 61'inde OSP tespit edilmiştir. Bu örneklerde eylemin OSP yükünü arttıran şu kullanımlar ile eşdizimlendiği görülmektedir:

> *İşkence, tepki, ağır yaya trafiği, terör, suçlama* (4), *kıyım ve soykırım, "ağır sorular", soru* (4), *sorgu, polis, alçaltıcı muamele, saygısızlık – kötülük, ara kadro, itab* (şiddetle hitap etmek, azarlamak, terslemek), *12 Eylül ihtilali, iddia* (4), *Kürt sorunu – harekat, darbe girişimi, 12 Eylül, sert eleştiri, eleştiri, alay, zorunda (olmak) – kaçınılmaz, taş fırın erkeği, soruşturma – yargılama, Nükleer Santral problemi, hakikat, sis, ifşa peşinde koşanlar, medyatik gerçek, yaptığını yüzüne gözüne bulaştıran adamlar – abes, aşağılanma, bozukluk, polisiye yetkiler*

Eylemin eşdizimlendiği bu kullanımlar etrafında "istenmeyen bir durum, olay, kişi ile karşılaşmak, maruz kalmak" anlamı oluşmaktadır. Burada dikkat çeken bir husus, *12 Eylül ihtilali*, *12 Eylül*, *Kürt sorunu* gibi belli bir toplum, bir sınıf, bir dönem vb. için olumsuz olarak nitelendirilebilecek eşdizimliler meselesidir. Örneğin *12 Eylül*, dünyanın çeşitli yerlerinde yaşayan toplumlar için herhangi bir olumsuz çağrışıma sahip değilken Türk toplumu için OSP taşıyan bir kullanım olarak eyleme OSP kazandırmaktadır. Bu kullanımlar semantik prozodinin toplumsal, kültürel vb. olaylar ve değerlere ilişkin değişken bir yapısı olduğunun göstergesidir. Ancak bu noktada göz ardı edilmemesi gereken bir başka husus, OSP'nin yazılı veya sözlü metni üreten kişinin tutumunu yansıtma görevidir. Metni üreten kişinin 12 Eylül ihtilali hakkındaki düşüncesi olumlu ya da olumsuz olabilir. Bunu ayırt etmek için ise bağlamı genişletmek ve ipuçlarından yararlanmak gerekmektedir. Yukarıda sıralanan eşdizimliler de geniş bağlam temelinde gerekli kontrollerin sağlanması suretiyle ortaya konulmuştur.

Bunların yanında olumsuz tutumun bağlam temelinde anlaşılır olduğu örnekler şöyle sıralanabilir:

Tablo 4.73. "Muhatap ol-" biriminin OSP örnekleri 1

1.	Bu sözlere **muhatap olan**; ya yaltaklanıp yüzlerce tutan günah çıkarma senaryoları yazacaktır ve Apo, onun iyi bir paspas olduğuna karar verdikten sonra kendisini affedecektir, ya da işlerin kötü gittiği bir dönemde her şeyin baş sorumlusu ilan edilerek hayatına son verilecektir.
2.	Böylece, dağları çevirecek kudrette bir imana sahip olan birinin, dağlara "devril!" komutunu verdiği anda, bu komuta **muhatap olan** dağın devrileceğini düşünüyoruz.
3.	Bu bölümde, polisiye yetkilerin hukuka uygun biçimde kullanılmamasına **muhatap olan** kimselerin ne yapabileceği, hangi yollara başvurabileceği konusu incelenecektir.
4.	İstatistiki bilgiler daha fazla TV seyreden, daha fazla TV ile **muhatap olan** çocukların, çeşitli yaş gruplarında, evet şiddete daha eğilimli olduğunu gösteriyor.
5.	Bütün dostlarından, sevdiklerinden, dünya nimet ve zevklerinden mahrum bırakacak bu davete **muhatap olan i**nsan, nasıl huzurlu olacak, nasıl emniyet ve güven içinde hayatını sürdürecektir.

Tablo 4.74. (devam)

6.	Bu davete **muhatap olan** Müslümanların, "bir Hristiyan hükümdarının kendi inancından olanları öldürmeye yönelik cihadı niçin desteklediği..." yönündeki sorulara karşı Kayzer Wilhelm'in, aralarında ünlü şarkiyatçıların da bulunduğu danışmanları hazırlıklıdırlar; bunlar, şark coğrafyasının cami ve pazar yerlerinde, Alman İmparatorunun gizlice İslâm dinini seçtiği söylentilerini yayarlar.
7.	Fakat bizim de arkamızdan kimbilir neler söyleyecek! Biz bu sözlere sanki kendimiz muhatap oluyormuşuz gibi, renkten renge girerken, asıl **muhatap olan** zatı şerif ise: Allah ömürler versin Paşam... diye yaltaklana yaltaklana yılışıyordu.
8.	toplumsal formasyona referansla anlatmak zorunda olan bir hareket... Sorunun bir siyasi özne için daha belalı kısmı da zaten burada başlar. Bir siyasi hareket insanların **muhatap olduğu** güncellikle ilgilenmek zorundadır. Başka türlü siyaset yapmak mümkün değildir. Ama ilgilenilen güncellik basbayağı kapitalizmin insanlığa dayattığı güncellik değil midir? Dünyada veya Türkiye'de güncel sorunlar denince
9.	sokak gösterilerini ve çatışmalarını hep takip edip etkileniyordu. Sonra da denemesini yapmaya çalışıyordu! Kendisine erişilmez olan, ancak ağasının, patronunun, aşiret reisinin kısaca; "Büyük adamların" **muhatap olduğu** subaya, polise taş atıyor, bağırıyor, küfrediyor ve hayret, kendisine hiç bir şey olmuyordu. Hala hayatta idi ve yaşıyordu! Demek ki, bu işleri başaracak bir adamdı!

Yukarıdaki tabloda yer alan örneklerde OSP metnin tamamına yayılan bir görünüm sunmaktadır. 1. cümlede OSP vurgusu *sözler* üzerindedir; incelemeye dâhil olan bağlamda sözlerin içeriğine ilişkin bir bilgi yer almamakla beraber, bu sözlere muhatap olan kişinin yapabilecekleri yoluyla yazarın olumsuz tutumu okuyucuya yansıtılmaktadır. 2. cümlede OSP "şiddetli bir şeyle karşılaşmak" anlamı etrafında ortaya çıkmaktadır. 3. cümlede *polisiye yetkilerin hukuka uygun biçimde kullanılmaması* ifadesi eyleme OSP yüklemekte, bu olumsuz durumla karşılaşan kimselerin arayacağı çözümlerden bahsedileceğine ilişkin ifadeler de OSP'yi desteklemektedir. TV ile muhatap olmanın olumsuzluğunu konu alan 4. cümlede *şiddete eğilimli olmak* ifadesi eyleme OSP kazandırmaktadır. *Daha fazla* zarfı ise eyleme "çokluk" yönünden olumsuzluk yüklemektedir. 5 ve 6 numaralı bağlamlarda *muhatap ol-* eylemi ile eşdizimlenen *davet* sözcüğü tek başına OSP tespiti için yetersiz olduğundan incelemenin geniş bağlam yoluyla derinleştirilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda yapılan değerlendirmede her iki örnekte de "davet"i olumsuzlayan kullanımların varlığı dikkat çekmektedir. Birincisinde sevdiklerinden mahrum kalacağı bir yere "davet", ikincisinde ise şüphe uyandıran bir yere "davet" edilmek söz konusudur. Dolayısıyla her iki örnekte de *muhatap ol-* eylemi OSP yüklenmektedir. 7. cümlede muhatap olunan "sözler"in utanç verici vb. olumsuz nitelikler taşıdığı *renkten renge girmek* ifadesiyle vurgulanmakta, sözlerin asıl muhatabı olan kişiden *zatı şerif* diye bahsedilerek ironi yoluyla OSP desteklenmektedir. 8. metinde *güncellik* sözcüğü eyleme OSP yüklemektedir. Ancak bu sözcüğün olumsuz anlam yükü geniş bağlamındaki *kapitalizmin insanlığa dayattığı güncellik* açıklaması kapsamında anlaşılmaktadır. Son metinde *subay, polis* gibi meslek grubundan kimselerle ancak *ağa, patron, reis* gibi statü sahibi olanların muhatap olabilmesine ilişkin olumsuz tutum "*büyük adamlar"* iğnelemesi ile ortaya konmaktadır.

İncelenen tanıklar arasında *muhatap ol-* biriminin *istemek* eyleminin olumsuz çekimi, *durumunda kalmak* ve *zorunda kalmak* gibi gönülsüzlük ve zorunluluk anlamı içeren kullanımlar ile bir araya geldiği örnekler de dikkat çekmektedir:

Tablo 4.75. "Muhatap ol-" biriminin OSP örnekleri 2

1. Ama ne yazık ki dünya obezler günü yok, çünkü obezite utanılan bir hastalık ve hiçbir obez telefonla aranıp, "abi dünya obezler günün kutlu olsun ya, ne yiyorsun bugün" gibi sözlere **muhatap olmak** istemez.
2. Aşağıya inip herkesin sorularına **muhatap olmak** istemiyordu.
3. Size tavsiyem günlerce etkisi devam eden ve yaylayı gezmenizi, resim çekmenizi engelleyen sisle **muhatap olmak** istemiyorsanız buraya Ağustos ayında gelmenizdir.
4. Ve Nabokov her konuda yazabilirdi yazmasına da, biyografisini ifşa peşinde koşanlarla **muhatap olmak** en son istediği şeydi hayatta.
5. Avukat İhsan oraya gitmemiz gerektiğini söyleyince ben Avukat İhsan'a oraya gittiğimiz takdirde birçok kişiyle **muhatap olmak** durumunda kalabileceğimizi, herkese hesap vermek durumuna düşmek istemediğimi, ancak Dündar Ali Kılıçla görüşebileceğimi söyledim.
6. Bugün hemen hiç birisi hayatta olmayan bu kişiler, 1959 yılından bugüne kadar geçen 49 senede sağladığımız gelişmeyi, **muhatap olmak** zorunda kaldığımız aşağılanmaları görselerdi ne düşünürlerdi kim bilir!
7. Trabzonspor'un eski başkanı, "Kaldı ki İlhan'ın bu iddiası bizim dışımızda olan birşey. Fazla da **muhatap olmak** istemiyoruz" diyerek sözlerini tamamladı. Dönemin yöneticilerinden Mehmet Ongan da, "Bu bir suç duyurusudur. Madem böyle birşey var, Sadık İlhan neden bunu yargılandığı dönemde savcılara iletmedi.
8. Fazla da **muhatap olmak** istemediğim için "evet"" deyip uyuma pozuna geçtim…
9. Soğuk? Onu benimle **muhatap olmak** durumunda kalanlara sormak lazım.

Eylem üzerindeki OSP'nin ilgili ögeler ile güçlendiği bu örnekler *muhatap ol-* işinin tercihe bağlı olmayan yönünü, istenmeyen bir şeye, duruma vs. maruz kalma olumsuzluğunu içinde barındıran tarafını öne çıkarmaktadır.

4.20. Neden ol-

Neden ol- birleşik eyleminin ÇGTS'de yer alan tanımı şöyledir: *Bir şeyin olmasına veya ortaya çıkmasına yol açmak, sebep olmak.*[37]

Eylemin veri setini oluşturan 100 tanıktan 76'sında OSP tespit edilmiştir. Geriye kalan 24 tanıktan 19'unda semantik prozodi nötr ya da olumludur. 5 tanığın geniş bağlamı ise OSP tespiti için yetersiz kalmıştır.

OSP tespit edilen örnekler incelendiğinde nedensel fiiller (causative verbs) kategorisinde yer alan *neden ol-* biriminin olumsuz bağlamda kullanılabilecek farklı konu

[37] https://sozluk.gov.tr/ (eRİŞİM tARİHİ: 11.10.2022)

alanlarına ait sözcük ve söz grupları ile eşdizimlendiği görülmektedir. Bunlar arasında eylemin bilim ve teknik konu alanı kapsamında OSP yüklendiği örnekler çoğunluktadır. *Neden ol-* eylemi bilim ve teknik konular çerçevesinde olumsuz bağlam özelliği gösteren şu sözcüklerle bir araya gelmektedir:

> *Ölüm* (3), *ölme, şişme ve kıvrımlar, çoraklaşma, nefes alma zorluğu, ölümcül yaralanma, vaka, tıkanma, tuzlulaşma, taşma, tahribat* (2), *çevre ve sağlık sorunları, sorun, problem, kabarma ve patlama, boşluk olması, hava kirliliği, hava, su ve toprak kirlenmesi*

Neden ol- eylemi üzerindeki OSP yukarıdaki sözcük ve söz gruplarında olduğu biçimde OSP'nin yakın eşdizimlilik temelinde ortaya çıkarılabildiği örneklerin yanı sıra OSP'nin metin geneline dağıldığı, bu sebeple ancak geniş bağlam temelinde anlaşılabilir olduğu kullanımları da mevcuttur. Aşağıdaki 6 örnek eylemin olumsuz bağlamda kullanılabilecek yakın eşdizimlilerin dışında tespit edilen, olumsuzluğun metnin çeşitli yerlerine dağıldığı ve yayıldığı OSP kullanımlarıdır:

Tablo 4.76. "Neden ol-" biriminin bilim ve teknik alanındaki OSP kullanımları

1. Doğal ve endüstriyel kirlenmeler borun hayvansal dokulara ve oradanda insanlara yansımasına **neden olmaktadır**.
2. Bir lenf bezi kanseri olan Burkitt lenfomuna EBV (Ebstein-Barr) virüsü ve erişkinlerin T hücreli lösemisine HTLV-1 virüsü **neden olmaktadır**.
3. Bu süreç küreselleşmeyle birlikte çokuluslu yapıya dönüşen ilaç firmalarının da, parası olanın satın alabileceği ilaç ve tedavilere ağırlık vermelerine **neden olmaktadır**.
4. Gece sera içi sıcaklıkların düşük olması, bağıl nem değerlerinin istenilenden yüksek olmasına **neden olmaktadır**.
5. Şiddetli budamalar sonucu yapraklarda özümleme maddelerinin birikmesi, aşırı potas gübrelemesi ve Bor noksanlığı **neden olmaktadır**.
6. Liman yapılarındaki farklılıklar benzer tehlikelerin farklı riskler ortaya koymasına **neden olmaktadır**.

Neden ol- eyleminin yaygın olarak OSP kazandığı başka bir konu alanı da "ekonomi"dir. Bu doğrultuda olumsuz bağlamda kullanılabilecek şu ifadelerle eşdizimlendiği belirlenmiştir:

> *Vergi ödeme, sorun,* (mali yönden) *sıkıntı çekmek, verimsiz çalışma,* (ekonomik açıdan) *zorluk, rant gelirlerinin yükselmesi, maliyetin yükselmesi* (2), *üretimde yetersizlik, durgunluk yaşanması, dengesiz bir yapı, doğruluğunun tartışılması, sapma, yapısal zayıflıkların oluşması, üretim maliyetinin yüksek olması, yoksulluk sınırının yüksek olması, ekonomik maliyetler, kısılma*

Eylem üzerindeki OSP'yi olumsuz anlamı ile güçlendiren bu sözcük ve söz gruplarının yanında, OSP'nin geniş bağlam temelinde açıkça gözlemlenebildiği kullanımları şunlardır:

Tablo 4.77. "Neden ol-" biriminin ekonomi konu alanındaki OSP kullanımları

1. Finansal sistemlerde yüksek faizler ödünç alıcılar için riski artırırken, riskli müşterilerin kredi taleplerinin geri çevrilmesine ve sistemden çıkmasına **neden olmaktadır**. Firma ve hane halkı gibi ödünç alan diğer aktörlerin yatırım ve tüketim kararları ertelenmektedir (Şekil 1).
2. Kamu bankalarının özel görevlerini gerçekleştirmek üzere üstlendikleri zararlar, piyasa koşulları dışında yapılan fiyatlama ve sistemde yarattıkları atıl kapasite, sistemin sağlıklı piyasa koşullarından uzaklaşmasına **neden olmaktadır**.
3. Özellikle Schumpeter manada yenilik niteliği taşıyan küresel finans, teknik gelişimi ve büyümeyi uyaracak niteliklere sahip olmakla birlikte kaçınılmaz bir şekilde krizlere yol açmakta ve bu yolla genelde güçlü olan kesimlere gelir transferine **neden olmaktadır**.
4. Örneğin, işletmenin analiz dönemi fiyat serileri, çok kısa aralıklarla değişiklik arzetmektedir. Enflasyondan kaynaklanan bu fiyat artışları, reklamın satışlar üzerindeki etkisinde inişli çıkışlı salınımlara **neden olmaktadır**. Firmanın bu dönemlere ilişkin fiyat serileri bu savımızı kanıtlamaktadır. Dolayısıyla, reklam harcamalarındaki artışlar olumlu etkisini göstermekle birlikte, satışlar üzerinde sürekli olarak aynı oranda artışlar sağlamamaktadır.
5. Özetle, üniversiteye hazırlama bakımından, amacı aynı olan genel eğitim kurumlan arasında devletçe çifte standart uygulanması, okullar arasında ayrıcalık, öğrenciler arasında da eşitsizlikler yaratmakta; bu durum özel öğretmen ve özel dersane piyasasının oluşmasına **neden olmaktadır**.
6. Aynı çerçeve, doğal olarak, üretken kapasitenin sağlıklı artışını da olumsuz etkilemekte ve miyopik bir yapının, en azından belli bir süre, iktisadi faaliyette belirleyici olmasına **neden olmaktadır**.
7. Tarım kesiminde yeterli koruma sağlanmaması, destekleme politikalarının da etkin olmaması, serbest piyasa koşullarıyla karşılaşan çiftçilerin enflasyon karşısında kendilerini koruyamamalarına **neden olmaktadır**.
8. Bu verili durumda, işadamlarından refah maliyetlerinin paylaşılmasının istenmesi, sermayenin başka yerlere kaçışma neden olmaktadır.
9. Bu ise kamu sektörüne yapılan kaynak aktarımının doğruluğunun tartışılmasına **neden olmaktadır**.

Neden ol- eyleminin OSP tespit edilen 76 tanığından 27'si "bilim ve teknik", 26'sı "ekonomi" konu alanı etrafında ortaya çıkmıştır. Geriye kalan 23 tanık ise eylemin "genel kullanım" örnekleri olarak değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda *neden ol-* ile bir arada kullanılan olumsuz anlam içeriğine sahip eşdizimlileri şöyledir:

> *"Ontolojik güvensizlik" durumunun ortaya çıkması, uyuşmazlıkların çıkması, uyum güçlüğü çekmek, çıkar çatışması, kapasitenin altında çalışma, masaya yatırılmak, daha az yararlanmak, farklı yorumlanma, sürtüşme, söylenti, sorun* (2)*, sendelenme, kısıtlama*

Yukarıda sıralanan eşdizimlilere ek olarak eylemin "genel" kategorisindeki geniş bağlam örnekleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 4.78. "Neden ol-" biriminin genel OSP kullanımları

1.	Yasaklama, şiddet tedbirleri, ya da ceza, böyle olaylarda ters etki yapmakta, arkadaşlığın saklı olarak yürütülmesine, tarafların birbirlerine daha da yaklaşmalarına **neden olmaktadır**.
2.	Bu durum akademik performans ve akademik liyakat isterlerinin gerektiği gibi uygulanamamasına **neden olmaktadır**.
3.	Bu durum zamanla benliklerin karışmasına, kimin neyi hissedip, neyi düşündüğünün ayırt edilemediği sonuçlara **neden olmaktadır**.
4.	Dikkatin olumsuzluklar üzerine yöneltilmesi, iyi ve güzel olan bir takım hususların gözden kaçırılmasına **neden olmaktadır**.
5.	Bireyin kendine inanmaması, becerisini kullanmasını gerektiren durumlardan kaçmasına **neden olmaktadır**.
6.	Bu da evet'lerle hayır'lar arasındaki önemli nüansların, aklarla karalar arasındaki gri alanların, gözden kaçmasına **neden olmaktadır**.

Eylemin tüm OSP örnekleri temelinde genel bir yargıya varmak mümkündür. Neden-sonuç bildiren bir eylem olan *neden ol-*, tıpkı *sebep ol-* eyleminde olduğu gibi, OSP'si yerleşik olan, olumsuz anlam yükü dil kullanırı tarafından bilinip kabul görmüş olan bir kullanım haritası çizmektedir. Ancak *neden ol-* eylemi üzerindeki OSP *sebep ol-* eyleminin OSP'sine göre daha zayıftır. *Neden ol-* eyleminin olumsuz bağlamda kullanılabilecek herhangi bir tamlayıcı olmadan, tek başına bir kullanım alanına sahip olmaması bunun göstergesidir. Ancak olumsuzluk potansiyeli taşıyan tamlayıcılar ile OSP'si belirginleşen *neden ol-* eyleminin olumlu bağlamda kullanımı, tıpkı *sebep ol-* eyleminde olduğu gibi, OSP'si yerleşik olduğundan anlatım bozukluğu olarak değerlendirilmektedir. Aşağıdaki tabloda bu kullanımlara ait örnekler sunulmaktadır:

Tablo 4.79. "Neden ol-" biriminin olumlu semantik prozodi örnekleri

1.	İşte bu mücadele ve birikim krizi hem yeniliklere yol açmakta, sermayenin yönetim, üretim ve pazarlama alanlarında özgürleşmesine **neden olmaktadır**.
2.	Zira, esnek uzmanlaşmayla birlikte işletme içinde çalışanların emeklerinin görünür olmaya başlaması, çalışma sürecinde bireysel performansın ve başarının ön plana çıkmasına **neden olmaktadır**.
3.	Müşteri hizmet anlayışını ve bunun TKY ile ilgisinin nasıl olduğunu anlama çabaları, bazı bankaların organizasyonlarını yeniden biçimlendirip tekrar tanımlamalarına, daha duyarlı olmalarına **neden olmaktadır**.
4.	Ayrıca bu tür savaşlar, etnik farklılıklar hangi boyutlarda bulunursa bulunsun aynı sınırlar içerisinde yaşayanların ulusal şemsiye altında büyük tarihi birliktelikler oluşturmalarına **neden olmaktadır**; olmuştur da.

4.21. Ortak ol-

Ortak ol- birleşik eyleminin ÇGTS'deki tanımı "Bir şeyi paylaşmak veya bir şeye katılmak"[38] olarak verilmektedir. Bu bağlamda incelenen 100 tanıktan sadece 7'sinde OSP

[38] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 19.08.2022)

tespit edilmiştir. Eylemin "ortak olan / her ikisinde de mevcut olan" anlamında kullanıldığı bağlamlarda herhangi bir olumsuz anlam yükü taşımadığı dikkat çekmektedir. Bununla birlikte *ortak ol-* biriminin "kötü niyetle bir işe dâhil olmak, bir gruba katılmak" anlamı etrafında OSP kazandığı dikkat çekmektedir. İlgili örnekler şöyledir:

Tablo 4.80. "Ortak ol-" biriminin birincil OSP halkası

1. Türkiye bir taraftan onu yok etmek isteyen Batı'ya karşı çok ciddi bir savunma gösteriyor, ama öbür taraftan da o kendisini yıkmakta **ortak olan** saltanata karşı aynı şeyi gösteriyor ve Türkiye'de rejim değişiyor.
2. New York enternasyonalistleri, "embedded" gazeteciler, Recep Tayyip Erdoğan ve savaşa onay veren milletvekilleri, TÜSİAD, küresel sermayenin dev silah ve petrol şirketleri, ABD ve İngiltere'yle Irak işgaline **ortak olan** ülkelerin egemenleri, savaşa ve kana doymayanlar - onlar küçük bir azınlık.
3. Ancak konuk takımın taraftarları da tribünlerde meşale gösterisi yapmıyorlar mı? Bu meşalelerin ve patlayıcı maddelerin stada sokulmasına neden polis mani olamıyor? Hepsinden önemlisi, maç sonrasında ev sahibi kulübün yöneticileri ve stad sorumluları, taraftar grupları hakkında neden soruşturma açılmıyor? Maç günü stada meşale sokan konuk taraftarları engelleyemeyen polis yetkililerinin de ihmali yok mu? Yasak meşalelerin, patlayıcı maddelerin maç öncesi veya maç günü stada sokulmasında, yöneticilerin, taraftarların ve stad görevlilerinin suçlu olduğu kadar güvenlik güçleri mensuplarının aldırmazlıkları ve görevlerini ihmal suçu işledikleri açık değil mi? Dahası, hiç de ucuz olmayan bu tehlikeli oyuncakları dar gelirli, sıradan taraftarın satın alması oldukça zor değil mi? Peki, bunları kim bedava dağıtıyor? Meşale imal ya da ithal eden kuruluşları zengin edenler kimler? Paralı kulüp yöneticileri mi, dağıtım ve belki de satış kârına **ortak olan** kimi taraftar gruplarının "patronları" mı? Bizler bilemeyiz, ama bu soruların yanıtlanmasında polise önemli bir sorumluluk ve görev düştüğü de açık.
4. Onlara göre; üretme işine **ortak olan** ve felsefeyi körelten etkenler, kimi disiplinler vardır.

1. cümlede *ortak ol-* eyleminin eşdizimlisi olan *yıkmak* sözcüğü eylem üzerindeki OSP'yi güçlendirmektedir. 2 numaralı cümlede *işgal* kelimesi ipucu, *savaşa ve kana doymayanlar* ifadesi ise OSP'yi destekleyen unsurdur. Oldukça geniş bir bağlamda görüntülenebilen 3 numaralı örnekte ortak olunan *satış kârı*nın niteliği ancak düğüm sözcüğün öncesinde yer alan ifadelerden anlaşılmaktadır. Bu bağlamda taraftarların stada meşale ve patlayıcı madde sokması eleştirilmekte, söz konusu olumsuz duruma kaynaklık ya da aracılık edenlerin kimliği sorgulanmaktadır. Bağlamda sıklıkla kullanılan olumsuz soru cümleler yoluyla OSP cümle kurgusuyla ön plana çıkmakta, metnin geneline yayılarak metnin bağdaşıklığını güçlendirmektedir. Devamında özneyi arayan olumlu soru cümlelerinde ise *bedava dağıtmak, zengin etmek* gibi olumsuz anlam yükü taşıyan ifadelerin kullanımı dikkat çekmektedir. *Kimi taraftar grupları* ifadesindeki *kimi* sıfatı belirsizlik anlamıyla OSP'yi destekleyen bir kullanımdır. 4 numaralı cümlede ortak olma işinin edilgen olması sebebiyle OSP zayıflamaktadır; ancak etkinin olumsuzluğu (felsefeyi köreltme işi) eyleme OSP yüklemektedir.

Ortak ol- eyleminin olumsuz anlam yükü taşıdığı bir diğer anlam halkası "olumsuz bir duyguya, duruma vb. eşlik etmek" anlamı etrafında oluşmaktadır. Bu bağlamda karşılaşılan örnekler ise şöyledir:

Tablo 4.81. "Ortak ol-" biriminin ikincil OSP halkası

1.	Uçar güvercinler avucumuzdan/ayrılmayan kadar başucumuzdan diyen şair kadar naif ve duygulu kaç yürek kalmıştır acaba? Şimdi uzaklarda kalan yakınlarımıza varlığımızı ve esmer ıslığımızı ulaştıracak rüzgâr, acaba hangi bakır renkli vadidedir? Biraz bencil, biraz kaba, biraz da umarsız yanlarımızla; hangi siyah beyaz fotoğrafın kırılan yüzeyine düşer vefasızlığımız? Renklerin, kokuların, hatırlayışların, unutuşların yalınkat şarkılarını öğreten, eylül müydü yoksa bizlere? Bir musikinin ilâhi mısralarına, bir romanın hayat ırmağında yıkadığı eskizlerine ve sazlıklardan havalanan üveyiklerin ardından duyduğumuz bu özlemlere eylül müdür yoksa **ortak olan**?
2.	Öylesine ürkek, öylesine hafif tıkırtılardı ki bunlar ürküttükleri kuşların kırılganlığına **ortak olan** bir bedeni taşır gibiydiler.
3.	Bu sürecin kaderine **ortak olan** 1980'in ilk yarısının etkili dergileri Yarın ve Gün, sonrasında Yeni Açılım tıpkı bugün BSP'de yapılmaya çalışıldığı gibi açık ve paslanmış reformist yaklaşımları marksizm adına pazarlamakla meşguldü.

Tabloda yer alan ilk örnek, bağlamından da anlaşıldığı üzere, edebi metinden alınmış bir parçadır. Metinde *ortak ol-* eylemi "hüzünlü şeylere eşlik etmek" anlamında kullanılarak OSP kazanmıştır. 2 numaralı cümlede benzer şekilde "kırılganlığa eşlik etmek" anlamı mevcuttur. Son örnekte ise *kader* sözcüğü eyleme OSP yüklemektedir. Metnin bağlamından *sürecin kaderine ortak olmak* kullanımı ile sürecin getirdiği kaçınılmaz olumsuzluklara dâhil olma, eşlik etme durumunun ifade edildiği anlaşılmaktadır.

4.22. Razı/Râzı ol-

Razı/râzı ol- birleşik eylemi ÇGTS'de "uygun bulmak, beğenmek, benimsemek, istemek, kabul etmek"[39] tanımıyla karşılanmaktadır.

Eylemin veri setini oluşturacak olan 100 tanığın belirlenmesi aşamasında *razı/râzı* ile eşdizimlenen *ol-* yardımcı fiilinin "olsun" çekimli biçiminin 352 gözlenen eşdizimlilik değeri ile ilk sırada yer aldığı görülmüştür. *Razı/râzı olsun* kullanımının bağlamları görüntülendiğinde 352 tanıktan 1'i dışındaki tüm bağlamlarda *Allah/Rab razı/râzı olsun*, *Allah .... den razı/râzı olsun* biçiminde, kalıplaşmış bir kullanım olarak yer aldığı tespit edilmiştir. Çalışma kapsamında OSP yönünden incelenecek eylemin veri seti kalıplaşmış kullanımlardan bağımsız olması gerektiğinden eylemin "olsun" sözcükbiçimi ile eşdizimlenen tanıkları inceleme dışında tutulmuştur. *Razı/râzı* sözcüğü ile yüksek

[39] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 31.07.2022)

eşdizimliliğe sahip 2. sözcükbiçim olan "oldu" ile veri seti oluşturma aşamasına devam edilmiştir.

Razı/râzı ol- birleşik eylemi kapsamında incelenen 100 tanıktan 89'unda OSP tespit edilmiştir. Bu birim için OSP tespitinde eşdizimlilerden çok bağlam ön plandadır. Bunun sebebi eylemin anlam olarak kapsayıcı nitelikte olmasıdır. Geniş bağlamda konu edilen şeyi bir ısrar, zorlama vb. sonucu kabul etmek söz konusu olduğundan olumsuzluk bağlam yoluyla ortaya çıkmaktadır. İncelenen tanıklardan hareketle; *razı/râzı ol-* eyleminin dinî bağlamda kullanıldığında OSP taşımadığı, bunun dışındaki bağlamlarda çoğunlukla OSP yüklendiği dikkat çekmiştir. Eylemin dinî bağlamda kullanıldığı örneklerden bazıları şöyledir:

Tablo 4.82. "*Razı/râzı ol-" Biriminin* dinî bağlamdaki kullanımları (Olumlu)

1. Sen imtihanı kazandın! Allah senden **razı oldu**!..
2. Yine, "Allah onlardan **razı oldu**, onlar da Allah'tan razı oldular." ayetinde de, razılığın ilkin Hak'tan geldiği belirtilir.
3. Hifa, Allahü Teâla'nın kazâsına ve Allah Rasulü'nün tavsiyesine gönül hoşluğu ile **râzı oldu**.

Razı/râzı ol- eyleminin 100 tanık içinde OSP taşımayan kullanım sayısı sadece 10'dur. Bunlar da eylemin dini bağlamda ve "kabul etmek", "memnuniyet duymak" anlamıyla kullanıldığı bağlamlardır. Tanıklardan yalnızca 1'inde OSP tespiti için bağlam yeterli değildir. Geriye kalan 89 tanık incelendiğinde "zar zor ikna olmak, gönülsüzce kabul etmek" anlamı çevresinde bir OSP halkası oluştuğu dikkat çekmektedir. Aşağıda eylemin bu anlamını örnekleyen kullanımlardan bir kısmı örnek olarak sunulmuştur:

Tablo 4.83. "Razı/râzı ol-" biriminin birincil OSP halkası

1. Sonunda uzaktan akrabaları olan yaşlı bir kadın, çocuklara bir süre bakmaya **razı oldu**.
2. Handan, Fırat'la kendisinin konuşmasının daha iyi olacağını, iki meslektaşın arasında bu sorunun halledilmesi gerektiğinde ısrar edince, Rıza da yumuşayıp **razı oldu**.
3. Saçlarını kestirmeye, hele hele kazıtmaya hiç niyeti yoktu, ama ah o kaşınma! Sonunda **razı oldu**.
4. Osman, Zeynep'i kandırmaya çalıştı: "Kalemim kalmadı. Kalemsiz olur mu hiç. Sen otur güzel güzel oyna. Ben biraz sonra gelirim." Zeynep ister istemez **razı oldu**. Osman kapıdan çıkarken, arkasından bağırdı: "Ağabey, çabuk gel! Geç kalma! Zeynep, Osman'ı boşuna bekledi durdu. Sonunda canı sıkıldı. Camdan sokağa bakmaktan da bıkmıştı. Ağlamaya başladı.
5. Sema'nın ailesi yüklüce bir başlık parası karşılığında bu evliliğe **razı oldu**.
6. Zira Hz. Osman'ın öldürülmesinde parmağı olduğunu düşünüyordu. Hz. Ali ordusunu toplayarak Şam üzerine yürüdü. Ancak sorunu Kuran hükümlerine göre ve müzakere ile çözmeye **razı oldu**. Müzakereler sonunda halifelikten çekilmeyi kabul etti. Fakat ordusunda bulunan eski isyancılardan bir kısmı bu kararı tanımadıklarım ilan ederek, Kufe yakınlarındaki Harura kasabasına gittiler ve kendilerine
7. Ama genç o kadar ısrar etti ki, sonunda ona acıyan hocası **razı oldu**: "Pekala, oyuna girebilirsin."

Tablo 4.73. (devam)

8. Özlemini çektiği, damatları gelinleri torunları ile birlikte çocuklarını evinde sofrasında ağırlamaktı onun. İlerlemiş yaşında Urla'da yalnız kalmasının sakıncaları vardı. İsteyerek istemeyerek **razı oldu.** Ömrünün son on yılını çocukları arasında göçebe yaşadı. En çok da torunlarıyla oyalandı.
9. Ne yapsın Tuğrul Bey, katılmaya **razı oldu**.
10. Seyfi'nin ısrarları karşısında fazla ısrarın yersiz olduğunu düşünen Ahmet, **razı oldu**.
11. Yılmaz ve Ecevit'in ikna turlarıyla Baykal seçmen kütüklerinin yenilenmesi ve nüfus tespitinin 6 aydan önce tamamlanamayacağını anladı ve seçimin 1998 yılında yapılmasına **razı oldu**.

"Mecburiyet, çaresizlik, ısrar, zorlama, zorlu bir süreç" sonrasında bir şeyi, bir durumu gönülsüzce, mecburiyetten ya da bir şart karşılığında kabul etmek söz konusu ise bu bağlamlarda OSP mevcuttur. Bu ve benzeri bağlamlarda sonunda, ister istemez, *istemeye istemeye, isteyerek istemeyerek* gibi söylem ögeleri *razı/râzı ol-* eyleminin OSP'sini vurgulayan ve güçlendiren OSP işaretleyicileri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kişinin kendi isteği dışında, farklı sebeplerden ötürü, esasında pek de istemediği bir şeye rıza göstermesi, razı gelmek zorunda kalması "güç" kavramıyla ilişkilidir. Gücün başkalarına yaşam alanı tanımayacak kadar fazla olması OSP doğurduğu gibi, insanın aciz kalmasına enden olacak kadar zayıf olduğunda da OSP meydana çıkmaktadır.

Razı/râzı ol- eyleminin "güç" kavram alanından beslenen bir başka olumsuz prozodisi henüz sözlükselleşmemiş olmakla beraber kalıplaşma aşamasında olan *kaderine razı olmak* örneğinde görülmektedir. İncelenen veri setinde "değiştirmeye gücünün yetmediği, aciz kaldığı şeye, duruma vb. boyun eğmek" anlamındaki bu ifadenin yer aldığı dört örnek bulunmaktadır.

Razı/râzı ol- eylemine OSP yükleyen bir diğer anlam halkası "kandırılmak, kanmak, tuzağa düşmek" etrafında ortaya çıkmaktadır. Aşağıdaki kullanımlar ilgili anlam halkasının tanıklarından bazılarıdır:

Tablo 4.84. "Razı/râzı ol-" biriminin ikincil OSP halkası

1. Şu kazeteci olacak saf, babanı ortak yapmaya kendiliğinden **razı oldu**.
2. Para paraya katıldı, üstüne eski yazı nadide bir destan, barut kokulu, eh son olarak bir de isim hakkı... Paşa torunu koca kız **razı oldu** bu rüşvete. İşte böyle. İşte, yine böyle. Mükerrerler ayıklandıktan sonra, tam yetmiş beş bin cilt orijinal çıktı topunun elinden. Raflar rafları izledi, akşamlar sabahı kovaladı.

Tablo 4.74. (devam)

3.	Bütün erkekler cepheye gidiyor. Köyü kim koruyacak? Sen burada kal da, kadınlarla çocuklara sahip çık. Sen de olmazsan ne yapacaklar? dedi. Deli Niyazi hemen **razı oldu**. Ama bana tüğek lâzım, dedi. Tüfek diyemiyordu. Acele bir çakaralmaz bulundu. Bu, fi tarihinden kalma, bozuk bir silâhtı. Yüzbaşı, İşte sana tüfek. Söyle bakalım, düşman
4.	Anneme de birileri, askere gittiğinde mızıkacı olur, ateş hattına sürülmez, demiş, o da bu yüzden **razı oldu.**

Eylemin yukarıda verilen anlamdaki OSP örneklerinin "zar zor ikna olmak, gönülsüzce kabul etmek" anlamı ile ortaya çıkan olumsuz prozodiye göre daha zayıf olduğu dikkat çekmektedir. Bunun sebebi OSP'ye kaynaklık eden "güç" kavramının diğer anlamlardakine kıyasla daha az baskın olmasıdır. Tanıklarda geçen *kendiliğinden, koca kız, hemen* ifadeleri bağlam temelinde "kandırılmak" anlamını desteklemekle beraber kişinin rızası olduğunu ifade etmektedir.

4.23. Sahibi/Sâhibi ol-

Sahibi/sâhibi ol- birimi ÇGTS'de birleşik eylem olarak yer almamaktadır. Bununla birlikte *sahip ol-* eyleminin sözlükteki tanımı şu şekildedir: "mülkiyetinde olmak, elinde bulundurmak"[40]. Söz konusu eylemin 100 tanıktan oluşan veri seti incelendiğinde bunlardan yalnızca 13'ünde OSP bulunduğu tespit edilmiştir. "Sahibi/sâhibi ol-*"* eyleminin OSP kazandığı halkalardan biri "ele geçirmek, kontrolsüz güç elde etmek" anlamı etrafında ortaya çıkmaktadır. İlgili örnekler şunlardır:

Tablo 4.85. "Sahibi-sâhibi ol-" birimin birincil OSP halkası

1.	Temsili sistemde başbakan olmayı, bir ülkenin **sahibi olmak;** darbeyle gitmeyi de -malının elinden alınması- gibi algılayan; Türkiye'yi elimden aldılar ifadesi kullanabilen bir politikacının, başkan koltuğuna oturunca kendini "Muhteşem Süleyman" sanacağı apaçık ortada değil mi? Bu bakımdan, ortaya atılan tartışmanın tam bir sistem tartışması mı, yoksa kişiliğe biçilmiş bir rol için yapılan bir tartışma mı olduğu pek belli değil.
2.	Nobel ödüllü kötü adam Dr. Jonathan Reis, kutunun içindeki kötü gücü, dünyanın yeni **sahibi olmak** için kullanmak isteyecektir.
3.	Başka umarım yoktu, ikimiz de bidonun dibinde kalan birazcık suyun tek **sahibi olmak** için birbirimizi denize atmanın fırsatını kolluyorduk.
4.	Planını gerçekleştirmek, çelik krallığının tek **sahibi olmak** uğruna ailenin öteki kadın üyelerini toplama kampına göndermekten çekinmeyen, Gestapo ile nesnel işbirliği içinde, ve özellikle "faili belirli cinayet"e göz yuman genç kadın!
5.	Zorlayarak kitle imha silahlarının yayılmasını önleme: Kitle imha silahları **sahibi olmak** isteyen ülkelere karşı Amerika onları tehdit etme veya cezalandırma kapasitesine sahip olmalıdır.
6.	Öte yandan, insanın, şeytanın iğvasına kapılması, onun aynı zamanda ebedi kalmak, çökmez bir mülk ve saltanat **sahibi olmak** kabilinden ruh eğilimlerinin de bir sonucu olarak ortaya çıkıyor.

[40] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 11.09.2022)

Tablodaki örnekler "büyük bir güç elde etmek, gücü ya da güçlü olanı ele geçirerek üstün konuma gelmek" ile ilgilidir. *Sahibi ol-* eyleminin *tek* sözcüğü ile eşdizimlendiği 3 ve 4 numaralı örnekler dikkat çekicidir. Bu örneklerde *tek* sözcüğü *sahibi ol-* eylemi üzerindeki OSP'yi "güç" yönünden desteklemekte, "güç"e sahip olan tek kişinin karşısında diğerlerinin acizliğini ifade etmektedir. Nitekim "güç" tek bir kişiye ait olacaksa orada mutlaka bir savaş hâli mevcuttur.

Diğer bir OSP halkası "haksız ün veya kazanç elde etmek" anlamı etrafında ortaya çıkmaktadır. İlgili örnekler şu şekildedir:

Tablo 4.86. "Sahibi-sâhibi ol-" birimin ikincil OSP halkası

1.	Bugün şöhret **sahibi olmak**, kişiyi daha çok tüketebilen mutlu (!) azınlığın arasına girdirdiğinden, kadınlar içinde şartları yerine getirilmesi gerekli bir mecburiyet olarak algılanabiliyor.
2.	Kırık dökük oteller, sonra şöhret **sahibi olmak** isteyen herkes gibi ver elini İstanbul demişti.
3.	Herhalde bunu mecazi anlamda söyleyip, bankanın Albert'in anlattığı gibi kısa sürede sivrilmek, şöhret ve servet **sahibi olmak** için uygun bir ortam oluşturduğunu vurgulamak istiyordu.
4.	Maalesef var ve Susurluk çetesiyle aynı kaynaklardan besleniyor olduğu söylentisi de ülkemizdeki temel sorunun dindar insanlardan değil, ülkenin kara para piyasasında rant **sahibi olmak** isteyen güç odaklarından kaynaklandığı gerçeğini ortaya koyuyor.

1, 2 ve 3 numaralı örneklerde *şöhret sahibi olmak, şöhret ve servet sahibi olmak* kullanımları dikkat çekmektedir. *Şöhret* sözcüğü *ün; tanınmış ünlü kimse*[41] olarak tanımlanmasına karşılık, kullanıldığı bağlamlar incelendiğinde, "emek vermeden, kısa yoldan kazanılan ün" anlamıyla kullanılıdığında OSP taşıdığı anlaşılmaktadır. Nitekim 3. örnekte geçen *kısa sürede sivrilmek* ifadesi *şöhret ve saltanat sahibi olma* işinin özet bir açıklaması olarak tespiti desteklemektedir. Dolayısıyla *şöhret* ve bir arada kullanıldığında *servet* sözcüğüne de bulaşan OSP, *sahibi ol-* ile eşdizimlenerek OSP oluşturmaktadır. 1. örnekte geçen *tüketmek, mutlu (!), mecburiyet* gibi sözcükler de OSP'yi destekleyici unsurlar olarak değerlendirilmelidir. 4 numaralı örnekte ise eylemin eşdizimlisi olan *rant* sözcüğü *kara para piyasası* ile ilişkilendirilerek OSP yüklenmektedir. Bu doğrultuda *getirim*, başka bir deyişle "bir mal veya paranın, belirli bir süre içinde emek verilmeksizin sağladığı gelir"[42] olarak tanımlanan *rant* sözcüğü, kirli bir iş üzerinden sağlanan haksız kazanç anlamıyla eyleme OSP kazandırmaktadır. Bunun yanında çete, sorun, güç odakları, gerçek, *ortaya koymak* kullanımları da OSP'nin metnin geniş bağlamına yayılmış olduğunu gösteren kullanımlardır.

[41] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 11.09.2022)
[42] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 11.09.2022)

Bir diğer OSP halkası ise “maddi değeri olan şeylere yönelmek” anlamı etrafında oluşmaktadır. İlgili örnekler şunlardır:

Tablo 4.87. “Sahibi-sâhibi ol-” birimin üçüncül OSP halkası

1.	O kolayca para kazanmak istiyor, o özel uçak **sahibi olmak i**stiyor, o kendisini işten atan patronundan daha büyük olmak istiyor.
2.	Ortadoğu'nun ilk düzenlenme dönemi tespit edilen güzergâha ya da herkesin ulus-devlet **sahibi olmak** istediği "parçalanma yüzyılında", dünyanın almakta olduğu yeni konuma uygun düşmüştü.

1. örnekte OSP metnin geneline yayılan bir görünüm sunmaktadır. *Özel uçak sahibi olmak*, büyük bir maddi güce erişmek ile ilişkilendirilmiştir. Cümlenin başında geçen *kolayca para kazanmak* ise emek vermeden bu güce ulaşmanın amaçlandığını ifade etmektedir. Cümlenin sonundaki *kendisini işten atan patronundan daha büyük olmak* isteği de metne konu olan kişinin birtakım heves ve hırslarla maddi değeri olan şeylere, daha çok para ve mal sahibi olmaya yöneldiği anlamıyla OSP’yi desteklemektedir. 2 numaralı örnekte herkesin sahip olmak istediği *ulus-devlet* kavramı, maddi değeri olan bir meta olarak yansıtılmış ve eyleme OSP yüklenmiştir.

Sahibi/sâhibi ol- biriminin OSP taşıdığı tespit edilen 3 anlam halkasında da ″güç” kavramları OSP′ye kaynaklık etmektedir. Birinci anlam halkası olan ″ele geçirmek, kontrolsüz güç elde etmek”, gücü elinde bulundurma, bir başka deyişle gücün başkalarına yaşam alanı tanımayacak kadar fazla olması ile ilişkilidir. İkincil OSP halkası olan ″haksız ün veya kazanç elde etmek” anlamının altında kazanılan ün veye kazanç ile diğerlerinden üstün bir konuma erişmek, görünür ve karşı koyulamaz olma isteği yatmaktadır. ″Maddi değeri olan şeylere yönelmek” anlamı da maddi değeri olan şeyler yoluyla elde edilmek istenen güç ile ilişkilidir.

4.24. Sahip ol-

Sahip ol- birleşik eylemi ÇGTS’de “mülkiyetinde olmak, elinde bulundurmak”[43] olarak tanımlanmaktadır. Eylemin veri setini oluşturan 100 tanıkta bu anlam eksenindeki kullanımların OSP taşımadığı tespit edilmiştir. OSP özelliği gösteren tanıkların sayısı ise sadece 10’dur. Bunda *sahip ol-* eyleminin daha çok benimsenen şeyler için kullanılmasının

[43] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 09.09.2022)

ve semantik prozodi skalasının olumluya yakın tarafında yer almasının payı büyüktür. Ancak az sayıda da olsa OSP tespit edilen kullanımlardaki olumsuz anlamların, eylemin anlam karşılıkları arasında yerini alması gerektiği düşünülmektedir.

İncelemede *sahip ol-* eyleminin OSP taşıdığı kullanımlardan ilkinin "ele geçirmek, kontrolü altına almak" anlamı etrafında ortaya çıktığı tespit edilmiştir. İlgili örnekler şöyledir:

Tablo 4.88. "Sahip ol-" biriminin birincil OSP halkası

1.	Bedri Gültekin, "Emniyet ve yargı içinde yuvalanmış Türkiye ve Cumhuriyet düşmanı çete, her gün bir yalan üretmekte ve basın yayın organlarına servis yapmaktadır. Çetenin **sahip olduğu** basın kuruluşları ise bu malzemeleri günü gününe yayımlamaktadır" dedi. Gültekin, "yalan" haberleri özetle şöyle sıraladı: "1. Yalan: 23 Mart'ta Taraf ve Star gazeteleri, gözaltına alınan
2.	Euro bölgesinin, Türkiye'nin dış ticaretinin yüzde 50'sinin üzerinde ve gitgide genişleyen bir payına **sahip olduğu**, finansman ve kredi ilişkilerinin de aynı mertebelerde büyüdüğü dikkate alınırsa, Avrupa mali piyasalarının 1997'de başlayan ve süregelen güçlenmesi karşısında Türk mali sisteminin Avrupa piyasaları ile rekabet edebilmek ve bağlantılarını artırmak için 1998'den itibaren kendisini yenileme ve geliştirmesi gerekli olacaktır.

Sahip ol- eylemi yukarıdaki örneklerin ikisinde de ele geçirmek, kontrolü altına alarak üstünlük sağlamak anlamıyla "güç" kavram alanından beslenmektedir. 1. örnekte yer alan *yuvalanmış, düşman, çete, yalan, malzeme, yalan haber* kullanımları OSP'nin sadece *sahip ol-* eylemi üzerinde olmadığını, metnin geneline yayıldığını göstermektedir. Nitekim çok sayıda olumsuz anlam ve çağrışıma sahip sözcüğün bir arada kullanıldığı bir metinde OSP bulaşmasının daha fazla olması beklenen bir durumdur. 2 numaralı metnin bağlamında ise OSP daha örtüktür. OSP belli olumsuz sözcüklerden ziyade anlamın içeriğinde gizlenmiş durumdadır. *Euro bölgesinin Türkiye dış ticaretinin gitgide genişleyen bir payına sahip olması* Türkiye için olumsuzdur. Ancak asıl önemli olan konuşurun konu hakkındaki tutumudur. Burada metin üreticisinin paragrafın sonunda Türkiye için çözüm önerisi sunması, Türkiye'nin lehine düşünen biri olduğunu ortaya koyarak Türkiye için olumsuz sonuçlar doğuracak bir hususta tutumunun da olumsuz olacağı tespiti ile OSP'yi desteklemektedir.

Sahip ol- eyleminin bir diğer OSP halkası "olumsuz bir şeyi özellik olarak bulundurmak, taşımak" anlamı üzerinedir. Bu anlam altında yer alması gereken örnekler şöyledir:

Tablo 4.89. "Sahip ol-" biriminin ikincil OSP halkası

1.	Ayrıca, inşaat mühendisi, mimar, kent plancısı, yerbilimci yetiştirilen üniversitelerde, ülkemizin **sahip olduğu** doğal âfet riskiyle âfet zararlarının azaltılması konusunda temel derslerin verilmiyor oluşu da önemli bir eksiklik.
2.	Bu konudaki temel eğitimi ve öğretimi almış olacak her bireyin, yaşadığı doğal çevreyi ve bu çevrenin **sahip olduğu** deprem riskini tanıyacağı kuşkusuz.
3.	Şamandan beklenen çeşitli hizmetlerle, şaman kişinin şahsen sağladığı olağanüstü yaşantıların dökümünü yan yana koyduğumuzda, ilkel görünüşlü şamanlığın karmaşık bir yapıya **sahip olduğu** hemen görülür:
4.	Bağımlı kimlik statüsü puanları incelendiğinde Mühendislik Fakültesi öğrencilerinin Tıp Fakültesi öğrencilerine benzer şekilde yüksek bağımlı kimlik puanına **sahip olduğu** görülmektedir. Bu fakülteler genellikle anne-babaların çocukları için istedikleri fakülteler arasında sayılabilir. Bu nedenle bu fakülteleri seçmiş olan öğrenciler çoğunlukla anne-babalarının isteğine ve hatta baskısına uyarak
5.	Depresif ve diğer depresif olgularla beraber toplam 36 olgunun ağırlıklı olarak depresif semptomatolojiye **sahip olduğu** görülmüştür.

Yukarıdaki tabloda yer alan 1, 2 ve 3 numaralı örneklerde olumsuz olan özelliğin, bulunduğu yerin "doğasında, yapısında olma" anlamı ön plandadır. Ülkenin sahip olduğu doğal âfet riski, çevrenin sahip olduğu deprem riski ve *şamanlığın karmaşık bir yapıya sahip olması* bu anlamda bütünleşik ve kolay kolay değiştirilemez özelliktedir. 4 ve 5 numaralı örneklerde "olumsuz bir şeyi özellik olarak bulundurmak, taşımak" söz konusu olmakla beraber bu durum "sonradan edinilen olumsuz bir özelliği" ifade etmektedir.

Eylemin OSP kazandığı bir başka anlam ise "açık edilmeyen, gizlenen bir şeyi, bir duyguyu, bir düşünceyi vb. bünyesinde barındırmak" ile ilgilidir. Bu anlam halkası etrafında oluşan OSP gizlilik temelinde ortaya çıkmaktadır. İlgili örnekler şöyledir:

Tablo 4.90. "Sahip ol-" biriminin üçüncül OSP halkası

1.	Üçüncü eleştiri, yani merkezi planlamanın özyönetimli işe karşı içsel bir önyargıya **sahip olduğu** ve hiçbir zaman iktisadi demokrasiyi tanımlayan özyönetimi sağlayamayacağı iddiası, ilk ikisini izliyor.
2.	Neden bilmiyordu ve neden almadı? Bu anlamsız, ölmeden önce bu kadını dinledim: Beni kurtarın, gibi bir derdi yoktu ve hastalığını bildiğini, bir sırra **sahip olduğu i**zlenimi edindiğimde anladım.

1. örnekteki olumsuz anlam özelliği taşıyan *önyargı* ifadesi *içsel* sözcüğü ile nitelenerek gizlilik temelinde gerçekleşen, dışarıda bağımsız bir peşin hükümün söz konusu olduğunu aktarmaktadır. 2. örnekteki *sır* sözcüğü de gizli kalması istenen bir şeyi ifade etmektedir. Bu eşdizimliler temelinde ortaya çıkan OSP "gizlilik" kaynaklıdır.

Özetle *sahip ol-* eyleminin OSP taşıdığı örneklerden yola çıkarak şu anlamların eylemin sözlük anlamına eklenmesinin yararlı olabileceği düşünülmektedir:

1. *Ele geçirmek, kontrolü altına almak*
2. *Olumsuz bir şeyi özellik olarak bulundurmak, taşımak*
3. *Açık edilmeyen, gizlenen bir şeyi, bir duyguyu, bir düşünceyi vb. bünyesinde barındırmak*

4.25. Sahne ol-

Sahne ol- ÇGTS'de *bir yerde bir olay geçmek*[44] şekinde tanımlanmıştır. Eylemin tanımında geçen *olay* sözcüğü olumsuzluğu çağrıştırmakla beraber sözcüğün ÇGTS'deki anlam karşılığında olumsuz bir tanımlama söz konusu olmadığından negatif anlam yükü taşımadığı yönünde değerlendirilmiştir, ancak bir başka çalışmada OSP bakımından incelenmesi gerektiği düşünülmektedir.

> "Olay: 1. isim Ortaya çıkan, oluşan durum, ilgi çeken veya çekebilecek nitelikte olan her türlü iş, hadise, vaka, 2. isim Önemli tarihsel olgu, fenomen".[45]

Sahne isminin *ol-* yardımcı eylemi ile eşdizimlendiği tanıkların yer aldığı uyumluluk dizgelerinden ilk 100 kullanım tümce düzeyinde incelenmiş, 69'unda OSP tespit edilmiştir. Bu tanıklar içinde *sahne ol-* eylemine OSP kazandırdığı tespit edilen eşdizimliler şöyledir:[46]

> *ölüm, açığa çıkmak, grev – coşkulu bir miting, çekişme* (2), *çıkarma, mücadele* (2), *çatışma* (4), *eylem, rekabet, çarpışma, sorun, fişlemek, yargılama – ipini çekme, çatmak, veda, sandalyelerin havada uçuşması, ilginç uygulamalar, yadırgatıcı bir dizi tutum, trend, tartışma* (4), *laiklik karşıtı söylem, anlaşmazlık, savaş* (4), *değişen roller, rekabet, protesto* (3), *korku kökenli bir duygu patlaması, patlama, şiddet olayları, işgal eylemleri, korkunç olay, bir dizi olay, öfke ve nefret, dış müdahaleler, manzara, türlü kirlilikler, kaza* (2), *kavga* (2), *katliam* (2), *nice olaylar, hıçkırıklar, hesaplaşma hasetiniz sayesinde, tutuk, sıkıcı ve isteksiz futbol görüntüleri, Asya Gribi, gerginlik* (3)

İncelenen tanıklar içinde *çekişme, mücadele, çatışma, eylem, rekabet, çarpışma, sandalyelerin havada uçuşması, tartışma, anlaşmazlık, savaş, rekabet, protesto, patlama, şiddet olayları, işgal eylemleri, korkunç olay, dış müdahaleler, kaza, kavga, saldırı, katliam* ve *hesaplaşma* "birden fazla kişinin, bir grubun, topluluğun dâhil olduğu, gerçekleştirdiği ya da maruz kaldığı hoşa gitmeyen durum, olay" bağlamında *sahne ol-* eylemine OSP

[44] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 14.06.2022)
[45] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 14.06.2022)

kazandıran eşdizimlileridir. Bu doğrultuda *sahne ol-* eylemi etrafında ortaya çıkan OSP "önlenememek, önüne geçememek, gücü yetememek" durumundan kaynaklanan "güç" kavramından beslenmektedir.

Bazı örneklerde OSP vurgusu taşıyan eşdizimliler metin genelinde daha geniş bir alana yayılmaktadır. Bu durumda geniş bağlamı sunmak OSP'nin daha açık bir biçimde görülmesi açısından önemlidir:

> *…dışarıda edindikleri kimliğin "tezahürat alanı" haline gelirdiler. Olağan hal bölgelerindeki stadların büyük bölümü, kurt işaretlerinin, PKK aleyhtarı sloganların, "Ya Allah bismillah Allahüekber" seslerinin yaygınlaşmasına* ***sahne oldu****. Yalnızca stadlar değil, özellikle Avrupa Kupası maçlarını izleyen sokak gösterileri de giderek ülkücü hakimiyeti altına girdi: "Galatasaray'ın İngiliz Manchester United takımını Avrupa Şampiyon Kulüpler maçlarında…*

Bu örnekte "*tezahürat alanı" haline getirmek, "kurt işaretlerinin, PKK aleyhtarı sloganların, 'Ya Allah bismillah Allahüekber' seslerinin yaygınlaşması", giderek ülkücü hakimiyeti altına girmek* ifadeleri ile olumsuzluk metnin bütününe yayılmıştır. Benzer biçimde aşağıdaki örneklerde de OSP tümce sınırlarını aşan bir dağılım göstermektedir:

Tablo 4.91. "Sahne ol-" biriminin OSP örnekleri

1.	Arap Çölü'nden bildiriyorum: Hava yağmurlu! Geçen hafta Dubai'deydim. Ancak kış ortasında yaz tatili planım tutmadı. Arabistan'ın orta yeri görülmemiş bir yağmur ve kapalı havaya **sahne oldu**. Ne göz varmış sizde ama! Bravo sevgili okuyucularım! Beddualarınız tuttu! "Siz bu hafta sonu pencereden çamurlu sokaklara bakarken, beni 26 derece Dubai'de, havuz kenarında hayal
2.	Konuşmamda dışlayacağım ikinci bir konu da bölgesel gelişme, ya da gelişmenin mekan boyutudur. 1980'li yıllarda Türkiye büyük çaplı nüfus hareketlerine **sahne oldu**. Nüfusun sadece artış miktarı değil, köyler, kentler ve bölgeler arasındaki göçler de geçmişte gözlemediğimiz boyutlara ulaştı. Dolayısiyle bir orta dönem gelişme programını, coğrafyası olmayan,…
3.	Yan ürünleriyle, yani kurtarılmış mahalleler, yerel yönetim deneyleri, emekçi mahallelerinde komiteleşmelerle birlikte faşizme karşı direniş dönemi inisiyatifin karşı sınıfa adım adım geçişine **sahne oldu**. 1970'lerin sonlarında artık inisiyatif Türkiye'de krize gerekli müdahalenin ancak bir askeri darbeyle, bir karşı-devrimle yapılabileceğine kanaat getirmiş olan faşizmdedir.

OSP'nin bağlam temelinde anlaşılır olduğu bir başka örnekte kişinin kendi iradesiyle değil bir başkasını dinleyerek karar almasının eleştirildiği yönündeki bilgi paylaşımı "sahne ol-" eylemiyle aktarılarak olumsuz tutum yansıtılmıştır:

> *Ankara kulislerinde dün "Eken, Mehmet Eymür'ün konuşmasını dinleyip ona göre strateji belirledi ve açıklama yaptı." görüşlerine* ***sahne oldu****.*

Cümledeki *kulis* sözcüğü de "gizlilik" temelinde OSP'yi güçlendiren destekleyici bir unsurdur.

ÇGTS'de "1. isim Bakışı, dikkati çeken her şey 2. isim Görünüş 3. isim Konusu bir doğa veya şehir parçası olan resim, gravür veya desen, tablo 4. isim, mecaz Durum" olarak nötr anlam karşılığı verilen *manzara* sözcüğünün *sahne ol-* eylemiyle birlikte kullanıldığında eyleme OSP kazandırdığı dikkat çekmektedir:

> *...olmak üzere toplam 20 katlı bankanın yerüstündeki ilk 6 katı tamamen kullanılamaz hale geldi. Binanın önü, daha önce Kuledibi ve Şişli'de yaşananları andıran manzaraya* ***sahne oldu****. Yaya ve araçlardaki kişilerden bazıları hayatını kaybetti, çok sayıda yaralı da can havliyle sağa sola koşuşturdu.*

Bu örnekte geçen *manzara* sözcüğü geniş bağlamda kendisinden önce ve sonra verilen bilgilerle olumsuz tasvir edilmiş, eylemin gerçekleştiği yerin olumsuz durumunu karşılar hale gelerek eyleme OSP yüklemiştir.

Olay sözcüğü için de benzer bir durum söz konusudur. Aşağıdaki iki örnekte *olay* sözcüğünün *sahne ol-* eylemiyle eşdizimliliğinde ortaya çıkan OSP'yi tespit etmek mümkündür. Ancak burada OSP vurgusunu arttıran, hatta OSP doğuran kavramsal alanlara dâhil edilebilecek "çokluk" vurgusuna dikkat çekmek gerekir. *Bir dizi olay* ve *nice olaylar* kullanımlarında OSP vurgusu önemli ölçüde *bir dizi* ve *nice* sıfatları üzerindedir:

> *Seçim mahkemelik oldu Gül için ilk oylamanın yapılacağı 27 Nisan günü, Türk siyasi tarihinde daha önce rastlanmamış bir dizi olaya* ***sahne oldu****. DYP ve ANAP'ın CHP'nin seçimi boykot kampanyasına katılmasıyla AKP'nin 366 oyda kalması sonucu, ilk kez bir cumhurbaşkanlığı seçimi mahkemelik oldu.*
>
> *Yeryüzü nice olaylara, kanlara* ***sahne oldu****.*

4.26. Sebep ol-

Sebep ol- birleşik eylemi ÇGTS'de *neden olmak, yol açmak*[47] tanımıyla karşılanmaktadır. Eylemin incelendiği veri setindeki 100 tanıktan 82'sinde OSP tespit edilmiştir. Neden-sonuç bildiren bir eylem olan *sebep ol-* eylemi üzerindeki OSP "olumsuz, kötü bir şeye sebep olmak" anlamında eylemin olumsuz bir tamlayıcı ile eşdizimlendiği kullanımlar yoluyla ortaya çıkmaktadır. Bu ifadenin "Sen sebep oldun" örneğinde olduğu gibi tamlayıcısız kullanımları da olabilir ancak tanıklarımız arasında bu ifadeye

[47] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 09.10.2022)

rastlanmamıştır. Tespit edilen OSP'lerin tamamı eylemin olumsuz anlama sahip bir tamlayıcı ile eşdizimlenmesi yoluyla ortaya çıkmaktadır. Bunların büyük bir kısmı aşağıdaki listeden de anlaşılacağı üzere sağlık konu alanına aittir:

OSP tespit edilen 82 kullanım içinde eylemin birlikte kullanılarak OSP yüklendiği eşdizimlilerin büyük bir kısmının sağlık konu alanına ait olduğu gözlemlenmiştir. İlgili kullanımlar şöyledir:

> *Şişmanlama, ağrının şiddetlenmesi, ölüm* (4), *sivilce ve siyah noktaların ortaya çıkması, aşırı ter ve tükrük salgısı, kalbin fazla çalışması, kan hücrelerinde yıkım, yağ dışı dokuda yıkım, stres hormonlarının yükselmesi, reflekslerin yavaşlaması, görsel hareketin yavaşlaması, ses tellerinin zarara uğraması, uykusuzluk, ölüm tehlikesi, marjinal sızıntı, kalp sıkışması, salgın, sakatlık, iltihabi reaksiyon, bakteri ve mikroorganizmaların vajinanın içine yerleşmesi, damarlarda pıhtılaşma, enflamatuar demiyelinizan polinöropatiler, otoenfeksiyon, kusurlu organ, ödem oluşması, boy kısalığı*

Yukarıdaki kullanımlardan eylemin sağlık bilimi alanında yaygın olarak kullanıldığı, ortaya çıkan olumsuz durum, hastalık vb. konuların aktarımında sıklıkla tercih edilen bir eylem olduğu anlaşılmaktadır. Bunun yanında eylemin bilim ve teknik alanında OSP taşıdığı örneklerin sayısı da az değildir. Bunda bilimin doğası gereği neden-sonuç ilişkilerini açığa çıkarmaya yönelmesi etkilidir. Bu bağlamdaki eşdizimlilikler şöyledir:

> *Aşırı plankton üremesi, istenmeyen sertlikte bir yapının ortaya çıkması, ek gerilmelerin ortaya çıkması, zehirlerin açığa çıkması, görüntünün bulanık çıkması, aşırı çoğalma, sistemin etkinliğini yitirmesi, motorun çabuk bozulması veya yanması, toprağın verimsizleşmesi, fazla benzin sarfiyatı, sömürtülme, beyaz lekeler oluşması, sinyal çıkışının istenenden yüksek olması, asidik toprakların besin bakımından fakir olması, balığın kuruması ve yanması, pullanma, mürekkep mantarı oluşması, gözlerin yaşarması*

Sebep ol- diğer örneklerde ise olumsuz bağlamda kullanılabilecek şu sözcük ve söz grupları ile bir araya gelmektedir:

> *Nakit çıkışı, şiddetlenme,* (psikoloji) *duvar örme, öfkelenme, okuldan soğutucu duyguların ortaya çıkması, zararlı sonuçların ortaya çıkması, yıkıcı bir iletişim, çalkantı, anarşi ve zulüm, ihtiyarlama ve zayıflık, gerçekle bağların zayıflaması, kiliselerin yıkılması, dinamizmi yitirmek, sıkıntı yaşamak, bildiklerini yanlış yapma, düşüncesizlik yapma, birçok yeni soru,*

ışığın sönmesi, (olumsuz) *kanaatin yayılması*, *reaksiyon*, *gerçeklerin farkına varmak*, *çabuk bıkıp usanma*, *amacına ulaşmama*, *hıçkırığa tutulma*, *zihinsel tahribat*, *sıkıntı*, *sürüklenme*, *suçlanma*, *suçlama*, (duygusal anlamda) *soğuma*, *sinirlenme*, *ekonomik çıkmazlara saplanma*, *problem*, *polisin statüsünün yok olması*, *hatalı olma*

Tüm örnekler ve eşdizimliler göz önünde bulundurulduğunda eylemin birbirinden farklı konu alanlarında OSP taşıdığı sonucuna ulaşılmaktadır. Burada dikkat çeken en önemli husus, eylemin neden-sonuç bildiren yapısı nedeniyle olumlu ve olumsuz her iki bağlamda da kullanılmaya uygun olması beklendiği hâlde, OSP'sinin belirgin olması durumudur. Bu sonuç eylem üzerindeki OSP'nin yerleşik olduğunun göstergesidir. Ana dili Türkçe olan bireylerin çoğunluğu tarafından *sebep ol-* eyleminin OSP'si bilinmekte ve bu doğrultuda olumsuz bağlamda kullanımı tercih edilmektedir. Bunda eylemin -elde edilen veri setinde karşılaşılmayan ancak gündelik dilde sıklıkla kullanılan- "olumsuz bir şeye yol açmak" anlamındaki tamlayıcısız kullanımı (Sebep oldun vb.) etrafında ortaya çıkan güçlü OSP'nin de etkisinin olduğu düşünülmektedir.

Sebep ol- yaygın ve yerleşik bir OSP'ye sahip olduğundan olumlu anlam ve bağlamdaki kullanımları anlatım bozukluğu olarak değerlendirilmektedir. İncelenen veri seti kapsamında buna örnek teşkil edebilecek kullanımlardan birkaçı şöyledir:

Tablo 4.92. "Sebep ol-" birimin olumlu semantik prozodi örnekleri

1. Mesele fiziksel olarak tanışmanın da tanıştırılmanın da çok ötesindedir. O insan zaten sizinledir, fiziksel tanışmanız ancak iç birikiminizin daha yoğun olarak ortaya çıkmasına **sebep olur**. İşte, Arto da böyle bir insan. Kamil Erdem ile yapmış olduğum tatlı bir söyleşi sırasında bana söylemiş olduğu sözler aklıma geliyor.
2. Bunlar da amel defterine daha çok sevap ve iyiliğin yazılmasına **sebep olur**."
3. Böyle bir davranış, birbirinizi daha iyi tanımanıza **sebep olur**.
4. Metabolizma hızını artırdığından hücrelerimizi daha hızlı çalıştırıp yağların yakılmasına **sebep olur**.

4.27. Sözkonusu ol-

Sözkonusu ol- biriminin ÇGTS'deki yazımı *söz konusu olmak* biçimindedir. Ancak burada hatalı yazımına karşılık anlamından bir şey kaybetmeyeceği göz önünde bulundurularak veri kaybını önlemek amacıyla, *sözkonusu ol-* biriminin bu şekliyle incelemeye dâhil edilmesine karar verilmiştir.

Sözkonusu ol- birleşik eylemi "üzerinde konuşulmak, bahis konusu olmak, bahis mevzusu olmak"[48] şeklinde tanımlanmaktadır. Tanımda herhangi bir olumsuz anlam veya çağrışım mevcut değildir. İncelemenin veri setini oluşturan 100 tanıktan 59'unda bu genel anlam altında "sıranın belli bir konuya gelmesi, belli bir açıdan konunun ele alınması" bağlamındaki kullanımlarda eylemin semantik prozodisinin nötr olduğu tespit edilmiştir. Bu kullanımlar genellikle bilim ve teknik alanına aittir. 3 tanık için derlemin ulaşılabilen geniş bağlam OSP tespitinde yetersiz kalmıştır. 38 tanıkta ise "önemli, hassas, tartışmalı, nazik bir konunun gündeme gelmesi" anlamında OSP halkası oluştuğu saptanmıştır. Burada dikkat çeken en önemli husus, incelemeye konu eylemin OSP'sinin tespitinde çoğunlukla geniş bağlama ihtiyaç duyulmasıdır. OSP tespit edilen 38 tanıktan 21'inin politika/siyaset konu alanına ait metinler olması, bu bağlamdaki metinlerde OSP tespiti yapabilmek için ilgili söylemin üretildiği dünyanın bilgisine sahip olmayı gerektirmekte, bu da geniş bağlama olan ihtiyacı arttırmaktadır. Burada OSP'nin çoğunlukla söylemin geneline yayılmasının etkili olduğu da unutulmamalıdır. *Sözkonusu ol-* eylemi "politika/siyaset" konu alanı kapsamında şu olumsuz kullanımlar ile eşdizimlenerek OSP kazanmıştır:

Şiddet içeren tehditler, Kürt sorunu, toplumsal ve siyasi mücadeleler tarihi, ideolojik mücadele, eylem *(devlet terörü), iktidar*

Sözkonusu ol- eylemi ile bir arada kullanıldığında eyleme OSP yükleyen bu sözcük ve söz grupları yanında OSP'nin metnin geniş bağlamında üretildiği kullanımları şöyledir:

Tablo 4.93. "Sözkonusu ol-" biriminin politika/siyaset konu alanındaki OSP örnekleri

1.	henüz devrimci bir siyasal özne tarafından temellük edilmeyen ögelerinin bu öznenin öncülük etmediği fakat kapsandığı bir süreçte elde edileceği varsayılmaktadır. Bu varsayımın geçerliliği ÖDP **sözkonusu olduğunda** oldukça tartışmalıdır. ÖDP'nin sol ideoloji adına barındırdığı, geri ve sağ tortuların bulandırdığı bir amalgam olmaktan ibarettir. Yunanistan'a rağmen Makedonya'yı tanıyan AB, Türkiye'ye mali yardım **sözkonusu olduğunda** Yunan vetosunun ardına saklanmayı tercih etti.
2.	Ama bunlardan başlıcasına, özellikle Batılı demokratik ülkeler **sözkonusu olduğunda** "devlet" ile "terörizm"in birlikte evetlenemeyeceği savına karşı çıkarak "devlet terörü" tamlaması aracılığıyla sıralanmış kümelerin ikilliğinde bir düzen değişikliği öneriyor gibi görünenler "söylen"in yerine "gerçekliği" geçirmekle dil oyununun işleyiş kurallarında bile bir değişikliğin yolunu açmış oluyorlar mı?
3.	Yani uluslar eşit görülmüyordu, "eşitlik, kardeşlik, özgürlük" ilkeleri sadece "uygar" uluslar **sözkonusu olduğunda** gündeme getiriliyordu.
4.	Bir zamanlar, kendi ülkelerinde "demokrasi" adına Komünist partilere izin veren A.B.D. ve Batılı devletlerin, aynı parti Türkiye'de **sözkonusu olduğunda**, yöneticilerimizi "öcü geliyor" diye korkutup, adı geçen partiyi kapattırmaları, demokrasi adına tam bir çifte standarttı.

[48] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 25.09.2022)

Tablo 4.83 (devam)

5. Bu olgu, herhangi bir devlet kurumunda, diyelim ki Bayındırlık Bakanlığı'nda olsa, bir yere kadar "geniş" ve "ölçülü tepkili" olabilirsiniz; ama bu olgu, canımızı, malımızı, namusumuzu, özgürlüğümüzü, güvenliğimizi, kamu düzenimizi teslim ile emanet ettiğimiz Emniyet Teşkilatı'nda **sözkonusu olduğunda**, en azından ülke aydınları olarak "kıyametleri koparmamız" gerekmiyor mu?!.
6. Müslümanlar **sözkonusu olduğunda**, bir türlü karar almak istemeyen, arada bir aldığı bazı olumlu kararları da sürekli askıda bekleten BM, iş Irak'ı bombalamaya gelince elini nasıl da çabuk tutmuştu!
7. Batılı sömürgeciler, sömürme amacıyla istila ettikleri toplumlara orjinal bir mikrop aşıladılar. Bu mikrop, Amerika'da Kızılderililere verilen battaniyelerdeki kızamık mikrobu kadar bulaşıcıydı. Hele kültür **sözkonusu olduğunda** bir o kadar da öldürücüydü. Bu mikrobun adı; batılı ticaret anlayışı ve para ekonomisiydi. Pazar ideolojisinin yüzyılımızın yoksulları üzerindeki etkisi,
8. Bu kararlarda yaldızı alınan "hukuk devleti", başka bir bağlamda, anayasada cumhuriyetin temel nitelikleri arasında sayılan "sosyal devlet" **sözkonusu olduğunda**, bu ilkeyi nispileştirilmek için yeniden parlatılıyor.
9. Demokrasi özgürlük ve eşitlik gibi kavramların ancak "merkeze" ya da belirli bir mensubiyete özgülenmesi, başka coğrafyalar ve aidiyetler **sözkonusu olduğunda** ise halının altına süpürülmesi ciddi bir ikiyüzlülüktür.
10. Özellikle devlet kudretini sınırlayan ve bundan dolayı esas itibariyle devlet tarafından ihlal edilebilen hukuk devleti, insan hakları gibi ilkeler **sözkonusu olduğunda,** bu çatışma ya da gerilim daha da belirgin hale gelir.
11. Oysa aynı Batı, Doğu **sözkonusu olduğunda** onu karşısına almayı yeğliyor.
12. Türki Cumhuriyetler **sözkonusu olduğunda**, bu cumhuriyetlere yönelik olarak alternatif bir ideolojik mücadele hedefiyle bu alana burjuvaziyle birlikte girme hedefini önlerine koyanlar olmuştur.
13. Bosna-Hersek **sözkonusu olduğunda** kolay yoldan anti-amerikancı olmanın bir yolu bulunmuştur. Galiba, Türkiyeli solcusunun "bu halkın önünde bir an önce temize çıkmak" gibi bir derdi var.

Tablodaki örneklerde olumsuzluk metnin bütününe yansımış durumdadır. Örneğin 1. metinde ″tartışmalı" sözcüğü OSP için ipucu vermekte, metnin son cümlesindeki "ÖDP"ye ilişkin yorum metin üreticisinin olumsuz tutumu hakkında kanıt niteliğinde bir cümle olarak OSP′yi desteklemektedir. 2 numaralı metinde *terörizm, karşı çıkmak, devlet terörü, ikililik, +yor gibi görünmek, dil oyunu* gibi olumsuz anlama sahip birçok ifade bulunmaktadır. Bu kadar çok olumsuz anlam içeren kullanımın yer aldığı bir metinde OSP bulaşması mutlaka daha fazla olacaktır. Bu tür örneklerin yanında OSP işaretleyicisi olarak değerlendirilebilecek birtakım unsurların kullanımı da dikkat çekmektedir. Tablodaki kullanımlarda OSP işaretleyicisi olan noktalama işaretlerine sıklıkla başvurulduğu görülmektedir. Metin üreticisi eleştirdiği, katılmadığı hususu tırnak işareti ("") içine alarak vurgulamak istemektedir. 2. metindeki "*söylem"* ve "*gerçeklik"*, 3. metindeki *″uygar*", 4. metindeki *″demokrasi*", 5. metindeki *″geniş*" ve "*ölçülü tepkili*", 8. metindeki *″sosyal devlet*" ve 9. metindeki *″merkeze*" kullanımları buna örnektir. Farklı bir kullanım da 5. metnin sonunda yer alan soru işareti (?), ünlem işareti (!) ve nokta (.) ile oluşturulmuş "?!." işaret

grubu ile karşımıza çıkmaktadır. Bu unsur da benzer şekilde metin üreticisinin olumsuz tutumunu güçlendiren bir OSP işaretleyicisidir.

Sözkonusu ol- eyleminin politika/siyaset konu alanına dâhil olan bu kullanımlar dışındaki örnekleri "genel" kategorisinde değerlendirilmiştir. Bu kategoride değerlendirilen 17 örnek içinde incelemeye konu eylemin olumsuz anlam içeriği taşıyan şu kullanımlar ile eşdizimlenerek OSP taşıdığı görülmektedir:

Kötü performans sergileme, koşut durumlar/sorunlar, deprem (2), *çıkar,* "*top"* (homoseksüel anlamında), *aleyhine bir durum, geçici değerler*

Bu 7 kullanım yanında OSP'nin metne yayıldığı ve ancak bağlam temelinde anlaşılır olduğu örnekler ise şöyledir:

Tablo 4.94. "Sözkonusu ol-" biriminin diğer OSP örnekleri

1. Yüzlerce yıldır birbiriyle dövüşerek sınırlı kaynaktan elde etmeye uğraşmış, avlanıp eve et getirmiş, o etin ve ailesinin bulunduğu mağarayı korumuş erkek cinsi, tuttuğu takım veya işte elde ettiği pozisyon **sözkonusu olduğunda** benzer saldırganlıklar gösterir!
2. Yapılacak bir sürü iş var çünkü, birileri bunları yapmalı, ama kendileri de yapmak istemiyor, çünkü **sözkonusu olan** hizmet işi.
3. Ancak sonuçta **sözkonusu olan**, süregelen maddi ve metafizik anlam kalıplarını tasfiye ederek insanın doğayla ve kendi doğasıyla ilişkilerini kısıtlayan "uygarlaşma" sürecidir.
4. Böyle yazılar da araya iki anekdot sıkıştırmak adettendir ama Mina Hanım **sözkonusu olduğunda** anekdot seçmek sorunu başgösteriyor. Benim en sevdiklerimden biri, başkaları tarafından anlatılan bir hikaye, 27 Mayıs sabahı üniversiteye mahmuzlu çizmeler falan tam takım askerlik üniforması ile
5. Görüntüyü şu yazı tanımlıyor: "Çocuklar ev ortamını hak eder." Anlayacağınız iki genç adam birlikte yaşayan bir "çift", küçük kızla birlikte aile fotoğrafı tamamlanıyor. Yani **sözkonusu olan**, "hetero" değil de eşcinsel bir aile mutluluğu. Bu tür ilanlar kısa zaman öncesine kadar daha çok eşcinsellere yönelik marjinal yayın organlarında yer alıyordu.
6. bunalım"larımız birden ne kadar gülünç göründü gözüme... Geçen gün AST'ın kasası Bülent benimle konuşmak istedi. Güner'in durumunu bana, dolayısıyla ailesine bildirmeyi görev saymış. **Sözkonusu olan** hep onun bir "şarkıcıya" gözleri kör oluncaya dek tutkusuymuş. Bu konularda "kızkardeşlerin" yapabilecekleri hiçbir şey yoktur, dedim, bitti. Keşke hiç koleraya yakalanmasaydılar Mustafa Sümer çocukları.
7. Ancak, çevre sorunlarının ortaya çıkmasına yol açan dinamiklerin neler olduğu sorusunun yanıtlanması **sözkonusu olduğunda** olguya daha yakından bakılması gerekecektir.
8. bitirmeye çalışması, üstelik elle tutulur hiçbir maksada hizmet etmeden bunu yapmasına kimse bir anlam veremezdi... Fakat bizde bu iş her zaman böyleydi. Ve Kaybedenler **sözkonusu olduğunda** daha da böyleydi... Fakat "Kaybedenler"in başarısı diğer başarılar gibi bir şey değildi... Ne bir edebiyat ödülü, ne bir tiraja dayalı patlama, ne rating, ne
9. aydınlar için değil, insani hasletlerini, hasretlerini unutmamış kamu için "tutuklanması" bile gerekebilir. Özgür ve özgün bir sesi ökselemek kolay değildir. Ama gerekli bir sestir **sözkonusu olan.** Komşu bir sese duyulan bir gereksinimdir. Bir kasette gözaltına alınan sesin, bizleri
10. özgürleştirmesi güzel bir şey. Duyduk, kabul ettik ve sesimizin yanıbaşına koyduk Nazım'ın sesini...
11. Ama Menekşe **sözkonusu olduğunda** bu fikirleri aklıma getirmekten hoşlanmıyor, bir kenara itiyordum.

Yukarıdaki tabloda yer alan 1. örnekte *erkek cinsi* kullanımı OSP için ipucu vermektedir. Metin üreticisi erkekler hakkındaki olumsuz tutumunu *cins* sözcüğü üzerinden yansıtmakta, erkeklerin günümüzdeki meseleler ile ilgili tavrını ilkel dönemdeki *saldırgan* tavırları ile karşılaştırmakta ve benzerliğine vurgu yaparak "küçümseme, basitleştirme" mesajı vermektedir. Metindeki son cümlenin ünlem işareti (!) ile bitmesi de OSP'yi işaretleyen bir unsur olarak olumsuzluğa katkıda bulunmaktadır. Diğer örnekler arasında da OSP işaretleyicisi olarak noktalama işaretlerine başvurulduğu gözlemlenmektedir. 3. metindeki "uygarlaşma", 5. metindeki "çift", 6. metindeki "şarkıcıya" ve "kızkardeşlerin" kullanımlarının çift tırnak ("") arasına alınması bununla ilgilidir. 2 numaralı metinde *hizmet işi* eyleme OSP yükleyen ifade olmakla birlikte, geniş bağlamda verilen "kimsenin yapmak istemediği iş" bilgisi bu tespitin yapılmasını mümkün kılmaktadır. 3. metinde geçen *uygarlaşma* ifadesi yine bağlam yoluyla ulaşılan "taviz verme" anlamını gerektirdiğinden OSP kazanmaktadır. 4, 8 ve 10 numaralı metinlerde özel birinin ya da bir şeyin mevzubahis olmasından kaynaklanan hassasiye OSP'ye kaynaklık etmektedir. 5 numaralı metinde geçen *anlayacağınız*, *"çift"*, "*hetero" değil de eşcinsel*, *bu tür* ifadeleri konuşurun olumsuz bakış açısını metne yansıtan OSP işaretleyicileridir. 6. metinde *sözkonusu olan* ifadesi mevcut olumsuz durumun "asıl nedeni" anlamında kullanılmaktadır. Bu anlam etrafında ortaya çıkan OSP, "hep onun bir "şarkıcıya" gözleri kör oluncaya dek tutkusuymuş" asıl nedeni kapsamındaki *hep*, "*şarkıcıya"* sözcüğünün tırnak içinde verilişi, *gözleri kör oluncaya dek* ve *tutku* kullanımları ile cümlenin tamamını kuşatmış durumdadır. 7 ve 9. metinlerdeki OSP ise toplumsal meselelere ilişkin hassas konuların gündeme gelmesi ile ilgilidir.

Hem bu örneklerde hem politika/siyaset konu alanı kapsamındaki örneklerde ortak olan nokta; *sözkonusu ol-* eyleminin "önemli, hassas, tartışmalı, nazik bir konunun gündeme gelmesi" anlamı etrafında OSP halkası oluşturmasıdır.

4.28. Şahit ol-

Şahit ol- birleşik eyleminin ÇGTS'deki tanımı *tanık olmak*[49] şeklindedir. Bu eylem kapsamında incelenen 100 tanık içerisinde OSP tespit edilen kullanım sayısı 54'tür. Kalan 46 tanıktan 39'unda herhangi bir olumsuz anlam yükü saptanmamış, 7'sinde ise bağlam OSP tespiti için yetersiz kalmıştır.

[49] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 21.09.2022)

54 kullanım içinde "kötü, olumsuz bir olayı, durumu vb. görmek veya duymak" anlamı etrafında ortaya çıkan OSP halkası kapsamında, eylemin olumsuz anlam yükü taşıyan şu sözcük ve söz grupları ile eşdizimlendiği gözlemlenmektedir:

> *Kötü bir şey, ölüm, çığırından çıkmak, problem* (2)*, korkunç yaratıklar, tedirgin olmak, milliyetçilik ve dini fanatizm, açık saçık konuşma, kenara itilmek, korkunç bir haber,* başı*na gelenler, alay etmek, dövülmek, kitle halindeki idamlar, tarihe değer vermemek, sefillik, sapık eylemler, zorlanmak, çöpe atılmak, gelişim geriliği yaşayan bir bebek, etik bir pozisyon alamamak*

Sıralanan bu ifadeler şahit olunan şeyin "kötü, olumsuz" olduğu hususunda bilgi vermektedir. Ancak semantik prozodi incelemelerinde OSP'nin söylem boyutu göz önünde bulundurulmalıdır. Kimi durumlarda eylem ile eşdizimlenen olumsuz anlama ya da çağrışıma sahip unsurlar OSP tespiti için yeterli olabilirken kimi durumlarda düğüm sözcüğün kullanıldığı geniş bağlamın görülmesi ihtiyacı doğabilmektedir. Bu doğrultuda *şahit ol-* eyleminin "kötü, olumsuz bir olay, durumu- vb. yi görmek veya duymak" anlamı etrafında ortaya çıkan geniş bağlam örnekleri şöyledir:

Tablo 4.95. "Şahit ol-" biriminin birincil OSP halkası

1. Denker, özellikle savaş bölgesindeki çocuklarla ilgili çalışmalar yapmayı amaçladığını belirtiyor: "Hiçbir suçu olmayan çocukların, savaşın, acının içinde doğup, büyüyemeden yaşamlarını yitirdiklerine **şahit oldum**.
2. O süratle bir taşa takıldım, düştüm. Kendimden geçmiştim. Uyandığımda kendimi ıssız bir ormanda buldum, biraz yürüdüm. Tilkiyle sansarın boks maçına **şahit oldum.** Maç heyecanlıydı Tilkiden bir sağ bir sol kroşe geldi. Sansar yere yıkıldı. Sonra ayağa kalkarak Tilkinin gözünü şişirdi. Morgöz olan tilki ringden dışarı fırladı.
3. Öyle olaylara **şahit oldum** ki! insanı bezdiren, kahreden, çaresiz bırakan, ellerini kollarını bağlayan...
4. Öyle bir hâl olmuştu ki, bir adamın evinde kitap saklaması kobra yılanı saklamasından beterdi. Herkes korkusundan kitaplarını def etmeye çalışıyordu. Ben askerdeyken bir olaya **şahit oldum**. Çankırı Mevlevihanesi'nin bütün kitapları korkudan toprağa gömülmüştü. Bana gösterdiler. Onca kitabın içinde çürümemiş tek bir kitap bulabildim: Bir Nesimi Divanı...
5. Anlatmaya çalışsan anlamıyorlar. O zihniyet taa damarlarına kadar işlemiş. Ona ve onun gibilere çok yardımcı olmamız lazım. Ben de namaz konusunda şöyle bir manzaraya **şahit oldum**. Yine ev sohbetlerimizin yapıldığı bir evdeydik. İkindi ezanından sonra namaz kılmaya kalktığımızda oraya gelen kardeşlerimizden biri "Ooh size, ne kadar güzel" niçin diye sorduğumda "Allah
6. İnsanlık 11 ay 4 gün önce gönderdi. Acil servise kaldırıldığım gecenin birinde, nöbetçi doktorla, onu muayene odasının önünde bir saat izleyen bir adamla konuşmasına **şahit oldum**. Adam oğlunun karıştığı bir kavgada öldüğünü, ölen gencin adını vererek O'nun babası olduğunu söyledi ve "O gece oğlum bıçaklandıktan sonra bu hastaneye getirilmiş ve nöbetçi
7. Çift olarak size maşallah diyorum-gıpta ediyorum-nazar değmesin diye bir daha maşallah diyorum. Böyle anneden böyle hakkaniyetli bir çocuk nasıl çıkar merak ediyorum. Çok kez **şahit oldum**. Eşi ölmüş yaşlı bayanlarda bir kıskançlık, çekememezlik, öfke gibi duygular hüküm sürüyor. Belki annenizde elinde olmadan böyle bir hata yapmış olabilir.

Tablo 4.85. (devam)

8.	Fakat online içeriğe yönelince bir şeyi fark ettim ki o da bu şekilde pdf içeriklerine sıkıştırılmış güzel yazıların zamanla destekçi azalması, yazarların bir çoğunun bu işe üniversite yıllarında yapması ve ardından gelen gelen yıllarda yaşam savaşının içinde kendilerini bulunca zaman ayıramaması, takipçilerin o ilk zamanlarda bulunan ve hiç bitmesini istemediğim amatör ruhu zamanla kaybetmesi durumlarına **şahit oldum**.
9.	Mehmet Ali Ağabey bu kez sahiden çok yorgun görünüyordu. Paris'teki kıza gönülden bağlanmıştı. Daha sonra anlatırken gözlerinin dolduğuna **şahit oldum**. Çünkü biz Paris'ten ayrıldıktan sonra kız bileklerini kesip intihara teşebbüs etti. Kullanıldığını hazmedememişti.
10.	adli tıpçıların, parçalanmış cesetleri plastik poşetlere faraş faraş doldurduklarına **şahit oldum**..."
11.	sayılıp sevilen biri olduğu için onu çağırdılar. O da bizi tutukluların elinden aldı. Cezaevi yetkililerine defalarca "Böyle cezaevi olmaz, tutukluların can güvenliği yok" dediğine **şahit oldum**. Ben de onlara "Bu görevi sizin değil, bizim yapmamız gerekiyor" dedim. Her tutuklunun suçu farklı. Dışarıdaki hayatlarını içeride de devam ettirmek istiyorlar.
12.	Onun eline su bile dökemeyecek olan sıradan bazı "konservatuar müzikçileri", üzerine çok geldiler, canını çok sıktılar sevgili hocamızın. Sudan bahanelerle okuldan uzaklaştırmaya çalıştılar. Bunlara **şahit oldum**. Olan biteni bazen bana anlatır, dertleşirdik. Ama bunca ayak oyunlarına rağmen sinirlerine yenilip sesini yükselttiğini hiç işitmedik.
13.	Ben özellikle 1990'ların sonuna kadar chat odalarında oldukça fazla zaman geçirdim. Bu dönemde insanların psikolojisinin değiştiğine **şahit oldum**. İnsanların çoğu uydurdukları 10 hatta kimi zaman 20 ayrı kimliğe sahipti. Bunların her birini de bir şekilde yönetmeyi başarıyorlardı.
14.	İletişimin birinci öğesi karşımızdakini dinlemekten geçer. Görüşme yapmak için yanıma gelen bir çok danışanımda şu duruma **şahit oldum**. "Öğretmenim beni anlamıyor.", "Annem beni anlamıyor." Anlamanın olabilmesi için dinlemenin olması gerekir. İletişim kuramamamızdaki en büyük etken, karşımızdaki dinlememiz ya da dinliyor gibi görünmemizdir.

Yukarıdaki tabloda yer alan örneklerde olumsuz anlam içeriğine sahip pek çok ifadenin varlığı dikkat çekmektedir. Bu, OSP'nin metnin geneline yayılmasını da beraberinde getirmektedir. Örneğin 3 numaralı metinde *öyle olaylara şahit oldum ki!* ifadesinde geçen *öyle olaylar, ki* ve ünlem işareti, şahit olunan olayların dehşet verici olduğunu sezdiren, ipucu niteliğinde ögelerdir. Devamındaki insanı bezdiren, *kahreden, çaresiz bırakan, ellerini kollarını bağlayan* ifadeleri de şahit olunan olayları niteleyen olumsuz ifadeler olarak OSP'yi desteklemektedir. Olan bitenlere sadece tanık olmak; başka bir deyişle bir şey yapamamak, elinden bir şey gelmemek, "güç" kavramını akla getirmektedir. Gücün başkalarına yaşam alanı tanımayacak kadar fazla olması nasıl OSP doğuruyorsa, sınırlı olması da yetersizlik, acizlik sebebiyle OSP oluşturmaktadır.

Diğer tanıklardan 3 ve 4. örneklerdeki *olay,* 5. örnekteki *manzara* ve 8, 14. örneklerde geçen *durum* genel ad niteliğindeki sözcükler *şahit ol-* eylemi ile eşdizimlenmekte, OSP yüklendikleri geniş bağlamdan hareketle kesinlik kazanmaktadır. Ancak bu genel adların "duruma, olaya, manzaraya şahit olmak" biçimindeki dar bağlamlarında da OSP sezilmektedir. Bu durum, söz konusu adların OSP potansiyeli taşıdığı noktasında ipucu vererek konunun ayrıca incelenmesi gerektiğini düşündürmektedir.

Şahit ol- eylemi etrafındaki OSP halkasını oluşturan kullanımlardan bir diğeri "şaşırtıcı ya da absürt bir şeyle karşılaşmak" üzerinedir. Bu kullanımlarda dikkat çeken husus, metin üreticisinin şahit olunan şeye, duruma, olaya karşı takındığı tutumun çoğunlukla "yadırgayıcı, eleştirel" olmasıdır. Bunun gerekçesi insanların; bir toplumun ya da topluluğun genel kabulleri çerçevesinin dışına çıkan hemen her şeyi "olumsuz" kategorisinde değerlendirmesi olabilir. Neticede kabuller ve kurallar sınırlar çizmek suretiyle belirsizliği ortadan kaldırarak hayatı kolaylaştırmaktadır. Bunların dışına çıkmak ise belirsizliğe, öngörülemezliğe neden olmaktadır. İlgili örnekler şöyledir:

Tablo 4.96. "Şahit ol-" biriminin ikincil OSP halkası

1. PuCCa'yı bilmeyeni dövüyorlar blog aleminde. Kendisini takip de ederim fakat son yazısıyla çok enteresan bir şeye **şahit oldum**. "Nihayet" biriyle seviştiğini yazmış. Buraya kadar normal, kişisel alanı orası, istediğini yazar. Ancak PuCCa seviştiği halde orgazmı yorumcuları yaşamış. Yorumlar şu minvalde Hayırlı olsun- hadi
2. zannediyorum 13-14 sene önce, bir toplantı halinde, Sayın Demirel paçasını sıyırmak suretiyle çorabının içinde bulunan 10-15 parça pastırmadan birini ağzına atmıştır. Ben buna şahsen **şahit oldum**... Şimdi böyle birinin 21. centruy'ye giderken muvaffak olması, o biraz, mümkün olmaması lazım. Gittik Geldik Yani Öbür Tarafa Onu bir ver bakalım. O geliyor. Kokulu
3. fırına koyduğum patlıcanların feci şekilde patlamış olduğunu gördüm. Böylece patlıcan, patlasın senin kocan lafının da nereden çıktığını bizzat yaşamış oldum. Remedıos, közde patlıcanın patladığına **şahit oldum,** sizin yazdığınız kadar ses yapanını daha duymadım. İlginç bir deneyim olmuştur sizin için.
4. N: Ve insanlar gidip emm kitapçılarda nasıl o kitabı istediklerini biliyor musunuz? Ben kulaklarımla **şahit oldum**.
   Bihter'in kitabını istiyoruz.
   B: Allah Allah…
   N: Demiyor ki Aşk-ı Memnu romanını istiyorum.
   Bilmiyor ki.
5. her şey normalken çocuk sahibi olamayanlarla birlikte polikistik overli olmasına rağmen gebe kalıp erkek gibi tüylenme yaşayanlara da **şahit oldum**.
6. Bu şoförlerin veya apartman görevlilerinin, bu müşterinin eşinin doğumgünü veya evlilik yıldönümleri için, Sevgililer Günü için bir şeyler beğenmek üzere görevlendirildiği zamanlara **şahit oldum**.
7. Gördün mü, üç dairesi olan falanca beyin kendisi bir kuyrukta, çocuğu bir kuyrukta, villaları var yardım alıyorlar, gözleri çıksın inşallah gibi sözleri Değirmendere'den ayrılıncaya kadar dinledim, bazen de olaylara yerinde **şahit oldum**.
8. teknolojili televizyonlar arasındaki farkı hala tam olarak bilmeden televizyon almaya gidiyoruz. Bulunduğum bir alışveriş merkezinde arkamdaki müşteriyle satış elemanı arasında şöyle bir konuşma yaşandığına **şahit oldum**: Hangi modellerden düşünüyorsunuz? O büyük olanlardan var ya hani... "LCD"mi? "Yok daha "eskimedi" de değiştirelim dedik. Televizyonu "O büyük olanlardan..." diye tarif eden amcanın,
   kulak kabartıyorum... Yemekler üzerine yorumlar yapıyorlar, ziyafet planları kuruyorlar... hatta birbirlerine etin iyisini, sebzenin tazesini nereden alabileceklerini öğütlüyorlar... yemek tarifleri değiş tokuş ettiklerine bile **şahit oldum**... İçimden yanlarına gidip, sizi yanlış değerlendirmişim, galiba siz benden daha gurmesiniz... demek geliyor. Bunu yapmayacağımı biliyorum, ama belki de "acıktığını bilmezsen, doyduğunu nasıl bileceksin?" dediklerinde
9. tatmin olmazlar hep içlerinde bir boşluk kalır ve kendilerine bir haksızlık yapıldığı izlenimi doğar. Ben öyle düşünüyorum, ama meslektaşlarımın başka türlü düşündüklerini gördüm ve **şahit oldum**. Mesela Yargıtay Başkanı Osman Bey hâkimlerin asosyal olmasını tavsiye etmiştir. Bu son derece yanlış bir teşhistir. Çünkü asosyallik psikolojik bir sorundur, hâkimlerin psikolojik bir sorunu.

Tablo 4.97. (devam)

10. gibi, ceza kurulunca da yeterince korunmuyor: "Amatör kümelerde sahada rakibini döven, hakem kovalayan bazı sporculara ceza olarak bir ya da iki maç verildiğine defalarca **şahit oldum**. Ceza kurulunun dirayetsizliği olarak nitelendirilebilecek bu durum, amatör futbolun gelişimi önünde çok büyük bir engel oluşturmaktadır. Bazı kabadayı edalı sporcular, verilen komik cezalar karşısında
11. sap yanı, bayan yanı uygulaması bile yok. Buna Kuala Lumpur'dan Taiping'e giderken yanına oturduğum başı kapalı Müslüman bir Malay kızla seyahat etmemle de bizzat **şahit oldum**. Her inanış ve görüş saygı görüyor gibi olsa da Müslümanların devlet tarafından kayrıldığı bir gerçek. Tüm devlet işlerinde çoğunluğu kadın olmak üzere Müslüman Malay ve.

Tablodaki örneklerin çoğunluğunda ya da yazarın eleştirel, yadırgayıcı tutumu *şahit ol-* eylemi ve bir arada kullanıldığı diğer ifadelerle desteklenerek söyleme yansımaktadır. Ancak 5. örnekte diğerlerinden farklı olarak "olumsuz istisnai durumlar" söz konusudur. Burada herhangi bir eleştiri ya da yadırgama mevzubahis olmamakla beraber, karşılaşılan *her şey normalken çocuk sahibi olamama, polikistik overli olmasına rağmen gebe kalıp erkek gibi tüylenme* ifadeleri, öngörülen ya da beklenenin dışında gerçekleşen olumsuz durumlardır.

Şahit ol- eyleminin OSP kazandığı bir başka anlam halkası ise "kötü, olumsuz bir durum, olay vb. yaşamak, tecrübe etmek" ile ilgilidir. Bu kullanımlarda metin üreticisi *şahit ol-* eylemini "başından geçmek" anlamında kullanmaktadır. İlgili örnekler şunlardır:

Tablo 4.98. "Şahit ol-" biriminin üçüncül OSP halkası

1. Hafif de olsa birkaç depreme **şahit oldum**; bu bakımdan ayağımızı bastığımız zemin hareketlenince nasıl büyük bir dehşetin yaşandığını azçok biliyorum.
2. Çünkü bugüne kadar çok sözler verildiğine, ancak yapılmadığına bizzat **şahit oldum**.
3. Benim hayatıma ne kızlar girdi, ne aşklar yaşadım ben, ne entrikalara ne dolaplara **şahit oldum**.
4. Bir iki kere, masamda arkadaşlarımla konuşurken Mehmet Bey hakkında sarfettiğim dedikodu mahiyetinde önemsiz sözlerin Mehmet Bey'in kulağına gittiğine **şahit oldum**.
5. Fakat sonunda ne yazık ki hislerimin beni aldatmadığına **şahit oldum**.

1. örnekte metin üreticisi deprem felaketini "tecrübe etmiş" biri olarak bu afetin yaşattığı dehşet hissini anlayabildiğini belirtmektedir. 2 numaralı cümlede *verilen sözlerin tutulmaması* konuşurun birçok kez yaşadığı bir durumdur. 3 ve 4 numaralı metinlerde OSP "gizlilik" temelinde oluşmaktadır. 3. cümlede yer alan *entrika, dolap* sözcükleri "gizli kapaklı" yapılan işlere işaret etmektedir. 4. cümlede *dedikodu mahiyetinde, kulağına gitmek* ifadeleri gizli kalması gereken bir şeylerin duyulması bağlamında OSP oluşturmaktadır. 5 numaralı cümlede geçen *ne yazık ki* ifadesi şahit olunanın olumsuzluğuna kesinlik

kazandıran bir kullanımdır. Bu doğrultuda tüm örneklerin ortak noktası metin üreticisinin kötü, olumsuz olay veya durumu bizzat tecrübe eden, yaşayan "özne" olmasıdır.

4.29. Tanık ol-

Tanık ol- birimi ÇGTS'de "bir olayı görmek ve duymak, şahit olmak"[50] biçiminde tanımlanmaktadır.

Tanık ol- eylemi kapsamında incelenen 100 örnekten 54'ünde OSP tespit edilmiş, 5 örneğin bağlam temelinde incelenmesine karşılık OSP tespiti için yeterli olmadığına karar verilmiştir.

İncelenen metinlerde *tanık ol-* eyleminin olumsuz bağlamda kullanılabilecek şu sözcük ve söz grupları ile eşdizimlendiği tespit edilmiştir:

> *Zulüm* (2), *komik bir şey, bilmediğim bir gerçek, çıkış (sert konuşmak anlamında), haksızlık, dejenere, yıpranış, çöküş* (2), *çapkınlık, başına gelmek, zincirleme yaya kazaları, ürkütücü bir ifade, hata yapmak, "aşağılık, günahkar,adi suratlı", zarar vermek, tartışma, saldırı, kendini ... soyutlamak, zorla seyrettirmek, öldürülmek, tüyleri diken diken olmak, geri çekilmek zorunda kalmak, olay, tokat atmak, çok olay* (2), *iç açıcı olmayan, cinayet, uyuşturucu kullanmak, yanılmak, kavga, mide bulandırıcı, günübirlik ilişki, günah, iğrenç sırıtma, acınacak duruma düşmek, geriye gitmek (gerilemek anlamında), yok etmek, birbirine düşürmek*

Tanık ol- eylemindeki OSP, çoğunlukla metnin geneline yayılan bir görünüm sergilemektedir. OSP sadece eylemin kullanıldığı cümlede değil, öncesinde veya sonrasında aktarılanlarla bağlama yayılmaktadır. Aşağıdaki örnekte ilgili birim üzerindeki OSP'nin bağlam içinde anlaşılır olduğu gözlemlenmektedir:

> *bunla uğraşacaktım anlayacağınız. İyice yaklaşınca yaka kartında yazan ismi okudum. Hasta bakıcı Emin Yağlan'dı gelen. "Selamünaleyküm Murat Bey." "Aleykümselam, buyurun." "Efendim ben bi olaya* ***tanık oldum*** *da onu şey etmek istedim." "Buyurun edin, dinliyorum." "Hastaneye yeni gelen, o oturan çocuk, adı neydi?" "Zeki, Zeki Parlak." "Ha evet o. Onu taşıyan hasta*

[50] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 02.07.2022)

Yukarıdaki bağlamda aslında nötr bir anlam ifade eden *olay* sözcüğünün herhangi olumsuz anlama sahip bir sıfat vs. ile nitelendirilmediği, dolayısıyla geniş bağlamda olayı açıklayan ya da betimleyen ifadelere ihtiyaç duyulduğu görülmektedir. İncelemenin sınırlı bağlamı olayın niteliğine dair fikir edinmek için yeterli olmamakla beraber *şey etmek istedim* kullanımı bir tereddüt ifadesi olarak ipucu olarak değerlendirilmelidir. OSP'nin dil kullanırının duygu ve düşüncelerini, tutumunu, tercihini, bakış açısını örtük bir şekilde yansıtan tutum dili olduğu düşünüldüğünde kişinin tanık olduğu olayı dile getirmekte zorlanmasından pek de iyi bir olaydan bahsetmeyeceği anlaşılmaktadır. OSP'nin bağlam temelinde ortaya çıktığı bir başka örnek ise şöyledir:

> *Devrimci tutsaklar için yapılmış ve oldukça şiddetli bir direnci ve acıyı yansıtan bir türkü ("Özgürlük Mahkumları") çalınırken, yüzlerce izleyicinin kalkıp neşe içinde halay çektiğine **tanık oldum**.*

Yukarıdaki cümlede OSP'nin varlığını tespit etmek için cümlenin tamamının görülmesi gerekmektedir. Neşe içinde halay çekilen türkünün hikayesi öğrenildiğinde tanık olunan olayın aktarıcısı tarafından garip karşılandığı, doğru bulunmadığı anlaşılmaktadır. Olıumsuzluğun metne yayıldığı bir başka örnek şöyledir:

> *Öyle sanatçılar vardır ki, uzun süre onları önemsediğimizin ayrımına varmayız. Son olarak Lovis Corinth örneğinde **tanık oldum** buna. Lenbachhaus ile Wolfgang Gurlitt Müzesi'ni gezerken birdenbire ürperdim; nasıl olmuştu da böyle bir ustaya bunca zaman haksızlık etmiştim! Geç de olsa bu yanlışlığı gidermek (...)*

OSP işaretleyicisi olarak değerlendirilebilecek pek çok unsurun bulunduğu yukarıdaki metinde *tanık ol-* eylemi "fark etmek" anlamında kullanılmıştır. Ürpermek, *nasıl olmuştu da, haksızlık etmek, geç de olsa, yanlışlık* kullanımları tanık olunan, bir anlamda fark edilen şeye dair konuşurun pişmanlık, geç kalmışlık duygularını yansıtmaktadır.

> *Fakat söz konusu kitap çalışması yarım kaldıktan sonra, Adnan Çoker'in fotoğrafla primitif resimler arasındaki ilişkiyi, kendisinin tek başına keşfetmiş gibi yaklaştığına **tanık oldum**. Akademik hegemonyaya bir süre zorunlu teslimiyet gereği olarak da göze aldığım bu iyi niyetliliği şimdi geri alıyor ve yazımı böylece düşünce ve buluşları paylaşmaya değmez (...)*

Bu örnekte tanık olunan olumsuz durum "haksızlık, başkasının emeğini kendi emeği gibi gösterme" olup *tek başına keşfetmiş gibi, hegemonya, zorunlu teslimiyet, göze almak* eşdizimlileri ile işaretlenerek geniş bağlamda verilmektedir.

*Geçenlerde özel televizyon kanallarından bir tanesinde başta 27 Mayıs olmak üzere "askeri darbeler"i konu yapan bir tartışmaya **tanık oldum**. Ve, Türkiye'de sosyalistlerin bu şaklabanlığa son verecek bir güç olarak ortaya çıkmamalarına bir kez daha hayıflandım. Sistem içi alternatiflerin bu kadar itibar kaybettiği, inandırıcılıktan uzaklaştığı (...)*

Yukarıdaki örnekte tanık olunan *tartışma*, televizyon kanallarında çeşitli konuların gündeme getirildiği ve fikirlerin paylaşıldığı bir tartışma programını karşılaması sebebiyle tek başına OSP için yeterli olmayabilir. Ancak burada "konu yapmak" kullanımı dikkat çekicidir, bunu söyleyen kişinin *askeri darbeler* konusunun bu tür programlarda tartışılmasına dair olumsuz tutumunu yansıtmaktadır. Tanık olunan olaya dair duygu ve düşüncelerin aktarılmasında kullanılan *şaklabanlık, hayıflanmak, itibar kaybetmek, inandırıcılıktan uzaklaşmak* ifadeleri de OSP'yi açıkça ortaya koymaktadır.

OSP'nin metnin geneline yayıldığı aşağıdaki örnekte ise bağlamda geçen "medya komedisi, matrak, ilginç" sözcük ve söz grupları "rekabete tanık olmak" üzerindeki OSP'yi güçlendirmektedir:

*Size önce bu duruşmalar sırasında Mudanya rıhtımında yaşanan, gözlerimle gördüğüm medya komedisini anlatayım. Mudanya'da iki gün kaldım. Özellikle televizyon kanalları arasındaki inanılmaz rekabete **tanık oldum**, çok matrak olaylar gördüm. Bunlar basına ve ekranlara yansımıyor. Doğal olarak herkes duruşmalara şartlanmış, haber ve röportaj peşinde koşuyor. Ama işin perde arkası çok ilginç!*

Tanık ol- eylemi üzerindeki OSP'nin bağlam temelinde daha anlaşılır olduğu diğer örnekler ise şöyledir:

Tablo 4.99. "Tanık ol-" biriminin OSP örnekleri

1. veya davandan ayrıldın?" Yıllar sonra bu soruyu açıklamak daha kolay geliyor bana. Çünkü PKK'nın yürüttüğü davanın benim havai ettiğim dava ile hiçbir alakası olmadığına **tanık oldum**. Bütün zamanlarda yüzeyselliğin dışına sarkarak gerçek mânâda bu dava benim davamdır demedim, diyemedim. Esasen de olayların bu noktaya değin dayanacağını kaçınılmaz bulmuştum. Ve tahminimde de
2. Zaten kabahat bendeydi. O yaz beni özlediğini söylemişti sık sık, onu hiç arayıp sormamıştım. Daha sonra nişanlarına giden kadınların konuşmalarına **tanık oldum**. Ağaçların arasına götürmüş nişanlısını, kucağına oturarak, boynuna sarılarak gelinliğinle poz vermiş. Helâl olsun diyordum. Özgürlüğün keyfini çıkarıyor, söylentilere pabuç bırakmıyor. "Ya bozulursa?" diye meraklanıyorlardı kadınlar.
3. köpürür, hemen "o orospu çocuğunun namussuzlukları"nı sayıp dökmeye koyulurdu. Gençliğinde İstanbul'un kabadayılık çevrelerinde yetişmiş olduğu iddiasındaydı. Öyle bir sınavdan geçişine tek bir kez **tanık oldum**. Bir gün birlikte Behice Boran'ı ziyarete gitmiştik. Mehmet Ali Aybar da oradaydı. Bir tartışma çıktı. Kemal Tahir ileri-geri konuşmaya başladı.

Tablo 4.88 (devam)

4.	ilk kez yaşamıma giriyordu. Onu başka bir gözle incelemeye koyuldum. Pis paralar içinde yüzen büyük burjuva diye etiketlemeden önce. Dava dosyalarını, savunmasını nasıl hazırladığına **tanık oldum** birkaç kez. Beyninin yaydığı elektrikli bir rüzgâr beyazlamış sarışın saçlarını uçuruyordu. Gözleri büyüyor, garip ışıklar saçıyordu. Savaş yöneten bir komutan gibi hazırlıyordu savunmayı, tüm etmenleri
5.	Sevgilim" filminde gördüm Hiroşima'yı. İki tutkulu insanın, bir kadınla bir erkeğin, her şeyi unutmak için, her şeyi en ufak ayrıntısına dek bir bir hatırlamalarına **tanık oldum**... Kurosava'nın "Ağustosta Rapsodi" filminin yaşlılarıyla birlikte izledim Nagazaki semalarındaki açılıp kapanan o korkunç gözü... Hiroşima'yı Bağdat'ta gördüm. İşgalden, savaştan önceydi. Bağdat Hastanesi'nde yatan çocuklar uranium
6.	Gerçekten, bu gezi sırasında, acı tatlı ya da gülünç pek çok serüven yaşadım. Korka korka helikoptere bile bindim. Pek çok şaşırtıcı olay ve görünüme **tanık oldum**. Örneğin, bindiğimiz uçağa bomba kondu. Ya çocuk hırsızlar tarafından, yol ortasında soyulmaya ne demeli! Gurbette, yüksek ateşle yataklara düşüp otel odasında inim inim inlediğim günleri
7.	özelde eşimle kardeş gibiyiz. Bu beni rahatsız ediyor. Kendisine bazen ifade ediyorum ama sesini çıkarmıyor. Konu hemen kapanıyor. Bu arada kendi kendini tatmin ettiğine **tanık oldum**. Hayatında başka biri olmadığına eminim. Ama acaba aramızdaki sorun ne? Eğer böyle devam ederse, boşanmak en doğrusu diye düşünüyorum. Kendimi kötü hissediyorum.

Yukarıda sıralanan bulgulardan hareketle tanık ol- biriminin OSP'sinde en çok etkili olan kavramsal alanın "güç" olduğu söylenebilir. Gerçekleşen olumsuz şeylere tanık olup gücün sınırlı olması sebebiyle bir şey yapamama, yalnızca tanık olma durumu OSP'ye kaynaklık etmektedir.

Tanık ol- birimindeki OSP'yi besleyen bir başka anlam halkası "gizlilik"tir. *Gerçek* sözcüğü *tanık ol-* eylemi ile eşdizimlendiğinde OSP ortaya çıkmaktadır. Aşağıdaki örneklerde "saklanan, gizlenen, örtbas edilen bir şeyin ortaya çıkışına tanık olmak" anlamı etrafında oluşan OSP'yi görmek mümkündür:

Tablo 4.100. "Tanık ol-" biriminin "gizlilik" kaynaklı OSP kullanımları

1.	Başını çeviren Michael oldu. Neden sonra, o yabancının hâlâ orada dikildiğini bilerek ve ilk sorusunu hatırlayarak, "Vicdan azabı," dedi. "Öyle bir şeye **tanık oldum** ki, şu yaşıma kadar bilmediğim bir gerçekle karşılaştım. Şeytan dokundu bana ve kâbuslarıma, yaşantıma girdi. Her baktığım, çirkin ve kötü geliyor artık." Birden kusmaya başladı.
2.	Şimdi ben bunları neden anlatıyorum. Acele etmeyin, tatilde Antalya bölgesine gittim ya, malum, ayağım için çok yüzmem gerekiyordu, gazetelerden öğrendiğim bir gerçeğe bizzat gözlerimle **tanık oldum**. Almanlar, İngilizler, İsrailliler, Ruslar, Norveçliler, Araplar Akdeniz Bölgesi'nde özellikle dağ köylerinde dönüm dönüm arazi satın alıyorlar. Sadece İngilizler, Almanlar için yapılan siteler var.

Birinci metnin bağlamında *tanık ol-* birimi *öyle bir şeye* ifadesiyle kullanılarak merak uyandırılmış ve tanık olunanın inanılması güç bir olay olduğu vurgulanmıştır. Ardından

gelen *şu yaşıma kadar bilmediğim bir gerçekle karşılaştım* ifadesi tanık olunan şeyin saklanan, gizlenen, bilinmeyen olduğunu ortaya koyarak OSP'yi desteklemektedir. Tanık olunan olay ele alınan metin parçasında henüz açıklanmamış olsa da tanık olunan şeyin olumsuzluğu metne yayılan pek çok eşdizimli yapı (vicdan azabı, şeytan, kâbus, çirkin, kötü, kusmak) ile işaretlenmiştir.

İkinci metinde *gerçeğe tanık olmak* üzerindeki OSP'nin *bizzat gözlerimle* zarfıyla pekiştirildiği dikkat çekmektedir. Buna benzer bir örnek aşağıdaki cümlede de yer almaktadır:

> *Uyuşturucu illetinin koskoca bir delikanlıyı, bir babayiğidi nasıl acınacak bir duruma düşürdüğüne gözlerimle **tanık oldum**.*

Tanıklar arasında birim üzerindeki OSP'nin çokluk vurgusuyla güçlendiği örnekler de dikkat çekmektedir. *Tanık ol-* eyleminin eşdizimlendiği *pek çok olay, nice olay, çok olay* gibi kullanımlar buna örnektir. Bir başka örnekte ise "hep" zarfı süreklilik vurgusu ile eylem üzerindeki OSP'yi desteklemektedir:

> *(...) istenen içki alınıyor. Dışardan ithal edilse, daha ucuz olabilir, ama zahmetsiz olduğu için bütün diplomatlar buradan alıyor. Bayılıyorlar. Fırsat bulunca bizden çok içtiklerine hep **tanık oldum**. Hepsi içmiyor da yarı yarıya içiyorlar denebilir. Zevkleri de bize göre yüksek. Black Label, Chivas Regâl gibi pahalı markaları yeğliyorlar. Yalnız bir sorunları daa var.*

İncelenen veri setinden yola çıkarak "tanık ol-" eyleminin OSP taşıdığı tespit edilen anlamlarını şöyle sıralamak mümkündür:

1. Kötü, olumsuz, istenmeyen bir olaya, duruma, sürece vs. şahit olmak
2. Gizlenen, saklanan, örtbas edilen bir gerçeği öğrenmek

4.30. Taraf ol-

Taraf ol- birimi ÇGTS'de *taraf çıkmak (veya olmak)* maddesi altında *taraf tutmak*[51] şeklinde tanımlanmakta; *taraf (veya tarafını) tutmak* fiilinin açıklaması ise "Birinden yana olmak, birinin görüş ve düşüncesini desteklemek."[52] şeklinde verilmektedir. Bu sözlük

[51] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 16.08.2022)
[52] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 16.08.2022)

tanımında herhangi bir olumsuzluk söz konusu değildir. *Taraf ol-* birimi kapsamında incelenen 100 tanık içinde OSP tespit edilen örneklerin sayısı 31'dir. Bu tanıklardan 23'ü "taraf tutmak" anlamı ile ilişkili olarak "tartışmalı bir durumda pozisyon almak" anlamı etrafında OSP halkası oluşturmaktadır. Bu bağlamda *taraf ol-* birimi olumsuz anlam özelliği taşıyan şu sözcük ve söz grupları ile eşdizimlenmektedir:

Çatışma, müdahale, tartışma (3), *savaş, eşitsiz ilişkiler, hasım, sorun* (2), *konu, uyuşmazlık* (5), *olay, dava* (2)

Yukarıda sıralanan kullanımlar yanında OSP'nin geniş bağlam temelinde anlaşılır olduğu örnekler de bulunmaktadır:

Tablo 4.90. "Taraf ol-" biriminin birincil OSP halkası

1.	Uzmanlar ısrarla, kuzeye yapılacak bir köprünün hem ulaşım sorununu çözmeyeceğini, hem de çevreyi olumsuz etkileyeceğini belirtiyor. Köprüye **taraf olan** ulaşım otoriteleri bile, İstanbul'un kuzeyinin ulaşım yoğunluğundaki payının yalnızca yüzde 2 olduğunu, üçüncü bir köprünün rant avcılarına yarar sağlamaktan başka bir işe yaramayacağı uyarısında bulunuyor.
2.	gibi hareket edilerek hedef seçilen yerleşim birimlerine saldırılar düzenleniyor ve tespit edilen isimler sırasıyla öldürülüyorlardı. Kamuoyu tarafından faili meçhul olarak nitelendirilen bu eylemler, esasen **taraf olan** kuvvetlere göre gün ışığı kadar aydın sayılırdı. Önemli olan "zafer" için üstünlük sağlamaktı. Ve her şey bunun adına yapılıyordu!
3.	Bu noktaya nasıl geldiğimizi idrak etmek zorundayız. Çünkü belki de nihayet, kimsenin hasbelkader yaşayamayacağı bir döneme giriyoruz. Kimse hasbelkader yaşayamayacaktır, çünkü, bir ihtimal, ölecektir. **Taraf olan**, öldürmeye mecbur kılınacaktır -taşınması zor bir yüktür. Seyreden, katliam seyretmek zorunda kalacaktır- kolay iş değildir.
4.	Aman yapmayın. Basın zaten üstümüze geliyor şu sıralar hiç doğru olmaz bu? Yemek tarifi yazarları bile aleyhinizde yazı yazmışlar. Hiç benden **taraf olan** bir yazı yok mu lan? Var efendim. Alanya'da turist kadınlara tecavüz ettikten sonra öldüren katil demeç vermiş. Bakanım yerden göğe kadar haklıdır.

Tablodaki örneklerde de görüldüğü gibi taraf olmak karşıt veya farklı istek, görüş ve düşüncelere sahip olan kişi, grup, görüşler temelinde ortaya çıkan tartışmalı durumda pozisyon almak anlamı etrafında OSP doğurmaktadır. 1. örnekte metin üreticisi olumsuz tutumunu düğüm sözcüğün yer aldığı tümceden bir önceki tümcede aktardığı olumsuz uzman görüşü ile desteklemektedir. *Köprüye taraf olan ulaşım otoriteleri bile* ifadesinde "bile" sözcüğü karşıt görüşte olan grubun beklenmeyen destekleyici tutumunu yansıtarak OSP'yi güçlendirmektedir. 2. metinde faili meçhul olarak bilinen eylemlerin *taraf olan* kuvvetler tarafından gerçekleştirildiği sezdirilmekte; *saldırı, öldürmek* ve tırnak işareti ile vurgulanan *"zafer"* sözcükleri ile OSP metin geneline yayılmaktadır. 3. metinde tarafını belli etmenin istemediği bir eylemi gerçekleştirmeye (öldürmeye) mecbur kalma ile sonuçlanacağı belirtilmektedir. Eylemin kullanıldığı bağlamda *ölmek, öldürmek, taşınması*

zor bir yük, katliam, seyretmek, zorunda kalmak, kolay iş değil, angaje olmak, cinayetleri savunmak ifadeleri ile OSP metnin bütününe yayılmış durumdadır. 4 numaralı örnekte "aleyhine" yazılar yazılan kişinin *hiç benden taraf olan bir yazı yok mu?* sorusunda geçen "hiç" sözcüğü ve sorunun yanıtı OSP'yi güçlendirmektedir.

Birimin yukarıda sözü edilen anlamının bir iç halkası olarak değerlendirilebilecek bir başka OSP halkası "istekleri, düşünceleri, görüşleri, beklentileri, çıkarları farklı olan kişi veya gruplardan her biri" anlamı etrafında oluşmaktadır. İlgili örnekler şunlardır:

Tablo 4.91. "Taraf ol-" biriminin ikincil OSP halkası

1.	ve emlak muhasebeleri bölümleri eklenerek "Varidat muhasebesi" denilmişti. Bu dönemde verginin iki tarafı olan, vergi alacaklısı devlet ve vergi borçlusu mükellefin yanında bir üçüncü **taraf olan** sarraflar ve mültezimler bulunmaktadır. Bu üç kesimin birbirlerine karşı hak ve ödevlerinde ortaya çıkan uyuşmazlıklar öncelikle idari yoldan çözüme kavuşturulmaya çalışılır,
2.	beklenilenin tam tersine büyük bir hızla gerçekleşmesi nedeniyle çiftçi altın bir yıl yaşamıştır. Bütün mesele böyel bir ödeme temposunun önümüzdeki yıllarda nasıl sürdürüleceğidir. Üçüncü **taraf olan** Hazine açısından ise ilk bakışta beklenen sonuç sağlanamamış gözükmektedir. Hazine, beklediği finansman gideri azalışına ulaşamamıştır, çünkü Birliklerin alımları istendiği kadar kısılmadığı gibi tüm üreticilere seyyanen
3.	Konuya ilişkin tartışmada bir başka **taraf olan** Uluslararası Sosyalizm Akımı'nın önde gelen partisi SWP (İngiltere) konuya Dördüncü Enternasyonal'den ve PRC'den farklı yaklaşıyor.

Tablodaki örneklerde "taraf" sözcüğünün "ol-" eylemi ile henüz semantik bütünlüğe ulaşmadığı dikkat çekmektedir. Bununla birlikte "taraf" sözcüğünün, ilgili bağlamlarda ÇGTS'de yer alan *istekleri, düşünceleri karşıt olan iki kişiden veya iki topluluktan her biri*[53] tanımlaması ile tutarlılık göstererek OSP yüklendiği görülmektedir. Bu anlam etrafında oluşan OSP birincil anlam halkasında olduğundan daha zayıftır. Benzer biçimde *taraf ol-* biriminin birleşik eylem oluşturmadığı farklı kullanımlara da tespit edilmiştir. Bu kullanımlarda da yukarıdaki örneklerde olduğu gibi farklı grupların varlığı söz konusudur; ancak metin üreticisi mevcut gruplardan birini olumsuzluk içeren bir sıfat ile nitelemektedir. OSP'nin eşdizimlilik temelinde ortaya çıkarılabildiği ilgili kullanımlarda, *taraf ol-* birimi kendisinden önce gelen şu sözcük ve söz grupları ile bir arada kullanılmıştır:

Uzlaşmaz, kusurlu, galibiyeti kaçıran, kaybeden, zayıf

Taraf ol- biriminin veri setini oluşturan tanıklar arasında hukuk konu alanındaki kullanımların sıklığı dikkat çekmektedir. Bu kapsamda "anlaşmaya, antlaşmaya,

[53] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim tarihi: 15.02.2023)

sözleşmeye, uyuşmazlığa taraf olmak" birlikteliğine sık rastlanması, birimin hukuk diliyle ilgili bağlamlara özgü olduğunu göstermektedir. Ancak çalışma kapsamında birimin hukuk konu alanındaki kullanımlarının ağırlıklı olarak olumsuz ya da olumlu olduğuna dair bir çıkarıma varılmamıştır. *Sözleşme, anlaşma, antlaşma* gibi eşdizimlilerin yer aldığı bağlamlar incelendiğinde taraf olmak eyleminin "tabi olmak, kapsamında olmak, üye olmak" anlamında kullanılarak OSP yüklenmediği; bununla birlikte aynı konu alanı kapsamındaki *dava, tartışma, uyuşmazlık* sözcükleri ile eşdizimlendiğinde "tartışmalı bir durumda taraflardan biri olmak, pozisyon almak" anlamı ile karşıtlıktan kaynaklanan OSP'nin ortaya çıktığı tespit edilmiştir.

5. TARTIŞMA

Çalışmanın 4. bölümünde sunulan bulgular ve incelemeler kısmında *ol-* eylemi ile en sık eşdizimlenen sözcükler temelinde belirlenen 30 birim OSP bakımından incelenmiş ve tespit edilen kullanımlar değerlendirilmiştir. Bu bölümde ilgili bulgu ve değerlendirmelerden hareketle olumsuz semantik prozodiye kaynaklık eden kavramsal alanlar konusu tartışılacak, OSP doğuran ve OSP'yi destekleyen dilbilimsel şartlara dikkat çekilecektir.

5.1. OSP Kaynakları

Çalışma kapsamında elde edilen veriler OSP'ye farklı unsurların yön verdiğini ortaya koymaktadır. Bunların bir kısmı *gizlilik*, *azlık-çokluk* gibi semantik alanlar etrafında şekillenen kavramsal içeriklerdir. Bir kısmı ise dünya bilgisi gerektiren toplumsal, kültürel, politik, geleneksel ve dinî kabuller ile dünya görüşü temelinde şekillenmektedir.

5.1.1. OSP'ye Kaynaklık Eden Kavramsal Alanlar

İnsan zihni dil aracılığıyla dış dünyayı yapılandırmaya ihtiyaç duyar. Yapılar aracılığıyla belirlenen sınırlar insana kendisini neyin beklediğine ilişkin güvenli bir ortam sunar. Zihin, bu yapı etrafındaki beklentiler doğrultusunda bir örüntü ister. Çalışmamızda OSP'ye kaynaklık eden kavramların bir kısmının beklentilerimizle örtüşmeyen durumlarda görüldüğü tespit edilmiştir. Kanaatimizce "orta yol"u bir yapı olarak benimseyen insan zihni, bu çerçevenin dışına çıkılan durumları olumsuz olarak algılamaktadır. Bu bağlamda da bir şeyin "çok belirsiz" olması kadar "çok belirli" olması ya da "çok açık" veya "çok gizli/örtük" olması aynı derecede rahatsız edici olabilmektedir. Bu çalışmada ele alınan *ol-* fiili etrafında tespit edilen OSP'lerin daha çok gizlilik, azlık-çokluk, güç, belirlilik-belirsizlik, süreklilik ve anilik kavramları etrafında şekillendiği görülmektedir. Aşağıda bu kavramsal alanlara ilişkin betimleme ve tartışmalar yer almaktadır.

5.1.1.1. Gizlilik

Gizlilik kavramı pek çok yönüyle olumsuzluğu içinde barındırır. Bir şeyin gizlilik içinde yapılması veya gizli tutulmasının arkasında çoğunlukla olumsuz bir durum vardır. Yasak olan bir şey gizlice yapılabilir, başkaları tarafından istenmeyen, onaylanmayan bir şey gizli tutulabilir ya da bilinmesi istenmeyen veya tehlikeli sonuçlar doğuracak bir durum gizli tutulabilir. Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür. Çalışmada *aracı ol-, bağlantılı ol-, belli ol-, haberdar ol-, haberi ol-, sahip ol-, şahit ol-, tanık ol-* gibi dil birimleri etrafında tespit edilen anlam halkalarının bir kısmında OSP'nin gizlilik temelinde ortaya çıktığı dikkat çekmektedir.

Örneğin *aracı ol-* eyleminin OSP halkalarından biri, doğrudan gizlilik kavramının ürettiği "gizli bir işe aracılık etmek" anlamı etrafında oluşmuştur. Bu halkaya ait bir örnek şöyledir:

> *Rüstem, Mustafa ve Sophie'nin mektuplarına kendisinin **aracı olduğu** yalanını uydurmak için bu durumdan yararlanır.*

Bu metinde iki kişinin gizlice haberleşmelerine aracılık etme durumu vardır. OSP'nin kaynağı gizlice gerçekleştirilen mektuplaşmaya aracı olmak, daha genel bir ifadeyle gizli bir işe aracılık etmektir. Söz konusu birimin gizlilik kaynaklı bir başka olumsuz anlam halkası "yasa dışı, kural dışı bir işe aracılık etmek" üzerinedir:

> *Komisyon taslağa ayrıca yasadışı şans oyunu oynatan, **aracı olanlara** 2 ile 5 yıl arasında hapis ve para cezası verilmesini de taslağa ekleme kararı aldı.*

Yukarıdaki örnekte yasal olmayan, illegal iş ve işlemlerin yapılmasına yardım etmek söz konusudur. Eylemin bu anlam halkasına dâhil olan 9 kullanımı bulunmaktadır.

Bağlantılı ol- eyleminin "gizlenen, saklanan bir şey, kişi, oluşum vb. ile ilişkili olmak" anlamı üzerine ortaya çıkan OSP halkasına ait örneklerinde *büyü, suç örgütü, güvenlik açığı, ihbar, bomba, çete, örgüt* gibi gizlilik örüntüsü taşıyan unsurlarla eşdizimlendiği gözlemlenmektedir.

Belli ol- biriminde "gizlenmek istenen bir şeyin açığa çıkması" anlamı OSP halkası oluşturmaktadır. Gizlenmeye çalışılan şey; gizli bir ilişki, kötü niyet vb. şeyler olabileceği gibi karşı tarafa yansıtılmak istenmeyen endişe, üzüntü, yorgunluk gibi olumsuz psikolojik ya da fiziksel durumlar da olabilmektedir. Benzer şekilde *sahip ol-* biriminde de "açık

edilmeyen, gizlenen bir şeyi, bir duyguyu, bir düşünceyi, bir tutumu vb. bünyesinde barındırmak" anlamı etrafında OSP halkası oluşmaktadır: *içsel bir önyargı*, *sır* gibi.

Şahit ol- eyleminde OSP'nin gizlenen, gizli-saklı yapılan şeyleri öğrenmek üzerine oluştuğu örnekler bulunmaktadır. "*Ne entrikalara, ne dolaplara şahit oldum"* cümlesinde *entrika*, *dolap* sözcükleri ile gizlice yapılan işler ifade edilmektedir. Bir başka örnek şöyledir:

> *Bir iki kere, masamda arkadaşlarımla konuşurken Mehmet Bey hakkında sarfettiğim dedikodu mahiyetinde önemsiz sözlerin Mehmet Bey'in kulağına gittiğine* ***şahit oldum****.*

Bu örnekte gizlilik kavramını işaret eden *dedikodu* ve *kulağına gitmek* ifadeleridir. Dedikodu gizlice ve gıyaben yapılır. Açıkça konunun muhatabı ile gerçekleşen bir konuşma söz konusu değildir. Dolayısıyla duyulması beklenmez. Metinde hakkında dedikodu yapılan kişinin bunu öğrenmiş olması "duydu" veya "öğrendi" ifadeleri yerine eylemin gizlilik yönünü vurgu yapan *kulağına gitmek* deyimi ile ifade edilmiştir. *Tanık ol-* biriminde de "saklanan, gizlenen, örtbas edilen bir şeyin ortaya çıkışına tanık olmak" anlamı etrafında OSP'ye yön veren unsur yine gizlilik kavramıdır. Bu birimin ilgili anlam halkası etrafındaki kullanımlarında "gerçek" sözcüğünün kullanımı dikkat çekicidir:

> *Öyle bir şeye* ***tanık oldum*** *ki, şu yaşıma kadar bilmediğim bir gerçekle karşılaştım.*

> *(…) gazetelerden öğrendiğim bir gerçeğe bizzat gözlerimle* ***tanık oldum****. Almanlar, İngilizler, İsrailliler, Ruslar, Norveçliler, Araplar Akdeniz Bölgesi'nde özellikle dağ köylerinde dönüm dönüm arazi satın alıyorlar.*

Çalışkan (2014a), çeşitli dil birimlerini semantik prozodi bakımından incelediği çalışmasında *aksettirmek* eyleminin OSP taşıyan 2 olumsuz anlam halkasının gizlilik temelinde ortaya çıktığını tespit ederek ilgili anlamları "gizlilik halkası" kapsamında değerlendirmiştir. Çalışmamızda gizliliğin, tutum dilinin incelendiği semantik prozodi çalışmalarında OSP üreten, OSP'ye yön veren işlevine ilişkin bulgular Çalışkan'ın sözü edilen tespiti ile tutarlılık sağlamaktadır. Ayrıca Şahin Hatipoğlu (2022) *ortaya çık-* birleşik eyleminin olumsuz semantik prozodisini incelediği çalışmasında gizliliğin eylemin OSP'sine kaynaklık eden kavramsal alanlardan biri olduğunu belirtmektedir.

5.1.1.2. Azlık - Çokluk

OSP doğuran kavramsal alanlardan bir diğeri azlık-çokluktur. Yukarıda da ifade edildiği üzere bir şeyin "az" ya da "çok" olması "orta yol"un dışında olması nedeniyle rahatsız edici ya da dikkat çekici olmakta, bu da kimi durumlarda olumsuz değerlendirmelere yol açmaktadır.

Örneğin *ibaret ol-* biriminin OSP'si "azlık" kavram alanından beslenmektedir. Çalışkan'ın (2014a) "-dan ibaret" dil birimi için belirlediği olumsuz anlam halkaları ile tutarlılık arz eden ibaret ol- biriminin bu çalışmadaki OSP halkalarında; birimin 1. "Büyük, bütüncül, kapsamlı bir durum, olay, oluşum vb.nin olduğundan daha küçük bir birime indirgenmesi", 2. "Büyük, kapsamlı, zor görünen bir işin/durumun aslında göründüğünden daha basit olması" ve 3. "Bütünüyle kötü bir şey olma" anlamlarında OSP'ye yön veren kavram alanı "azlık"tır. Bu 3 farklı anlam halkasına ait örnekler şöyledir:

> *Geçenlerde bir profesör insan hayatının ve dünyanın bir bilgisayar programından **ibaret olduğunu** iddia etti.*
>
> *Biraz çubuk bükerek yazacak olursak, devletli tarih yazımının Nutuk'un yeniden yazımlarından **ibaret olduğunu** söyleyebiliriz.*
>
> *Yaptıklarının üretim değil, Mağdurların mercimeğini Mağdurlara geri satmaktan **ibaret olduğunu** algılayamadık.*

Tıpkı "azlık" kavramı gibi "çokluk" da orta yolu arayan insan zihni için diğer "uç" olarak OSP'ye kaynaklık etmektedir. Pilten Ufuk (2017, 8) çokluğun kültürel olabileceğine dikkat çekerek bu yöndeki görüşünü *zengin* ve *fazla* sözcüklerinin üzerinden örneklendirmiştir. Ancak bu çalışmada çokluğun doğrudan birimlerin OSP'sine kaynaklık eden tek kavram olarak değil, diğer kavram alanlarını destekleyerek ortaya çıktığı gözlemlenmiştir. Örneğin *haberdar ol-* biriminin "her şey, herkes hakkında bilgi sahibi olmak" anlamı üzerine oluşan OSP halkasına kaynaklık eden "gizlilik" kavram alanı "çokluk" ile desteklenmektedir. Aşağıdaki kullanımlar buna örnektir:

> *İzleyen anne ve babaları dahi olsa attıkları her adımı bilmeleri her davranışlarından **haberdar olma** düşüncesi hiç de hoş değildi.*
>
> *Neden böyle bir şey yapmıştı acaba? Bir akşam önce konuştuğu bir yabancıyı hatırlamaz mıydı insan? Hele onun gibi, sokaktaki her şeyden **haberdar olan***

meraklı bir bakkal böyle bir adamı nasıl unuturdu? Aklıma gelenlerden en olabilir gözükeni, adamın kimseye bir şey söylememesi için uyarmış olmasıydı onu.

Adapte ol- biriminde de "güçlü olana benzemek ya da uyum sağlayarak güçlü olan tarafından kabul edilmek" amacı ile ortaya çıkan "her şeye uyum sağlamak" anlamı çokluk kavram alanına gönderme yaptığı için OSP oluşmaktadır:

*Bilmiş bilmiş oğlan çocuk olmaz hakikaten. Hep kızlar bilmiş bilivermiş olurlar. Zavallılar! Belki hayatta kalma güdüsüdür, kadınların o her kılığa girme, her koşula **ADAPTE olma**, her şifreyi çözüverme yetenekleri... Kız çocukların hayatı çabucak çakıvermeleri. Hayatı çabucak çakıp, hayatı formüle edip kendilerini öyle daha ilk günden hale yola sokuvermeleri.*

*Katy Perry'nin bu her s..e **adapte olmaya** çalışma çabası yüzünden olmamış diyor, geçer not veremiyorum.*

OSP'ye kaynaklık eden veya OSP'yi destekleyen "çokluk" kavramına gönderimde bulunan kullanımlar *OSP'leri Doğuran veya Destekleyen Dilbilimsel Şartlar* (Bölüm 5.2.) kısmında ayrıntılı olarak ele alınacaktır.

5.1.1.3. Güç

Güç kavramı OSP'ye kaynaklık eden en temel kavramsal alanlardan biridir. Pek çok bağlamda ayırıcı, sınıflandırıcı bir yapı oluşturan güç, kimin elindeyse onu diğerlerinden daha üstün bir yere konumlandırır; kimin elinde değilse onu diğerlerinin yönetebileceği, ezebileceği bir yere konumlandırır. Başka bir deyişle gücün başkalarına yaşam alanı tanımayacak kadar fazla olması OSP doğurduğu gibi, insanın aciz kalmasına neden olacak kadar zayıf olması da OSP'ye kaynaklık etmektedir. Ancak her iki yönde de "önlenememek, önüne geçememek, gücü yetememek" anlamları temelinde OSP üreten güç kavramı, kiplik anlamlardan "yeterlilik" ile ilişkilidir. Çalışmada ilgili kavramın iki şekilde de yaygınlıkla OSP ürettiği gözlemlenmiştir. *Egemen ol-*, *etkili ol-*, *etkisi ol-*, *sahibi/sâhibi ol-* ve *sahip ol-* birimlerinde "gücü elinde bulundurma" ve "baskın veya yoğun olması nedeniyle etkili olma" anlamıyla OSP'ye kaynaklık etmektedir.

Egemen ol- birimininin 1. "Ezici bir üstünlüğe sahip olmak, sözünü geçirmek" ve 2. "Ağırlıklı olmak; sıklığı, yaygınlığı, önemi ve etki alanının geniş olması nedeniyle baskın

olmak" anlamları üzerine oluşan OSP halkalarının arkasında "güç" kavramsal alanı bulunmaktadır. Birimin her iki OSP halkasına ait birer örnek şöyledir:

> *Öteki din ve mezhepleri Diyanet'te temsil etme fikri de bana saçma geliyor. Kurumsal kültür diye bir şey var. Sünni-Hanefi mezhebinin ezici bir şekilde **egemen olduğu** bir yapıda gariban papaz ne yapacak? Beş on tane Alevi ne yapacak? Çayocağının yerini bile bulmakta zorlanırlar kanımca.*

> *Nitekim otoriter yönetim zihniyetinin **egemen olduğu** toplumlarda, siyasi partiler devletle olan bağlarına dayanarak ayakta durmakta ve devletin toplumsal değişimi takip edemediği her durumda partiler temsil yeteneklerini yitirip, anlamsızlaşmaktadırlar.*

Etkili ol- ve *etkisi ol-* birimlerinin güç kavram alanı ile ilişkisi baskın olması, ona yön verebilecek veya etkileyebilecek güce sahip olması anlamı etrafında ortaya çıkmaktadır. Bir şey üzerinde etki gösterebilmek güç bakımından üstün olmayı gerektirir. Buradaki güç kavramının kapsamı çok geniştir, farklı bağlamlarda çok çeşitli şekillerde sağlanabilir; ancak temelde diğerlerini domine edebilecek, etkileyebilecek niteliğe sahip olma durumudur. İlgili birimlerin güç kavram alanından beslenen OSP'sine ilişkin örnek kullanımlar şöyledir:

> *(...) bir hükümeti, bir siyasetçi grubunu belki de ortadan kaldıracak diye olaya alkış tutmaktadır. Hatta, böyle bir programın, senaryonun çabuk ve başarılı uygulanması için üzerinde **etkili olduğu** medyayı ve sivil demokratik güçleri de kullanarak darbe çağrısı yapmaktadır.*

> *(...) reddetme noktasına kadar sürüklendiler. Bizim tarihimizde bunun en çarpıcı örneğini Tanzimat Devri'nde görüyoruz. Bu dönemden itibaren, Avrupa'lı kadın tipinin, Müslüman aile yapısının değişmesinde önemli **etkisi olmuştur**. Çünkü Tanzimat'a kadar, gayrimüslim ve Müslüman mahalleleri ayrı ayrıydı. Her iki taraf da kendi kültürünü kendi ev ve mahallesinde rahatça yaşıyordu.*

Sahibi/sâhibi ol- biriminin OSP taşıdığı tespit edilen 3 anlam halkasında da "güç" kavramı OSP'ye kaynaklık etmektedir. Birinci anlam halkası olan "ele geçirmek, kontrolsüz güç elde etmek", gücü elinde bulundurma, başka bir ifadeyle gücün başkalarına yaşam alanı tanımayacak kadar fazla olması ile bağlantılıdır. "Haksız ün veya kazanç elde etmek" anlamı etrafında oluşan ikinci OSP halkasında kazanılan ün veya kazanç ile diğerlerinden üstün bir konumda olma, gücü ele geçirme isteği söz konusudur. "Maddi değeri olan şeylere yönelmek" anlamı da benzer şekilde maddi değeri olan şeyler yoluyla elde edilmek istenen güç ile ilişkilidir. İlgili OSP halkalarından alınan aşağıdaki metinler örnek olarak verilebilir:

*Planını gerçekleştirmek, çelik krallığının tek **sahibi olmak** uğruna ailenin öteki kadın üyelerini toplama kampına göndermekten çekinmeyen, Gestapo ile nesnel işbirliği içinde, ve özellikle "faili belirli cinayet"e göz yuman genç kadın!*

*Bugün şöhret **sahibi olmak**, kişiyi daha çok tüketebilen mutlu (!) azınlığın arasına girdirdiğinden, kadınlar içinde şartları yerine getirilmesi gerekli bir mecburiyet olarak algılanabiliyor.*

*O kolayca para kazanmak istiyor, o özel uçak **sahibi olmak i**stiyor, o kendisini işten atan patronundan daha büyük olmak istiyor.*

Sahip ol- eyleminin "ele geçirmek, kontrolü altına alarak üstünlük sağlamak" anlamı üzerine oluşan OSP'si "güç" kavram alanından beslenmektedir. Bununla ilgili bir örnek şöyledir:

*Bedri Gültekin, "Emniyet ve yargı içinde yuvalanmış Türkiye ve Cumhuriyet düşmanı çete, her gün bir yalan üretmekte ve basın yayın organlarına servis yapmaktadır. Çetenin **sahip olduğu** basın kuruluşları ise bu malzemeleri günü gününe yayımlamaktadır" dedi.*

Yukarıdaki birimler temelinde ortaya çıkan OSP'nin kaynağı "gücü elinde bulundurma" ile ilişkidir. Aynı kavram alanı *adapte ol-*, *alışık ol-*, *araç ol-*, *razı/râzı ol-*, *sahne ol-*, *şahit ol-* ve *tanık ol-* birimlerinin OSP'sine de yön vermektedir. Ancak diğerinin aksine bu birimlerde "gücün sınırlı olması" OSP doğurmaktadır. Bu doğrultuda *adapte ol-* eyleminin OSP'si gücün sınırlı oluşundan kaynaklanan "esnekliğe izin vermeyen, karşı koyulamayan yerleşik bir düzene, sisteme değerlerinden taviz vererek uyum sağlamak" anlamı etrafında ortaya çıkmaktadır. Birimin eşdizimlendiği *gelişmiş kapitalist demokrasi, kölelik, sistem, siyaset mantığı* vb. ifadeler "değiştirmeye, müdahaleye gücünün yetmeyeceği yapılar" olarak öne çıkmaktadır.

Alışık ol- eyleminin OSP'si birincil olarak süreklilik kavram alanından beslenmekle beraber olumsuzluğun ortaya çıkışında "güç" de etkilidir. Bir şeye alışık olma durumu süregelen, sürekli tekrarlanan şeyleri, olayları değiştirecek, onlara müdahale edecek güce sahip olmama sebebiyle boyun eğme, maruz kalma anlamı etrafında OSP üretmektedir. Bununla ilgili bir örnek şöyledir:

*- Neyse hanım, sabah sabah kafamızı ütüleme! Necmiye Hanım, Mustafa Bey'in bu tür tavırlarına **alışık olduğu** için çok üstelemedi.*

Eylemin "sorgulamadan kabul etmek" anlamı ile ortaya çıkan bir diğer OSP halkası da "gücün az olması, sınırlılığı"na gönderimde bulunmaktadır:

> *Kırk yıldır enflasyonla yaşamaya alışık oldukları için esnaf hâlâ zam yapıyor; saygıdeğer halkımız da enflasyonla koyun koyuna yaşamaya **alışık olduğu** için zamlı fiyatları ödüyor, demek ki kabahat sayın halkımızda...*

Araç ol- biriminin "gücü az olanın güçlü olan tarafından kullanılması" anlamıyla OSP yüklendiği görülmektedir. Bu kavram alanından beslenen OSP'ye ilişkin bir örnek şöyledir:

> *Zorunluluk alanı olarak tanımlanan ve toplum içindeki üyelerin bilinçlerinin önemsenmediği, geçersiz sayıldığı, bireylerin **araç olduğu** "sistem" alanı, para ve iktidar mekanizmalarıyla yönetilmektedir.*

Razı/râzı ol- eyleminin "güç" kavram alanından beslenen OSP'si "kaderine razı olmak" örneğinde açık bir şekilde görülmektedir. Bunun yanında kişinin esasında istemediği bir şeyi muhatabının gücü karşısındaki âcizliği sebebiyle kabul etmek zorunda kalması da "güç" kavramının ürettiği bir olumsuzluk alanıdır.

Sahne ol- eyleminde ortaya çıkan OSP "önlenememek, önüne geçememek, gücü yetememek" durumuna kaynaklık eden "güç" kavramından beslenmektedir. Eylemin ilgili anlam etrafında eşdizimlendiği *çekişme, mücadele, çatışma, eylem, çarpışma, tartışma, savaş, protesto, patlama, şiddet olayları, işgal eylemleri, korkunç olay, dış müdahaleler, kaza, kavga, saldırı, katliam* ve *hesaplaşma* vb. kullanımlar birden fazla kişi ve topluluk arasında gerçekleşen şiddetli olaylara karşılık gelmektedir. Bu olayların aktarımında s*ahne ol-* eyleminin kullanılması, sahnelenen olayları izleyen seyircilerin de olduğu çağrışımını yapmaktadır. Temel anlamda seyirci pasiftir, *sahne ol-* eylemini tercih eden metin üreticisi de seyircinin pasifliğine gönderme yaparak "müdahale edilemeyecek şiddetli bir durum, olay" anlamıyla gücün sınırlı oluşu temelinde OSP'ye yön vermektedir. *Şahit ol-* ve *tanık ol-* birimlerinde olup biten olumsuzluklara tanıklık etmekle kalmak, gücün sınırlı olması sebebiyle bir şey yapamamak anlamındaki OSP yine "güç" kavramına ilişkindir.

5.1.1.4. Süreklilik

Süreklilik, bir şeyin kesintisiz olarak devam etmesi ya da sürekli tekrarlanması anlamıyla OSP üreten kavramsal alanlardan biridir. *Alışık ol-* eyleminin OSP'sine yön veren

süreklilik kavram alanı, bir şeye sürekli olarak maruz kalmak ya da tanık olmak anlamı etrafında ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda *otorite*, *taciz ateşleri*, *savaş çığlıkları*, *iklim değişikliği (küresel ısınma)*, *faili meçhuller*, *saldırı* gibi olumsuz sözcük ve söz grupları ile eşdizimlenen *alışık ol-* eyleminin, bu olumsuzlukların sürekli tekrarlanması nedeniyle kanıksanmasından doğan OSP "süreklilik" kaynaklıdır:

> *Bu bizim **alışık olduğumuz** bir durum olduğu için umursamıyoruz, umursasak da sargı yerine gömleğimizin ön cebini kullanıyoruz.*

Alışık ol- biriminde sürekliliğin OSP ürettiği anlam halkalarından biri de "klişe, tekdüze olmak" üzerinedir. İnsan zihni sürekli aynı biçimde tekrar eden şeylerden sıkılır, dolayısıyla değişmeksizin, aynı şekilde tekrar eden şeyler olumsuz olarak algılanır. Aşağıdaki örneklerde ilgili anlam etrafında ortaya çıkan süreklilik kaynaklı OSP'yi gözlemlemek mümkündür:

> *İşte, sıradan bir "vahşi" Kızılderili öyküsü daha başlıyordu. Kitabın sayfalarında çizgi romanlardan ve beyaz perdeden **alışık olduğumuz** saldırı sahneleri anlatılıyordu.*

> *Filmin yapımcısı Samuel Hadida ise izleyicinin iştahını kabartmak için ekliyor: "Silent Hill normalde perdede görmeye **alışık olduğumuz** tarzda korkuların çok daha ötesinde."*

5.1.1.5. Belirlilik - Belirsizlik

Belirlilik, bir şeyin *çok belirgin* olması anlamında OSP'ye kaynaklık etmektedir. Çalışmada *konu ol-* biriminin OSP'sine "belirlilik" kavram alanının yön verdiği dikkat çekmektedir. İnsan zihni sınırlar belirleyerek bir alan oluşturur, sınırların içindeki bu alanda kalan her şey "olağan"dır. Sınırların dışına çıkan durumlar ise olumsuz olarak algılanır. Bir şeyin bir şeye konu olması için rahatsız edici ya da dikkat çekici derecede belirgin olması gerekir. Bu belirlilik zihin tarafından sınırların dışına çıkması sebebiyle "olması gerekenden fazla, çok" biçiminde algılanır ve olumsuz bir tutuma sebep olur. *Konu ol-* biriminin ilgili kullanımlarından birkaçı şöyledir:

> *Akbal, bu yıllarda birkaç öyküsüne **konu olan** ateşli bir hastalık geçirir.*

Yukarıdaki örnekte *ateşli hastalık* yazarın öykülerine konu olacak kadar belirlidir, belirleyici olmuştur. Bir başka örnekte Türkiye'nin gündemini oluşturan bir mesele için *konu ol-* birimi kullanılmıştır:

> *Türkiye'de son günlerde gündeme gelen ve günlük yaşamımızda çokça* ***konu olan*** *minibüs ve taksilerde müzik dinleme yasağının ardında, sosyolojik olduğu kadar, yakın tarihimizi de ilgilendiren bir süreç yatmaktadır: (...)*

Bu örnekte *çokça* zarfı ile belirliliği pekiştirilen "konu olma" durumunun OSP'si, meselenin gündem olacak ve günlük yaşamda sürekli konuşulacak kadar "belirli" olmasından kaynaklanmaktadır.

Tıpkı belirlilik gibi "belirsizlik" kavram alanı da "olağan" sınırların dışına çıkan bir başka uç olarak OSP üretmektedir. *Hazırlıklı ol-* biriminin OSP'si bu kavram alanından beslenmektedir. Hazırlıklı olunması gereken durum veya olayın kendisi, niteliği, zamanı gibi unsurlardan biri ya da birkaçı mutlaka belirsizdir. Birimin bu doğrultuda *kriz, deprem,* afet *taciz, sorun/lar, sarsıntı, savaş, şoklar, salgın* gibi zamanı, niteliği vb. belirsiz olan olumsuz durum ve olay bildiren ifadelerle eşdizimlendiği gözlemlenmiştir.

Aşağıdaki bağlamlarda ise belirsizliğin metin üreticisi tarafından özellikle tercih edilmesi söz konusu olabilir:

> *Önümüzdeki günlerin neler getireceğini düşünerek, görev ve sorumluluklarımızı unutmadan, daha kötü ihtimallere* ***hazırlıklı olmak*** *zorundayız.*

> *Tamam dedim, aşırılar duruma egemen, geldiler, götürecekler! Ne olur, ne olmaz, her şeye* ***hazırlıklı olmak*** *gerek! Birkaç gölge yan apartmana yöneldi.*

> *Emperyalist düşüncede bir insan değilim ama yine de her hale göre* ***hazırlıklı olmak*** *gerekir devlet olarak... Kerkük'teki Türklerin hali de Irak'a gittiğim zaman içimi burkmuştu."*

Bu örneklerde *daha kötü ihtimaller, her şey, her hâle göre i*fadeleri ile kapsam genişletilmiş, hazırlıklı olunması gereken olumsuzluklar doğrudan söylenmeyerek belirsiz bırakılmıştır. İnsanlar bu belirsizlik bildiren ifadeleri doğrudan söylemekten çekindikleri için özellikle tercih edebilirler. Aşağıdaki kullanım bunun dikkat çekici bir başka örneğidir:

*İkimizi de kucaklayıp ağlamaya başladı. "Çocuklar, bu sefer durumu çok ağır. Hepimiz metin olmak zorundayız. Her şeye **hazırlıklı olun**." "Neye hazırlıklı olalım anne? Bu, babamın girdiği ilk koma değil ki. Bu sefer de kurtulacak!" diye adeta isyan ettim. Annemi dinlemeyip içeri girdim.*

Bu örnekte *her şey* ifadesi ile kapsamı genişletilerek belirsiz hale getirilen durum "ölüm"dür. Ancak konuşur ölümü beklenen kişinin yakınlarına bunu doğrudan söylemeye çekindiği ya da uygun görmediği için *her şey* sözcüğünü tercih ederek kapsamı genişletmekte ve dinleyenin çıkarım yapmasını, anlamasını beklemektedir.

5.1.1.6. Anilik

"Anilik" kavram alanının OSP ürettiği durumlardan biri; bir şeyin birdenbire, beklenmeyen veya öngörülmeyen bir zaman diliminde gerçekleşmesi, ortaya çıkması üzerinedir. *Hazırlıklı ol-* biriminin iki OSP kaynağından biri olan "anilik" bu anlam yoluyla olumsuzluk üretmektedir. Eylemin eşdizimlileri olan *afet, deprem, kriz, sorun* gibi birdenbire gerçekleşebilecek ya da ortaya çıkabilecek olay ve durumlar yanında *ani durum, ani değişiklik, acil durum,* sürpriz, *dalgalanmalar, çıkabilecek olaylar* gibi ansızın gerçekleşme ihtimali barındıran kullanımlar bu kapsamda değerlendirilebilir.

Zaman gerektiren iş ve oluşların birdenbire, hızlıca gerçekleşmesiyle ortaya çıkan OSP de aynı kaynaktan beslenmektedir. *Adapte ol-* biriminin aşağıdaki örneklerde "uyum sağlamak için zaman gerektiren şeylerin çok hızlı bir şekilde, birdenbire olması" anlamıyla OSP yüklendiği görülmektedir:

*Böyleyken böyle, Yusuf kendi kafasının içinde dünya ile boğuşurken bir kadın psikoterapist kongre salonundaki herkese tepeden bakarak Hemen **adapte olma** konfüzyonu içinde" olduklarını ve batıya uymazlarsa ölecekleri iması taşıyan tehditkar konuşmasında sürekli olarak "Öyle değil böyle düşüneceksiniz! Onu değil, bunu yapacaksınız!" gibisinden bir şöylemle bildiğimiz Batılı*

*Kadınlar lüks restoranlara doğuştan **adapte oldukları** için, sanki her akşam böyle yerlerde yemek yiyorlarmış gibi, hemen kendi aralarında koyu bir sohbete başlarlar.*

Bilgimiz dâhilinde Türkçe ile bir başka dili OSP açısından karşılaştıran bir çalışma bulunmamaktadır. Ancak yukarıda sıralanan gizlilik, çokluk, süreklilik gibi OSP'lere kaynaklık eden kavramsal alanların evrensel olması kuvvetle muhtemeldir. Bununla birlikte

kavramsal alanlardan beslenen OSP halkaları söz konusu olduğunda diller arasında farklılıklar oluşabilir. Örneğin *haberi ol-* biriminin aşağıda verilen üç farklı kullanımı da gizlilik temelli "olumsuz bir konudan haberdar olmak, öğrenmek, bilgi edinmek" halkası etrafında şekillenmektedir. Ancak bunlardan ilkinde geçen "çalmak" eylemi evrensel bir olumsuzluk durumu iken ikincisinde yer alan "erkek arkadaştan haberi olmak" toplumsal kabullerle, üçüncüsünde yer alan "annenin haberi olması" ise bireysel endişelerle ilişkili olumsuzluklar olarak kendini göstermektedir.

1. Evrensel (çalmak, hırsızlık)

Ayhan Aydınay'ı Nisan ayının başında tutuklattım. Bu kişiler emniyette beni şikayet etmişler. Örtülü ödenekten aldığım 5.5 milyar lirayı söylemişler. Nisan başında İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün ***haberi oldu.*** *Dolayısıyla Çiller ve İstanbullu da öğrendi. Ancak ikisi de şikayetçi olmadı ve olayı kapattırdılar. Çiller ve İstanbullu dolandırıldıklarını aralık ayında öğrenmiş olabilir.*

2. Toplumsal (Erkek arkadaş)

Onun bir erkek arkadaşı olduğunu bilen kızlar, sigaraya olan tepkisini yadırgıyor ve şaşkınlıklarını belirtiyorlardı. Aslında onun erkek arkadaşı olduğundan kızlardan birinin ***haberi olmuş****, ertesi hafta okulda bunu duymayan ve bilmeyen kalmamıştı. Doğrusu ben çok serbestim, dedi kızlardan biri. Sigara içerim ama, öyle bazıları gibi gizli saklı işler yapmam.*

3. Bireysel (Anneden bir şey gizlemek)

Yalnızca düşünürsün, hem de kara kara... Bekleyelim. Bu ara sen ne yapacaksın? Annenin ***haberi olacak*** *mı tarlayı sattığından? Baban çoktan öldü. Keşke o yaşasaydı. Annene söylemezsin, bilirim. Söylemeden satarsın, onun da yüreğine iner...*

5.1.2. Dünya Bilgisi Gerektiren OSP'ler

OSP'lerin bir kısmına gizlilik, çokluk, süreklilik gibi kavramsal alanlar kaynaklık ederken bir kısım OSP'ler ise dünya bilgisi gerektirmektedir. Dünya bilgisi ile kast edilen sadece tüm dünya toplumlarının geleneksel, toplumsal, siyasi, dinî vb. kabul ve değerlerine ilişkin bilgiler değil; aile, sosyal çevre gibi daha dar bir çevredeki değer, yaşam tarzı ve kabullere yönelik bilgidir. Bir ifadenin anlaşılabilirliği dilbilgisel veya sözcüksel girdilerin çözümlenmesi kadar kısaca dünya bilgisi şeklinde ifade ettiğimiz bu türden bilgilerin analiz edilmesine de bağlıdır. Çok yakın zamanda hayatımıza giren bir diyalog uygulaması olan Chat GPT'de sohbet kısmına gelindiğinde kullanıcıya örnekler, yeterlilikler ve sınırlılıklar

başlığı altında çeşitli yönlendirme ve bilgilendirmeler yapılmaktadır. Burada sınırlılıklar başlığı altında sıralanan maddelerden biri de uygulamanın "dünya ve olaylar konusunda 2021 sonrasına ilişkin sınırlı bilgiye sahip olduğu"dur (https://chat.openai.com/chat). Böylece kullanıcılar, sohbet robotunun belirtilen tarihten sonraki olay ve durumlar söz konusu olduğunda tutarlı bir metin üretemeyebileceği hususunda uyarılmaktadır. Bu çalışma kapsamında elde edilen veriler de okuyucu veya dinleyicinin bazı bağlamlarda OSP olduğuna hükmedebilmesinin ancak bu konulara ilişkin malumat sahibi olmasıyla mümkün olduğunu göstermektedir. *Adapte ol-* biriminin tanıkları arasında yer alan aşağıdaki metin bunun dikkat çekici örneklerinden biridir:

> *Yaratıcı bir ruhun Hollywood kurallarına* ***adapte olmak*** *için ne gibi tavizler vermesi gerektiğini üç günlük senaryo yazımı semineri çerçevesinde tatlı tatlı hicvediyor.*

Adapte ol- eyleminin *Hollywood kuralları* ile eşdizimlendiği bu metinde OSP tespiti yapabilmek için Amerikan film endüstrisindeki genel geçer kabuller hakkında bilgi sahibi olmak gerekmektedir. Metinde olumsuz anlam özelliğine sahip *taviz vermek* eylemi ipucu olmakla birlikte OSP'nin varlığına ilişkin karara varmak için tek başına yeterli değildir. *Egemen ol-* ve etkin ol- birimlerindeki *feodal değer yargıları* ifadesi için de benzer bir durum söz konusudur:

> *Feodal değer yargılarının* ***egemen olduğu*** *yörelerde ve dönemlerde laisizmi "erkle" benimsetmeye çalışmak ise, orta solun demokratik ve popülist kimliğine aykırı düşmekte, bu kesimi bir iç çelişkisine itmektedir.*

> *Aile bağları, bizim gibi feodal değer yargılarının hala* ***etkin olduğu*** *ülkelerde çok güçlü bir bağ olarak karşımızda duruyor. Sadık'ın evi terkettiği dönemi dış seslerle verirken yönetmen, Sadık üzerinden o dönem devrimcilerini karikatür tipler olarak yansıtıyor.*

Metinlerdeki semantik prozodiyi değerlendirebilmek için öncelikle "feodal değer yargıları"nın içeriğini bilmek gerekmektedir. Bazı metinlerde *PKK, UÇK, ÖDP* gibi kısaltmaların kullanıldığı görülmüştür. Bu metinlerde semantik prozodi analizi ilgili kısaltmaların ne anlamına geldiğinin bilinmesiyle mümkün olacaktır. Ancak içeriğe dair bilgi her zaman tek başına yeterli değildir; toplumsal, kültürel, siyasi vb. kabullerin bilgisine de ihtiyaç vardır. Metni üretenin ya da mensubu olduğu toplumun bakış açısı ve tutumu onun

inanç, kabul ve değerleri bazında söylemine yansıyacaktır. Örneğin *muhatap ol-* biriminin eşdizimlileri arasında olan *12 Eylül*, dünyanın çeşitli yerlerinde yaşayan toplumlar için herhangi bir olumsuz çağrışıma sahip değilken Türk toplumu için OSP taşıyan bir kullanım olarak eyleme OSP kazandırmaktadır. Aynı eylem kapsamında karşılaşılan bir başka örnek *Kürt sorunu* ifadesidir. Türk toplumu için olumsuz bir konu olarak kalıplaşmış bir ifade olan *Kürt sorunu,* olumsuz anlamı açık olan *sorun* sözcüğü yerine "Kürt konusu" gibi anlamsal açıdan daha nötr bir sözcükle eşdizimlenmiş olsaydı, konuyla ilgili coğrafyanın siyasi meselelerini ve tutumunu bilmek OSP tespiti için elzem olacaktı. Bir başka örnekte geçen *fundamentalist din eğitimi* ifadesi, yine kavramın içeriğinin bilinmesi yoluyla OSP tespitini mümkün kılmaktadır:

> *Türkler, çağdaş yaşam için gerekli olan bilgileri öğrenmek yerine, fundamentalist din eğitimi alma* ***eğiliminde olan*** *insanlar olarak tasvir ediliyorlar.*

Toplumsal bir tercihe atıfta bulunan bu metin; toplumun, topluluğun ya da bireyin yaşantıları, dünya görüşü, gelenekleri, inanç ve değerleri etrafında şekillenen bir OSP örneğidir. Aşağıdaki metinde OSP'ye yön veren ise erkek arkadaş sahibi olmanın toplum tarafından kötü bir şey olarak algılanmasıdır:

> *Onun bir erkek arkadaşı olduğunu bilen kızlar, sigaraya olan tepkisini yadırgıyor ve şaşkınlıklarını belirtiyorlardı. Aslında onun erkek arkadaşı olduğundan kızlardan birinin* ***haberi olmuş****, ertesi hafta okulda bunu duymayan ve bilmeyen kalmamıştı. Doğrusu ben çok serbestim, dedi kızlardan biri. Sigara içerim ama, öyle bazıları gibi gizli saklı işler yapmam.*

Bir başka örnek Türk toplumunda insanların "bir yakınının öleceğine hazırlıklı olmak" bilgisini vermekte zorlanması sebebiyle kullandığı şu ifadede görülmektedir:

> *(...) annem karşıladı ve içeri girmemize izin vermedi. İkimizi de kucaklayıp ağlamaya başladı. "Çocuklar, bu sefer durumu çok ağır. Hepimiz metin olmak zorundayız. Her şeye* ***hazırlıklı olun****." "Neye hazırlıklı olalım anne? Bu, babamın girdiği ilk koma değil ki. Bu sefer de kurtulacak!" diye adeta isyan ettim. Annemi dinlemeyip içeri girdim.*

Bu metinde "ölebilir" yerine kullanılan *her şeye hazırlıklı olun* ifadesi Türk toplumunda yaygınlıkla tercih edilmektedir. Geleneksel olarak kötü bir haber doğrudan verilmemekte, "her şey" ifadesiyle olumsuzluğun hafifletilmesi ve söylemde boşluk yaratarak dinleyicinin boşluğu doldurması beklenmektedir. Gelenekler gibi yaşantı ve dünya

görüşü de olumsuz semantik prozodi incelemelerinde bir yorumlama alanı doğurmaktadır. Aşağıdaki örnekte OSP metin üreticisinin dünya görüşü ekseninde ortaya çıkmaktadır:

> *Böyleyken böyle, Yusuf kendi kafasının içinde dünya ile boğuşurken bir kadın psikoterapist kongre salonundaki herkese tepeden bakarak Hemen **adapte olma** konfüzyonu içinde" olduklarını ve batıya uymazlarsa ölecekleri iması taşıyan tehditkar konuşmasında sürekli olarak "Öyle değil böyle düşüneceksiniz! Onu değil, bunu yapacaksınız!" gibisinden bir şöylemle bildiğimiz Batılı "governess" şöylemini kongre izleyicilerine dikte ettirmeye çalışıyor.*

Bu örnekte Batıya hemen adapte olma baskısını eleştiren metin üreticisi "Batıya uymazlarsa ölecekleri imasını taşıyan tehditkâr konuşması" ifadesiyle ilgili konudaki dünya görüşünün buna uygun olmadığı yansıtmaktadır. Benzer olarak bir monolog biçimindeki aşağıdaki metinde kişinin zihninden geçen düşünceler dünya görüşüne dair bilgi vermekte, ancak bu bilgilerden hareketle OSP olduğuna hükmedilebilmektedir:

> *Aklın, o şaşılası kompitürün egemenliği hayatın teneffüsünü kolaylaştırır mı? Kalbin unutulması mı kolay **adapte olmamızı** sağlar? Yoksa aklı mı tatile göndermeli? Seçtiği olay, zaman ve mekan ilintileri ama her şeyden çok kahramanın kendi hayatıyla kurduğu ilişki üzerine kimi sorular soruyor Hazar.*

Aşağıdaki örnekte olumsuz bir şey olan "ölüm"e hazırlıklı olmanın Müslümanların inanç ve kültür penceresinden bakıldığında "iyi işler yapmak" anlamına geldiği görülmektedir:

> *Bunun için devamlı zikir hâlinde bulunmak, yani Allah'ı hatırlamak, Cenâb-ı Hakk'ın emirlerinde hassasiyet göstermek ve ölüme her an **hazırlıklı olmak** şarttır.*

Dinî kabullerin semantik prozodiye yön verdiği bu metinde "ölüme hazırlıklı olmak" ile kast edilen dinin gereklerine riayet ederek yaşamak, iyi şeyler yapmak üzerinedir. Bu doğrultuda metinde OSP'nin varlığına yönelik bir karara varmak zorlaşmaktadır. Benzer şekilde *muhafazakâr eğilimli olmak* kullanımı nötr de olabilir, sol siyasî görüşe sahip birine göre kibar bir iğneleme anlamıyla OSP de taşıyabilir. Bu doğrultuda varılan sonuç şudur: Bir kısım OSP'ler gizlilik, çokluk gibi semantik etkenlerden beslenir, halkalar arasında farklılıklar olmakla birlikte bu kavramsal alanlar evrensel olabilir. Bir kısım OSP'lere ise dünya bilgisi gerektiren dinî, kültürel, politik, geleneksel vb. kabuller yön vermektedir. Bu gruptaki kullanımlarda OSP olduğu kanısına varmak ancak belli bilgilere vâkıf olunmasıyla mümkündür.

5.2. OSP'leri Doğuran veya Destekleyen Dilbilimsel Şartlar

Semantik prozodi incelemelerinde OSP'lerin kaynağını oluşturan unsurlar yanında OSP'yi işaretleyen dilbilimsel koşulların da tanımlanmasına ihtiyaç vardır. Çalışmada OSP'lerin belli dilsel ögelerle işaretlendiği veya desteklendiği, metnin bağdaşıklığını güçlendiren bu kullanımların dinleyici ya da okur tarafından OSP'nin sezgisel olarak açığa çıkarılmasında önemli bir rolü olduğu gözlemlenmiştir. Kullanıldıkları bağlamda olumsuz semantik prozodi olabileceğine yönelik uyarıda bulunan ya da olumsuz prozodiyi destekleyen bu kullanımlar morfolojik, sözcüksel ve sözdizimsel düzlemde ortaya çıkabileceği gibi noktalama işaretleri, yazımsal sapma gibi farklı dilbilimsel unsurlar aracılığıyla da oluşabilmektedir.

5.2.1. Morfolojik Unsurlar

Olumsuz semantik prozodiler çeşitli ekler vasıtasıyla ortaya çıkabilir. Selvi'nin (2022) *-IntI* yapım ekinin semantik prozodisini incelediği çalışmasında *çırpıntı*, *kırıntı*, *görüntü* gibi sözcüklerin OSP'sine ilişkin tespitleri bunun bir örneğidir. Çalışmamızda *-üntü* fiilden isim yapım ekini alan *görüntü* sözcüğünün olumsuz bağlamda kullanıldığı örneklerden biri şöyledir:

> ***Görüntü****yü şu yazı tanımlıyor: "Çocuklar ev ortamını hak eder." Anlayacağınız iki genç adam birlikte yaşayan bir "çift", küçük kızla birlikte aile fotoğrafı tamamlanıyor. Yani sözkonusu olan, "hetero" değil de eşcinsel bir aile mutluluğu. Bu tür ilanlar kısa zaman öncesine kadar daha çok eşcinsellere yönelik marjinal yayın organlarında yer alıyordu.*

OSP'yi haber vererek olumsuz anlam örüntüsüne katkıda bulunan bir başka ek *küçültme eki*dir. Sarı (2020: 93) küçültme eklerini ayrıntılı olarak incelediği çalışmasında *-CXk* ekinin azlık kavramını pekiştirme işlevine değinerek dinleyici ya da okur (alıcı) üzerindeki sözcüğün küçültme eki almamış hâline göre daha güçlü bir etki bıraktığını söylemektedir. Buna göre *incecik* sözcüğü *çok ince* söz öbeğine göre daha fazla değerlendirme bilgisi ve duygu değeri içermektedir. *İbaret ol-* birimine ait aşağıdaki örnekte *ince* sözcüğüne eklenen ***-CXk*** eki bu doğrultuda "azlık" kavram alanından beslenen OSP'yi güçlendirmektedir:

> *Üstelik kanat dediğiniz şeylerin* ***incecik*** *iki koldan ibaret olduğunu da aşağı inerken anlayabiliyordunuz.*

Bir başka örnekte metin üreticisinin olumsuz tutumunu yansıtan kullanımlardan biri *gencecik* sözcüğü üzerinde ortaya çıkmaktadır:

> *(...) ivmeyle **gencecik** kızlarımızın dudaklarına silikon taktırdıklarını görmekteyiz. Yâni otomatikman "üç yüz otuz üç" hâlinde dolaşıyorlar sokaklarda. Kıyâfetlerinin de hepsi aynı tornadan çıkma. O sırada moda olan neyse herkes onu giymekte.*

Yukarıdaki metinde *genç* sözcüğü ***-CXk*** küçültme eki ile pekiştirilmiştir. *Çok genç* anlamını karşılayan sözcüğün bağlam temelinde yansıttığı duygu olumsuz bir olayın öznesi olan *genç kızlara* "acıma"dır.

-CXk küçültme ekinin OSP'yi haber verdiği bir başka örnek *biricik* sözcüğünde karşımıza çıkmaktadır:

> *Bunun mantıki sonucunu merak edenler, bu partinin kurulduğundan bu yana sergilediği siyaset tarzını şöyle bir hatırlamalıdır. Bu tarzın etkili olduğu **biricik** etkinlik, "gelin bizden korkmayın, size de bir yer bulabiliriz" çağrısı yapmaktır. Kurulduğunun hemen sonrasında "şunu yapacağız"dan çok, "şu kadar sayıda olacağız" diye açıklama*

Bu örnekteki *biricik* sözcüğü bağlam temelinde "azlık" kavram alanına gönderimde bulunmaktadır. Sözlükte olumlu anlam özelliği ile *"Eşi, benzeri, ikincisi olmayan ve çok sevilen, tek, yegâne*[54]*"* şeklinde tanımlanan sözcüğün yaygın olarak olumlu bağlamlarda kullanılması beklenebilir. Ancak ilgili bağlamda küçümseme, değersizleştirme, aşağılama, alay, kinaye vb. işleviyle[55] kullanılan küçültme eki OSP'ye ilişkin ipucu vermektedir.

Çalışmada morfolojik olarak OSP'ye yön veren bir başka kullanım tezlik fiili (iver-) temelinde ortaya çıkmaktadır. Aşağıdaki örnekte tezlik fiili "çabukluk", "birdenbirelik" anlamıyla olumsuzluğu işaretlemektedir:

> *Bilmiş bilmiş oğlan çocuk olmaz hakikaten. Hep kızlar **bilmiş bilivermiş** olurlar. Zavallılar! Belki hayatta kalma güdüsüdür, kadınların o her kılığa girme, her koşula ADAPTE olma, her şifreyi **çözüverme** yetenekleri... Kız çocukların hayatı çabucak **çakıvermeleri.** Hayatı çabucak çakıp, hayatı formüle edip kendilerini öyle daha ilk günden hale yola **sokuvermeleri.***

[54] https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 20.01.2023)
[55] Küçültme ekleri ve işlevleri için bkz.: İsa Sarı (2020). *Türkçede Küçültme*. Ankara: Nobel Yayıncılık. 226 s. ISBN: 978-625-402-324-8

Yukarıdaki metinde “çabukluk, “birdenbirelik” anlamları ile genel olarak “anilik” kavram alanına gönderme yapan tezlik fiili; bir işin özenilmeden, gelişigüzel, kolayca yapılması anlamında da OSP’yi işaretlemektedir. Demir (1996:91) tezlik fiilininin görevlerini vurgu temelinde incelediği çalışmasında morfolojik açıdan hiçbir değişiklik olmamakla birlikte vurgulamanın fonolojik olarak anlam ayırıcı yönüne dikkat çekmekte, metin dışı unsurlar aracılığıyla da anlama ilişkin farklı görevlerin tespit edilebileceğini belirtmektedir. Bu aşamada bağlam da önemli bir role sahiptir. Metinde “hayatı anlamak ve ona göre kendini düzenlemek” durumu *hayatı çabucak çakıp, hayatı formüle edip kendilerini öyle daha ilk günden hale yola sokuvermeleri* ifadeleri ile verilmiştir. Bu doğrultuda “hayat ve hayata karşı duruş” gibi önemli bir konunun basit bir şeymiş gibi algılanmasına ilişkin olumsuz tutum, tezlik fiilinin “bir işi özensizce ve gelişigüzel, kolayca yapma” anlam içeriğiyle de desteklenmektedir.

Tezlik fiiili ile ilgili bir başka örnekte “önemli bir meselenin bir anda ortaya çıkması” karşısındaki olumsuz tutum “küçük bir ayrıntı ortaya çıkıverdi” ifadesiyle ironi yapılarak sezdirilmektedir:

> *Hedeftekilerden biri bile yakalanamadı, terör elbette ki durmadı. Bu arada, küçük bir ayrıntı **ortaya çıkıverdi**. Irak petrolünün önemli bölümünü Cheney ve Bush ailesinin bağlantılı olduğu şirketler kontrol ediyordu. "Fosil yağı" için ne çok can! McCain, George W. Bush'u aratır!*

Yukarıdaki metinde tezlik fiili ironiyi “anilik” kavramı temelinde destekleyerek OSP’ye ilişkin ipucu vermektedir.

5.2.2. Sözcüksel Unsurlar

Çalışmada sıfat, zarf gibi farklı görevlerdeki sözcüksel unsurların OSP’ye ilişkin ipucu verdiği; çokluk, süreklilik, belirsizlik gibi kavram alanlarına gönderme yaparak OSP’yi işaretlediği tespit edilmiştir. Bu bölümde OSP’leri haber veren ***her***, ***çok***, ***hep***, ***sadece***, ***yalnızca***, ***yalnız***, ***tamamen***, ***hâlâ***, ***bile***, ***bazı***, ***böyle*** ve ***sonunda*** sözcükleri çalışma kapsamındaki tanıklarından örneklerle ele alınmıştır.

Her sözcüğü kullanıldığı bağlamda çokluk kavramına gönderme yaparak OSP’yi işaretlemektedir. Bununla ilgili örneklerin bir kısmı şöyledir:

*Bilmiş bilmiş oğlan çocuk olmaz hakikaten. Hep kızlar bilmiş bilivermiş olurlar. Zavallılar! Belki hayatta kalma güdüsüdür, kadınların o **her** kılığa girme, **her** koşula ADAPTE olma, **her** şifreyi çözüverme yetenekleri...*

*Katy Perry'nin bu **her** s..e adapte olmaya çalışma çabası yüzünden olmamış diyor, geçer not veremiyorum.*

*Bedri Gültekin, "Emniyet ve yargı içinde yuvalanmış Türkiye ve Cumhuriyet düşmanı çete, **her** gün bir yalan üretmekte ve basın yayın organlarına servis yapmaktadır. Çetenin sahip olduğu basın kuruluşları ise bu malzemeleri günü gününe yayımlamaktadır" dedi.*

*İzleyen anne ve babaları dahi olsa attıkları **her** adımı bilmeleri **her** davranışlarından haberdar olma düşüncesi hiç de hoş değildi.*

Bu örneklerde ***her*** sözcüğünün OSP'ye kaynaklık eden çokluk kavram alanına gönderimde bulunduğu dikkat çekmektedir. Ancak işlevi bununla sınırlı değildir; kullanıldığı bağlamda kapsamı genişleten ***her*** sözcüğü, tıpkı "genel ad" kategorisindeki sözcükler gibi belirsizliği de artırmaktadır. Aşağıdaki örneklerde belirsizlik ve bağlantılı olarak "anilik" kavram alanından beslenen OSP'ye ilişkin anahtar sözcük özelliğindedir:

*(...) bilimsel bilgi birikimi artık birer başarı örneği olarak değil fakat tarafsızlık görüntüsü arkasında insanlığa **her** an zarar verebilmeye aday bir etkinliğin ürünü olarak değerlendirilmeye başlanmıştır.*

*Dağlık, bir başka arazidir. Bakarsınız bir gün konjonktür değişiverir dedim. Emperyalist düşüncede bir insan değilim ama yine de **her** hale göre hazırlıklı olmak gerekir devlet olarak...*

*Tamam dedim, aşırılar duruma egemen, geldiler, götürecekler! Ne olur, ne olmaz, **her** şeye hazırlıklı olmak gerek!*

Çokluk kavram alanına gönderimde bulunarak OSP'yi destekleyen bir başka kullanım ***çok*** sözcüğüdür. Çalışma kapsamında ele alınan metinlerde sıfat ya da zarf göreviyle kullanılarak "çokluk" kavramına gönderme yaptığı dikkat çekmektedir:

*Bunun gibi, şimdi hatırlamadığım **çok** olaya tanık oldum, **çok** olay dinledim. Benim duymadığım, can yakıcı daha nice olay olduğu kesindir hele dernek yönetiminden ayrılmamdan sonraki dönemde...*

*O günlerde basının, **çok** yazıp-çizdiğine göre, Akbulut'un başbakan adayı olduğundan, kamuoyu açıklamasından ancak yarım saat önce haberi oldu. Üstelik Özal, tüm bakanları da kendisi seçmiş ve hükümet listesini Akbulut'un cebine sokmuştu. Akbulut, başbakanlık koltuğunu, doldurmuş gibi gözüktü.*

*Bizim millet politikacıların **çok** konuşup hiçbir şey söylememelerine alışık olduğu için davetliler memurun nutkunu seveceklerdir.*

Ancak kelimenin sıfat göreviyle nitelediği ismin çokluk eki aldığı kullanımlarda olumsuzluğun hem ***çok*** sözcüğü hem "çokluk eki" ile pekiştirilmesi OSP'yi daha belirgin kılmaktadır:

***Çok depremler** gördü, **çok fırtınalar** geçirdi.*

*Çünkü bugüne kadar **çok sözler** verildiğine, ancak yapılmadığına bizzat şahit oldum.*

Hep sözcüğü ise "süreklilik" kavram alanına gönderme yaparak OSP'yi işaretlemektedir. Aşağıdaki örneklerde sözcüğün "sürekli olarak, daima" anlamıyla olumsuzluğu işaretlediği görülmektedir:

*Oysa klasik olarak bu tür olaylardan şu ya da bu biçimde haberdar olan üst yönetici —burada Vali— "hasta olur, kenti terk eder" ve kabak **hep** "defterdar"ın başında patlar).*

*ve Ann sokağı arasında oturanlar genellikle hali vakti yerinde zenginler. Salgının başında, karantinadan önce şehri terk edenler. Nedense ve nasıl olduysa herkesten önce onların haberi olur **hep**. Tedbiri onlar alır önce.*

*Dışardan ithal edilse, daha ucuz olabilir, ama zahmetsiz olduğu için bütün diplomatlar buradan alıyor. Bayılıyorlar. Fırsat bulunca bizden çok içtiklerine **hep** tanık oldum. Hepsi içmiyor da yarı yarıya içiyorlar denebilir. Zevkleri de bize göre yüksek. Black Label, Chivas Regâl gibi pahalı markaları yeğliyorlar. Yalnız bir sorunları daa var.*

*Öyle yavaş, neredeyse ürkek denilebilecek bir şekilde çıkıyordu ki merdivenleri, uzun süre **hep** yabancı evlerde konakladığı hemen belli oluyordu...*

Çalışmada *sadece*, *yalnızca*, *yalnız*, *tamamen* sözcüklerinin "büyük, bütüncül, kapsamlı bir durumun, oluşumun vb. daha küçük bir birime indirgenmesi" anlamı etrafında ortaya çıkan OSP'yi işaretledikleri tespit edilmiştir. Özellikle *ibaret ol-* biriminin örneklerinde "-dan ibaret" yapısından önce gelen *sadece*, *yalnızca*, *yalnız* sözcükleri OSP'ye ilişkin uyarıcı unsur işlevindedir. Çalışkan (2014a:148) da *-dan ibaret* birimini incelediği çalışmasında "yalnızca, sadece, sırf" gibi söylem ögelerinin prozodi işaretleyicileri olarak değerlendirilebileceğini belirtmiştir. Çalışmamızda bu unsurların ilgili işlevine yönelik örneklerinden bir kısmı şöyledir:

*Gerçek bilim adamları ve özellikle de bu konuda çalışanlar, yaptıkları işin **sadece** Allah'ın yazdığı tabiat kitabındaki bazı kelimelerin okunup, oradaki prensibe uyarak, aynı kelimelerle tekrarlanmasından ibaret olduğunu söylemektedirler.*

*Türkiye'de yıllardır ileri sürmekte olduğum bu önemli sonuca itiraz eden ve Lozan'ın **yalnızca** gayrimüslim azınlıkların haklarını ortaya koyan bir metinden ibaret olduğunu iddia edenlerin savları şu noktalara dayanmaktadır:*

*Sık sık, çeşitli kesimlerden kişilerle konuşurken, Türkiye'nin **yalnızca** kendi çevrelerinden ibaret olduğunu sandıklarını ve tüm çıkarsamalarını bu varsayıma dayandırdıklarını görürüz.*

*Evliliğin **yalnız** cinsel münasebetten ibaret olduğunu düşünmek veya böyle bir istek ile evlilik yapmak, evlilikte mutlu olmak için hiç de yeterli değildir.*

Araç ol- biriminde de bu işaretleyici unsurların birimin OSP'sini haber veren bir uyarıcı işlevinde olduğu görülmektedir:

*Birçok röportajında amacının sanat filmi yapmak olmadığını ve sinemayı **tamamen** ticari ve eğlenceye yönelik bir araç olduğunu yinelemekten vazgeçmiyor.*

*Teknolojik ilerlemenin, sınai kalkınmanın insanın özgürlüğü için **sadece** birer araç olduğu gerçeğinin gözardı edilmesine yol açacağı gerekçesiyle, bilimsel bilgi birikimi artık birer başarı örneği olarak değil fakat tarafsızlık görüntüsü arkasında insanlığa her an zarar verebilmeye aday bir etkinliğin ürünü olarak değerlendirilmeye başlanmıştır.*

*İslâm'ın, insanı ulaştırmak istediği nihai hedef, iman, ahlâk ve davranış olgunluğu ile beraber, ahiret mutluluğu da olduğuna göre, bilginin, bu seviyeye ulaşmada **sadece** temel bir araç olduğu rahatlıkla görülecektir.*

Aşağıdaki örnekte ***sadece*** sözcüğü uygunsuzluğu söyleyen tarafından da kabul edilen kayırma ve iltimas eylemlerini hafifletme işlevi de üstlenmektedir:

*"Evet, sağ olsun Kaan'ın desteğiyle onu işe aldılar." Melis hemen atıldı. "Aranan nitelikler Serhat'ta olmasa, Kaan'ın elinden bir şey gelemezdi. Kaan **sadece** aracı oldu."*

Semantik prozodi incelemelerinde OSP'yi işaret eden bir başka sözcük ***hâlâ*** zarfıdır. Kullanıldığı bağlamda "devam etmemesi, bitmesi geren bir şeyin mevcut durumda var olması ya da etkinliğini sürdürmesi" anlamıyla OSP'yi haber vermektedir:

*Kırk yıldır enflasyonla yaşamaya alışık oldukları için esnaf **hâlâ** zam yapıyor; saygıdeğer halkımız da enflasyonla koyun koyuna yaşamaya alışık olduğu için zamlı fiyatları ödüyor, demek ki kabahat sayın halkımızda...*

*Devamlı şekilde takip ediyoruz, dünyada fikir olarak ne gibi gitmeler oluyor ileri. Onlardan da, zannediyorum Türkiye'de first ve only haberdar olan, o homongoloslar **hâlâ** Hayber Kalesi'ni okuyordur, bir tek de biziz.*

*Beyin yıkama çabaları öylesine bir güce erişmiştir ki, bunca çok uluslu şirketin etkinlik gösterdiği, her birinin cirosu kayda değer büyüklükteki ülkelerin gayri sâfi yurt içi hasılasını birkaç kere katlayan çok uluslu şirketlerin egemen olduğu bir dünyada, **hala** serbest rekabetten bahsedebilmekteyiz.*

OSP hakkında ipucu veren kelimelerden bir diğeri ***bile*** sözcüğüdür. Farklı semantik işlevlerle OSP'yi destekleyen ***bile*** sözcüğü "bir işin beklenilmeyen bir genişlik ve yaygınlık alması" (Akt. Öner, 2018:15)[56] anlamıyla kullanıldığı örneklerde OSP'yi işaretlemektedir:

*Çünkü, öyle görünüyor ki, belki tartışmaya taraf olan çevreler, kesimler, kanatlar **bile** ipin ucunu kaçırmışlardır ve onlar **bile** üstünde konuşulan şeyin ne olduğunu artık göremez olmuşlardır ama (...)*

*(...) hatta birbirlerine etin iyisini, sebzenin tazesini nereden alabileceklerini öğütlüyorlar... yemek tarifleri değiş tokuş ettiklerine **bile** şahit oldum... İçimden yanlarına gidip, sizi yanlış değerlendirmişim, galiba siz benden daha gurmesiniz... demek geliyor.*

*Böylece bir yandan kafa kafaya verip yalnızca kendi evini, kendi dairesini düşünme eğiliminde olan kişilerde **bile**, tüm mahalleyi, hatta kentin bütününe dair düşünme eğilimleri desteklenirken (...)*

*Dilaver de az değildi, ilçedeki kuşların **bile** kiminle ne haltlar karıştırdığından haberdar olan kuyumcunun meraklı sorularına muhatap olacağını bildiğinden, çalacağı minarenin kılıfını daha gelmeden hazırlamıştı.*

*Sessiz, yüzü gülmez, ters bir adamdı. İnsan, evle hiç ilgisi yok sanırdı. Oysa, uçan sinekten **bile** haberi olurdu babamın.*

Aşağıdaki sözlü metin türüne ait örnekte ise ***bile*** sözcüğü küçümseme, azımsama anlamı ile OSP'yi desteklemektedir:

[56] Deny (Akt. Öner, 2018: 15) "bile" sözcüğünü tavır zarfları arasında değerlendirmekte ve sözcüğün "herhangi bir işin beklenilmeyen bir genişlik ve yaygınlık aldığı ifade etmekte kullanıldığı belirtmektedir.

Biliyosun AKP etkin olduğu için onlarla bağlantılı olanları gidiyor.
Herkes yurtdışına gidiyor valla.
Bu aralar moda oldu yurtdışına gitmek.
*Biz daha şurdan Suriye'yi **bile** geçemedik...*

OSP'yi belirsizlik kavram alanına gönderme yaparak işaretleyen bir unsur ise ***bazı*** sözcüğüdür. Belirsizlik, metin üreticisi tarafından açıkça söylemekten çekindiği veya söylemek istemediği şeyler için özellikle istenebilir. Dinleyici ya da okura bir tahmin, yorumlama alanı doğurur. Dolayısıyla ***bazı*** sözcüğüyle söylemde yaratılan belirsizlik aynı zamanda gizlilik kavramından beslenerek OSP'yi güçlendirmektedir. İlgili örneklerden birkaçı şöyledir:

*Onun eline su bile dökemeyecek olan sıradan **bazı** "konservatuar müzikçileri", üzerine çok geldiler, canını çok sıktılar sevgili hocamızın. Sudan bahanelerle okuldan uzaklaştırmaya çalıştılar. Bunlara şahit oldum.*

*Uğurlu bir süre kaçmayı başardı. Bu arada **bazı** polis görevlilerine de işten el çektirilmişti. Sonradan İçişleri Bakanına başvuran **bazı** parlamenterler bu polis memurları için aracı olmaya kalkıştılar.*

*Özellikle bu partinin **bazı** yetkililerinin "demokrasi'nin amaç değil, araç olduğu" inançlarını açıkladıklarını hatırladığımızda konunun önemi artmaktadır.*

*Avrupa dedin de abi, bizimkiler iyi para yolluyormuş, bu para işine aklım yatmıyor, sarmıyor beni, içimizde **bazı** yavşaklar var, bunları bilemedik abi, şimdi bakıyorsun komünist dergilerinde bizim haberler (...)*

Aşağıdaki örnekte ise ***bazıları*** ile işaret edilen tek bir kişidir ve kim olduğu bellidir. Bununla birlikte ***bazıları*** sözcüğüyle kişinin adı doğrudan söylenmemekte, görünüşte "belirsizlik" yaratılmaktadır:

*Onun bir erkek arkadaşı olduğunu bilen kızlar, sigaraya olan tepkisini yadırgıyor ve şaşkınlıklarını belirtiyorlardı. Aslında onun erkek arkadaşı olduğundan kızlardan birinin haberi olmuş, ertesi hafta okulda bunu duymayan ve bilmeyen kalmamıştı. Doğrusu ben çok serbestim, dedi kızlardan biri. Sigara içerim ama, öyle **bazıları** gibi gizli saklı işler yapmam.*

Tıpkı "bazı" sözcüğü gibi ***böyle*** sözcüğü de belirsizliğin doğurduğu OSP'ye dikkat çeken bir başka prozodi işaretleyicisidir:

*Fakat Süleyman bunu duyunca öfkelenir, küplere biner ve **böyle** bir işe aracı oldu diye anasını haşlar.*

***Böyle** bir durumda ise, Hz. Peygamber, sahibi Allah olan bir dinin tebliğcisi olmaktan çıkarak, yaşadığı toplumun örflerini din adı altında insanlığa taşıyan bir aracı olur. Bunun anlamı ise, vahyin dinini beşerileştirerek tahrip etmektir.*

*(...) olan hiçbir erkek, **böyle** bir kadınla evlenmezmiş; herhalde boşanmak isteyen kocası olmalıymış... Bütün bunları söylerken, kızım sana söylüyorum, gelinim sen dinle! mantığıyla konuştuğu pek belli oluyordu annesinin.*

*(...) bir hükümeti, bir siyasetçi grubunu belki de ortadan kaldıracak diye olaya alkış tutmaktadır. Hatta, **böyle** bir programın, senaryonun çabuk ve başarılı uygulanması için üzerinde etkili olduğu medyayı ve sivil demokratik güçleri de kullanarak darbe çağrısı yapmaktadır.*

*Neden **böyle** bir şey yapmıştı acaba? Bir akşam önce konuştuğu bir yabancıyı hatırlamaz mıydı insan? Hele onun gibi, sokaktaki her şeyden haberdar olan meraklı bir bakkal **böyle** bir adamı nasıl unuturdu? Aklıma gelenlerden en olabilir gözükeni, adamın kimseye bir şey söylememesi için uyarmış olmasıydı onu.*

Sonunda sözcüğü özellikle *razı/râzı ol-* biriminin tanıklarında "mecbur kaldığı için, başka seçeneği olmadığı için, gönülsüzce" anlamıyla OSP'yi haber veren bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır:

*Saçlarını kestirmeye, hele hele kazıtmaya hiç niyeti yoktu, ama ah o kaşınma! **Sonunda** razı oldu.*

***Sonunda** uzaktan akrabaları olan yaşlı bir kadın, çocuklara bir süre bakmaya razı oldu.*

*Ama genç o kadar ısrar etti ki, **sonunda** ona acıyan hocası razı oldu: "Pekala, oyuna girebilirsin."*

OSP'leri besleyen bu dilsel ifadeler yanında ***biz***, ***bizim*** gibi sözcüklerin OSP'lerin yarattığı rahatsız etkiyi hafifletmek amacıyla kullanıldığı dikkat çekmektedir. Aşağıdaki örnekte iğneleme yaparken karşı tarafın tepkisini de kontrol altında tutmak isteyen metin üreticisi halktan "bizim millet" ifadesiyle bahsetmektedir:

***Bizim** millet politikacıların çok konuşup hiçbir şey söylememelerine alışık olduğu için davetliler memurun nutkunu seveceklerdir.*

5.2.3. Sözdizimsel Unsurlar

OSP'ler morfolojik ve sözcüksel unsurlarla ortaya çıkabileceği gibi sözdizimsel yapılarla da ortaya çıkabilir. Bu düzlemde OSP'yi işaretleyen gramatikal unsurlardan biri ***seri fiil*** yapılarıdır. Seri fiil yapıları bir bağlaç veya sıralama ilişkisi olmaksızın art arda gelen birden fazla eylemin tek bir hareketi bildirdiği ya da tek bir eylemin kendi içinde birden fazla hareketi barındırdığı yapılardır (Çiğil ve Hirik, 2022: 691). Aşağıdaki örneklerde *olup bitmek* seri fiili ile oluşturulan sıfat-fiil grubunun adlaşmasıyla meydana gelen ***olup bitenler*** ifadesi, "çabukluk" anlamıyla OSP'ye kaynaklık etmektedir:

> *Neden bu saatte burada olduğunu sordum. Saçma sapan bir şeyler söyledi. Gözlerinden baştan beri burada **olup bitenlerden** haberi olduğu belliydi. Etrafımıza hafif silah mermileri düşüyordu, kaybedeceğimiz zaman yoktu. "Her şey normale dönünce jandarmaya teslim edin, sorgulasınlar" dedim.*

> *Bu sırada her şeyi gizlice takip eden ve **olup bitenlerin** bir kısmından haberdar olan kamarot, George'un karşısına çıkar ve servetten kendisine de pay verilmesi için şantaj yapar.*

Olup biten kullanımı tıpkı genel adlar gibi kapsayıcı bir özellik göstererek belirsizlik yönüyle de söylemdeki olumsuzluğu desteklemektedir. Benzer bir oluşum da ***olan biten*** örneğinde karşımıza çıkmaktadır:

> *Bizim "yorumcu"larımız, **olan biten** üzerinde kendi "yorum" ve önerilerinin etkili olması arzusu ve etkili olduğu yanılsamasıyla yaşar, futbolseverde de böyle bir yanılsama yaratırlar.*

> *Onun eline su bile dökemeyecek olan sıradan bazı "konservatuar müzikçileri", üzerine çok geldiler, canını çok sıktılar sevgili hocamızın. Sudan bahanelerle okuldan uzaklaştırmaya çalıştılar. Bunlara şahit oldum. **Olan biteni** bazen bana anlatır, dertleşirdik. Ama bunca ayak oyunlarına rağmen sinirlerine yenilip sesini yükselttiğini hiç işitmedik.*

Ol- ve *bit-* fiilleri kılınış bakımından kısa süre bildiren fiillerdir, olayların kısa zamanda gerçekleşmesi "çabukluk" anlamını içerir. Bunun yanında, metin üreticisi *olan biten* ya da *olup biten* ifadeleriyle olmuş ve bitmiş olan olayları kapsayıcı genel bir ifadeye başvurmaktadır. Üreticinin olumsuz tutumunu yansıtan bu tercih hem "belirsizlik" hem de olayların hızlı ve dolayısıyla beklenmeyen bir şekilde gerçekleşmesi nedeniyle "anilik" kavram alanlarına gönderimde bulunarak OSP'yi desteklemektedir.

Bir başka örnek ise *yaz-* ve *çiz-* fiillerinin art arda gelmesiyle oluşan ***yazıp çiz-*** seri fiilidir. Kalıplaşarak deyim hâline gelmiş olan *yazıp çizmek* seri fiilinin sözlükteki anlam karşılığı "yazmak"tır. İlgili örnek şöyledir:

> *hükümeti kurmakla görevlendirdi. Bu zat, Yıldırım Akbulut idi... O günlerde basının, çok **yazıp-çizdiğine** göre, Akbulut'un başbakan adayı olduğundan, kamuoyu açıklamasından ancak yarım saat önce haberi oldu. Üstelik Özal, tüm bakanları da kendisi seçmiş ve hükümet listesini Akbulut'un cebine sokmuştu. Akbulut, başbakanlık koltuğunu, doldurmuş gibi gözüktü.*

Yukarıdaki metinde yazıp çizmek seri fiilinin "araştırmadan, özensizce, hızlıca, doğruluğundan emin olmadan yazmak, uydurmak" anlamını sezdirdiği görülmektedir.

OSP doğuran bir başka dilbilgisel yapı ***… denen/denilen*** sıfat fiil grubuyla ortaya çıkmaktadır. Metin üreticisinin *denen/denilen* sözcüğünün öncesindeki ifadeye ilişkin olumsuz tutumu bu dilbilgisel yapı temelinde ortaya çıkmaktadır:

> *Dolayısıyla **serbest rekabet piyasası denilen** piyasa, gerçekte, tekellerin egemen olduğu bir piyasadır.*

Bu örnekte *serbest rekabet piyasası denilen* ifadesi etrafında oluşan anlam "göründüğünden farklı olma" durumudur. Söz konusu anlam bağlam temelinde ortaya çıkan OSP'yi destekleyici işlevdedir. Bir başka örnekte *medya denilen* sözcük grubundaki *medya* sözcüğüne ilişkin olumsuz tutum bu yapı etrafında açığa çıkmaktadır:

> ***Medya denilen** kitle iletişim araçlarının en etkin olduğu yöreler geri kalmış ülkelerin olduğu yörelerdir. Onlar medenileşecek, batılı olacak, uygarlaşacak ve tüketici olacaklardır.*

Aşağıdaki örnekte *"gerçek hayat" denen* yapısında ortaya çıkan OSP, *"gerçek hayat"* söz grubunun tırnak içine alınarak vurgulanmasıyla kuvvetlendirilmiştir.

> *Ama Müjde Ar sinemanın alışık olduğu starlardan değildir. Bir zanaatkâr mütevazılığıyla starlığını sadece filmlerde konuşturur. **"Gerçek hayat" denen** meşakkatli âlemde star halesini çıkarıp film setlerinin uygun bir yerine asar.*

OSP'yi destekleyen sözdizimsel unsurlardan bazıları tamlama biçiminde karşımıza çıkmaktadır. ***… tayfası*** isim tamlamasının yer aldığı aşağıdaki örnek bu anlamda dikkat çekicidir:

*Buna çanak tutan **uzman tayfasının** da gidişata ister istemez araç olduğu görülüyor.*

Tayfa sözcüğünün gemide çalışan ve zeytin toplayan işçiler için kullanıldığı bilinmektedir. Sözcüğün gemi, zeytin gibi gerçek kullanım alanı dışında tercih edilmesinin "küçümseme, basitleştirme, aşağılama" anlamı ile OSP'yi beslediği söylenebilir. Benzer bir durum ***… havası*** tamlamasında da görülmektedir:

*Caminin doğusundaki kahveye girip bir çay söyledim. Cıgara yaktım. Kahvenin gediklileri çene çalıyorlardı. Çoğunda **"emekli" havası** belli oluyordu. Sıkılırım emekli kahvelerinden. Döndüm kendi iç dünyama.*

Metinde *emekli havası* ile sezdirilen olumsuz tutum "*emekli"* sözcüğünün tırnak içine alınmasıyla da kuvvetlendirilmiştir.

OSP'yi haber veren bir başka sözcüksel unsur -*A karşı* ile oluşturulan edat grubudur. Söz konusu kelime grubunun *hazırlıklı ol-* birimi üzerindeki OSP'yi desteklediği örneklerden birkaçı şöyledir:

*TSK'nin Irak'taki muhtemel gelişmeler**e karşı** hazırlıklı olmak amacıyla aldığı önlemler kapsamında, geçici görevlendirmeler başladı.*

*Sezer'in oylarını bir miktar daha artırmasını sağlayabilir. Bu turda sonuç alınamasa bile yüksek ihtimalle üçüncü turda bu sorun çözümlenmiş olacak. Yine de sürprizler**e karşı** hazırlıklı olmak lazım. İkinci gündem ise Salı günü yapılacak ikinci GSM ihalesi.*

Eğiliminde ol- biriminde öne çıkan bir dilbilgisel yapı ise, eylemin "bir şey, bir konu hakkında öyle olmadığı hâlde olumsuz düşünmek" anlam halkasının örneklerinde karşılaşılan ***… olarak görme*** ifadesidir:

*McArdle oyunla ilgili güncel durumu şöyle betimliyor: "Oyunu **ticari bir kazanç fırsatı, bir baş belası ya da ciddi olmayan bir etkinlik olarak görme** eğiliminde olan bir toplumda yaşıyoruz.*

*Genleri **insan ruhundan ve insan ruhunun sahip olduğu lâtifelerden bağımsız, cebri olarak, ferdi kötü işlere zorlayan unsurlar olarak görme** eğiliminde olan insanların düşünceleri kabul edilirse, ahlâk ve terbiye gibi insanlar arası münasebetlerin kaynağı olan değerler çöpe mi atılacak?*

*Komintern'in tespit ettiği hemen her sorunu **Türkiye için yakıcı bir gündem maddesi olarak görme** eğiliminde olan Kıvılcımlı için ulusallık sorunu da böyle (...)*

OSP'leri besleyen sözdizimsel unsurlardan biri de ***tekrar grupları***dır. Bir nesneyi, bir hareketi, bir niteliği eş görevli sözcüklerle karşılayan tekrar grupları anlamı kuvvetlendirir. Çalışkan (2018: 462) Cemil Meriç'in üslubunu ele aldığı çalışmasında ***üç beş*** tekrar grubunun OSP kazandığına dikkat çekmektedir. Aşağıdaki örnekte ise ünlü ile başlayan sözcüğün başına *m* ünsüzünün eklenmesiyle oluşturulan ***çiçekli miçekli*** ikilemesi metin üreticisinin olumsuz söylemini güçlendirmektedir:

*Zira söylenenleri biraz dikkatle dinleselerdi, çiçeği burnundaki genç Başbakanın, burnundaki çiçeğe karşılık, ağzından dökülenlerin, öyle **çiçekli miçekli** şeyler olmayıp, kırk yıllık Çek'ler Çak'lar tesbihinin tanelerinden ibaret olduğunu anlarlardı.*

Diğer bir örnekte geçen ***falan filan***, metin üreticisinin "hafifseme, önem vermeme" tavrını yansıtarak olumsuzluğu pekiştirmektedir:

*Devletlerin tarihi, geleneği, yerleşik düzeni, alışkanlıkları var. Hoşumuza gitsin gitmesin, bu devlet 900 yıldan beri Türk ve Sünni-Müslüman unsurun egemen olduğu bir devlet olmuş. Laikim, demokratım **falan filan** diye cilve yapsa da işin gerçeği bu.*

Bir başka örnekte ise anlatımdaki öznel tutum ***faraş faraş*** ikilemesi yoluyla açığa çıkmaktadır:

*(...) adli tıpçıların, parçalanmış cesetleri plastik poşetlere **faraş faraş** doldurduklarına şahit oldum..."*

İkilemelerin anlatımı güçlendirdiği ve öznel tutumu yansıtarak OSP'yi desteklediği kullanımlardan birinde ***evli barklı*** ve ***çoluklu çocuklu*** ifadelerinin her ikisinin de kullanıldığı şu örnek de dikkat çekicidir:

*Düşünebiliyor musun, adam da **evli barklı**, **çoluklu çocuklu**, gayet saygın bir yeri var çevresinde. Karısının da dünyadan haberi yok. Nereden haberi olacak.*

Yukarıdaki metinde "evli ve çocukları olan" anlamına gelen *evli barklı* sözü *çoluklu çocuklu* ikilemesiyle pekiştirilmektedir. Bu yolla metin üreticisinin "kınama, ayıplama" tutumu daha güçlü bir şekilde aksettirilmektedir. Metin üreticisinin olumsuz tutumu sadece söz konusu ikilemelerle değil, "*Düşünebiliyor musun*?" ifadesiyle de desteklenmektedir. Cevap beklenmeyen bu tür soru cümleleri OSP'leri cümle kurgusu temelinde besleyen en önemli yapılardandır.

Soru cümleleri sadece soru sormak işleviyle kullanılmamaktadır. Yukarıdaki örnekte geçen "*Düşünebiliyor musun?"* cümlesi biçimsel olarak soru cümlesi olmakla beraber semantik açıdan "şaşırma, kınama" gibi duyguları içermektedir. Ayrıca metin üreticisi duygularını aktarırken karşı tarafın tepkisini ve tutumunu da yönlendirmeye çalışmaktadır. Bu doğrultuda karşı tarafa "ben inanamıyorum, kınıyorum; sen de kınamalısın" içeriğinde bir mesaj iletilmektedir. Benzer şekilde *Nereden haberi olacak* cümlesi bir soru değildir. "Nereden haberi olacak, olmaz tabii" anlamını içeren olumsuz bir yargıyı içermektedir. Gerçek bir soru sormayan bu tür yapılar dilde yaygın olarak kullanılmaktadır. Cevap beklenmeyen veya semantik olarak cevabı bilinen; yönlendirme, ikna etme, konuya dikkat çekme, kınama, onaylatma gibi pek çok farklı işlevle kullanılan bu yapılar için literatürde ***sözde soru cümlesi*** (Tarcan, 2010), ***cevap istemeyen soru cümleleri*** (Üstünova, 2004), **cevap beklenmeyen sorular** (Altun, 2010) ***retorik soru*** (Günay, 2020 ve Serindağ, 2013) gibi farklı adlandırmalar kullanılmaktadır. Çalışmada bu tür cümlelerin tutum bildirme işlevinin yüksek olması nedeniyle OSP'yi güçlendirdiği dikkat çekmektedir. İlgili örneklerden bir kısmı şöyledir:

> *(...) bu kararlara etken içsel dinamikler yok muydu? Yani bu kararların alınmasında Türkiye'nin özgül koşullarının, objektif bir etkisinden sözedilemez miydi? Sektördeki gelişmelere başka bir olgunun etken olduğu görülüyordu (...)*
>
> *Türkiye'de kuş uçsa haberdar olan Almanya ve Fransa istihbarat örgütlerinin bunca olayı gözden kaçırması olası mıydı?*
>
> *Marmaris'teki gümrük ayarlanmamış mıdır, ayarlanmıştır. Emniyet ayarlanmamış mıdır, ayarlanmıştır. Bu adamlar, böyle hayali ihracat yaparlar. Bunlardan hükümetin haberi yoktur, yani böyle düşünürseniz. Bir bakanın haberi olur mu bundan; diyelim ki göz yumulur sonradan işte bu protokolde olduğu gibi (...)*
>
> *Neden böyle bir şey yapmıştı acaba? Bir akşam önce konuştuğu bir yabancıyı hatırlamaz mıydı insan? Hele onun gibi, sokaktaki her şeyden haberdar olan meraklı bir bakkal böyle bir adamı nasıl unuturdu?*

Öteki din ve mezhepleri Diyanet'te temsil etme fikri de bana saçma geliyor. Kurumsal kültür diye bir şey var. Sünni-Hanefi mezhebinin ezici bir şekilde egemen olduğu bir yapıda gariban papaz ne yapacak? Beş on tane Alevi ne yapacak? Çayocağının yerini bile bulmakta zorlanırlar kanımca.

Yukarıdaki örneklerde soru cümleleri gerçek bir soru sormak amacıyla değil, duygu ve düşüncelerin aktarımını güçlendiren yapılar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu yönüyle bağlam temelinde "şaşırma, suçlama, kınama, yalanlama" gibi pek çok durumu bildirerek semantik işleviyle ön plana çıkan bu tür cümle kurguları OSP'yi söylem boyutunda desteklemektedir.

5.2.4. Noktalama İşaretleri

Noktalama işaretleri yazılı metinlerde duygu değeri ve değerlendirme işlevi taşıyabilir. Bu doğrultuda sözlü dildeki jest ve mimiklere yakın bir işlev üstlenirler. Metin üreticisi özellikle olumsuz tutumunu yansıtmak istediğinde sözcüklere ek olarak noktalama işaretlerinden de yararlanır. Çalışmada noktalama işaretlerinin kimi zaman tek başına kimi zamansa çeşitli birleştirmeler yoluyla (?!. gibi) OSP'yi işaretlediği tespit edilmiştir.

Tırnak işareti ("")

Tıpkı sözlü dilde olduğu gibi, yazılı metinlerde de vurgu, söyleme ilişkin ipuçları verir. Tırnak işareti özel olarak vurgulanmak istenen sözlerin tırnak içine alınmasıyla yazılı metinde "vurgulama" işlevi görür. Çalışmada tırnak işareti içine alınan ifadenin metin üreticisinin olumsuz tutumuna ilişkin ipucu verdiği, okuyucuya tırnak içinde vurguladığı şeye katılmadığı ya da eleştirel yaklaştığı bilgisini sezdirdiği saptanmıştır. Tırnak işaretinin bu işlevine yönelik kullanımlarından bir kısmı şöyledir:

*Bizim **"yorumcu"larımız**, olan biten üzerinde kendi **"yorum"** ve önerilerinin etkili olması arzusu ve etkili olduğu yanılsamasıyla yaşar, futbolseverde de böyle bir yanılsama yaratırlar.*

*Özellikle bu partinin bazı yetkililerinin **"demokrasi'nin amaç değil, araç olduğu"** inançlarını açıkladıklarını hatırladığımızda konunun önemi artmaktadır.*

*Zorunluluk alanı olarak tanımlanan ve toplum içindeki üyelerin bilinçlerinin önemsenmediği, geçersiz sayıldığı, bireylerin araç olduğu **"sistem"** alanı, para ve iktidar mekanizmalarıyla yönetilmektedir.*

*Sonra da denemesini yapmaya çalışıyordu! Kendisine erişilmez olan, ancak ağasının, patronunun, aşiret reisinin kısaca; **"Büyük adamların"** muhatap olduğu subaya, polise taş atıyor, bağırıyor, küfrediyor ve hayret, kendisine hiçbir şey olmuyordu.*

*(...) girmemiş ormanları ve Kızılderili denen vahşi yerliler ile doluydu." İşte, sıradan bir **"vahşi"** Kızılderili öyküsü daha başlıyordu. Kitabın sayfalarında çizgi romanlardan ve beyaz perdeden alışık olduğumuz saldırı sahneleri anlatılıyordu.*

Üç nokta (…)

Üç noktanın kullanım alanlarından biri ifadeye güç katma işlevidir. Sıralanan durum ve özelliklerin devam ettiği ya da söylenmek istenmeyen durumlar söz konusu olduğunda üç nokta işaretinin metin üreticisi tarafından olumsuz tutumun yansıtılmasında destekleyici bir unsur olarak kullanıldığı dikkat çekmektedir:

*Küçük Balkan kasabalarının alışık olduğu hava değişiklikleriydi bunlar. Sobayı tutuşturan birkaç odun parçasının komşu evlerini ateşe veren meşalelere dönüşüvermesine alışkın halklar**…***

*Demokrat Parti'ye geçmek istemektedir, TBMM kürsüsünde etkileyici konuşmalarıyla tanınan, aktif, becerikli, ceberrut bir hanım**...** Bunun için, vaktiyle babasının yakın dostlarından olan Refik Koraltan'a aracı olması için ricada bulunur.*

*Yalnızca düşünürsün, hem de kara kara... Bekleyelim. Bu ara sen ne yapacaksın? Annenin haberi olacak mı tarlayı sattığından? Baban çoktan öldü. Keşke o yaşasaydı. Annene söylemezsin, bilirim. Söylemeden satarsın, onun da yüreğine iner**...***

Ünlem işareti (!)

Ünlem işareti yaygın olarak sevinç, korku, şaşma gibi duyguları ifade eden cümle ya da ibarelerin ile seslenme, hitap bildiren kullanımların sonuna konur. Ancak ünlem işaretinin duygu değerinin yeterince açık olarak verilmediği bağlamlardaki kullanımı dikkat çekicidir. Bu bağlamlarda metin üreticisinin olumsuz tepkisini güçlendiren bir unsur olarak OSP'yi haber vermektedir:

*(...) geçmiş olması, kuşkusuz bunu kolaylaştırıyor**!** "Siyonist ideal"in, ilk aşamada, "Nil'den Fırat'a Büyük İsrail Projesi" olduğu dikkate alınırsa, "Büyük Ortadoğu Projesi"nin kullanışlı bir araç olduğu görülebilir. ABD'nin uzun süredir bir numaralı "stratejik ortağı"nın İsrail olduğu da düşünülürse durum daha iyi anlaşılır**!***

*Bugün hemen hiç birisi hayatta olmayan bu kişiler, 1959 yılından bugüne kadar geçen 49 senede sağladığımız gelişmeyi, muhatap olmak zorunda kaldığımız aşağılanmaları görselerdi ne düşünürlerdi kim bilir**!***

*Planını gerçekleştirmek, çelik krallığının tek sahibi olmak uğruna ailenin öteki kadın üyelerini toplama kampına göndermekten çekinmeyen, Gestapo ile nesnel işbirliği içinde, ve özellikle "faili belirli cinayet"e göz yuman genç kadın**!***

*Müslümanlar sözkonusu olduğunda, bir türlü karar almak istemeyen, arada bir aldığı bazı olumlu kararları da sürekli askıda bekleten BM, iş Irak'ı bombalamaya gelince elini nasıl da çabuk tutmuştu**!***

Yay ayraç içinde ünlem işareti [(!)]

Yay ayraç içinde ünlem işareti, sonuna eklendiği sözcüğe kinaye, alay veya küçümseme anlamı kazandırır[57]. Bu yolla OSP'yi işaretleyen veya güçlendiren kullanımlar şöyledir:

*Demokrasimizin bir liderler **(!)** oligarşisinden ibaret olduğunu söyleyip yakınanlar, aydınlar ya da sade vatandaşlar da, her canlarının yandığında, rejimi tehlikede gördükleri her durumda, soluğu Atatürk'ün mozolesinde alıyorlar.*

*Bugün şöhret sahibi olmak, kişiyi daha çok tüketebilen mutlu **(!)** azınlığın arasına girdirdiğinden, kadınlar içinde şartları yerine getirilmesi gerekli bir mecburiyet olarak algılanabiliyor.*

Ünlem işareti + nokta (!.)

Birleştirim yoluyla oluşturulan bu noktalama işareti metin üreticisinin olumsuz tepkisini güçlü bir şekilde işaretlemektedir:

[57] https://www.tdk.gov.tr/icerik/yazim-kurallari/noktalama-isaretleri-aciklamalar/ (Erişim Tarihi: 29.01.2023)

*(...) yüklenici konsorsiyumun (Gülermak-Doğuş İnşaat) teklifinde yasal olmayan çok ciddi değişiklikler yaptırılmıştı. Buna, teklifteki vagon modeli ile üretici firmanın değiştirtilmesi ve Genel Müdür Kantarcı'nın da bağlantılı olduğu TCDD'nin bir projesinde ortaklık angajmanında olduğu Güney Koreli Rotem firmasının vagonlarının adres edilmesi de dahildi***!.***

Ünlem işareti + iki nokta (!..)

Bu noktalama işareti temelde ünlem işareti ile üç noktanın birleşiminden meydana gelmektedir. TDK'nin açıklamasına göre "*Ünlem ve soru işaretinden sonra üç nokta yerine iki nokta konulması yeterlidir"*[58]. Aşağıdaki cümlede olumsuz bir durum karşısında merak ve şaşkınlığın aşırı derecede artması cümle sonundaki (!..) noktalama işareti ile güçlü bir biçimde yansıtılmaktadır:

*Böylesine yoğun dört uzmanlık dalını uhdesinde barındıran hekim nasıl biri olur diye merak krampları içinde kıvranmaya başladım. Daha sonra, bunun, aslında bir pratisyen hekimden ibaret olduğunu öğrenince, merakım, şaşkınlığın karesi şiddetine fırladı***!..**

Soru işareti + ünlem işareti + nokta (?!.)

Soru işareti, ünlem işareti ve nokta (?!.) OSP'yi doğrudan açığa çıkaran dikkat çekici bir birleştirimdir. Olumsuz soru cümlelerinin OSP ile ilişkisi sözdizimsel unsurlar kapsamında ele alınmıştır. Buna göre aslında bir soru sormayan ya da yönlendirici bir soru soran bu tür cümlelerde soru işareti cümle kurgusu bütününde OSP'yi işaretlemektedir. Ünlem işaretinin OSP'ye ilişkin tutumsal mesajı okuyucuya yansıtma görevinden de yukarıda bahsedilmiştir. Noktanın soru işareti ile kombinasyonu da ilgi çekicidir. Bir soru soruluyorsa cevap bekleniyordur, ancak soru işaretinin noktayla birlikteliğinden farklı bir anlam çıkar; o da aslında yanıt beklenmediği, cevabın belli olduğudur. Aşağıdaki örnekte metin üreticisinin olumsuz yargısı güçlü kılan (?!.) işaretinin kullanımıdır:

*Bu olgu, herhangi bir devlet kurumunda, diyelim ki Bayındırlık Bakanlığı'nda olsa, bir yere kadar "geniş" ve "ölçülü tepkili" olabilirsiniz; ama bu olgu, canımızı, malımızı, namusumuzu, özgürlüğümüzü, güvenliğimizi, kamu düzenimizi teslim ile emanet ettiğimiz Emniyet Teşkilatı'nda sözkonusu olduğunda, en azından ülke aydınları olarak "kıyametleri koparmamız" gerekmiyor mu***?!.***

[58] https://www.tdk.gov.tr/icerik/yazim-kurallari/noktalama-isaretleri-aciklamalar/ (Erişim tarihi: 29.01.2023)

5.2.5. Yazımsal Sapmalar

OSP taşıdığı tespit edilen dil birimleri bağlam boyutunda çeşitli unsurlarla desteklenmektedir. Bu doğrultuda *yazımsal sapma* diyebileceğimiz, sözcüğün doğru yazım biçiminden farklı yazılması veya dilbilgisel kurallara bilinçli olarak riayet edilmemesi olumsuz anlam atmosferine katkıda bulunmaktadır. Sözcüğün yanlış yazımı ile OSP'yi desteklediği örneklerden biri şöyledir:

> *(...) o zamanlarda da ne hikmetse Türkçe* ***örtmenlerinin*** *dönem ödevi olarak verme eğiliminde oldukları o kitabı, Franz Kafka'nın Değişim (Metamorphosis) adlı romanını okumaya karar verdim. Cem Yayınevi'nden çıkan versiyonunu Kamuran Şipal çevirmişti, kitabın yarısı insanın ömrünü tüketen (...)*

Yukarıdaki örnekte öğretmen sözcüğünün ***örtmen*** biçiminde yazılması metin üreticisinin söz konusu öğretmenlere karşı küçümseyici tutumunu yansıtan, "alay etme" anlamı içeren bir kullanımdır. Benzer bir örnek "söylem" kelimesinin ***şöylem*** biçiminde yazıldığı şu örnekte karşımıza çıkmaktadır:

> *(...) bir kadın psikoterapist kongre salonundaki herkese tepeden bakarak Hemen adapte olma konfüzyonu içinde" olduklarını ve batıya uymazlarsa ölecekleri iması taşıyan tehditkar konuşmasında sürekli olarak "Öyle değil böyle düşüneceksiniz! Onu değil, bunu yapacaksınız!" gibisinden bir* ***şöylemle*** *bildiğimiz (...)*

"Gazeteci" sözcüğünün ***kazeteci*** biçiminde yazıldığı aşağıdaki örnekte de yukarıdakilerle benzer biçimde "küçümseme, alay etme" anlamı belirgindir:

> *Şu* ***kazeteci*** *olacak saf, babanı ortak yapmaya kendiliğinden razı oldu.*

Bir başka örnek İngilizce "computer" kelimesinin ***kompitür*** biçiminde telaffuz edildiği şekilde yazılmasıyla ortaya çıkmaktadır:

> *Aklın, o şaşılası* ***kompitürün*** *egemenliği hayatın teneffüsünü kolaylaştırır mı? Kalbin unutulması mı kolay adapte olmamızı sağlar? Yoksa aklı mı tatile göndermeli?*

Bu örnekte Türkçe karşılığı "bilgisayar" olan ve yaygın olarak kullanılan sözcüğün hem İngilizce hem de telaffuz edildiği biçimde yazılması bağlamdaki olumsuzluğu desteklemektedir.

Yazım kurallarına aykırı biçimlerle OSP'nin desteklendiği bir kullanım ise şöyledir:

> *Yerinde İncelemelerin Adamı Savaş Ay ayrıca silahın Irak Emniyeti'ne kayıtlı çıktığını yazdılar. Kendisi zaman zaman Kıtırland'de ikamet ettiğinden, bu* ***1*** *hakikat midir, Ay Yapımı (alışık olduğumuz) kıtırlardan bir kıtır daha mıdır henüz bilememekteyiz gerçi*

Bu örnekte *"Herhangi bir varlığı belirsiz olarak gösteren (sayı)"* anlamındaki *bir* sözcüğünün yazıyla değil rakamla ***(1)*** verilmiştir. Benzer olarak aşağıdaki örnekte cümlenin ortasında yer alan ***ADAPTE*** sözcüğünün büyük harflerle yazılması olumsuz tutumu işaretlemektedir:

> *Bilmiş bilmiş oğlan çocuk olmaz hakikaten. Hep kızlar bilmiş bilivermiş olurlar. Zavallılar! Belki hayatta kalma güdüsüdür, kadınların o her kılığa girme, her koşula* ***ADAPTE*** *olma, her şifreyi çözüverme yetenekleri...*

5.2.6. İroni

İroni, eşdizimlilik ya da geniş bağlam düzeyinde ortaya çıkabilir. Eşdizimsel açıdan birlikte kullanım özelliği göstermeyen sözcüklerin bir araya gelmesi ironi etkisi yaratabilir. Louw (2000, s.30-50), yerleşik eşdizimlilik örüntüleri olumsuz olan utterly, days are, *bent on* gibi sözcük ve söz öbeklerinin eşdizimsel açıdan birlikte kullanılma özelliği göstermeyen sözcüklerle bir araya gelmesinin "prozodik çatışma" (prozodic cash) yoluyla ironi etkisi doğurabileceğini belirtmiştir. Bununla birlikte, geniş bağlamlı örneklerde ironinin OSP'yi destekleyen ve kuvvetlendiren bir unsur olduğu gözlemlenmiştir.

Aşağıdaki örnekte *küçük bir ayrıntı* söz öbeği ile kast edilen önemli ve büyük bir meseledir. Metin üreticisinin tam tersini söyleyerek yaptığı ironi, *küçük bir ayrıntı*yı tamamlayan eylemin tezlik fiili almasıyla (ortaya çıkıverdi) güçlendirilmiştir:

> *Hedeftekilerden biri bile yakalanamadı, terör elbette ki durmadı. Bu arada,* ***küçük bir ayrıntı*** *ortaya çıkıverdi. Irak petrolünün önemli bölümünü Cheney ve Bush ailesinin bağlantılı olduğu şirketler kontrol ediyordu. "Fosil yağı" için ne çok can! McCain, George W. Bush'u aratır! Sekiz yılda dünyanın çehresini alabildiğine değiştirmiş olan söz konusu aktörler için*

Bir başka örnekte OSP'ye kaynaklık eden, *hakperest* sözcüğü ile oluşturulan ironidir:

(...) kanun dışı hiçbir uygulamaya ve haksızlığa müsaade etmemiştir. Daha sonraları halk meclisine verilmesinde ve ölüm cezasına çarptırılmasında aristokrasiye karşı gösterdiği bu ***hakperest*** *davranışlarının büyük etkisi olmuştur. Ama o, "En önemli şeyin yaşamak değil, iyi yaşamak, doğru yaşamak" olduğunu savunmaktan geri durmamıştır. Sokrates, herhangi bir ekol veya mektebe mensup değildir.*

Aristokrasiye karşı insan haklarına savunan Sokrates'in ölüm cezasına çarptırılması ile ilgili olan bu metindeki ironi, iyi bir eylemin kötü bir sonuç üzerindeki etkisinin *hakperest* sözcüğüyle ifade edilmesinde ortaya çıkmaktadır. Temel olarak "bir şeyin bir şey üzerindeki iyi ya da kötü etkisi çerçevesinde, "iyi-iyi"-"kötü-kötü" eşleşmesi beklenendir; bu doğrultuda "iyi-kötü"- "kötü-iyi" dikotomisi ironi oluşturmaktadır.

Aşağıdaki örnekte saygı duyulmayan biri için *zatı şerif* ibaresinin kullanmasıyla ironi yapılmıştır:

Fakat bizim de arkamızdan kimbilir neler söyleyecek! Biz bu sözlere sanki kendimiz muhatap oluyormuşuz gibi, renkten renge girerken, asıl muhatap olan ***zatı şerif*** *ise: Allah ömürler versin Paşam... diye yaltaklana yaltaklana yılışıyordu.*

Benzer bir örnek de yüceltme ve saygıyı ifade etmenin bir göstergesi olan fiilin çokluk eki almış *yazdılar* biçiminin kullanımı ile oluşturulmuştur:

Yerinde İncelemelerin Adamı Savaş Ay ayrıca silahın Irak Emniyeti'ne kayıtlı çıktığını ***yazdılar****. Kendisi zaman zaman Kıtırland'de ikamet ettiğinden, bu 1 hakikat midir, Ay Yapımı (alışık olduğumuz) kıtırlardan bir kıtır daha mıdır henüz bilememekteyiz gerçi: Yalnızca onun tespiti.*

Bir başka örnekte metin üreticisi kızdığı ve eleştirdiği halk için *saygıdeğer* ve *sayın* kelimelerini kullanarak ironi yapmaktadır:

Kırk yıldır enflasyonla yaşamaya alışık oldukları için esnaf hâlâ zam yapıyor; ***saygıdeğer*** *halkımız da enflasyonla koyun koyuna yaşamaya alışık olduğu için zamlı fiyatları ödüyor, demek ki kabahat* ***sayın*** *halkımızda...*

Aşağıdaki örnekte *mühim adam ya* ifadesi ile söylenmek istenen tam tersidir:

Mühim adam ya*, tek onun haberi olacak her şeyden.*

Bir başka örnekte ise ironi, *adapte olmak* gibi süreç gerektiren bir eylem ile *doğuştan* sözcüğünün bir arada kullanılmasıyla oluşturulmuştur:

*Kadınlar lüks restoranlara **doğuştan** adapte oldukları için, sanki her akşam böyle yerlerde yemek yiyorlarmış gibi, hemen kendi aralarında koyu bir sohbete başlarlar.*

5.2.7. Genel Adlar

Genel adlar, sıklıkla kullanılan ve birçok adı kapsama alanına alan bir ad kategorisidir. Örneğin "durum" sözcüğü bir genel addır; savaş, hastalık, kaza, geç kalma, arıza, hamilelik vb. pek çok şey için kullanılabilir. Genel adların bu denli kapsayıcı olması, söylemde belirsizliği de beraberinde getirmektedir. Belirsizlik ise OSP doğuran kavramsal alanlardan biridir. Bu doğrultuda genel adlar söylemde yaratılan belirsizliğe katkıda bulunarak OSP'yi desteklemektedir. Çalışmada *durum*, *olay*, *konu* gibi genel adların belirsizlik yönüyle OSP'yi güçlendirerek metnin bağdaşıklığına katkıda bulunduğu saptanmıştır. Örneğin *haberdar ol-* biriminin *olay*, *durum*, *konu*, *iş*, *gelişme* genel adları ile eşdizimlendiği kullanımlarda belirsizlik ve gizlilik kavram alanlarına gönderimde bulunarak OSP'ye yön verdiği dikkat çekmektedir. İlgili örneklerin bazıları şöyledir:

***Durumdan** tanıdık kervancılar vasıtasıyla gönderilen bir mektupla haberdar olan Molla Süleyman Baba, sandıklar dolusu kitaplarını ve aile efradını toparlayarak, bir gece yarısı Hakkâri'yi terkeder.*

*Bu **durumdan** haberdar olan herkesin yüzünde bir endişe vardı.*

*Ta işin başından beri komplo olduğu söylenmişti hatta **olaylardan** haberdar olan günün başbakanı Yıldırım Akbulut "devlet komplo yapmaz" demişti ama apaçık komplo olduğu ortaya çıkınca kimse özür bile dilememişti.*

*Bilindiği gibi Kanadalı bir bilim adamı 10 Temmuz'da Saros Körfezin'de bir deprem olacağını söylemişti, medyanın bu iddiaya yer vermesiyle **konudan** haberdar olan yöre halkı çok rahatsız olmuştu.*

*(...) özelde eşimle kardeş gibiyiz. Bu beni rahatsız ediyor. Kendisine bazen ifade ediyorum ama sesini çıkarmıyor. **Konu** hemen kapanıyor.*

*Fakat Süleyman bunu duyunca öfkelenir, küplere biner ve böyle bir **işe** aracı oldu diye anasını haşlar.*

*Yani bu kararların alınmasında Türkiye'nin özgül koşullarının, objektif bir etkisinden sözedilemez miydi? Sektördeki **gelişmelere** başka bir olgunun etken*

olduğu görülüyordu ve doğrusunu söylemek gerekirse sektör kapasitelerindeki mülkiyet değişikliği, yani artık özel sektörün gelişmiş olması yeni stratejiler doğuruyordu.

Sözlükte nötr anlam özelliğine sahip olan bu tür genel adlar, bağlam boyutunda ya da belli dil birimleri ile (*olay* + *haberi ol-*, *durum* + *haberdar ol-*) eşdizimlilik temelinde OSP yüklenmektedir. Bu OSP'lerin belirsizlik ve dolaylı olarak gizlilik kavram alanları dışında hangi metinsel işlevlerle şekillendiği derlem tabanlı uygulamalarla detaylı olarak incelenmelidir.

OSP işaretleyen ve destekleyen bu kullanımlar OSP'lerin sözcükten metne doğru genişlediğini ve söylem boyutunda şekillendiğini göstermesi bakımından da önemlidir. Burada dikkat çekilen dilbilimsel unsur ve yapıların derlem temelinde özgül olarak incelenmesinin OSP doğuran farklı kavram, yapı ve şartların tespitine imkân sağlayacağı düşünülmektedir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada yapmış olduğumuz incelemenin sonuçları ve bu doğrultuda sunulabilecek öneriler maddeler hâlinde şöyle sıralanabilir:

1. Semantik prozodiler iyi-kötü dikotomisinin çok çeşitli biçimlerini kapsamakla beraber en temelde bir ucu olumluluk diğer ucu olumsuzluk olan bir anlam skalasında değerlendirilmelidir. Bir dil birimi birden fazla anlam etrafında olumlu ya da olumsuz semantik prozodi özelliği gösterebileceği gibi bu anlamlar etrafında yüklendiği semantik prozodi de aynı ağırlıkta olmayabilir. Bu nedenle dil biriminin olumlu ya da olumsuz anlam yükünü derecelendirilebilir bir olgu şeklinde ele almak daha doğrudur.
2. *Neden ol-*, *sebep ol-*, *etken ol-*, *etkisi ol-* gibi neden-sonuç bildiren eylemlerdeki OSP'yi gözlemlemek daha çok dikkat istemektedir. Bu birimlerin neden-sonuç ilişkisi kuran özellikleri gereği, semantik analizin metnin geniş bağlamı temelinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu da ilgili birimler üzerinde yapılacak inceleme için daha geniş bağlama ihtiyaç duyulabileceğini ve bağlam düzeyinde OSP'yi destekleyen dilsel ifadelerin OSP tespitinde önemli bir aracı olduğunu göstermektedir.
3. Çalışmada sözü edilen y*erleşik OSP* kavramı, olumsuzluğun sözcüğün semantik düzeyine ait bir olgu hâline gelecek derecede yerleşmesi anlamına gelmektedir. Bu doğrultuda beklenen, düğüm sözcüğün olumsuz anlam özelliği taşıyan sözcük ve söz öbekleriyle eşdizimlenmesidir. Çalışmada incelenen tanıklardan hareketle *neden ol-* ve *sebep ol-* birimlerinin yerleşik OSP'ye sahip olduğu, bu sebeple olumlu bağlamda kullanıldığı metinlerde "anlatım bozukluğu" olarak nitelendirilen dil kullanımlarına örnek teşkil ettiği görülmektedir.
4. Semantik prozodiler metin türüne, konu alanına, dil değişkesine duyarlıdır. Bir dil birimi bilim ve teknik alanında semantik prozodi açısından nötr iken, siyaset/politika konulu metinlerde güçlü bir OSP özelliği gösterebilir. *Sözkonusu ol-* eyleminin ağırlıklı olarak politik söylemde OSP taşıyan bir birim olması bunun göstergesidir. Çalışkan'ın (2014a) *-dan ibaret* dil biriminin bilim ve teknik alanındaki kullanımlarının nötr olduğu, buna karşılık günlük hayata ilişkin kullanımlarda OSP taşıdığına ilişkin tespiti de bunu desteklemektedir. Nitekim *ibaret ol-* biriminin çalışmamızdaki OSP bulguları Çalışkan'ın söz konusu tespiti ile tutarlılık arz

etmektedir. Bununla birlikte; sağlık/tıp, bilim ve teknik alanına özgü bağlamlarda OSP'lerin zayıfladığı dikkat çekmektedir. Bu da daha nesnel konu alanlarında gizli/örtük bir tutum bildirme işlevine duyulan ihtiyacın azalmasıyla doğru orantılıdır.

5. Çalışma kapsamında elde edilen önemli bulgulardan biri de OSP'lere kaynaklık eden kavramsal alanlardır. Bu doğrultuda *gizlilik, azlık-çokluk, güç, süreklilik, belirlilik-belirsizlik* ve *anilik* kavram alanlarının OSP'ye yön verdiği saptanmıştır.

6. Yukarıda sıralanan OSP'lere kaynaklık eden kavramsal alanlar evrensel olabilir, buna karşılık OSP halkaları düzeyinde farklılıklar oluşabilir. Örneğin gizlilik kaynaklı "çalmak, hırsızlık yapmak", olumsuzluğu herkesçe kabul edilen evrensel bir durum iken; erkek arkadaş edinmenin hoş karşılanmadığı bir çevre veya toplumda erkek arkadaşı olduğunu gizlemek toplumsaldır.

7. Bir kısım OSP'ler *gizlilik, çokluk* gibi kavramsal alanlardan beslenirken bir kısım OSP'ler de dünya bilgisi gerektiren *toplumsal, kültürel, politik, geleneksel, dinî kabuller* ve *dünya görüşü* temelinde şekillenmektedir. Okuyucu veya dinleyicinin bazı bağlamlarda OSP olduğuna hükmedebilmesi ancak bu konulara ilişkin bilgisi ile mümkün olmaktadır. Gelenekler gibi yaşantı ve dünya görüşü de olumsuz semantik prozodi incelemelerinde bir yorumlama alanı doğurmaktadır.

8. Çalışmada OSP'lerin belli dilsel ögelerle işaretlendiği veya desteklendiği, metnin bağdaşıklığını güçlendiren bu kullanımların dinleyici ya da okur tarafından OSP'nin sezgisel olarak açığa çıkarılmasında önemli bir rolü olduğu gözlemlenmiştir. Kullanıldıkları bağlamda olumsuz semantik prozodi olabileceğine yönelik uyarıda bulunan ya da olumsuz prozodiyi destekleyen bu kullanımlar morfolojik, sözcüksel ve sözdizimsel düzlemde ortaya çıkabileceği gibi noktalama işaretleri, yazımsal sapma, ironi gibi farklı dilbilimsel koşullarla da desteklenebilir.

9. Morfolojik düzeyde *küçültme eki (CXk)* ve *tezlik fiili* (iver-) gibi örnekleri tespit edilen OSP'yi destekleyici unsurlar, OSP üzerine yapılacak çalışmalarda morfolojik unsurlar üzerine daha detaylı ve kapsamlı bir inceleme yapılması gerektiğini ortaya koymaktadır.

10. *Her, hep, sadece, yalnızca, bile, bazı, böyle* gibi sözcüksel unsurların OSP işaretleyicisi olarak değerlendirilebileceği, kullanıldıkları bağlamda OSP'yi haber veren bir uyarıcı işlevinde oldukları tespit edilmiştir.

11. Sözdizimsel düzlemde *olup bitmek, yazıp çizmek* gibi seri fiillerin; *... denen/denilen, ... olarak görme, ... tayfası* gibi dilbilgisel yapıların; *çiçekli miçekli, evli barklı* gibi

tekrar gruplarının OSP'yi haber verdiği ya da güçlendirdiği saptanmıştır. Bunun yanı sıra, literatürde *cevap beklenmeyen soru, retorik soru* gibi farklı biçimlerde adlandırılan soru cümleleri, OSP'nin cümle kurgusuyla da ortaya çıkabileceğini göstermektedir.

12. Vurgu, tonlama, jest ve mimiklerin yazılı dildeki karşılığı sayılabilecek bazı noktalama işaretleri, duygu değeri ve değerlendirme işlevi taşıması sebebiyle OSP işaretleyicisi olarak değerlendirilmelidir.

13. *Yazımsal sapma* olarak niteleyebileceğimiz, sözcüğün doğru yazım biçiminden farklı yazılması veya dilbilgisel kurallara bilinçli olarak riayet edilmemesi olumsuz anlam atmosferinin oluşumuna katkıda bulunmaktadır.

14. *Durum, olay, konu* gibi genel ad kategorisinde yer alan sözcükler, kullanıldıkları bağlamda kapsamı genişletmekte, kapsamın genişlemesi ise belirsizliği beraberinde getirmektedir. Bu doğrultuda genel adların belirsizlik kavram alanına gönderimde bulunarak OSP'yi beslediği anlaşılmıştır.

15. OSP'yi işaretleyen ve destekleyen kullanımlar, semantik prozodilerin sözcükten metne doğru genişlediğini ve söylem boyutunda şekillendiğini göstermesi bakımından da önemlidir. Burada dikkat çekilen dilbilimsel unsur ve yapıların derlem temelinde özgül olarak incelenmesinin OSP doğuran farklı kavram, yapı ve şartların tespitine imkân sağlayacağı düşünülmektedir.

16. Çalışma kapsamında incelenen her birim için oluşturulan OSP halkalarından hareketle sözlüklerde bu türden pragmatik bilgilere yer verilmesi gerektiği düşünülmektedir. Bunun yöntemi, kapsam ve sınırlılıkları ayrı bir tartışmayı gerekli kılmaktadır.

17. Çalışmada *ol-* eylemi ile yüksek ve anlamlı bir eşdizimlilik örüntüsü sunması doğrultusunda belirlenen dil birimleri incelenmiştir. Çalışmanın kapsamı birleşik eylem ile sınırlandırılmış olmamakla birlikte, *araç ol-, aracı ol-, konu ol-* gibi bazı dil birimlerinin semantik bütünlüğe ulaşarak hâlihazırda belli anlamları karşıladığı hâlde sözlükte yer almadığı dikkat çekmiştir. İlgili birimlerin tüm anlam halkalarının tespit edilmesi ve sözlükte yer alması, Türkçenin söz varlığına katkı sunacaktır.

18. Çok sayıda dil malzemesinin aynı anda değerlendirildiği bu çalışmada belirlenen OSP'ye kaynaklık eden kavramsal alanlar ile OSP'leri destekleyici ve işaretleyici unsurların semantik prozodi üzerine yapılacak daha sonraki çalışmalar için fikir vermesi ve yol göstermesi beklenmektedir.

7. KAYNAKLAR

Aksan, Y., Aksan, M., Mersinli, Ü. ve Demirhan, U. U. (2017). *A Frequency Dictionary of Turkish- Core Vocabulary for Learners*. Routledge.

Aksan, Y., Duran, N., Ersen, D., Hızarıcı, Ç, Korkmaz, S., Sever, B., Sezer, T. (2008). Türkçede yakın anlamlı sözcükler: Bir derlem çalışması. 8-9 Mayıs 2008, *22. Ulusal Dilbilim Kurultayı Bildirileri*. Van, Türkiye.

Aksan, Y. (2018). Küsmek, darılmak, gücenmek: Derlem çıkışlı sözcük profilleri. İçinde: Aksan, Y., Aksan, M. (Editörler), *Türkçede Yapı ve İşlev: Şükriye Ruhi Armağanı*, Ankara: BilgeSu, 1-30.

Atasoy, G. (2017). Türkçede genel adlar: Kadın ve adam. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 57 (1): 186-201.

Ayata, O. (2016). Türkçe Deyimlerde Olumsuz Semantik Prozodi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Yıldırım Beyazıt Üniversitesi.

Bublitz, W. (1996). Semantic prosody and cohesive company: Somewhat predictable. *Leuvense Bijdragen: Tijdschrift voor Germaanse Filologie*, 85 (1-2): 1-32.

Cotterill, J. (2001). Domestic discord, rocky relationships: Semantic prosodies in representations of marital violence in the O.J. Simpson trial. *In Discourse & Society*, 12 (3): 292-312.

Çalışkan, N. (2014a). Semantik prozodi kavramı ve Türkçe semantik prozodi örnekleri: "aksettirmek, ... dan ibaret, ... nin teki, karşı karşıya, varsa yoksa. *Zeitschrift Für Die Welt Der Türken/Journal of World of Turks,* 6 (1), 139-160.

Çalışkan, N. (2014b). *Yüksek Sıklıktaki Adlar: Zaman Sözcükbiçimi Üzerine Derlem Temelli Bir İnceleme*, Ankara: Pegem.

Çalışkan, N. (2018). Bu Ülke'den Hareketle Cemil Meriç'in Dil ve Üslubu Üzerine. İçinde: Özdemir M.Ç. (Ed.). *Bilinmeyen Yönleriyle Cemil Meriç*, 1. Baskı. Ankara: Altınordu, 437-471.

Çalışkan, N. (2019). Diye sözcüğü üzerine derlem temelli bir betimleme. *Türkbilig*, 38: 163-176.

Çalışkan, N. (2019). Yabancı dil sınıflarında tümleç yan cümlelerinin öğretimi: Eşdimlilik ve semantik eğilimler temelli bir yaklaşım. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (Teke) Dergisi*, 8 (3): 1709-1741.

Hirik, E. ve Çiğil, A. (2021). Seri Fiillerde Tür Değişimi ve Sözlükselleşme. *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi, 5* (2), 688-715. https://doi.org/10.34083/akaded.938310

Demir, N. (1996). Birleşik fiiller ve vurgu: -iver-şeklinin görevlerini tespitte vurgunun rolü. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, 42 (1994), 83-94.

Güven, M. ve Kubilay, Y. (2021). Dede Korkut Hikâyeleri'nin 13. Boyu: "Salur Kazan'ın Yedi Başlı Ejderhayı Öldürmesi"nde eş dizimli öge (küme ve dizi)lerin bilgisayarlı dil bilim yöntemleri ile incelenmesi. *Turkish Studies - Language*, 16 (3): 1903-1924.

Esmer, E. (2015). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrenciler tarafından üretilen yazılı metinlerdeki sözcüklerin anlamsal bürün görünümlerine yönelik gözlemler. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 591-605.

Günay, N. (2020). Türk dilinde retorik soru. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, (4), 512-533.

Gündoğdu, A.E ve Duman, M.A. (2022). "Kutsal" düğüm sözcüğünün anlambilimsel profili-derlem temelli bir çözümleme. *Medeniyet ve Toplum Dergisi*, 6 (2): 160-171.

Gündoğdu, A.E. (2018). Sözcük Anlambilimi Açısından Türkçede Sıfatlar: Anlam Tercihi ve Söylem Ezgisi Görünümleri, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Dilbilim Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi.

Gündoğdu, A.E. (2019). Türkçede anlambilimsel söylem ezgisi oluşturma dinamikleri: sıfatlar üzerine derlem tabanlı bir inceleme. *Journal of International Social Research*. 12 (62): 119-129.

Gündoğdu, A.E. (2020). Karşıtlıkların anlambilimsel söylem ezgisi: hafif ve ağır düğüm sözcükleri üzerine bir değerlendirme. *Söylem Filoloji Dergisi*. 5 (12): 415-437.

Hunston, S. (2007). Semantic prosody revisited. *International Journal of Corpus Linguistics*, 12 (2): 249–268.

Hunston, S. & Thompson, G. (Eds.). (2000). *Evaluation in text: Authorial stance and the construction of discourse: Authorial stance and the construction of discourse*. Oxford University Press, UK.

Lewandowska-Tomaszczyk, B. (1996). Cross-linguistic and language-specific aspects of semantic prosody. *Language Sciences*, (18), 153-178.

Louw, B. (2000). Irony in the text or insincerity in the writer? The diagnostic potential of semantic prosodies. *Corpus Linguistics: Critical Concepts in Linguistics*, (3), 30-50.

Louw, B. (2008). Contextual prosodic theory: Bringing semantic prosodies to life. *Texto! Janvier 2008*, 8 (1): 1-58.

Martin, J.R. (1999). Beyond exchange: Appraisal systems in English. In: S. Hunston and G. Thompson (eds). *Evaluation in Text: Authorial Stance and the Construction of Discourse*, Oxford University Press, 142-175.

Morley, J. & Partington, A. (2009). A few frequently asked questions about semantic or evaluative prosody. *International Journal of Corpus Linguistics*, 14 (2): 139-158.

OpenAI: https://chat.openai.com/chat, 21.01.2023.

Öner, M. (2018). Türkçede eş sesli son çekim edatı bile ve kuvvetlendirme edatı bile. *Dil Araştırmaları*, 12 (23): 7-21.

Öz, S. (2009). A corpus based study on Turkish seemingly synonymous adjectives. 12-23 March 2009. *2. Mediterranean Graduate Students Meeting in Linguistics*, Mersin University, Türkiye.

Partington, A. (1998). *Patterns and Meanings: Using Corpora for English Language Research and Teaching*, John Benjamins Publishing, Amsterdam/Philadelphia.

Partington, A. (2004). Utterly content in each other's company: Semantic prosody and semantic preference. *International Journal of Corpus Linguistics*, 9 (1): 131-56.

Pilten, Ş. (2008). Türkçede Eş Anlamlılık. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi.

Pilten-Ufuk, Ş. (2011). Orhon yazıtlarını farklı bir açıdan okumak: Al-ve baz kıl- fiilleri üzerine bir anlam vezni çözümlemesi. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 17 (3): 473-483.

Pilten, Ş. (2013). *Türk Dilinde Izdırap Söz Bilgisi: Bir Eş Anlamlılık İncelemesi*. Ankara: Türk Dil Kurumu.

Pilten-Ufuk, Ş. (2017a). Anlam vezni kavramı üzerine değerlendirmeler. *Avrasya Terim Dergisi*, 5 (1): 1-10.

Pilten-Ufuk, Ş. (2017b). Zarifoğlu' nun düşünce dünyasında kadın (I): İşaret Çocukları kitabının anlam veznine dayalı tutum ve değerlendirme analizi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 6 (2): 964-985.

Supanfai, P. (2016). Semantic prosody in Thai, *Thesis submitted for the degree of PhD Department of Linguistics and English Language.* Lancaster University, England.

Sarı, İ. (2020). *Türkçede Küçültme*. Ankara: Nobel. ISBN: 978-625-402-324-8

Selvi, C. (2022). -IntI yapım ekinin Türkçe Ulusal Derlem'de yer alan semantik prozodi görünümleri. *Bitig Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 1: 43-59.

Serındağ, E. (2013). Kalıplaşmış retorik soruların anlamı üzerine. *The Journal of Academic Social Science,* 1 (1): 270-275.

Sert, G. (2018). Anlam Alanı ve Anlam Ezgisi Açısından Eş Anlamlı Durum Sıfatları (Derlem Tabanlı Bir İnceleme), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi.

Sert, G. (2019). Anlam alanı ve anlam ezgisi açısından eş anlamlı durum sıfatları: "muhtemel" ve "olası" örneği. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 8 (1): 93-121.

Sinclair, J. (1987). *Looking up: An account of the COBUILD project in lexical computing and the development of the Collins COBUILD English Language Dictionary*. London, England: Collins.

Sinclair, J. (1991). *Corpus, Concordance, Collocation*. Oxford, England: Oxford University Press.

Sinclair, J. (1996). The search for units of meaning. *Textus, IX,* 75-106.

Sinclair, J. (2004). The Search for Units of Meaning. In: J. Sinclair ve R. Carter (eds.). *Trust the Text*, Routledge, London & New York, 24-48.

Stewart, D. (2010). *Semantic Prosody: A Critical Evaluation*. London: Routledge.

Stubbs, M. (1995). Collocations and semantic profiles: On the cause of the trouble with quantitative studies. *Functions of Language*, 2 (1): 23-55.

Stubbs, M. (1996). *Text and Corpus Linguistics.* Oxford: Blackwell.

Stubbs, M. (2001). *Words and Phrases: Corpus Studies of Lexical Semantics*, Blackwell, New York.

Şahin-Hatipoğlu, N. (2022) Yüksek Sıklıktaki Ortaya Çık- Birleşik Fiilinin Olumsuz Semantik Prozodisi Üzerine. İçinde: Selvi C. (Ed.) *Türkbilimde Arayışlar- Timur Kocaoğlu Armağanı (2. Kitap)*, Kutlu Yayıncılık, 635-654.

Tarcan, A. (2010). *Bazı Yaygın Dillerde Soru Cümleleri Üzerine Sosyo-Kültürel Bir Yaklaşım*. Ankara: Araştırma.

Tognini-Bonelli, E. (2001). *Corpus Linguistics at Work*. Amsterdam, Netherlands: John Benjamins.
Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük (çevrim içi), https://sozluk.gov.tr/ , 10.06.2021.

Türkçe Ulusal Derlemi, https://www.tnc.org.tr/tr/ 01.02.2020.

Türkçe Ulusal Derlemi – Dokumantasyon, https://v3.tnc.org.tr/tnc/documentation
11.11.2022.

Uçar, A., ve Kurtoğlu, Ö. (2011). Eylemlerde çokanlamlılık: Sözlük verisinin derlem temelli görünümleri. *24. Ulusal Dilbilim Kurultayı*, 398-410.

Ullmann, S. (1972). *Semantics: An Introduction to the Science of Meaning*, Blackwell, Oxford.

Üstünova, K. (2004). Soru ve Cevap Cümlelerinin Çözümü. *Zeynep Korkmaz Armağanı*, Ankara: Türk Dil Kurumu, 425-433.

Whitsitt, S. (2005). A critique of the concept of semantic prosody. *International Journal of Corpus Linguistics*, 10 (3): 283-305.

Yang, S. (2016). The search for units of meaning: the case of collocational framework “the * of”, *Sino-US English Teaching*, 13 (11): 897-903.

Zorlu-Kurtoğlu, Ö. (2017). Korku kültürü ile ilgili türkçe sözcüklerin derlem temelli incelenmesi. *30. Ulusal Dilbilim Kurultayı.*

8. EKLER

EK 1. Birimlerin Alfabetik Sırayla Osp Tabloları

“Adapte ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Özcan'ın, somut saptamalarının ana kaynağını tam olarak anlayamadığımızdan dolayı kendi imkanlarımızca akıl yürüterek, "modern kurguların taşıyıcısı, misyoneri, kültür ajanı ve de yapı sökümcüsü" olan (solcuları bilmem ama) Marksistler'e yönelik temel eleştirisinin, bürokrasi ve Batı'nın tırnak içinde gelişmiş kapitalist demokrasilerine ustaca **adapte olmuş** sosyalist partiler olduğu sonucuna varırsak, bunun ne Marks ile ne de Marksizm ile uzaktan yakından ilgisinin olmadığını, bambaşka tartışma disiplinlerinin konusu olduğunu vurgulamamız zorunludur. 2. Köleliğe tam **adapte olmuş**; iradesine felç inmiş İsrailoğulları'na Hz. 3. Kıvılcımlı'nın öncü sınıf olarak görmeye meyilli barbar savaşçılar ise, çoktan sisteme **adapte olmuş**, onun bir parçası haline gelerek onu güçlendirme işlemini gerçekleştirmektedir. 4. Sonuçta "geriye dönüş"e yol açmış, kendisi de bu arada "geriye dönüp" oraya **adapte olmuş** bir parti yine de bu "döngü"yü kendisi kalarak yaşamıştır. 5. Ama siyasetin mantığına **adapte olmuş,** "siyasal duyarlılığı pek keskin" olanlar o eleştirilerin		1. Böylece doğal olarak o şartlara **adapte olmuş** floranın da yok olmasına sebep olunur. 2. İlginç bir durum olarak Utricularia’nın Brocchinia’nın yaprakları arasındaki su kütlesinde yaşamaya **adapte olmuş** böceklerle beslenmekte olduğunu belirtebiliriz. 3. Prekambriyen'den, günümüze kadar yaşamış olan Radiolaria'lar günümüz denizlerinde de, her türlü sıcaklığa **adapte olmuş** olarak ve bollukla bulunurlar. 4. Örneğin: Makrofajlar özellikle mikro organizmaları sindirmeye **adapte olmuş** bu tip hücrelerdir. 5. Üniversite çağdaş hayatın ritmine **adapte olmuş** ve dünya meselelerine karşı hassas olmakla beraber her ülkenin ve bölgenin farklılaşan özelliklerini de dikkate alarak kendini dünyaya entegre etmiş bir enstitüdür." 6. Ürdün nüfusunun büyük bir çoğunluğu Arap olmakla birlikte az sayıda Çerkez (% 1), Çeçen, Ermeni (% 1) ve Arap kültürüne **adapte olmuş** olan Kürt ve çok sayıda Türk bulunur ve toplam nüfusun % 70'i şehirlerde yaşar.

ağdalı örtüsüne pek "takılmayarak", onu güç-iktidar mücadelesinin diline tercüme ediyor, bundan ÇHC'nin dünya güç dengelerinde yeni bir düzenleme, kendi güç payını arttırma talebini kolayca çıkarıyorlardı.

6. Katy Perry'nin bu her sike **adapte olmaya** çalışma çabası yüzünden olmamış diyor, geçer not veremiyorum.
7. Kirliliği yok edemedi, kaçacak yeri de yok o zaman da mevcut ortama **adapte olmaya** çalışacak.
8. Kordelya şimdi siz yeni evlenmişsiniz, kendi evine alışmaya çalışıyorsun, biryandan yeni bir düzen oturtmaya çalışıyorsun, bir sürü yeni olaya **adapte olmaya** çalışıyosun hoop diye adamın biri geliyor ve 20 gün boyunca eve yerleşiyor.
9. Ama siz de, nerdeyse topyekûn, bu oyuncak pusulaların kilitlendiği kolay kazanç hayallerine **adapte olmaya** dünden teşne imişsiniz.
10. Kaybetme stratejisine **adapte olmak**, üretime yönelik kaynaklardan vazgeçmek anlamına geliyor ki, bu da diğerkâmca davranışa (altruism) denk düşüyor.
11. Gerilla savaşına **adapte olmak** üzere dağlarda bizzat pratiğini yaşayarak tabi tutuldukları çetin eğitim koşullarından geçmeleri de, ayrıca tercih edilmelerinin nedenlerini oluşturmaktaydı.
12. Yaratıcı bir ruhun Hollywood kurallarına **adapte olmak** için ne gibi tavizler vermesi gerektiğini üç günlük senaryo yazımı semineri çerçevesinde tatlı tatlı hicvediyor.
13. Bilmiş bilmiş oğlan çocuk olmaz hakikaten. Hep kızlar bilmiş bilivermiş olurlar. Zavallılar! Belki hayatta kalma güdüsüdür, kadınların o her kılığa girme, her koşula **ADAPTE olma**, her şifreyi çözüverme yetenekleri... Kız çocukların hayatı çabucak çakıvermeleri. Hayatı çabucak çakıp,

7. Yaban Mersini ılıman iklim kuşağına **adapte olmuş** bir meyve türü olup botanik olarak gerçek üzümler gurubunda yer almaktadır.
8. Açıktohumlu bitkiler yani açıktohumlular karasal koşullara iyi **adapte olmuş** gelişmiş bitkilerdir.
9. Bundan dolayı kurak iklimlere **adapte olmuş** hayvanlar iyi bir su deposu kaynağıdır.
10. Eucalyptus tropikal ve subtropikal bölgelerin sulak habitatlarına **adapte olmuş** higrofit bir bitkidir.
11. Bu sahalardaki Kürtçe konuşan insanlar kültürel, siyasal, sosyal ve ekonomik sahalarda da özgül konumlarından bir hayli arınarak milli bünyeye **adapte olmuş** durumdadırlar.
12. Ancak genç milli takım yoğun antrenmanları ve maçları nedeniyle oyunun özünde olan bu duruma **adapte olmuş** olabilir ve bu yüzden ilişki anlamlı çıkmamış olabilir
13. Örneğin kurak bölgelere **adapte olmuş sukkulent** (sulu, etli) gövde veya yapraklara sahip bitkilerde su depo parankiması çok gelişmiştir.
14. Örneğin, tüm bankalar bilgisayar çağma **adapte olmaya** çalışmaktadırlar.
15. UNICEF'in köyde kurduğu okula gidiyor ve yeni yaşamına **adapte olmaya** çalışıyor.
16. Sonra, Tarık özgür yaşamına **adapte olmaya**, başladığında, kadıncağız ortaya çıkıp, Tarık'ın soyut uçurtmasının ipini çaktırmadan sıkmaya, onu çeşitli konularda kullanmaya başlardı.
17. Yabancı oyuncularımız da yeni sisteme **adapte olmaya** çalışıyor.
18. Denetim altında tutulduğu takdirde problem teşkil edemez ve ulusal yapıya biraz geç ve sancılı da olsa **adapte olmaya** uygundur.
19. Bu ne anlama gelmektedir? Kullanıcının beyni BBA sistemini nasıl kullanacağını öğrenirken değişmektedir ve BBA kendisine **adapte olmaya**

hayatı formüle edip kendilerini öyle daha ilk günden hale yola sokuvermeleri. Hizaya

14. Böyleyken böyle, Yusuf kendi kafasının içinde dünya ile boğuşurken bir kadın psikoterapist kongre salonundaki herkese tepeden bakarak Hemen **adapte olma** konfüzyonu içinde" olduklarını ve batıya uymazlarsa ölecekleri iması taşıyan tehditkar konuşmasında sürekli olarak "Öyle değil böyle düşüneceksiniz! Onu değil, bunu yapacaksınız!" gibisinden bir şöylemle bildiğimiz Batılı "governess" şöylemini kongre izleyicilerine dikte ettirmeye çalışıyor.
15. Kadınlar lüks restoranlara doğuştan **adapte oldukları** için, sanki her akşam böyle yerlerde yemek yiyorlarmış gibi, hemen kendi aralarında koyu bir sohbete başlarlar.
16. Her ne kadar gerilla ile savaşmadan, gerillanın soluğunu insanın ensesinde hissettiği arazilerde gecelemeden, ölümün pençesini takipçisi olarak kabul edip, iradesinin açlığa, umutsuzluğa, dağların çetin yaşamına karşı galip gelmesini tatbiki değil, savaş gerçeği olarak telaffuz etmeden gerilla savaşına tam manâsıyla **adapte olmaları** beklenmese de, gene de en azından hazırlanmak statik olmaktan iyidir, felsefesinin ışığında gördüklerinin devlet için önemli bir kazanım olduğu söylenebilirdi.
17. Aklın, o şaşılası kompitürün egemenliği hayatın teneffüsünü kolaylaştırır mı? Kalbin unutulması mı kolay **adapte olmamızı** sağlar? Yoksa aklı mı tatile göndermeli? Seçtiği olay, zaman ve mekan ilintileri ama her şeyden çok kahramanın kendi hayatıyla kurduğu ilişki üzerine kimi sorular soruyor Hazar.

çalışan beyin ile uyum içinde çalışıp beyne düzgün şekilde geribesleme verir, kullanıcıyı doğru bir zamanlama ile ödüllendirirse, makina ile kullanıcı arasında güçlü bir bağlantı oluşur.

20. Sivil hayata **adapte olmaya** gelince, bu bakımdan yumuşak geçiş yaptığım, pek travmatik durumda olmadığım söylenebilir belki.
21. kullandığı gibi iflas eden reel sosyalizmdir. Sosyalizm ve Marksizm bir düşünce sistemi olarak varlığını devam ettirmektedir. Rusya daha hâlâ SSCB'nin dağılmasından sonra ortaya çıkan gelişmelere **adapte olmaya** çalışan bir görünüme sahiptir. Rusya buna rağmen stratejik amaçlarından vazgeçmiş değildir. Toparlanma sürecini yaşadığı için dış politika enstrümanları sınırlıdır. Çok önemli bir sorun yaşamazlarsa
22. Çocukların, henüz cinsiyet kodlarının kesinleşmediği, cinsel yönelimlerinin halen kendi keşif menzillerinde olduğu protoseksüel dönemin, queer kavramına en yakın durumlardan biri olduğunu iddia ediyorum, bu dönemde çocuk henüz eğitimden geçmemiş haliyle normları ihlal etmeye son derece yatkındır, yırtıcılığıyla kendisine dayatılan tüm alışkanlıktan püskürtmeye ve kendi isteklerine sadık kalmaya çabalar, zamanla kadınlık ve erkekliğin neleri gerektirdiğini öğrendikten, cinsel eğilimlerini kavradıkta sonra, isyan etmeyi bir yana bırakır ve yalnızca hayatını kolaylaştırmanın yollarını aramaya, **adapte olmaya** başlar, yetişkinlik birçok bakımdan özgürlük savaşının gerilemesi anlamına gelir.
23. Yıllardır adını duyduğum o mahallenin bir parçası olacak olmanın; başka mahallelere pek benzemeyen, kendine has pek çok farklı özelliklere sahip o yere bir an **önce "adapte" olmak** gerekliliğinin heyecanıydı bu.

		24. Hiç hesapta yokken yaşamak zorunda kaldığı ülkeye daha kolay alışmak ve oranın sosyal-kültürel hayatına daha çabuk **adapte olmak** için elinden geldiğince Almanya'da bulunan Türk toplumundan uzak kalmaya çalıştığını da ekliyor sözlerine. 25. İşte böyle bir ortamda yeniliklere **adapte olmak** ve bilgiyi güncellemek ancak hizmet içi ve hatta yaşam boyu eğitim ile gerçekleştirilebilir. 26. Transfer işleminin ardından artık hiç de alışık olmadıkları yeni bir yaşama **adapte olmak** zorundadırlar. 27. Bir kısmıysa bunu topluma **adapte olmak** için kullanıyor. 28. Ayrıca yeni teknolojilere **adapte olmak** onlara sahip olmak kadar önemlidir. 29. Yeni bir sürece **adapte olmak** öyle kolay değildi. 30. Öğrenmek, gelişmek, değişen **koşullara adapte olmak** isteyen sosyalizm için, hatalardan ders almak isteyen sosyalizm için, her değişim reform anlamına gelmez. 31. Cliv, bu değişimin içinde hem fırsatlar hem de tehditler barındırdığını, Turkcell'in yeni döneme **adapte olmak** için daha fazla çalışacağını belirtti. 32. Kriz Sonrası Gençlere İlgi Arttı Dalgalı ekonomik konjonktürde değişime açık olmak, dinamik olmak ve yeni durumlara **adapte olmak** büyük önem taşıyor. 33. Yeniden doktora **adapte olmak** üzere kendimi bıraktım. 34. Dindar kesim, tam da demokrasiye **adapte olmak** zorunda olduğunu hissederken, bunu anlamışken demokrasiye darbe vuruldu. 35. Yüzbinlerce Avrupalı'nın prestij markası haline gelen Dufy'nin başarısını, yeniliklere anında **adapte olmak**, işçiye değer vermek ve amacın iyi belirlenmesi olarak açıklıyor Yusuf Bayat.

		36. Açık piyasa koşullarına tam anlamıyla **adapte olmak** zorundayız. 37. Atların önündeki vahşi doğaya kısa zamanda **adapte olma** yeteneği yüzünden, Akbenek de hiç zorluk çekmeden kır yaşamına alışmış olmalıydı. 38. Türk bankalarının da Euro'nun getireceği finansal yeniliklere **adapte olma** gerekliliğini kısa sürede hissedecekleri ve yeni rekabet koşulları ve yeni finansal araçların Türk mali sisteminin daha üstün standardlara kavuşmasına katkı yapacağı umulmaktadır. 39. Stratejik yönetim, hem çevrede hem de örgüt içinde değişimi yaratma, **adapte olma** ve sezmeyi içerir. 40. Yeniliklere açık ve **adapte olma**, artık piyasaya giriş ya da sektörde ayakta kalabilmenin asgari şartıdır. 41. Bowman, Mincer, Schultz ve diğerleri tarafından geliştirilen modellerde belirtildiği gibi iş başında öğrenme ve daha sonra **adapte olma** kapasitesi ile formel eğitim arasında yüksek pozitif bir korrelasyon bulunmaktadır. 42. Diğer bir seçenek de gidilen yerdeki hayata **adapte olma** fikri. 43. Rüyada görülen koridor ve kapı, kişinin yaşamında farklı koşullara veya yeni fikirlere **adapte olma** eğiliminde olduğunu; ışık, güçlü sezgileri, kendine güveni veya aydınlanma ihtiyacını; yeşil ağaçlarla dolu bir tepe, iç huzuru; uçmak, kişinin yeteneklerinin farkına vardığını; mezar, kişinin kaybettiği yeteneklerini, özgürlüğünü veya zedelenmiş kişiliğini sembolize eder. 44. Amerika'dan döndüğümde yirmi üç, yirmi dört yaşında olacaksın, o geri dönme, **adapte olma** karmaşasında birkaç sene daha geçecek, birbirimizi doğru düzgün göremeyeceğiz.

		45. 3. Dikkatin azalması: Alkol etkisi ile yeni duruma **adapte olma** zamanı uzamaktadır. 46. Darvin der ki; "Evrim; bir ortamdaki canlı türleri çevre koşullarına ve yaşam şartlarına en uygun biçimde **adapte olma** eğilimindedir ve uyum gösteremeyen türler doğal seleksiyon sonucu yok olur." Darvin amcam böyle diyor ve yaptığı gözlemle sonucu insan ırkının maymun olabileceği savını ortaya atıyor. 47. Zirveye oynarken de ürün geliştirme ve yeni alanlara **adapte olma** konusundaki müthiş hızı ve becerisi rakiplerine zor anlar yaşatıyor. 48. Regresyon katsayıları dikkate alınarak yapılan çeşitlerin adaptasyon yetenekleri sınıflandırılmasında, Cumhuriyet-75 çeşidinin iyi koşullara, Tosun-22 ve Atilla-12 çeşitlerinin kötü koşullara **adapte oldukları**, verimleri deneme ortalamasından yüksek bulunan Momtchill, Katea-1 ve Kırkpınar-79 çeşitlerinin tüm koşullara iyi, verimi deneme ortalamasından düşük bulunan Gemini çeşidinin ise tüm koşullara kötü adapte oldukları belirlenmiştir. 49. Ayrıca regresyon katsayıları ortalama regresyon katsayısına eşit olan çeşitlerden Momtchill, Katea-I ve Kırkpınar çeşitlerinin sırasıyla 592 kg/da, 569 kg/da ve 544 kg/da verimlerinin deneme ortalamasından yüksek olmasıyla bu çeşitlerin bütün koşullara iyi **adapte oldukları**, Gemini çeşidinin ise 493 kg/da verimi ile tüm koşullara kötü adapte oldukları belirlenmiştir. 50. Buna göre, Cumhuriyet-75 çeşidinin iyi koşullara, Atilla-12 ve Tosun-22 çeşitlerinin ise kötü koşullara **adapte oldukları** sonucunu ortaya çıkarmaktadır. 51. Görece olarak diğer canlılardan daha güçlü oları, diğerleri ile çekişmede başarılı bu hayvanların en zayıf yanı, evrim süreci içerisinde **adapte**

		oldukları yaşam ortamlarının yok olması karşısındaki çaresizlikleridir. 52. Ayrıca regresyon katsayıları ortalama regresyon katsayısına eşit olan çeşitlerden Momtchill, Katea-I ve Kırkpınar çeşitlerinin sırasıyla 592 kg/da, 569 kg/da ve 544 kg/da verimlerinin deneme ortalamasından yüksek olmasıyla bu çeşitlerin bütün koşullara iyi **adapte oldukları**, Gemini çeşidinin ise 493 kg/da verimi ile tüm koşullara kötü adapte oldukları belirlenmiştir. 53. Araştırmanın ilk 10 günlük döneminden başlayarak balıkların kısa sürede akvaryumlara **adapte oldukları** ve iştahla yem tükettikleri gözlenmiştir. 54. Şirket yöneticilerinde girişimci olma özelliklerinin bir sonucu olarak yeniliklere, yeni bilgilere ilişkin büyük bir merak, aynı zamanda **adapte olabilme** isteği ve esneklik özelliği mevcut bulunmaktadır 55. Bizim ilerlememizde yurtdışındaki çalışma koşullarına çok iyi **adapte olabilme** özelliğimiz yatıyor. 56. Zekâ testleri kişinin, öğrenme hızını, problem çözme hızını, **adapte olabilme** hızını ölçer. 57. Zekâ testleri kişinin, öğrenme hızı, problem çözme hızı, **adapte olabilme** hızını ölçmeye yönelik olarak tasarlanmıştır. 58. Üretici firmaların piyasaya **adapte olmaları** gerektiğini belirten Enter Bilgisayar Genel Müdürü İzi Adato sektörle ilgili beklentilerini şöyle ifade ediyor: "Telekomla ilgili önemli imkanların olduğu göz önüne alınırsa, 2003'ten itibaren bilişim sektörünün ciddi bir büyüme sürecine girmesi kaçınılmaz." 59. Bu çerçevede, önümüzdeki yıllarda üniversitelerimizin, sürekli değişim ortamına **adapte olmaları** gerekeceğini, fildişi kulenin dışına çıkıp toplumla daha iç içe olacaklarını,

		hem ülkede hem de uluslararası platformda rekabet etmek durumunda kalacaklarını, bilgi toplumu çerçevesinde hem araştırma hem de eğitimde alışılagelmişin dışında roller üsteleneceklerini, azalmakta olan kamu fonları (devletin katma bütçe ile sağladığı imkanlar) karşısında kaynak yaratma sorunu ile karşı karşıya kalacaklarını, stratejik plan uygulamaları ve kalite süreçlerinin gündemlerinde daha çok yer tutacağını göz ardı etmemek gerekecektir. 60. Bu çalışmada, okul yöneticilerinin mesleğe **adapte olmaları** ve mesleki gelişimlerinde etkili bir şekilde temel rol oynayan yardımlaşma, yol gösterme ve rehberlik kavramlarını bünyesinde bulunduran mentor kavramı orijinal hali korunarak kullanılmıştır. 61. Ancak teoriye ağırlık veren bir sistemde işlerine **adapte olmaları** çok zaman ve enerji almakta ve okul yöneticilerini endişeye sürüklemektedir. 62. Şimdi işletmelerde öncelikle emm alınan personeller kısa bir oryantasyondan sonra işe **adapte olmaları** bekleniyor. 63. Örgütler, hızla değişen çevreye **adapte olabilmek** ve örgütü canlandırabilmek için yaratıcılığa ihtiyaç duyarlar. 64. Bu yeni yaşa **adapte olabilmek** başlangıçta zordur. 65. Normal yaşamın az çok idare ettiren ama her tarafı patlak veren toplumsal yaşantılarını yama yaparak devam ettirmeye çalışan insanlar, içlerinde sakladıkları, kimi zaman bilinçli olarak mücadelesini verdikleri kimi zaman ise büyük gayretlerle bilinç altına atmayı başardıkları kişisel sırlarıyla başedemeyince ortaya çıkan sorunlarına çare bulabilmek yani yamaları tekrar yamalamak veya topluma tekrar **adapte olabilmek** için psikoloğa başvurabilirler.

		66. İşletmeler değişen çevre koşullarının yaratmış olduğu yeni durumlara **adapte olabilmek**, rekabet avantajlarını arttırabilmek için sürekli bir arayış ve değişim içinde bulunmaktadır. 67. Ökaryotik hücrelerin değişik şekillere **adapte olabilmeleri**, hareketlerini yönlendirip koordine etmeleri sitoplazmanın her tarafına yayılmış olan protein yapıda filamentlerin oluşturduğu kompleks ağ sayesinde gerçekleşir. 68. Ortaya konan bu sonuçlara günümüz örgütlerinin **adapte olabilmeleri** için stratejik, yapısal ve yönetsel olarak bir değişim içerisinde olmaları gerekmektedir. 69. Küreselleşmenin ortaya çıkardığı sonuçlara, gerek bizlerin gerekse de örgütlerin daha iyi **adapte olabilmeleri,** 20. 70. Atmosfer bizleri de konsantre ediyor ve daha bir şevkle o maça **adapte olmamızı** sağlıyor." 71. Bu durumda karşımıza temel bir soru çıkıyor: Değişime karşı çıkan bir şirket kültürü ortamında mı, yoksa, hızla değişen iş dünyası koşullarına **adapte olmamızı** sağlayacak bir kültür ortamında mı olmalıyız? Elbette bunlardan ikincisinin ortamında bulunmalıyız. 72. Eski şablonlarını yitiren Hollywood kendisine yeni formüller yaratmak zorunda kalacak film endüstrisinin sihirbazları yeni duruma çoktan **adapte oldular** bile. 73. Ayrıca genç futbolcular takıma çok iyi **adapte oldular,** bu da bizleri çok sevindirdi" şeklinde konuştu. 74. Teknolojiye onlar da **adapte oldular**. 75. Artık Türkiye'nin yenilikleri takip etme ve **adapte olmadaki** başarısını yadsıyamayız. 76. * Turizm olgusuna çabuk **adapte olabilecek** genç ve dinamik nüfusun varlığı,

		77. Değişen ortama **adapte olabilecek** tecrübe, beceri ve yetkiye sahip yöneticileri olan şirketlere yatırım yapardım. 78. Hizmet, gerektiği zaman yeniliklere kolayca **adapte olabilecek** şekilde tasarlanmalıdır. 79. Partinin uygulamaya koyduğu yeni bir politikaya bile kısa zamanda **adapte olabilen** bir taban söz konusu. 80. Koedt'e göre frijitlik, erkekler tarafından kadının vajinal orgazma ulaşmadaki başarısızlığı olarak tanımlanmaktaydı. Frijitlik psikolojik bir problem olarak ele alınacak, psikiyatristler bu "rahatsızlığı" kadınlık rolüne **adapte olmadaki** yetersizliğin bir sonucu olarak göreceklerdi. Koedt'in vurguladığı gibi, erkekler kadınların klitoral yoldan orgazm olabileceğini pekâlâ biliyorlardı ama erkeğin orgazmı vajinanın içine girerek gerçekleşebildiği için duhulü 81. Çünkü artan rekabet koşullarında işletmelerin, değişken piyasa yapısına ve çok çabuk değişen tüketici tercihlerine hızla **adapte olabilecek** esnekliğe sahip olmaları gerektiği gibi diğer taraftan sermayenin verimliliğini düşüren kısıtları, tıkanıklıkları aşabilecek, verimliliği arttıracak yapılanmayı gerçekleştirmek zorunluluğu bulunmaktadır.

“Alışık ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Diğer yandan, tüketimin sürekli teşvik edilmesi, buna karşılık alım gücünün talepleri karşılamadığı bir ortam oluştu. Kadınlarımız kamusal alana daha fazla girmeye başladı. Türkiye insanının "erkek egemen kültür" anlayışı sorgulanmaya ve pratikte "delinmeye" başlandı. İşte bütün bu karmaşık dönüşüm içerisinde aile kurumu yer yer sarsılmaya ve onu ayakta tutan direklerden 2. Yerinde İncelemelerin Adamı Savaş Ay ayrıca silahın Irak Emniyeti'ne kayıtlı çıktığını yazdılar. Kendisi zaman zaman Kıtırland'de ikamet ettiğinden, bu 1 hakikat midir, Ay Yapımı **(alışık olduğumuz)** kıtırlardan bir kıtır daha mıdır henüz bilememekteyiz gerçi: Yalnızca onun tespiti. Ve fakat Susma Hakkı'nı kullanan (ben mesela Türk Polisi'nin böyle bir hakkı tanıyabileceğinden habersizdim) 3. Engellenen projelerin, uzmanlar tarafından bilimsel gerekçelerle yargıya taşınmış ve yargı kararlarıyla "önlenmiş" projeler olduğu gerçeği, Gökçek tarafından saptırılmakta ve **alışık olduğumuz** "iş yaptırmayan çevreler, istemezükçüler" söylemleri dillendirilmektedir. 4. üst otorite konumundaki devletle ilişkilerimizin, daha başka "alt otorite" kaynakları ile kurduğumuz ilişkilerle benzeştiğini görmek önemlidir. Başka bir deyişle, mensubu olduğumuz alt kültürlerde yaşamaya **alışık olduğumuz** otorite ile ilişkilerimizin üst düzlemde devletle kurduğumuz ilişkilerde yeniden üretildiğini söyleyebiliriz. Özgür birey bilincine sahip, kişilerarası uzlaşmanın gereğini kabul eden, ortak yaşam için ortak tutum 5. Burnumuzun ucundan tıp tıp damlayan damlaları birbirimize gösterip şakalaşıyoruz, kim daha çabuk eriyecek, diye bahse tutuşuyoruz. Filigran görüntü	1. Uzun bir zaman... Sustum ve çok şeyler yaşadım... Bir gün yaşadığı kente yolum düştü. Bir akşam yemeğinde buluştum kendisiyle. İkimizin de misafir durduğu kentte **alışık olduğumuz** duygular içinde konuştuk. Nedendir bilmiyorum, çok şeyler söylemek mecburiyetinde hissettim kendimi. Hayata sırt dönmesini, sobelenme arzusunu kabullenmediğimi söyledim. Bir şark masalının diliyle konuştum kendisiyle. Şimdilik 2. uzattı. S... ağabey, adamın yüzüne dik dik baktıktan sonra; "Sana bu memlekette en kolay S., bey s...lir s...lir diye kim söyledi?" dedi. Adamın ağzından **alışık olduğumuz,** "ellerinden öperim" sözleri döküldü. İlk raund da, son raund da artık S... ağabeyindi. "Hayır hayır, söyle, sana bu memlekette en kolay S... bey s...lir s...lir	1. Mekâna göre başvuru, kabul ve ödenmesi gereken meblağ açısından farklılıklar gösterse de eğitim kalitesi ülke çapında standartlaşmış olduğundan, diğer ülkelerden **alışık olduğumuz** bir okul sıralaması yok. 2. Sizi bu saatlerde canlı canlı yayında görmek, tabi çok **alışık olduğumuz** bi bişi diğil. 3. Neredeyse altı aydır ortalıkta dolaşan ve hemen herkesin bildiği bir şarkıyı Mustafa Sandal acaba ne diye okur? Bir başkasına mal olmuş gibi görünen şarkıdan nasıl olur da beklentisi olur? Çünkü bu yol **alışık olduğumuz** Mustafa Sandal yolu değil. 4. iken, rasyonalizme sıcak bakmamaktadır. Ama aynı Berkeley, ampirist-sensüalist bilgi anlayışını, spiritüal gerçeklikten bağımsız bir maddi cevher kabulüne karşı silah olarak kullanmaktadır. Düşünce tarihinde görmeye **alışık olduğumuz** şey, ampirist-sensüalist bilgi anlayışına sahip olan bir filozofun, her zaman realist, çoğu zaman da materyalist bir ontolojiye sahip olduğudur. Buna karşılık, realist ve materyalist varlık 5. Ölümün ardından yapılmasına **alışık olduğumuz** saygı duruşu, bu kez bir sanatçı yaşamın soluğunu alırken gerçekleşiyor. 6. sayılardır. Doğal sayılar az çok eğitim görmüş herkesin, hatta çocukların yadırgamaksızın kolayca anladıkları, sayma sürecinde evrensel uygulama bulan kavramlardır. Bu denli açık, basit ve **alışık olduğumuz** nesneleri, daha basit nesnelere indirgeme çabası boşunadır ona göre. Sezgiciliği değerlendirirken sorulması gereken başlıca soru şudur: Sezgiciliğin koyduğu

yavaş yavaş ortadan kayboluyor, şiddetli sessizlik **alışık olduğumuz** seslerle yırtılıyor, hayal sona eriyor. Ayaklarımın altında kütürdeyen buzların sesini, gelecek bir felaketi anımsatan tuhaf çıtırtıları duyarak rüyaya geri dönüyordum. Rüyada üzerinde gezindiğim gölün buzları

6. **Alışık olduğumuz** taciz ateşleri başlayınca elektrikler kesildi; Japon işi akülü ışıldakla aydınlandı oda.
7. girmemiş ormanları ve Kızılderili denen vahşi yerliler ile doluydu." İşte, sıradan bir "vahşi" Kızılderili öyküsü daha başlıyordu. Kitabın sayfalarında çizgi romanlardan ve beyaz perdeden **alışık olduğumuz** saldırı sahneleri anlatılıyordu. Tezer Özlü adına hazırlanan Beyoğlu'ndaki sergiyi görmeye gidiyordum. Kadıköy İskelesi'nden bindiğim vapur Kız Kulesi açıklarına gelene kadar okuyabildim kitabı. Denizin ortasındaki Kız
8. En son olarak ben de devlet harcamaları ve etik konusunda düşündüklerimi söylemeye çalışacağım. Eser Karakaş: Şimdi bu Kamu Harcamalarında Etik konusu doğrusu bizim pek **alışık olduğumuz** bir konu değil. Örneğin, İzzettin Bey'le aynı üniversitede çalışıyoruz. Bizim maliye derslerinde de bu konu pek yer almaz. Böyle bir teklif geldiğinde zorlandım. Bu iki
9. Filmin konusunu yerde okuyabilirsiniz isterseniz mevzuu baharatından arındırıp size **alışık olduğumuz** jargonla anlatayım.
10. Çekincelerinin nedeni **alışık olduğumuz** gibi tribünlerden sahaya atılan yabancı maddeler değil, aksine sahanın altındaki "yabancılar!" Bir nevi "bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı" endişesi onlarınki.
11. Çünkü, ihtirasları ve iktidar hırsı nedeniyle tüm Perg'i ele geçirmeye çalışan savaş tanrısı Tshermon'a karşı mücadele eden söz konusu üç isim, diğer kitaplarda karşılaşmaya **alışık olduğumuz** kusursuz kahramanlardan değiller. Yazarın kusursuzu

sınırlamalar içinde oluşan matematik mevcut matematiği tümüyle

7. Çok da lezzetli çıktı köfteler ağzınıza layık, sulu sulu:) Yer yemez de hemen kalkıp yuvarlanarak Sirkeci'ye indik, arabayı alıp Taksim'e, **alışık olduğumuz** bildiğimiz mekanımıza geldik dostlar:))
8. Çiftlikte de (hayatın hiçbir çiftliğinde) dertlerin bitmemesinden.Sıkıntının. Uğraşmaların.Yıldız Tilbe sahici yalnızlığına çekilince ekranlardan, rahatlayacağız.Zira o kara kutularda sahicilik; **alışık olduğumuz**, rahat olduğumuz bir şey değildir.Hayatta da öyle.Acı verecek kadar hakikilere tahammülümüz yok.Ya onları teker teker sürgüne gönderdik, ya onlar kendi kendilerini imha ettiler. Sayemizde.
9. Birkaç yıl önce Hülya Avşar, şarkısının klibinde "popçusunu ekranda yüzümüze doğru sağlı-sollu salladığında bir hayli afallamıştık.Gerçi biz "popo"yu severdik."Yemekte salça, kadında kalça" büyüdüğümüz topraklarda bu sevgiyi dışa vuran en Özlü ifadeydi.Ama böylesine ayan-beyan, herkesin içinde ve alenen onunla karşı karşıya kalmak, pek **alışık olduğumuz** bir durum değdi.Göz ucuyla ve ilgiyle baksak da ekrana, yine de gördüklerimizi yadırgadık.Aradan yıllar geçti ve şimdi ekranda sular seller gibi akıp giden popolara artık olağanlaşmış bir ilgiyle bakıyoruz.Bu "popo teşhiri"ni yadırgamaz hale gelmek, bunun nedenleri üzerine düşünmekten de alıkoyuyor bizi.
10. Oysa **alışık olduğumuz** damgaların çoğu, az veya çok mutlaka bir ses çıkarır kullanım esnasında.
11. Köy bakkalında marketlerden **alışık olduğumuz** şekerlemeleri bulamadığımız için bu tür alışverişleri özlemiştik.

yaratmaktansa iç çelişkileri, korkuları, hataları ve fiziksel çirkinlikleri olan karakterleri tercih etmesinin nedeni ise "Korkak ve Canavar"ın ilk sayfasında

12. Bizim müzik piyasamızda, bugüne kadar **alışık olduğumuz** şey, hep savaş çığlıklarının atılmış olmasıdır.
13. kimsenin ilgilenmediğini rehber bayan çaresiz bir ifade ile belirtti. Yaşananları yaşayanların ağzından aktardık. Birçok fay kırığını inceleyip molozlardan örnek aldılar. Daha sonra görüştüğümüzde ise **alışık olduğumuz** fakat bazılarının duymak istemediği sözler sarf ettiler: "Sizi deprem değil, çarpık, plansız kentleşme sonucunda fay hatlarının üzerine kurduğunuz dayanıksız, çürük binalar yıkmış" dediler. Ayrıca akıntı
14. Filmin yapımcısı Samuel Hadida ise izleyicinin iştahını kabartmak için ekliyor: "Silent Hill normalde perdede görmeye **alışık olduğumuz** tarzda korkuların çok daha ötesinde."
15. bakımlı olmak için başka uygulamalar yaptırmayı da düşünüyorum." Estetik gününde gözümüze çarpan bir diğer detay da hanımların tükettiği gıdalar. Masalarında klasik kabul günlerinde görmeye **alışık olduğumuz** pasta ve böreklerin yerini kuru kayısılar, cevizler, taze meyveler ve diyet bisküviler almış. "Hem kilo yapan gıdalardan uzak durup daha sağlıklı besleniyoruz hem de 'evde
16. Kâğıt üzerine fetişlerde içsellik içermeleriyle ilişkili olarak Baykam'ın yapıtlarında görmeye **alışık olduğumuz** pop göndermeler yok; tümüyle bir sanatçının kendi korkularını, şehvet duygularının, rüyalarının, paranoyalarının bir özel yansıması çünkü.
17. Üstelik bu karnaval, Alman faşinglerinden **alışık olduğumuz** gibi ille de bir bira fıçısının içinde ya da yatakta serbest dolaşım vizesiyle son bulan toplu eğlencelere hiç benzemiyordu.
18. nerede oldu? Patlamanın ilk noktası bu. Haklı olduğum Bülent beye intikal etti. Bülent bey

12. yumuşak dalgaları üzerinde kırık boyunları ve parçalanmış kanatlarıyla sallanıp duruyorlardı. Yer gök martı çığlığına kesmişti. Her zamanki haykırışlarına benzemiyordu bunlar. Adada yıllarca yaşadığımız için **alışık olduğumuz** o martı sesi değildi. Böyle bir çığlığı, böyle yürek paralayan bir dehşet anlatımını ilk kez duyuyorduk. Lara yanımda sarsıla sarsıla ağlıyor, adamlara beddualar yağdırıyordu. Denizin
13. Fas'taki camileri Türkiye'de görmeye **alışık olduğumuz** camilerden ayıran temel özellik, minareleri.
14. Mıknatıslarda görmeye **alışık olduğumuz** N ve S harfleri, kuzey ve güney kelimelerinin İngilizce'leri olan North ve South kelimelerinin baş harfleridir.
15. etrafımıza toplandıkça heyecanımız daha da arttı. 1930'larda bir sahnenin içinde bulduk kendimizi adeta. Burada 83 yıldan beri kimse fötr şapkasını çıkartmamış. Eski filmlerde görmeye **alışık olduğumuz** şapkalar Karacahisarlılar için hayatlarının vazgeçilmez bir parçası. Çevrede "fötrlü köy" diye tanınıyorlar. Ayaklarında terlik bile olsa başlarına muhakkak, kendi şiveleriyle, "foter" takıyorlar. Evde bile çıkarmıyorlar
16. 1574-75 tarihli bir başka tasvirde ise her zaman üst köşede görmeye **alışık olduğumuz** aslan figürü sağ alt köşede resmedilmiştir.
17. Oyun, televizyonlarda görmeye **alışık olduğumuz** türden bir yarışma programında geçer.
18. olduğunda, artık pazarlama disiplininin insanların zihinlerine anlamlı konseptler yerleştirme işine dönüştüğünü, markalaşmanın "anlam yaratmak ve yönetmek" haline geldiğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Eskiden teknolojik özelliklerini görmeye **alışık olduğumuz** araba markaları bile bu arayış içindeler. Mercedes S kampanyası buna

düşündü. Bunun söyledikleri o memuriyet dediğimiz çerçeve içerisinde doğru. Eskiden **alışık olduğumuz** sistemle alıp atama yapılamayacağı gerçeği var. "Bizim söylediğimiz, şu anda tüzüğe aykırı bir durumdur," dediler ve onun üzerini kapatmaya çalıştılar. İkinci kez gelmediler. Gelmediler de

19. da, herhalde kimse çıkıp Süleymaniye'yi yıkmaya çalışmayacaktır. Ama insandan biraz daha güçlü bir unsur, yani doğa bu konuda epey ısrarcı! Üstelik ısrarını bugünlerde duymaya **alışık olduğumuz** bir kavram üzerinden gösteriyor. Evet, mesele yine iklim değişikliği. Dilerseniz "küresel ısınma" diye de okuyabilirsiniz. Sözün özü, içtiğimiz sudan soluduğumuz havaya ve hatta dünyayla kurduğumuz
20. Buna bir de konsensüsü andıracak kadar kabul görmüş toplumsal tanımlamayı, anneye dair üretilmiş, üzerimizde artık etki uyandırmasa da duymaya **alışık olduğumuz** ve zor anlarımızda pek de uzun boylu düşünmeden hak verdiğimiz klişeleri eklersek; karşımıza sıkıca donanmış, savaşı kazanacağı belli bir figür çıkıyor.
21. hassas değilse... Avlayamazsınız... Ama kazara yakalarsanız, (ben ya iyi bir avcıydım; ya da çok şanslıydım) ekstra bir zafer sevinci yaşatır... Velhâsıl aslında çok da **alışık olduğumuz** bir durumu; yani bekleyişi yaşadık İndependenta ile... Yedi yıl her sabah kontrol ettik vapur yolculuklarımızda, yerinde duruyor mu diye... Sonra birbirimizin moralini bozduk, umutsuz sohbetlerimizde...
22. de geceleri terasta yürüdüklerini duyardık. Ama ağaçlar budandığında, onlar da herhalde meraktan olsa gerek, bizleri ürkütecek kadar keskin dalışlar yapıyordu. Dediğim gibi biz bunlara **alışık olduğumuz** için fazla aldırmıyorduk, çünkü şimdiye kadar kimseye zarar verdikleri görülmemişti. Ama ne yazık ki bu durum martılara alışık olmayanlarda

iyi bir örnek. Geleneksel pazarlama anlayışı, mevcut ürüne iletişim yoluyla "hayali" bir değer katmak üzerine

19. Yıldız Savaşları filminden görmeye **alışık olduğumuz** insan görünümündeki robotları uzun bir süre daha sadece filmlerde izleyebileceğiz.
20. Üstelik bu firmalar senelerdir bu işi yapan yabancı sermayeli şirketlerle rahatlıkla rekabet yapıyor, sadece Avrupa ülkelerinde görmeye **alışık olduğumuz** hizmeti sunuyorlar.
21. Ama yüksek mi yüksek tavanlı büyük bir salonda, bizdeki resim çerçevecilerini gezerken **alışık olduğumuz** türden, duvarda hiç boş yer bırakmamacasına tabloların sergilendiğini, orayı gezdiğimizi hatırlıyorum.
22. Firuz **alışık olduğumuz** ama çok enteresan bir karakter.
23. Jeunet sıradan mesajların dışına çıkamamış. Yönetmenin aksiyon olarak da istenilen düzeyi yakaladığını söylemek güç, fakat bunun yanısıra film alabildiğince zaten Fransız yönetmenin eski filmlerinden **alışık olduğumuz** toplumsal bazı olaylara göndermeler yapan kara mizah türü öğeler içeriyor. Ayrıca Alien-4 diğerlerinin aksine müthiş bir görsellik içeriyor. Yeni bölümde rol almayı sadece orijinal Alien
24. Bir yol filmi, "Bir yol öyküsü" tamlamaları epeydir **alışık olduğumuz** bir ses dolgusu olarak kulaklarımızda yer ediyor.
25. Geride ise köy meydanlarındaki düğünlerden **alışık olduğumuz** figürler görünmektedir.
26. 12 Eylül söz konusu olduğunda adını peşisıra duymaya **alışık olduğumuz** Paul Henze 12 Eylül ile ilgili hiç de iyi şeyler düşünmüyor oysa:
27. 11 Ekim'de piyasaya sürülen bu albüm de, önceki projelerde duymaya **alışık olduğumuz** Marketa'nın o dingin, sade sesi burada da yine baskın.

paniğe yol açabiliyordu. Ağaçların kesilmesinden sonra

23. Özman'ı adeta içinden çıkılmaz bir duruma sokmuş. İnternet kanalıyla bize ulaşan okurumuz, mart ayında Delphin marka süpürge için sözleşme imzalamış. Fakat bu sözleşme, bizim **alışık olduğumuz** satış sözleşmelerinden oldukça farklı. Bir çeşit piramit sistemi geçerli. Okurumuzun nakit olarak ödediği para 1400 mark. Süpürgenin satış fiyatı ise 4200 mark. Sözleşmeye göre paranın
24. Bu bizim **alışık olduğumuz** bir durum olduğu için umursamıyoruz, umursasak da sargı yerine gömleğimizin ön cebini kullanıyoruz.
25. biri insanları günlük yaşantıdaki "gösteriler" konusunda duyarlı kılmaktır. O durumlarda oyuncular kendilerinin seyircileridir; temsil sırasında sahneyle koltuklar bir olur. Hepimiz birer sanatçıyız. Yalnızca bakmaya **alışık olduğumuz** için açık seçik şeyleri bile fark etmeyiz çoğu zaman; tiyatro yaparak onları görmeyi öğreniriz. Alışkanlık körleştirir; tiyatro yapmak ise günlük yaşantı sahnesine ışık tutar. Geçen
26. Bu herniasyonların dışında daha az **alışık olduğumuz** herniasyonlar şunlardır: Cerebellar-tentorial, diencephalic-sella turcica ve orbital frontal-orta kranial fossa.
27. şekilde ödeyen ise Agos Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink oldu. 19 Ocak 2007 tarihinde korkunç bir cinayete kurban gitti Hrant Dink. O 1990'larda **alışık olduğumuz** faili meçhullerden biri daha karşımızda duruyordu. Kime ne yarar getirecekti Hrant Dink'i öldürmek? Belki Avrupa Birliği yolundan bizi döndürebilir, içerideki milliyetçi dalgayı biraz daha kuvvetlendirebilir
28. Kırk yıldır enflasyonla yaşamaya alışık oldukları için esnaf hâlâ zam yapıyor; saygıdeğer halkımız da enflasyonla koyun koyuna yaşamaya **alışık olduğu**

28. Sezen Aksu, Fikret Kızılok, Ajda Pekkan ve Kenan Doğulu'dan dinlemeye **alışık olduğumuz** şarkıları, kendine has yorumuyla seslendiren Müslüm Gürses; "Sandık"tan sürprizler de çıkaracak.
29. Şafak Eyüboğlu, "Soyut Ataklar" isimli sergisinde tamamen soyutlama çalışmalarına yer veriyor ve yağlı boyayı **alışık olduğumuz** tuval üzerine değil kağıda uyguluyor.
30. Bu avantajlarla GPRS teknolojisi mobil ortamda yeni içerik ve uygulamaların kullanımını yaygınlaştıracak, böylece arayüzlerine **alışık olduğumuz**, kişiye özel ve etkileşimli veri uygulamaları mümkün olacaktır.
31. Ama birlikte yaşamak mevzu bahis olduğunda dezavantajdır bazen de! Çocuklarına hep "Hırsız olmayın, fahişe olmayın" öğütleri veren Aysel Gürel her ne kadar elinden geleni yapsa da sahne hayatıyla anneliği, **alışık olduğumuz** standartlarda götürememektedir, ama onun tatlı-sert ve "deli" mizacı Müjde Ar için ilerleyen yıllarda kişiliğinin rengini, dobralığını oluşturan bir hazineye dönüşecektir.
32. Windows 98'den **alışık olduğumuz** veri yedekleme programı ekrana gelmez.
33. yoksa yatak mutlaka dağınık bırakılmıştır. Akşam nasıl olsa tekrar yatılacaktır. Dağınıklık bu yüzden hiç rahatsız etmez. Yatak mutlaka çift kişiliktir. Ama üzerinde annelerimizin örtmeye **alışık olduğu** türden örtüler kesinlikle yoktur. Şık desenli nevresim takımları neyimize yetmiyordur ki? Yatak odalarının olmazsa olmazları mumlar, kitaplar ve seksi iç çamaşırlarıyla tıka basa dolu çekmecelerdir.
34. Uykusuzluk, bazen hayatla bağdaşabilecek sürelerden daha kısa bir uyku süresi, bazen de kişinin daha önce **alışık olduğu** ve yeterli

için zamlı fiyatları ödüyor, demek ki kabahat sayın halkımızda...

29. yüksek bir borcu bulunduğuna göre, bir çok kesim ürettiğinden daha azını tüketmek zorunda kalacaktır. Toplumsal kesimlerin büyük bölümü farklı şekillerde devletten aldıkları desteklerle yaşamaya **alışık olduğu** ve sadece piyasa kurallarına ve rekabete dayalı bir sistemde yaşamaya alışık olmadığı için, bu dönüşüm kısa vadede bütün kesimler için zor bir süreç olacaktır. Reform
30. bacak, el ve ayak kemiklerini kırmak, omuzlara birer çuval barut yerleştirerek başa giydirilen ziftli külahı ateşleyerek mahkûmu diri diri yakmak... Bunlar onun bildiği ve **alışık olduğu** yaygın işkence yöntemlerindendi. Peki ya bu, emilmek?... Asıl garip olan, onunla işkencecisini karşı karşıya bıraktığı durumdu. Hemen hemen tüm işkenceler, mahkûmun törensel bir biçimde soyulup
31. - Neyse hanım, sabah sabah kafamızı ütüleme! Necmiye Hanım, Mustafa Bey'in bu tür tavırlarına **alışık olduğu** için çok üstelemedi.
32. Bizim millet politikacıların çok konuşup hiçbir şey söylememelerine **alışık olduğu** için davetliler memurun nutkunu seveceklerdir.
33. izlenebilecek kıvamda işlerdir bunlar. İşte bu dönemler Müjde Ar kartpostallarının, film afişlerinin ayakkabı boyacılarının sandıklarını; tamirhanelerin, kahvehanelerin duvarlarını süslediği yıllardır. Ama Müjde Ar sinemanın **alışık olduğu** starlardan değildir. Bir zanaatkâr mütevazılığıyla starlığını sadece filmlerde konuşturur. "Gerçek hayat" denen meşakkatli âlemde star halesini çıkarıp film setlerinin uygun bir yerine asar. Makyaj bile
34. Sevim, böyle saldırılara **alışık olduğu** için üzerinde durmadı.
35. daha önce defalarca gördüğü Müzmin Ağrı Kliniği tabelasının uzun uzun okuyacak, inceleyecek not alacaktı. Hüznü geri geliyor, içindeki boşluk

bulduğu uyku süresinin kısalması biçiminde karşımıza çıkar.

35. Eğer çocuğun ailesi maddi bakımdan zayıf değilse, çocuk zaten renkli ambalaj içindeki tatlı ürünlere **alışık olduğu** için pek ehemmiyet vermez ve kişiden uzaklaşır.
36. Kamusal insandan anladığım tam olarak şu: "Çeşitlilik taşıyan, kent insanını ifade eden, kozmopolit, her yere girip çıkabilen, **alışık olduğu** şeylerle hiçbir ilgisi ya da benzerliği olmayan durumlarda rahat hareket edebilen kimsedir."
37. Bu kişi günde yarım saat yüzüp alışık olduğu günlük diyetinden 600 kalori daha az alacak olursa 36 günde 4.5 kilo; günde 1000 kalori azaltacak olursa 28 günde 4.5 kilo verebilir.
38. uğrasa da, artan bir merakla araştırmayı sürdürdü Peren. En dipteki odaya girdiğinde, duvarları baştan başa kaplayan zengin bir kütüphane çıktı karşısına. Sevinçle raflara yöneldi. **Alışık olduğu** bir koku duyacaktı en azından. Ama çok geçmeden yanıldığını anladı. Bilinmedik, küfle yanık arası bir kokuydu burnuna gelen. Büyükhala'nın kitapları kendi kitaplarına hiç benzemiyordu. Çoğunun
39. çalışırken de aynı tutuma tanık oldum. Ben, çekeceğimiz sahneye göre neler istediğimi anlatıyordum ve provalardan sonra çekimlere girdiğimizde Hülya Hanım benim istediklerimi kendi çizgisinde, **alışık olduğu** biçimde oynamaya çalışıyordu. Bense onu daha düz oynatmaya çalışıyordum. Onun istediği gibi de benim istediğim gibi de seçenekli çekimler yapıyorduk, kurguda en uygununa karar vermek
40. Tek başına ve yalnız kendi askerleriyle kaldığını gören Cengiz Han acele geri çekildi; hiçbir zarara uğramadan **alışık olduğu** ve kampının daimi olarak bulunduğu bozkıra döndü.

doluyordu. Kara safraya yardımcı olmalı, **alışık olduğu** düzeni yeniden kurmalıydı: sehpanın altında duran, saatlerdir bekleyen kanyak şişesini aldı, bardağa üç parmak döktü, sonra üzerine su doldurdu. Sehpanın üzerindeki ilaç kutusundan iki tane

36. "yapmacıklıkları" ve "maniyerleri" vardır bu bakımdan. Bez Bebek Yeşilçam kalıplarında bir film olarak düşünülmediği için, oyunculuğun da biraz "arınmış" olması gerekiyordu. Benim Hülya Koçyiğit'i, **alışık olduğu** oyunculuğun biraz dışına çıkartmam gerekiyordu. Alışık olduğu "oyunculuğu" oynamamalıydı. Düz olmalıydı. "Oynamamalıydı". Benim dediğim gibi yapınca, yani "oynamayınca", Hülya Koçyiğit "oyunculuk" yapmadığı duygusunu taşıyordu. Oysa
37. kıvılcım çakmış gibi yaldızlandı. Işıktan bir kırbaç meydan okurcasına savruldu, ardından gök gürledi. İri yağmur damlaları arabanın entipüften tavanını dövmeye başlamıştı. Küçük Balkan kasabalarının **alışık olduğu** hava değişiklikleriydi bunlar. Sobayı tutuşturan birkaç odun parçasının komşu evlerini ateşe veren meşalelere dönüşüvermesine alışkın halklar... Şuruba atılan kızarmış hamur parçalarını şekillendiren ellerin, sopaları, kürekleri
38. Kış aylarında iliklerine işleyen soğuk hava ve yaz yazlarında bunaltıcı sıcağın altında döktüğü boncuk boncuk ter de, Gamze'nin bu uzun yol kadar **alışık olduğu** durumlardı.
39. ANAYOL'dur. Doğan Güreş'in daha sonra söyledikleri hayli iddialı: Göreceksiniz "buna" gelecekler. DYP, kökü derinlerde olan bir partidir. Çok depremler gördü, çok fırtınalar geçirdi. İktidara **alışık olduğu** kadar, muhalefete de talimli. Bugünleri de atlatır. Ama parti yönetimi "iyi politika üretebilseydi", bu işler, bu hale gelmezdi. DYP bir-iki ay önce "durumdan vazife çıkarıp"

41. edilmiştir. Zaten bu büyüklükteki bir alanda varolan hayvan türlerinin tümünün sayılmasına olanak bulunmamaktadır. Koruma sahası içerisindeki transekt sayımları yürüyerek gerçekleştirilmiştir. Fakat hayvanların motorlu taşıtlara **alışık olduğu** ve dağılımlarının yollardan etkilenmediği yerlerde, sayım için mevcut yol şebekesinden de faydalanılabilir. Yani, yollar transekt gibi kullanılabilir. Transektler bir bakıma uzun kuadratlardır. Bu sebeple özellikle
42. bir uzama (balkon) doğrudur. 2.1. Farklı bir uzam türü: Burası/ Başka bir yer "Burası, yazarın kahramanını yerleştirdiği belli bir yerdir. Burası kahramanın bildiği, tanıdığı, **alışık olduğu** uzamdır. Oysa başka bir yer hep uzaklığı, bilinmezliği, yeniliği içerir; kısacası yabancı bir uzamdır". 1. balkon, yani Albay Atmaca'nın balkonu uzam olarak burası olarak nitelendirilebilir;
43. Anne sütüne **alışık olduğu** için önce az mama kattım çok anne sütü (hiç içmiyordu sadece mamayı) Evet mama annesütüyle daha tatlı oluyor.
44. Yani genel olarak kabul gören yolları kullanıyorlar ve su **alışık olduğu** yataktan akıyor.
45. etmek istediği insanın canlı bir örneği, yaşayan bir modelidir." Türkiye'de her politikacının özellikle de merkez sağ partilerin yöneticilerinin yaptığı türden konuşmalardı bunlar. Zaten solun **alışık olduğu** türden bir politikacı olmadığını her davranışı ortaya koyuyordu. DSP Şişli İlçe Kongresi'nin Uğur Mumcu'nun ölüm yıldönümünde yapacağı etkinliği önlemesi de böylesi bir örnekti. "Bir hayır
46. "Rakı buzsuz içilir, ama çok soğuk olmak kaydiyle," derken, hayatta kendine tanıdığı pek az zevki nasıl ciddiye aldığını gösteriyordu. Ersin için bu içki sofrası **alışık olduğu**, sıradan bir

		akşam haliydi. Babasıyla arasındaki ilişkiye, en son Konya'da bir fabrikanın muhasebe şefliğinden emekli olan kendi babasının yanında sigara bile içemeyen Hakan'ın şaşabileceği hiç 47. Karşısındaki Rus ordusu özel kazılmış kış siperlerinde, **alışık olduğu** iklimin giyim ve donanımı içindeydi. 48. **Alışık olduğu** şehri, düzeni bırakmak elbette kolay olmamış, epey düşünmüş. 49. ekonomisti olduğu dönemde başta Ortadoğulu bürokratlar olmak üzere değişik 3. Dünya ülkelerinden cins cins yüksek bürokratlarla ister istemez çalışmıştır. Ve bizdeki bürokratların reflekslerinin, onun **alışık olduğu** Batılı normlara hiç mi hiç uymadığını sanırım pek yadırgamayacaktır. Perşembenin gelişi Önceki akşamki liderler zirvesinin, yeni ekonomik programın ana hatları ve ekonomi bürokrasisindeki revizyonla ilgili 50. Yemeğini yerken masadakilere ilgisini yitirmişti bile, hepsi beyaz bir ışığın içinde silik gölgelere dönmüşlerdi, ne konuştuklarını duymuyor, arada bir kulağına çarpanlara da aldırmıyordu, bir an önce gidip Selim'le konuşmak, onun sesini duymak, ona buraları anlatmak, içini deşen, onu yorup yaşlandıran acısını o **alışık olduğu** sesi dinlerken biraz dindirmek istiyordu. 51. Buraya kadarki örnekler, hepimizin, iyi kötü **alışık olduğu** bir yöndeki akışın göstergeleri. 52. Havlayan köpeğimize **alışık olduğu** sözleri sıralıyorum. 53. konusu tavrı yapanın amacını, derdini, sıkıntısının kaynağını anlamaya çalışıyorum. Bunu doğrudan kendisine sorarak yapıyorum. Yapmakta olduğumuz işin akışını durdurup, böyle bir soru sormak kimsenin **alışık olduğu** bir durum değil. Dolayısıyla çok etkili oluyor. Sorduğum soruyu son derece samimi, kinayesiz,

		imasız, doğrudan soruyorum. Bu yöntem çok işe yarıyor. Size de tavsiye ederim. 54. Çünkü, Osmanlı ülkesinde ticaret yapacak olan batılı tüccar açısından, kuralları belirli ve mümkün mertebe kendi **alışık olduğu** sistemle benzeşen bir ülke, büyük önem taşıyordu. 55. Sofra çok zenginmiş; çorbadan dolmaya, tuzludan tatlıya her şey varmış. Ancak İstanbul'da adet olmadığı için yemekten sonra çay vermemişler. Bizimki, yemekten sonra çay içmeye **alışık olduğu** için, düğün çıkışında, pek çoğunun yaptığı bir şeyi yapmış, dedikodu etmiş. "Vıyh baba çıha, bir çay itmediler ki yediğimizi sindirek" demiş. Ben, babam tarafından Erzurumluyum; 56. Demek ki besteci, izleyicinin **alışık olduğu** ve sevdiği her tınının dışına (sistem tarafından) atılmağa başlanmıştır, buna zorunlu bırakılmıştır. 57. **Alışık olduğu** zil sesini duyup da kapıyı ittiğinde karşısına çıkan, bir pansiyon lobisi olarak bile hayli küçük ve oldukça karanlık bir mekândı. 58. Özkara ise **alışık olduğu** 4-4-2'den rota kırmaya gerek görmedi. 59. çalışırken de aynı tutuma tanık oldum. Ben, çekeceğimiz sahneye göre neler istediğimi anlatıyordum ve provalardan sonra çekimlere girdiğimizde Hülya Hanım benim istediklerimi kendi çizgisinde, **alışık olduğu** biçimde oynamaya çalışıyordu. Bense onu daha düz oynatmaya çalışıyordum. Onun istediği gibi de benim istediğim gibi de seçenekli çekimler yapıyorduk, kurguda en uygununa karar vermek

“Aracı ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Uluslar arası sömürüyü mümkün kılan, ona **aracı olan** yani muhalefeti bastırma görevini taşıyan yönü büyüdü. 2. Yunan işgali sırasında Yunan Hükümeti'nin onca kötülüğüne **aracı olan** ve bu yönde İzmir'de onlara uşaklık etmiş bulunan Naibzâde Ali Bey, Aya Nikola mutasarrıfı olarak atanmıştı. 3. İkincil kuruluşlar olan demeklerin ve sendikaların çıkar savaşına **aracı olma** nitelikleri demokratik düzenin gereği olan pluralisi toplumu yaratması bakımından önemlidir. 4. olduğu gibi, bireyin yaşadıklarını neredeyse Tanrı buyruğu ve “kader” “sayıp kabullenmiş ve yansıtmıştır. Yanı sıra, postmodernizmin öngördüğü “eğlencelik” metinlerin üretilmesine **aracı olmuştur**. Elbette bu sonuç öykü türünün günahı değildir. Burada aranacak bir günahkâr varsa o, bilinçsizce, sorumsuzca davranan yazarın kendisidir. Öyle de olsa, yazar tek başına değildir. 5. Fakat Süleyman bunu duyunca öfkelenir, küplere biner ve böyle bir işe **aracı oldu** diye anasını haşlar. 6. (Çenç: Araba parçalamak ve motor seri numarasını jet zımpara ile kazıdıktan sonra üzerine yeni bir motor numarası çakmak. Herhangi bir şekilde aracı kullanmak, satışına **aracı olmak** ve satmak) Çeşitli cinayet işleme eylemleri (Namus, savunma, soygun veya cinnet geçirme gibi nedenler ağırlıktadır.) Otobüs, kamyon ve kamyonet çalma eylemlerini gerçekleştirmek. (Çenç amacıyla) Mağaza 7. Gerçi aksiyon içindeki görevi, Ceylan'ın kötülüğüne **aracı olmak** ise de esas itibariyle II. 8. Coşkun Kırca ise karşı savunmasında, şu görüşleri ileri sürmektedir: "Bizde ocak-bucak saltanatının temsilcisi olan tip, aslında kendini seçen alt tabakanın	1. toplum karşı karşıya gelen iki ayrı kavram gibi durmasına karşın, zaten bir ilişkililik içindedirler. Sözlük anlamıyla da medya, "medium"un "medium"un çoğuludur ve orta, ortam, **aracı olan**, doğrudan olmayıp etkinlikleri dolayılayan anlamlarını taşımaktadır. Bu tanımlamada hâlâ bir eksik var. Çünkü medyayı tanımlamak, iletişim sürecine ilişkin varsayımlara dayanır. Türkçede önce "komünikasyon" ve "haberleşme" 2. ticaret rejiminin yarattığı "korumacı" rant birikiminin nitelik değiştirerek, başka süreçlerde varlığını sürdürmesi ve ulusal işgücü ve mal pazarlarında yepyeni mekanizmalar ile iktisadi artığın yaratılmasına **aracı olması**, ortodoks -neo-liberal- bütün beklentileri tersine çeviren bir gelişme olarak değerlendirilmelidir. Uluslararası işbölümüne Türkiye benzeri çevre ekonomisi (peripheral economy) konumunda katılan az-gelişmiş ülkelerde ulusal sermaye birikiminin 3. neden olmuştur. Uygulamalar yoluyla, Avrupalı ürün ve tekniklerin belli bir kısmının yerliler tarafından benimsenmesini sağlayan misyoner rahipler, Avrupa Medeniyetinin Yeni Dünya’da filizlenmesine **aracı olmuşlardır**. Bunun yanı sıra, uygulamalar sırasında yerlilerin dostluğunu ve güvenini kazanmaları, vaazlarının dikkate alınması sonucunu doğurmuş ve Hıristiyanlaşan yerlilerin sayısını arttırmıştır. Misyonerlerin uygulamaları, yeni tarım ve	1. Kainat yaratıldığı andan itibaren bize kucağını açan ve bünyesine verilen tüm imkanlarla insanların daha rahat yaşayabilmesi için **aracı olan** tabiatın, patlama anlarından birine şahit oluyoruz filmde. 2. Dış kaynak ile kamunun finansmanında **aracı olan** kurumların riski, kamunun borcunu ödeyememesinden kaynaklanmaz. 3. Ruhun açlığı yukarıdan bu yana anlattığımız tüm olumlu ve olumsuz olgular mıdır? Eğer böyle ise akıl bazı olaylar karşısında yetersiz kalıyor Evrenin bütün yapıp etmelerinde **aracı olan** akıl, ruhun açlığını karşıtlıklar ile tedavi edebilir mi? Edemeyeceği söylenen ruh, bedenden beklentisini hangi yoldan temin edebilir. 4. Çevrede olan biteni anlamanın doğrudan **aracı olan** görerek tanımlamak, insanın dışa dönük davranışlarının hâlâ en önemlisi. 5. Muhabbettin en dolaysız **aracı olan** şarap üzerine Hayyam'ın dizelerine taş çıkarttıran maniler dizen kırıklar, bu sıvıyı en çok içip, en az etkilenenlere, en büyük saygıyı gösterirdi. 6. O halde biyolojik sistemde tepkimelerin kolay ve hızlı oluşuna destek veren ya da **aracı olan** bir şeyler olması gerekir, işte bu bir şeyler olarak tanımlanan, "enzim" adı verilen biyolojik katalizörlerdir. 7. Meğer bize **aracı olan** şahıs kirayı ev sahibine vermeyip kendisinde alıkoymuş. 8. Locke'a göre, fiziksel nesnelere girmemizi sağlayan biricik aracı olan duyum, bize doğadaki şeylerin iç kuruluşunu "real öz"ünü vermez. 9. "Bilgisayar, var olan düz çizgisel dizgelerin zamansallık anlayışını altüst eder, 'evrensel bir

temsilcisi olmaktan ziyade, gerçekleri o tabakaya başka türlü anlatmak, yahut menfaat temin etmekte **aracı olmak** suretiyle kudret tesis etmiştir. 9. Uğurlu bir süre kaçmayı başardı. Bu arada bazı polis görevlilerine de işten el çektirilmişti. Sonradan İçişleri Bakanına başvuran bazı parlamenterler bu polis memurları için **aracı olmaya** kalkıştılar. Abuzer Uğurlu'nun Ecevit hükümetinde bağımsız bakan olarak yer alan, sonra da Demirel'in elini öperek AP'ye dönen bir milletvekili ile yakın ilişkisi olduğu söylenirdi. Acaba 10. Örneğin bir silah tüccarının var mı? Müfettişle silah tüccarının ilişkisi var mı? Silah tüccarı devlete yerli malı silah satıyor mu? Bu satışlara zamanında kim **aracı olmuş**? Bu soruların bazıları bugüne kadar gündeme geldi ve Kalemli net yanıtlar veremedi. Pek çok konu ise henüz gündeme gelmedi. Antalya Emniyet Müdürlüğü sivil memuru Hanifi 11. bir kısmı, kendilerinden kişisel kredi talebinde bulunmakta, böyle davranmayanlar ise, tanıdık eş ve akrabalarının Amerika ya da Avrupa'da bir işe yerleştirilmesi konusunda heyet yetkililerinden **aracı olmalarını** istemektedir. IMF heyeti bu istek ve ricalardan başını alamayınca, çareyi bir an önce geri dönmekte bulurlar. Adeta kaçar gibi dönen IMF heyeti, kısa sürede bir 12. Kuşkusuz Suriye istihbarat örgütü Muhaberat'ın bu ticaretten haberi vardı. İddiaya göre, Muhaberat içinde Behçet Cantürk'ün Ermeni akrabaları da vardı. Onlar, yeğenlerinin Suriye piyasasına girmesinde **aracı olmuşlardı**. Bir diğer iddiaya göre ise; Behçet Cantürk'ün akrabalarının, Ermeni örgütü ASALA ile ilişkileri vardı. Behçet Cantürk, bu örgüt sayesinde Suriye kapısını açabilmişti. Suriye'ye ilk gönderilen 13. Naylon çorabı kaçan kadın da, yediği yerli çikolatadan bütün derisi pul pul dökülen çocuğun anası da, okuduğu gazetenin siyasi görüşlerini		**aracı olan** bilgisayar paradigması' fiziksel bütün zaman anlayışının ötesinde bir zamansızlığı dile getirir." 10. Tanrı ile insan arasında **aracı olan** İsa sayesinde, zaman içinde değişebilen insan ruhu, hiç değişmeden kalan bir zihni yani Tanrı'nın zihnini kavrayabilecektir. 11. Görücülükten sonra, ikinci ziyaretle gerçekleştirilen kız isteme, Eski Türkçede 'arquçı' iki kişi arasında **aracı olan**; evlenme zamanında dünürler arasında gelip giden kişi; 'sawçı' hısım ve dünürler arasındaki elçi; 'yongçı' hısımlar arasında gelip giden adam; Anadolu ağızlarında, 'elçi', 'kayalıkçı, topçukal, alıcı, isteyici', 'dünürcü'; 'düvürücü', 'dünürcübaşı', 'dilekçi', 'sözcü' kelimeleriyle ifâde edilen, toplum içinde kabul gören, tecrübe sahibi, saygı değer bir büyüğün öncülüğüyle başlar. 12. Senin için, insan türü ile senin aranda bir **aracı olmaktan**, böylece senin özünün bir tamamlayıcısı sıfatıyla ve gerekli bir parçası olarak senin tarafından bilinmiş, duyulmuş olmaktan, yani senin hem düşüncende, hem de sevginde kendimi kabul edilmiş görmekten sevinç duyardım. 13. Ulus-devlet, global sermaye ile ulusal burjuvazi ve işçi sınıfı arasında bir **aracı olmaktan** ziyade, metropolitan devlet kontrolünden gittikçe bağımsızlaşan global sermayenin ihtiyaçlarını karşılar bir tutum takınmaya başladı. 14. Nietzsche'nin söyleyeceği gibi, soyutlama olmasa bile, "yüzeyden alınan bir tabaka" değil midir "edebi şahsiyet"? Yorumlama konusunda Küçük Hans'ın başına gelenleri bir kez daha hatırlayalım: Kastrasyon ve Oidipus'un Hans'ın "babasının düşünceleri" olduğu, orada açık bir biçimde ortaya çıkmıyor mu? Hans'ın babası

beğenmeyen okur da, imalatçıyı değil yalnızca bir **aracı olan** Alâaddin'i suçluyordu. 14. milletvekili Demokrat Parti'ye geçmek istemektedir, TBMM kürsüsünde etkileyici konuşmalarıyla tanınan, aktif, becerikli, ceberrut bir hanım... Bunun için, vaktiyle babasının yakın dostlarından olan Refik Koraltan'a **aracı olması** için ricada bulunur. Ve Ziraat Bankası Genel Müdürü Midhat Dülger'in Kalenderdeki büyük evinde yemekli bir toplantı düzenlenir. Refik Koraltan, bu toplantıda eşi Mukbile Hanım'ın akrabalarından 15. Rüstem, Mustafa ve Sophie'nin mektuplarına kendisinin **aracı olduğu** yalanını uydurmak için bu durumdan yararlanır. 16. Tuncay ÖZKAN, İstihbarat Şubesindeki ilgili personelimizle ilişkiye geçirilmiş, **aracı olduğu** iddia edilen şahısla temas sağlanmış, verdiği bilgiler doğrultusunda yapılan ön çalışmalarda anlatımları tatmin edici bulunmayınca, şahsın ilişkide olduğunu iddia ettiği yargı mensubumuzla teması gözlenmiş ve olayın tamamen uydurma olduğu kanaatine varılmıştır. 17. öyle mi?" "Evet, sağ olsun Kaan'ın desteğiyle onu işe aldılar." Melis hemen atıldı. "Aranan nitelikler Serhat'ta olmasa, Kaan'ın elinden bir şey gelemezdi. Kaan sadece **aracı oldu**." "Peki, Serhat'ın morali şimdi nasıl? İşe severek mi gidiyor?" Sıla'nın yüzü aydınlanıverdi. "O, gitmem, başvurmam diyen adam, şimdi nasıl hevesle, heyecanla çalışıyor anlatamam. Çalışmaya hasret 18. saklanabilir. Böyle bir durumda ise, Hz. Peygamber, sahibi Allah olan bir dinin tebliğcisi olmaktan çıkarak, yaşadığı toplumun örflerini din adı altında insanlığa taşıyan bir **aracı olur**. Bunun anlamı ise, vahyin dinini beşerileştirerek tahrip etmektir. Burada dikkat çekilmesi gereken bir nokta da şudur: Peygamberlerin söz haklarını din koyuculuğu düzeyine çıkararak onları "Allah		Freud ile Hans arasında bir **aracı olmaktan** çok, Freudçu yorumun kaynağı olarak beliriyor orada. 15. Ona göre, paranın zaman-uzamla ilişkisi, bir akış olarak değildir; anındalık ve ertelemenin, varlık ve yokluğun birbirine bağlanmasıyla zaman ve uzamı paranteze almanın bir **aracı olma** ilişkisidir. 16. Ayrıca, besin ve su depo etme (depo parankiması), İletim demetleri ile bitkinin diğer dokuları arasında su ve madde alışverişinde **aracı olma** (iletim parankiması), hücreden çıkan veya hücrede kullanılmak üzere bitkiye alman gazları hücrelerinin arasındaki şizogen boşluklarda depo etme (havalandırma parankiması) gibi görevleri de vardır. 17. Yaşayan örgütler ile bireylerin birbirine olan bu benzerlikleri doğrultusunda, gereksinimleri ve bağları, örgütlerinde insanlar gibi bir çeşit davranış biçimi olduğu düşüncesi Örgütsel Davranış analizini ve paralel çizgide, İnsan Kaynakları işlevlerinin ortaya çıkmasına aracı olmuştur. 18. Bilginin aktarımında ilk çağlardan başlayarak öyküler, masallar ve destanlar aracı olmuştur. 19. olan etkileşim bir anlamda siyasal İslam'dan kültürel İslam'a doğru geçişe olanak vermiştir. Bu geçişte televizyon ve yayınların yanı sıra bazı öne çıkan kişiler de **aracı olmuştur**. Yeni oluşan dindar aydınlar aracılığıyla geleneksel İslam sınırları içinde kalanların yanı sıra kendilerini İslamcı çevrenin dışında tutan "modern" kesimin de İslami kesimle yakınlaşmaya geçtiği gözlenir. 20. AKP'li Kürt kökenli bazı vekillerin **aracı olması** ve eski DEP'lilerin talebiyle gerçekleşen görüşmede Gül, Türkiye'nin çok önemli adımlar attığı bir dönemden geçtiğini belirterek, "Bu yeni dönemde herkes üzerine düşeni yerine getirmeli" dedi.

19. Şimdiyse, belli bir ulusun gezmenleri ezici çoğunlukta olduğu için onların dilini konuşarak, onların isteklerini karşılamağa çalışarak, oraya doluşmuş birtakım başka yabancıların mallarını sattıkları bir pazar, bir **aracı olmuş** Narkent. 20. ki üretilen malların satışında çok büyük bir tıkanıklık ve sıkıntı yaşanmakta. Otelden sokağa adımınızı atar atmaz etrafınız bir şeyler satmak isteyen, bir şeylerin satışına **aracı olmak** isteyen insanlarla çevriliyor. Bizde Kapalıçarşı'da "anutçuluk" tabir edilen bir meslek vardır. Bunlar özellikle halı satıcılarına müşteri bulmakta mahirdirler. Turistleri belli bir satıcıya yönlendirirken salt yardımseverlik 21. Komisyon taslağa ayrıca yasadışı şans oyunu oynatan, **aracı olanlara** 2 ile 5 yıl arasında hapis ve para cezası verilmesini de taslağa ekleme kararı aldı. 22. Temsilciliklere gelen Türk vatandaşlarına İran Devrimi ve Humeyni rejimini övücü kitap, resim, broşür, bildiri ve çeşitli konuları içeren kasetler veriliyor. Ayrıca İran'a gitmek isteyenlere **aracı olunuyor.** Humeynicilik faaliyetlerinin başlangıçla bazı Sünni Türk vatandaşlar tarafından da benimsendiği, ancak zamanla bu sempatinin yerini antipatiye bıraktığı biliniyor. Bunu sezen İran yöneticilerinin de, propaganda faaliyetlerini		21. Böylece halkın yönetime katılmasının yolu açılırken, medyanın gruplar arasında etkileşimi sağlamak için **aracı olması** mümkün olabilecektir. 22. Dilin ya da dilimizin düşüncelerimizi oluşturmamızda en büyük etken olduğu ya da dilin dünyayı/yaşamı/kendimi ve varolanı tanımlamada tek **aracı olduğu**, yorumladığımız her şeyin dilimiz üzerine kurulu olduğu, varoluşumuzun göstergesinin ve temelinin dilimiz olduğu, çünkü düşüncemizin göstergesinin de dil/dilimiz olduğu görüşü, çağdaş felsefenin en önemli dalıdır; dilbilimin çağdaş dilbilimcilerce geliştirilmiş bir bakış açısıdır. 23. Bu faiz farkı temel olarak, bankacılık sektörünün **aracı olduğu** fonların vadesini uzun tutmak amacıyla katlanılan maliyet ile beraber risk priminden de kaynaklanmaktadır. 24. Emin arkadaşının hayırlı işinde **aracı olduğu** için çok mesuttu. 25. Kültürün belirleyicisi ve biçimleyicisi bir öğe olarak da kullanılan bu imgelerin, Morova'nın çalışmalarında olduğu gibi sanatçının bugüne ait bir durumu ifade etmesinde **aracı olduğu** da izlenir. 26. Orada bulunmalıydı, önce hayalinde, sonra bilgisayar ekranında yoktan var ettiği, demir çubuklar halinde alevde pişip vücut buluşuna, ete kemiğe bürünüşüne **aracı olduğu** köprü, elbette çocuğu idi onun. 27. Operasyon tehditlerinin doruğa çıkarıldığı sıralarda 27 Temmuz gecesi 23.15'e dek süren bir grup aydının **aracı olduğu** görüşmeler sonucunda ölüm orucu ve açlık grevleri sona erdirildi. 28. Yapacağın yardımın mahiyeti ne olursa olsun, maddi ya da mânevi açıdan bana lutfedilecek bir

		nimete ne şekilde vesile olacaksan ol, **aracı olduğunu** unutma. 29. Recep'in kumar alışkanlığına son vermesi için ağabeyi Ömer'in **aracı olmasını** istediler, ama sonuç alamadılar. 30. Ben de hem başarılı bir toplantı geçirmenizi diliyorum, hem de bu toplantının bu çok önemli konuya dikkat çekerek önündeki sorunların aşılmasına ve bu sorunun çözülmesine aracı olmasını diliyorum. 31. Adoniya, bu olan bitenlerden muhtemelen haberi yoktur; nitekim Bat-seba'ya başvurur ve Sunemli Abisag'ın kendisine eş olarak verilmesine aracı olmasını diler. 32. yanıtı. Maliye Bakanlığı eline geçen Rus altınlarından İstanbul'a gönderip sattırmamıştı. Ruslar 600 bin altın göndermek istiyorlardı İstanbul'a. Osmanlı Bankası aracılık yapmıyordu. Bakandan istemişlerdi Ruslar aracı olmasını. Maliye Bakanı güvenilir bir memurun İstanbul'a gitmesi durumunda altınların ona verilebileceğini söylemişti Ruslara. Zekai Bey gidecekti. Rus elçiliği çıkın halinde mühürlü olarak altınları vermişti Zekai 33. Cinmen, sivil toplum örgütlerinin önünün mutlaka açılmasını, medyanın da bu kuruluşların sesinin duyurulmasında aracı olmasını istiyor. 34. Tesisleri'ni satın almıştı. Şahin Cizrelioğlu, Behçet Cantürk'ü lokalde görünce hemen yanına oturdu. İşyerinde çalıştırdığı Licelilerden yakınmaya başladı. Liceli işçilerle arasında ihtilaf çıkmıştı. Behçet Cantürk'ten **aracı olmasını** istiyordu. Behçet Cantürk yardımcı olmayı kabul edince, uçağa atlayıp İstanbul'a gittiler. İlk kez İstanbul'a gelen Behçet Cantürk için, Cidde Oteli'nden yer ayrılmıştı. Ertesi gün Liceliler, 35. gazlanmaktan korkan Kürtler bizim sınıra dayandılar. Bir süre sonra sınırı açmak zorunda

		kaldık. Bu insanlık dramını yazmak için aklıma Orhan Pamuk geldi. Celal Üster aracı oldu. New York geliş-gidiş bileti karşılığında röportaj için anlaştık. Memnun kaldı, çünkü o da ilk kez böyle bir şey yapıyordu. Geçen 12 Nisan tarihli birinci sayfanın 36. tam o günlerde oyunlarının virgülüne bile dokunulmasına izin vermeyeceğini söylemiş, bir dergide çıkan söyleşisinde... Bursa Devlet Tiyatrosunun o dönemdeki müdürü Sevgili Ali Cengiz Çelenk aracı oldu. Onunla konuşurken korkularımın ne kadar yersiz olduğunu anlayıp, rahatladım. Oyun metnindeki bazı değişikliklere içtenlikle izin verdi, önerilerde bulundu... Daha sonra "Ahmetlerim" adlı oyununu sahneye koydum 37. Sinan Çetin benim hayatımda ailemden sonra gelen en önemli insan. Onu çok seviyorum. En sevdiğim şey sinema, en sevdiğim insan babamdı. İkisini birleştirmeme o **aracı oldu**. Şimdi kendimi devamlı aynaya gidip yaptıklarıma bakarken yakalıyorum. Oluyorum yavaş yavaş, en önemlisi, çok ama çok istiyorum. Kemal Sunal Müzesi Babanızın yaşarken yapmak istediği, yarım 38. Bunda da şaşılacak bir şey yok, yüzyıllar boyunca kim bilir ne çok çiçek insan duygularına **aracı oldu.** 39. Çerçeve Programı tarafından desteklenen bu proje ile bölgesindeki sanayi kuruluşlarının, aynı zamanda dünyanın en büyük ve etkin teknoloji transferi ve işbirliği ağı olan "Teknoloji Aktarım Merkezi Ağı-IRC Network"e üye yaparak, uluslararası alana açılmalarına **aracı oldu**. 40. Hayati Asılyazıcı **aracı oldu** ve Szajna'yı karşımızda bulduk. 41. Kişisel bilgisayarların toplumda yaygın olarak kullanılması ile yeni nesil iletişim araçları

		yayılım konusunda önemli işlevler üstlenmiş ve bilgiye ulaşmada büyük kolaylık yaşanmasına **aracı olmuşlardır**. 42. Bu düşüncelerimi paylaşma nedenim yıllarca şarkı söyleyen, müzikle iç içe yaşayan, dünyanın her kültürünün yarattığı müziğe hayranlık duyan bir sanatçı olarak müziğin bilinçli kullanımına **aracı olmak**. 43. bu hikayeyi sizden dinleyelim. Sevim Hanım: Orhan Çelik'in düzenlediği bir baloda tanıştık. Benim bir bayan Alman arkadaşım kendisi ile çok tanışmak istiyordu. Ben de **aracı olmak** istedim, ertesi gün telefonla görüştük. Özcan benim evime geldi. Fakat o bayan gelmedi. Yasemin Bozkurt: Sonra aranızda bir aşk başladı, kaç yıl birlikte oldunuz? Sevim 44. Osmanlı Şahane Bankası'nın kuruluşu yıllarında, özellikle İstanbul sermayedarları ve bankerleri durumlarını korumak, özellikle iç borçlanmalarda **aracı olmak** ve Hazine ile hizmet ilişkilerini sürdürebilmek için çeşitli biçimlerde birlikte hareket etme gereksinimini duymuşlar ve aşağıda zikredeceğimiz yeni kredi kuruluşları ve bankaları oluşturmuşlardır. 45. Tarafsız bir **aracı olmak** yerine devletin, özellikle vergi konusunda üst sınıfların çıkarlarını koruyan, sıradan vatandaşı gözardı eden bir yapı olarak algılandığı görülmektedir. 46. o halde Büyük Kurtarıcı ile görüştürülmeli idi! Sivas'a geldiği zaman korku içindedir. Mustafa Kemal'e kurmak istediği kapana şimdi kendisi düşmüştür. Sivas Valisi Reşit Paşa **aracı olur**. Mustafa Kemal Paşa'ya Muhittin Paşa'nın aczini anlatır. Verilecek en büyük ceza hazırlanır ve Vali Paşa, Anadolu topraklarına bir daha ayak basmamak üzere İstanbul'a âdeta postalanır. 47. bir yöntem arıyordum. Başbakan Müsaviyle konuşmamız bittiğinde, son şansımı oynamaya

		karar vermiştim. Bakın Sayın Başbakan, dedim, uzun zamandır Rafsancani'yle görüşmek istiyorum. Bu konuda bana **aracı olur** musunuz? Elimden tuttu, yavaşça şunları söyledi: Aracı olmama gerek yok, Haşimi Rafsancani benimle haber gönderdi, bugün öğleden sonra sizi bekliyor. İlk anda beynimden vurulmuşa döndüm 48. Akrabalarınız ailenizdeki olumsuzlukları düzeltmek için **aracı olabilir.** 49. kalmıştır. Cemal Paşa, 42 yaşında iken Bahriye Nazırı oldu. Fransa'ya giderek İtilaf Devletleri ile yapılabilecek bir ittifak anlaşmasının yollarını aradı. Fakat Fransa'nın bu konuda **aracı olmaya** yanaşmaması sonucu diğer ittihatçılarla birlikte son alternatif olarak düşündükleri Almanlara yöneldi. Kabine içerisinde savaş taraftarı grubun içerisinde yer aldı. Mehmed Cavid Bey, 42 yaşında iken 50. daha seviyeli olması gerektiğini düşünüyoruz. Türk futbolu her geçen gün zarar görüyor. Ben de bir kulüp başkanı olarak televizyon ve gazete yöneticileri ile görüşüp, **aracı olmaya** çalışıyorum. Her iki başkanın hedefinin Türk futboluna bir şeyler vermek olması lazım. Kavga devrinin bitmesi gerekir" diye konuştu. Öte yandan Futbol Federasyonu Başkanlığı'na adaylığını koyduktan 51. Bu bakteriler karbonun karbondioksitten organik bileşiklere dönüşmesine **aracı olurlar** ve gastropoda gibi hayvanların gözde gıdasıdırlar. 52. Başka ne yapılabilir? Yerel gazete, radyo ve televizyonlar, beldelerindeki sorunların dile getirilebileceği, sorunlara otoritelerce getirilen çözümlerin ve uygulamalarının takip edebileceği yurttaş forumlarının oluşturulmasına **aracı olabilirler.**

		53. Ama sizin isteğinizin olması durumunda tanıdıklar, eş dost işin süratlendirilmesi için **aracı olabilirler**. 54. İkinci olarak partiler, siyasal sisteme ilişkin değerlerin kitlelere iletilmesine, onlarca benimsenmesine **aracı olabilirler**. 55. Bugün yirmi milyon Müslüman, Batı ülkelerinde yaşamaktadır, acaba batıda yaşayan Müslümanlar, gözledikleri ve yararlarını izledikleri laik düzeni, ülkelerine aktarmada **aracı olabilirler mi?** Bugün Müslüman ülkeler genellikle laikliği benimsemediklerinden geri kalmışlıklarının bunaltısıyla dinsel simgeleri politik amaçla kullanan İslami partilerce güdümlenmeleri ve Batıda yaşayanların da, yaşadıkları ülkelerde dışlanmalarına, dine bağlanarak direnmeye çalışmaları bu olasılığı azaltıyor. 56. Ayrıca Yeni Türk Devletinin, Ermenistan ve İran'la ilişkilerinde de **aracı olmayı** arzuluyor ve olumlu diplomatik heyetlerin gönderilmesi konusunda karşılıklı olarak haberleşmeyi de istiyordu. 57. için, Yaob'un bu şekilde kendisini azarlamasını beklemekteydi. Ve işte Yaob'un konuşmasından sonra Davud, diğer sıptların reislerine kâhinler gönderip kendisinin yeniden kral olarak çağırılması için **aracı olmalarını** ister. İsrail adamları da ona yanaşma eğilimini gösterirler. Fakat o sırada Benyamini Bikri'nin oğlu Seba adındaki "alçak bir adam" boru çalıp: "Bizim Davud'da hissemiz yoktur" 58. Forumun açılışında konuşan Unakıtan, İslami finans temsilcilerinden Türkiye'ye direkt yabancı yatırım girişine **aracı olmalarını** isteyerek "Bizim için finans önemli ve finansın, paranın rengi olmaz.

		59. Bürokrat olan amcazadesi Selim sayesinde de bazı devlet ihalelerine **aracı olup** hem Selim'e hem de kendine üç kuruş para kazandırıyordu. 60. Barlas benden **aracı olup** ikisini barıştırmamı isterse Taner'e rica ederim... 61. 2. Ticaret fiyat yüksekliğinin başlıca nedenidir: Çünkü; ticaret, üretici ile tüketici arasında bir **aracı olduğuna** göre aracıların sayısı arttığı ölçüde mal fiyatları yükselir. 62. Bunun yanında, gelecekteki not yükseltmelerine **aracı olacak** doğal canlılık da her zaman varlığını koruyor. 63. Kişi sonraki aşamaya geçmesine **aracı olacak** bir yaşam yapısını yaratmaya başlamalıdır. 64. Spor, yönetmenin bir **aracı olabilme** etkisini de, buradan kazanmaktadır. 65. Üye işyerleri kampanyalar düzenleyerek kart sahiplerine alışveriş ayrıcalıkları sağladıkları gibi, bankalar da kart sahiplerine bu kampanyaları duyurarak üye işyerlerinin ürünlerinin pazarlamasında **aracı oluyor**. 66. Üyeler, bankaların kart müşteri portföylerini artırmaya da **aracı oluyor**. 67. Ölü Ozanlar Derneği eylemi, tutkusu gençleri trajik bir sona doğru sürüklese de onların gizil güçlerini ortaya çıkaracak, seslendiremedikleri duygu ve düşüncelerinin ışığa kavuşmasına **aracı olacaktır.** 68. Böylelikle bu ülkelerin Avrupa'ya yaklaşmalarına öncülük edecek, Avrupa firmalarıyla Ortadoğu firmalarının işbirliklerine **aracı olacaktır**. 69. Bilgi ve veri değişimi, hiçbir **aracı olmadan** doğrudan Türk ve Rus gümrük birimleri arasında yapılacak. 70. Ezcümle, ilham kişisel ve sübjektif olup dini açıdan bağlayıcılığı söz konusu değildir; içtihadi ilim türünden olduğundan yoruma muhtaç olabilir; dini ahkam için delil olmaz; Kur'an ve

		sünnete uygunluğu ölçüsünde kabule şayandır; melek gibi bir **aracı olmadan** direkt olarak kalbe ilka edildiğinden adeta şahitsizdir; ilhama mazhar olan ve ona inanan kişiler için izaha muhtaç bazı konularda aydınlatıcı ve yol gösterici olabilir vs. İlhama mazhar olan kişi, kişisel ahlak açısından peygamberin izinde olduğu gibi, gaye, hedef ve metot olarak da tıpkı peygamberler gibi hareket etmektedir; zaten onların manevi cephedeki varisleridir. 71. sevdiği kızı, Maria'yı da getirmişti Türkiye'ye. Küçük amcasının yanında kalacaktı. Babasını razı edince de evleneceklerdi. Selim Amcayı razı etmek zordu. Önce küçük amcasıyla yengesi **aracı olmuşlardı** Engin Ağabey'in, ama nafile. Her defasında aynı cevabı alıyorlardı: Ben gavur kızı istemem. Selim'in oğlu gitti de bula bula bir gavur buldu dedirtmem! Selim Amca'ya 72. Bu ise, devletin adil bir **aracı olmasına** alışılan toplumlarda yurttaşların devlete inancını yitirmesine yol açar.Dolayısıyla yurttaşlar, kendi haklarının adaletli bir şekilde teslim edilmemesi nedeniyle kanun dışı güç odaklarının himayesini gönülden istemeye başlar. 73. Babasının ona yönelttiği kuralcı ama çok ısrarcı olmayan egemenliğiyle -çünkü Ziya amca felsefeyle uğraştığı gibi bir keyif adamıydı da- onun gevşek tutumu arasında annesi **aracı oluyordu**. 74. * Mağdura pratik öneriler sunularak, kendi ihtiyaçlarını karşılamasına **aracı olunmalıdır**. 75. kaldı. Fransızca'yı bilir miydi? Nice yıllar sonra Gazi Eğitim Enstitüsü'nün Fransızca bölümüne öğrenci olarak geldiğinde, yıl sonu notları verilirken Fehmi Baldaş'a sınıf geçirmesi için **aracı olacaktık**. Ne öğrendi ise yorula, yıprana, desteksiz kendi başına öğrendi. Fransızcasının yanında şimdi İngilizcesinin olduğunu

		sanıyorum. Gençliğinde tapınırcasına sevdiği Walt Whitman'ı anadilinden okuyordur.

“Araç ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Buna çanak tutan uzman tayfasının da gidişata ister istemez **araç olduğu** görülüyor. 2. Misyonerler Sezar'ların elinde **araç olduğu** kadar, ideoloji ve teknoloji de aynı akibete düşmekten kendini kurtaramamıştır. 3. Zorunluluk alanı olarak tanımlanan ve toplum içindeki üyelerin bilinçlerinin önemsenmediği, geçersiz sayıldığı, bireylerin **araç olduğu** "sistem" alanı, para ve iktidar mekanizmalarıyla yönetilmektedir. 4. Amacının satış yapmak olduğunu, önündeki kağıttan veya ezberinden o metni okumanın bunun için sadece **araç olduğunu** hatırlatacağınız çalışan, yükselteceği hizmet kalitesiyle, dünyayı sizin için daha kaliteli bir satış ortamı haline getirecektir. 5. Birçok röportajında amacının sanat filmi yapmak olmadığını ve sinemayı tamamen ticari ve eğlenceye yönelik bir **araç olduğunu** yinelemekten vazgeçmiyor. 6. Örneğin, işkenceyi, belli durumlarda bizi "başarıya" götürecek bir "**araç" olduğunu** bilerek reddetmek; idamı, "düşmanı tümüyle ortadan kaldırmaya faydalı olduğunu" bilerek ortadan kaldırmak... 7. Bir yandan sultanın varlığından göreceleştirilmiş ve kimliklerin hizmetine koşulduğu bir devletin; öte yandan bu devletin desteğine ihtiyaç duyduğu ve refahından sorumlu olduğu bir toplumun doğuşuyla açılan tahayyül alanında Osmanlılık, Türkçülük ve İslâmcılık arasından hangisinin en uygun **araç olduğu** sorununu tartışmak tahayyül edilebilir olacaktır. 8. Evet bugün de rahatlıkla söyleyebiliriz: "Din halkın afyonudur", çünkü, işçilerin acılarını dindirecek tek		1. Kendi futbol takımları için de artık Türkiye Ligi Şampiyonluğu'nun **araç olduğunu**, esas hedefin Şampiyonlar Ligi olduğunu dile getiriyor. 2. Su ve suyun akılcı kullanımının, işbirliğinin bölgesel olarak artırılmasındaki en önemli **araç olduğunu** savunmaktayız" diye konuştu. 3. Ertekin, 22 Şubat 1993 günü olayla ilgili olarak verdiği ifadesinde o geceyi şöyle anlatıyordu: "Her zaman park etmiş bulunduğum polis noktasına yaklaştığım sırada polis noktasının önünde farları yanık, çalışır vaziyette **araç olduğunu** görünce bir dakikaya yakın yol ortasında bekledim. 4. Ryzhov, Türkiye ile ilişkileri canlandırmak için ekonomik yardımların tek **araç olduğunu** kavramış ve 1958 yılında, Rusya Türkiye'ye yıllık yüzde 2.5 faizli ve 3 yıl vadeli 3.4 milyon Rubleli bir kredi temin etmiş ve bu kredi ile Çayırova'daki cam fabrikası inşa edilmiştir. 5. İki bin yıl önce Aristo ve Galen, belleğin gelecek ile ilgili başarılı tahminler yapılmasında en ideal **araç olduğunu** vurguluyordu. 6. Dramatizasyonun bir amaç değil, **araç olduğunu** unutmamak gerekir. 7. Esrikliğin amaç değil, **araç olduğunu** ve şaman etkinliğinin, bozulan kozmik dengenin yeniden sağlanması olduğunu göz önünde tutarsak bu kişileri "kozmik denge(leme) ustaları" olarak tanımlamamız daha doğru olur. 8. Bir yandan "ÖSS'nin amaç değil **araç" olduğunu** söyledikten sonra ÖSS'den kendi istediği sonuçları çıkarmaya çalışmak çelişki değilse nedir? Evet, sınav bir ölçme aracıdır ve ölçmenin

araç olduğu gibi, aynı zamanda işçiler din ile uyuşturulur. 9. Özellikle bu partinin bazı yetkililerinin "demokrasi'nin amaç değil, **araç olduğu**" inançlarını açıkladıklarını hatırladığımızda konunun önemi artmaktadır. 10. Teknolojik ilerlemenin, sınai kalkınmanın insanın özgürlüğü için sadece birer **araç olduğu** gerçeğinin gözardı edilmesine yol açacağı gerekçesiyle, bilimsel bilgi birikimi artık birer başarı örneği olarak değil fakat tarafsızlık görüntüsü arkasında insanlığa her an zarar verebilmeye aday bir etkinliğin ürünü olarak değerlendirilmeye başlanmıştır. 11. Geçmişte ve günümüzde, ister Sünni ister Şii varyantlarında olsun, İslâmiyetin de gerçekte değişimden ileri gelen toplumsal çekişmelerin ifadelenişinde önde gelen bir **araç olduğu** gözlemlenmektedir. 12. Son kertede, bu yöntemin ulusal egemenliği -en azından bir süreliğine-askıya alan bir **araç olduğu** da açıktır. 13. Egemenliğin tarihin belli bir döneminde, devlet otoritesini meşrulaştırmak için kullanılan bir **araç olduğu** açıktır. 14. geçmiş olması, kuşkusuz bunu kolaylaştırıyor! "Siyonist ideal"in, ilk aşamada, "Nil'den Fırat'a Büyük İsrail Projesi" olduğu dikkate alınırsa, "Büyük Ortadoğu Projesi"nin kullanışlı bir **araç olduğu** görülebilir. ABD'nin uzun süredir bir numaralı "stratejik ortağı"nın İsrail olduğu da düşünülürse durum daha iyi anlaşılır! Daha 1926'da, "Dinler Başkenti Paris" diye Türkçeye çevrilebilecek 15. İslâm'ın, insanı ulaştırmak istediği nihai hedef, iman, ahlâk ve davranış olgunluğu ile beraber, ahiret mutluluğu da olduğuna göre, bilginin, bu seviyeye ulaşmada sadece temel bir **araç olduğu** rahatlıkla görülecektir.		amacı gerçeği değiştirmek değil olduğu gibi yansıtmaktır. 9. Arkan, birlikte çalışılabilirliğin sadece kamunu değil toplumun bütün kesimlerinin gündeminde olması gerektiğini, bunun amaç değil **araç olduğunu** kaydetti. 10. 3. Ve keşke okulun aslında bir amaç değil de **araç olduğunu** anlayabilseymişim. 11. Ama saat 01.00'de nöbeti alan kişi de, ondan sonrakiler de, otoparkta birkaç **araç olduğunu** ama plakaları kontrol etmediklerini beyan ettiler. 12. Nasıl bir **araç olduğunu**, dışarıdan nasıl göründüğünü merak etmiştim. 13. Bu örnekler çoğaltılabilirse de özet olarak risk yönetiminin şirketlerin var oluş amaçlarını yerine getirebilmeleri için olmazsa olmaz bir **araç olduğunu** söylemek yanlış olmayacaktır. 14. Bunun sonucu olarak, transfer fiyatların yönetim karar sürecinde etkili bir **araç olduğunu** ve bu sebeple transfer fiyatlamanın yöneticiler tarafından üzerinde önemle durulması gereken konulardan biri olduğunu söyleyebiliriz. 15. Şairler ve psikatristler, "metafor"un gizli kalan duygu ve ihtiyaçları anlayabilmek için bir **araç olduğunu** bilirler. 16. 1960'ların sonunda, 1970'lerin başlarında, pazar sabahları boş olan İstanbul caddelerinde, sokaklarında, daha önce hiç gitmediğimiz mahallelerde radyoda çalan "hafif batı müziği" parçalarını dinleyerek (Beatles'lar, Slyvie Vartan, Tom Jones gibi şeyler) ilerlerken babam bana hayatta insanın içinden geldiği gibi davranmasının en iyi şey olduğunu, paranın bir amaç değil, mutlu olmak için gerekliyse kullanılması gereken bir **araç olduğunu** ya da bir zamanlar bizi terkederek gittiği Paris'te otel odalarında nasıl şiirler yazdığını, Valery'nin şiirlerini nasıl Türkçeye çevirdiğini ve yıllar

16. Bu paketin de nihayetinde bir oyalama sürecinin parçası olduğu ve Türkiye'nin tam üyelik hedefinin saptırılması yönünde bir **araç olduğu** düşünülüyor. 17. Bu soruların doğru cevabını bulmak için işin özüne inmeli: Erbakan'ın partisinin yetkilileri ve üyeleri toplantılarda amaçlarının şeriatı getirmek olduğunu, kendilerine göre "demokrasinin amaç değil **araç olduğunu"** sürekli olarak belirtmemişler midir? Şeriatın, yaşamın, hukukun, dinsel kurallara, Hz. 18. Cinselliğin bir toplumsal **araç olmaktan** çıkıp da insan özgürlüğünün bir parçası olarak kabul edilişi, belki de yüzyıllar içinde yapılan en büyük dönüşümlerden birisidir. 19. Rusya'nın nükleer güce sahip bir ülke olduğunu ve bazı güçlerin de bu yüzden Rusya'nın zayıflamasını istediğini söyleyen Putin, "bu güçlerin amaçlarına ulaşmaları için de terörizmin sadece **araç olduğunu**" kaydetti. 20. Böylece onun belli bir amaç için **araç olduğunu** görerek, hayal kırıklıkları yaygınlaşacak ve toplumun eğitim hakkındaki tutkunluğu sona erecektir.		sonra bir Amerika yolculuğunda şiirler ve çevirilerle dolu bavulunu nasıl hırsızlara kaptırdığını neşeyle anlatırdı. 17. Ama genç yönetmen bir yandan da filmin önyargılardan kurtulmak için önemli bir **araç olduğunu** düşünüyor. 18. Sonuç olarak bu durum, döviz kuru politikasının dış ticaret dengesizliklerini gidermekte etkisiz bir **araç olduğunu** göstermektedir. 19. Türkiye'de tek parti yönetiminin bir amaç değil,demokrasiyi yerleştirebilmek için gereken koşulları sağlayan bir **araç olduğunu**,46 henüz gerektiği gibi değerlendirememişlerdi. 20. Geçmişi gündeme getiren sanat yapıtlarının ve özerk, bağımsız, bilimsel bir yapıya sahip olması önkoşuluyla müzelerin ve belgeliklerin toplumun kendini tanımasında önemli bir **araç olduğunu** bilmek gerekiyor. 21. Paranın ne kadar önemli bir **araç olduğunu** belirtmeye gerek yok ve parayla ilgili sorunlar, özellikle bizimki gibi yüksek enflasyonu olan ülkelerde, saymakla bitmez. 22. Sonra Umberto Eco, cep telefonunun o nitelikleri ortadan kaldıran bir **araç olduğunu** yazdı. 23. Yapılan çeşitli çalışmalar, internetin firmalar arası pazarlamada işletmelere sunduğu çeşitli avantajları ve olumlu yönleri ele almakta ve internetin işletmelerin pazarlama faaliyetlerini yürütmede önemli bir **araç olduğunu** ortaya koymaktadır. 24. İnsanın evrene açılmasında müziğin mükemmel bir **araç olduğunu** keşfeden Sufiler derin ilmi sohbetlere başlamadan müzik dinlemeyi tercih etmişlerdir. 25. İkincisi İse, tek parti sisteminin henüz bütünleşmemiş, heterojen toplumları ayakta tutabilmek için gerekli bir **araç .olduğunu** savunmaktadır.

		26. Dilin toplumsal ortak bir **araç olduğunu** düşünürsek, bütün bu sözcük ve fiillerin seyircilerce de bilindiğini ve anlaşıldığını; bu konuların onların zihninde küçümsenemeyecek bir ilgi alanı oluşturduğunu kabul etmemiz gerekir. 27. Ayrıca, çok dayanılmaz zorlukta bir dönemden geçiyorsam, kullanabileceğim böyle bir "araç" olduğunu biliyorum bu da iyi. 28. Gen tabancasının, yeni araştırmalar yapma noktasında bir **araç olduğunu** anlatan Öktem, normal aşılar yerine "yenilebilir aşılar"ın da yakın gelecekte kullanıma sunulabileceğini belirtiyor: "Çok çeşitli kullanım alanına sahip gen tabancasıyla geliştirilebilecek muzu yiyen çocuklar, sabah kalktıklarında örneğin Hepatit-B aşısı olmuş olacaklar. 29. Hallerberg ve arkadaşları, Avrupa Birliği ülkelerinde mali kuralların etkisini konu alan çalışmalarında benzer bir sonuca ulaşmış ve katı mali kuralların mali disiplini sağlamakta çok önemli bir **araç olduğunu** ortaya koymuşlardır. 30. Fakat sonraları internetin müşteri ilişkileri kurmada ne kadar güçlü bir **araç olduğunu** keşfederek kişiselleştirilmiş arabirimlerle daha geniş kitlelere ulaşmayı başardı. 31. Şayet Chiapas'taki yerlilere sorarsanız, örgütlü bir şiddete karşı bir direniş hareketi olarak kendi örgütlenmelerinin sadece bir araç, hayatta kalabilmek, insanca, geleneklerine uygun yaşayabilmek için bir **araç olduğunu** söyleyeceklerdir. 32. Birincisi, Jospin, serbest piyasanın üretim ve kaynak dağılımı açısından üstün bir **araç olduğunu** söyleyip, arkasından, bunun düzenlenmesi gerektiğini ileri sürerken, üretim ile dağıtım sistemlerinin birbirinden ayrılmaz bir bütün oluşturduğunu yadsıyor.

		33. Ayrıca, stratejik sosyal karşılaştırmaların incelendiği araştırmalar, tüm yaşlardaki yetişkinler tarafından bu stratejilerin yaygın ve düzenli olarak kullanıldığını ve hem birincil hem de ikincil kontrol bağlamında işlevsel bir **araç olduğunu** göstermektedir. 34. Tüm bu nitelikler faaliyete dayalı maliyetleme yönteminin sadece biçimsel bir muhasebe sistemi değil, aynı zamanda işletme stratejisini uygulamak için önemli bir **araç olduğunu** göstermektedir. 35. Telefonu gördüğümde onun bir telefon olduğunu, beni dostlara, akrabalara, erişebileceğim her yere ulaştıracak tek ve çok önemli bir **araç olduğunu** ilk kez ve birdenbire kavrıyorum sanki. 36. Forumun, verimli ve karşılıklı avantaj sağlayan bir işbirliği için yararlı bir **araç olduğunu** belirten Ecevit, Türkiye'nin ekonomik açıdan zor bir süreçten geçtiği bir dönemde bu toplantının düzenlenmesinin, sorunların kısa süre içinde aşılacağı inancının, Türkiye'nin yakın dostları tarafından da paylaşıldığını ortaya koyduğunu ifade etti. 37. SETI taraftarlarına göre bu değer bir hayli yüksek. Bunların öngörülerine göre her teknolojik uygarlık, radyo dalgalarının büyük astronomik mesafeleri aşabilmek için çok uygun bir **araç olduğunu** fark edecek ve bu olanağı kullanmak isteyecektir. Ancak bu sağlam bir varsayım mı. Yaşam, mutlaka tek hücreli mikro-organizmalardan başlayıp büyük radyo-teleskoplar inşa eden varlıklar arasında 38. Akkan, General Motors şirketlerinden Opel Türkiye'nin 2000 yılında satışlarının yaklaşık 60 bin **araç olduğunu** kaydederek, şunları söyledi: "Opel Türkiye'nin burada montaj üretimle gerçekleştirdiği 10 bin araç ve yaklaşık 200 işçiye istihdam sağlaması ekonomik büyüklük

		anlamında çok ciddi rakamlar değil belki ama Opel Türkiye bir prestij, yabancı sermaye yatırımlarını çekmek için iyi bir referans. 39. Gülmez, Tüm Bel-Sen'in başvurusu üzerine AİHM'nin 21 Kasım 2006'da verdiği kararla kamu görevlileri sendikalarının imzaladıkları toplusözleşmenin, üyelerinin çıkarlarını korumak amacıyla kullandıkları başlıca **araç olduğunu**, sendika hak ve özgürlüğünün, toplusözleşme hakkını da içerdiğini kabul ettiğini belirtti. 40. Adaletin yurttaşı devlete bağlayan en önemli **araç olduğu**, bir başka görüşmeci tarafından da vurgulandı: 41. 2- Hakikat-i Muhammediye ve Nur-u Muhammed'in ezeli olduğu ve alemin yaradılışına **araç olduğu**, 42. Piyasanın bir kurum olarak kapitalizmden ayrı düşünülebileceği tezi bir yana, piyasa mekanizmasının üretici ve tüketicilerin egemenliğini sağladığı, piyasanın tahsis etkinliği açısından en uygun **araç olduğu** gibi görüşlerin de ideolojik olarak hangi tarafa işaret ettiği bugün çok daha açıktır. 43. Tüm bu çalışmaların ışığında, mentorluğun yeni atanmış okul yöneticilerinin yetiştirilmesindeki temel **araç olduğu** söylenebilir. 44. Türkiye'de üretilenler içerisinde en fazla iç derinliğe sahip **araç olduğu** belirtilen Fargo'nun ismi de High (yükseklik) ve Extended (genişlik) kelimelerinin kısaltılmasıyla oluşturulmuş. 45. Okulun **araç olduğu** unutulursa, her türlü başarı tabii ki okula endekslenir. 46. Fotoğraf amaç değil **araç olduğu** zaman anlam kazanıyor. 47. Şiirin bir yaratı değil **araç olduğu** evredir bu. 48. Müzik, dünya üzerindeki tüm insanların birleşmesine **araç olduğu** gibi insanın evrenle bütünleşmesine de araçtır.

		49. Buna gereği olarak da elbette ders kitaplarına çok önem veriliyor; okul kitapları, cumhuriyet ideolojisini ve vatandaşlık erdemlerini yurdun en uzak köşelerindeki eğitmenli okullara değin, kafalara ve gönüllere taşıyacak biricik **araç olduğu** kabul ediliyordu. 50. Özel otomobillerin şehir hayatının yoğunluğundan bunalıp "geri çekilen" insanın "kişisel mekanı" arttırmak için başvurdukları birer **araç olduğu** ileri sürülmektedir. 51. Yerel ve ulusal medyanın da bu mesajların iletilmesinde çok önemli birer **araç olduğu** gözardı edilmemiş ve bu araçları da kullanarak bu mesajların daha geniş kitlelere yayılması hedeflenmiştir. 52. Baydur, "Çalışma Hayatında Esneklik" konulu seminerde yaptığı konuşmada, esnekliğin ekonominin gelişme imkânlarını ve şoklara dayanıklılığı artıran bir **araç olduğu** kadar, çağın sosyal vebası işsizliğe karşı da en önemli tedavi yollarından biri olduğuna dikkati çekti. 53. Mali ıslahat Tanzimat'ın temeli olarak görülmüş, idari ıslahatın da daha çok mali merkeziyetçiliği uygulamak için bir **araç olduğu** belirtilmiştir. 54. Diğer taraftan, eğitimin işsizlik riskini azaltan bir **araç olduğu** kabul edilmekle birlikte, özellikle OECD ülkelerindeki yüksek işsizlik oranları, işsizlikle savaşmada eğitimin rolünü tartışma konusu haline getirmektedir. 55. Oyunun değeri düşünülürse, çocuğun tüm gelişim alanlarını, fani fiziksel, psiko-motor, zihinsel, dil, duygusal, sosyal gelişimini destekleyici olmakla birlikte, çocuğu gerçek hayata hazırlayıcı etkin bir **araç olduğu** görülmektedir. 56. Kadirov, törende yaptığı konuşmada, babasının, gücün son nokta olmadığı, başarıya ulaşmakta bir **araç olduğu** yönündeki sözlerini hatırlatarak,

		"Ben de Rusya Federasyonu içinde barışçıl bir Çeçenistan istiyorum" dedi. 57. Ancak transfer fiyatların, ürün için belirlenen bir fiyat olmayıp, işletme yönetimi açısından karar vermede kullanılacak bir **araç olduğu** akıldan çıkartılmamalıdır. 58. ZMET'in, özellikle yeni ekonomide hizmet veren şirketler için oldukça faydalı bir **araç olduğu** düşünülüyor. 59. Söz konusu gelişmeler, ormanların ve dolayısıyla ormancılık çalışmalarının kentsel çevre sorunlarının önlenmesi ve çözümlenmesi amacıyla kullanılabilecek son derece önemli bir **araç olduğu** gerçeğinin kavranmasıyla birlikte, ormancılık hizmetlerine "orman" sayılan alanlar dışında da gereksinme duyulmasına yol açabilecektir. 60. Bu karar ormanların korunması yönünde temel bir **araç olduğu** gibi, MİA'nın rahatlatılması, Tarihi Yarımada ile Boğaziçi üzerindeki baskının azaltılması ve tarihi dokunun korunması hedefini de destekliyor." 61. Descartes'ı, çevirmeni M. Karasan'dan okumuş bir kişiyim! Ülken'in Genel Felsefe Dersleri'nde de, kuşkunun, Descartes'ta metodik bir **araç olduğu** yazılı! Bu yaşta iddialı olmak güzel, ama... 62. Düzenli istatistiki veri elde edilebilen ülke örnekleri, eğitimle işgücüne katılma oranları arasında güçlü ilişkiler olduğunu göstermekte, öte yandan, eğitimin işsizliğin azaltılmasında önemli bir **araç olduğu** kabul edilmekle birlikte, işsizlikle eğitim arasındaki ilişkilerin daha karmaşık olduğu ve genellemelere gitmenin güçlüğü vurgulanmaktadır. 63. Basın toplantısı kamuoyunu etkilemede ve kitle iletişim araçlarına haber ulaştırmada önemli bir

		araç olduğu gibi düzenleyen örgüte saygınlık da kazandırabilir. 64. Mobil telefon son kullanıcıya ulaşan bir **araç olduğu** için, Ericsson o tarihten itibaren insanlar tarafından yaygın olarak bilinmeye başlamış. 65. Dil tanımlarında, dilin anlaşmayı sağlayan bir **araç olduğu** belirtilir. 66. Nihayet, her ne kadar televizyonun görsel bir **araç olduğu** öne sürülse bile, bilindiği gibi televizyon mesajının büyük bir bölümü izleyiciye sözle aktarılır. 67. Dil, milli kültürün ilerlemesi ve yayılmasında önemli bir **araç olduğu** gibi milli duygunun gelişmesinde ve bağımsızlığın korunmasında da önemli bir etkendir. 68. İnsanlar ve ülkeler arasında barışın sağlanabilmesi için yüz yıllarca sporun bir **araç olduğu** olimpiyat oyunları, her dört yılda bir din, dil, ırk ve renk ayırımı yapmadan kültürlerin, adetlerin ve örflerin alış-veriş vasıtası olagelmiştir. 69. Gardner, ÇZ hareketinin eğitime ne getireceği ile ilgili soruya, bu kuramın bir eğitim hedefi olmadığı; zekâ alanlarının hedeflere ulaşmada güçlü bir **araç olduğu** şeklinde cevap vermektedir. 70. Böylece, genel olarak, tin bilimlerini yeniden temellendirme gerekliliğinden hareketle, bu bilimlerin konusu ya da nesnesinin tekil ya da bireysel olan tinsel nes-neler olduğu ve bu nesnelerin doğa bilimleri metoduyla değil, iç deneyle anlaşılabi-leceği ve sanatın iç deney için oldukça önemli bir **araç olduğu** dile getirildi. 71. Ancak sosyal yardımların, toplumun en korumasız grupları olan yaşlı, çocuk ve eşini kaybetmiş kadınların korunmasında faydalı bir **araç olduğu** açıktır.

		72. Tesisin yıllık üretim kapasitesinin tek vardiyada 9 bin **araç olduğu** belirtiliyor. 73. Para **araç olmaktan** çıkmış toplumun tüm fertleri için amaç halini almaya başlamıştı. 74. Böylece kurallar **araç olmaktan** çıkar, kurala uymak amaç olur tıpkı yaşamak için yemenin, yemek için yaşamaya dönüşmesi gibi. 75. Bu noktaya düşmüşler için siyaset, artık bir amaç için **araç olmaktan** tamamen sıyrılmış, kopmuş, bizatihi kendisi amaç olmuş bir faaliyettir. 76. Bu zevkler insanı öyle sarmalar ki, pek çok insanda **araç olmaktan** çıkıp amaç haline bile gelir. 77. Sonuçta toplu pazarlık pratiğinin işler kötüye giderken ücretleri dizginleyici (işveren-çalışan arasında etkin bir iletişim platformu sağladığından), işler iyiye giderken ücretleri artırıcı (çalışanların örgütlü pazarlık gücünü artırdığından) etkisiyle aslında "rant" paylaşımını daha etkin hale getiren bir **araç olduğu** söylenebilir. 78. Dolayısıyla, bu tür bir feminist ikonofik analizlerle yapılacak bir iz takibinin sanat tarihindeki kayıp kadın sanatçıları tanımlamada önemli bir **araç olduğu** ifade edilmektedir. 79. Deneme ve yanılmanın öğrenmeye bir **araç olduğu** uzun yıllar önce araştırıcıların dikkatini çekmişti. 80. Eğer **araç olmaktan** çıkıp amaç olmaya başlarsa, mutluluğu almanın bedeli de artmış, mutluluğa ulaşma şansı azalmıştır...

“Bağlantılı ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Kara büyünün şeytanla **bağlantılı olduğu** ve kara büyücülerin ölü ruhlarla(nekromansi) görüştüklerini ileri sürdükleri de bilinmektedir: "Ölü falına bakanlar, kötü duaları ile ölüleri diriltenler, geleceği öngörüp sorulara cevap vermelerini temin eden kişilerdir. 2. Litvanya Devlet Başkanı aynı zamanda, suç örgütleriyle **bağlantılı olduğu** gerekçesiyle aleyhine azil süreci başlatılma tehlikesiyle karşı karşıya. 3. Abdullah Al-Arian, Ortadoğu'daki terör örgütleriyle **bağlantılı olduğu** iddiasıyla aleyhinde federal soruşturma açılmış olan South Florida Üniversitesi öğretim üyesi Sami Al-Arian'ın oğlu. 4. İstanbul Emniyet Müdürlüğü arşivlerindeki bilgilerle hazırlanan bir brifing dosyasında, Hizb-üt Tahririn İstanbul'daki örgütlenmesi, örgüte yönelik operasyonlar ve örgütle **bağlantılı olduğu** kanısıyla yakalanan kişilere ilişkin şu bilgiler veriliyor: 5. yeni TCK tasarısında imam nikâhıyla ikinci evliliğini yapanlara verilecek cezanın düşürüldüğünün ortaya çıkması kafaları karıştırdı. Siyasi kulislerde bu cezanın azaltılmasıyla zinanın suç sayılması girişiminin **bağlantılı olduğu** yorumları yapılıyor. Halen yürürlükteki TCK'nın 237. maddesinin 4. fıkrası, aralarında resmi nikâh olmaksızın imam nikâhı yaptıran erkek ve kadınlara 2 aydan 6 aya kadar hapis 6. Bazı kişiler kişilik değişimleri gösterseler bile bunların genellikle beklenmedik (eşin erken ölümü gibi) yaşantılarla **bağlantılı olduğu** anlaşılmaktadır. 7. Farklı mülkiyet biçimlerinin bir arada bulunduğunu düşünmezsem, farklı sınıfların var olduğunu hesaba katmazsam planlama sürecinde mülkiyet sorununu ve **bağlantılı olduğu** sınıf çelişkilerini de göz önünde	1. mücadelesinden insan özgürlüğüne kaydırması ve bu çerçevede özgürlük sorununun belirleyiciliğini vurgulamasında geniş kitleleri özellikle de Alevi ve Kürtleri parti çatısı altında toplama isteği ile **bağlantılı olduğu** da söylenebilir. Zira, bu dönemde seçim sisteminin değiştirilmesi ve TİP'i 1965 seçim zaferine götüren milli bakiye sisteminin kaldırılması ile birlikte partinin bir önceki seçimlerde gösterdiği 2. TRT Kurumu Devletin elinde ve tekelinde olduğu için, bu tür bir yayım yapmasına, öncelikle yayın ilkeleri izin vermemektedir ve yönetsel yapı bakımından da Hükümetle **bağlantılı olduğu**, şu anda kaldırılan RTYK ile ilişkilerinde de yine bu konuda herhangi bir durum yaşanmamıştır. Ancak, yapılan düzenlemelerin özel radyo ve televizyon kuruluşları ile ilgili olduğu 3. çıktıklarında sadece barınma için kullanılan gecekonduların zaman içinde bir yatırım aracına dönüşmesinin kentsel dönüşüm projeleri ve Islah İmar Planlarının ortaya çıkması ile doğrudan **bağlantılı olduğu** söylenebilir. Ankara'da Kentsel Dönüşüm Projeleri Son yirmi yıl içinde kentsel dönüşüm projelerinin konut alanları dönüşümünün kontrolü ve gecekondu alanlarının dönüşümünün sağlanmasındaki rolü ve önemi giderek 4. somut imlemi olan varolanlara ilişkin olduğunda ortaktır. Aristoteles'in Peri hermeneias'ta sözünü ettiği "ruh durumları" varolanın çerçeveleri yani kavramlar olsa gerek. Belirlenen kimi çerçevelerin doğrudan **bağlantılı olduğu** tekil varolanların yanında, sadece varolanlararası ilişkilerden doğan, diğer deyişle doğrudan tekil	1. Konuya özellikle sorunlaştırma açısından bakınca, önceki zaman kesitlerinde yer alan düşünme ve dile getirme edimlerine ilişkin değerlendirmelerin var olma edimleri dolayımında ele alındığı, asıl ölçütün var olma edimlerinin anlaşılmasıyla büyük ölçüde **bağlantılı olduğu** görülür. 2. Bir nöron, aktive edilsin ya da edilmesin, yani bir uyarı alınsın ya da alınmasın, çevrede **bağlantılı olduğu** tüm nöronlardan haberdardır. 3. Kuruluşun, bir toplum dinamizması içinde yaşadığı, toplum yasalarıyla bağlantılı olduğu gerçeğini bir kenara itilerek, yazılı kural ve ilkelere dayalı bir yöntemi izlediğini gözlenmektedir. 4. Oktar ve Yağcıoğlu'nun Türkçede söylem yapısı ve artgönderim başlıklı çalışmasında, artgönderim kullanımının söylemin aşamalı yapısıyla **bağlantılı olduğu** varsayımına dayanarak Türkçede açıklayıcı anlatım biçimli yazılı metinlerde, artgönderimin kullanım dağılımı ve artgönderimsel örüntülemenin dilsel düzenekleme üzerindeki etkisi incelenmiş ve çözümlenen metinlerde kullanılan artgönderim düzeneklerinin seçiminde önermeler arasındaki retorik ilişkilerin belirleyici rol oynadığı saptanmıştır. 5. Vergi ve güven söyleminin, devletin ve kurumlarının yetkinliği, beklentileri karşılamadaki duyarlılığı ve işlemler hakkında bilgi sahibi olması konusundaki algıyla yakından **bağlantılı olduğu** görülmektedir. 6. Yeni anlayış, tarihselleşen tarih ve bilgi, olayları ve olguları kendi sistematiği içinde kendi

bulundurmama gerek olmaz. Mülkiyet diye bir sorun yoktur, sınıflar arasında güç ilişkilerinin bölüşüm meselelerine müdahalesi diye bir sorun yoktur, katılım ve ortaklık vardır… "Pozitif" düşününce bütün sorunlar ortadan kalkıyor herhalde.

8. Raporda, 2008'in ilk 6 ayı boyunca web tarayıcılarına yönelik saldırıların yaklaşık yüzde 78'inin tarayıcı eklentilerini hedef seçtiği ifade edilerek, bir defaya mahsus olarak yapılan "manuel" saldırıların yerini, giderek otomatik ve büyük çaplı saldırıların aldığı, ortaya çıkarılan güvenlik açıklarının yarısından fazlasının WEB sunucusu uygulamalarıyla **bağlantılı olduğu** vurgulandı.
9. Kolunda Damga Var gibi filmlerini halk sinemasına yatkın örnekler şeklinde nitelendiği görülmektedir. Halk sineması savunusunun sinemacılar ile sinema dışındaki sinema ile ilgili aydınların tartışmasıyla **bağlantılı olduğu** düşünülmelidir. Zaten bağımsız sinema, Yeşilçam dışı sinema anlayışı da bu tartışmaların etkilediği ortamdan kaynaklanmıştır. Bol küfürle karışık tartışma sonucu sinemacılar daha tutucu bir konuma yönelirken,
10. yüklenici konsorsiyumun (Gülermak-Doğuş İnşaat) teklifinde yasal olmayan çok ciddi değişiklikler yaptırılmıştı. Buna, teklifteki vagon modeli ile üretici firmanın değiştirtilmesi ve Genel Müdür Kantarcı'nın da **bağlantılı olduğu** TCDD'nin bir projesinde ortaklık angajmanında olduğu Güney Koreli Rotem firmasının vagonlarının adres edilmesi de dahildi!. Ayrıca, sonradan öğreneceğim bir başka "kural dışı" uygulama ise; ihalede
11. topluluklarının Yeni Dünyada elde ettiği gelişimlere ilişkin herhangi bir referans yoktur. Bunun, Childe'ın kitabının kaleme alındığı yıllarda Orta Amerika'yla ilgili bilgilerin çok az olmasıyla **bağlantılı olduğu** düşünülebilir. Ocak 1987'de Allan Wilson ve Kaliforniya Üniversitesi, Berkeley'den meslektaşları Rebecca Cann ve Mark Stoneking, Nature dergisinde

varolanlarla bağlantısı olmayan çerçeveler vardır. Ayrıca bir de varolanların sadece ve sadece bilinebilmesini sağlayan

5. Wallace-Murphy ve Marilyn Hopkins, Venedikli soylu bir aileye mensup Nicolo ve Antonio Zeno'nun, on beşinci yüzyıl başlarında Amerika'ya yaptıkları yolculuğu anlatan mektuplarının, Tapınakçılar'la doğrudan **bağlantılı olduğu** görüşünde. "Zeno Haritaları" olarak bilinen ve Columbus'tan çok önce Amerika'ya yapılmış düzenli yolculukları ortaya koyduğu düşünülen belgeler, bu iki yazara göre, Nicolo ve Antonio'nun seferleri
6. varolan sistemin ayrılmaz bir parçası olarak sunup, bu ikisi arasında bir bağ kurmasıdır. Ordunun siyasal sistem içindeki yeri ve rolünün bir i gelişmişliğiyle de **bağlantılı olduğu** ileri sürülmektedir. Ülkelerde sivil toplumun güçlü olması ve demokratik gelene ordunun siyasal yaşam içindeki yeri göreli olarak sinirliyi ülkelerde daha geniş alanları kapsamaktadır. Bu konuda

koşulları ve **bağlantılı olduğu** öteki öğelerle ilişkilerini açıklayarak kendi sistemini oluşturmaktadır, "...eskiden tarih ve bilgi, olgular ve kayıtlara geçmiş olaylar arasındaki ilişkileri tanımlamayı amaçlarken, onları bilinen dizgelere yerleştirip o dizgeler içindeki unsurlarla olan ilgilerini belirlemeye çalışırken şimdi her ikisi de olgu ve görüngüleri kendi oluşturdukları dizgelere oturtup kendi tarihlerini kendileri yaratmaktadırlar" .

7. Bu bölümdeki analizler bir yerde bulunmanın farklı biçimlerinin, farklı anlam tarzlarıyla **bağlantılı olduğu** düşüncesi uyarınca yürütülüyor.
8. olan kesimler de bulunmaktadır. Liberal sol ve ulusal sol ile devrimci demokrasinin geleceği ve yönüne dair kimi saptamalar yapılması gerekiyor. Elbette konumuzla, Kürt dinamiğiyle **bağlantılı olduğu** kadarıyla... Bana kalırsa, Kürt hareketini siyasal ilkeler itibariyle sosyalist soldan uzak düşüren başlıklar, liberal solla bir dizi açıdan örtüştürmektedir. Örneğin, hatırlanacağı gibi restorasyon sürecinin temel
9. 1950-1960 arasında Özgüden'in sözleriyle "klasik hak ve özgürlüklerin ve gerçeklerin" bile solcu yazarlar tarafından ancak "tam bir oto-sansür altında ifade edilebildiği bir dönemin ardından girilen bu görece özgürlük döneminde gözlenen kuramsal canlanma ve çeşitlenmenin, yayınevleri yöneticilerinin örgütsel bağlanma içinde olmamalarıyla **bağlantılı olduğu** söylenebilir.
10. SL, yapısal analizlere göre STH, PRL ve memeli plasentalaktojeni ile aynı hormon ailesine mensuptur ve etki mekanizmasının da cinsel olgunlaşmayla **bağlantılı olduğu** öne sürülmektedir.
11. geleneksel yapısını çözüp dağıtan da işte bu etkilerdir. Bu yeni yönelişe katkıda bulunan

'Mitokondriyal DNA ve İnsanın Evrimi' başlıklı bir makale 12. Diğer bir ifadeyle, iddia, şikayet ya da ihbar konusu olayla ilgili olmakla birlikte, bunlarda yer almamış, hatta ön inceleme sırasında da ortaya çıkmamış bazı konular savcılık soruşturması sırasında ortaya çıkarsa ve söz konusu konuların iddia, şikayet ve ihbar konularıyla **bağlantılı olduğu** anlaşılırsa; savcı onlarla ilgili olarak da soruşturmasını sürdürecek, yetkili merciden ek izin istemeyecektir. 13. Carriles'in, 1976'da Barbados kıyıları açıklarında düşen Küba uçağına bomba konmasıyla ba**ğlantılı olduğu** ortaya çıkmıştı. 14. Söylemez sülalesinin tamamı ve 40'a yakın ordu ve emniyet görevlisi de sözkonusu çete ile **bağlantılı olduğu** gerekçesiyle tutuklandı. 15. Şarm el Şeyh kentine alınmasında da Barzani ve Talabani'nin rol oynadığı belirtildi. Barzani'nin açıklamalarını bu engellemeyle değerlendirdiklerini belirten bazı kaynaklar, Şubat ayında Kaide ile **bağlantılı olduğu** öne sürülen Sünni grupların İstanbul buluşmasına ABD'nin tepkisinin de kullanıldığını aktardı. Rice ise Gül'e, Irak konusunda uluslararası bir başka toplantının da Türkiye'de olması için çalışacağını 16. XVI. ve XVII. yüzyıllarda "canavarımsı", "hayvanı andıran" fiziksel özelliklere sahip çocukların ("köpek yüzlü bebek") kadının cinsel birleşme sırasında hayvanlara bakması ya da korkunç şeyler hayal etmesiyle **bağlantılı olduğu** düşünülüyordu. 17. Atina'da yayınlanan To Vima gazetesinde yer alan haberde, ABD'nin Atina Büyükelçisi Nicholas Burns aracılığıyla Yunanistan Savunma Bakanı Akis Çohacopulos'a iletilen Washington'ın olumsuz yanıtının, ABD Başkanı Bill Clinton'ın Atina ziyaretinin ertelenmesiyle **bağlantılı olduğu** ileri sürüldü.		birçok iç ve dış etken vardı. Bunların arasında İmparatorluğun Avrupa ticaretiyle **bağlantılı olan** üç değişiklik, hayati bir önem taşıyordu. Bunlardan ilki Avrupalılar'in Ümit Burnu yoluyla Afrika'yı kıyılarından dolanması nedeniyle, Avrupa'nın Doğu ile lüks mallar (baharat, ipek, kahve) ticaretinde 12. Dilin bir kültürle **bağlantılı olduğu** doğrudur, ancak işlenen konuların belli kültür değerlerini yüceltmemesi, dilin öğretildiği toplumdaki kültürel ve toplumsal bağlama uygun olması gerekir. 13. Zodyak'ın yanan kolanları içinde, Bütün bu ötedünya alametleri adına, Yalvarıyoruz size, bu sadık bıçak sırtıyla Ana meşeyi korumanız için, kutsal gövdesi Yüce Taranis'in ruhuyla **bağlantılı olan**: Göreviniz bu olsun." Bedenlerde biçimlenen parmaklar; uzun tırnaklı, yakıcı ve dingin: dokunduğu teni dilsiz alevlere boğan. Kara bir lamba, güllerden yapılma bir çarşaf; şekilsiz yaratıklar 14. Şimdiye dek Görsel Kısa Süreli Hafıza ile ilgili darboğazın beynin değişik yerleri ile **bağlantılı olduğu** düşünülüyordu ancak Nature'da yayınlanan son habere göre tek bir yere odaklanmakta fayda var. 15. böyle süreğen (müzmin) sorunlardan biridir. Ne yapalım, susalım mı? Elbet düşüncelerimizi açıklamak zorundayız. 141 ve 142. maddeleri geçen hafta ele almıştık; bugün 163. maddenin **bağlantılı olduğu** konu ve sorunları bu madde ile birlikte irdelemek istiyoruz. Şeriatçılık ile 163. madde arasında ilişki olsa da, bunlarla son zamanlarda Avrupa basınında sık sık yer 16. edildiği durumlarda, temel tiksinme duygusunun aktive ettiği aynı beyin bölgelerinde (özellikle de anterior insula) aktivasyon olduğunu göstermektedir. Fakat anterior insulanın sadece

18. Bir kişilik özelliği olarak saldırganlığın da trafik ortamında sıklıkla gözlenen kızgınlık ve engellenme duyguları ile doğrudan **bağlantılı olduğu** ve öfkeli sürücülük tarzı yoluyla özellikle küçük kazalara yol açtığı bilinmektedir.
19. Histerinin eril dilin dışında bir kadınsal ifade biçimi oluşturduğu, kadının gasp edilen dilinin ortaya çıkabilmesi için bir imkân yarattığı, onun pre-ödipal dönemde annenin bedeniyle kurduğu ilişkiyle, bu döneme ait semiyotik dille **bağlantılı olduğu** ifade ediliyor.
20. Çocuğun, anne-babasının dışında, evde bulunan diğer yetişkinle olan ilişkisinin, onun ev ve okul yaşamındaki sapmış davranışlarıyla **bağlantılı olduğu** gözlenmiştir.
21. Bununla **bağlantılı olduğu** sanılan bombalar, çeteler çıkarılıyor ortaya.
22. Kuşkusuz, burada yalnızca özel radyo ve televizyonlar değil, çoğunlukla bunların **bağlantılı olduğu** gazete ve dergiler de bu medya teröründe yerini almıştır.
23. Dolayısıyla diş taşı sıklığıyla periodontal hastalığın sıklığının büyük ölçüde birbiriyle **bağlantılı olduğu** söylenebilir.
24. ediyor. Hedeftekilerden biri bile yakalanamadı, terör elbette ki durmadı. Bu arada, küçük bir ayrıntı ortaya çıkıverdi. Irak petrolünün önemli bölümünü Cheney ve Bush ailesinin **bağlantılı olduğu** şirketler kontrol ediyordu. "Fosil yağı" için ne çok can! McCain, George W. Bush'u aratır! Sekiz yılda dünyanın çehresini alabildiğine değiştirmiş olan söz konusu aktörler için
25. Birey hakları ihlalleri ve siyasi özgürlüklerin kullanılamaması ile şu veya bu şekilde **bağlantılı olan** Güneydoğu sorununa sivil bir çözüm bulunabilmelidir.
26. Uluslararası ilişkilerdeki bu metodoloji tartışmalarının yukarıdaki iki tartışma ile oldukça

tiksinme duygusu ile **bağlantılı olduğu** da düşünülmemelidir. Tiksinmenin evrimsel ve gelişimsel tarihi gerçekten de "oraldan morale" doğru genişlemiş bile olsa bu, modern insanın ahlaki tiksinme duygusunun oral bir yön içermesi

17. Alt ve üst katın **bağlantılı olduğu** bu tip Suriye ve Kafkaslar'daki kiliselerde yaygındır.
18. YOK Marksist aydın ve yazarlar ile tek parti arasındaki ortak yaşarlık olayının, CHP'nin komünist yankıları olan "devrimcilik, halkçılık, köycülük, devletçilik gibi ideolojik öğeler" kullanması ile **bağlantılı olduğu** da söylenmelidir. Marksist aydınların bu öğeleri kullanarak "egemen ideolojide gedik açabileceklerini" düşündüğünü Behice Boran'ın bir yorumunu da alıntılayarak belirtmiştim. Dizinin öteki kitaplarından bazıları şunlardır: G.
19. üst kimlik grubu oluşturan toplumsal bir aidiyet sistemidir. Öyle ki, tek tek müslüman toplumlardan ayrı olarak müstakil bir İslam tarihi yazılabilmektedir. Bu nedenle, İslam'la **bağlantılı olduğu** için Türk kimliği ve Avrupa kimliği aslında karşılıklı incelenebilir. Genelde bütün ortak toplumsal kimlikler ve özelde de bütün ulus kimlikleri gibi, Türk kimliğinin de mensupları
20. Bu ihtimal, bilhassa perakende ticaretin doğrudan üretici ile **bağlantılı olduğu** ve rakiplerin ve bu arada yeni gelenlerin pazara giriş imkânı elde etmelerinin en ucuz yolu olan toptan ticaretin ortadan kalktığı tek katmanlı dağıtım sistemlerinde özellikle kuvvetlenmektedir.
21. Daha da önemlisi, mizahın ille de gülmek/güldürmekle **bağlantılı olduğu** görüşünden kaynaklanıyor; kavramın içini boşaltıp anlamını güdükleştiriyor.
22. Yönetim kontrol süreçleri birbiriyle gevşek şekilde **bağlantılı olan** ve problemlere çözüm

yakından **bağlantılı olan** diğer bir ayağı da empirisist'ler ile conventionist'ler arasındaki görüş ayrılığıdır.
27. Bir önceki noktayla yakın **bağlantılı olan** yerleşik çıkarlar gözardı edilen diğer bir değişken olarak başarısızlıkların ardında yatan dördüncü sebep olarak karşımıza çıkıyor.
28. Kötü huylu tümörlerle **bağlantılı olan** bu geni durduran oleik asit aynı zamanda "herceptin" adı verilen bir kanser ilacının da daha etkili olmasını sağlıyor.
29. Yalom'a göre inkâr, hayat tehdidiyle **bağlantılı olan** anksiyeteyle başa çıkma çabasıdır.
30. Tarayıcılarla **bağlantılı olan** çevrim içi istismar örneklerinin yüzde 94'ünün, güvenlik açıklarının resmi olarak açıklanmasından sonraki 24 saat içinde meydana geldiği kaydedilen raporda, sıfırıncı gün saldırıları (zero-day attacks) olarak bilinen bu saldırıların, kişilerin sistemlerinde onarılması gereken bir açık olduğunu fark etmeden önce internette yer almaya başladığı ifade edildi.
31. Karanlığın Günü'nde Das Kapital ile Enel Hak arasında sıkışmış anlamlar silsilesiyle **bağlantılı olan** "apartman karanlığı-apartman aydınlığı", romandaki pek çok çelişkili durumun imgesel kaynağıdır.
32. Güvenli sanallaştırmanın öneminin arttığına işaret edilen raporda, sanallaştırmayla **bağlantılı olan** güvenlik açıklarının sayısının 2006 yılından bu yana 3 kat arttığı, sanal ortamlar yaygınlaştıkça bu sayının artmaya devam edecek gibi göründüğü ifade edildi.
33. Bir biçimde metinle **bağlantılı olan** sorunu çözme arzusu da işin içine doğrudan girer.

ararken amaçlanmayan sonuçlar doğuran bir dizi uygulama ve mekanizmalardan oluşmaktadır.
23. Kıbrıs Rum yönetimi ile benzer bir kriz yaşanmıştı. Cumhuriyet'in haberi üzerine Dışişleri Bakanlığı'ndan geçen cuma yapılan açıklamada, Poseidon'a ilişkin, "araştırmanın özü itibarıyla, deprem araştırmalarıyla" **bağlantılı olduğu** söylenmiş, ancak bu faaliyetin Bern Mutabakatı'nın 6. maddesine aykırılık taşıdığına değinilmemişti. Deniz hukukçuları ise "Yunanistan, Türkiye'yi anakarasının sularına hapsederek Ege Kıta Sahanlığı'nın yaklaşık yüzde 90'ının
24. Mıknatıslık olgusu ve asla tek kutuplu mıknatıs ya da pusulaların var olmayışı gibi, mıknatıslığın endükleme yoluyla yaratılmasının da söz konusu nesneler içindeki minik elektrik akımların varlığı ya da endükleme yoluyla yaratılması ile **bağlantılı olduğu**, önce Faraday ve sonra Ampere yasası sayesinde anlaşılacaktı.
25. Ancak Common Law ülkeleri ve Danimarka'daki hukuk gelişimi büyük ölçüde İskandinav hukuku ile **bağlantılı olduğu** için daha farklı bir hukuk geleneğine ve hukuk sistemine sahiptir.
26. Alt kat ile **bağlantılı olduğu** düşünülen bu mekanların genellikle yapı dışında galeriye çıkan merdivenleri vardır.
27. Dünyada bor sektöründeki payımızın artmasının öncelikle ülke içi tüketiminin artırılması ile **bağlantılı olduğu** açıktır diye konuşan Erk İnger, "Bu durum halen üretilmekte olan bor bileşimlerinin kullanıldığı sanayilerin geliştirilmesine öncelik verilmesi gereğini ortaya koyuyor" diyor.
28. Bu çalışmanın yapıldığı bölgede aile, merkezinde birbirlerine karşı ebeveyn, evlat, eş ve kardeş konumlarından birini işgal eden bireyler, çevresinde ise bu bireylerden birinin aynı

		konumlardan biri ile **bağlantılı olduğu** başka bireylerin merkez halkadaki diğer bireylerle bağlantısının kurulmasıyla (torun-yeğen, gelin-damat-yenge-enişte ka-yınbirader-baldız-görümce, kayınvalide-kayınpeder vb) oluşan geniş bir toplumsal çevreyi ifade etmektedir. 29. Bütün bunların yanı sıra, kabul gören yaygın bir görüşe göre, kuramın bazı ülkelerde çelişkili bazı ülkelerde örtüşen sonuçlar elde edilmesinin nedeni ülkelerin gelişmişlik dereceleri ile **bağlantılı olduğu** savıdır. 30. Kaklık Mağarası'nın 150 m kadar yakınlarında bu mağara ile **bağlantılı olduğu** anlaşılan bir başka mağaranın, bir zamanlar yüzey sularının girdiği bir düden niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır. 31. lactis suşunda nisin üretim kapasiteleri incelenmiş ve sakkaroz fermentasyon yeteneğinin nisin üretimi ile **bağlantılı olduğu** gösterilmiştir. 32. Seslerini geniş kitlelere duyurmakta kazandıkları başarının demokratikleşme süreci ile **bağlantılı olduğu** açıkça görülmektedir. 33. Carmen, bu nedenle dopaminin dünyaya düzen getirme ihtiyacı ile **bağlantılı olduğu** düşünüyor. 34. Gerçek ve hayal edilen hareketleri kıyaslayarak ve temel bileşen çözümlemesi (PCA-Principle Component Analysis) kullanarak bu ritmler çözümlenmiş ve hem gerçek hareketlerin hem de hayal edilen hareketlerin μ ve β ritm desenkronizasyonları ile **bağlantılı olduğu** tespit edilmiştir. 35. Sonuçta zamanın kitle ile **bağlantılı olduğu** anlaşılıyor ve zaman-mekan bağlantısı ispatlanmış oluyor. 36. Habermas'ın bu kavramı, yalnızca liberal demokrasinin eleştirilmesi açısından değil "ilerici toplumsal hareketlere" ve bu hareketlerin **bağlantılı olduğu** "politik kuramlara bulaşmış

		olan bazı zihin karışıklıklarının üstesinden gelmek için bir yol sağlıyor" demekte Fraser. 37. Yapabildiği bütün bu hareketler, **bağlantılı olduğu** "joystick"in başına oturmuş bir operatör tarafından kontrol edilebiliyor. 38. Bu krokiden, sadece revak mekânlarından birinin darüşşifanın özel hamamıyla **bağlantılı olduğu** anlaşılmaktadır (Pl. 22). 39. Ama "insanın gelişmesi" öylesine karmaşık ve geniş bir kavramdır ki bunu ilke olarak belki bir insan hakkı biçiminde algılayabiliriz, ama uygulamada bu hakkın diğer başka tür haklarla **bağlantılı olduğu** görülecektir. 40. Orta Miyosen'de Patatetis'in faunası, doğrudan **bağlantılı olduğu** (büyük bir olasılıkla Dalmaç'ya üzerinden) Akdeniz'in o dönemdeki faunasına büyük benzerlik gösterir. 41. düşünüyor Cansever. Onun bu düşüncesi Tasavvufun evreni tek bir tümel varlık olarak ele alan "vahdet-i vücut" kavramına hiç de uzak düşmüyor. Belki onunla doğrudan **bağlantılı olduğu** bile söylenebilir. Fakat Cansever Tasavvuf kavramlarının mimarlığa uzanan projeksiyonlarını yapmakla kalmamıştır. O, aynı zamanda çağdaş Türk insanının parçalanmış inanç-düşünce dünyasını yeniden toparlayabilmenin peşindeymiş gibi gözüküyor. 42. Bunun yanısıra, İsveç'tekilerden farklı olarak, kendilerinden ve yaşamlarından memnuniyetlerinin sosyal ilişkileriyle doğrudan **bağlantılı olduğu** bulunmuştur. 43. Örneğin bir durum komedisindeki kahkaha ya da alkış efekti ayrı bir unsur değil, **bağlantılı olduğu**, izlediği unsurun bir bölümüdür. 44. Ama bilmiyor ki hayattaki bütün renklerle olan ilişkilerde yüzeyselliğin, anlamlılığın ve değerbilirliğin ölçütü edebiyatla olan ya da olmayan ilişkinle ne derece **bağlantılı olduğu**.

		45. Kavramın coğrafya ile ne denli **bağlantılı olduğu** iç turizm örneğinde verilebilir: iç turizm hareketinde turist akışındaki yönün ülkedeki nüfus dağılışı ve doğal coğrafi kaynakların konumuna bağlı olması gibi (Özgüç, 1998). 46. Karalar içinde yer alırlar ve bazıları denizle **bağlantılı olduğu** halde bazdan değildir. 47. şefkatinin annelerdeki tezahürlerinden biri olan bebeği sol koluyla sol kucağında tutma tercihi, bu ihtiyacı karşılamaya hizmet eder. Bu davranışın vücudumuzdaki organların fiziki yerleşimiyle de **bağlantılı olduğu** düşünülmektedir. İnsan bedeni anatomik açıdan simetrik yaratılmış olmasına rağmen, bazı iç organları asimetrik olarak yerleştirilmiştir. Meselâ oldukça ağır olan karaciğer sağdadır; iki loblu akciğerin sağ 48. lideri Doğu Perinçek'in oğlu, M. Bedri Gültekin, Hikmet Çiçek ve Zerrin Öztürk ise partinin ileri gelenleri arasında. Oluşumun İP içinde bu isimler dışında da **bağlantılı olduğu** "Bölge Sorumluları" var. İstanbul-Bayrampaşa'da Ali Doğan, yine aynı ilçede Mevlüt Usta, İstanbul-Gaziosmanpaşaşa'da Hıdır Hokka ve Zerrin Öztürk ile Kırklareli'nden Sait Zorlu var. Abdurrahman Taşçı ise 49. 87. İletişim devriminin yaşandığı, dünyanın giderek küçüldüğü, her şeyin birbiriyle **bağlantılı olduğu** günümüz dünyasında, küreselleşme ve AB'ye giriş sürecinde Türk eğitim sisteminin ulusal öğelerinin nasıl korunacağı konusunda eğitimin tüm paydaşlarının duyarlı olmaları gerekmektedir. 50. ele almak gerekli gibi görünüyor. Bu amacı gerçekleştirmenin temelde felsefi söylemi, başka özneleri de etkileyebilen, hatta etkileyen bir söz edimi, söz eylemi olarak belirlemekle **bağlantılı olduğu** ileri sürülebilir. Öyleyse, bu sonuca ulaşmanın temel dayanaklarını sıralamanın büyük

		önem taşıyacağı açıktır. Tam da bu noktada felsefe de dilin bir tür gerçekleşmesi olduğuna göre, 51. Elde edilen veriler, uçucu yağın antioksidan özelliğiyle **bağlantılı olan** toplam flavonoid, toplam fenol ve toplam antioksidan çalışmalarıyla desteklenmiştir. 52. Dolayısıyla, zamanla **bağlantılı olan** her iki bireşim yanında, aşkınsal tamalgının zamanla bağlantısının gösterilmesi gereklidir. 53. Turizmde sportif faaliyetlere olan ilginin artması, sporla yakından **bağlantılı olan** yat turizmine olan talebin de artmasını sağlayabilecektir. 54. Ama Manukyan'a verilenin, o dönemin teknik olanakları içinde son derece gelişmiş, üstün teknoloji ürünü bir cihaz olduğunun unutulmaması gerekir" diyerek Aleksi tarafından Levon'a verilen cihazın özelliklerini anlatıyor, "Telsiz cihazının en önemli parçası, vericiyle **bağlantılı olan** şifre makinesiydi. 55. Aynı zamanda tüple **bağlantılı olan** bir ekran, duvarda hastanın iç organlarını renkli olarak gösterir. 56. âlâsı Sovyetler ekonomisinde üretilebiliyor. Veyahut bazı savaş araçları, nükleer kimya, nükleer fizik, nükleer savaş araçlarının en fevkaladesini, en iyisini yapabiliyor. Doğrudan tüketimle, kişinin tüketimiyle **bağlantılı olan** konularda ise, ciddi bir duraklama var. Teknoloji geliştikçe, eşitliği tavizsiz ve hiçbir ödün vermeksizin en büyük amaç olarak tutan ve eşitliğin dışında hiçbir şeye dikkat 57. Kabinin dışında ve sistemle **bağlantılı olan** ve hastalıklı bölgenin pozisyonunu ayrı ayrı ekrana yansıtan 37 Squid (süper iletken kuantum girişim dedektörü) mevcuttur. 58. edilen dengeli yapılanması beraberinde başka sorunları da getirmektedir. Akad sinemasında

		tarih ve kültür sorunları önceliklidir. Ciddi konuların soğukkanlı değerlendirilmesi anlamında geçmiş dönem Türk sinemasıyla **bağlantılı olan** Akad sineması, son dönemin yerli sinemasından önemli ölçüde kopuktur. Temel sorun birikimden yararlanma sorunudur. Lütfi Akad sineması bu açıdan özgündür. Tarihsel birikimi Kınalızade Ali ve 59. Türk Hava Yolları ile ortak uçuş numarasına sahip American Airlines, bizim New York'taki İstanbul uçağımızla resmen **bağlantılı olan** uçuşu, uçacak uçak olmadığı için iptal etmişti. 60. "Milli kimliğin tarihten de eski olacak kadar doğal ve temel olduğu yönündeki varsayım yaygın kabul görmektedir ancak modern milletin ve onunla **bağlantılı olan** her şeyin temel karakteristiği modernliğidir". 61. Evrim teorisinin ve onunla **bağlantılı olan** genetik araştırmaların doğrudan din karşıtlığı ile özdeşleştirilmesi, hem bilimsel olarak hem de genetik bilginin toplum içinde doğru olarak anlaşılmasında çok büyük sorun teşkil etmektedir.

“Belli ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Leyla Hanımın yüzünden, gözlerinden bu duruma üzüldüğü **belli oluyordu**. 2. Perişan ve bitkin oldukları yüzlerinden, üzerlerindeki üniformalarından **belli oluyordu**. 3. yapar. Ne yazık ki fevkalâde iyi niyetle getirilen bu sistemi de kendimize uydurmuştuk. Jüri kurulması giderek şekli bir formalite halini almıştı. Kimin seçileceği önceden **belli oluyordu**. Hatta sınav, şeflik, şef yardımcılığı ve başasistanlık kadrolarına alınacak kişiler belirlendikten sonra ilan ettiriliyordu. Bu jürilerde, şefler dışında yapılacak işlemlerin usulüne uygun olmasını sağlamak için 4. Kayalıkların iyice yakınındaydı ve denizin öfkesi bundan daha çok **belli oluyordu**. 5. Bu tekerlemeye benzeyen cümleleri takip etmekte ve anlamakta güçlük çektiği **belli oluyordu**. 6. Üstündeki kıyafetleri hatırladı birden. Çok rüküş görünüyordu herhalde. Delikanlının kıyafeti farklıydı epey. Utandı Zeliha. Döpiyesinden rahatsız oluyor, beğenilmeyeceğim düşünüp kaygılanıyordu. Kıyafetinin orasını burasını çekiştirmesinden **belli oluyordu** bu. Delikanlı tezgâhın arkasındaki tabureden kalktı. Siyah bir bezle kaplanmış, uzun çalışma masasının etrafından dolanarak Zeliha'nın elindeki ayakkabıyı aldı. Diğerini de istedi sonra. Zeliha onun 7. Güneşli bir hafta sonu yapılan bu toplantıda semt halkının inşaata gösterdikleri tepki ve bir şey yapamamanın çaresizliği **belli oluyordu**. 8. Şahitsin, değil mi? dedi Holo-Şefik, "Arkadaş, devlet memurunu makamında silahla tehdit ediyor!" Olayı şakaya vurmaya çalıştığı **belli oluyordu**. 9. İyice zorlandığı **belli oluyordu**.	1. daha da belirginleşmiş, koyu ve iriydi. Birbirlerine sarıldıklarında, halam ellerinin titremesini uzun bir süre dindiremedi. Çok uzaklardan geldiği, yüzündeki yaşanmışlık ifadesi ve yolculuk sihrinden **belli oluyordu**. Letafet halamın şu sözleri döküldü bir bir ağzından. Varol neden şimdi döndün? Nerelerdeydin? Senden hiç haber alamadık. Ne kayıplar verdik. Neler geldi başımıza haberin var 2. Vahşi bitki denizini tek bir saban demiri yarmamıştı henüz, yalnızca, ormanda kaybolmuşlar gibi, atların nal izleri **belli oluyordu**.	1. Yaklaştıkça kokunun da kebap kokusuna benzediği bariz bir şekilde **belli oluyordu**. 2. Evlerinin büyüklüğünden, yüzme havuzundan, çiftliklerinden, arabalarının türünden ailenin zenginliği **belli oluyordu**. 3. Amerika'nın endüstriyel başarısının temelinde insanlarının yaratıcılığının yattığı daha o yıllarda **belli oluyordu**. 4. senin yardımın sayesinde daha kolay olabilir güzel kızım. Annen-baban asla seni sevmemezlik etmez. Bunu aklından çıkarma oldu mu? Şeyma biraz rahatlamış görünüyordu. Bu, yüzünden **belli oluyordu.** Anneme teşekkür etti. Annem: Hadi bakalım bu kadar nasihat yeter. Sizi tembel kızlar sizi, koşun mutfağa ve meyve sularınızı getirin, kurabiyelerimizi yiyelim, diye bizi mutfağa 5. Üzerinde nasıl çalışıldığı, ne kadar çok emek olduğu mekanın her yerinden **belli oluyordu**. 6. sığırlara bakıyordum. Çayırda otlara eğilmişler, yiyip duruyorlardı. Hava oldukça sıcaktı. Sıkıcı bir hava vardı. Ovanın öbür ucundaki dağların üzeri bulutlarla kaplıydı. Orada yağmur yağdığı **belli oluyordu**. Bir ara, bizim buraya da yağsa, diye düşündüm. Orhan, Ömer ve Coşkun, suda boğuşup duruyorlardı. Birbirlerine su sıçratıyorlar, su güreşi yapıyorlardı. Keyiflerine diyecek yoktu. Onlar 7. Direk limonla yapıldığı **belli oluyordu**. 8. Tam isabet! Durduğumuz yerden balığı göremiyorduk ama suyun dalgalanmasından balığın vurulduğu **belli oluyordu**. 9. Çocuklar çok çabuk büyüyorlar, eğer dikkat etmezsen, bir bakıyorsun, büyümüşler ve onlarla beraber zaman geçirme olanağı kaybolmuş."

10. Hâlâ pencerede bekleyen Yeliz'in üzgünlüğü yüzünden **belli oluyordu**.
11. Kocası için derin bir üzüntü duyduğu yüzünden **belli oluyordu**.
12. Belki sonradan pişman olmuştur, çünkü hesabı öderken bu pişmanlığı biraz yüzünden **belli oluyordu**.
13. tür gözlemler yapabildiğiniz için konuşmalarımızın yararlı olduğuna inanıyorum. Ben de aynı kanıdayım," dedi. Biraz gerindi, etrafına bakındı, ama kafasının bu konuyla ilgili olduğu yüzünden **belli oluyordu**. "Yine de söyleyeyim," diye devam etti; "Toplumla ilgili sağlıksız yönlerin köklerini ben ailelerde görüyorum. Türkiye'de, Türk ailesinin işleyiş biçimini iyice anlamadan, kavramadan, Türk toplumunun aksayan
14. Benim için üzüldükleri yüzlerinden **belli oluyordu**.
15. Evliliği yürütmek, iyi niyetime karşın giderek daha zorlaşıyor, Çağlayan'la Cevdet'in arasındaki dostluğun dahi, yuvayı kurtarmaya yetmeyeceği **belli oluyordu.**
16. ezdi. Savaş çıkmış, diye bağırarak odaya daldı büyükbaba. Haberin dehşetinden çok, benzer bir durumun en az altmış yıl kadar öncelerde onda yeşerttiği duyguları yaşadığı **belli oluyordu**. Savaş çıkmış! Düşünebiliyor musunuz, dünya şirazesinden çıktı. Bir şeyler yapmalıyız. Hemen bir şeyler yapmalıyız! Anlaşmışlar, diye odaya sıradan bir giriş yaptı torun. Sesinde heyecan, davranışlarında
17. bu Pa'yı son görüşümüzdür. Oğlan elini bu kez sol cebine attı ve elini yumruk yapmış şekilde dışarı çıkardı. Sol elini iyice sıktığı elinin titremesinden b**elli oluyordu.** Yumruğunu kıza doğru uzattı ve açtı. Küçük bir kaktüs parçasıydı avucunda sıktığı. Onu, o kadar çok sıkmıştı ki avucunun içi kan olmuştu. Bu sırada Pa'nın
18. ve işin nasıl yapılacağını anlattıktan sonra, kendi işinin başına döndü. Çocuk, kalıbı önüne çekerek

Brian'ın yaşam vizyonunu sormadım, ama davranışından nelere öncelik verdiği **belli oluyordu**.

10. Bir yandan da sorduğum bilmeceyi içinden tekrarlıyordu, ama bu dudaklarının ucundan **belli oluyordu**.
11. yemeğinde buluştuk. Esin, Dilek ve ben... Melis yok! Anlamlı... "Size çok önemli bir şey söylemek istiyorum," diye söze girdi Esin. Heyecanlı olduğu sesinin titremesinden **belli oluyordu**. "Selçuk bana evlenme teklif etti." Bomba! "Ve, ben de bu teklifi kabul ettim." Daha büyük bir bomba! Masamızda derin bir sessizlik. Oysa böyle bir haberde
12. Gencin burayı sevdiği ve burada çalışmaktan memnun olduğu bakışlarından ve tavırlarından **belli oluyordu**.
13. Bana Önem verdiği, bana güvendiği her tavrından **belli oluyordu**.
14. İyi olduğu, haydi gidelim artık buradan, yakınmalarının sıklaşmasından **belli oluyordu**.
15. Sergideki resimlerle yaşlılardan çok gençler ilgileniyor, non-figüratif tabloları beğeniyle seyrettikleri **belli oluyordu**.
16. Bu haberin onu sevindirdiği **belli oluyordu**.
17. Sıkıca sarılıp sarmalanmışsa da, örtülerin altından rengi **belli oluyordu**.
18. Her biri dünyaca ünlü markalara sahip bu eşyaların taklit olmadıkları **belli oluyordu**.
19. - Peki, derken babanın gözlerinden müteşekkir olduğu **belli oluyordu**.
20. Telsiz trafiği tahlil edildiğinde bu kampta bir çok grup olduğu **belli oluyordu**.
21. Oturduğu yerden bile, uzun boylu, geniş omuzlu ve atletik yapılı olduğu **belli oluyordu**.
22. Ama derin bir sohbete dalmış oldukları **belli oluyordu**.

kendisine gösterildiği gibi renkli taşları dizmeye başladı. Heyecanı, ellerinin titremesinden **belli oluyordu.** Yanlış yapmaktan korkuyor, öteki çocuklardan utanıyordu. O yüzden, başını kaldırmadan çalışıyordu. Bir süre sessizce çalıştıktan sonra, Orhan yavaşça sordu: Senin adın ne? Murat. Benim adım

19. Ben park edip geliyorum diyerek hastanenin diğer kapısından çıkıp, doğruca Sultanahmet'teki avukatına giden Mahmut Bey'in korktuğu, telaşında **belli oluyordu**.
20. bulunduğunu bildirmişti. Albay Taşkın'a göre, bu toplantıda oylama konusunda tartışmalar da yapılmıştı. İtalyan firmasının o günkü koşullarda Türkiye'ye hiçbir ülkenin uçak vermeyeceği kanısını taşıdıkları **belli oluyordu**. Bu nedenle fiyat indirimine yanaşmıyorlardı. Korgeneral Harput, indirim konusunda ısrarlıydı. Tartışmalar üzücü biçime dönüşünce çok sinirlenmiş, kriz geçirmişti. Sonra durumu müsteşara bildirmişti. 15 Ekim 1974
21. Zaten istediğinde çekinerek söylediği **belli oluyordu**.
22. Çok kızdıkları suratlarından **belli oluyordu**.
23. Aralarındaki soğukluk **belli oluyordu**.
24. Canının sıkkınlığı sesinden **belli oluyordu**.
25. olan hiçbir erkek, böyle bir kadınla evlenmezmiş; herhalde boşanmak isteyen kocası olmalıymış... Bütün bunları söylerken, kızım sana söylüyorum, gelinim sen dinle! mantığıyla konuştuğu pek **belli oluyord**u annesinin. Ertesi gün öğleye doğru telefon etti Belgin. Yakınlarda bir yerden, bir arkadaşının dükkânından arıyormuş; Korkut'un yemek davetini anımsamış birden; sözünü unutmadıysa, gelebilir miymiş? İçindeki
26. Gerçi bu kez durumun, öyle pek de masumca olmadığı **belli oluyordu**.
27. Mitty sekreterine kahveleri söylerken herhangi bir hitap ünlemi kullanmamış, "Eleanora" diye seslenmişti, gizlemeye çalışsalar da birbirlerine

23. Yüzeysel miydi bilmiyorduk ama, mutlu olduğu tavırlarından gayet netçe **belli oluyordu**.
24. Efendim diyorlar ki, 'Bu kadar beyaz oy çıkmasının bir sebebi de, zarflar kapandıktan sonra içindeki beyaz mı, mavi mi **belli oluyordu**, ondan beyaz koymuşlar' tabii bir kulp bulacaklar.
25. Herkesin oruçlu olduğu dudaklarındaki kuruluktan **belli oluyordu**.
26. Konuşmalarından aşkı konuştukları **belli oluyordu**.
27. David o akşam üzerine vücut hatlarını ortaya çıkaran, gözleri ve güneşten yanmış bronz teniyle bütünleşen dar mavi bir kazak giymişti. Ya da "Aleks'in giydiği ince keten pantolondan bacak kasları **belli oluyordu.**", "Michael geniş göğsünü açığa vuran gömleğiyle çok çekici görünüyordu o akşam."
28. Vahşi bitki denizini tek bir saban demiri yarmamıştı henüz, yalnızca, ormanda kaybolmuşlar gibi, atların nal izleri **belli oluyordu**.
29. Neden olmasın? Ondan sonra da sana yağmur gibi iş teklifi yağacak, sen de paraları destekleyip köşeyi döneceksin, diye Eşref keyifli keyifli anlatırken, Bahar'ın da bu işe aklı yattığı yüzündeki umutlu ifadeden **belli oluyordu**.
30. Hoşlandığı **belli oluyordu**, ama yine de onun asıl beklediği, resim eleştirmenlerinin tepkileriydi, oysa onlar susmayı, daha doğrusu onu yok saymayı yeğlemişlerdi.
31. var mi? Kendi açımızdan farkı şu ki tek başına bir kamusal alanda yürüdük. Katılan insanlar için tek tek önemliydi. Toplandığımız sırada da o heyecan **belli oluyordu**. İnsanlar için, bunu yapıp yapamayacağımıza dair önemli bir deneyimdi. 1 Mayısa nispeten daha fazla oldu. "Bu cesareti kendimde bulabilecek miyim acaba" diye sorular oluşuyor çoğu

bakışlarından aralarında bir ilişki olduğu **belli oluyordu**.
28. Çok daha iyiyim! dedi Yiğit, fakat endişeli olduğu **belli oluyordu**.
29. de, eşyaya değer vermemekten gelen bir özensizlikti bu. Her şey genel bir bakımsızlık içindeydi. Eşyaya özel olarak sevgi duymamış, hatıra sevmeyen birinin evi olduğu **belli oluyordu**. İnceden inceye işleyen tuhaf bir koku sinmişti havaya; eşyanın kokusu değildi bu; birikmiş tozun, kurtlanmış ahşabın, eprimiş kumaşın kokusu değildi; küf, nem, rutubet de değildi;
30. Ağzından çıkanların derste ezberlediği kalıplar olduğu **belli oluyordu**.
31. Mümkün olduğunca iyi davranmaya çalıştılar ancak arada sırada asıl niyetleri **belli oluyordu**.
32. Elektro-ezana duyduğu nefret o kadar mı **belli oluyordu**? Hoş, ümranda da değildi ya.
33. Korktuğu **belli oluyordu**.
34. Ayrıca diğer bir problemi ise karaciğer meridyeni, yani bastırılmış öfke demekti ki, bu yediği tatlılardan ve aldığı kilolardan **belli oluyordu**.
35. Gözlerinin gerilere kaydığı **belli oluyordu**.
36. Ankara'da da hissedilen, hatta oturduğumuz apartmanın kimi yerlerinde ufak çatlaklara neden olan depremin büyüklüğü ve verdiği zararlar günler geçtikçe daha iyi **belli oluyordu**.
37. Ve galiba biraz da bu sade elbise yüzünden, çehresinin perişanlığı, gözlerindeki kızartı daha iyi **belli oluyordu**.
38. Yeniden sustu, camın önünden geçen iki kadını gözleriyle izledi, geçip gittiklerini görünce rahatladı, dertleştiğinden başkasını istemediği **belli oluyordu**.
39. Ali'nin bu kızda gözü olduğu hatta Selma'dan bu kızı kendisine ayarlamasını açıkça istediği **belli oluyordu**.
40. Canı yanık bir kadın olduğu her hali ile **belli oluyordu**.

32. terk etmesi gerektiğini bildirdi. Çünkü o akşam hilafet kaldırılmıştı. Sultan Abdülmecid, acilen eşyalarını toplayıp arabayla Çatalca'ya doğru yola çıkarken, Ankara'da yeni rejimin karakteri hepten **belli oluyordu**. Aynı gün çıkarılan eğitim birliği yasasıyla dini eğitim veren okullar da kapatılmıştı. Yeni devlet, laik bir temel üzerinde yükselecekti. Ancak Kurtuluş Savaşı'nın önder kadrosu içinde
33. Kentin tarihte pek çok kültürü ağırladığı hemen **belli oluyordu**.
34. görürsünüz. Bu sorunu çözmek ve halkı eksik paraya karşı korumak için bozuk paraların kenarları tırtıllı yapılmaya başlandı. Bu tırtıllar sayesinde paranın kenarının kazındığı hemen **belli oluyordu** ve kenarı kazınmış parayı kimse almıyordu. Bu adet günümüze kadar devam etti. Artık içinde değerli bir maden bulunmamasına rağmen, bozuk paralarımızın kenarlarında ya tırtıl ya
35. Bu adli tabiple ilk kez karşılaşıyordu genç savcı, ama adamın hayli deneyimli bir hekim olduğu hemen **belli oluyordu** ölüyü muayene edişinden.
36. Büyük değer verildiği hemen **belli oluyordu**.
37. Can beni bu odalarda gezdirirken gurur duyduğu hemen **belli oluyordu**.
38. Sakin ve huzurlu bir ortama kavuştukları her hallerinden **belli oluyordu**.
39. Gezintiye değil, ırmakta piknik yapmaya çıktıkları her hallerinden **belli oluyordu**.
40. Elbisesinin altından, uzakta, çok uzakta iki ayrı noktayı gösteren küçük, sarkık memeleri **belli oluyordu**.
41. üç buçuk yıldan hiç de pişman değildi. Evet, pek çoğu mükemmel çıkmamıştı doğrusu, n'apalım? Ya çıksaydı? Bir-iki ayda anlaşılıyordu zaten. Bazıları iki-üç gün içinde **belli oluyordu**. Örneğin adam pisse, her gün yıkanmıyorsa,

41. Karanlıkta bile yüzündeki korku ifadesi **belli oluyordu**. 42. Bunları söylerken de mahcup, tedirgin bir ifadeyle söylediği, eşimin izlenimleriyle her hâlinden **belli oluyordu**. 43. yetindim. Beni gördüğüne değil, geldiğime sevinmişti. Anlamıştım, dünya Celine'in başına yıkılmış, o da soluğu İstanbul'da almıştı. "Çok zor günler geçiriyorum, Ali." Bu, her halinden **belli oluyordu** diyemeyeceğim. Sedef gibi yorgun, mutsuz ama çok güzel görünüyordu. Gözleri bir çukurun içine yerleştirilmiş bir çift kara elmas gibiydi. Evet, gözleri Picasso'nun her biri yüz 44. Öyle yavaş, neredeyse ürkek denilebilecek bir şekilde çıkıyordu ki merdivenleri, uzun süre hep yabancı evlerde konakladığı hemen **belli oluyordu**... 45. Öğütlerinin maskesi düştüğü zaman karşısındakinin konuşmasını da ciddiye almadıkları hemen **belli oluyordu** ve maskelerinin ardındaki yorgunlukları çabucak su üstüne çıkıyordu. 46. Çok iyi giyinmişti ve günümüz züppelerine özgü bazı eğilimler taşıdığı hemen **belli oluyordu**. 47. Biraz uykusuz ama şirin bir hali vardı, aceleyle hazırlandığı **belli oluyordu**. 48. Kemal'in son hâlinden hazzetmediği **belli oluyordu**. 49. Hem bakalım, doktor, hastabakıcının dediği zamanda gelir miydi? Caminin doğusundaki kahveye girip bir çay söyledim. Cıgara yaktım. Kahvenin gediklileri çene çalıyorlardı. Çoğunda "emekli" havası **belli oluyordu.** Sıkılırım emekli kahvelerinden. Döndüm kendi iç dünyama. Beni bu durumlara sürükleyen yoksulluğuma küfrettim. Anama, babama kızdım. Kendime kızdım. İstanbul'a gelmem şart mıydı sanki? "Ne gereği 50. Fakat karı kocanın her ikisinde de intihar olayının bir üzüntü ve burukluk yarattığı hallerinden **belli oluyordu**.		dişlerini fırçalamıyorsa, üç günde belli oluyordu bu. E bir erkek de zorla banyoya sokulmazdı ya. Aslında onu da denemişti,

51. de Halil anlayamadı. Sadece: "Ben Türk, iş aramak" dedi. Kadın ümitsizcesine başını salladı. İstasyona gelmişlerdi, yaşlıca kadın teşekkür edip, bavullarını aldı. Konuşmak istemediği halinden **belli oluyordu**. Başını çevirip başka taraflara baktı. Tekrar Frankfurt'a döndüler. "Bizi dolandıran şu adamı bulmalıyız" dedi Halil. Onlar aranırlarken trende gördükleri başka Türkler'e de rastladılar. Herkesin arandığı, 52. Arada bir gülen yüzünde saklı çok ıstıraplar olduğu, gözlerindeki düşünceli halinden **belli oluyordu**. 53. Öfkelendiği her halinden **belli oluyordu**. 54. Çok acı çektiği her halinden **belli oluyordu**. 55. En çok üzüldüğü Deha'nın yediği yumruklardı bu her halinden **belli oluyordu**. 56. Mustafa ne olduğunu pek anlamamıştı ama taksicinin çok kızdığı her halinden **belli oluyordu**. 57. Eğer ortada bir haksızlık varsa, bunu doğa yapıyor kadına. Bunları söylemesine rağmen aslında çok kırıldığı her halinden **belli oluyordu**.		

“Egemen ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Kentli insan “para ekonomisi”nin de **egemen olduğu**, herkesi ve her şeyi sayıya indirgeyecek biçimde rasyonelleşmiş, “dakiklik”, “hesaplanabilirlik” ve “tamlık”ın egemen olduğu, kendisi için hiçbir şeyin özel bir anlamının bulunmadığı sınırsız zevk peşinde koşan, sürekli birbiriyle çelişen tepkiler veren “bezgin tutum”un yaygın olduğu bir yaşam tarzına sahiptir. 2. dindarlıktan geniş ölçüde Alevi karşıtlığına bulanmış durumda. Karadeniz'dekiler daha fazla kentli özellikler sergiliyorlar, politikaya din unsurunu daha çok katıyorlar. Öteden beri medreselerin ve şıhlığın **egemen olduğu** Güneydoğu'da Kürt kimliği giderek ön plana çıkıyor. Büyük şehirler ise bütün bunların karması. Kuşkusuz bu denli karmaşık bir örgütlenmeyi geliştirerek sürdürebilmenin, iktidar çekişmelerinin önünü alabilmenin 3. Bugün sosyal forum zemininde ve savaş karşıtı hareket içinde geniş kitlelerin hâkim ruh hali, büyük oranda çokuluslu şirketlerin **egemen olduğu** düzenin adaletsizliği ve bu durumun sorgulanmasıyla ilgili. 4. Beyin yıkama çabaları öylesine bir güce erişmiştir ki, bunca çok uluslu şirketin etkinlik gösterdiği, her birinin cirosu kayda değer büyüklükteki ülkelerin gayri sâfi yurt içi hasılasını birkaç kere katlayan çok uluslu şirketlerin **egemen olduğu** bir dünyada, hala serbest rekabetten bahsedebilmekteyiz. 5. Ve benim kahramanlarım şiddetin **egemen olduğu** bir toplumsal yapının bireyleridir. 6. Şiddetin **egemen olduğu** bir toplumdan iyi şeyler, ancak tesadüfen çıkar. 7. Şeytanların **egemen olduğu** bir başka dünyadaydı. 8. savunacağız? Öteki din ve mezhepleri Diyanet'te temsil etme fikri de bana saçma geliyor. Kurumsal	1. çok düşüncesiz ve kaba konuklar olmamışızdır biz de. "...O Uzun, Geriye Bakan Eğim..." TEKRAR VE ÇEŞİTLEME, sanalın güvensizleştiği dönemlerde mi öne çıkar hep? Tekrarın **egemen olduğu** bütün bir Doğu sanatını düşünürsek, hemen "evet" cevabını veremeyiz bu soruya. Kendine dönük bir kuşku, bir ikirciklenme, "Doğu sanatı" başlığı altında bir araya getirilen gelenek 2. makina, kimyasal gübre ve ilaç kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla gümrük ve istihlak vergilerinden bağışıklıklar getirdiği görülmektedir (TEKELİ-İLKİN, 1988). Bilindiği gibi bu türden uygulamalar, Özelleştirmeci yaklaşımların **egemen olduğu** günümüzde de yapılagelmektedir. Çoğunluğu pazar için üretim yapmayan küçük üreticiliğin son derece yaygın olduğu; verimi ve verimliliği artırıcı gelişkin teknik ve teknolojilerin gerektiğince kullanılmadığı bir 3. yazınımızdaki etkisi daha çarpıcı bir biçimde ortaya çıkabilirdi. Nitekim, 1998 yılında düzenlenen 6. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresinde sunulan bildirilerin yaklaşık %30'una guru söyleminin **egemen olduğu** görülmektedir. Ayrıca, Kongre Danışma Kurulu Üyesi A. Selami Sargut ile yapılan söyleşi, Kongreye önerilen bildirilerin tümünü incelediğimizde bu oranın daha da yükselebileceğini çağrıştırmaktadır. Bu izlenim, 4. payı) yüksek olan bir işletme daha az emek ve çalışma ile aynı sonuca ulaşmış olmaktadır. Aynı düşünce, rekabetin yeterli olmadığı ve dolayısıyla piyasaya satıcıların **egemen olduğu** (satıcılar	1. Vatanın kurtuluşu, milletin rey ve iradesi kendi mukadderatı üzerinde kayıtsız şartsız **egemen olduğu** zaman başlamış ve ancak milletin vicdanından doğan ordularla, olumlu ve kesin sonuçlara ulaşmıştır. 2. pençesini geçirme arzusunda bir tür kendini aşağılama koşulu, yaralayıcı bir davranış okur oluyor. Daha da yaşlanınca, yaşlanırsam, ola ki Satie'nin tepeden tırnağa şaka tınılarının **egemen olduğu** ezgilerinden birine, sözgelimi "Doğuştan Kelim Ben" şarkısına geçecek kayıtsız olgunluğa erişebilir miyim? Hassas oluyor müzik kutuları. Bir el onlara yanlışlıkla değecek olsa, tel hemen harekete 3. egemen olduğu demekler varolan düzene karşı olmadıkları gibi, sağ partilerin yan örgütlenmeleri olarak güçlerini pekiştirmişlerdir. Ancak, sol'un egemen olduğu demeklere göre güçsüz olmaları, sağ'ın **egemen olduğu** demeklere sağ iktidarların desteğini, sola karşı alternatif örgütler yaratmak için artırmıştır örneğin 1. MC Hükümeti döneminde öğretmen örgütü olan TÖB-DER birkaç kere kapatılmış, ÜLKÜ-BİR ise 4. ülkedeki (kanun koyucu, uygulayıcı, bilim adamı gibi) hukukçuların (hukukun uygulanması açısından) bakış açılarını da genişletebilir. ULUSLARARASI HUKUK ARAŞTIRMALARI Çağdaş hukuk sistemleri ve bu sistemlerin egemen olduğu ülkelerdeki hukuk kuralları arasında büyük farklılıklar vardır. Örneğin bir kısım ülkelerde yasal bir hak olan poligami (birden çok kadınla evlenme), diğer bir kısım ülkelerde ise

kültür diye bir şey var. Sünni-Hanefi mezhebinin ezici bir şekilde **egemen olduğu** bir yapıda gariban papaz ne yapacak? Beş on tane Alevi ne yapacak? Çayocağının yerini bile bulmakta zorlanırlar kanımca. Ayrıca maksat dinleri mezhepleri harman edip bulamaç

9. göre de aile önemli bir kurumdur. Ancak, aile içerisinde kapitalist topluma benzer bir biçimde bir takım eşitsizlikler sözkonusudur. Kurama göre, ailede erkeğin kadın üzerinde **egemen olduğu** bir sistem mevcuttur. Hatta aile içinde bir güç mücadelesi söz konusudur. Genelde erkek ev işlerini yapmakta direnmekte, kadın dışarıda çalışsa bile ev işlerini yürütme sorumluluğunu
10. Örneğin Osmanlı işçi hareketi üzerine bugüne kadar yapılmış en kapsamlı çalışmanın sahibi Oya Sencer, etnik tabakalaşmanın tasvirini şöyle yapıyor: "...İngiliz, Fransız, Belçikalı ve diğer yabancı teknisyen ve kalifiye işçiler, emperyalizmin ülkeye **egemen olduğu** II.
11. Ahlâklı insanın ilkeleri nelerdir sorusunun yanıtını bulmak, gerek toplumsal gerekse bireysel düzlemde çelişkiler **egemen olduğu** için, sanıldığı kadar kolay değil.
12. Nitekim otoriter yönetim zihniyetinin **egemen olduğu** toplumlarda, siyasi partiler devletle olan bağlarına dayanarak ayakta durmakta ve devletin toplumsal değişimi takip edemediği her durumda partiler temsil yeteneklerini yitirip, anlamsızlaşmaktadırlar.
13. Etik Olmayan Yönetim: Bu yönetimin **egemen olduğu** işletmelerde yasal düzenlemeler ve kısıtlamalar asgaride uygulanır, yasal müyediyelerden kaçılabilinecekse uygulanmaz.
14. İnsanlar gaz lambalarının birer küçük bibloya dönüştürdüğü kerpiç evlerinde, yokluğun **egemen olduğu** yaşamlarının yalnız akşamlarına sığınmıştı.

piyasası) zamanlarında sağlanan aşırı yükseklikteki satış rantabilitesi için de söz konusu olabilir. Rekabetin şiddetli olduğu ve bu nedenle piyasada alıcıların egemenlik kurduğu (alıcılar piyasası)

5. kez kucaklıyor ve takvim yaprakları bilinmeyen bir tarihe gün koyuyordu... Sincan'da tren istasyonunda bir gece vakti su satan çocuk, Şemdinli'de uyanan bebek, tüm rastlantıların **egemen olduğu** evrende silah tüccarlarına ne zaman başkaldıracaktı? İşçiler akşam vardiyalarından çıkışta genç kızlar, umut yüklüydüler ve onlar Rıfat Ilgaz'ın dizelerindeki gibi haykırıyorlardı: "Pencereler bizimdir bu saatte

5. Türkler Bizanslılarla Tanışıyor Tarihte Yunanlıların Türklerle karşılaşmaları, doğrudan ya da dolaylı, çeşitli yönetim biçimlerinin uygulandığı, değişik ulusların zaman zaman **egemen olduğu** ve pek çok uygarlığın beşiği olan Anadolu topraklarında ve Bizans döneminde olmuştur. 963'te Horasan Gazileri, 1006'da Yabgulu Oğuzlar ve 1018'de Çağrı Bey ile Anadoluyu tanımaya
6. Hayat temposunun, değerlerin, ilişkilerin, alışkanlıkların hızla değiştiği, belirsizliklerin derinleştiği, rekabetin arttığı, merhamet duygusunun sıkça işlevsizleştiği, şiddetin tırmandığı, aklın bazen her şeye **egemen olduğu** bazen tamamen devre dışı kaldığı bir dönemin insanları...
7. 395-398; Coşkun, 2004: 244, 245 gibi gelişmeler "küreselleşme "küreselleşme demokrasiyi gerçekten güçlendiriyor mu?" mu?" sorusunun sıklıkla gündeme gelmesine yol açmaktadır. Bu çalışmayla amaçlanan Neo-liberalizmin **egemen olduğu**, demokrasi ve özgürlüklerin önem kazandığı bir dönemde artık kendini iyice belli etmeye başlayan ve demokrasiyi makro düzeyde anlamsız kılabilecek riskleri de göz önüne alarak bir
8. kitlesel üretim özel amaçlı makinalar= niteliksiz işgücü işin en küçük parçalarına kadar ayrılması karar ve icranın ayrılması eşitliklerini varsaymaktadır. İkinci düzlemde Fordizm, Fordist üretimin **egemen olduğu** sektörleri tanımlamaktadır. Otomobil sektörü Fordist olarak nitelendiğinde bu tanım kullanılmaktadır. Üçüncü düzlemde Fordizm kitlesel üretim ve tüketime dayanan bir birikim rejimi anlamına gelmektedir. Son olarak
9. Halkevleri tarafından "emeğin, barışın ve özgürlüğü **egemen olduğu** bir dünya dileğiyle"

15. Eleştirel gerçekçilik, adaletsiz bir toplum yaşamına **egemen olduğu** için, tüm dikkatini, çirkin olan üstünde toplamış; yeryüzünde insanların güzel yaşayabilmeleri idealiyle çeliştiği için, sanatın çirkin olanı açığa çıkarması gerektiğini düşünmüştür.
16. Feodal değer yargılarının **egemen olduğu** yörelerde ve dönemlerde laisizmi "erkle" benimsetmeye çalışmak ise, orta solun demokratik ve popülist kimliğine aykırı düşmekte, bu kesimi bir iç çelişkisine itmektedir.
17. Sanat, hemen her yerde, hatta kapitalist ilişkilerin, model ve yaklaşımların **egemen olduğu** dünyalarda büsbütün ana akımların boyunduruğunda.
18. her zaman mantığa göre işlemiyor. Devletlerin tarihi, geleneği, yerleşik düzeni, alışkanlıkları var. Hoşumuza gitsin gitmesin, bu devlet 900 yıldan beri Türk ve Sünni-Müslüman unsurun **egemen olduğu** bir devlet olmuş. Laikim, demokratım falan filan diye cilve yapsa da işin gerçeği bu. İmkân mertebesinde bu gerçeği kurala düzene bağlayabiliriz, ikna edebiliriz, dengeleyebiliriz, yumuşatabiliriz.
19. söyleyeceklerimi çok daha iyi algılayacağınızdan eminim. Aslında ailede işler topluma göre daha basittir: Bizim toplumda hâlâ ataerkil, yani erkek egemen kültür ve aile tipi **egemen olduğu** için en büyük güç, baba'nın elinde görünmektedir. Bu nedenle de baba istemezse demokrasi olmaz. Türkiye'de, ne yazık ki, babaların önemli bir bölümünün eşlerini, çok büyük
20. Kimi ağzı köpüren cellat erkeklerin de o kişilere son darbeyi vurdukları, cadı avcıları terörünün **egemen olduğu** bir dönemde ünlenmiş Salem kasabası.
21. Amacımız, insanlar arası anlaşmazlıkları mümkün olduğu kadar şiddet ve terör yoluyla çözerek, bireylerimizi ve toplumumuzu şiddet ve terörün **egemen olduğu** bir dünyada yaşamaya hazırlamaktır.
22. Dolayısıyla serbest rekabet piyasası denilen piyasa, gerçekte, tekellerin **egemen olduğu** bir piyasadır.

yayımlanan takvim, toplumsal olayların, muhalif hareketlerin günlük hatırlatmalarıyla geleneksel takvimlerin dışına çıkıyor.

10. öne çıkarılmaktan pek de hoşnut olmamaktadır. Bu gibi toplumlarda belki de ödüllendirme grup bazında düşünülmelidir. Türk toplumunun ve yönetim kültürünün göreli olarak "toplulukçu" özelliğinin **egemen olduğu** söylenebilir. Denetim Noktası, kişilerin olayları etkilemeye ve denetlemeye ilişkin kanıları ve inançlarıdır. Kişi olayları denetleyeceği kanısında ise içsel karakterlidir. Başarı ya da başarısızlığı kendinde arar
11. katledildiği 1572 Saint Barthélemy Gecesi) kimi zaman da koruma belgeleri çıkararak (ör. Fransa'da 1598 Nantes -"Nant" okunur- Fermanı) çözmeyi denediler. Bu söylenenlerin, Protestan çoğunluğun **egemen olduğu** ülkeler ile bunlardaki Katolik azınlık arasındaki ilişkiler açısından da aynen geçerli olduğunu ayrıca söylemeye gerek yok. Süreçte Osmanlı'nın ve Türkiye'nin Konumu Azınlık kavramını asıl geliştirerek
12. Yıllarca Stalinist ve geleneksel reformist yapıların **egemen olduğu** politikanın sol zemininde, aynı zamanda bu yapılara bir başkaldırı olan, genel olarak aşağıdan küreselleşme hareketi, özel olarak ise anarşist hareket, postmodernizmden ödünç aldığı bu "yeni" ve "farklı" politika yapma anlayışını kendi bünyesinde güçlü bir şekilde benimserken, söyleme özel bir önem vermektedir.
13. olmayan bir varlık olarak mı tasarımlanmıştı? Gerçekten daha önceki zaman dilimlerinde insanın, belli bir sıradüzeni içinde değişmez bir yeri olduğu düşünülmüştür. Sıradüzensel (hiyerarşik) yapının **egemen olduğu** böyle bir dünya tasarımında "sonlu", "sınırlı" oluş ve

23. Bu hiyerarşinin üst basamaklarında kapitalist üretim tarzının **egemen olduğu** sanayi bakımından gelişmiş Avrupa ülkeleri ve ABD yer alırken, hiyerarşinin alt basamaklarına ise kapitalizm öncesi üretim biçiminin egemen olduğu çevre ülkeleri yerleşmiştir.
24. Bu nedenle geleceğimizi, temkinli bir tutumla, "sayısal ekonomi" faaliyetinden üst düzeyde yararlanan "ulusal sayısal-ada"ların ve "bölgesel sayısal takımadaların **egemen olduğu** bir dünya olasılığını dikkate alarak sorgulamalıyız.
25. Düşünsel sığlığın **egemen olduğu** Türkiye siyasetinde, biraz derine inebilenlerin, çevrelerinde despotik ve sekter bir otorite kurabilmeleri Aydemir'in dönemiyle sınırlı kalmamış, özellikle Türkiye solu bu geleneği yaşatmak için büyük çabalar harcamıştır.
26. Medrese kafasının, inanç sömürücülüğünün **egemen olduğu** Osmanlı döneminden, insan onurunu akılda bulan Cumhuriyet dönemine geçişte, çıkarları (kör olası çıkarları) zedelenen, uzun süre yeraltında gizliden gizliye palazlanan, demokrasi yutturmacası döneminde oy avcılarının gözbebeği durumuna gelen gerici, akıl düşmanı, çağdışı güçleri düşünürken, elime Diderot'nun (Didro) iki kitabı geçti: Rahibe ve Rameau'nun Yeğeni.
27. E. Esin Bozoğlu ise seviyesizliğin **egemen olduğu** bir dünyada kültürel üretimin Amerikancı bir ideolojiye tam anlamıyla yamanma sürecinin nasıl çalıştığını sinema somutluğunda ele alıyor.
28. 1789 Fransız Devrimi'nden sonra, özgürlük uğruna toplumsal dayanışmadan vazgeçildiği, sermayenin **egemen olduğu** bir "dayanışmasız özgürlük" arayışı yaşandı.
29. Bugüne geldiğimizde, "çevrecilik arenasında" görülenler, çok geniş ama içi boş, etkisiz ve yararsız bir resmi sektör, birinci grupla ilişkili olmayı yeğleyen ve bazı bölümlerinde teknisist eğilimi ağır basan sivil bir çevreci hareket (vakıflar, dernekler,

"değişmeme" temel kategorileri oluşturmaktadır. Yüzyıllar boyunca, kayıtsız koşulsuz inanmanın; varolana bağlı düşünmenin, ussal gerekçelere dayalı bilmenin yerini
14. Belki de paradoksal bir ifadeyle demokratik bir yaşam tarzı ve çoğulculuğun **egemen olduğu** modellerin sağlığı, önceki fikirlerden bazen dönenlerin, yani döneklerin fazlalığına dayanır.
15. içinde de insana düşen pay oldukça küçüktür denebilir. Her dönem kendine özgü insan anlayışlarını yaratmıştır. Bu Antikçağ için de, Ortaçağ için de bilimsel çabaların **egemen olduğu** sonraki dönemler için de söz konusudur. M. Scheler'in bu konuda dile getirdiği düşünceler çok yerinde bir saptamadır; şöyle diyor M. Scheler: "Aydın bir Avrupalıya insan
16. tür kurumlar, üzerinde yükseldikleri üretim ilişkileri ile karşılıklı etkileşim içindedirler. Bu nedenle, feodalizmi kavramak için, sadece feodal üretim tarzını tanımak yetmez; feodal üretim tarzının **egemen olduğu** toplumların diğer yönlerini de tanımak gerekir. Bu saptamalara bağlı olarak, bu kitapçıkta, önce feodal üretim tarzı ve bu tarzın İngiltere'deki işleyici, başka bir deyişle genelde eden yaklaşımın, geleneksel toplumlardaki bütün kötülüklerin kaynağını eğitimsizliğe bağlaması da bu yaklaşımın altında yatan etnosantrik bakışın uzantısıdır. Larsen, bu durumu şöyle açıklamaktadır: Yazılı sözcüklerin **egemen olduğu** bir dünyada yaşayan modern bir Batılı'nın okumamışlığı geri kalmışlık ve ilkellik olarak görmesi çok kolay anlaşılabilir. Gelişmekte olan zavallı bir ülke üzerine yazılmış gazete raporunda
17. bir organizasyondu. İkincisiyse, küreselleşmenin getirdiği bütün meydan okumaları göğüslemeye hazır, insanların kişisel iradeleriyle bütünleşme doğrultusunda adımlar atan, farklılıklara açık bir

kulüpler, hattâ doğrudan doğruya özel sektörün **egemen olduğu** ekonomik gücün kurdurduğu kooperatifler, bazı yan kuruluşlar) ve oldukça etkisizleşmiş, sesi duyulmaz olmuş, ilk gruptan bağımsız, ikinci grupla bazen ilişkiler kuran küçük başıbozuklar...

30. Bu denli çağ dışı düşünce sahiplerinin **egemen olduğu** bir yönetimin, bu kurum için bu yıl bütçeye konulan 185 milyar lirayı ve gelecek yıllarda konulacak ödenekleri, olsa olsa, Türk kadınını ve ailesini Arap ailesine benzetme yolunda kullanmasından korkuluyordu.
31. Doğal olarak kapitalist ruhun **egemen olduğu** bu toplumcu anlayışa süreç içerisinde tempo tutan Kürtler'i de dahil etmek pek gerçekçi olacaktır.
32. ile çağdaş anlamda toplum olma serüvenini ortak hale getiren öykü de işte bu noktada başlamaktadır. Birey ve Cemaat İlişkisi: Geleneksel toplum "cemaat ruhu"nun ruhu"nun **egemen olduğu** toplum biçimidir. Böyle bir toplumda birey kayıtsız şartsız topluma adanmış bir varlıktır. Tanınma toplumun mevcut realitesine bireyin ne ölçüde teslim oluşu ile gerçekleşir. Bu nedenle
33. Monarşik bir rejimin **egemen olduğu**, idamların, hapse atılmaların, sürgünlerin keyfi olduğu bir dönemde, Şinasi'nin Mustafa Reşit Paşa'yı överken padişahı alçaltması büyük bir cesaret örneğidir.
34. Şu anda bağımlı ve anti-demokratik, patronların **egemen olduğu** bir Türkiye'de sosyalleşme olmaz.
35. 0-6 aylar arasındaki parçalanmışlığın **egemen olduğu** dönemin ardından, sabitliklerin arttığı, bebeğin kendisine bakım verenle özdeşim kurmaya başladığı, kendisini onun yüzünde, sesinde, dokunuşlarında gördüğü, yani ötekinin (annenin) aynasında kendisini tanıyıp, özdeşleştiği bir dönem başlar: Ayna evresi.
36. Ancak diğer değişkenleri veri kabul ettiğimizde dolammdaki yerli para, devlet iç borçlanma senetleri ve yabancı paranın **egemen olduğu** bir finansal

Avrupa Birliği'ydi. İkinci zihniyet **egemen olduğu** takdirde, Türkiye'nin imkânları büyük bir önem kazanacaktı. Çünkü bu ikinci versiyonda "medeniyetler çatışması" tezinin mimarı Huntington'a kafa tutan ve farklılıkları uzlaştıran bir siyasal yapılanma söz

18. Osmanlı yönetimi 1878 yılında Berlin anlaşmasını imzalayınca gaflete gelip 307 yıl **egemen olduğu** Kıbrıs adasının yönetimini geçici olarak İngilizlere teslim etti.
19. Taçkapının kuzeyindeki yazının **egemen olduğu** geçme ve düğüm motifleri ile süslü pencere kuruluş ve bezeme özellikleri açısından Konya İnce Minareli Medrese'nin taçkapısıyla benzerlik göstermektedir.
20. eden yaklaşımın, geleneksel toplumlardaki bütün kötülüklerin kaynağını eğitimsizliğe bağlaması da bu yaklaşımın altında yatan etnosantrik bakışın uzantısıdır. Larsen, bu durumu şöyle açıklamaktadır: Yazılı sözcüklerin **egemen olduğu** bir dünyada yaşayan modern bir Batılı'nın okumamışlığı geri kalmışlık ve ilkellik olarak görmesi çok kolay anlaşılabilir. Gelişmekte olan zavallı bir ülke üzerine yazılmış gazete raporunda
21. sorudur. Bu soruya olumlu yanıt verenler arasında A. Comte ve K. Marx*ı Marx*ı görmekteyiz. Bu düşünürler birbirlerinden farklı kaygılara sahip olmakla birlikte, tarihe yasaların **egemen olduğu** konusunda ortak inancı paylaşıyorlardı. Her ikisi için de yasa kavramı, "ister doğal, isterse tarihsel alanda olsun nesnelere, olaylara, olgulara genel düzen ve işleyişini veren ilke
22. ve anlaşma adı verilen ortamlarda, iletişimin elden geldiğince geliştiği grup ilişkilerinde, ortak kültür öğelerinden alınan pay daha büyüktür; böyle bir ortamda çoğun benzer yapıların **egemen olduğu** saptanır. "Tek kişi düzeyinde kültür:

piyasada istikrar koşulları, bunların arz ve talebine bağlı olarak değişebilmektedir.

37. Özellikle geri bıraktırılmış ülkelerde, büyük ve kompleks sanayi örgütlenmelerinin oluştuğu, ücretli emeğin temel sömürü biçimi haline geldiği, eğitim, kültürel ve yaşam tarzı bakımından burjuva ilişkilerinin bir bütün olarak **egemen olduğu** gelişmiş kapitalist ülkelere doğru akan dış göç olgusu yeni toplumsal, siyasal, ekonomik ve kültürel sorunlara yol açmaktadır.
38. Avrupa ve Amerika'da yoksullar, hapishane nüfusunun en geniş kesimini oluştururken, ırkçılığın devlet politikası olarak **egemen olduğu** ülkelerde ceza politikaları da ırkçı bir boyut taşımaktadır.
39. olan yasalılığıdır. Buna karşılık, insanın duyulur bir varlık olarak görünüşler dünyasında bulduğu şey, ölümsüzlüğün karşıtı olan değişmedir, ölümlülüktür. Trajik olan da budur. Bireysel olan **egemen olduğu** sürece trajik biçim verme zorunludur. Çünkü o, bu durumda itici bir kuvveti oluşturur. Ama, büyük bir olgunluğa ulaşılır ulaşılmaz, trajik biçim verme dayanılmaz olur. Soyut
40. dönem" adını veriyor ve "duyumcul değer sistemi yalnızca maddenin asıl gerçek olduğunu ve manevi olayların maddenin görünümlerinden ibaret olduğunu iddia eder" diyor. Reklamın, niceliğin **egemen olduğu** bu çağda yükseliş göstermesi, bir tesadüf değil. Çünkü reklamın işi, içsel olanı yok edip dışsal olanın değer kazanmasını sağlamaktır. Reklam, fonksiyonları itibarıyla tek gerçeğin dışsallıkta
41. Dev tekellerin ve köhnemiş devlet mülkiyetinin **egemen olduğu** ekonominin yerine "halkın kollektif-demokratik denetimi"nin egemen olduğu bir ekonomik yapı önermeliyiz.
42. var, o da tüketim. Tüketimde herkes birleşiyor; fakir, zengin. Tüketim birleştirici bir faktör. Şimdi, aslında gazetelerin adamakıllı güçlenmeye başladığı 19. yüzyıldan bu yana, medyanın **egemen olduğu** bir

edinilen, özneye bağlı, bireysel bir yapıdır. Ulus düzeyindeyse: tarihselliğin damgasını taşıyan, kuşaktan kuşağa aktarılan, insanlararası nesnel ortaklaşa bir halk, bir

23. Zygmunt Bauman, kültürün tüketicilik evresi üzerinde düşünürken, Fransız kuramcı Pierre Bourdieu'nün yeni egemenlik biçimleriyle ilgili betimlemesini yetersiz bulur ve pazarın **egemen olduğu** bir toplum kuramının varsılları ve yoksulları birlikte irdelemek zorunda olduğunu belirtir.
24. Anayasa, kendisi soyut, genelden kopuk bir varlık olan devletin, halkın tinine göre içerik kazanmasını; yasaları ve uygulamalarıyla **egemen olduğu** mekanda bu tinin kendini gerçekleştirmesine kılavuzluk eden bir kurum haline gelmesini sağlar.
25. İskitlerin Türk unsurun **egemen olduğu** bir etnik oluşum oldukları da kanıtlanmıştır.
26. Yaşamsallığın ve ulusallığın **egemen olduğu** konularda, gerek dilde gerekse düşüncede yerli yerindeki Türkçe kullanımıyla birleşilerek özgünlüğe ulaşılabileceğini kanıtlıyor.
27. Bu ses neredeyse mavi rengin tümüyle **egemen olduğu** çinilere siniyordu her okunuşunda.
28. Çok sayıda (260) pencereden süzülen ışık mavi ve turkuvazın **egemen olduğu** bu çini cümbüşünü görmeye yeterlidir.
29. Francis Bacon, Yeni Atlantis (1999:3) adlı ütopyacı yapıtında, bilimin ve teknolojinin **egemen olduğu**, insanlığın gelişmesine yönelik araştırmaların, deneylerin yapıldığı, yeniliklerin oluşturulduğu ideal bir toplum düzenini tasarımlar.
30. Kadınların işgücüne katılım oranlarının yüksekten düşüğe doğru değişmesi, daha sonra ise tekrar yükselmesi U şeklinde katılım olarak adlandırılmakta ve tarımın **egemen olduğu** bir

ortam var. Dolayısıyla bu büyüdükçe insanın kendini duyurması büyük bir çaba gerektiriyor. Bir yandan bilgi akıyor ki birleştirici olduğunu söylüyoruz. Özellikle medyanın aracılığı ile 43. Birkaç büyük markanın **egemen olduğu** ve bu markalara ait ürünlere sahip olmanın prestij sayıldığı günler artık geride kalıyor.		ekonomik yapıdan, sanayinin ve kent yaşamının belirleyici olduğu bir yapıya doğru gidişin normal sonucu olarak yorumlanmaktadır. 31. düşüncelerini açıkladığı yayında, bir "uluslararası devrim partisi"nin partisi"nin kurulup gaddar yönetimlere karşı savaşılmasını önermiştir. Tanrı'nın yeryüzünde hakimiyetini sağlamak için yapılacak "cihat" sürekli olmalıdır. Tanrı'nın **egemen olduğu** alanda Şeytan'ın hüküm sürdüğü bölge belirlenmelidir. "Cihat" yani savaş, Tanrının, dünyanın her yerinde egemen olacağı yani şeriatın dünyanın her yerinde geçerli kılınacağı güne kadar sürmelidir. 32. Örneğin, dize ve tür arasındaki ilişkinin şiire uzun süre **egemen olduğu** Fransa'da "geleneksel dize" kavramı vardır ve bundan da Latinlerin Lambus'undan kaynaklanan onlu, on birli ve on ikili hecelerin oluşturduğu dize anlaşılır; aralarında en baskın olansa on iki heceli dizesidir. 33. Deyim yerindeyse şöyle diyebiliriz: Gerçekler üzerinde yoğunlaşma, gerçeklere açık olma, ancak sükûnetin **egemen olduğu** ortamda söz konusudur. 34. Örneğin, Antikçağda, genellikle söylencebilim çerçevesi içersinde düşünülüyordu; başka deyişle söylencebilimin **egemen olduğu**, esin kaynağı olduğu bir düşünce biçimi vardı. 35. gözden geçirmek gerekmektedir. ABD örneğini incelemek iki bakımdan ilginç ve yararlıdır. Birincisi, ABD, uluslararası platformda faaliyet gösteren çok sayıda büyük şirketin bulunduğu, özel sektörün **egemen olduğu**, ekonomik ve sosyo politik bir güçtür. İşletmelerin çevreye ilişkin sorumluluklarındaki artış, çevrecilerin etkinliği, yeşiller hareketi, tüketici hakları, koşulsuz müşteri tatmini, iş hayatında kadınların artan rolü,

		36. Sait Faik, hep sağduyunun **egemen olduğu** ve haksızlıkların bulunmadığı, mutlu insanların yaşadığı bir dünyanın özlemini çekmiş ve bu özlemi bizde de uyandırmaya özen göstermiş. 37. iii. Sistemin insan kaynağını kullanarak, maliyet azaltma hedefine ulaşabilmesini sağlamak üzere, insana saygının **egemen olduğu** bir örgüt kültürünün oluşturulması. 38. Fransa'da geliştiğini ve hatta İngiltere'ye feodalizmin 11. yüzyıldaki Fransa'nın Normandiya bölgesinden başlayan Norman istilaları ile ithal edildiğini iddia ederler. Burada Norman istilalarından önceki Saxon'ların **egemen olduğu** İngiltere'de feodalizme benzer ilişkilerin var olup olmadığı tartışmasına girmeyeceğim. Çünkü, böyle bir tartışma çok üst düzeyde bir ekonomi ve siyaset kuramları analizini gerektirir ki, bu 39. Esin beyaz rengin **egemen olduğu** odasına çıkınca, ayakkabılarını ayağından neredeyse fırlatarak attı, geniş yatağa uzandı. 40. Perikles, **egemen olduğu** çağa adını veren kişi ve Atina'nın en büyük devlet adamı sayılıyor. 41. bu etkileşimin sonucu olarak birbirlerine oldukça yakın hatta içice alanlar olarak geliştiler. Siyaset ve kültürün böylesine içice olduğu olgunun yakın dönemlerdeki örneğini komünist partisinin **egemen olduğu** devletlerde görmekteyiz. Komünist parti devletlerinin kendi içeriklerinde ve kurumsal yapılanmalarında klasik din devletini andırdığı görülür. Buna göre modern Batı devletlerinde görülen siyasetin kültürden bağımsızlığı olgusu 42. GÜLEÇ: Osmanlı, **egemen olduğu** coğrafyada yaşayan tüm halklara etnik ve dini kimliklerini yaşamalarına ve ifade etmelerine neredeyse sonsuz bir hoşgörü ve anlayış göstermiştir.

		43. politik hava ve iklim tüm kuruluşlara etki eder." Fakat, yukarıdaki fikrin tersi olarak da şu söylenebilir; "prodüktivite (verimlilik), rantabilite ve hizmet ilkelerinin bilinçli olarak **egemen olduğu** ekonomik örgütlerde, otokratik bir yönetimin başarı sağlaması olanaksızdır", denilebilir. İnsanların ekonomik, kültürel, toplumsal, örgütsel yönleri yükseldikçe, zorla iş gördürme (yönetme) ortadan kalkmaktadır. Çünkü, insanın yapısı 44. inme umutlarını yitirince, yeni bir yön aramışlar ve Kafkasya, Azerbeycan, Türkiye, İran, Irak yoluyla Basra Körfesine ulaşmayı amaçlamışlardır. Bu yol ise tamamen Kürt nüfusun **egemen olduğu** bir bölgeden geçmekteydi. Bu nedenle Kürtleri araştırmak için V. Minorsky, B. Nikitin ve Jaba gibi bugün Kürdolojinin önde gelen isimleri olarak anılan kimseleri Urmiye ve 45. Akheneton, Aton ya da Aten adını verdiği Güneş'i Tek-Tanrı olarak tanımış ve Mısır'da **egemen olduğu** bölgelerdeki diğer bütün tanrıları yok ettirmişti. 46. denetimini bile aşabilecek türden bir türkü aslında. "Batan güneş Beniiiii de aaaal" parçası ise uzun hava. Yani, özellikle parça girişlerinde ve geçişlerde Arap motiflerinin **egemen olduğu** çerçeve hafiften kırılıyor ama aynı dönemde minibüs müziğinin adı "arabesk" oluyor. İsim babaları, bu toplumsal olgunun yarattığı tartışma potansiyeline uyanan, o günlerin hayhuyu içinde yeterince 47. Bazilikal plan, yeni litürjik gereksinimler çerçevesinde eski önemini yitirirken, giderek merkezi bir kubbenin iç mekâna **egemen olduğu** plan tipleri ortaya çıkmaya başladı. 48. Kâr, piyasa mekanizmasının **egemen olduğu** ekonomilerde üretim faktörlerinin (kaynakların)

		çeşitli üretim dalları arasında en etkin biçimde dağılmasını sağlayan bir faktördür. 49. Iustinianus Döneminde manastırların etkisiyle yeni liturjik gereksinimlere paralel olarak merkezi bir kubbenin iç mekana **egemen olduğu** plan tipleri ortaya çıkmaya başlamıştır. 50. alınarak Kahramanmaraş Belediye meclisi üzerine ve 1994- 1999 dönemini ele alan Nazilli Belediye Meclisi üzerine yapılan çalışmalarda da esnaf ve serbest meslek sahiplerinin meclislere **egemen olduğu** ortaya çıkmıştır. Bu sonuç meclisin geneli için olduğu kadar meclis üyelerinin partilere dağılımında da aynı şekildedir (Yıldırım ve diğerleri, 2000; Azaklı-Özgür, 2002). Başka bir araştırmada 51. Caminin içindeki ve dışındaki, laciverdin **egemen olduğu** çiniler sonradan yenilenmiş olmalı, çünkü bunlar İznik'in son dönemi ve hatta Tekfur Sarayı çinileri gibi görünüyor.

“Eğiliminde ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. İş analizi sırasında çalışanların, işlerine (işin gerektirdiği özelliklere ve görevlere) yönelik abartılı bilgi verme **eğiliminde oldukları** bilinmektedir. 2. gidiyordum. Her zamanki gibi entel takılıyordum. Bu entelliğime yaraşır bir hareket olduğunu düşünerek, o zamanlarda da ne hikmetse Türkçe örtmenlerinin dönem ödevi olarak verme **eğiliminde oldukları** o kitabı, Franz Kafka'nın Değişim (Metamorphosis) adlı romanını okumaya karar verdim. Cem Yayınevi'nden çıkan versiyonunu Kamuran Şipal çevirmişti, kitabın yarısı insanın ömrünü tüketen (ve yıllar 3. İstatistiksel olarak anlamlı olan farklılıklara bakıldığında otomobil sürücülerinin diğer sürücü gruplarından daha yüksek eğitim düzeyine sahip oldukları, ağır vasıta sürücülerinden daha fazla sollama **eğiliminde oldukları**, hem şehir içi hem de şehirler arası yollarda bütün sürücü gruplarından daha hızlı araba kullandıkları ve daha sık sürelerle alkol aldıkları görülmektedir. 4. sektörünün daha geleneksel örgütsel değerleri yansıttığı kabul edildiğinde, "t" değerleri arasındaki matematiksel büyüklük farklılıkları dikkate alındığında, özel sektör çalışanlarının örgütlerini olduğundan daha olumlu görme **eğiliminde oldukları** söylenebilir. 5. SONUÇ VE TARTIŞMA İnsan kaynaklan yönetimi yaklaşımları açısından günümüz örgütlerinde nitelikli personel çalıştırılmasının önemi açıktır. Bundan dolayı, personelin iş gereklerine uygunluğunun yanında, örgüte 5. yaşamının şartları bu fikırin bilinç olmasına, destek vermesine rağmen Amcrikaya has değildir. Amerikalıların geçmişin bir başarısı kabul edilen	1. üzerindeki eğilime bakıldığında durumun bu yönde olmadığı görülmektedir. Firmaların küreselleşmenin getirdiği olanaklara karşın artık daha fazla birlikte hareket etme veya yeni pazarlara birlikte girme **eğiliminde oldukları** da sıklıkla görülmektedir. Küreselleşmenin sonucu olarak bu eğilimler yaşanırken, dünya ekonomisinde yaşanan bir diğer eğilim de dünyanın ana ticaret bölgelerine ayrılmasıdır. Ana ticaret bölgeleri, bu 2. 1987 yılında 394 olarak gerçekleşmiş ve 1995 Temmuz ayında 210'a düşmüştür. Şekil 9 incelendiğinde, toplu iş sözleşmesi yoğunluğunun 1980-84 dönemi hariç genel olarak düşme **eğiliminde olduğu** gözlenmekle birlikte, ilgili dönemde toplu iş sözleşmesi yoğunluğunda radikal bir değişmenin olduğu da iddia edilemez. Toplu iş sözleşmesi başına ortalama işçi sayısı, sendikalaşma oranına benzer	1. Yazarlar, bulguları nedensel yükleme kuramı çerçevesinde açıklamışlardır: insanlar olumlu sonucu kişisel etkenlere yükleme **eğiliminde oldukları** ve ayrıca çabayı yeteneğe kıyasla kişinin kendi kontrolünde olarak algıladıkları için çaba farkı söz konusu olduğunda katkıya göre dağıtımı, yetenek farkı söz konusu olduğunda ise eşit dağıtımı daha adil olarak algılamışlardır. 2. Bu durum yanıtlayıcıların bilmediklerini düşündükleri soruları yanıtlamamak **eğiliminde oldukları i**zlenimini vermektedir. 3. Çocuklar, ergenler ve yetişkinlerle yapılan pek çok araştırmada olumlu sosyal davranışlarda ki cinsiyet farklılıkları da sıklıkla incelenmiş ve genelde kızların erkeklerden daha fazla olumlu sosyal davranış sergileme **eğiliminde oldukları** bulunmuştur. 4. yönde gerçekleşmesi sonucunda, çarpan azalma eğilimi göstermiştir. Özetle, gerek rezerv para gerek merkez bankası parası çarpanı 1996 yılında önemli dalgalanmalar göstermiş, yıl genelinde yükselme **eğiliminde olan** her iki çarpan, yıl sonu itibariyle son beş yılda gözlenen en yüksek düzeylerde gerçekleşmiştir. REZERV PARA ÇARPANININ BİLEŞENLERİ Faiz Oranları Şubat-Mayıs döneminde gerileyen Hazine bonosu 5. sınıfta olumlu sosyal ortam yaratılabilir. 5. Grubun bireyin verimliliği üzerinde etkisi vardır. Grup, bireyin güdülenmesini ve faaliyet düzeyini artırır. Şöyle diyebiliriz ki; bireyin yapma **eğiliminde olduğu** tepkileri yapma olasılığı artar. 6. Birey grup içinde daha fazla risk alma eğilimindedir. Birey, grup üyelerine

akılcılığın geleneksel değerine az paha biçme **eğiliminde oldukları** da doğrudur. Ancak dünya, geçmişle irrasyoncliğin kanıtlarını vermiş ve bu irrasyonellik, inançlarımızda ve müesseselerimizde birleşmiştir. İyileri olduğu gibi kötü geleneklerimizde vardır: bunu tartışmak bizim için 6. Bu konuda değişik bölge ve illerden elde edilen değerler karşılaştırıldığında üreticilerin genellikle önerilen dozun üzerinde doz kullanma **eğiliminde oldukları**, bunun, ilaçlama maliyetini, üründeki kalıntıyı, ilaçlara duyarlılık azalışını ve çevre kirliliğini artıracak bir etken olarak karşımıza çıktığı görülmektedir. 7. Mali sistemin ektileri bir kenara bırakılırsa burada Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerinin hantal ve yüksek maliyetlerle çalışan verimsiz bir yapıda ve sürekli olarak devlet kaynaklarını bağlı işletmelerine kaçırma **eğiliminde oldukları** ima edilmektedir. 8. Çünkü o, çağdaş mantıkçıların Hume'un İndüksiyon hakkında ileri sürdüğü belirli argümanlara gösterme **eğiliminde oldukları** hoşnutsuzluk ile köklü bir şekilde uyumsuzluk gösterir. 9. Birçok yerde, "Cemaat liderleri"nin, "vergi yükünden kaçmak amacıyla, her zaman nüfusu olduğundan düşük gösterme **eğiliminde" oldukları** tekrar edilir. 10. RP'nin siyasal yükselişine karşı ortaya çıkan birinci (laisist) ve ikinci (siyasal İslâmcı) yorumların özleri itibariyle otoriter bir yaklaşım sergiledikleri, daha doğrusu, Türkiye toplumunun sorunlarını demokratikleşmenin kapsam ve derinliğinin geliştirilmesi yoluyla değil de, otoriterliğin arttırılmasıyla çözümlenebileceğini kabul etme **eğiliminde oldukları** açıktır. 11. Gencin aile bireyleri ile anlaşması ile intihara teşebbüs edenlere duyduğu saygı arasındaki ilişkiye bakıldığında aile bireyleri ile anlaşamayan gençlerin		güvenerek daha kolay risk alabilir. 7. Her grup kendi 6. RO-RO taşımalarıydı daha yüksek oranda taşıma yapmak lazımdır. Genellikle taşımacılık firmalarının bu alana gereken ilgili göstermedikleri, ancak geçiş kotaları bittiği zaman, bu aracı kullanma **eğiliminde oldukları** görülmektedir. Taşımaları daha çok bu alana yöneltmek için liman hizmetlerinin arttırılmasının yanında, bazı sübvansiyonların yapılması bile düşünülebilir. Bu alanda Romen rekabetini de unutmamak ve taşıma 7. Konakladıkları tesislerde kendi ülkelerinden gelen turistlerden daha fazla yerli halkın temsilcileriyle konuşma **eğiliminde oldukları** görülmektedir. 8. özümseyerek kendilerini bunlara uydurmaya çalışıyorlardı. Doğal olarak dış politikanın iç kaynaklarının vurgulanması, daha önce ifade edildiği üzere, dış faktörlerin ulusal politikaya etkileri üzerinde yoğunlaşma **eğiliminde olan** geleneksel analizden önemli bir ayrılığı temsil etmekteydi. Ancak, gelenekçilerin çeşitli kuramsal kavramlarının davranışsalcılarca reddedilmesinden doğan dış politika analizi ne yazık ki devletin kendisini açıklayabilecek bir 9. Arkadaşların ve akranların genç ergenlerin olumlu sosyal davranışlarını ne şekilde etkilediği net olarak ortaya konulmamış olsa da, problem davranışa karışmayan arkadaşları olan ergenlerin problem davranışlara karışmama **eğiliminde oldukları** gösterilmiştir. 10. olmuştur.1 İlk oran son yıllarda düşerek 1998 için %46.9 olarak gerçekleşmiştir. İkinci oranın da yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemesine karşın, son yıllarda düşme **eğiliminde olduğu** izlenebilmektedir. Borçlanma araçları incelendiğinde, özel sektörün temel borçlanma

intihara teşebbüs edenlere daha fazla saygı duyma **eğiliminde oldukları** saptanmıştır. 12. bunun sonucunda da düşük kişilik değeri (özsaygı) ve çaresizlikle karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Bu çerçevede, istenen olumlu olayları dışsal, dengesiz ve belirli olaylara atıfta bulunarak açıklama **eğiliminde oldukları** üzerinde durulmuştur. Diğer bir deyişle, eğer kişi başarısızlığını kendindeki içsel, oldukça dengeli ve bütünsel nedenlere bağlıyorsa, yani olayları kendinin denetleyemeyeceğini düşünürse depresyon, kaygı ve panik 13. Örneğin, seçim dönemleri yaklaştığında siyasal iktidarların yeniden seçilebilmeyi garantilemek için kamu harcamalarını artırma **eğiliminde oldukları** gözlemlenmektedir. 14. Bunlar talepteki artış karşısında hemen fiyat ve ücretleri artırma **eğiliminde oldukları** halde, talepte azalma olunca fiyat ya da ücretlerin düşürülmesine karşı büyük direnç gösterirler. 15. Sümer ve Özkan'ın Türkiye'de yürüttükleri ve beş farklı profesyonel sürücü grubunu denek olarak kullandıkları çalışmalarında, iki veya daha fazla kaza yapan sürücülerin hiç kaza yapmayanlarla karşılaştırıldığında daha yüksek düzeyde heyecan arama **eğiliminde oldukları** ve daha fazla saldırganlık gösterdikleri bulunmuştur. 16. İki ya da daha fazla kaza yapanların hem hiç kaza yapmayanlardan hem de sadece bir kez yapanlardan anlamlı olarak yüksek düzeylerde heyecan arama **eğiliminde oldukları**, daha fazla psikolojik semptomlar sergiledikleri ve daha yüksek düzeylerde genel saldırganlık rapor ettikleri saptanmıştır. 17. persentillerinde yılda birkaç milyar TL. kazanan ama daha bile iyi bir yaşam-standardına ulaşmak ve sınıf atlama umuduyla çalışıp yaşadıkları için kendilerini üst sınıflarla özdeşleştirme **eğiliminde olan** ve dolayısıyla onlara yakınlık duyan ailelere sırtınızı dayayabilirsizin.		araçları olan tahvil ve finansman bonosunun 1980'li yılların sonu ile 1990'lı yılların başında kayda değer tutarlarda ihraç 11. Beklentilere uygun bir şekilde erkeklerin kızlara göre daha fazla kamusal olumlu sosyal davranış gösterme eğilimindeyken, kızların erkeklerden daha fazla itaatkar, duygusal ve gizli olumlu sosyal davranışlar gösterme **eğiliminde oldukları** bulunmuştur. 12. Sonuç olarak; ütü soğutucu içine konduğundan çevreye ısı yay(a)maz ama, soğutucunun motoru (her an, prize bağlı ve dolayısıyla ısınma **eğiliminde olan** ütüyü de soğutmak ve sıcaklığını 0°C'de sabit tutmak zorunda olduğundan) daha çok ısınır. 13. Bu ülkeyle Türkiye arasındaki ısınma **eğiliminde olan** ilişkilerin gerilmesine, bir yerlerde karar verilmişti. 14. için yönlendirilmeli, zorlanmalı, denetlenmeli ve cezayla tehdit edilmelidirler. Klasik kuramcılar, insan öğesini hiç gözönüne almama veya bu öğenin iş sürecindeki rolünü en aza indirme **eğiliminde oldukları** için, "sopa ucundaki havuç" varsayımının geçerliliğini kabul ediyorlar. Onların bu görüşleri otoriter sistem görüşüne uygun düşmektedir. 2. İşe-Verimliliğe Bakış İnsana bakışın çerçevesi böyle çizilirse, verimlilik 15. Böylesi bir kavrayış bütüne yönelme **eğiliminde olan** sanatsal düşünce için zorunlu bir kavrayıştır. 16. NLP adı verilen ve son zamanlarda giderek yaygınlaşma **eğiliminde olan** öğretiye göre, insanlar duyularında seçici davranmaktadırlar. 17. rolü gerçekten de sınırlanmakta, ama bunun sonucunda aynı ulus devletler, altından kalkmaları giderek zorlaşan siyasal ve ideolojik misyonlar üstlenebilmektedir. Emperyalizm çağında her zaman uluslararasılaşma **eğiliminde**

18. Yine 1980 öncesinde İslami oylarla yetinme **eğiliminde olan** RP artık herkese sesleniyor.
19. Sezon sonunda Mulaömeroviç'in sözleşmesini yenilememe **eğiliminde olan** Efes, son gelişmeler sonrasında bu oyuncuyu kalması için ikna etmeye çalışıyor.
20. Kanser, tıp dilinde, yayılma **eğiliminde olan** kötü huylu ve çoğunlukla tedaviye dirençli (malignant, habis) tümörler için, hücre kökeni gözetilmeksizin kullanılan genel bir sözcüktür.
21. milli bağımsızlık ve güvenliğimizi büyük bir devletin kanadı altına sığınarak değil, vatan müdafaası stratejisine dayanarak teminat altına almıştır. Amerika ile bağları daha da sıkılaştırmak **eğiliminde olan** Demirel dış politikasının Atatürk dış politikası ile hiçbir alâkası yoktur. Demirel hükümeti politikasını ciddiyetle gözden geçirmek mecburiyetindedir. Anayasayı bütün ilke ve dayanakları ile samimi olarak
22. Yaş kemale ermiş olmasa, sokakta genç hanımların, delikanlılık çağımı hatırlatırcasına baş çevirip bana bakar oldukları hissine bile kapılabilirdim, ama, ne olur ne olmaz, kiloları fazlasıyla geri almış olmamı kendisine karşı bir komplo sayma **eğiliminde olan** sevgili eşimin hassasiyeti göz önüne alındığında, bu konuyu kapatmak sanırım daha hayırlı olur.
23. ticaretin serbest bırakılmasıyla yoklukla başa çıkılabileceğini göstermişti. Ayrıca BDT ile işbirliği yapmayı reddeden cumhuriyetler, Sovyetler Birliği'nden devir alınan ortak borcun kendilerine düşen bölümünü reddetme **eğiliminde olan** cumhuriyetler vardı. Bazı cumhuriyetlerde insan hakları ağır biçimde çiğneniyordu. AT bunlara yardım edeceğine Avrupa topraklarında bulunan Cumhuriyetlerle ilgilenmeyi tercih ediyordu. Nitekim AT Komisyonu BDT Cumhuriyetleri
24. Bilinmez ve kalıcı olma **eğiliminde olan** hastalıklar ortaya çıkar.

olan sermayenin ulusal karakterini bütünüyle yitirdiği iddiaları da, uluslararası tekellerin ortaklık yapısına bakıldığında büyük ölçüde yalanlanmaktadır. Emperyalist ülkeler arasındaki rekabet bütün şiddetiyle sürmekte ve bu rekabette,

18. devletçi eğilimlerini terk ederek, ticaret (özellikle para-sermaye transferleri) serbestisini, küreselleşmeyi ve devletin ekonomik ve sosyal etkinliklerinin küçültülmesini öngören siyasetlere yöneldi. Küreselleşme, baştan beri uluslararasılaşma **eğiliminde olan** sermayenin özelliklerine uygun biçimde bütün dünya sermaye piyasasını tek bir merkezde toplama istemi olarak biçimleniyor. Sovyetler Birliği'nin dağılması ve Soğuk Savaş döneminin kapanmasından sonra ABD'nin
19. belirleyici oldukları görülmüştür. Görüşmeler sırasında üreticilerin daha önce hiç karşılaşmadıkları bir sorunla karşılaştıkları zaman tarım kuruluşlarından yardım istedikleri, aksi takdirde deneyimleri doğrultusunda hareket etme **eğiliminde oldukları** saptanmıştır. Bitkisel ürünlerde zarara neden olan etmenlere karşı pestisit uygulama zamanını üreticilerin kendi deneyimlerine göre belirledikleri, bu konuda dikkate alınması gereken kriter olan ekonomik zarar
20. geçen destinasyona yönelik ilginin azalabileceğini de düşünmektedirler. Öğrencilerin filmlerde izledikleri farklı destinasyonlara gitme konusunda istekli ve genellikle filmlerde gördükleri yurt dışı destinasyonları tercih etme **eğiliminde oldukları** görülmektedir. Filmlerde geçen ve gitme isteği oluşturan yabancı destinasyonların başında New York, Paris, Yeni Zelanda, Meksika, Karayipler ve Mısır gelmektedir. Bununla birlikte film ve dizilerde

25. Hâkim ve savcı adayları sözlü sınava tabi tutulmakla daha başlangıçta siyasal iktidarın süzgecinden geçirilmekte ve siyasal iktidarın eğilimi doğrultusunda yönlendirilmek istenmektedir; ya da siyasal iktidar **eğiliminde olan** onun politika ve felsefeleri doğrultusunda bulunan hakim ve savcı adaylarına mesleğe atanma bakımından şans yaratılmaktadır. 26. McArdle oyunla ilgili güncel durumu şöyle betimliyor: "Oyunu ticari bir kazanç fırsatı, bir baş belası ya da ciddi olmayan bir etkinlik olarak görme **eğiliminde olan** bir toplumda yaşıyoruz. 27. Genleri insan ruhundan ve insan ruhunun sahip olduğu lâtifelerden bağımsız, cebri olarak, ferdi kötü işlere zorlayan unsurlar olarak görme **eğiliminde olan** insanların düşünceleri kabul edilirse, ahlâk ve terbiye gibi insanlar arası münasebetlerin kaynağı olan değerler çöpe mi atılacak? 28. Komintern'in tespit ettiği hemen her sorunu Türkiye için yakıcı bir gündem maddesi olarak görme **eğiliminde olan** Kıvılcımlı için ulusallık sorunu da böyle3 Kıvılcımlı'nın kaleminden de olsa, sadece ona maledilemeyeceğini düşündüğümüz milliyetçiliğin ilk yıllardan beri komünist harekette ne denli ağırlıklı bir ideoloji olduğunun bir örneği olarak Mübadele sonrasında TKP'nin "yarar"larının nasıl değerlendirildiğine kısaca bakmak gerekmektedir. 29. "Yabancı devlet yetkililerini hakarete uğratmak ve küçük düşürmek **eğiliminde olan** yazı yayınlamak... 30. Böylece bir yandan kafa kafaya verip yalnızca kendi evini, kendi dairesini düşünme **eğiliminde olan** kişilerde bile, tüm mahalleyi, hatta kentin bütününe dair düşünme eğilimleri desteklenirken, ortak noktaları olsa da mahallerde talep edilen taahhütnameler birbirinin aynısı olmayan dolayısıyla ortak dili konuşacağım diye birbirini de dilsizleştirmeyen pratiklerin mümkünlüğüne işaret etmektedir.		21. Magmanın katılaşması sırasında etkin olan Rayleigh/fraksi' yonel kristalleşme sürecinde magmanın katılaşması sırasında ilk oluşan minerallerin bünyesine girerek tüketilme **eğiliminde olan** uyumlu elementler (D değeri büyük olanlar) minerallerin bünyesine girerek ortamdan uzaklaştırılırken, uyumsuz elementler ise kalıntı sıvıda zenginleşecektir , 22. Bunun tam tersine, magmanın katılaşması sırasında etkin olan fraksiyonel kristalleşme sürecinde ise, magmanın katılaşması sırasında etkin olan fraksiyona! kristalleşme sürecinde ise, magmanm katılaşması sırasında ilk oluşan minerallerin bünyesine girerek tüketilme **eğiliminde olan** uyumlu elementler minerallerin bünyesine girerek ortamdan uzaldaştırılırken, uyumsuz elementler ise kalıntı sıvıda zenginleşecektir. 23. İlk günlerde, çözümleri Meclis'te arama **eğiliminde olan** Başbakan Çiller, zaman içinde, MGK'ya öncelik vermeye başlamış, bununla da yetinmeyerek, başkanlığını kendisinin üstlendiği, Cumhurbaşkanı dışındaki üyeleri MGK ile aynı olan, terörle mücadeleye yönelik olarak on günde bir toplanması öngörülen, yeni bir Güvenlik Kurulu" bile oluşturmuştu. 24. Akşam üzeri sulama **eğiliminde olan** biriydim. 25. Nitekim, istihdamı geliştirmede mesleki eğitimi etkili bir araç olarak kullanma **eğiliminde olan** Milli Eğitim Bakanlığı yetkilileri, yukarıda da vurgulandığı gibi ulusal kaynaklara ek olarak dış kaynakları da kullanarak yaygın mesleki eğitimin kapasitesini geliştirmeye ve istihdam alanlarıyla bütünleştirmeye yönelik çeşitli projeleri uygulamaya koymuşlardır. 26. İşte, sanatsal aktivitelerin sosyal sistemlerinin gelişmesini de benzer bir çaba ile organik model anlayışı içinde yapısal ve kategorik yaklaşımla

31. Önerge vermek yerine gündeme gelecek önergeleri destekleme **eğiliminde olan** DYP, bu şekilde koalisyon ortaklarını birbirine düşürme politikası izlemeyi hedefliyor.
32. Sürekli artma **eğiliminde olan** bir enflasyon (ücret artışı, döviz kuru artışı vb) sürecinin deterministik bir trend etrafında oluşması, yapılacak bekleyiş hatalarının ıraksamasını engellemekle birlikte, ekonomik kararların histerik bir atmosferde alınması durumunu da birlikte getirmektedir.
33. Yakın senelerde tüketimi bilhassa ülkemizde de artma **eğiliminde olan** uyuşturucu maddelerin, toplumu, aynı toplum içindeki kullanıcıları ve bunların çevresindeki insanları da etkilemeleri, ilerideki seneler için bir takım potansiyel tehlikeler arzetmektedir.
34. Ölümcül bir hastalık ile değil de, olumsuz bir yaşam koşuluyla karşı karşıya kalan birey "rasyonel" bir intiharı seçmişse ne olacak? Ya bu sorun onu derinden etkiliyorsa ve düzelecek gibi değilse, onun da intiharına yardım mı edeceğiz? Ya da acaba tıbbi tedaviler arasında "intihar" ya da "ötanazi" de bir seçenek olarak bulunacak mı? Yani, intihar gözümüzde normal bir tıbbi seçenek mi olacak? Peki sigorta şirketleri açısından durum nasıl değerlendirilecek? Yani yaşam sigortası yaptırmış bir bireyin intiharına hekim olur verip yardım ederse, bu bireyin ardından hastalıktan ölmüş gibi sigorta ödentisi verilebilecek mi? "Rasyonel" intihar ile birlikte intihar toplum içindeki etiketinden sıyrılır mı? Eğer sıyrılırsa, intihara kolayca yönlenme tehlikesi belirir mi; özellikle radikal karar alma **eğiliminde olan** gençler için?
35. Türkler, çağdaş yaşam için gerekli olan bilgileri öğrenmek yerine, fundamentalist din eğitimi alma **eğiliminde olan** insanlar olarak tasvir ediliyorlar.
36. bardak su içilmesi"nin kalıcı "çözümü", bunların defterden silinmesiyle ortaya çıkmayacak mıdır?

evrimci olarak tanımlayan ve kavramsallaştımıa **eğiliminde olan** sanat sosyologlarına rastlamaktayız.

27. Örneğin bazı bulgular ahlaki muhakemenin olumlu sosyal davranışlarla orta düzeyde ilişkili olduğunu sergilerken diğerleri olumlu sosyal davranış gösterme **eğiliminde olan** ergenlerin yüksek düzeyde ahlaki muhakeme becerisi gösterdiklerini ortaya koymaktadır.
28. şimdiki sistemde göze alınan kıstaslardan çok farklı değildir. Bu da, tıpkı selem senedi gibi, sosyal mobilizasyonu sağlamaktan çok sosyal farklılıkları en iyimser ihtimalle dondurma **eğiliminde olan** bir kredi sistemidir. Kredi bahsinde üzerinde durulan ve korporatist bir düzenin işaretlerini veren "Ahlâk Toplulukları" konusu da AD'nin getireceği bir "yenilik" olacaktır. Örneğin, emek karşılığı
29. bulunmaktadır. Çin'e yönelik ihracatta yatırım malları ve sanayi ürünleri ve malzemeleri toplam ihracatın %85'ini oluşturmaktadır. 1998 yılındaki Asya mali krizinden bu yanan sürekli artış **eğiliminde olan** Asya Pasifik ülkelerine yönelik ihracat ise, 2001 yılında ilk kez %13 oranında gerilemiş bulunmaktadır. 1990'lı yıllarda ABD ihracatının hızla yönelmeye başladığı Latin Amerika ülkelerine (Meksika
30. Türkiye'de son yıllarda sürekli büyüme **eğiliminde olan** ve geçen yılı 2.2 milyar dolarlık bir hacimle kapatan reklam sektörünün yıl sonuna kadar yüzde 25 civarında büyüyeceği açıklandı.
31. Sudan daha yoğun ve batma **eğiliminde olan** partiküller divergenslerde, upwellinglerde toplanırlar.
32. Virüsleri sıradışı e-postalarda arama **eğiliminde olan** kullanıcılar bu tür virüslerin ağına çok daha kolay düşüyor.

Hükümet ve TMSF'nin, hızlı bir iç konsolidasyon yoluyla, batık banka sorunundan kurtulma **eğiliminde olduğu** tüm ilgili çevrelerce öğrenilmiş bulunmaktaydı. TMSF'nin ısrarla dillendirdiği "asli fonksiyonlarına dönmek" ifadesinin başka bir anlamı yoktu. Peki bunun önemli teknik gerekçelerinden biri ne olabilir? TMSF'nin

37. gelişme ve verimliliğin, izlediği seyir araştırılırken, sektörel yapının ve bölgesel gelişmenin, genel büyüme üzerine yaptığı etki vurgulanıyor. Dünya genelinde uzun vade büyüme oranlarının azalma **eğiliminde olduğu** daha önce defalarca belgelenmiş bir olgu. Türkiye'de de benzer şekilde büyüme oranlarının azaldığı görülüyor. Her ne kadar gerçekleşen rakamlar itibariyle 1980'li yıllarda Türkiye'de daha hızlı
38. Bunlardan anladığımız şey, aslında us ile dinin çelişmeyecekleri, çünkü böyle bir çelişmenin dogma **eğiliminde olduğu** yerlerde usun din lehine geri çekilmesi gerektiği.

33. Japonya, Fransa ve Rusya tüketimi en fazla olan ülkelerdir Konu dünya uranyum üretimi açısından ele alınırsa, kısaca aşağıdaki özellikler görülür: 1987-1991 yılları arasında azalma **eğiliminde olan** üretim, 1993 yılından sonra artmış, 1994 yılı dikkate alınmazsa, artış eğilimi 1996 yılına kadar devam etmiştir. 1996 yılı itibarıyla dünya uranyum üretimi en fazla olan
34. Yatırım malları ihracatı yıllar itibariyle artış **eğiliminde olan** ülkemiz ihracatçıları için bu alanda geniş ihracat olanakları mevcuttur.
35. Yatırım malları ihracatı yıllar itibariyle artış **eğiliminde olan** ülkemiz ihracatçıları için bu alanda geniş ihracat olanakları mevcuttur.
36. Thorndike, organizmanın doyum sağlayan davranışları tekrarlama, sıkıntı veren davranışları yapmama **eğiliminde olduğu** görüşünü ileri sürmüştür.
37. üyeleri eksik kalmıştı. Şimdi, 21 Mart 1955 günlü, "gündem"e geçelim: ANAP İzmir Milletvekili Işın ÇelebiSA'nın Sabancı Holding Yönetim Kurulunda yer almayı kabul etme **eğiliminde olduğu** günlerde konuya "dokunma" gereği duymuştum. Bundan önceki yazımı tekrar okuduğumda aklıma Şener Şen geldi: "Önceden görmüşüm, dahi miyim neyim?" Tabii ki değilim. Bu Meclise bakıp
38. 23 küskün milletvekilinin seçimin iptali için TBMM'nin olağanüstü toplantısına imza verdiği ANAP da bugün grup kararı almayacak. Mesut Yılmaz ile yöneticilerin Genel Kurul'a katılmama **eğiliminde oldukları** öğrenildi. ANAP'ın bazı etkin isimleri ise seçimin yapılması yönünde görüşlerini açıklayarak küskünlerin beklentilerini boşa çıkardı. Kendi arzuları ile aday olmayan Bülent Akarcalı ve Işın Çelebi,
39. üyedirler. Ancak, derneğin üye sayısı belli bir rakama ulaştığı takdirde, bütün perofesörlerin üye

		olmaları zorunluğu doğmaktadır. Onun için üniversite yönetiminin böyle bir orana ulaşılmaması **eğiliminde olduğu** ifade edilmiştir. Görüldüğü gibi, öğretim üyesi sözleşmelidir, ancak özlük hakları konusunda dernek yoluyla bazı tepki ve baskı olanaklarına ve güvencelere de sahiptir. Amerika Birleşik Devletleri 40. Anayasa mahkemesinin, cumhuriyetin nitelikleri arasında demokratik hukuk devleti ilkesine daha fazla ağırlık tanıma **eğiliminde olduğu** ileri sürülmüştür. 41. Ekonomide tüm birimlerin optimizasyon **eğiliminde olduğu,** hane halkının beklenen faydayı maksimize ederken, firma ve yöneticisi için maksimum değeri artırdığı ön görülmektedir. 42. Birey, sadece başkalarıyla ilişki kurma **eğiliminde olduğu** için değil fakat, aynı zamanda insan ilişkilerine gereksinme duyduğu için de sosyaldir. 43. ve -özellikle Hürriyet gazetesinde- erotik görüntülerle resmedildiği gözlenmiştir. Yeni Şafak gazetesinin futbol kadar diğer spor alanlarındaki kadın sporculara ilişkin haberlerde de görsel malzeme kullanmama **eğiliminde olduğu** tespit edilmiştir. Ancak, "Avrasya rekora doymadı" başlıklı bir haberde tesettürlü bir grup kadının fotoğrafına ve "maratona katılan türbanlı hanımların çokluğu dikkat çekti" ifadelerine yer vermektedir. 44. Artan partikül yoğunluğu ile eksenel partikül hızının radyal dağılım eğrisinin konikleşme **eğiliminde olduğu** görülmektedir. 45. FP yönetiminin gazeteci Ayşe Önal'a da adaylık önerisi götürme **eğiliminde olduğu** bildirildi. 46. Erbakan'ın da, Asiltürk'ü başka bölgeden aday gösterme **eğiliminde olduğu** belirtildi. 47. Bu çerçevede, Türk toplumundaki yetişkin ve yaşlı bireylerin sosyal ilişki ağının daha geniş

		olduğu, bireylerin içinde bulunduğu ya da ilişki içinde olduğu gruba daha fazla uyum gösterme **eğiliminde olduğu** ve yaşamını düzenleme konusunda bu eğilimin de önemli bir yer tuttuğu düşünülürse, ikincil kontrolün öncelikli tercihi yönünde bir sonuç beklenebilirdi. 48. Ortalamalar incelendiğinde ergenlerin en çok itaatkar en az ise kamusal olumlu sosyal davranış gösterme **eğiliminde olduğu** gözlenmektedir. 49. ve özellikle balıkçılık alt sektöründe ortaya çıkan arızi daralma tarım ücretlerine doğrudan yansımıştır. Ancak 1989-91 dönemi dışında ücret artışlarının genel olarak birlikte hareket etme **eğiliminde olduğu** söylenebilir. Artışların benzer trend içinde olması elbette, ücret fonlarının ve ücret fonlarının katma değer içindeki paylarının da benzer bir trend içinde olmasını gerektirmemektedir. Sektörel olarak 50. ekonomik performansın en azından kısmen kamu kesiminin performansına bağlı olduğu yönünde geniş bir görüş birliği oluşmuştu. Sermaye piyasalarının, bankacılık sisteminin, maliyetlerin uzun dönemde düşüş **eğiliminde olduğu** (dolayısıyla tekelleşmeye yatkın) sanayi dallarının devletçe regüle edilmesi, ayrıca çevrenin korunmasına yönelik etkin politikaların izlenmesi gerektiği üzerinde de zamanla bir mutabakat ortaya çıktı. Öte yandan, 51. * Yürüker, Ankara ilinde 500 çalışan ve çalışmayan kadın üzerinde kadınların kolayca mallara ilişkin tüketim alışkanlıkları ve satın alma davranışları üzerine yaptığı araştırmada; çalışan ve çalışmayan kadın ayrımının bir farklılık göstermediği, her iki grubun da aynı davranış **eğiliminde olduğu**, gıda maddelerinin satın alındığı yerlere göre yapılan incelemede çalışan ve çalışmayan kadınlar arasında farklılık gözlendiği, çalışan kadınların evin ve işin

		yakınında alışverişi daha yoğun yaparken, çalışmayan kadınların evin ve satış birimlerinin yoğun olduğu yerlerden alışveriş yaptıkları sonucuna varılmıştır. 52. Türkiye'nin aynı ülkeye ithalatı incelendiğinde; mutlak ve oransal olarak imalat sanayi ürünleri ithalatının artış **eğiliminde olduğu** Çizelge 9'dan izlenmektedir. 53. Buna karşılık, 1980'li yılların başında hemen hemen yok denilecek kadar az olan döviz kaynaklarının payının hızlı bir artış **eğiliminde olduğu** çok belirgindir. 54. yaşanılan ortak şoklardır. 4.2.1. Ticaret Kanalı (Trade) Ülkeler arası ithalat ve ihracata dayalı ticaret ortaklıkları genellikle bölgesel yakınlıklara bağlı olarak oluşurlar. Fiyatların yapışkan olma **eğiliminde oldukları** bir durumda, bir ülke tarafından yapılan devalüasyon, ülkenin ticaret ortaklarını, rekabet güçlerini kaybetmemek amacıyla, devalüasyon yapmaya zorlayabilir. Buna göre herhangi bir döviz kuruna yönelik başarılı 55. Durağan olmayan serilerle yapılacak regresyon analizleri yapay olarak yüksek test istatistiklerine ve sahte regresyon sonuçlarına yol açabilecektir.15 Ekonomik veriler artma **eğiliminde olduğu** için durağan değillerdir. 56. görülmektedir. Alman markı ise yüzde 34.2 ile ABD dolarından sonra gelen en önemli yabancı para konumundadır. Üçüncü en büyük pay ise, son dönemde azalma **eğiliminde olan** Japon yenine aittir. Japon yeninin payı 1998'in Eylül ayında dış borçların yüzde 8.7'ini oluşturmuştur. Dış borç anapara ve faiz ödemelerinin döviz gelirlerine oranı olarak hesaplanan 57. bu yola başvurmasının beklenebileceğini belirtmektedir. Mahkeme'nin, anayasa şikayetinin temel koşullarından olan kanun yollarının

		tüketilmesi koşulunu, bir usul kuralı olmaktan çıkarıp maddi bir koşula dönüştürme **eğiliminde olduğu** görülmektedir. Anayasa şikayeti başvurularının fazlalığı, Mahkeme'yi kanun yolu kavramının kapsamını genişletme eğilimine sokmuştur. Alttaki başlıkta incelenecek olan ikincillik ilkesi de bu eğilimin hâlâ açıkça tanımlanamayan 58. Birincisi AB ile müzakerelerin başlaması gibi uzun vadeli ve çok daha güçlü bir beklenti realize oldu. Diğeri; güçlü beklentiyle yaklaşık iki buçuk yıldır çıkış **eğiliminde olan** borsada en azından bir süreliğine teknik bir dinlenme olasılığı güçlendi. Üçüncüsü ise sürekli olarak alımda olan ve %66.32'lere kadar ulaşan yabancı paylarının son bir aydır 59. Sürekli yükselme **eğiliminde olan** bir enflasyonist süreçte tüm bütçe kalemleri nominal olarak artmakta ve personel harcamaları da bu bağlamda benzer nominal süreci yakalamaya çalışmaktadır; Şekil-5 incelendiğinde, memur maaş artışlarının genel ücret artışlarından sistematik olarak ayrılmadığı gözlenecektir. 60. Daha az katkıda bulunanın eşit pay dağıtımını daha haklı görme **eğiliminde olduğu** ancak anlamlılık düzeyine ulaşmadığı gözlenmektedir; katılımcılar belki de daha az katkıda bulunanın eşit dağıtımı tercih etmekle birlikte bunu açıkça dile getirmekten çekineceklerini düşündükleri için her iki dağıtım şeklini de aynı şekilde adil bulacaklarını belirtmiş olabilirler.

“Etken ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Ekim kararları ile faizlerdeki yükselme; bir yandan yatırım kararlarının ertelenmesine yol açtığı gibi, yatırım şevkinin ve heyecanının ortadan kalkmasına sebep olmuş, diğer yandan da üretimde maliyet enflasyonunu hızlandıran ve üretimi gerileten en önemli **etken olmuştur**. 2. Fet başına gelirde önemli oranda ortaya çıkan düşüşlerde, bu ekonomilerin birbirleri ile olan ekonomik anlamda ileri-geri bağlantılarının kopması ve üretimde ortaya çıkan ani düşüşler önemli **etken olmuştur.** 3. Örneğin, İngiltere ve Fransa arasındaki bütün dünyayı kapsayan tarihsel rekabet Napolyon Savaşları'nın çıkmasında ne ölçüde **etken olmuştur**? Fransa'da kapitalizme geçişin bir simgesi olan bu devrim hareketi Avrupa'daki, özellikle Elbe Nehri'nin doğusundaki feodal devletleri nasıl etkilemiştir veya tehdit etmiştir? Bu feodal devletlerle Fransız aristokrasisi arasındaki bağlantıların rolü nedir? Bu savaşları sadece tek tek ülkelerin kendi içlerinde değil, bütün Avrupa'da cereyan eden bir sınıflararası çatışma olarak nitelemek mümkün müdür? 4. Kısa vadeli kredilerdeki artışta enflasyon artışının yanı sıra, Körfez Krizi dolayısıyla ilan gelirlerinin azalması, tahsilatın yavaşlaması ve tirajın yüzde 25 dolayında düşmesi ve toplusözleşme farklarının ödenmesi **etken olmuştur**." 5. Reel ücretlerdeki düşüşe ve verimlilik artışlarına karşın imalat sanayii yatırımlarının gerilemesinde, ticaret ve hizmetler sektörü gibi alanlarda (inşaat, turizm, bankacılık vb.) kârlılığın görece yüksekliği **etken olmuştur**. 6. Asya krizini farklı boyutları ve özellikle krizi tetikleyen faktörlerin kamu sektörü değil; özel	1. dayalı bir büyüme gerçekleştiği ortaya çıkmaktadır. Bu dönemde gerek kamu kesimi tüketimi, gerekse kamu yatırımları özel kesimin üzerinde gerçekleşmiş, GSYİH büyüme hızını yukarıya çeken **etken olmuştur**. 1990-1999 döneminde özel sektör tüketim harcamalarının ekonomik büyüme üzerindeki etkisi yavaşlarken, kamu kesimi GSYİH'nin büyümesinde ağırlıklı rol oynamıştır. Bu dönemde, özel kesimin tüketimi 2.8, özel 2. verilmiştir. Özetle, Cumhuriyetten bu yana- tiyatro yapıtlarında kadına bakış açısı dönemlere göre farklılıklar göstermiştir. Bu farkblaşmaya toplumun hızk bir gelişim ve değişim süreci içinde bulunması **etken olmuştur**. Cumhuriyetten hemen sonraki yıllarda yaşama biçiminin değişmeye başlaması, aile kurumunu tehdit eden bir tehlike olarak yorumlanmış, kötü eş, kötü anne imgesini yansıtan suçlu ve günahkar 3. göre, ilk şekillenmesinin ve bir gizli servis haline gelmesinin hazırlıklarının 1909'dan önceye gitmesi gerekmektedir. Gerçi ordu içindeki bir hareket olarak gelişmesi, organizasyonunu hızlandırıcı bir **etken olmuştur**. Ancak bazı kaynaklar 1903-1907 yıllarından itibaren bazı örgütlenmelerin yapıldığını dile getirmektedir. Çünkü böylesine bir gizli servisin oluşturulması için en az bir iki yıllık zaman gerekmektedir. 4. Ancak sistemler arası çelişki, her iki sistem için bir üst-belirleyendi; ve kapitalist rekabetin mantıksal ve nihai sonuçlarına (derinleşen çelişkiler, artan militarizm, paylaşım savaşları)	1. Dolayısıyla akraba ve arkadaş ziyareti, araştırma sahasının gezilmesinde ikinci önemli **etken olmuştur**. 2. Darülfünun’un lağvedilerek, İstanbul Üniversitesi’nin kurulmasında aşağıdaki hususlar önemli **etken olmuştur.** 3. Özellikle Op Sanat ürünü çalışmalarını bilgisayar ortamında üretmiş olması, seçilmesinde en önemli **etken olmuştur**. 4. Liberal düşünceye dair yukarıda ifade edilmeye çalışılan düşünceler 1989 yılında Berlin Duvarının Yıkılması ve 1991 yılında da eski Demir Perde ülkelerinin başını çeken SSCB’nin çökmesiyle birlikte, çok sayıda ülkenin siyasal olarak bağımsızlığını kazanmasında en önemli **etken olmuştur**. 5. gibi - uygulamaların sağladığı kolaylıklar, işçi hareketinin, sayısal ağırlığı ve mücadele gücü ile orantılı olmayan boyutta bir sendikal örgütlenmeye kavuşmasında önemli ölçüde **etken olmuştur.** 6. kentlerin kiliseyle ilişkileri belirli esaslara bağlanmıştı. Kilise-Devlet ilişkisi gibi bir de Kent-Kilise ilişkileri vardı. Ki bu da daha sonra Laisizm ve Sekülarizm'in ortaya çıkmasında **etken olmuştur**. Katolik aleminde Katedral inşa edebilmek hakkına kavuşmuş kentler ayrıcalıklı bir statü edinirlerdi. Örneğin Almanya'nın Köln şehri bir katedral kentidir. Katedral kentlerinde Kardinal bulunması zorunludur. Dolayısıyla 7. Osmanlı İmparatorluğu'nda, ilk bankanın kurulmasında, dıştan gelen bu istek ve telkinlerden çok, dış ödemelerde Türk parasının

sektörde yaşanılan sorunlar olması üçüncü nesil döviz krizi modelinin oluşmasında temel **etken olmuştur**.
7. Bu yetersizliğin ortaya çıkmasında iki eğilim **etken olmuştur,** i.
8. Ardı ardına gelen dünya savaşlarının insanlığa yaşattığı acılar, bu felsefenin bunalımlı, karamsar bir görünüm çizmesinde büyük **etken olmuştur**.
9. Kaya Erdem'in 2 Ekim 1985 tarih, 35478 sayılı yazısı ile başlatılan ve raporların 8 Temmuz 1988 tarihine kadar DPT ve Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı arasında gidip gelmesi şeklinde devam eden, yaklaşık 33 aylık süre içerisinde, her iki müsteşarlık tarafından yapılması gereken diğer işlemlerle birlikte, Türk Ceza Kanunu yönünden de hiçbir işlem yapılmaması 1983-1985 yılları için düzenlenen raporların zaman aşımına uğramasında büyük **etken olmuştur**.
10. Özellikle önemli büyük şehirlerin kadılıkları ulemadan kimi ünlü kişilere "Arpalık" olarak verilmeye başlanınca, buralara gönderdikleri naiblerin bilgisiz ve beceriksiz oluşları kurumun etkinliğini yitirmesinde en büyük **etken olmuştur**.
11. maddesi sorunun bugüne taşınmasında en büyük **etken olmuştur**.
12. Bu çalışmaya göre, yabancı para cinsinden borçlanmaların kurdaki hareketler neticesinde çok önemli meblağlara ulaşması başta Endonezya olmak üzere Asya ülkelerinde özel sektörün kırılganlığını arttırarak Asya krizinin gelişiminde önemli bir **etken olmuştur**.
13. Ancak bundan sonra üniversitenin genel anlamda kaynak kullanımı azalmış, hatta Ankara Üniversitesi projesinin yaşama gecikerek geçirilmesinde bütçe yetersizliği çok önemli bir **etken olmuştur**.
14. Özellikle, 2005-2007 döneminde enerji fiyatlarındaki aşırı artış dış ticaret açığındaki büyümede önemli bir **etken olmuştur**.
15. Dahili müdahale ve baskıların Türk milli kültürünü yorgun düşürmesi ve ortaya çıkan kitle kültürünün doğru ilerlemesini durduran da bu **etken olmuştur**.
5. 1. ve 2. Meşrutiyet anayasalarının bazı rötüşlerle benzeridir. Türkiye'de "tam demokrasi"ye demokrasi"ye geçiş süreci 1945'de başlar. Bunda, yukarıdaki "dörtlem"in "dörtlem"in "dış güçler" faktörü birinci **etken olmuştur**. Bu sırada "ordunun kanadı kırık"tır. kırık"tır. 1. Dünya Harbi'nin sonunda Sovyet Rusya'nın Boğazlar'dan üs, Kars ve Ardahan'ı istemesi karşısında ülkeyi savunacak modern silah donanımından yoksundur.
6. metal sanayi ithalatına dahil edilmesi ve son yıllarda bu ürün ithalatındaki hızlı artış, genellikle ara malları üreten grubun toplam ithalat içindeki payının artmasında temel **etken olmuştur**. Genellikle yatırım malı üreten sektörlerin yer aldığı grubun toplam ithalat içindeki payı 1996-1999 döneminde yüzde 42.6 iken, bu pay 2000-2002 döneminde yüzde 37.1'e, 2003-2007 döneminde
değerinde istikrarın sağlanması zorunluluğu **etken olmuştur.**
8. İşletmenin sermaye ve yabancı kaynak yapısının düzelmesinde 1992 yılında şirketin kamudan kaynak aktararak 100 milyon TL sermaye arttınmı yapması ve İstanbul Menkul Kıymetler Borsasına daha önce yapılmış olan arsa satışı bedellerin karşılık aldığı senetlerin iskonto ettirilmesi (30 milyar TL) **etken olmuştur.**
9. Fert gelirlerinin yapısındaki bu değişim, kentlerde gelir dağılımındaki düzelmede temel **etken olmuştur**.
10. Özellikle, motorlu kara taşıtları sektörünün payındaki 10 puanlık yükseliş, bu gelişmede temel **etken olmuştur**.
11. Gramer sistemleri, dil yapısı, sözcük hazinesinin temel yanları, dilin ayakta kalmasında **etken olmuştur**.
12. Adalarda Türk Nüfusun yok denecek kadar az olması İtalyanların işini kolaylaştıran bir diğer **etken olmuştur**.
13. O'nun ülkemizde belki de eserleri okuyucuya en çok ulaşan varoluşçu düşünür-yazar olması, araştırma içeriğinde özel olarak değerlendirilmesinde **etken olmuştur**.
14. imkansızlığın yanısıra, bu hizmetlerin özelleştirilerek özel sektör eliyle yapılmalarının ekonomik açıdan daha etkin ve daha kaliteli hizmet sunumunu ortaya çıkaracağı yönündeki genel kabul de **etken olmuştur**. Burada bir parantez açmakta yarar görüyoruz: Bir altyapı faaliyeti, normal olarak kamu tarafından gerçekleştirilir. Zira bu tür yatırımlar yüksek maliyetlidir ve diğer yandan bu hizmetlerin
15. Millete; yeni devletinin, yani bu günkü Cumhuriyetinin kurulmasını sağlayan istiklal harbi gibi büyük ve manalı mücadeleye

genel kültürün bütünleştirici yönlerini zayıflatması, bir kısım alt kültürlerin harici ayartmalarla kültürel boyuttan siyasi taleplere doğru kışkırtılmasında önemli bir **etken olmuştur**. 16. 23Kötü makro ekonomik ortam nedeniyle kamu açıklarının artması ve bu açıklamaların finansmanı için bilhassa 1994'ten sonra Merkez Bankası kısa vadeli avans yerine iç ve dış borca yönelmesi faizleri yükselten başka bir **etken olmuştur**. 17. Türkiye merkez sağının bir türlü kimlikli bir siyaset haline gelememesinde, kendini demokratik liberal yaklaşımlara bir türlü açamamasında ve Batı tipi bir merkez sağ partiye evrimlenememesinde, Türkeş'in karşı konulamaz gücü ve ağırlığı çok belirleyici bir **etken olmuştur**. 18. Bu, sabit sermaye değerini artırarak kâr oranlarını aşağı çeken bir **etken olmuştur**. 19. Kısacası, amaçların işin başlangıcında belirlenmemiş olması, genç radyonun başarısızlığında temel bir **etken olmuştur**." 20. Reklamlarda kullanılan mankenlerin ağır makyajlı yüzleri, reklam için kullanılan mekânlar ve "farklı dünyalar" sloganının çift taraflı manası, kimliğini bulamamış genç kızların ve kadınların kendilerini moda aracılığıyla ifade etmelerinde önemli bir **etken olmuştur.** 21. Güneydoğu Asya ülkelerinde yaşanan kriz nedeni ile ihracat fiyatlarında meydana gelen gerileme, Nisan ayından itibaren ihracat gelirlerinin azalmasına neden olarak iç talep üzerinde olumsuz bir etki yaratmış ve ekonomik büyümeyi yavaşlatan bir **etken olmuştur**. 22. öğrenilir. Mahmut'un okulda sudan bahanelerle bile ne kadar sopa yediğine daha önce değinmiştik. Daha sonra değineceğimiz kara insanlarının iki yüzlülüğü de, Mahmut'un denize açılmasında **etken olmuştur**. Ayrıca Daniel, Mahmut'un denizde yaşadığı tehlikeli serüvenlerin benzerini düşüncesinde yaşatmaktadır. Örneğin, denizin kabarıp "kayaları" ve dalgalaın		başlayabilmesi için kendine güven duymayı sağlayan en büyük **etken olmuştur**. 16. vardı ve bunlar sıradan şeylerdi hayatımda benim. Almanya'dan küçük bir deri çanta içinde, takıp çıkartılabilen marangozluk aletleri takımı getirmişti. Hâlâ kullanıyorum ve hayatımın biçimlenmesinde **etken olmuştur** bu. Çünkü yaşadığım yerlerde tamir işlerim hiç bitmezdi. Tan Oral için, baba kendisine yakın biri miydi? Hayır değildi. Pek fazla temasımız olmazdı. Neydi askerlikteki sınıfı? 17. Kuşkusuz, formel ücretli çalışanların örgütlü bir güç oluşturması sosyal güvenlik haklarının elde edilmesinde önemli bir **etken olmuştur**. 18. O dönemde Balkanlarda Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanmaların başlaması, Atatürk'ün ulusal duygularının gelişmesinde önemli bir **etken olmuştur**. 19. vb.) Çukobirlik'ten uzaklaştırıcı olmuştur. Ayrıca, Çukobirlik yöneticilerin, ortak dışı alımları caydırmak için, akılcı bir kararla ortak dışı alımlarda kesinti yüzdelerinin arttırmaları da ilave bir **etken olmuştur**. Çırçıra olmayan pamuk tüccarlarının alıcı olarak piyasaya girmesine izin vermeyen başlangıç düzenlemesi, tekstilciden ziyade tüccar ağırlıklı olan Ege bölgesinde Çukurova bölgesine kıyasla özel alıcılar açısından 20. Şurası görülmektedir ki, eğer bir yandan hümanizm hareketinin ideolojik özü, ona öncülük edenlerin klasik kültürle temasına bağlı ise, diğer yandan, hümanist düşünüşün kendisi de çeşitli kültür etkinliklerini kamçılayan güçlü bir **etken olmuştur.** 21. Sermaye fazlası olan İslâm ülkeleri ile sermaye açığı olan İslâm ülkeleri arasında yapılacak bir işbirliğinin taraflar için olumlu sonuçlar

önünde koşan Daniel'i "almak" istemesi, dahası "Daniel'in yolunu kesen 23. Son yıllarda özellikle Kürt hareketi karşısında yükselen şoven dalga faşit oyları da arttıran **etken olmuştur**. 24. Bu nedenle finansman zorlukları, ihracata yönelik sanayilerde yatırımları sınırlayan ana **etken olmuştur**. 25. Bu tür alışkanlıkların internet bağımlılığında en önemli **etken olduğu** bilinmektedir. 26. Atatürk, o güne kadar izlenen eğitime ilişkin yaklaşımların milletin gerilemesinde en önemli **etken olduğu** kanısındadır. 27. bu kararlara etken içsel dinamikler yok muydu? Yani bu kararların alınmasında Türkiye'nin özgül koşullarının, objektif bir etkisinden sözedilemez miydi? Sektördeki gelişmelere başka bir olgunun **etken olduğu** görülüyordu ve doğrusunu söylemek gerekirse sektör kapasitelerindeki mülkiyet değişikliği, yani artık özel sektörün gelişmiş olması yeni stratejiler doğuruyordu. Son 15 yıldır, Türkiye'nin milli geliri içerisinde, 28. Her ne kadar yorgunluk, uykusuzluk, ve ağır çalışma koşullarının bu kazalarda temel **etken olduğu** ileri sürülse de, farklı sürücü gruplarının sürücü davranışlarını ve bazı temel psikolojik değişkenler bakımından incelenmesi bu konuyu daha detaylı anlamamıza yardımcı olacaktır. 29. Kırsal kesimden gelen öğrencilerin, ailelerinin ekonomik yetersizliklerinin, çırak eğitimini seçmede **etken olduğu** anlaşılmaktadır. 30. EB virüsünün **etken olduğu** infeksiyöz mononukleozis'li hastaların yaklaşık olarak yansında eksüdatif tonsillit ve farenjit vardır. 31. Bazı araştırmalarda bu sorunda bir çeşit Herpes virüsünün **etken olduğu** belirtilmekle beraber nedeni kesin olarak aydınlatılamamıştır.		verebileceği görüşü de İslâm Bankaları'nın kuruluşunda diğer bir **etken olmuştur**. 22. Çinliler ile Çin ordularının yüzyıllar boyunca edindiği posta hizmetlerindeki deneyimler, Türklerin bu hizmeti geliştirilmelerinde büyük bir **etken olmuştur**. 23. Bu nedenle yün üretimi yörede dokumacılığın gelişmesinde önemli bir **etken olmuştur**. 24. Heykelin Atatürk'ün fiziki görünümüne olan benzerliği de onun sosyo-kültürel kabul edilebilirliğini kolaylaştıran önemli bir **etken olmuştur**. 25. Feodalizmle ilgili daha birçok soru ortaya atılabileceği gibi kapitalizme geçişte de sayısız tartışma alanları bulunabilir, örneğin, bütün Avrupa'da olmasa bile, en eski model olan İngiltere'de kapitalizme geçişin kesin tarihi ne olabilir? Bu geçiş sürecinde burjuvazi hangi sosyal sınıf veya katmanlardan destek almıştır? Yine aynı süreçte iç dinamikler, yani toplumların kendi içindeki değişimlerini, yoksa ticaret yollarının açılması, Amerika kıtasının keşfi ve dolayısıyla oradan Avrupa'ya altın ve gümüş gibi değerli metallerin akışı gibi dış etkenler mi daha önemli rol oynamıştır? Kentlerin kırsal kesimlerle ilişkileri neydi ve bu birincisi kapitalizme geçişte ne kadar önemli bir **etken olmuştur**? Feodal sistemin özellikleri kadar bu konuda da oldukça zorlanıyoruz. 26. Bununla beraber, önemli ölçüde yabancı sermaye yatırımının bu ülkelere kayması da bu ülkelerin serbest piyasa ekonomisini hayata geçirmelerini kolaylaştıran bir **etken olmuştur**. 27. Yunanistan'la rekabet hususu, göstermeye çalışacağımız gibi, Türkiye'nin Avrupa Topluluğu'na ortak üyelik başvurusu ve ondan sonraki gelişmelerde önemli bir **etken olmuştur**.

32. Primer MSS lenfoması ve JC virüsün **etken olduğu** PML tedavisi oldukça zor olan iki hastalıktır. 33. influenza akut, kendini sınırlayıcı, A ve B tipi influenza virüslerinin **etken olduğu**, salgınlarla seyreden ateşli bir hastalıktır. 34. Virüslerin **etken olduğu** farenjitlerde farenks normal görünümde olabileceği gibi farenkste görülen eritemin derecesi ile semptomların şiddeti arasında da korelasyon bulunmayabilir. 35. 3. Cinsel yolla bulaşan hastalıklar: Duyarlı gonokok enfeksiyonları, Chlamydia trachomatis'in **etken olduğu** gonokok dışı üretritlerde, lenfagranüloma venereum ve şankroidde kullanılabilir. 36. Clostridium tetani'nin **etken olduğu**, etken tarafından salgılanan bir nörotoksine bağlı olarak ortaya çıkan kas spazmları ile seyreden bir enfeksiyon hastalığıdır. 37. Günde tek doz uygulaması streptokokların **etken olduğu** infektif endokardit tedavisinde önerilmesine karşın, enterokoklarm etken olduğu infektif endokardit olgularında uygulanmamalıdır. 38. Ancak E. coli, Proteus spp., S. saprophyticus'un et**ken olduğu** akut sistitli kadınlann 1/3'ünün idrar kültüründe mililitrede 102-104 bakteri üremesi saptanmıştır. 39. Son yıllarda özellikle MRSA ve MRSE (metisiline dirençli S.aureus ve S.epidermidis)'un **etken olduğu** kateter ve protez enfeksiyonlarının yanısıra nozokomiyal enfeksiyonlarda bu bakterilere bağlı enfeksiyonların sıklığındaki artış glikopeptid antibiyotikleri güncel hale getirmiştir. 40. Yenidoğanlarda gram-negatif basiller ve S.aureus'un **etken olduğu** otite diğer yaş gruplarına göre daha sık rastlanır. 41. Sigara içenlerde rhinovirüs'ün **etken olduğu** rinitte öksürük daha belirgin olup daha uzun süre devam edebilir. 42. Çoğul ilaca dirençli gram negatif çomakların ve özellikle P.aeruginosa'nm **etken olduğu** kistik fibroz		28. Çünkü O'nun dik duruşu, haksızlığa karşı dik duruşu, mücadeleci tavrı, haksızın karşısında olması önemli bir **etken olmuştur**. 29. Bu çerçevede, çeviride kaynak metnin okurda yarattığı etkiyi erek dilde koruyup koruyamadığı belirleyici **etken olmuştur.** 30. Kutlu Adalı, Kıbrıs'ta yaşanılan çarpıklık/tutarsızlıkları Başpiskopos Makarios'un kişiliğinde Hoca'nın fıkra kalıplarına dökerek dile getirmektedir. Olayları yakından bilmesi onlara en uygun fıkraları yakıştırmasında başlıca **etken olmuştur**. Fıkralarda, bir bütün olarak, Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamak tutkusuyla yola çıkan Makarios'un 1974 Barış Harekâtıyla gelen ortamda nasıl bir bağımsızlık yanlısı kesildiğinin manzum halde trajikomik anlatımı 31. Aslında, gericiliğin ve PKK sorununun ülkeyi bölecek, parçalayacak aşamaya gelememesinde ordumuzun yanı sıra devletin öteki güvenlik güçlerinin, Atatürkçü aydınlarımızın titiz çalışmaları ve halkın önemli kesiminin sağduyusu başlıca **etken olmuştur**. 32. ancak Türklerin Akdeniz dünyasının antik ve Bizans çağı verilerini kendi mirasları olarak benimseyip yorumlamaları, giderek 15-16. yüzyıllarda bir İslam rönesansı yaratmış olmalarında bir başka **etken olmuştur**. Türkler aşırı mistik değillerdir. Bir bakıma geleneksel Doğu ve Orta doğu soyut şematizmi ile Batının natüralist, organik dünyanın gözlemcisi niteliklerini, diyalektik bir espri ile yeni 33. Dış ticaret işlemlerinde kullanılan belgelerin basitleştirilmesi ve tek idari belge olarak Gümrük Beyannamesi'nin kullanımına geçilmesi, bürokratik işlemlerin azalmasında **etken olmuştur**.

ve bronşiyektazili hastaların tedavisinde kullanılabilir.

43. P. vivax ve P. ovale'nin etken olduğu sıtmada daha genç, dolayısıyla daha büyük hücreler enfektedir.
44. Cryptococcus neoformans'ın **etken olduğu**, genellikle immünosüpresiflerde meningoensefalite yol açan sistemik bir mantar enfeksiyonudur.
45. 6. L. monocytogenes'in **etken olduğu** menenjitlerde ilk seçilecek antibiyotiktir.
46. Aspergillus cinsi mantarların **etken olduğu**, trakeobronşiyal ağaçta kolonizasyon, allerji ve yayılımlı hastalık (akciğer, sinüsler, MSS) ile kendini gösteren enfeksiyon hastalığıdır.
47. Yüzeyel deri enfeksiyonlarından ciddi seyirli sistemik hastalıklara kadar değişen klinik tabloların görülebildiği, Candida cinsi mantarların **etken olduğu** bir enfeksiyon hastalığıdır.
48. Bir protozoon olan Leishmania'ların **etken olduğu** deri enfeksiyonundan tedavi edilmez ise ağır seyirli organ enfeksiyonuna kadar değişik klinik tablolara yol açan, gittikçe daha nadir görülen enfeksiyon hastalığıdır.
49. Bakterinin kesinlikle **etken olduğu** hastalıklar
50. ele alınmalı. Sosyalist ülkelerin yaşadığı bunalımın iktisadi süreçlere ilişkin temel bir boyutu elbette vardı. Ama rejimlerin 1985-1991 dönemecinde virajı alamamalarında kritik etken, kesinlikle öznel **etken olmuştur**. Siyasi iradenin zaafı, kendisini çözülüşün dramatik mecrasında da gösterdi: Yönetici partiler bunalımı, kendilerini daha geri mevzilere çekerek atlatabileceklerini düşündüler. Komünist parti iktidarının anayasa güvencesi altında
51. hızlanan bir trend gözlenmiştir. Bu trendin oluşmasında en büyük faktörler olarak nüfus artışı ve onunla ilgili şehirleşme, teknolojik gelişme ve refah düzeyinin yükselmesi olguları **etken olmuştur**. Enerjinin, insan ve toplum hayatının vazgeçilmez bir ihtiyaç maddesi olması yanısıra özellikle toplumsal

34. Özgürlüklerini kaybeden İonya kentlerine, karşı kıyıdan yardım etmek düşüncesi de özgürlüğü ateşleyen **etken olmuştur**.
35. ve poster hazırlama, tez ve kitap yazma, çizim, modelleme işlerinde çok yararlı olmuştur. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de bu alanlarda ürünlerin hızla artmasında ana **etken olmuştur**. Elektronik haberleşme, bilgiye ulaşma, karşılıklı bilgi alış-verişi, yeni makale, dergi ve yayınları kısa sürede ucuz inceleme olanağı bilgi üretimine de çok olumlu katkılar sağlamıştır. Ancak,
36. sonra, bütün 19. yüzyıl boyunca Avrupa'daki özgürlük çabalarına yön veren düşünce olarak gelişmiş ve 1. Dünya Savaşı sonunda da yeni Avrupa haritasının biçimlenmesinde ana **etken olmuştur.** 1815 Viyana Kongresi'nden sonra, sınırları büyük devletler tarafından tanımlanan Avrupa haritasındaki ilk değişiklik, Osmanlı İmparatorluğunun zararına, 1830'da yeni Yunan devletinin kurulması ile oluşmuştur. 18. Yüzyılda
37. Bu, belki zekânın dikey toplumsal hareketlilikte en önemli **etken olduğu** düşünüldüğü için böyledir.
38. Ayrıca okul öncesi ev yaşantısındaki müzik çevresinin, çocuğun daha sonraki müzik çevresini oluşturmasında önemli **etken olduğu** söylenebilir.
39. Çete'nin yaptığı çalışmada gıdanın besin değeri, aile üyelerinin sağlık durumuna uygunluğu ve maliyetin seçimde en önemli **etken olduğu** ortaya konmuştur.
40. Bu kayıtlardan, Âzine Pazarı'nın süreç içinde yerleşme merkezi haline dönüşmesine sözkonusu kervansaray yapısının kervansaray yapısının işlevi ve varlığının temel **etken olduğu** söylenebilir.
41. Devletlerin sınırlı dokunulmazlık ve bağışıklığı görüşünün ulusal yasalarca ve yargı organlarınca

gelişme ve endüstrileşme için nisbeten büyük boyutlarda talep edilmesi enerji ve kalkınma		kabul edilerek fiilen uygulamaya konulmasında sosyalist devletlerin üretim ve pazarlama araçlarının özel mülkiyetine izin vermeyerek bütün bu faaliyetleri kendilerinin yürütmesi temel **etken olmuştur.** 42. üzere, generatif gelişme ise devam etmektedir. Bitkinin vegetatif gelişmesini tamamlayıp, bitki sıralan arasını kapatması ve bunun sonucu tarlada yükselen nem Beyaz sinek populasyonunun artışında **etken olmuştur**. Yüksek Beyaz sinek populasyonunun erken ekim zamanlarındaki bitkilerde, bitki vegetatif ve generatif gelişmesi tamamlandığından ve bitki öz suyunu kaybederek dokuları sertleştiğinden, geç ekim zamanlarındaki bitkilere 43. Çünkü golgi veziküllerinin hücre bölünmesi sırasında hücrenin ekvator bölgesinde toplandığı ve ara çeperin oluşumunda **etken olduğu** bilinmektedir.

“Etkili ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. bir hükümeti, bir siyasetçi grubunu belki de ortadan kaldıracak diye olaya alkış tutmaktadır. Hatta, böyle bir programın, senaryonun çabuk ve başarılı uygulanması için üzerinde **etkili olduğu** medyayı ve sivil demokratik güçleri de kullanarak darbe çağrısı yapmaktadır. Kendi inançları içinde bile böylesine tutarsız ve samimiyetsiz bir siyasi görüşe, bir ideolojiye, bir aydınlar 2. Eksik talep işsizliğinin, temelde makro ekonomik kökenli olması nedeniyle, diğer işsizlik türleriyle karşılaştırıldığında daha kapsayıcı bir niteliğe sahip olduğu ve ortaya çıktığı ülkelerin bütünü üzerinde **etkili olduğu** görülmektedir. 3. Renner ve Müntzing genetik uyuşmazlığın kısırlık meydana getirmek üzere **etkili olduğu** evreye göre, tür melezlerinde kısırlığı iki kısma ayırmışlardır. 4. Diğer Körfez devletlerinden Kuveyt ile ABD arasındaki ilişkilerin gelişmesinde, bu devletin Irak'la olan sınır sorunlarının büyük ölçüde **etkili olduğu** söylenebilir. 5. Gazete, askerlerin serbest bırakılmasında İngiltere'nin yürüttüğü müzakerelerden ziyade Tahran'da rejim içindeki bazı siyasi çekişmelerin **etkili olduğu** görüşüne de yer verdi. 6. Ancak, ekonomik nedenlerle işin bırakılması, iradi bir işlem olmakla birlikte, iradenin oluşumunda kişisel arzulardan çok ekonomik zorunlulukların **etkili olduğu** yadsınamaz. 7. Bizim "yorumcu"larımız, olan biten üzerinde kendi "yorum" ve önerilerinin etkili olması arzusu ve **etkili olduğu** yanılsamasıyla yaşar, futbolseverde de böyle bir yanılsama yaratırlar. 8. Miras'ta dile özen gösterilmediği izleniminin uyanmasında, gazetede tefrika edilen romanın,	1. örgütün en etkili ismi ise, Özal'ın kardeşi ve bu tarikatın üyesi Korkut Özal'dı. Korkut Özal, hem hükümet üzerinde, hem de ANAP'ın tutucu kanadı üzerinde **etkili olduğu** için yeni kurulan bu Örgüt ile ANAP'ın ilişkileri de açıkça gözlemleniyordu. İslami Şura Örgütü: İslamı yaymayı organize olarak gerçekleştirmeyi, özellikle genç kuşağın desteğini kazanmayı, öğrencilere 2. neler yapılabileceği ortaya konulacaktır. Türkiye'de kamu kesimi harcamalarının GSMH'nın %51'ini aşmış olduğu gerçeği karşısında, kamu kesiminin ülke ekonomisi ve ilişkide bulunduğu diğer ekonomiler üzerinde **etkili olduğu** açıktır. Kamu kesiminin mali faaliyetlerinin etkilerinin, niceliğinin ve niteliğinin kamuoyu tarafından da izlenebilmesi ve mali disiplinin sağlanması açısından Türkiye'de de mali saydamlık gereklidir. Bu araştırmada: 3. grafiği çiziyor. Özellikle, 27 Mayıs öncesinde, Bayar-Menderes iktidarına karşı kitlesel öğrenci eylemlerinin geleneklerinin devam ettiği, öğrencilerin düzenlediği birçok protesto gösterisinde, bu motifin önemli ölçüde **etkili olduğu** bir süreçte, niteliksel olarak, kopuşun ne zaman başladığı ve yeni türden gençlik eylemlerine ne zaman geçildiği sorusu, önem kazanmaktadır. Bozkurt Nuhoğlu, şu değerlendirmeyi yapıyor: "68 4. "Devletçilik" dönemi, önce duraklama, sonra çökme sürecine girmişti. Bu gelişmede D.P.nin 1946'dan itibaren büyük sermayeyi ve İstanbul basınını yanına alarak yürüttüğü anti-devletçi	1. Aynı çalışmada öncü peptitte yer alan aminoasitlerin (serin, treonin ve sistein) spesifik hücre gelişmi, hücre yoğunluğu ve nisin üretim seviyesi üzerine **etkili olduğu** ve sentetik besyerinde % 0.1 oranında kullanılmaları durumunda nisin üretim düzeyini % 50 artırdıkları belirlenmiştir. 2. Araştırmada, havanın sürükleme etkisinin ve ipliğin çeşitli yüzeyler ile temasının iplik tüylülüğü değerleri üzerinde **etkili olduğu** deneysel çalışma sonuçları ile kanıtlanmıştır. 3. Çünkü, bu yöntemin dayandığı varsayım, kur değişmelerinin sadece cari varlıklar ve borçlar üzerinde **etkili olduğu** şeklindedir. 4. maliyet fonksiyonunun ve faktör piyasalarının özelliklerini yansıtır. Bunun dışında bazı modellerde dışsal ya da sabit kabul edilen mal piyasalarındaki dalgalanmaların da faktör talebi üzerinde **etkili olduğu** kabul edilir. Bu çalışma için temel alınan modelde de hem emek piyasasındaki gelişmeler hem de ekonominin bütününde meydana gelen dalgalanmaları dikkate alan bir yaklaşım tercih 5. Üç verimlilik ölçütünün ayrı ayrı analiz edilmesi ile elde edilen sonuçlar Tablo 1'de toplulaştırılmış olarak verilmiştir. Hangi değişkenlerin daha çok hangi verimlilik göstergeleri üzerinde **etkili olduğu** kolayca anlaşılmaktadır. Tablo 1: Bağımsız Değişkenlerin Verimlilik Göstergelerini Etkileme Gücü Ayrıca, söz konusu tablo daha detaylı hazırlanarak EK-1'de sunulmuştur. EK-1, hem analize dahil edilen bankaların 6. Kolay veya zor köklenen çeliklerin kök oluşumunu etkileyen biyokimyasal faktörlerin

baskıya yetiştirilmek için gözden geçirilmeden yazılmasının **etkili olduğu** anlaşılıyor. 9. Bunda elbette ticari ve ekonomik ilişkilerin günümüzde arz ettiği karmaşık yapının **etkili olduğu** muhakkaktır. 10. Şiddet davranışlarının üzerinde durularak olayların sorgulanır tarzda ele alınması durumunda yeni karşıtlıklar, çatışmalar ve gerginlikler oluşturulacağı gibi endişelerin haber sunumlarının bu şekilde yapılmasında **etkili olduğu** söylenebilir. 11. sonra verilecek iyi bir mesleki eğitimle gerçekleşeceği tüm açıklığı ile görülmektedir. İlkokul mezunu öğrencilere düzenlenen anketin sorularından çıkan sonuçlara bakıldığında, meslek seçiminde öğrenci velilerinin **etkili olduğu** gözlenmiştir. Meslekleri ile ilgili herhangi bir ön araştırmanın yapılmadığı, rastgele meslek seçiminin yapıldığı anlaşılmıştır. Ortaokul mezunu çırak öğrencilere düzenlenen anket sorularından alınan cevaplarda ise meslek 12. Ama Süleymanoğlu'nun yüzde 30'a yakın oyu almasında bu vaadinden çok, ülkede yaşanmakta olan ekonomik bunalım ve fiyat artışlarının doğurduğu sıkıntı nedeniyle, seçimlerden önce ekonomik alanda yaptığı Özalvari mucize vaatleri ve Demirel'vari anahtar ve evleneceklere ev vaatlerinin **etkili olduğu** herkesçe kabul edilen bir şeydi. 13. İspanya'ya gidebilirim" tehdidinin **etkili olduğu** belirtildi. 14. birazcık o anlayış, o katman olsun... Bunun mantıki sonucunu merak edenler, bu partinin kurulduğundan bu yana sergilediği siyaset tarzını şöyle bir hatırlamalıdır. Bu tarzın **etkili olduğu** biricik etkinlik, "gelin bizden korkmayın, size de bir yer bulabiliriz" çağrısı yapmaktır. Kurulduğunun hemen sonrasında "şunu yapacağız"dan çok, "şu kadar sayıda olacağız" diye açıklama	propagandaların çok **etkili olduğu** unutulmamalıdır. 4. DEMOKRAT PARTİ DÖNEMİ (1950-1960) Gerek iktisat biliminin yeni teori ve ilkelerinden ve gerekse Batı Avrupa ülkelerindeki uygulamalardan etkilenmiş görünmeyen Türk halkı ve kamuoyu, 5. başta anlaşmalar olmak üzere diğer somut hükümlerin uygulamadaki kapsamının belirlenmesi açısından önemlidir1. Bu amacı belirlemede, ülkelerin bu yasayı kabul ederken yaşamış oldukları tarihi süreç **etkili olduğu** gibi, ülkeler veya uluslar arası kuruluşların ulaşmayı hedefledikleri yer de etkilidir. Ayrıca kanun uygulamrken ülkelerin o an içinde bulundukları ekonomik ve sosyal şartlar da etkili 6. kenara bırakarak, KKTC Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın görüşünü bile almadan, "Herkes müzakereye hazır görünüyor" açıklamasını yaptı. Bush'un bu tavrında Başbakan Tayyip Erdoğan'ın kendisine verdiği sözlerin **etkili olduğu** belirtiliyor. Annan'ı etkileyen bir başka faktörün de Yunan Dışişleri Bakanı Yorgos Papandreu ile telefon görüşmesi olduğu kaydedildi. Papandreu, Annan'a hakemlik ve referandum şartlarında Rum tarafının	yanı sıra anatomik yapının da köklenme üzerinde **etkili olduğu** belirlenmiştir. 7. Yüksek ekonomik kazançların ve mesleki başarının ailenin yaşam kalitesini yükselttiği, aynı zamanda aile yaşamından duyulan tatmin üzerinde **etkili olduğu** belirtilmektedir. 8. Taliban ve Kaide üyesi oldukları gerekçesiyle hiçbir resmi suçlama yöneltmeksizin ve herhangi bir yasal süreç başlatmaksızın Guantanamo'da tutmasına, uluslararası toplumdan gelen yoğun tepkilerin kararda **etkili olduğu** yorumu yapılıyor. Ancak "düşük" ve "yüksek" tehdit ayrımının nasıl yapılacağı belirsiz. Gazeteye konuşan bir ABD'li yetkili, "yüksek tehdit" arz etmeyen esirlerle ilgili görüşmelerin ocak ayına 9. dengesini tartıştığı SVAR modelinde PPP kısıtı kullanmamıştır. Modelde Lane'in (2001) bulgularına benzer sonuçlar elde edilmiştir. Nominal şokların uzun vadede reel kur üzerinde **etkili olduğu,** pozitif nominal bir şokun reel döviz kuru üzerinde hem kısa hem de uzun vadede etkili olduğu gözlenmiştir. Pozitif nominal şok reel kurun değer kaybına yol 10. Uzmanlar bu başarıda kasım ayındaki ekonomik dar boğaz sonrası kabul edilen canlandırma paketinin **etkili olduğu** görüşünde. 11. Yüksek ekonomik kazançların ve mesleki başarının ailenin yaşam kalitesini yükselttiği, aynı zamanda aile yaşamından duyulan tatmin üzerinde **etkili olduğu** belirtilmektedir. 12. Tüketim malları fiyatlarının yapışkan olduğu ekonomilerde, döviz kuru değişiminin tüketici fiyatlarında etkili olmadığı, ancak ticaret hadleri üzerinde **etkili olduğu**, bu durum karşısında firmaların talebinin ulusal mallar ve ithal ara mallar arasında değiştiğini gözlemiştir.

15. Bir dönem hakim ve savcı alımında tarikatların **etkili olduğu** söyleniyor.
16. Klimalar, çöl sıcaklarının **etkili olduğu** yaz aylarında büyük kolaylık sağlıyor.
17. * Bu silahlar hem mikroskobik, hem de bir kuluçka süresi sonunda **etkili olduğu** için, bunlara maruz kalanlar, belirtiler ortaya çıkana kadar, hedef olduklarının farkına varamazlar; bu arada salgın önlenemeden yayılmış olur.
18. Soğuk savaş ve detant dönemlerinin belirleyiciliği altında teşekkül eden ve değişen bölge devletleri arasındaki denge ve antlaşma arayışları, o belirleyiciliğin ortadan kalktığı günümüz koşullarında, geçmiştekinden çok daha fazla dar milli devlet çıkarlarının ve bölgesel nüfuz senaryolarının **etkili olduğu** bir zemine kaymıştır.
19. Küreselleşme ve küreselleşmenin oluşmasında **etkili olduğu** kabul edilen kitle iletişim araçları; özellikle de televizyon, toplumsal değişme üzerinde başlangıçta homojenleştirici bir etkiye sahip olmuş, daha sonraki süreçte ise, sıradanlaşma, yabancılaşma ve güvensizlik gibi duyguların ortaya çıkışı ile kimlik bunalımına yol açmıştır.
20. Bu mikroorganizmanın oluşmasında **etkili olduğu** hastalıklar aşağıda sıklık sırasına göre yüzdeleriyle gösterilmiştir.
21. Ancak diğer taraftan, ekonomik krizin **etkili olduğu** dönemlerde, iş olanaklarının Türkiye gibi ülkelere kaydırılmış olması, emperyalist ülkelerde işsizlik oranını artırıyor, devletlerin vergi gelirlerini ve sosyal güvenlik sistemlerinin prim gelirini azaltıyordu.
22. Ulusal kimliğin aşınma sürecinde eğitim sürecinin ve gelir düzeyinin belirgin şekilde **etkili olduğu**, yine araştırmanın bulguları arasındadır.

13. Diğer taraftan shiitake, beyin kanamalarının, damar sertliğinin, virüs enfeksiyonlarının ve daha birçok hastalığın önlenmesinde **etkili olduğu**
14. Ancak kriz dönemlerinde, vergi politikası önlemlerinden daha çok, bütçe politikası ile para ve kredi politikası önlemlerinin **etkili olduğu** gerçeği de göz önüne alınarak, vergi politikasının diğer politikalar ile birlikte bütünsel bir uyum içinde uygulanması gerekmektedir.
15. yıllardan beri kullanılıyor. Beta-Adrenerjik Agonistler grubundan olan bu ilacın kas volümünü ve aynı zamanda kas gücünü arttırdığını gösterdi. Güç artışı yaklaşık 0 civarında ölçülmekte. **Etkili olduğu** başlıca kas hastalığı türü FSH -Fasioscapülofumeral Distrofi. Ancak öteki nöromüsküler hastalıklarda da benzer etki yapabildiği anlaşılıyor. Bu ilacın hayvan modeli çalışmalarında kaslardaki atrofiyi önlediği gösterildi.
16. Alman düşünür, oldukça **etkili olduğu** için, ortodoks Marksistler tarafından "revizyonculuk" ile suçlanıp, şiddetli bir biçimde eleştirilmiştir.
17. kırılma olduğu görülmektedir, iktisadi gelişmelerle açıklanamayacak ölçüde büyük olan bu kırılmalarda, istihdam verisinin toplanmasında yapılan yöntem değişikliğinin ve 2000 yılında yapılan nüfus sayımı sonuçlarının **etkili olduğu** düşünülmektedir. Ancak, açıklanan verilerin "resmi" veriler olması nedeniyle, bu alt bölüm ve takip eden bölümlerde TÜİK istihdam verisinin açıklandığı biçimiyle kullanılmasının daha uygun olacağı düşünülmüştür.
18. da başlangıçta birer askeri karargâh niteliğinde olan Basra ve Kûfa gibi, ilk kuruluşlarındaki düzeni kaybetmişlerdir. Bu kentlerin ilk strüktürel özelliklerin sonraki gelişmede ne ölçüde **etkili olduğu** kolaylıkla saptanamaz. Örneğin, ilk karargâh kentlerin bir Roma kenti ya

		da askeri kamp gibi oluşunun, sonraki biçimlenmesini yönlendirdiği söylenemez. Genel olarak, bazı mimari ayrıcalıklar olsa 19. Çalışmamızda krom iyonu salınımı üzerine alaşımların, döküm yöntemlerinin ve artık alaşım kullanmanın çok **etkili olduğu** bulunmuştur. 20. ettiğinden kendisi de dahil pek çok arkadaşının o kitabı okuduğundan söz etmişti. Kitap satışlarının artmasında İnternette ve kitap dergilerinde yayımlanan bu tür yazıların çok **etkili olduğu** bilinmektedir. Öğrencileri okumaya çekmek için başta ders kitaplarında, kitap tercih motorunda ve İnternet sitesinde kitap tanıtımlarına yer verilmelidir. Bu tarz yazılar öğrencilere yazdırılarak onların katkılarının 21. Nokia'nın temsilcisi Başarı Elektronik'in satış müdürü Taciye Kılıçoğlu da şebeke şartlarının süre üzerinde çok **etkili olduğu** görüşünde. 22. Şu anda televizyonlarda sigarayla ilgili olarak yapılan yayınların çok **etkili olduğu** kanaatinde değilim. 23. 4. Daha çok, zekanın **etkili olduğu** ilk insan davranışı aşağıdakilerden hangisidir? 24. Moody's'den yapılan açıklamada, Türkiye'nin borç servisindeki iyileşmenin notun yükseltilmesinde **etkili olduğu** ifade edildi. 25. 22 yaşındaki Jaja bu sezon 17 maçta attığı 10 golle Metalist Kharkiv'in 2. sıraya yükselmesinde **etkili olduğu** gibi Beşiktaş'ın UEFA Kupası'na veda ettiği maçta da ağları 2 kez havalandırmıştı. 26. Kısaca holdinge bağlı ve yönetimlerinde **etkili olduğu** iki şirket arasında teşhir ve tanıtım sözleşmesi yapılarak bu sözleşme uyarınca şirketin pazarlayacağı ürünlerin teşhir ve tanıtımı yapılmış ve emsaline nazaran yüksek ücret ödenmiştir. 27. 4. Daha çok, zekanın **etkili olduğu** ilk insan davranışı aşağıdakilerden hangisidir?

		28. Sarımsak dışında soğan da antimikrobik etki açısmdan incelenmiş ve bu yönden **etkili olduğu** saptanmıştır. 29. İş etiğinin bu model çerçevesinde ulaşacağı en üst nokta, iktisadi, yasal ve toplumsal yaptırımların **etkili olduğu** işaretli alanda olmaktadır. 30. Beynin üç bölümlü bir yapı olarak incelenmesinde "evrimci" yaklaşımın **etkili olduğu** söylenebilir. 31. Ayrıca medyanın, STK'ların ve ilgili uluslararası kuruluşların etik konularında duyarlı, güçlü ve **etkili olduğu** durumlarda, özellikle kuruluşların ve üst düzey yöneticilerin etik dışı eylemleri yüksek riskler taşımakta, bu nedenle bu tür eylemlere yönelme olasılığı azalmaktadır. 32. Bu, ortaya çıktığı ve **etkili olduğu** alanlar bakımından son derece geniş bir alanda kendini hissettiren kavramsal bir dönüşüm. 33. gündemine aldığı, büyük ağırlık ve yer verdiği konular önemli olarak algılanmaktadır. Gündem kurma ve saptama araştırmaları sonucunda, kitle iletişim araçlarının toplumsallaşma ve siyasal toplumsallaşmada **etkili olduğu** görülmektedir. Bu nedenle kitle iletişim araçlarına, birçok konuda olduğu gibi siyasal toplumsallaşma konusunda da büyük sorumluluk düşmektedir. KİTLE İLETİŞİMİ VE TOPLUMSAL SORUMLULUK İletişim, insanların yaşamlarını 34. oldukça etkin bir aminoglikozid türevidir. Ticari şeklinde iki gruptan oluşmaktadır; A grubunda 4, B grubunda ise 5 amin molekülü vardır. B grubunun daha toksik **etkili olduğu** gösterilmiştir; ticari şeklinde B grubu, azınlıktadır. İşitme kaybı ilacın kesilmesinden sonra da oluşabilir. Gentamisin, Gram negatif infeksiyonlann, özellikle Pseudomonas infeksiyonlarına karşı en sık kullanılan antibiyotiktir.

		35. **Etkili olduğu** pazarın çapı nedeniyle gerek kendi geliştireceği, gerekse gelişmiş ekonomiler kaynaklı teknolojik üretimde üç büyük avantaj doğacaktır: Başka ekonomilerin geliştirdikleri teknolojilere gelişim süreci içinde erişebilecek ve teknolojinin gelişiminde yer alabilecektir; yarım milyarı aşan bir nüfusun hasta popülasyonuna erişimi nedeniyle uluslararası tıp bilimi odaklan ile etkin işbirliği sonucu yeni bilgiye gelişim süreci içinde erişebilecek ve gerek tek başına gerek başkalarıyla ortaklaşa girişimlerle geliştirdiği teknoloji ve bilginin etkin sirkülasyonunu sağlayacaktır. 36. Kendi Kendini Yönetme Yöntemi'nin ıslahevlerindeki bireylerin saldırgan davranışların tamamen azaltmada **etkili olduğu** ancak saldırgan davranışların tamamen ortadan kalkmadığı gözlenmiştir. 37. açıklamayınca, resim veya kimliği belirtecek başka bilgiler de yayınlamayın. Hiç kimsenin sabıkalı olduğunu yazmayın ve polisin açıklamaların eleştirel değerlendirin49." İsveç'te basının kendi kendini sınırlandırmasının **etkili olduğu** görülmektedir. 1916'da kurulan "İsveç basın konseyi"nin, konseyi"nin, basın ahlâkını ihlâl eden yayınlara karşı ekonomik müeyyide uygulama ve konseyin kararını aynen yayınlamakla cezalandırma yetkisi bulunmaktadır, İsveç'te, 38. Bu ilaçlar sınırlı sayıda hastada kısa süreli **etkili olduğu** ve istenmeyen yan etkilere yol açabildiği için gerekmedikçe ilaç kullanılması önerilmiyor." 39. Sonuçta istenilen düzeyde bir ürün elde edildiği anda da öğretme öğrenme sürecinin **etkili olduğu** ifade edilir. 40. Nitekim yazımızın başında söz ettiğimiz dünya çapındaki romanların ait oldukları ülkelerin ulus olma / ulusal kimlik edinme sürecinde et**kili**

		olduğu düşüncesi, artık tartışılmasına bile gerek duyulmayan bir gerçek olarak kabul edilmektedir. 41. Son 20 yıldır akademisyenler hizmet reklamlarının ne tür özellikler taşıması gerektiği ve hizmetlerde hangi yaratıcı stratejilerin **etkili olduğu** konusunda çeşitli kuramsal çerçeveler geliştirmişlerdir. 42. Evet baktım fiyatlara baktım ama sonra bingoyu kullandığım için ve soda **etkili olduğu** için bingoyu aldım bingo daha pahalı normalde ama kullandığım için onu aldım. 43. de Refah olduğunu gösteriyor. Yani Erbakan ve arkadaşları uzun süredir seçenek olma iddiasındaydılar. Ayrı bir yaşam biçim öngörüyorlardı. Adil düzen diyorlardı ve bu propagandalarının **etkili olduğu** gözleniyor. Özellikle, büyük kentlerdeki yoksullaşma da dikkate alınırsa, İstanbul, bunu, bu sonucu veriyor. Burada Refah'ta ciddi bir tırmanış var. Bu aynı zamanda merkezdeki partilerden bir 44. Biçimsel araçlar, daha çok yayıncının ve yayınevinin politikasının **etkili olduğu** unsurlardır. 45. Ülkemizde 1980'den itibaren gelişen ekonomiye paralel olarak ekonomi basınının da hızla geliştiği ve ekonomik politikalarda **etkili olduğu** kaydedildi. 46. Böyle bir ortamda, yapısal kaynaklı işsizliğin çözümünde Keynesyen istihdam programlarının pek **etkili olduğu** söylenemez. 47. Nitekim bu hedefe yönelik araştırmalarda; ahşap ürünlerde çevreye uygunluk etiketinin yer almasının tercihte önemli olduğu, mobilya kullanıcılarının emprenye edilmiş ahşap ürünlerin emniyeti ve bu ürünlerin sağlığa etkisi açısından olumlu düşündükleri, ancak sağlık açısından bazı tereddütleri de olduğu, Yeni Zelanda'da mobilya üretiminde kullanılan

		ahşabın temin edildiği orman tipinin, çevreye uygunluk etiketinin olup olmadığının (plantasyonlar doğal ormanlara tercih edilmektedir) ve garanti süresinin tüketici tercihlerini etkilediği, Finlandiya'da ahşap konut mobilyası tercihinde sıra ile kalite, tasarım, sitil, reklam, ve fiyat'ın öncelikli olduğu (4), ahşap konut mobilyalarında yapısal özellik göstergelerinin mevcudiyetinin ürün seçiminde bir dereceye kadar önemli olduğu, Güney Almanya'da mobilya pazarlamada etkili olan faktörlerin tasarım, malzeme, fiyat, çevreye zararsızlık, ve üst yüzey işlemleri şeklinde sıralandığı, Çin mobilya endüstrisinde yonga levha, sert ağaç keresteleri, işlenmiş ara ürünler ve MDF'nin en çok kullanılan malzemeler olduğu ve yüksek gelir gruplarında masif veya kaplamaların laminasyonu ile oluşturulmuş mobilyaların tercih edildiği, Türkiye/Trabzon'da yaşayan tüketicilerin mobilya seçiminde kadınların ön planda olduğu;kullanışlılık, kalite-dayanıklılık, ve estetik unsurların seçimde öncelikli olduğu, Türkiye/Ankara'da yaşayan tüketicilerin mobilya satın alma kararlarını kullanışlılık, kalite-dayanıklılık, ekonomiklik, işçilik kalitesi gibi mobilya ürün özelliklerinin etkilediği, döşemelik kumaşlarla ilgili kolej öğrencilerinin renk tercihinde ton , değer ve parlaklığın **etkili olduğu** belirtilmektedir. 48. Uzmanlar bu başarıda kasım ayındaki ekonomik dar boğaz sonrası kabul edilen canlandırma paketinin **etkili olduğu** görüşünde. 49. Nihayet, işçilerin örgütlenme özgürlüğüne bazı sınırlamalar getiren ve grev hakkını geniş ölçüde yasaklayan 25 Eylül 1908 tarihli Tatil-i Eşgal Kanun-u Muvakkatı'nın kabulünde, İktisat nazırının müşaviri ve Alman sermaye

		çevrelerinin adamı Kont Ostrog'un **etkili olduğu** bilinmektedir. 50. Neden bazı insanlar eşcinseldir? Cinsel yönelimler üzerinde çalışan pek çok araştırmacı bu durumun hem genetik hem de çevresel faktörler tarafından belirlendiğini düşünmektedir; fakat bu faktörlerin hangi oranlarda etkili olduğu bilinmemektedir. 51. Yaşadığı dönemin dini-sosyal olaylarını analiz edebilen, bu olayları yönetme ve yönlendirme strateji ve siyasetini belirlemede son derece isabetli görüşler ortaya koyabilen; doğu toplumlarının etnik ve dini kökenlerine vâkıf bir şahsiyet ki, gerek Yavuz'un Doğu seferi, Mısır seferi ve halifenin Mısır'dan alınarak İstanbul'a getirilmesi sırasında uyguladığı strateji, gerekse bu seferlerden sonra Osmanlı'nın Doğu ve Mısır'da uyguladığı idare siyasetinde, ortaya koyduğu görüşlerin büyük oranda **etkili olduğu** bir gerçektir. 52. Böylece de kişinin irâde gücü ve vicdanının gelişip olgunlaşmasında **etkili olduğu** düşünülebilir. 53. önemli etkenlerden biri hiç kuşkusuz dindir. Toplum hangi inancı benimsiyorsa o inancın ve uygarlığın dilini de benimsiyor. Türkler'in dil/alfabe dil/alfabe değiştirmelerinde bu düşüncenin oldukça **etkili olduğu** görülür. Uygur alfabesi Hıristiyanlığın, Arap alfabesinin de İslâmiyet'in etkisiyle gerçekleştiği gibi. Millet olmanın temel özelliklerinden birinin dil olduğunu daha önce belirttik. Buna rağmen dili kendi 54. Katı sabit kur sistemi, Arjantin uygulamasında enflasyonist süreçlerin kontrol altına alınmasında oldukça **etkili olduğu** gözlenebilir. 55. Küme destekli bireyselleştirme tekniğinin, hem akademik başarı hem de duyuşsal özellikler

		üzerinde oldukça **etkili olduğu**, Bryant, Oishi, Slavin, Madden ve Leavey, Slavin, Leavey ve Madden, Slavin ve Kanveit tarafından yapılan araştırmalarla da desteklenmektedir. 56. Bu türün örnek toplanan her yerde bulunduğu ve oldukça **etkili olduğu** tespit edilmiştir. 57. Daha önceki verilerde, rektörlük birimlerinde belge sorunlarının daha az yaşandığının ortaya çıktığı göz önüne alınırsa, 3. grupta toplu imha yapılmamasının bu noktada **etkili olduğu** düşünülmektedir. 58. Bu konuda çocuğa medyanın nasıl işlediği, haberin oluşumunda nelerin **etkili olduğu**, haberde sunulan gerçek ile dünyasal gerçek arasında fark olup olmadığı, fark varsa bunun nedeninin ne olduğu, kendisini nasıl koruyacağı konularında "Medya Okuryazarlığı" eğitimi verilmelidir. 59. Modern öncesi geleneklerin ve modern dönüşümlerin milletin/milli-devletin oluşumunda ne kadar ve nasıl **etkili olduğu** ile ilgili olarak yukarıdaki kuramcılar arasında net bir görüş birliği söz konusu olmasa da, milletin modernliği ve milliyetçiliğin olumsallığı konusunda hem fikir oldukları belirtilebilir. 60. Kız-erkek öğrenciler arasında cinsiyet eşitliğinin sağlanmasında katılımcı modellerin **etkili olduğu** gözlenmektedir. 61. Modelle olgunun birbirine karıştırılması sonucunda ise olgular hakkında akla gelebilecek her türlü yorumun yapılması söz konusudur ve bu yorumların hepsi bir olgunun tüm modellere ait olabilmesi durumunda gerçektir; yani bir olgunun ortaya çıkmasında bir çok model **etkili olduğu** için, o olgu hakkında bir çok model dahilinde açıklama yapılabilir.

		62. Dinin egemen olduğu dönemde "Tann inancı", milliyetçiliğin **etkili olduğu** dönemde "ulusal sadakat" buna örnektir. 63. Hatta bazı sosyologlar devletlerin oluşumunda bile milletlerden ziyade milliyetçiliğin **etkili olduğu** görüşündedir. 64. Norşuntepe'deki ve daha genel olarak bu bölgedeki Eski Bronz III'de şehirleşmenin Mezopotamya **etkili olduğu** kabul edilmektedir40. 65. Ancak, Karadeniz'in hidrografik özelliklerinin, az yoğun olan yüzey sularını, çok daha yoğun olan dip sularından ayıran sürekli bir haloklin tabakasının varlığından dolayı, bu tabakanın üzerinde kalan su kütlesinde **etkili olduğu**, bunun altında kalan tabakada durgun su kütlelerinden dolayı etkisini yitirdiği bilinir. 66. İş etiğinin bu model çerçevesinde ulaşacağı en üst nokta, hem iktisadi hem de siyasal sosyal kurumların **etkili olduğu** ve aralarında denge olduğu (I) nolu durumdur. 67. Nitekim, ekonomi, bankaların durumu, finans piyasaları, özelleştirme, dış politika gibi bir çok konudaki temel siyasetin belirlenmesinde Milli Güvenlik Kurulunun **etkili olduğu** muhakkaktır. 68. Fakat sarkolemmal K+ATP kanallarını bloke eden HMR 1098 ya da HMR 1883 kullanılarak diazoksitle oluşturulan korumanın ortadan kaldırılabilmesi üzerine, kullanılan aktivatör veya blokörlerin varsayıldığı kadar seçici olmadığı, mitokondriyal K+ATP kanalları daha fazla olmak üzere her iki kanalın da korumada **etkili olduğu** ileri sürülmüştür. 69. Kitle iletişim araçlarının ülke ve dünya sorunları hakkında kamuoyuna bilgi vermesi ve bu konulardan hangisinin kamuoyunda önceliğe sahip olması gerektiği konusunda **etkili olduğu** görüşü kabul edilmektedir.

		70. ridibunda larvaları üzerindeki toksisitesini karşılaştıracak olursak; % 25'lik malathion'un jR. ridibunda larvaları üzerinde saf aktif malathion'a oranla daha düşük konsantrasyonlarda etk**ili olduğu** görülmektedir. 71. Anadolu'daki mistik ortamın oluşmasında Moğol istilasıyla Anadolu'ya gelen müslümanlığı farklı yorumlayan kitlelerin **etkili olduğu** düşünülebilir. 72. LAHANA: Kansere karşı **etkili olduğu** bilinen sebzelerin başında gelir.

“Etkin ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. söyledikleri benim için kesindir asla üzerinde şüphe duymam. Sende doktorunun söylediklerine hiç şüphesiz inan. bu konuda az çok bişiler biliyorum evet ama anksiyete üzerimde **etkin olduğu** için daha çok buna odaklandım depresyona giren her birey iyileşmeye yakın mani atakları yaşar mı diye sormuşsun... yaşayan çok örnekleri var... ama yaşamayanlarda var... depresyon 2. olarak güçlendirilmesi, bunun için de radyo-TV atağına girişilmesi ve bir "Enformasyon Bakanlığı" kurulması da vardı. İlginç bir başka önlem olarak da, "Özellikle Hizbullah örgütünün **etkin olduğu** bölgelerde 'din telkin grupları' oluşsun. Bunlar aydın din adamlarından oluşsun. Bölgeyi gezerek ülkenin bölünmez bütünlüğünü anlatsınlar", önerisi göze çarpıyordu. MGK raporunun "genel şartları ile kabul 3. ve tefeciliğin ortadan kaldırılması gibi faaliyetlere girişilmesi, gecekondululara yardım vb. pratikler Devrimci Yol söyleminin "halkın somut sorunlarından hareket etme" şiarının ürünleridir. 1970'lerde Devrimci Yol'un **etkin olduğu** bölgelerde yaşayan ahalinin hafızasında hâlâ izleri bulunan "Dev-Genç'liler" imajının temel öğelerinden biridir bu. "Halk iktidarı" ve popülizmin edimsel çelişkileri Yukarıda, "halk"ın "halk"ın bir yazım yüzeyi 4. Oradaki turistik, kaliteli oteller çok ucuz fiyatları o kriz dönemlerinde, terör döneminde, PKK'nın çok **etkin olduğu** dönemde turistleri çektiler. 5. ne zaman başımı örteceğim değil; ne zaman örtebileceğim idi. Ankara Koleji'nden mezun olup Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne girdiğim yıl olan 1986'da örttüm başımı. Yasağın **etkin olduğu** yıllar... O yıllarda yasak söz konusuydu ama	1. epifizleri çıkartılmış deney hayvanlarında da taklit edilmesi ve epifiz ekstrelerinin enjeksiyonuyla puberti praecox'un tedavi edilebilmesi nedeniyle bu organın, cinsiyet organlarının gelişmeleri ve işlevleri üzerinde **etkin olduğu** düşünülmüştür. Epifiz bezi bir 5-hidroksi indol bileşiği olan melatonin'i sentezler (Bu hormon, bezde bulunan N-asetil transferaz ve hidroksi-O-metil transferaz (NAT ve HIOMT) enzimlerinin katalizörlüğünde sentezlenir). 2. muhafaza ve müdafaa etme etkinliğidir. Kavram genel ölçüler içerisinde ele alındığında yeryüzünde ezilenleri korumak için, eylemsel cihada yüreklendirmek için, müstaz'af kavramının bir simge olarak **etkin olduğu** bir anlamı bile çağrıştırabilir. Cihad hareketinin şiddet yöntemiyle karşılaşması ya da İslâm'ı bütün yönleriyle, bütün kurumlarıyla şiddet temeli üzerinde koruyup kollayabilmek için şiddet unsurundan başka 3. gibi görmüştür. Hem siyasal/ideolojik hem yazınsal açıdan. Solun bu tutumunun sürekli olmadığını söylemek gerekir elbet, ama bu bakış açısının belli bir dönem içinde **etkin olduğu** da kesindir. Türkiye sağı ise Yahya Kemal'i nerdeyse refleks olarak benimsemiş, onda söylediklerinden fazlasının bulunduğuna inanmıştır. Sağ, Yahya Kemal'de bireşim nosyonuna ilişkin öğeleri rejime karşı	1. Q yükü, reaksiyon ısısının **etkin olduğu** ilk 50 dakikada reaktör sıcaklığını 103°C de sabit tutmak için düşmekte daha sonra hemen hemen sabit kalmaktadır. 2. Çetinkaya ve ark. (1996), O. mykiss üzerine yaptığı çalışmada 2.5 ppm 17a -MT balıkların iştahı, gelişmeleri, yemin ete dönüşüm oranları üzerine **etkin olduğu** fakat 5 ppm 17o-MT ile gelişmenin kontrol grubundan daha az olduğunu, bu da 5 ppm 17~-MT'nin O. mykiss'lcrin gelişmeleri üzerine olumsuz etkilere sahip olduğunu bildirmektedirler. 3. ise membranda oluşan porların kapanması sonucunda ilaç taşıyıcı sistem oluşmaktadır Eritrosit membranı yarı geçirgendir. Kolesterol ve fosfolipidden oluşmuştur. Yapılan araştırmalar sonucunda kolesterolün eritrositin şeklinde **etkin olduğu** bulunmuştur. Yine membran yapısında membra-nın iskeletini oluşturan proteinler vardır. Bunların 60-75'ini spektrin adı verilen protein teşkil etmektedir ki bu diğer proteinlerle birleşerek eritrositin şeklini vermekte 4. Bu ise, eğitimin kazançlar üzerinde **etkin olduğu** savını doğrular niteliktedir. 5. yaygın olmadıkları kabul edilebilir. Ancak, sağlık hizmetlerinde etkinlik ölçüsü olarak ameliyat sayısı veya ameliyathane kullanım süresi gibi daha gerçekçi kriterler kullanıldığında, özel kesimin yeterince **etkin olduğu** görülmektedir. Hizmet sunumunun, "piyasa kurallarına göre" yapılmasının doğru olup olmadığı tartışılmaktadır. Bu konuda, düşük gelirlilerin de

yaptırım, rektör ve dekanların inisiyatifine bırakılmıştı. Mesela Hacettepe Tıp Fakültesi'nde yasaktan hiçbir şekilde taviz verilmezken İstanbul'daki tıp fakülteleri

6. Şimdi size göstereceğimiz örnekte virüsün **etkin olduğu** makineye yükleyeceğimiz ve "KAROB" ismini verdiğimiz anti virüs programı bir kaç dakika içinde herhangi bir risk olmadan virüsü temizleyecek ve makineyi eski haline getirecektir.
7. ülkedeki çeşitli üslere konuşlandırılacak. Daha sonra 30 gün sürecek silah toplama ve imha etme işlemi başlayacak. UÇK'nin elinde 2500 piyade silahı bulunduğu sanılıyor. UÇK'nin **etkin olduğu** bölgelere giden AFP muhabirleri, gerillaların elinde Kalaşnikof marka tüfekler, havan topları, füze rampaları ve dürbünlü tüfekler bulunduğunu belirttiler. NATO birliklerinin görevleri arasında çatışmalara müdahale etmek
8. ve antidemokratik bir siyasi espriye sahipken, Dokuz Işıkçılık, Türk toplumculuğuna, sosyal-psikolojik (manevi) bir soyculuğa ve gerçek demokrasiye inanmaktadır." İşler değişince sözler de değişiyor. Sosyalizmin **etkin olduğu** bir dünyada ırkçılık manevi soyculuğa, nasyonal-sosyalizm de Türk toplumculuğuna dönüşüveriyor. Gerçek demokrasi ise her zaman bildiğimiz burjuva diktatörlüğü olmaya devam ediyor. Bunlara bir son ek
9. Yani Türkiye kadar sorumsuzların **etkin olduğu** ülke çok azdır.
10. Bu kitle ve onları sürükleyecek hareket, PKK'nın **etkin olduğu** yıllarda her şeye rağmen yine de aşmamış olduğu belli sınırları, başvurmaktan uzak durduğu yöntemleri kolaylıkla hiçe sayabilecek, salt ve sınırsız bir şiddetin dili ve mantığıyla örtülmüş bir Kürt milliyetçiliğine sımsıkı sarılmış halde önümüze çıkacaktı.

insanca bir hizmete layık oldukları prensibinden hareket edilmelidir. Herkes

6. 5.'teki 5.'teki kesikli çizgi ile belirtildiği biçimde, sermaye maliyeti borç/özsermaye borç/özsermaye oranından, yani sermaye yapısından kesinlikle etkilenmemekte ve sabit kalmaktadır. Çünkü, sermaye piyasasının tam **etkin olduğu** varsayıldığından, yatırımcılar borç/özsermaye borç/özsermaye oranında meydana gelen değişimlere anında tepki gösterebilmektedirler. Ayrıca, Modigliani-Miller'in Modigliani-Miller'in Modigliani-Miller'in 2. önermesinde de belirtildiği üzere, kaldıraçlı firmanın beklenen getiri oranı
7. Mahkemesi tarafından yargılandı; 24 kişi çeşitli hapis cezalarına çarptırıldı. TKP Genel Sekreteri Şefik Hüsnü gıyabında 15 yıl hapis cezası aldı. 1936 yılında yönetiminde TKP'lilerin **etkin olduğu** Amele Teali Cemiyeti tamamen Kemalist kadroların denetimine verildi, daha sonra da kapatıldı. 1927 yılında parti üst düzey yöneticisi Vedat Nedim Tör'ün parti arşivi ile birlikte
8. yarışma sonucunda birincilik ödülü alan bu projede, kendi içinde derinliği olan bir düzen ve disiplin oluşturulması amaçlanmış. Batı'dan gelen biçim etkilerine karşı Uluslararası Tarz'ın **etkin olduğu** bir ortamda tasarlanan bu otel binası, yerel mimarlığın tarihi özelliklerinin değerlendirilme kaygısı ile kendini öne çıkarmaktadır. Bu düşünceye paralel olarak arka cephedeki kafes yüzeylerin gergin,
9. gazetesinden Nasuhi Güngör dostumuz, "bize katılmadığının" altını çizdikten sonra Carnegie'nin Yahudi ağırlıklı bir vakıf olduğunu, ayrıca Hindistan'da Hindulara destek olduğunu yazmış. Carnegie'nin yönetiminde Yahudilerin **etkin olduğu** doğru, ancak Hindulara destek olup olmadığını öğrenebilecek

11. 90'lı yıllar müslümanların iktidara koştuğu, iş piyasalarında **etkin olduğu**, görünürlüğün ve görünümün önem kazandığı yıllardı.
12. Tarikat ve şeriat yandaşı çıkarcıların nerelere tırmandığı, nasıl **etkin olduğu** da izlenmektedir.
13. Türkiye'de bölgenin ayrılıkçı liderlerinin ve militanlarının **etkin olduğu** da gözlenmektedir.
14. Bir ABD'li üst düzey yetkili de Afganistan'da 100 komandonun Taleban'ın hâlâ **etkin olduğu** güney bölgelerinde, Taleban ve El Kaide'ye karşı gizli operasyonlar yürüttüklerini, yolları kapattıklarını ve ABD uçaklarının inebileceği alanlarda keşif yaptıklarını bildirdi.
15. demek Çağan Irmak'ı kurtarmaz ve bu filmde verdiği mesajlar üzerinden onu eleştirmemizin önünde bir engel oluşturmaz. Aile bağları, bizim gibi feodal değer yargılarının hala **etkin olduğu** ülkelerde çok güçlü bir bağ olarak karşımızda duruyor. Sadık'ın evi terkettiği dönemi dış seslerle verirken yönetmen, Sadık üzerinden o dönem devrimcilerini karikatür tipler olarak yansıtıyor.
16. Müteakiben yasal olarak hamiline yazılı mevduat sertifikalarının düzenlenmesine olanak verilmiş olmakla birlikte, kara paranın aklanmasının önlenmesine yönelik mevzuatın düzenlenmesi aşamasında, hamiline yazılı mevduat sertifikalarının da hesap sahibinin kimliğinin gizlenmesinde **etkin olduğu** ve bu şekilde hesaptaki paranın kolayca devrinin mümkün olduğu dikkate alınarak, hamiline yazılı mevduat sertifikaları uygulamasına son verilmiştir.
17. araçları vasıtasıyla her türden inanç, kültür, imaj, değer, mal,ideoloji, mal,ideoloji, politika ve yöntem anında ithal ve ihraç edilebilmektedir. Medya denilen kitle iletişim araçlarının en **etkin olduğu** yöreler geri kalmış ülkelerin olduğu yörelerdir. Onlar medenileşecek, batılı olacak, uygarlaşacak ve tüketici

istihbarat kaynaklarım yok. Ancak, ne farkeder! Hatta, bu gerekçeler Nasuhi beyin "bize katılmasını" ve raporu daha da önemsemesini

10. insanların etkilediği günümüzde ilişkilerin çerçevesi de ekonomik çıkar ilişkisi olarak belirginleşmiştir. Hayatı değer yargılarından soyutlamak mümkün değildir. Buna göre hayatın her safhası ve insanın **etkin olduğu** her şey, her davranış ve faaliyet, sahip olunan değerlerin ve inanç yargılarının tesiri altındadır, onlara göre biçimlenir. Her ne kadar insan davranışları tarihin başlangıcından beri
11. Ampirik uygulamalara bakıldığında, işgücü piyasasının katmanlı yapısının ortalama gelirler üzerinde **etkin olduğu**, diğer bir ifadeyle katmanlı işgücü piyasasında gelir eşitsizliğinin önemi vurgulanmaktadır.
12. Bu ölçüt kullanılarak yapılan araştırmalardan sermaye kontrollerinin, kullanıldığı dönemlerde sanayileşmiş ülkelerde **etkin olduğu** ya da, en azından, kontroUerdeki aşınmanın ülkeler arasındaki faizleri eşitleyecek düzeyde olmadığı sonucuna ulaşılabilir (Epstein ve Schor, 1992; 146).
13. İçeriğindeki sülfür düzeyi ile ilişkili olarak sarımsak tozlarının AFB1 aracılıklı karsinojenezin önlenmesinde **etkin olduğu** belirlenmiştir34.
14. serbest bırakmasıyla rotasını tecrübeli teknik adama çevirmişti. Bu kararda, geçtiğimiz aylarda Deportivolu futbolcular arasında yapılan "Irureta'nın yerine kim gelsin" anketinden Del Bosque isminin çıkmasının **etkin olduğu** öğrenildi. Aurelio sevinci Samsunspor maçının hazırlıklarını dün basına kapalı tek idmanla sürdüren F.Bahçe'de Aurelio sevinci yaşandı. Önceki gün yapılan çalışmada Selçuk'un darbesiyle sakatlanan Brezilyalı'nın dün

olacaklardır. Misyonerler Sezar'ların elinde araç olduğu kadar, ideoloji ve teknoloji de aynı
18. Doğu Marmara makaslama zonunda depremin en **etkin olduğu** Avcılar'da 17 Ağustos depremi sonrası ölçülen ivmelere baktığımızda Haramidere'de, Avcılar'da 0.25; kıyıda ise 0.19 gibi en yüksek değerler elde ederiz.
19. Bunlar, PKK'nın deyimiyle asimilasyonun en **etkin olduğu** beyaz katliam" girişimlerinin uzağında kalmışlardı.
20. Bingöl'den çıkan terör ekibinin, Avrupa'da da e**tkin olduğu** görüldü.
21. Ayrılıkçılar ormandan çıkıp iktidara gelecekler, sonra bir kurucu meclis toplanacak, resmi daireler devralınacak, parlamenter temsil için gerekli yasal düzenlemeler yapılacak, İslami Cephe'nin **etkin olduğu** daireler ayıklanacak ve yerine laiklerin belirlediği elemanlar yerleştirileceklerdi.
22. Birincil küme ilişkilerinin egemen olduğu bir topluluktan büyük kente göçen birey, insanlar arasındaki ilişkilerin akılcı ve salt kişisel çıkarlara bağlı oluştuğu ve işlevsel belirginliğin **etkin olduğu;** teknik bir deyişle ikincil ilişkilerin geçerli bulunduğu değişik bir topluma girmektedir. Burada artık ilişkilerin niteliği geleneklere, göreneklere, aile ve akrabalık esasına göre değil, ilişkilerinin içinde
23. MSS başta olmak üzere tüm dokulara geçebildiğinden, duyarlı anaerobik bakterilerin **etkin olduğu** beyin apsesi, akciğer apsesi, deri ve yumuşak doku enfeksiyonları, kemik ve eklem enfeksiyonları gibi ciddi anaerobik enfeksiyonların ve polimikrobiyal enfeksiyonların (karın ve pelvik enfeksiyonlar) tedavisinde birleşik tedavide kullanılabilen etkili bir anti-mikrobiyaldir.
24. Milli eğitim olarak başlıyosun, milli eğitimde başlıyosun ama Avrupa Birliği şey fonu karşılıyor. İzin mizin alıyosun valilikten yurtdışına çıkma izni. Tüm maliyetlerini masraflarını ordaki okul karşılıyor.

15. Kadınları kısıtlayan Suudi Arabistan gibi ülkelerin ilgi göstermemesini anlıyorum da, Türkiye gibi kadınların çok **etkin olduğu** bir toplumdaki ilgisizliği anlayamıyorum diyor Nancy Barry.
16. verir, yapım sırasında sanatçıları denetlerdi. Genellikle rahip ya da din bilimci olan bu kişiler, kuşkusuz Skolastik öğretinin verdiği düşünce yapısıyla sanatçıları yönlendirmekteydi. Toplum üzerinde **etkin olan** Skolastik düşünce, toplumun sanat yapıtından beklentilerini de etkilemiştir. Bir Gotik katedrale giren Ortaçağ insanı, bildiği dinsel öyküleri, imgelerde, kendisinin kavrayabileceği açık-seçiklikte görmeyi, okuyabilmeyi isterdi. Bu
17. Büyük bir imparatorluğun sınırları içersinde ve yönetiminde asırlarca bir arada yaşamış olmanın taraflarda yarattığı ruh haletinin olağan bir sonucu olarak Türkiye'nin komşuları üzerinde en çok **etkin olduğu** tek ülke Yunanistan'dır.
18. TİKA, **etkin olduğu** ülkelerdeki faaliyetlerini daha da yoğunlaştırırken, yeni coğrafyalara planlı bir şekilde açılmaya devam edecektir.
19. Palin bütününü periyodik olarak oynatarak hatve değişimi vermek yerine; aerodinamik taşımanın **etkin olduğu** üçte dörtlük kısmına yerleştirilen firar kenarı flaplarının periodık hareketleriyle rotor kumandası sağlaması birçok Kaman helikopterinde başarıyla uygulandı.
20. gönüllü kuruluşların desteği sağlanmalıdır. 4.7.6 Park Örgütü ve Finansman Dünyadaki uygulama örnekleri incelendiğinde, doğa parklarının alan düzeyinde, ulusal sistemle bağlantılı olmak koşuluyla, yerel otoritelerin **etkin olduğu** bir yönetim yapısına sahip olduğu görülmektedir. Alan düzeyinde yeterli personel, araç ve finansal olanaklar etkin bir yönetim için ön koşullardır. Bugün Ayvalık Adaları Doğa Parkı'nda

Valla herkes gidiyo yani. Biz tek biz gidemiyoruz. Biliyosun AKP **etkin olduğu** için onlarla bağlantılı olanları gidiyor. Herkes yurtdışına gidiyor valla. Bu aralar moda oldu yurtdışına gitmek. Biz daha şurdan Suriye'yi bile geçemedik... 25. Sanat tarihinin mevcut verilerinin yeniden incelenmesi sonucunda, sosyal sistemin örgütlenmesinde **etkin olan** başat öncüllerinden biri olduğu görülen "toplumsal cinsiyet farklılaşması" ideolojisine dayanan şu entellektüel vaziyet alışların olduğu iddia edilmektedir:		21. Bununla birlikte, dilin dört temel boyutu (konuşma, dinleme, okuma, yazma) dikkate alındığında dilsel faaliyetlerin gerçekleşmesinde tüm duyu organlarımızın **etkin olduğu** gözlenmektedir. 22. Latince, Yunanca okutuyoruz biz. Bütün bunları okuturken, öğrencilere verdiğimiz, fakültemizde oluşmuş bir mantalite var. Bu mantalite Türkiye'deki entelektüel İslami anlayışta büyük çapta etkin olmuştur. **Etkin olduğu** için de Türkiye'de özellikle dini hayatı iyi bilen, yaşayan ve dini düşüncenin içerisinden gelen insanlar, gerek ülkenin, gerekse dünyanın konjonktürünü hesaba katmadan akılsızca bir adım 23. İnternet'in eğitime girdi olarak katkısının oldukça **etkin olduğu** düşünülürse, bu ortamda insanların birbirlerinden öğrenme becerilerini geliştireceği düşünülebilir. 24. deneyinde Kirby Bauer disk difüzyon yöntemi kullanılmıştır ve 12 bakteri ile 3 mayaya karşı etkinlik belirlenmiştir. Actinomycete izolatlarmın %35'inin çeşitli bakteri ve mayalara karşı **etkin olduğu** saptanmıştır. Anahtar Sözcükler: Actinomycete, Antibiyotik Aktivitesi, İzolasyon. 1. GİRİŞ Actinomycete'ler, Gram pozitif, dallanan tek hücreli mikroorganizmalar olup, birçoğu toprak ve organizma dışında saprofit olarak bulunmaktadır. 25. Modern Portföy Teorisi ve Finansal Varlık Fiyatlama Modeli (FVFM) Etkin Pazar Hipotezi' ne dayanmaktadır; FVFM' nde, **etkin olduğu** varsayılan bir pazarda risk ve getiri kavramları üzerinde durulmaktadır. 26. Bu durumun nedeni, daha önce de sözedildiği gibi, özellikle büyük kentlerin mimarlık ortamında Batılı mimarların **etkin olduğu** bir dönemde, Türk mimarların daha çok taşra

		kentlerindeki kimi kamu yapıları ile özellikle konutların yapımını üstlenmeleri olmalıdır. 27. Doğu Anadolu Bölgesi'nin bozkır ya da Cushion (Dikenli Bitkiler) bitki örtüsünün bulunmadığı yerlerinde, bodur ağaç ve çalıların ya da ardıç ve yaprak döken meşelerin **etkin olduğu** bitki toplulukları bulunmaktadır. 28. C vitamininin, prolinden hidroksiprolin; lizinden hidrokslizin oluşmasında ve kalsiyom metabolizmasında **etkin olduğu** anlaşılmıştır. 29. Ama söylediğimiz bu unsurları da (özel sektör ve sivil toplum örgütlerinin temsil edildiği ve karar mekanizmalarında **etkin olduğu** bir yapı) içinde barındıran bir Bilgi Toplumu Bakanlığı çok daha sağlıklı çalışırdı diye düşünüyoruz. 30. Maviş: (renkli çoğunlukla mavinin **etkin olduğu** bir düş sahnesi. 31. Makaslama kuşağın **etkin olduğu** derinliğin sığ oluşu ve oluşan fayların kesikli oluşu oluşan depremlerin sığ bir zonla sınırlanmasına neden olur. 32. 'Hem Görsel Hem Sözel' yerleştirmelerde ise her iki stratejinin kullanımlarının **etkin olduğu** görülmektedir. 33. Çünkü GİRD'ni tek tek alıp SEKY'ni uygularsak sapmasız ve tutarlı kestirimler elde edebiliriz, ancak bu kestirimlerin **etkin olduğu** şüphelidir. 34. Kamu kesiminin, **etkin olduğu** büyük ölçekli firmalarda yukarıdaki özellikler bakımından payı ise yüzde 10 ile yüzde 42 arasında değişmektedir. 35. Ancak kadının sosyoekonomik yaşamda yer alışı dolayısıyla -bilhassa resmi kayıtlarda yer almasa bile- kırsal kesimde **etkin olduğu** sonucuna varabiliyoruz. 36. Bunun yanısıra, yapılan bir çalışmada, Allium sativum etanollü ekstresindeki suda çözünen bir organosülfür bileşiği olan S-allilmerkaptosisteinin farelerde asetaminofen

		tarafından indüklenen karaciğer hasarına karşı **etkin olduğu** bulunmuştur. 37. Bundan başka sporlar diyareye, romatizmaya, sara'ya karşı **etkin olduğu** gibi, boraksla karıştırılarak yumurta ambalajlanmasında da istifade edilmektedir. 38. Karamanoğulları'nın **etkin olduğu** Bozyazı ve Anamur çevresinde yer alan bu külliyenin Karamanoğulları döneminde inşa edilmiş olabileceğini düşünmekteyiz. 39. Suudi Arabistan Veliaht Prensi Abdullah Bin Abdulaziz, Arap ve İslam ülkelerine yönelik dışarıdan kaynaklanacak dayatmaları reddettiğini ve Batı tarzı demokrasinin, İslam'ın **etkin olduğu** bölgeye uygun olmadığını savunmuştur. 40. demek Çağan Irmak'ı kurtarmaz ve bu filmde verdiği mesajlar üzerinden onu eleştirmemizin önünde bir engel oluşturmaz. Aile bağları, bizim gibi feodal değer yargılarının hala **etkin olduğu** ülkelerde çok güçlü bir bağ olarak karşımızda duruyor. Sadık'ın evi terkettiği dönemi dış seslerle verirken yönetmen, Sadık üzerinden o dönem devrimcilerini karikatür tipler olarak yansıtıyor. 41. Müstakiller ve daha sonra D grubu'nun **etkin olduğu** dönemlerde akademi içi ya da dışında çalışmakla birlikte, çağdaş Türk resim sanatında bir izi bulunan bazı sanatçıların bağımsız denebilecek resim uğraşlarından söz edilebilir. 42. Muşarakanın mudarabadan farkı, mudarabada bir yanda etkin olmayan sermayedar, diğer yanda emeğini, çalışmasını ortaya koyan aktif bir girişimci olduğu halde; muşaraka hem sermayedarın hem de girişimcinin **etkin olduğu** bir ortaklıktır. 43. Sharpe kriteri ise türetilmesinde yapılan bir takım varsayımlar gereği, **etkin olduğu** düşünülen

		(varsayılan) portföylerin performanslarının ölçülmesinde kullanılmaktadır. 44. Piyasaların **etkin olduğu** ve emeğin dolaşımının serbest ve görece masrafsız olduğu durumlarda gelir farklarının azalması beklenen sonuçtur. 45. riskli finansal türev işlemlerinin aktardıkları risk daha büyüktür. Kısaca. belki bir slogan olarak şunu söyleyebiliriz: "Finansal türev işlemleri riski aktarırlar. Riskin kaynağı olamazlar." Piyasaların **etkin olduğu** varsayımı altında finansal türev işlemleri ne menkul kıymet getirileri. ne döviz kurları, ne faiz oranları ne de herhangi bir ekonomik parametre üzerinde direkt olarak etkili 46. Sonra da hücrelerin büyümeleri, şekil ve hareketlerindeki değişiklikler, ve hatta yüzeylerindeki proteinlerin görünümü, hangi genlerin **etkin olduğu** değerlendiriliyor. 47. bir boyut içerir. Seçmenler genel olarak seçtikleri adaya karşı belirli bir ölçüde güven beslerler. Bu da ayrıntılarıyla bilinen 5HTT ve MAOA genlerinin bu eylemde **etkin olduğu** anlamına geliyor. Bu iki gen serotonin düzeyini kontrol eder. Serotonin güven ve sosyal ilişkilerle ilgili beyin bölgelerini etkiler. Bu gen versiyonlarına sahip olan bireylerin daha 48. Tablo l'de örnekleri görülen çözünebilen makromoleküller, hedef bölgeye etken maddenin spesifik olarak etkileşiminde **etkin olduğu** kadar ilacın dolaşımda kalma süresinin arttırılmasında da yararlı olmaktadır . 49. Sosyalizmin ve onun ideolojisinden ortaya çıkan toplumcu gerçekçiliğin en **etkin olduğu** ve dışa açıldığı dönem 2. 50. Bu konuda akla ilk gelen dil İngilizce olmakla birlikte, Fransız Medeni Kanunu'nun Kıta Avrupası Hukuk sistemlerinde daha **etkin olduğu** ileri sürülmektedir79.

		51. Burada değişkenin parametre değerinin negatif olması, DAB girişimcilerinin ulusal veya uluslararası pazara yönelik olarak mamul üretmelerinin kapasite kullanımına olumsuz etkide bulunduğu, buna karşılık yerel ve/veya bölgesel pazara mamul sunan girişim faaliyetinin daha **etkin olduğu** sonucu ortaya çıkmaktadır. 52. Bu ülkelerin sanayi hamlelerinde makroekonomik istikrarın mı yoksa stratejik politikaların mı daha **etkin olduğu** hala tartışılan bir konu olsa da başarılarında devlet insiyatiflerinin olumlu katkısının payı kabul edilmektedir. 53. Bununla birlikte yazılı anayasaların yazılı olmayan anayasalardan daha **etkin olduğu** söylenemeyeceği gibi, bütün anayasaların toplumu temsil etmekle birlikte tasarlayıcılarının beklentilerini karşılamak amacıyla kurgulandıkları da söylenemez. 54. Bunun yanında kuralların yaptırımında bayan öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre daha dikkatli davranmaya çalıştığı ama otorite konusunda erkek öğretmenlerin biraz daha **etkin olduğu** saptanmıştır. 55. Bu yaklaşımla olayları tek bir açıdan ve başka olay ve çevre şartlarından kopuk olarak incelemek yerine, her olayı belirli bir çerçeve içinde, başka olaylarla ilişkili olarak incelemenin, olayları anlama, tahmin etme ve kontrol etme açılarından daha **etkin olduğu** ileri sürülmüştür. 56. Bu politikalar ise bir yandan ulusal ölçekte büyük olanların uluslararası ölçekte büyük olmalarını teşvik ederken, diğer yandan da ulusal ekonomilerde küçük olanların önlerinin açılmasını sağladı, Büyük olmanın değil, hızlı olmanın daha **etkin olduğu**, bu nedenle de küçük olanların daha başarılı olduğu yeni bir süreç başladı.

		57. Özellikle Batı Avrupa'daki birçok ülkede hükümet eden sosyal demokrat partiler; eğitim, sağlık, sosyal güvenlik gibi alanlardaki devlet katkısı; toplumsal kesimler için sağlanan örgütlenme özgürlüğü; içerisinde sakatların da **etkin olduğu** ve siyaseti etkileyebilen sosyal hareketlilik bu dönemin ayırt edici özelliklerindendi. 58. Bu tip muskaların, taşıyacak kişinin burcunun **etkin olduğu**, yükseldiği anda hazırlanmasının gereğine inanılmış; böylece muskalarla yıldız falcılığı arasında bağlantı oluşmuştur. 59. Beyt'in ve çoğu mücahid sahabenin öncüsü olduğu yüce şahsiyetlerin kişiliklerinde somutlaşan İslâmi kavramlara tümel olarak işaret ettiğimi söyleyebilirim. Onların kişiliklerinde, İslâmi kavramların yoğun biçimde **etkin olduğu** dinamik İslâmi ortamlara değinmişimdir genellikle. Burada şöyle bir çıkarsamada bulunmamı hoş görür müsünüz; şöyle diyebilir miyiz: İslâmi anlamda mesaj iletme görevi ya da biraz önce 60. verimli bulunmuştur. Tarafımızdan yapılan çalışmalarda da Basidiomycetes sınıfına ait Phanerochaete chrysosporium ME 446 fungus türünün Cd, Co, Cu, Zn, Ag gibi ağır metallerin biyosorbsiyonunda **etkin olduğu** gözlemlenmiştir. 61. Objektifinin göstericiler tarafında ya da polis tarafında konumlandırılmasının olayın sorumluğunun yükleneceği tarafın belirlenmesinde **etkin olduğu** bilinmektedir. 62. Picasso, kendisinin doğrudan yaratıcısı olmadığı akımlara da yönelmiş özgünlüğünü başkalarının **etkin olduğu** alanlarda da korumuştur. 63. kullanılmayan "biphenyl"e "biphenyl"e alternatif olarak, özellikle organik tarımda ve California'da hasat sonrası turunçgil hastalıklarına karşı

		kullanılan "sodyum karbonafa yer verilmiştir. Ayrıca paketleme evi aşamasında **etkin olduğu** bilinen bazı fungisitlerde kullanılmıştır. Denemeler Adana İli Yüreğir İlçesi Zağarlı Köyünde Çayçiftliğe ait Washington Navel portakal bahçesi ve paketleme evi ile Adana İli Yüreğir İlçesi 64. Orhan Kemal'in edebiyatta asıl **etkin olduğu**, 40-60 yılları; aynı zamanda Türk eleştirel gerçekçiliğinin estetik ve sanatsal olgunluk kazanmaya, belli başlı bir akım olarak kendini ortaya koymaya, aslında ülke edebiyatının gelişmesini yönlendirmeye başladığı dönemdir. 65. Geometrinin, mimariden müziğe kadar uzanan geniş bir alanda **etkin olduğu** düşünülürse, sanatın konusu olarak bir çerçeve içinde ele alınması önem taşıyor. 66. Postmodernizmin deyim olarak ilk kez kim tarafından, hangi sosyal olguyu açıklamak için kullanıldığını kestirmek mümkün olmasa da, 1930'larda (Gerçeküstücülüğün **etkin olduğu** dönemde) ilk kez, Federica de Onis tarafından modernizme karşı küçük bir tepki olarak kullanıldığı söylenilmektedir. 67. Dolayısıyla, bireylerin davranışları üzerinde **etkin olan** içsel ve dışsal faktörler, temel inceleme konusudur. 68. Bu bölümde örgütsel davranış; çalışan davranışlarını, neyin yönlendirdiğini motive (güdü) açısından ele alan İçerik Teorileri ve bireylerin davranışları üzerinde **etkin olan** içsel ve dışsal faktörleri, incelemeyi amaç edinen, güdülenmenin işleyişini, bilişsel yaklaşımlarla açıklamaya çalışan Süreç Teorileri ile aydınlatılmaya çalışılmıştır. 69. Musa Çelebi Rumeli'de gazi geleneğini canlandırdı ve Alevi yörükler üzerinde **etkin olan** Bedrettin'i de Kazasker yaptı.

		70. Öyleki, spermaların ya da yumurtaların kromozom takımı (her ikisinde de zigotu oluşturuncaya kadar koromozomlar haployittir, yani aynı özellik üzerinde **etkin olan** genleri taşıyan kromozom ancak bir tanedir), mayoz bölünmesinden (yani eşeysel hücrelerdeki bölünme olayları) zigotun oluşturulmasına (döllenmeye) hatta zigot oluşup da segmentasyonun belirli bir evresine (zigotun yeni bir canlı meydana getirmesi için başlatmış olduğu bölünmelerin ilk evrelerine) gelinceye kadar, çok defa gastrulasyona (ektodermin ve endodermin meydana geldiği evreye) kadar, işlev görmez. 71. **Etkin olan** ülkeler değerlendirme dışı bırakıldığında ise üye ülkelerin ortalama etkinlik derecesi 0.473, aday ülkelerin ise 0.166 gibi çok düşük bir değer olarak karşımıza çıkmaktadır. 72. Mimarlar Ocağı ve Ehl-i Hiref içinde zanaatlarını sürdürmekteydiler. Lonca, belli bir kentte oturan zanaatkar, esnaf ve tüccarların sosyal örgütüydü. 7. ve 8. yüzyıldan öteye **etkin olan** fütüvvet ve ahilik örgütüne dayanmaktaydı. Lonca, loncayla ilişkili zanaatkar ve esnaf arasında eşitliği sağlamak ve meslekle ilgili konuları sıkı bir denetimle düzenlemekle yükümlüydü. Lonca sisteminde

“Etkisi ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. düzenlenmeyen meydanlara uçuş başlatılmasına rağmen uçuş sıklıkları istenen seviyeye ulaşamamıştır. Bu durumun oluşmasında havayolu işletmelerinin filolarının 100 ve üstü koltuk kapasiteli uçaklardan oluşmasının önemli etkisi olmuştur. Doluluk oranlarını yüksek tutabilmek için havayolu işletmeleri bu tür küçük havaalanlarına alt yapı uygun olsa bile sefer sayılarını arttıramamaktadırlar. 2. Almanya'nın birleşmesi sürecinde Avrupa Sermaye Piyasası, faizlerin artması ve parasal birlik öncesi kamu harcamalarının disipline edilmesi sonucu istihdamı arttırıcı önemli tedbirlerin uygulama dışı kalmasıyla birlikte para, maliye ve döviz kuru politikasının makroekonomik kombinezonu 90'lı yıllarda işsizlik oranı üzerinde önemli **etkisi olmuştur**. 3. garanti sağlarken, diğer yandan da yıllık %406.25 birleşik faizli hazine bonolarını piyasaya sürerek, dövize yönelişi önlemeye çalışmıştır. Burada bazı haber ve açıklamaların da önemli **etkisi olmuştur**. İki uluslararası değerleme şirketi Standard Poor's ve Moody's tarafından ülkemizin kredi notunun düşürülmesi ile döviz piyasalarında büyük ölçüde panik yaşanmıştır. 5 Nisan kararlarının uygulanmasında döviz 4. 1991 yılında doluluk oranının düşmesinde körfez krizinin önemli **etkisi olmuştur**. 5. reddetme noktasına kadar sürüklendiler. Bizim tarihimizde bunun en çarpıcı örneğini Tanzimat Devri'nde görüyoruz. Bu dönemden itibaren, Avrupa'lı kadın tipinin, Müslüman aile yapısının değişmesinde önemli **etkisi olmuştur**. Çünkü Tanzimat'a kadar, gayrimüslim ve Müslüman mahalleleri ayrı ayrıydı. Her iki taraf da kendi	1. sağlayan İngilizlerden veya İngiltere'deki yüksek faizlerden yararlanmak isteyen ABD vatandaşlarından sağlanmıştır. 1958 yılından sonra uluslararası döviz piyasalarında Euro-dolarların ortaya çıkışında Sovyetler Birliği'nin de önemli **etkisi olmuştur**. Zira soğuk savaş döneminde ve özellikle de Kore Savaşı; sırasında Sovyetler Birliği sahip olduğu dolarları ABD bankalarına, bloke edilir korkusuyla yatırmamıştır. Bu piyasa 1975'de petro-dolarların 2. dış politikasında önemli bir değişiklik oldu. Şüphesiz bu politika değişikliğinde, Vietnam'ın getirdiği yükün yanında, uluslararası sistemde yumuşama doğrultusunda ortaya çıkan gelişmelerin de büyük ölçüde **etkisi olmuştur**. Nixon, 1970'de Kongre'ye gönderdiği raporda, dünyada değişen durumlara uygun olarak Amerika'nın rolünün de temel değişiklikleri gerektirdiğini vurgulamaktaydı. Nixon, uluslararası ilişkilerde, 2. Dünya Savaşı sonrası dönemin 3. Hüseyin'in ordusunda Türklere karşı çarpışmıştır. Sonra Mısır Genelkurmay Başkanlığı makamına kadar yükselmiştir. Mısri'nin serbest bırakılmasında Araplara karşı bir jest isteğinde olan Osmanlı yönetiminin de **etkisi olmuştur**. Bu konuda Şam'ın Fransız elçisi M. Bompar merkezine ulaştırdığı bir raporunda Türklerin, Arap örgütlerle ilgili bütün çalışmaları öğrendiğini belirterek şunları kaydediyordu: "Aziz Ali'nin affı çok 4. Sol harekette yer alanlar, olayların gelişmesi ve bunlar karşısında aldıkları tutum yüzünden bu hareketin dışında kaldılar. Bunda bir yandan iç,	1. Yeni'ye bulaşmış şiirlerin **etkisi olmuştur** ve bence iyi olmuştur. 2. Esasında milliyetler meselesini harekete geçiren, yine Gorbaçov reformlarının üç şekildeki **etkisi olmuştur**: 3. Marshall yardımı çerçevesinde yurt dışından alınan yardımların tarımın makineleşmesinde ve dolayısıyla da gelişmesinde önemli **etkisi olmuştur**. 4. Osmanlı bürokratlarının modernleşmenin taşıyıcı rollerini üstlenmesinde bu kurumun çok önemli **etkisi olmuştur**. 5. Fiziksel oluşum bakımından, İslâm dünyasının coğrafi konumunun yapı ve kent biçimi üzerinde önemli **etkisi olmuştur**. 6. Artan turizm gelirlerimizde uyguladığımız aktif tanıtım politikalarımızın önemli **etkisi olmuştur**. 7. Tekstil-giyim ürünleri ihracatının artmasında bu iç etkenlerle birlikte ihracatımızın en fazla yapıldığı Avrupa ülkelerine coğrafi yönden yakınlığı, Türkiye'nin hammadde ve işgücü açısından bu ülkelerden daha avantajlı olması gibi dış etkenlerin de önemli **etkisi olmuştur**. 8. harcamaları ve 4.8 yatırım harcamaları ile GSYİH büyüme hızını yukarıya çekmiştir. 1990-1999 döneminde özel kesimin ekonomik büyüme hızının üzerindeki ağırlığının azalmasında birkaç gelişmenin önemli **etkisi olmuştur**. Bu gelişmelerin arasında,1990 arasında,1990 öncesi dönemde yüksek ekonomik performansa yol açan Polly Pek'in 1990'ların başında yaşadığı kriz sonrasında, KKTC'deki yatırımlarının durması, daha sonra ise mevcut

kültürünü kendi ev ve mahallesinde rahatça yaşıyordu. Bu durum; Tanzimat'la Müslümanların
6. olan talebi de hızla arttırmaktadır. Bu ortamda, ortaya çıkan, "denetlenemez" bir kaçak yapılaşma furyası olur. Bu olguda, imar-ıslah planları ile getirilen yapılaşma haklarının önemli **etkisi olmuştur**. Tek göz gecekondu yerine bir kaç katlı apartman dikebilme olanağı, on yıldan az bir sürede düşük yoğunluklu gecekondu alanlarını yık-yap süreci içinde apartmanlarla doldurur. İmkânı
7. Bu akıma karşı tutarlı bir ideolojik mücadele verdiğimiz söylenemez Teslim etmek zorundayız ki saflarımızdaki ideolojik gerileme yüzünden; bunların ‘sol' sekter demagojilerinin bizim saflarımızda da bir ölçüde **etkisi olmuştur**...
8. gitmesi kaçınılmazdı, sanıyorum. 1945'ten başlayarak çok partili düzene ve tek dereceli seçime geçilmesinde içerden ve dışardan gelen telkinlerin, baskıların ve dünyadaki gelişmelerin de mutlaka **etkisi olmuştur**. Ancak asker ve devlet adamı İsmet İnönü'nün böyle bir girişimin getireceği zorlukları, bir geçiş döneminin sancılarını göze alması ve partisiyle birlikte birçok sıkıntıyı göğüslemesi cesaret
9. Siyasetin yozlaşmasında bununda küçümsenemeyecek **etkisi olmuştur**.
10. Aslında dayanıklı bir tür olduğunu biliyoruz, belki geçen yılın olağanüstü koşullarının **etkisi olmuştur**.
11. Elbette insanların teröre bulaşmasında bazı kitapların **etkisi olmuştur**.
12. imparatorlukta pratik amaçlarla benimsendiğinden, toplumsal ve kurumsal yapıdaki direnmelerle karşılaştıkça başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Tanzimat mali reformlarında beklenen başarı sağlanamamıştır. Bu sonuçta Tanzimatın uygulanmasında görülen düzensizliğinde **etkisi olmuştur**. Örneğin iltizam usulü kaldırılırken illerdeki teşkilatlarda gerekli düzenleme yapılmadan yeni tahsil yöntemi

öte yandan dış gelişmelerin **etkisi olmuştur**. Türkiye bakımından belirtilmesi gereken, sol hareketin, 1925 tutuklamalarıyla ağır bir baskı altına alınmasıdır. Birinci Dünya Savaşından sonra, Mustafa Kemal hareketinin güç durumuna göre, gelişen ya
5. TDH 2.5 olarak istatistiklere geçmiştir. Böyle bir görünümün ortaya çıkışında, aile büyüklüğü, sosyoekonomik etmenler ve demografik geçişteki aşama kadar, Türkiye'nin bölgeler arası farklılıklarının da **etkisi olmuştur**. Türkiye'nin toplam doğurganlık hızı 1980 yılı ortalaması 3.41'dir. Bu tarihte, Marmara (2.73) ve Ege (2.81) bölgeleri bu ortalamanın altında değere sahipken, diğer 5 bölge ortalamanın
6. Avrupa'da yoğunlaşan Türk tehdidine karşı ortak bir güvenlik kuşağı oluşturma gereksinimden doğmuştur. Bu gereksinimin somut bir sistematik hâle gelmesinde, Napolyon önderliğindeki Fransa'nın önemli bir **etkisi olmuştur**. Zira, emperyalizmin öncülerinden kabul edilen Fransa'nın, Avrupa siyasal coğrafyasını alt üst etmesi, İngiltere, Avusturya, Prusya ve Rusya'yı tedirgin etmiştir. Statükonun korunması, barış ve güven ortamının
7. Yabancılara verilen petrol imtiyazları, 6. filo, coca cola gibi başlıklarda öğrenci hareketi neredeyse birinci dereceden muhatap haline geldiyse, bunda mücadele pratiklerindeki "ince"liklerin "ince"liklerin büyük **etkisi olmuştur**. Bu incelik nasıl elde edilecek? Doğal olarak, sonucu ve ürünü kollamaya alışmış ve son tahlilde elbette faaliyetinin amacına yoğunlaşmış insanoğlu, yaratıcı gücünü etkinliğine, veya konumuz
8. verebilmek için eldeki veriler yeterli olmayıp bu konuda daha detaylı ve müstakil bir araştırma yapmak gerektiği ortadadır. Bu çalışmada kontrol

9. Yeni Osmanlı düşüncesinin Mimar Kemalettin ve kuşağının yetişmesinde çok **etkisi olmuştur**.
10. Klasik yönetim düşüncesinin kapalı sistem örgüt modeline dayanmasında klasik firma teorisinin **etkisi olmuştur**.
11. Bu birimin oluşturulmasında da John Dewey'nin raporunun **etkisi olmuştur**.
12. Toyota'nın Türkiye'ye gelme kararını vermesi ve gelmesi, global ölçekte bir olaydır. Toyota'nın hem Japonya, hem de dışında sermaye çevrelerinde ağırlığı vardır. Toyota'nın yatırımının politik **etkisi olmuştur**. Sabancı Grubu'nun ve rahmetli Özdemir Sabancı'nın gerçekleştirdiği bu projenin Türkiye'ye büyük bir hizmet olduğunu düşünüyorum. Benim tespitim şöyle: Japonlarla birlikte olduğumuzda Özdemir Bey'in adı geçtiği
13. 3. Vakıf üniversitelerinin kurulması ile özellikle iyi öğrenci tercihlerinde ortaya çıkan rekabetin bazı devlet üniversitelerine de olumlu **etkisi olmuştur**.
14. Firmaların son yıllarda kaliteye verdikleri önem, bu doğrultuda harcadıkları çabalar ve ana sanayi firmalarının audit programlarının nihai ürün kalitesine olumlu **etkisi olmuştur**.
15. azaldı dökülmem ilk zamanlara oranla ferro sanolun çinkonun mutlaka **etkisi olmuştur** ama yoğun olmasada devam ediyor
16. Helenistik kültürün, kadına böyle daha geniş bir anlayışla yaklaşmasında kadınların daha çok saygınlık gördüğü Makedonya ve Anadolu toplumlarının da muhakkak ki **etkisi olmuştur**.
17. Parkı'nda çalışırdı. Ramazanlarda ortaoyunu, diğer zamanlarda tuluat yapardı. Çok şirin bir oyuncuydu, babamın da iyi arkadaşıydı. Belki ona çok gülmemin de oyunculuğum üzerinde gizliden **etkisi olmuştur**, bilmiyorum ki... Yazları manav ve oyuncakçı yanında çıraklık

uygulamaya konmuştur. Bu da bir takım düzensizlik ve karmaşa yaratıp şikayetlere neden olmuş,, 13. İslami Cephe'nin iktidardan uzaklaştırılıp yerine solcuların iktidara ortak edilmesinin el-Mirgani-Krank ittifakının bir sonucu olduğu ortadaydı. Bölgesel ve uluslararası güçlerin bu ittifakın gerçekleştirilmesi hususunda doğrudan **etkisi olmuştur**. Bu güçlerin lojistik desteği ile böyle bir uzlaşma gerçekleştirilebilmiştir. Laikliğin Sudan yönetimi ve geleceği üzerinde kalıcı bir etkinliğe sahip olması için yürürlüğe konulmuş bir projeydi 14. yüzyıl'da patlayan bu isyanlarda, İran'da Türk devleti kuran ve alt katmanlara dayanan Şah İsmail'in önemli ölçüde dolaylı **etkisi olmuştur**. 15. yapısındaki yeni gelişmeler ve sermaye çevrelerinin sözde işsizlik sorununu çözmede etkili olacağını savundukları esnekleştirme uygulamaları işsizliği daha da arttırmıştır. Bu süreçte teknolojik gelişmelerin de **etkisi olmuştur**. Bu nedenle günümüzde sadece gelişmekte olan ülkelerin değil gelişmiş ülkelerinde en öncelikli sorunu, işsizlikle mücadele ve istihdam olanaklarının arttırılmasıdır. Küreselleşme iddia edildiği gibi özellikle birçok 16. sonra bölgeye yayılmış ve bu dönemde bir çok çiftçi, iç karışıklıklardan dolayı topraklarını terk etmek zorunda kalmıştır. Doğudaki bu isyanın bölgedeki mülkiyet üzerinde de **etkisi olmuştur**. İsyana katılan veya destek veren büyük toprak sahiplerinin toprakları ellerinden alınarak, bölge dışından getirilen göçmenlere verilmek suretiyle bölgedeki varolan yapı değiştirilmek istenmiştir. Fakat bu girişim, 17. Takipteki alacaklar için ayrılan özel karşılıkların brüt alacaklardaki artıştan daha düşük düzeyde kalmasında, 1998 yılı başında yürürlüğe giren yeni karşılık kararnamesinin de **etkisi olmuştur**. 18. düzenin ne denli haklı ve yerinde olduğunu düşünüyorum. Elbette, son yıllarda ortaya çıkan durumda olağanüstü nüfus artışının, kentleşmenin ve	edilen değişkenlerin OTD üzerinde **etkisi olduğu** ya da OTD'nda farklılığa neden olduğu ortaya çıkmaktadır. Bulgulara göre, deneklerin OTD'ları ile yaşları arasında anlamlı bir ilişki vardır (P<0.045). OTN'lar (%63.5'i) ve BOTN'ların (%45.3'ü)	yapmakla kalmaz, niyet de satardım. Niyet vardı bizim zamanımızda. Gayet kötü bir oyun. Üzerinde yuvarlak yaldız kaplı 18. Stokların erimesinde hem Toplulukla hem de dünya pazarlarında yaşanan olumlu gelişmelerin **etkisi olmuştur**. 19. destanlar, türküler... kadar ağıtlarla da büyüdüm ben. Doğup büyüdüğüm yörede çok köklü bir ağıt söyleme geleneği vardı. Böyle "manzumeler" düzmede bu ortamın, bu geleneğin **etkisi olmuştur** belki. Şiir yazmayı hiç düşündün mü, diyorsun. Düşünmez olur muyum? Öğrenciliğimde ben de ustalara imrenirdim, onlar gibi şiirler yazma düşü kurdum, gizli şiirler de yazdım; 20. Ayrıca, ABD kongresi üyelerinden Olympia J. Snowe tarafından ABD Senatosu Dış İlişkiler Komisyonu'na 11 Ağustos 1995'te, Fener Rum Patrikhanesi'nin güvenliği ile ilgili bir tasarı sunulmasında, anılan lobicilik faaliyetlerinin **etkisi olmuştur**. 21. Yol yapımı işinde; "Gecekondu Güzelleştirme Derneği", "Gecekondu Kiracılar Derneği" gibi kuruluşların da düşünsel **etkisi olmuştur**. 22. veriler ve araştırma konusu, bireylerin öznel anlam, değer, inanç ve niyetleri olmalıdır. Pozitivizm ve anti-pozitivizm eksenindeki tartışmalarda Aydınlanma düşüncesiyle birlikte 17. yüzyıl düşünürlerinin de **etkisi olmuştur**. Newton'dan Leibniz'e doğa bilimcileri ve 17. yüzyıl toplum ve siyaset felsefecileri, Aydınlanma döneminin hazırlayıcısı olmuşlardır. C. 17. Yüzyılda Bilimsel Gelişmeler, Aydınlanma Dönemi ve Sosyoloji'nin Bir 23. Kuşkusuz bu gelişimde Fransız Devrimi'nin de **etkisi olmuştur**. 24. kurmaktan geçmektedir. Dolayısıyla bu işbirliği Avrupa Topluluğunun, kurulmasında etkili

öğretmenlerimizin yetişme koşullarındaki değişimin de **etkisi olmuştur**. Ancak Cumhuriyetin ilk on yıllarında eğitim düzeyinin yüksekliği yadsınamaz, sanıyorum. Büyük kentlerdeki kimi liselerin yanında, örneğin Elazığ, Sivas, Erzurum liselerindeki eğitim-öğretimin de sık sık övgüyle 19. stüdyoda uykusuz, hüngür hüngür, perişan, gözleri kıpkırmızı sabahlayacak. Bu tür gösteriler neredeyse yedi yılın sık çalınan klasiklerinden. Evet dün akşam Paroles'in orada bulunmasının da etkisi olmuştur büyük kaybetmesinde. Büyük paranın onu etkilemediğini göstermek gibi bir sığlık içine düşmüştür. Kumarbaz olduğuna şüphe yok. Stres altında kumara biraz daha düşkün olduğu da doğrudur, 20. Kitabımızın ilerleyen sayfalarında göreceksiniz ki Cihad'in ilânında Almanların da **etkisi olmuştur** ve onların menfaatleri için kullanılmıştır. 21. Meydana gelen yüksek oranlı artışlarda Körfez krizi sebebiyle petrol fiyatlarındaki artışın da **etkisi olmuştur.** 22. McCloskey daha önce belirtildiği gibi ekonominin 1940'lardan beri kum havuzunda oynayan çocukların elinde kaldığını savunur, iktisadın bu düşüşün arka planında ona göre üç iktisatçının yanlış fikirlerinin büyük **etkisi olmuştur**. 23. Hatta denilebilir ki, Yasa'nın Nisan 1994'de, kimsenin pek umut etmediği bir anda çıkmasında, özel radyo ve televizyonların, özellikle 27 Mart 1994 Yerel seçimleri sırasında, yanlı olarak, kişi, kurum ve partileri, parti başkanlarını hedef alan yayınlarının büyük **etkisi olmuştur**. 24. Türk siyasi hayatının gelişememesinde, büyük örgütlerin (parti, dernek vb...) gördüğü ilgi üzerine, benzer ilgiyi yakalamak isteyen çıkarcıların kurdukları küçük örgütlerin büyük **etkisi olmuştur**. 25. ücra köşelerine kadar gitmesine rağmen o gün için zengin ve refah içindeki Tarsus'a asla turne		olmuştur. AT'nin oluşturulmasında ABD'nin yardımlarının yanısıra savaşı bizzat yaşayan ve ağır yıkımlara uğrayan Fransa'nın da **etkisi olmuştur.** Avrupa Ülkelerinin barışçıl bir ortamda yaşamalarını sağlayabilmek için Fransa Dış İşleri Bakanı Robert Schumann bir birlik çatısı altında birleşmeyi önermiştir. Schumann'm önerisinin bir başka nedeni 25. Son derece zeki, aklı başında bir kadındı; çok kültürlü kadınlara olan hayranlığımda onun da **etkisi olmuştur**. 26. Bu noktaya ulaşılmasında, içinde bulunduğumuz üyelik süreci sebebiyle Avrupa Birliği direktiflerinin de ciddi **etkisi olmuştur**. 27. Derginin hem sahibi hem de başyazarı olan Naci Fikret'in düşünce yaşamının ilk yıllarında, "mürebbi-i fikrim" dediği Dr. Abdullah Cevdet'in **etkisi olmuştur**. 28. Bugün Gazi Üniversitesine dönüşmüş bulunan eski Ankara iktisadi ve Ticari İlimler Akademisinin o dönemdeki İTİA'lar arasında ön sırada gelmesinde başkentteki üniversitelerin çeşitli fakültelerinden yarıgünlü öğretim üyesi desteği almasının büyük **etkisi olmuştur**. 29. Örneğin, değerli edebiyat tarihçimiz ve eleştirmen Tahir Alangu da, "Cumhuriyetten Sonra Hikâye ve Roman" adlı ünlü çalışmasında bu gerçeğe işaret etmekte ve "Edebiyatımızın köye ve köylü sorunlarına yönelişinde Halkevleri çevresinde yapılan halkbilgisi ve etnografya araştırmalarının, Anadolu'da yayınlanan Halkevi dergilerinin büyük **etkisi olmuştur**. 30. Berkeley'e göre, insanlar arasında, görünüşlerin ardında gizli olan, doğrudan algılayamadığımız ve ne olduğu tam olarak bilinmeyen bir maddi cevherin var olduğu kabulünün kök salmasında 'soyut genel fikirler* anlayışının büyük **etkisi olmuştur**.

düzenlememiştir. Bunda kızgınlığı kadar mutlaka ailesinin onu affetmemesinin büyük **etkisi olmuştur**. Tıpkı Tarsusluluğu pek bilinmeyen Ümit Yaşar Oğuzcan gibi hiçbir eserinde ve oyununda Tarsus'un ismini dahi anmamıştır. GELENEKTEN GELECEĞE TARSUS EVLERİ Tarsus Evlerinin Mimari Gelişimi Geleneksel

26. gerileme dönemi başlamış ve 1991 yılında yıllık üretim 296 940 tona kadar düşmüştür. Üretim maliyetlerinin artması yanında, ülke genelinde uygulanan ekonomik politikanın da bunda **etkisi olmuştur.** Özellikle, ithalatın kolaylaştırılarak ucuz ithal kömürün piyasa sunulması ve maden kanununda yapılan değişiklikle açık işletmelerin kolayca faaliyete geçerek ucuz kömür üretimini gerçekleştirebilmeleri, havza kömürlerinin rekabet
27. Ancak tekstil-giyim ürünlerinin ihracatının yavaşlaması ve dolayısıyla genel ihracatımız içindeki oranın azalmasında; üye olunan Avrupa Gümrük Birliği ve DTÖ anlaşmaları gereği 1980'li yıllardan itibaren özellikle de tekstil-giyim sektöründe uygulanan ihracat performansına dayalı doğrudan teşviklerin kaldırılmasının önemli bir **etkisi olmuştur**.
28. etkinliklerin... Helen yanlısı kışkırtmanın, isyana karşı ilk tepkileri statükonun tehdit altına girmesinden duyulan kaygıdan başka bir şey olmayan Kutsal İttifak hükümetlerini harekete geçirici bir etkisi olmuştur...". Avrupalı güçlerin siyasal desteklerini açıkça göstermeye başlamaları, Mora'daki Ortodoks isyancıları daha da cesaretlendirmiştir. Nitekim, isyancılar, 22 Ocak 1822 tarihinde bir bağımsızlık bildirisi ve Epidauros Anayasası

31. Ülkemizde, muhasebe denetiminin gelinmesinde vergi yasalarının büyük **etkisi olmuştur**.
32. Paris'te birkaç ay kalan sanatçının üzerinde fauve'ların büyük **etkisi olmuştur**.
33. Güneydoğu Anadolu Projesinin, bölgedeki tarım alanlarının gelişimi üzerinde oldukça büyük **etkisi olmuştur**.
34. görev olduğu bilincidir. Bunun yanı sıra iyi bir ticaret ahlâkı temin etmiştir. Protestanlık spekülasyon, borç verme, faiz, devlet müdahalesi konusundaki söylemleri kapitalizmin gelişiminde büyük **etkisi olmuştur**. Nitekim Cenevre, Bale, Amsterdam, Londra gibi Protestan merkezlerin ticari kapitalizmin yoğunlaştığı yerler olmuştur (Türkdoğan, 1981: 59). Calvin özellikle, Faizin günah olmadığını açıklayarak; o tarihe kadar
35. kanun dışı hiçbir uygulamaya ve haksızlığa müsaade etmemiştir. Daha sonraları halk meclisine verilmesinde ve ölüm cezasına çarptırılmasında aristokrasiye karşı gösterdiği bu hakperest davranışlarının büyük **etkisi olmuştur**. Ama o, "En önemli şeyin yaşamak değil, iyi yaşamak, doğru yaşamak" olduğunu savunmaktan geri durmamıştır. Sokrates, herhangi bir ekol veya mektebe mensup değildir. Herhangi bir
36. Bu refah artışında döneme damgasını vuran Keynesyen ekonomik politikaların ve buna bağlı olarak gelişen sosyal refah devleti uygulamalarının büyük **etkisi olmuştur**.
37. O yaşlarda hayata bakışım, kişiliğimin gelişmesi, bir hayat tarzı oluşturmamda çok büyük etkisi olmuştur.
38. Bu söyledikleriyle Kant bir eylemin ahlaklılığının saptanmasında aşılması güç bir açıklama getirmiş; bunun da günümüz etik çalışmalarına büyük **etkisi olmuştur**.

		39. yakından gözleme olanağı bulmuştur. Bu durum, kendisinde özgürlükçü düşüncelerin gelişmesine yol açmıştır. Atatürk'ün askeri ve siyasi kişiliğinin oluşmasında içinde yaşadığı bu ortamın büyük bir **etkisi olmuştur**. Mustafa, okul çağına geldiğinde annesinin isteği ile önce geleneksel eğitim veren mahalle mektebine gönderildi. Fakat babası, onun çağdaş yöntemlerle eğitim yapan bir okulda öğrenim görmesini 40. Bunda bakanlığın öğretim programlarına okumayla ilgili etkinlikler koymasının da büyük **etkisi olmuştur**. 41. Aliağa ilçesinde kırsal nüfusun köyler ölçeğinde kaydettiği gelişmede sanayi kuruluşlarının dağılımı ve karayolunun son derece büyük **etkisi olmuştur**. 42. Şüphesiz Ahi Evren'in fikirlerinin teşekkülünde gerek Fahrettin Razi ve Evhaduddin Kirmani'nin gerekse Yesevilik ve Fütüvvet terbiyesinin büyük **etkisi olmuştur**. 43. Bağımsız muhasebe denetiminin gelişmesinde, sermaye piyasasındaki fiili ve yasal gelişmelerin de büyük **etkisi olmuştur**. 44. Özel sektör öncülüğündeki sanayileşmede 1951 yılında kurulan Türkiye Sinai Kalkınma Bankası'nın sağladığı kredilerin büyük **etkisi olmuştur**. 45. Tabii uluslararası ilişkilerin diğer sosyal bilimlere oranla Marksizmden daha çok yalıtılmış olmasında, kuşkusuz ki alanın entelektüel gelişiminin çoğunlukla Marksizmin büyük oranda uzak kaldığı Amerikan akademik çevrelerinde olmasının büyük **etkisi olmuştur**. 46. ermeye başlamasının ve Küba ve Berlin krizlerinin arkasından Doğu-Batı arasında işbirliği havasının ortaya çıkmasıyla birlikte uluslararası sistemin sıkı iki kutuplu niteliğinin

		değişmesinin de büyük **etkisi olmuştur**. Yine bu dönemde İngiltere, 1961'de Kuveyt'in ve hemen arkasından Aden'in (bu devlet 1967'de Güney Yemen adını aldı) ve 1971'de Körfez'deki diğer şeyhliklerin bağımsızlıklarını tanıdı, İngiltere 47. bir koleksiyon boyutuna ulaştı, LePoete Travaille dergisinden, Kitap'taki çıkmalarınızdan izlerinizi takip ediyorum. Abbe Foure'nin yontuları konusunda size seslenmeyi seçişimde biraz bu garip tanışıklık biçiminin **etkisi olmuştur** sanırım, gene de asıl gerekçem bir varsayıma dayanıyor: Sizin çizgilerinizde, harflerinizde hissettiğim özel, epey ayrıksı bir sancı türü, Rotheneuf'te yaşadığım duygu-düşünce yükünü sizinle paylaşmaya yöneltti 48. Ancak şu kadarını söylemekte fayda vardır ki, artan nüfusun beslenme olsun, konut olsun ve isterse gittikçe artan tarım araçları gereksinimi olsun üretim ölçekleri üzerinde büyük bir **etkisi olmuştur**. 49. O yıllarda tirajı yirmi binin üzerinde olan Necip Fazıl'ın Büyük Doğu'su, onun öykücü olarak tanınmasında önemli bir **etkisi olmuştur**. 50. Medikal sosyolojinin gelişmesi hususunda yukarıda açıklanan faktörlere ilâve olarak epidemiyolojinin yeni bir hüviyet kazanmasının da büyük bir **etkisi olmuştur**. 51. Özellikle gelişmekte olan ülkelerdeki yoksulların barınak ve mahallelerinin bir kısmını iyileştirmeyi, 2000 yılına kadar bu konularda yollar ve araçlar ortaya koymayı, sürdürülebilir bir yerleşme sistemini oluşturmayı ve herkese yeterli konut sağlamayı temel ilke olarak benimseyen bu uluslararası toplantıların kentsel dönüşüm projelerinin şekillenmesinde önemli bir **etkisi olmuştur**. 52. Çevrenin tüm bu özelliklerinin şüphesiz Amerikan felsefi düşüncesine belli bir **etkisi**

		olmuştur; eğer bu etkilere konu olmasaydı felsefemiz milli ve kendiliğinden olamazdı. 53. Yani ben bir yerde bir ozanın, bir sanatçının, özellikle bir ozanın kendisini halkına adaması gerektiğini söylüyorsam, herhalde bunda bu babadan gördüğüm eğitimin de bir **etkisi olmuştur**. 54. Buna göre, sertifika alınanın ürün kalitesinin artmasına önemli bir etkisi olmamakla birlikte süreç kalitesinin artmasına önemli bir **etkisi olmuştur**. 55. İbni Sina'nın tıp, Farabi'nin musiki alanında ayrıca Batı'ya **etkisi olmuştur**. 56. Annemin, kardeşlerim üzerinde de sanat açısından **etkisi olmuştur**. 57. Ancak bu gibi çalışmaların kişiliğin incelenmesi üzerinde çok az **etkisi olmuştur**. 58. Yapılan araştırmalar beslenme eğitim programlarının beslenme bilgisi üzerine **etkisi olduğu** ve eğitim düzeyi yükseldikçe beslenme bilgisinin de buna paralel olarak arttığını göstermiştir. 59. Öte yandan sağlık göstergelerinin de illerin büyümesi üzerine **etkisi olduğu** çeşitli çalışmalarda ortaya konmuştur (Ökem, 2007). 60. Annenin yaşı, obstetrik öyküsü, infertilite nedeni ve süresi, sigara içme durumu, YÜT'ün tipi ve embriyoya kriyoprezer-vasyon veya fetal redüksiyon yapılması gibi birçok faktörün prognoz üzerinde **etkisi olduğu** düşünülmektedir. 61. Televizyonun en etkili yayın organı olduğu ve toplumun değer yargıları üzerinde **etkisi olduğu** bilinmektedir. 62. Kelime sıklığının tanıma performansı üzerinde **etkisi olduğu**, nadir kelimelerin isabet oranının (.51) yaygın kelimelerden (.39) daha yüksek olduğu bulunmuştur.

		63. Tanzimat'ın ilanında, Mısır sorunu vesilesiyle Osmanlı Devletinin iç ve dış işlerine sürekli olarak karıştıkları gibi, imparatorlukta yaşayan Ortodoksların korunması gerekçesiyle sık sık beliren Rus baskısını kırmak amacında olan Batılıların büyük **etkisi olmuştur**. 64. kurultay döneminde bir süre toplumun gündeminde tutulan bu sorgulama başlıkları kurultayın hemen ertesinde gündemden indirilmiştir. Bunda bir ölçüde kurultayın sonrasında içine girilen seçim döneminin **etkisi olmuştur**; ama, Baykal kanadının, görüşlerini daha da yaygınlaştıracak bir yapısal örgütlenmeye gitmediği de ortadadır. Buna, "2. Genel Merkez" suçlamalarından duyulan tedirginlik yol açmış olabilir. Gene de,

“Haberdar ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Ve Belge, sonuç olarak, günümüzde Türkiye'de yaşayan insan çoğunluğunun, kendi kimlik tanımlarında yeğledikleri değerlerin, "akıl değil kurnazlık, bilgi değil **haberdar olma**, duygu değil geçici duygusallık, yaratıcılık değil beceriklilik" olduğunu gözlemliyor. 2. İzleyen anne ve babaları dahi olsa attıkları her adımı bilmeleri her davranışlarından **haberdar olma** düşüncesi hiç de hoş değildi. 3. Neden böyle bir şey yapmıştı acaba? Bir akşam önce konuştuğu bir yabancıyı hatırlamaz mıydı insan? Hele onun gibi, sokaktaki her şeyden **haberdar olan** meraklı bir bakkal böyle bir adamı nasıl unuturdu? Aklıma gelenlerden en olabilir gözükeni, adamın kimseye bir şey söylememesi için uyarmış olmasıydı onu. 4. Borsaya Başkan Olsun; Ne Var? Devamlı şekilde takip ediyoruz, dünyada fikir olarak ne gibi gitmeler oluyor ileri. Onlardan da, zannediyorum Türkiye'de first ve only **haberdar olan**, o homongoloslar hâlâ Hayber Kalesi'ni okuyordur, bir tek de biziz. Hususiyetle de Birleşik Devletler'de çıkan bütün yeni kitapların hepsini de temin ediyoruz... Hatta şöyle. Geçenlerde 5. Memur veya diğer kamu görevlisi hakkındaki suçlamadan bir şekilde **haberdar olan** yetkili merci, soruşturma izni konusunda karar verebilecek bilgilere ulaşabilmek amacıyla, bir kanaata sahip olabilmek için bir “ön inceleme” başlatacaktır (md.5). 6. Yani bu sistemin tanıdığı kolaylıkla grupların ne yaptığından **haberdar olan** Öcalan, gelişmeleri takip etmekle kalmamış durum değerlendirmesi, taktiksel çatışmaların esnek strateji anlayışı ile döneme göre şekillendirilmesi, kırsalda veya şehirlerde bulunan	1. ey kara gözlüm vefasız denmez sana" İspanya'dan kaçırılan iki cariye 1866'larda komşu yalıdan gelen davet mektubuna icabet etmesiyle başlar Zafer Hanım'ın cariyelerin hayat hikayelerinden **haberdar olma** aşaması. Komşu yalıda tanıdığı cariyelerden Refia'nın ve asıl adı Loranza olan arkadaşı Gülbeyaz'ın öyküsünü öğrenecektir. Gülbeyaz da Refia gibi İspanya'dan kaçırılarak Laz Ahmet Paşa'ya cariye 2. McLuhan'ın "evrensel köy" benzetmesiyle işaret ettiği, birbirlerinden giderek daha fazla **haberdar olan** bir dünya düzenine denk düşen küreselleşme, "küresel ölçekte işleyen, sınırları aşarak toplumları ve kurumları yeni zaman-mekân bileşimlerinde birbiriyle bütünleştirip bağlayarak, gerçekte ve deneyimde dünyayı birbirine daha bağımlı duruma getiren süreçler" şeklinde tanımlanabilir.	1. Çünkü hayvanlarda da ruh olduğu halde "şuur", yani kendi varlığından **haberdar olma** hissi yoktur. 2. Bu tanım psikolojik olarak grup üyelerinin, birbirlerinin varlığından **haberdar olma**, birbirleriyle etkileşim içinde bulunma, kendilerini grup olarak algılamayı içerir. 3. Bu aşama, bilginin varlığından **haberdar olma** aşamasıdır. 4. Katılımcılar, sempozyumda, Türkiye'de gerçekleştirilen çalışmalar başta olmak üzere, kök hücreler konusunda güncel çalışmalardan ve yeni ufuklardan **haberdar olma** imkânına sâhip oldular. 5. Toplumsal Kesimler ve Yeni teknolojilerden **Haberdar Olma** Kaynağı 6. Bu nedenle de bu bölümde yeni teknolojilerden **haberdar olma** kaynakları farklı toplumsal kesimler açısından ele alınmıştır. 7. Yeni teknolojilerden haberdar olunan kaynağın farklı kesimler açısınan dağılımına bakıldığında, katılımcıların tümü için, yeni teknolojilerden **haberdar olma** kaynağı, %52.3 ile televizyon birinci sırada gelmekte, ancak farklı kesimlere göre farklılıklar göstermektedir. 8. Yine düşünce edinme hakkının ayrılmaz bir boyutu, çeşitli düşünceleri, okul dışında da duyma", onlardan "**haberdar olma**" hakkıdır. 9. 3. Saldıran unsurun, bu bilgi alışverişinin niteliğinden **haberdar olma** ihtimali ortalamanın üzerinde olmakla birlikte, farkındalık kesin değildir (yerel çatışmalardan kaynaklanma tahmini, yangın, yağma vb kanılar)

militanların konumunun ve durumunun bilinciyle talimatlar göndermesi, nihai anlamda çözümlemeler ve düşüncelerini yansıtan broşürler oluşturması, yerinde ve zamanında müdahalelere girişmesi açısından da faydalı olmuştu.

7. Türkiye'de kuş uçsa **haberdar olan** Almanya ve Fransa istihbarat örgütlerinin bunca olayı gözden kaçırması olası mıydı?
8. Ertesi sabah benim tutuklanmamdan **haberdar olan** ve pek çok telâşa düşen Mutasarrıf İhsan Bey'le (Tekfur Dağı valisi) Ali Şâdi Bey (Mebus) yanıma geldiler.
9. Bu yasayla, bahse konu suçlar bakımından soruşturma usûlü basitleştirilmiş ve suçtan **haberdar olan** savcıya, idareden (Vali veya Bakandan) soruşturma izni talep etme yetkisi tanınmıştır.
10. Bizans'ın kendisine karşı düzenlemiş olduğu suikasttan **haberdar olan** Attila, baş vezir Krizafius'un, idam edilmesi için kendisine teslim edilmesini istiyordu.
11. Yapılan zulümden çok sonra **haberdar olan** Attila çok öfkelendi.
12. Başkente yazılan mektuplardan satırı satırına **haberdar olan**, o enseleri kütük kalınlığındaki yetkililer de, artık oyalamaya bile gerek duymadan, onu yılışık bir sokak köpeği gibi azarlayıp hemencecik kapı dışarı ederlermiş tabii.
13. Ta işin başından beri komplo olduğu söylenmişti hatta olaylardan **haberdar olan** günün başbakanı Yıldırım Akbulut "devlet komplo yapmaz" demişti ama apaçık komplo olduğu ortaya çıkınca kimse özür bile dilememişti.
14. Evlenmeye karar verdiklerini açıkladıklarında birçok gizli olaydan **haberdar olan** Kurt, yanı başında gelişen bir aşkı göremediği için dehşete kapılmıştı.
15. Teizm (Katoliklik) mi materyalizm mi haklı gibi kısır tartışmalarla boğuşan moralist çoğunluğun yanı sıra, bütün canlıların bir evrim (evolution: tekâmül) ile

10. Bu bölümde birimlerimiz mezunlarından **haberdar olma**, iletişim ve ilişki düzeyleri ile mezuniyet sonrasında mezunlarına sağladıkları katkıları değerlendirmelidirler.
11. Bu nedenle de, genel anlamda toplumda oluşan gelişmelerin yanı sıra özellikle de bu çalışma açısından insanların **haberdar olma**, bilgilenme kaynaklarının neler olduğu ve farklı kesimlere göre değişip değişmediği önemli olmaktadır.
12. Pragmatik bozukluğu olan çocuklar ve insanlarda zihin teorisi yani başkalarının düşüncelerinden, hissedişlerinden **haberdar olma** becerisi bozulmuştur.
13. Bu projeden Almanlar vasıtasıyla **haberdar olan** Osmanlı Hükümeti, bu teşebbüsün Türk kamuoyunda Rusya'ya karşı itimatsızlık uyandıracağını ve ıslahat programının tatbikinin Osmanlı Hükümeti'ne bırakılmasının da iyi olacağını bildirdi.
14. 7. "Halk günleri" düzenleyerek yöre halkını tanıma, gereksinimlerinden **haberdar olma** ve onlarla bütünleşme fırsatları yakalanmalıdır.
15. * "Halk günleri" düzenleyerek çevre halkı tanıma, gereksinimlerinden **haberdar olma** ve onlarla bütünleşme fırsatlarını yakalamak.
16. Kişi başına yaklaşık 1000 dolar karşılığı izlenen bu seminer, iş dünyasının küreselleşme ve dünya üzerindeki gelişmelerden **haberdar olma** konularına ne kadar büyük ilgi duyduklarını da ortaya koydu.
17. Bu gazete sayesinde "Avrupa'da yeni sendikal deneyimler açısından umut verici gelişmeler"den **haberdar olma** şansı bulabiliyoruz:
18. Bu tür yazı ve düşünce üretimi artışı ister istemez bazı zorluklar da getiriyor ki benim açımdan en önemlisi takip etme, **haberdar olma** zorluğu.
19. Bu yetişkinler, sosyal ilişkileri tuhaf, empati (başkalarının duygularından **haberdar olma**)

geliştiğinden ilk defa bu kadar net olarak **haberdar olan** kognitif azınlıktan kişiler yâni bilim adamları psişik dünyamızın bu işten nasıl nasiplendiğini araştırmaya başladılar (Waddington 1976).
16. Durumdan tanıdık kervancılar vasıtasıyla gönderilen bir mektupla **haberdar olan** Molla Süleyman Baba, sandıklar dolusu kitaplarını ve aile efradını toparlayarak, bir gece yarısı Hakkâri'yi terkeder.
17. Bu sırada her şeyi gizlice takip eden ve olup bitenlerin bir kısmından **haberdar olan** kamarot, George'un karşısına çıkar ve servetten kendisine de pay verilmesi için şantaj yapar.
18. Bilindiği gibi Kanadalı bir bilim adamı 10 Temmuz'da Saros Körfezin'de bir deprem olacağını söylemişti, medyanın bu iddiaya yer vermesiyle konudan **haberdar olan** yöre halkı çok rahatsız olmuştu.
19. Dilaver de az değildi, ilçedeki kuşların bile kiminle ne haltlar karıştırdığından **haberdar olan** kuyumcunun meraklı sorularına muhatap olacağını bildiğinden, çalacağı minarenin kılıfını daha gelmeden hazırlamıştı.
20. anlaşılmaktadır. Nitekim 26 Nisan 1392 tarihli bir Venedik vesikasına göre de Sinop'a taarruz edecek Osmanlı deniz kuvvetlerinin takviye olunduğuna işaret edilmektedir. Girişilen bu hazırlıklardan **haberdar olan** 2. Süleyman Paşa, tekrar beliren tehlikeli durum karşısında, Osmanlı aleyhinde Karamanoğlu Alâaddin Ali Bey'in de dâhil olduğu bir ittifak sisteminin teşekkülünü temin için Sivas hükümdarı
21. Bu girişimlerden **haberdar olan** Hrisantos; "Karadeniz kıyılarında bağımsız bir siyasal organizasyon kurmak için çalışmalar yapan Batum'daki Pontus komitesini fikrinden vazgeçirmek ve Müslümanlarla birleşmeleri için nasihatta bulunmak" gerekçesini ileri sürerek 14 Kasım 1919'da Batum'a gitmiştir.

yetenekleri olmayan, çok az sözsüz iletişim kurabilen, konuşmaları dilbilgisi kurallarına uygun, fakat tonlamaları olağandışı, aktiviteleri tekrar tekrar yapan, rutinlerinin değişmesini sevmeyen, özel ilgi alanları olan, ezber hafızaları iyi, fakat soyut fikirleri anlama güçlüğü çeken ve sakarlık gösteren kişilerdi.
20. Yani diğer insanların varlığını bilmeyle başlayan, onların duygularından **haberdar olma**, onlarla ve fikirleriyle ilgilenme duygusunu.
21. Bilgilerdeki değişikliklerden **haberdar olma**: Microsoft Sharepoint Portal Server'ın üyelik teknolojisi, internet haber gruplarındaki yüz binlerce kullanıcı için tasarlanmış.
22. Şu veya bu öğreti ya da görüş için anayasada ve yasalarda getirilmiş olan yasaklamalar, hep bu **haberdar olma** hakkına yönelik kısıtlamalardır.
23. Başka bir deyişle, bir varolan olarak dilin yapısı, dilbilimcileri felsefe dünyasına girme ya da felsefede olup bitenlerden **haberdar olma** konusunda kışkırtıyor.
24. Bu arada, farklı ya da benzer kimliklerin birbirlerinden **haberdar olma** ve kendilerini ifade etme koşulları, teknolojik gelişimin yarattığı olanakların, bu kimliklerin oluşturucusu simgesel/kültürel mesajları, zaman ve mekân boyunca yaymasında aranabilir.
25. Bu sorunu ikinci sırada, konuyla ilgili var olan bilgiden **haberdar olma** zorluğu izlemektedir.
26. Bebeğin kendi benliğinden haberdar olma derecesinin gelişimi şöyle bir araştırma ile açıklığa çıkarılmaya çalışılmıştır.
27. Eşzamanlı habercilik diye tanımlayabileceğimiz internet gazeteciliği, kullanıcıları olup bitenden anında ve üstelik istediği anda **haberdar olma** fırsatıyla buluşturuyor.

22. Bu da, çevreyi kirleten veya bozan bir faaliyetten **haberdar olan** herkesin bu faaliyetin durdurulması için idari makamlara başvurabileceklerini belirten düzenlemedir (md.
23. Polis, kendisi katılmamakla birlikte arkadaşlarının yaptığı eylemlerden **haberdar olan** delikanlının çözülmesi için çok sevdiği ve işkenceye aşkı uğruna dayandığı nişanlısına tecavüz edeceklerini söyler.
24. Şerif Hüseyin, Osmanlı aleyhindeki hareket ve düşüncelerinden **haberdar olan** II.
25. "Ben de hayatımca hep oruç tutacağım, hiçbir gün terk etmeyeceğim!" dedi. Üçüncüsü de, "Kadınları ebediyen terk edip, onlara hiç temas etmeyeceğim!" dedi. Bilahare durumdan **haberdar olan** Hz. Peygamber (sav) onları bularak, "Sizler böyle böyle söylemişsiniz. Halbuki Allah'a yemin olsun Allah'tan en çok korkanınız ve yasaklarından en ziyade kaçınanınız benim. Fakat buna
26. Dün -adı önemli değil- seni tanıyan ve durumdan **haberdar olan** bir arkadaşım senden vazgeçmemi söyledi.
27. Durumdan **haberdar olan** bu iki güzide dost, birbirlerine değil ama dervişlerinin bu olmaması gereken davranışlarına kırılırlar.
28. Tehcir henüz bir proje iken, durumdan **haberdar olan** Süleyman Nazif Bey kardeşi Faik Ali Bey'e mektup yazmıştı.
29. Bu durumdan **haberdar olan** herkesin yüzünde bir endişe vardı.
30. -radıyallâhu anh- da devenin ardından gitti. Birtakım kimseler onu Amr'a teslim etmek istemediler. Daha sonra bu deveye karşılık yüz deve vermeyi teklif ettiler. Durumdan **haberdar olan** Peygamber Efendimiz: "Eğer biz onu, kurbanlık olarak belirlememiş olsaydık, dileğinizi yerine getirirdik!" buyurdu. Burada Allâh Rasûlü'nün hilm ve müsâmaha sıfatı ile Allâh'a tâzimi müşâhede edilmektedir.

28. 0-2 yaş (Çevreden **haberdar olma** dönemi), 2-7 yaş (Düşüncenin bazı özellikleri ve sembolik işlev, duyu-hareket dönemi).
29. Çin'deyse bu denetimi gerçekleştirmekle yükümlü kurum, CARE adında (Bakım, **Haberdar olma**, Sorumluluk, Etik) bir standart enstitüsü.
30. O yüzden yasalarda halkın **haberdar olma** hakkı"nın önündeki engelleri ayıklamak yetmez.
31. Allah her şeyi şiddetle **haberdar olan** ve görendir bilgisinden sonra Elhamdülillah böyle inanıyoruz <B> zerre kadar şüphemiz yok.
32. Lütuf sahibi ve her şeyden **haberdar olan** Allah, bu iki kıymetli şeyin bana ulaşana kadar birbirlerinden ayrılmayacağını haber verdi.
33. bakma özel hayatına burnumu sokmuş gibi oldum.. ii şanslar.. merhabalar, bende istanbuldan tercih yapacak bir psikolog olarak konuşmalara katılmak istedim. ceza evlerindeki çalışma şartlarından **haberdar olan** var mı?? psikoes puanın kaç? arkadaşlar ilk 7 nerede? psikolog olup ilk 7 de olan bi tanıdığınız var mı? nereyi isteyecek biliyor musunuz? Arkadaşlar psikologların
34. Gelen öğretmenden **haberdar olan** baba yemekten sonra köy odasına gideceğini söyleyerek evden çıktı.
35. Fakat çalışmalarımızdan **haberdar olan** uluslararası kuruluşlar bize fon önerdi.
36. Avrupa'nın astronomi sahasında kaydettiği ilerlemelerden, Kopernik'in yeni teorisinden, Tycho Brahe'nin rasatlarından ve buna paralel yapılan çalışmalardan **haberdar olan** Osmanlı astronomlarının yukarıda özetini verdiğimiz ilk temasa ait tavırları şu şekilde değerlendirilebilir:
37. Hacettepe Üniversitesi Arşiv Yönetmeliğinden **haberdar olan** deneklerin oranı ise yaklaşık %19'dur.

31. gelince, Hoca'nın maksadını anlayan Avih ve Kurubulak taraflarından 200 kişilik mahalleli de arkasından gelir. Meydan Camii'ne varıldığında arkasında yürüyenlerin sayısı 500'ün üstüne çıkar. Durumdan **haberdar olan** Han, kethüdasını çağırarak şöyle der: Hoca seni sever; var benden selam söyle. Gör kim istediği nedir, öylece edelim..." Kethüdan'ın cevabı ise şöyle olur: Behey efendim,
32. Oksijen 20-25 mmHg'nın altına düştüğünde, damat duvarlarındaki küçük muhbirler aracılığıyla durumdan **haberdar olan** beyinde bir düğmeye basılır ve nefes alırız: hem de çok derin bir nefes
33. **Haberdar olan** bir hükümetin gerekli tedbirleri alması lazımdır.
34. Cem adaya ayak atar atmaz onu bir ganimet bilen Hıristiyanlar etrafını sardılar." Cem hürriyetini garanti altına alabilmek için anlaşma yapma yoluna gider, ancak bundan **haberdar olan** 2. Bayezid şövalyelere Cem'in teklif ettiği paranın iki katını ödemek ister, tam kırkaltı bin düka. Yalnız bir şartı vardır: Cem'in orada tutulması, Osmanlı topraklarına gelmesinin
35. Cumartesi günü cesedinin Bağdat'ta bulunduğundan **haberdar olan** Berg ailesi, viedo kaset karşısındaysa "Yıkıldık" açıklamasını yaptı.
36. Debatin'e göre otomobilini düzenli olarak muayeneye götüren kişi nasıl olası riskleri düşürüyorsa bedenindeki bozukluklardan **haberdar olan** kişi de sağlığına daha fazla dikkat edecektir.
37. Oysa klasik olarak bu tür olaylardan şu ya da bu biçimde **haberdar olan** üst yönetici —burada Vali— "hasta olur, kenti terk eder" ve kabak hep "defterdar"ın başında patlar).
38. Çoğunlukla okur-yazar olmayan ve karşılaştıkları büyük sorunların zorluklarından pek az **haberdar olan** halkın egemenliği anayasaların başlangıcına ve ilk maddelerine geçirilmiştir.

38. Ahenk, "İstikbal Hazırlıkları" başlığı altında, "Yarın Gazi'nin İzmirimizi teşriflerinden **haberdar olan**" halkın, günlerden beri hazırlıklarına devam etmekte olduğunu yazıyordu.
39. de her çevreye uyabilme gibi güzel ve sizi çevrenizde sevdiren, başarıya götüren bir huyunuz vardır. Zamana ayak uydurabilirsiniz. Uyanık ve çevrenizde olup bitenden sürekli **haberdar olan** bir insansınız. En dalgın anlarınızda dahi karşınızdaki kimsenin ne demek istediğini, hatta ruh halini anlayıverirsiniz. İnsanları seversiniz. Hatta onların mutluluğu için çalışmak size zevk verir.
40. Ancak projenin tarihsel boyutunun yanı sıra güncel gelişmeler hakkında daha detaylı bilgi almak isteyen Fransız yetkilileri, özellikle Amiral Chester'in Ankara'da bulunan ve projenin son 15 yıllık serüveninden **haberdar olan** Türk siyasi ve mali çevrelerinin desteğini kazanmış olan oğlu Arthur I Chester'in girişimlerine karşı son derece duyarlıydılar.
41. Türkiye'nin Öcalan'ı yok etmek konusundaki daha önce gerçekleştirdiği operasyonlardan **haberdar olan** Amerikan yönetimi, Öcalan'ın sağ ele geçirilmesinde ısrarlıydı.
42. Beyin ise bütün organlarımızı kontrol altında bulunduran, herhangi bir organımızda ufacık bir hareket olsa ondan **haberdar olan** ve duruma göre tepki gösteren ayrı bir merkezimiz ki, onu korumak için dış sadmelerden, lüzumsuz lakırtılardan, muhal şeyleri düşünmekten sarf-ı nazar etmemiz gerekir.
43. Bu modellerden **haberdar olan** öğretmen öğrencilerinin bilgi birikimlerini ve okulunun var olan imkanlarını da dikkate alarak kendi dersini hazırlayabilecektir.

39. olarak uygulamaya koyacaklar ve "Gelen gelsin" diyeceklerdi. Yani 28 Şubat gecesi yapmaları gerekeni iki gün gecikme ile yapacaklardı. Ancak o sıralarda her şeyden anında **haberdar olan** Genelkurmay bu kararı öğrendi. Yapılacak tek şey, diplomatik yolla buna engel olmaktı. Kabadayı, Erbakan ve Demirel'e, "Bu kararların Meclis'e gelmesi Ordu ile milleti karşı karşıya
40. Yabancılar ve yerliler... Hepsi, hepsi bu mülkün asıl sahiplerinin tahammülleri üstüne basarak geçiyor ve eğleniyorlar. Memlekette neler oluyor? Neler hazırlanıyor? Hiç haberdar değiliz. Acaba **haberdar olan** kim? Kalanlar da gidenlerin intikamıyla meşgul. Yarabbi! Bu memleket yabancılar elinde daha ne vakte kadar böyle harap ve perişan inleyecek? Asıl sahibini daha ne zamana
41. amacı, Ürdün'de eylem yapacak militanların eğitilmesiydi. Ancak ABD'nin Afganistan harekatı sırasında Zerkavi Kuzey Irak'a kaçtı ve burada yeni kamplar kurdu. İşte ABD istihbaratının Zerkavi'den **haberdar olması** da, bölgedeki Kürt unsurlar vasıtası ile 2001 sonlarına rastlıyor. Kısa süre sonra ABD istihbaratı, Ürdün yetkilileri ile temasa geçerek kendisi ile ilgili ortak bir soruşturma

44. Belirli bir düşünce sistemini öğrenen, işletmenin işlevlerinden **haberdar olan** insanlardan, yaptıkları işlerle ilgili karar almalarını ve çalıştıkları birimle ilgili düşüncelerini dile getirmeleri bekleniyor.
45. Çalışmaya başlamadan önce hedeften **haberdar olan** veya sorulara cevap vermek için neleri öğrenmesi gerektiği beklentisine sahip olan bireylerin önemli noktalara dikkati yöneltmesi ve gerekli davranışları kazanması, doğrudan okuma yoluyla çalışan bireylere göre daha etkili olur.
46. geri çevrilmesi isteniyor; diğer yandan 15 Ekim 1919 günü telgraf başında Mustafa Kemal Paşa'ya şu bilgi veriliyordu: "Paşa Hazretleri. Biz kaderimizi, ne milletin gücünden **haberdar olan** ve ne de gelişigüzel gönderilecek valilere terk edemeyiz. Nice defa yüksek şahsiyetinize sunduğumuz ve dikkate alınmayan düşünceler incelendiği zaman görüleceği şekilde, İstanbul Hükümeti Ziya Paşa'yı
47. Hatta görüşmeden **haberdar olan** Sabri Cebecik, Denizer'i telefonla arayıp, "Bir değerlendirme yapmayacak mıyız?" diye sormuş, "Değerlendirmeyi yarın sabah yapacağız" yanıtını almıştı.
48. Gülüşerek kapıya vardıklarında, onların gelişinden **haberdar olan** ev halkı, çoktan, kapının önünde toplanmıştı.
49. Aile bütçesinden **haberdar olan**, aile üyelerinin diyet gereksinimlerini bilen buzdolabı alışverişi bu ayrıntıların tümünü düşünerek yapabilecek.
50. kararlaştırmışlardı. Uzunca bir süredir basının gündeminde olan sol partilerin birleşmesi projesi, nihayet bugün biraz daha olgunlaşmış olarak müzakere edilecek ve bir karara bağlanacaktı. Buluşmadan **haberdar olan** kalabalık bir basın ordusu şimdiden Musa Süren'in evi önünde

		toplanmıştı bile. Genç gazeteciler, televizyon muhabirleri ve kameramanlar heyecan içinde kapı önünde birikmiş, ayazın altında bekleşiyorlardı. 51. Allah bilgisine **sahip olan,** vahiy bilgisinden haberdar olan kişi âlimdir. 52. Çalışmalarımın ayrıntılarından **haberdar olan** tek kişi oydu. 53. Bununla birlikte Corpus Hermeticum'un kimi risalelerinde Merkez olarak Güneş'e yapılan atıflardan **haberdar olan** düşünür, özellikle Platon'un Timaios Diyaloğu'nda dikkat çektiği gibi, bu kürenin işlevsel nitelikleriyle de merkezi bir rol oynadığına kanaat getirmiş olmalıdır. 54. hakkaten geçen sene ne zaman olmuş bu atamalar, **haberdar olan** var mı arkadaşlar ? 55. Halkın devlet yönetiminde söz sahibi olabilmesi, iç ve dış olayları eksiksiz öğrenebilmesi, olup biten her şeyden **haberdar olması** gerekir. 56. Devletin, Abdulhamit yönetimindeyken kurduğu istihbarat teşkilatı ile ülkenin her yerindeki her şeyden zamanında **haberdar olması** "jurnalciler" sayesinde gerçekleşiyordu. 57. Vücudumuzda birkaç kesme şeker büyüklüğü kadar yer kaplayan bu et kütlesinin zamandan **haberdar olması**, aradan geçen seneleri hesaplayarak ayarlamalar yapması elbette ki üzerinde düşünülmesi gereken bir noktadır.

“Haberi ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Devletin, mafyaya karşı olduğunu halkına ve medyaya hissettirmeye çalışırken **haberi olduğu** halde asayişin sağlanması amacıyla görevlendirdiği kişilerin mafya çetesinin birer üyesi olduklarını bilmezden gelmesi, filmlerin başlıca ona konusunu teşkil etmekteydi. 2. gelmemenin ezikliği içinde, tekrar kafalarını çevirip, grupla birlikte yürümeye devam ettiler. Aradan beş dakika geçmemişti ki, cezaevi müdürü geldi. Müdür, Demet'in yanına geldiğinde, olaydan **haberi olduğu** belliydi: "Hanımefendi, arkadaşlarımız size söylemiş. Niye ısrar ediyorsunuz. Cezaevine saksı çiçek sokamazsınız." Demet, sinirli biçimde kafasını yana düşürdü. Sıcaktan dili kurumuştu. Derin bir soluk aldı, 3. Cür'ete bakın, bugüne kadar sâdece seviyesine güvendiği takdirde yüzlerce TV programında yer alan Çocuk Ergen ve Genç Psikiyatrisi Uzmanı karım Neslim Doksat'tan Allah bilir kaç kişinin **haberi olduğu** bir programa çıkması için para talep ediliyordu. 4. yaşamadığı bu vadide, buralarda olması normal değildi. Neden bu saatte burada olduğunu sordum. Saçma sapan bir şeyler söyledi. Gözlerinden baştan beri burada olup bitenlerden **haberi olduğu** belliydi. Etrafımıza hafif silah mermileri düşüyordu, kaybedeceğimiz zaman yoktu. "Her şey normale dönünce jandarmaya teslim edin, sorgulasınlar" dedim. Bölüğün bulunduğu yerin Güneyindeki emniyet timi esas 5. görmüştü, yanına gitti. Annesi, korkunun sararttığı bir yüzle; Aman oğlum, geç şöyle şuraya da kimse görmesin seni. Bakarsın babana söyleyen olur. Zaten her şeyden **haberi oluyor**. Seni bir daha buralarda	1. dönüşte uçakta gazetecilerle sohbet etti. Babacan, Türkiye'nin ilk defa özel davetli olarak komite üyesi tüm ülkelerin onayı ile bu toplantıya davet edildiğini hatırlattı. Dünyanın **Haberi Oluyor** Babacan, yurt dışında görüşme fırsatı buldukları meslektaşları ve diplomatların Türkiye'nin şu anda karşı karşıya olduğu siyasi belirsizlik problemini daha önce cumhurbaşkanlığı seçiminde olduğu gibi kendi	1. Hâlâ saklamakta olduğum gazete kesiğindeki hab**eri olduğu** gibi aktarıyorum: 2. Doğumdan **haberi olduğu** için geliyor. 3. ışık tutan sayısız projeye destek vermiş, başlıbaşına bir Üniversite gibi çalışmış, çalışıyor. Tam bir "muhtar" ayrıca, şehrin dört bir yanında kim ne üzerinde yoğunlaşıyorsa **haberi oluyor**. Türkçesinin kıvraklığı, espri gücüyle insanı etkiliyor. Ansiklopedi projemde şimdiden yerini alması gerektiğine inanıyorum. Tuhaf insanlarız biz. Gidip yerleştiği ülkenin tarihine, kültürüne derinlemesine dalan "yerli"lerimizi "yerli"lerimizi 4. Biz gazetecilerin ziyaretten, ancak yâ yolda sokaktaki bazı olağandışılıklardan dolayı ya da akşam haberlerini izlerken televizyonda, tam konuk ayrılırken, veya yapılan kuru bir yazılı açıklamadan sonra **haberi oluyor**.) Küçük Kral'ın ülkesini değil de Mısır'ı ziyaret ediyor. 5. Bugün, Türkiye'nin uluslararası alanda attığı pek çok adımdan, verdiği pek çok sözden en son Ankara'daki Türkiye Cumhuriyeti devleti kurumlarının **haberi oluyor**. 6. çok dış karşılaşmalarla zenginleşiyor. "Saha dışında da" özellikle "analiz yenilikleriyle" değerlendirmeler yapılıyor. Hakemleri UEFA değerlendiriyor. Hakem raporları komitece özel değerleniyor. Artık bunlardan FIFA'nın da **haberi oluyor.** FIFA ve UEFA raporları ile bir "denkleşme" yapılıyor. Adeta "müşterek hareket" başlıyor. Türkiye'ye hep ikinci sınıf hakem gelirdi. Şimdi birinci sınıf geliyor. Son Sion maçındaki

görürse beni de atacakmış evden. Atsın da görelim. O kadar kolay değil. Sesimizi çıkarmadık diye, o da iyice azdı. Ne yapabilirsin

6. yabancılar dolu. İğfal etmeye çalışıyorlar. O da olmazsa, işi sürüncemede bıraktırmaya çalışıyorlar. Muvaffak olamazlarsa karşı tedbir alıyorlar. Bir görev veriyorum. Neticesi bana gelmeden Washington'un **haberi oluyor**." Bu sözlerden, ABD'li uzman kılıklı ajanlarla, bürokrasideki Türk kılıklı ajanların, Amerikan eğitimi görmüş Türk'lerin birlikte çalıştıkları birimlerde, eşgüdümün ABD yararına işlediği anlaşılıyor. Bu nedenle de,
7. Belediye zabıtaları, müşterilerin dükkânı boşaltmalarını istemiş. Şahin de bu durumu fırsat bilerek güvenlik kamerasını çalıştırmayı akıl ediyor. Bu görüntüler ATV'de yayınlanınca da herkesin olaydan **haberi oluyor**. Metin Şahin dayak anını şöyle anlatıyor: "Dükkânın içine girip beni ellerindeki beysbol sopasıyla tezgâhın arkasına ittiler. Her şey orada başladı. Aklıma geldikçe titriyorum ve konuşamıyorum."
8. Oğlumuza söylüyoruz, gelinin **haberi oluyor**.
9. benzeri soruların yanıtları hem sözlü hem de yazılı olarak ulaşıyor Öcalan'a. Aynı bölgede bulunan karargah, en modern iletişim araçlarıyla donatılmış. Öcalan'ın tüm gelişmelerinden anında **haberi oluyor**. PKK Genel sekreteri Lübnan'da ama Türk va yabancı radyo ve televizyon istasyonlarının da sıkı bir takipçisi. Kendisinin izleyemediği önemli haber ve haber programlarını bilahare video
10. Bu fidanlardan neden sadece Abanoz'un **haberi oluyor** da devletin diğer makamları habersiz? Bunlar hangi fidanlıkta serpilmiş, hangi dönemlerde polis okullarından mezun olmuşlar? Sakın bunların arasına Fethullah'ın coplarından karışan olmasın?
11. ODTÜ İktisadi ve Ticari İlimler Fakültesi Öğretim Üyesi Ümit Berkman... O kadar ilginç ki.. Ama size şunu sormak istiyorum; acaba, Asım Bey'in

7. O nedenle hiç bir zaman tek bir yayınevi ile görüşülmüyor ve hepsinin birbirinden **haberi oluyor.**
8. ile müzakerelere başlamış olan Türkiye açık bir toplum. İfade özgürlüğü var, basın yayın organları her şeyi aktarıyor. Türkiye'de olup biten her şeyden dünyanın anında **haberi oluyor**" diye konuştu. Sessiz Çoğunluk Arkamızda Babacan, AB'nin Türkiye'ye tam üyelik için kesin bir tarih vermemesinin, birliğin Türkiye üzerindeki yaptırım gücünün azalmasına sebep olduğunu söyledi. Babacan,
9. Angel'a verecek hediyem yoktu. Daha önceden pembe bir tozluk yapmıştım o minicik ayak bilekleri için. Hemen bir hediye ayarlamalıydım. Koğuştaki bazı arkadaşların daha önceden **haberi olmuş.** Herkes kendince bir şeyler yapmıştı. Bezleri, gazeteleri, pamukları bir araya getirip bebek yapmış bir arkadaş. Ünzile, boncuktan nazarlıklı bileklik yapmış. İra ve Tanya kantinden aldıkları
10. "Daha sonra Adele, gerçeğin kendisinden saklanmış olduğunu kanıtladı Victor'a ve eğer varlığından **haberi olmuş olsaydı**, her şeyi hiçe sayıp hiçbir şeye aldırmadan, onunla ağlamak için yanına koşacağını belirtti.
11. Bi uyandım sıcak, birden kalktım gittim su içtim soğuk su.
    Dedim şuraya bi yatim burası esiyo gibiydi.
    Sabaha karşı tekrar sıcak oldu öbür taraf gittim.
    <D 3> Babayın da **haberi olmuş** demek ki sen gece ne tarafa gittin diyor.
    Dedim salondaydım.
12. Peki ne anlamı var bu nikahın? Devletin bundan **haberi olmuş** mu, olmamış.
13. Hatta benden önce annemin **haberi olmuş** geleceğinden.

yaptıklarından Kayınpederi'nin **haberi olmuş mudur**? Hiç sanmıyorum..." Üzeyir Garih: (Gülerek) "Hiç olur mu Engin Bey? Başbakan'ın damadı gelecek de biz tersleyeceğiz. Mümkün mü? Şimdi benim oğlum, bir bankaya gitse,

12. vermedim. Sadece amcamın adını verebilirdim. Ama babaannemin parasını çalıp kaçtığım için cesaret edemiyordum. Günlerce nezarethanede kalacağım söylenince, amcamın adını verdim. Ertesi gün öğlene doğru **haberi olmuş** ve karakola geldi. Çalıştığı fabrikanın sarı station Reno arabasıyla iki gün boyunca peşimden koşturdu. Kartal Adliyesi'ne çıkarıldım. Sabıkasızdım ve ilk suçum olduğu için serbest bırakıldım.
13. Mecliste bile adamları vardı; gizli oturumlarda ne konuşulduysa Lord Curzon'un **haberi olmuş**, adam vekiller arasındaki görüş ayrılıklarını Lozan'da İsmet'e karşı kullanmıştı.
14. eliyle dağıtmaya çalıştı. Onun bir erkek arkadaşı olduğunu bilen kızlar, sigaraya olan tepkisini yadırgıyor ve şaşkınlıklarını belirtiyorlardı. Aslında onun erkek arkadaşı olduğundan kızlardan birinin **haberi olmuş**, ertesi hafta okulda bunu duymayan ve bilmeyen kalmamıştı. Doğrusu ben çok serbestim, dedi kızlardan biri. Sigara içerim ama, öyle bazıları gibi gizli saklı işler yapmam.
15. Bütün bu olaylardan, Hakan'ın son anda **haberi olmuş** ve duruma müdahale etmişti.
16. Konuralp belediye başkanı kendi kum ocağının fişlerini kestirmiş ve karşılığında kriz merkezinden para almış. Bunu tespit ettiğimde adamı dövmeye gidiyorum diye çıktım yola. Ama **haberi olmuş**, ben de onun yerine yardımcısını biraz patakladım. Olay büyüdü, Binbaşı Uğur, önce savcılığa suç duyurusunda bulunalım, dedi. Sonra nedense kriz merkezindeki General Porsuk olayı kapattırdı.
17. içer, Kuran 'dan bir bölüm okur, öyle yatardı. Sessiz, yüzü gülmez, ters bir adamdı. İnsan, evle hiç ilgisi

14. kullardandı. Yine daha önceki hatıralarımızda bahsettiğimiz Düriye Anne, katiyen hiçbir şey bilmeyen, kendi hâlinde birisi gibi görünürdü. Halbuki bir çok şeyden, daha gerçekleşmeden önce **haberi olurdu**. Tünel Fâciası'nın meydana geldiği sene, bizlere bu hâdiseyi imalı bir şekilde söylemiş ve ardından iki gün hasta yatmıştı. Düriye Anne ile beraber gittiğimiz seyahatlerde, kesinlikle
15. inceliklerini, o şaşırtıcı tuzaklarını bizlerden çok daha iyi okuyabiliyordu... Yeni bir yazı işleri müdürü mü gelecek, gazetenin yayın politikası mı değiştirilecek; Ali'nin bizden önce **haberi olurdu**. Birisinin yazısı mı sansürlenecek, bir arkadaşımız mı işten çıkartılacak; Ali herkesten önce bilirdi bunları... Ali; zeki, gözlemci, hayatı iyi okuyan biriydi, ama bir o kadar
16. "sızma" operasyonlarında kullanılan özel elemanlar "koç" sıfatıyla anılırdı. Doğrudan Sinan'a bağımlı değildi birimi. Ama EUROPOL'ün patronu, Sinan'a aylık brifingler vermekle yükümlüydü. Dolayısıyla Cevat'ın operasyonlarından **haberi olurdu** hep. Asıl adların asla verilmediği toplantılarda, ilk kez "Necla" kodlu bir ajandan söz edildiğinde, gülme tutmuştu Sinan'ı... Anlaşılan, geçmişini kodlamıştı Cevat. Arada bir baş başa
17. Ne zaman yeni bir kitap çıksa ilk önce onun **haberi olurdu**...
18. MHP MYK üyesi İbrahim Çiftçi, ülkü ocaklarına her kesimden insan girer çıkar olmuş derken, ülkü ocaklarının eski işlevini kaybetmesinin üzüntüsünü yaşıyor; "Eskiden bir ülkücü ne yapsa anında ocak'ın **haberi olurdu**.
19. Eskiden iş bulamadığı için bunalıma girenlerin intiharları gazete **haberi olurdu**.
20. Hoş evlense **haberi olurdu** ama kendini evlendiğine inandırmak rahatlatmıştı onu.

yok sanırdı. Oysa, uçan sinekten bile **haberi olurdu** babamın. O zamanlar, olanı biteni nerden nasıl öğrendiğini hiç aklım almazdı. Şimdi anlıyorum ki, babamın ispiyoncusu rahmetli ağabeyimmiş. Ağabeyim erkek çocuk olduğu için, annemin de 18. Bakkal Zeki'den sigara alacak olsam, akşama kalmadan babamın **haberi olurdu** sigara aldığımdan. 19. Devlet babanın yapacağı zamdan daha birkaç ay öncesinden bizim koca kafalı ev sahibinin **haberi olur**, daha o aydan başlar. 20. mi?" "Ne biliyorsun bulunan bacak hakkında?" "Bir şey bilmiyorum," diyor manalı bir ses tonuyla. "Ama Muhtar'a sorun, o, size anlatır. Burada sinek vızıldasa onun **haberi olur**." "Peki," diyor Ali, "Nerede Muhtar'ın yeri?" Kasap, bıçağı tutan eliyle aşağıdaki sokağın başını gösteriyor. "Muhtar'ın yeri orda. İkinci dükkân. Birinci dükkân da onların. Komisyonculuk yapıyorlar. 21. ve Ann sokağı arasında oturanlar genellikle hali vakti yerinde zenginler. Salgının başında, karantinadan önce şehri terk edenler. Nedense ve nasıl olduysa herkesten önce onların **haberi olur** hep. Tedbiri onlar alır önce. Evlerin boşaldığını ve polisin meşgul olduğunu fark eden birkaç serseri fırsat bilip yağmaya kalkışacak, biraz da hınçla. Ama çevredeki aklı 22. Avrupa dedin de abi, bizimkiler iyi para yolluyormuş, bu para işine aklım yatmıyor, sarmıyor beni, içimizde bazı yavşaklar var, bunları bilemedik abi, şimdi bakıyorsun komünist dergilerinde bizim haberler, lan nerden **haberi olur** bu ibnelerin, demek veriyorlar abi, bunlarla yola çıkılır mı abi, 23. Evet "herkesin beni abone et" diye peşinden koştuğu Sabahattin Parsadan dönemin Başbakanının peşinden koşmaktadır. Menderes'in Ankara'daki sevgilileriyle buluşmalarında da Parsadan ve ekibinin **haberi olur**. 24. Delon başlatmış ve Avrupa jet sosyetesi de moda olmuş... Zafer Mutlu da bunu öğrenmiş... Zaten dünyanın öbür ucunda bir moda çıksa, Zafer		21. Türkiye'nin etrafında herhangi bir yerde bi şey olsa Türkiye'nin 2 dakka yani bu etkisi Türkiye'ye ulaşırsa etkisi ulaştığı anda Türkiye'nin **haberi olur** bundan. 22. güzel bir şey gördü mü, Ayşe'ye haber vermeden, kendi başına gidip almaya başlamıştır. Güzel bir film mi gelmiş, başka arkadaşlarla gider. Ayşe'nin neden sonra **haberi olur**. "Niye bana da haber vermedin?" diye sorunca aldığı cevap, "Öylesine, o anda karar verdik, hem belki sen o filmi görmüşsündür diye düşündüm," olur ve Ayşe'yi 23. Umarım kendisine duyulan olağanüstü aşktan ve öyküsünün yazıldığından bir gün **haberi olur**. 24. ayran gibi olduğunu yazar. Afrika sürprizlerle doludur. Her seyahatinde yeni şeyler öğrenir. Nitekim Osmanlı heyeti Bingazi'ye ayak basar basmaz bütün Kuzey Afrika ahalisinin bundan **haberi olur**. Ne telgraf ne posta gibi iletişim araçlarının bulunmadığı bu ıssız beldelerdeki haberleşme sistemini günlüğüne şöyle aktarır: "İki kişi veya iki kafile birbirlerine rastgeldiği ve hatta 25. Toplantı gecesinin en önemli olaylarından biri, üç devrimci gencin asıldığı **haberi olur**. 26. Aşık, sevgilinin **haberi olsun** yahut olmasın, kendi kozası içinde medd ü cezirler yaşadıkça, aşkı ve dolayısıyla özlemi artacak ve sevgili uğruna can-fedaya kadar gidecektir. 27. İster magazin haberi, isterse siyasi bir polemik **haberi olsun**, her haberde bu 6 unsurun bulunması zorunludur. 28. kişiler belli olmuş, generale imzaya gitmiş,bi gitmiş,bi kaç gün içinde de belli olacakmış. hayırlısı, hep beraber bekliyoruz, tabi kendimi soramadım, en azından hepimizin durumdan **haberi olsun** dedim... sanırım netten de

Mutlu'nun buradan **haberi olur**... Nasıl duyar, nasıl öğrenir; bugüne kadar akıl erdiremedim. Lakin yanıldığını da hiç görmedim... (Yağcı senin babandır...) Diyelim ki "kutuplarda kaymaklı dondurma yeme" modası başladı... Bizimki

25. Marmaris'teki gümrük ayarlanmamış mıdır, ayarlanmıştır. Emniyet ayarlanmamış mıdır, ayarlanmıştır. Bu adamlar, böyle hayali ihracat yaparlar. Bunlardan hükümetin haberi yoktur, yani böyle düşünürseniz. Bir bakanın **haberi olur mu** bundan; diyelim ki göz yumulur sonradan işte bu protokolde olduğu gibi, şu tarihe kadar olan hayali ihracat dosyalarını yok saydık, yani hedefi doğru seçmek
26. yardımcı olmuştur ona," diye tamamladım Ali'nin düşüncesini. Arabayı çalıştırıp burnunu merkeze çevirince, "Santini'yi sorgulamaya gitmiyor muyuz amirim?" diye sordu Ali. "Onu sorgularsak Rıfat'ın anında **haberi olur**. İtalyan'ın telefonunu dinlemeliyiz. Hem böylece hiçbir kuşku da kalmaz kafamızda." "Yani sizce Rıfat hâlâ İstanbul'da mı?" "Şu ana kadar Rıfat Saygılı adında biri yurtdışına çıkmadı.
27. arabası verilebilir. Şu da olabilir: Bir karşılama esnasında, teyyare meydanında diyeyim, kırmızı halı üstünde yürürken Adnan halıyı altından çekebilir de. Önceden yalnız Kanal 6'nın **haberi olur**. Kurup çekerler. Akşam ilk haber, Kaşalot kıçüstü oturdu diye. Bu senaryo hakikat olursa, olur mu olmaz mı onu bilemeyi, promise, yani söz veririz, kaşalotu indirilmez
28. emin misin?" "Eminim" dedim. "Bunun sorumluluğunu alıyor musun?" "Alıyorum" dedim hiç duraksamadan. "Tamam, başlayın o zaman, ama bir koşulla, yanınıza narkotikçileri de vereceğim." "Recai'nin **haberi olur**." "Hayır vereceğim polisler güvenilir adamlardır." İki saat sonra kızın evinin

yayınlanacakmış... aman ya herkes başka sölüyo. bari yarın bi şekilde öğrensek. seusma bu bahsettiğin hangi kurum? arkadaşlar msb sonuçları belli oldu

29. Biriyle ilk kez buluşmaya gidecekseniz mutlaka bir arkadaşınızın **haberi olsun**.
30. şuan için istanbuldan 700 kişi başvurmuş özel harekat kursu bu sene ankaradan kastamonuya alındı arkadaşların **haberi olsun** inşş isteyen gider
31. Bu şike önerisinden **haberi oldu** mu? Çaydan bir yudum aldım.
32. Bolu'da buluşma fikri Denizer'den çıktı. Verdiği söz de gerçekten "İşçinin Devrek'te kalması, yöneticilerin Bolu'ya görüşmeye gitmesi" şeklindeydi. Bu sözden diğer yöneticilerin Bolu'da görüşme sırasında **haberi oldu**. Yürüyüşün birinci gününde Ankara'da hava oldukça gergindi. İçişleri Bakanlığı'nın emri üzerine, Zonguldak ve Ankara'da herhangi bir olay çıkmaması için geniş önlemler alındı. Kentlerin giriş ve
33. orospu değildi. Yavuz ilk kez Sevilay'a karşı içinin kıpırdadığını ve heyecanlandığını hissetti. Bir ay boyunca Yavuz ve Sevilay'ın buluşmalarından yalnızca Hakan'ın ve de Pelin'in **haberi oldu**. Ama olayı Yavuz'un magazinci olan arkadaşı Bülent çok iyi biliyordu. İlk haberi de kendi dergisinde ve televizyon programında patlatmak istedi. Yavuz ile Sevilay çok masum
34. 1960'a kadar olan milliyetçilik, yani Atatürk milliyetçiliği kavramı var), bu işe sahip çıkarlar zannediyorum. Halbuki bizim bu kadar senelik faaliyetimizden sonra en son onların **haberi oldu**. O da nasıl? Kültür Dünyası diye yeni bir dergi çıkıyormuş, oradan beni aramışlar, mülakat yapıldı. Sonra Orkun dergisi yeniden çıkmaya başlamış, onlar da ilk sayısına

önüne kamp kurmuştuk. Ali, kızın bu gece uçacağım söylemişti. Öğleye doğru bizim sosyete polisi Cemil

29. Hiç kimsenin onun doktora gittiğinden **haberi olsun** istemiyordu.
30. hükümeti kurmakla görevlendirdi. Bu zat, Yıldırım Akbulut idi... O günlerde basının, çok yazıp-çizdiğine göre, Akbulut'un başbakan adayı olduğundan, kamuoyu açıklamasından ancak yarım saat önce **haberi oldu**. Üstelik Özal, tüm bakanları da kendisi seçmiş ve hükümet listesini Akbulut'un cebine sokmuştu. Akbulut, başbakanlık koltuğunu, doldurmuş gibi gözüktü. Bir süre sonra davet edildiği Taksim
31. dolaba giriyor, öte taraftan çıkıyorlardı. Bu son derece zevkli oyun, dolap bozulana kadar devam etti ve Leyla'nın anneannesi Üftade Hanım'ın ancak bundan sonra oyundan **haberi oldu**. Handan çocuklara acımış ve dolabın bozulması pahasına bu küçük sırlarını annesinden saklamıştı. Şefkate ve oyuna o kadar muhtaçlardı ki... Bir süre sonra hükümet, Rumeli muhacirlerine
32. Ayhan Aydınay'ı Nisan ayının başında tutuklattım. Bu kişiler emniyette beni şikayet etmişler. Örtülü ödenekten aldığım 5.5 milyar lirayı söylemişler. Nisan başında İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün **haberi oldu.** Dolayısıyla Çiller ve İstanbullu da öğrendi. Ancak ikisi de şikayetçi olmadı ve olayı kapattırdılar. Çiller ve İstanbullu dolandırıldıklarını aralık ayında öğrenmiş olabilir. Çünkü 11 Aralık'ta
33. km. mesafedeydi. Kendi başlarına bir sonuç alabilirler mi? Bu aşiret iyi savaşçıdır komutanım. Çok şehit verdiler, bunun öcünü almak istiyorlar. İl Jandarma Alay Komutanı'nın **haberi oldu** mu? Oldu. Temas zaten 10 dakika önce sağlandı. O da çatışmayı takip ediyor. Korucuların başlangıçtaki konuşmalarından herşey iyi gidiyor görünmekteydi. PKK'lılar sıkıştırılmış, kurtuluş çareleri kalmamıştı.

35. Mektubun onu ilgilendiren en mühim tarafı: "Yörükler'in Mustafa üç hafta evvel İstanbul'a kapıcılığa gitti" **haberi oldu**.
36. Bölük komutanı yüzbaşının geldiğimden **haberi oldu**, fakat kendisinin de bulunduğu çatışma noktasından ayrılamıyordu.
37. diyorsun? ÖZTÜRKMEN: Gayet tabii efendim. Unuttularsa onu bilmem. Biz kendisinin yazısına göre uygulama esaslarını oraya koyduk. Sonra da kendilerine arz ettik. Alt kademelerin de **haberi oldu.** Yani affedersiniz biz kimin malını kimden kaçırıyoruz. Haberi olmayacak... SAVCI: Müsteşar Yusuf Bozkurt Özal'ın da haberi var mıydı? ÖZTÜRKMEN: Gayet tabii. DİĞERLERİ VE GÖREVLERİ Savcı,
38. Öte yandan, Iowa Üniversitesi'nden Russel Ciochon'un da katılımıyla sürdürülen çalışmalardan bilim dünyasının, ancak Kasım 1995'te **haberi oldu**.
39. ben anlattım. Hiç de sıkılmadım. Arkadaşlarını bana, "Nasıl anlatıyorsun sen çocuğa?" derken, "O bugün bilmiyor ama yarın bilecek, eşi olacak, çocukları olacak, her şeyden haberi olacak. Neden bilmesin? Ben de anlayışlıyım. Merak edip bir arkadaşından yarım yamalak öğreninceye kadar benden öğrensin," derdim. Böyle düşündüğüm için de her şeyi konuşurduk. Geride kaldı.
40. Bunun gibi, diyelim, ilk kadın orgeneral olunca, kuşkunuz olmasın, her gazetenin manşeti, her bültenin ilk ve en uzun **haberi olacak**.
41. Rekorlar kitabına girmeye çalışan deli kadınlar gibi "15 yıldır tırnağını kesmedi" **haberi olacak** boyutta uzatmaya gerek yok.
42. Kadının geleceğimden haberi yoktu, haberi olsa bile, çok zaman önce işittiği cılız sesimi hatırlar mıydı? Kim olduğumu söyleyecektim? Buraya tam on beş ay evvel bir gece yarısında gelmiştim,

34. kalkışmaya karar vermişti. Bunun için hazırlıklar yapılıyordu. Ben de bir kaç arkadaşımla birlikte, askeri bir depodan makineli tüfek filan çaldım. 1933'de hükümetin bu hazırlıklardan **haberi oldu**. Önce bir arkadaş yakalandı. Daha sonra da bu olayla ilgili olarak 7 kişi kurşuna dizildi. Bunun üzerine benim de yakalanmamam için tedbir alındı. Bulgaristan Komünist
35. Babafingo. Topal Sadık kuşkuyla Babafingo'ya bakakaldı: "Ondan!" "Ama Nahit'i alırsın kahveye, baş köşeye oturtur, limanı elbirliğiyle burdan kaldırır, öbür çarşıya oturtursunuz!" "Ulan nerden de **haberi oldu** bu Babafingo'nun?" diye geçirdi içinden, eğdi başını önüne, Babafingo azarlar gibi: "Söyle," dedi, "ne derdin var?" "Bu öğretmen, bir top oyunudur tutturdu. Kahvede yirmi beşinden
36. kesimden arkadaşlarım, hocalarım, özellikle de genç arkadaşlarımdan destek gördüm. Bazıları basın açıklaması ile olayı kınadılar. Öğrencilerden çok destek aldık. Amerika'da birlikte eğitim gördüğünüz arkadaşlarınızın **haberi oldu** mu bu olaydan? Herkes işinin başında, benim gibi horlanan yok ki. Bir Amerikalı arkadaşıma telefonda söyledim. Duydukları zaman inanmakta zorluk yaşadıklarını hissettim. Üçüncü dünya ülkesi,
37. çıktıktan sonra, bir bana, bir anneanneme bakmış, başını iki yana sallamıştı. Biz de anneannemle birbirimize bakıp gülmüştük. İki gün sonra annemin değil, bütün apartmanın **haberi oldu**. Hiç anneannem durur mu, kömürlükte iki gün tutmuştu Yılmaz'ı, ikinci günün sabahı: Aaa bu Yılmazcık ne suç işledi ki hapis ayol, dedi... Gel benim Yılmaz'ım
38. karşı alt katta oturan genç Türk kadın yetiştirmiş. Alkolik bir kocası ve küçük bir kızı vardı. Daha sonraki günler eve hangi kızla gelsem, annemin **haberi oldu**. Yine aynı kadının söylediğini tahmin ediyordum. Kocası zehirli bir işte çalışıyordu. Akşam

yanımda Osman Ağa'nın iki adamı vardı ve adımdan hiç bahsedilmemişti.
43. İbrahim'in olaydan **haberi olsa** da olmazsa da, benim o parayı aldığımı bilse de bilmezse de ben, ona para indireceğim (vereceğim).
44. - Padişahım, tellallarınıza haber salsanız da tüm ülkenin bu güzel olaydan **haberi olsa**.
45. her ne kadar sanık Menderes, ailesini Almanya'ya göndermesini bildirdiğini, fakat masraf bahse konu olmadığını ifade ile örtülü ödenekten para almasına dair olan izin ve müsaadesini tevil etmiş ise de yine Menderes haberi olsa idi parasını da vereceğini söylemek suretiyle icazet verdiği, 261.000 liranın Milli Emniyet Başkan Vekilliği zamanında sarfolunduğunun kayden ispat olunduğunu,
46. gün Sabahat Açıkelim'de buluşuyorlar. Bebe kız söylüyor, bitli oğlan çala kalem. Senin moruk görse acayip gurur duyardı, diyor hiç durmadan, ahmak. Bebe biliyor ki, **haberi olsa** rahmetlinin, tozları koparır dağları devirirdi muhakkak. Ama ahdine vefa etti bebe kız. Asla ve katiyen bir cümlesini olsun söylemedi dedenin. Kendi yolunu kendi çizdi. O
47. Bu durumumdan **haberi olsa** ne kadar sevinirdi gariban.
48. hatır sormaz, şimdiye kadar sordu mu arkadaşlar?" Gerçekten de hiç sormamıştı, gazetede af haberi uzun süredir yer almıyordu, ama bu işi aniden yapabilirlerdi. Savcının **haberi olduğu** kesin... Haydeee! Klarnet eşliğinde oyun havalarına devam... Çay ocağında çalışanlar köşe oldu. Kantinde ciro, sigara tüketimi korkunç arttı. Önceden tek tek paketten çıkartıp zuladan içenler,

gelir gelmez viski içmeye başlardı. Zehir deposu ocaktan kendisine verilen süt ve yoğurtları 39. ediyorsun. Ben ne bileyim hangi puşt..." Tugay Mali Şube müdürüydüm. Yolsuzluk, rüşvet gibi savlar olabilirdi de, komünizm propagandası yapmak... akim alacağı iş değil. "Yakınlarının **haberi oldu mu**?" "Oldu. Evi aradılar. Tugay'a da bildirmişlerdir herhalde." "Bizde hücre yok. Tek kişilik odalara kapatıyoruz sanıkları. Birkaç gün kalacaksın. Bir ihtiyacın olursa çekinme." Tekrar bastı 40. da bir düşünce özgürlüğü ortamı. Osmanlıyı düşünün; adam İstanbul'da rasathane yapmış, yıkmışlar. Rasathaneyi kalkıp İskenderiye'ye yaparsa yaşayabilecek mi? Hayır. Merkezi imparatorluğun üç gün sonra **haberi olacak**. Bu sefer sadece rasathaneyi yıkmayacaklar, insanın da derisini yüzecekler. Bu iş öyle bitecek. Yani bu her şeye kadir büyük imparatorluklar, büyük yapılar, sonunda uysal, rehavete 41. bir adam" deyip duruyor. Düşünebiliyor musun, adam da evli barklı, çoluklu çocuklu, gayet saygın bir yeri var çevresinde. Karısının da dünyadan haberi yok. Nereden **haberi olacak**. Aslında hiç kimsenin kimseden haberi yok. Ama bazen düşünüyorum da insanlar canları ne istiyorsa yapsınlar... Kimseye zarar vermeden... Ama bazen zarar verebiliyorsun. En azından insanları 42. Mühim adam ya, tek onun **haberi olacak** her şeyden. 43. geliyor. Bu ses kimin? Demek sesimi bile unuttun ha! Olamaz! Bu kız düşüncelerimi okuyor. Şimdi ben ne düşünsem bilecek. Kafamda hiçbir düşünce geliştiremeyeceğim. Herşeyden **haberi olacak**. Herşeyden haberi olmayan tek kişi var o da sensin burada... Seni hatırlamıyorum. Neden hatırlamıyorsun? Beni bu hale sen getirdin. Şimdi hatırlamaman tuhaf değil mi? Bilmiyorum,		

44. Karınız sevgilinize kızmaz mı? gibisinden bir soruya, "Kardeşim herşeyi niye yazıyorsunuz ki, karımın şimdi bundan **haberi olacak**" gibisinden laflar işte. 45. Aslında basının **haberi olacak** diye de ödü patlamıştı, ama Meltem her şeyi çok iyi idare ediyordu. 46. Adamları var, gittim Tapu'ya, kadastroya, oradaki insanlarla biraz şeyimiz oldu. Oradan çıktık avukata gittik. Karar da çıkmış, yedi-sekiz ay önce çıkmış, sonra o adamın **haberi olmuş**... Avukata götürdüm, avukat dedi işte bu iş 2 milyar bizden zamanın parası, iki-üç yıl evvel, 2 milyar para vereceğim, ama zamanaşımı olmuş. Bir karar çıkmış, 47. kafesiydi. Kör Bican'ı herkes gibi ben de sevmezdim. Ama o dünyayı Bican'dan daha iyi bilen kimse yoktu. Bu âlemde sinek vızıldasa önce Kör Bican'ın **haberi olurdu**. Hepsinden önemlisi kendini bana borçlu hissediyordu. Kör Bican kapıda karşıladı beni. Sigara, çay, kahve… kahve… Adamları çevremizde dört dönüyorlar. Gizli konuşacağımı söyleyince çekilmelerini işaret etti. 48. alınmasını isteyerek Türk milletinden neyi saklamaya çalışmakta, neden korkmakta ve utanmaktadır" diye soran Bahçeli, Erdoğan'ı dürüst ve namuslu olmaya davet ederek, şunları söyledi: PKK'nın **haberi olacak** "TBMM'nin kapalı oturumunda PKK'nın siyasi temsilcileri hazır bulunacak. Bu yolla PKK, İmralı ve Kandil ne konuşulduğundan haberdar olacak, buna karşılık yegane muhatap olduğu iddia edilen 49. söz söylemek, dünyanın en zor işi senin için. Bilirim bu hallerini. Yalnızca düşünürsün, hem de kara kara... Bekleyelim. Bu ara sen ne yapacaksın? Annenin **haberi olacak** mı tarlayı sattığından? Baban çoktan öldü. Keşke o yaşasaydı. Annene söylemezsin, bilirim. Söylemeden satarsın, onun da yüreğine iner... Üç gün sonra tarlanın parasını alıp geliyorsun		

50. Bu olaylar dizisi karşısında, bu rastlantılar karşısında kuşkuya düşmemek, gerçekten olanaksızdır. Şayet babası Sultan Murad bir komploya kurban gitmişse, Yıldırım Bayezid'in de bundan mutlaka **haberi olsa** gerektir. Prof. Stanford Shaw'un, bu olayları "Hıristiyan ve dönme unsurların Türk soylularıyla sarayda iktidar kavgası" şeklinde yorumlarken dayandığı bir başka nokta da, gerek Sultan Murad'ın, 51. Ama belli ki Melike Hanım hazırlıksız yakalanmıştı, bu kişinin geleceğinden **haberi olsa** beni içeri davet edip bardak bardak çay ikram etmezdi.		

“Halde/hâlde ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Ülkenin en önemli siyasi gücü askeriye bu şekilde etkisiz **halde olduğu** için sivil güçlere ya protestoları ölümüne sürdürmek ya da Suharto'nun reform sözünü tutmasını beklemekten başka çare kalmıyor. 2. Hiç konuşmayan Lucky'nin, Pozzo'nun "düşün" komutu üzerine konuşmaya başlamasıyla düşüncenin, veya düşünme biçiminin de başı, sonu, ortası olmayan çağrışımsal, kaypak bir **halde olduğu** ortaya çıkar. 3. öğretecekleri bilgileri, sorular ve cevaplar halinde önceden hazırlardı. Muhataplarını karşılarına alınca da, önce sorularını sorarlar, arkasından da cevaplarını verirlerdi. Muhatapları veya öğrencileri de, kalıplaşmış **halde olan** soruları ve cevaplarını aynen ezberleyerek öğrenmeye çalışırlardı. Son zamanlarda okullarda fazla ilgi görmeyen bu metodla, yine de yer yer çocuklara birtakım bilgilerin kazandırılması mümkündür. Bu 4. Gani Bey bir şey düşünmeksizin gayet efendice, bitkin bir **halde olan** Selmin'i, bir paket taşır gibi bürodan aldı, Otomobille Tokatlıyan oteline götürdü, odasına bıraktı ve oradan ayrıldı. 5. Anneannem, annem ve teyzem, perişan bir **halde olan** dayımı karşılarına aldılar. 6. Bugün batık **halde olan** yatırım bankaları bu kredileri teminat göstererek varlığa dayalı menkul kıymetler çıkardılar. 7. Dış pazarın ihtiyaçlarına bağımlı olarak yürütülen ve ülke ekonomisinden ayrık **halde olan** meta üretimi, yavaş yavaş tüm iktisadi yapıya nüfuz etti.		6. Çözeltinin doygun **halde olduğu**, elektrot içinde katı halde bakır sülfat kristallerinin bulunması ile anlaşılır. 7. Lunker oluşumunda, sıcaklık çizgilerinin (izotermler) ingot dış yüzeyine göre son derece muntazam olarak paralel **halde oldukları** gözlenmiştir. 8. Bu özellik intermediate filamentleri, polarize **halde olan** mikrotübül ve aktin filamentlerden ayırır. 9. Eğer bir erkeğin testisleri çıkarılıp yerine ovaryum nakli yapılsa körelmiş **halde olan** memelerin geliştiği, hatta süt salgıladığı görülür. 10. değildir ama, iki beyinle birden yazışıyordur. Eros'un kalplere fırlattığı oklar sadece e-mail formunda değildir. Kolay mıdır yirmi dört saat on-line olabilmek? O halde, mobil **halde olduğumuz** durumlarda Eros nasıl birleştirecektir o güzelim kalpleri? Elimizin altındaki onca teknolojik imkana rağmen hem de? İşte bu noktada imdada SMS mesajları yetişir. Mesela kadınla erkek 11. Yatışkın **halde olan** bir kimyasal reaksiyonda sistem içinde birikme veya boşalma meydana gelmez. 12. Araç Sürme Yasağı" başlığını taşıyan 97. maddesinde ise, bu yasaklama 50 promil ile sınırlandırılmıştır. Sigorta poliçesini düzenleyen ve hizmeti satın alan karşısında daha güçlü **halde olan** sigorta şirketi ise, sözleşmenin 5.5. maddesinde; "taşıtın, uyuşturucu maddeler veya Karayolları Trafik Yasası uyarınca yasaklanan miktardan fazla içki almış kişiler tarafından kullanılması sırasında meydana gelen

		13. Damıtma kolonundan elde edilen üst ürün (m1) kg, taban ürünü (m2) kg ve konsantrasyonları da (xA) ve (xB) ise, yatışkın **halde olan** bir damıtma kolonunda aşağıdaki madde denklikleri kurulabilir. 14. Şekil-2.5'de görüldüğü gibi sürekli yürüyen ve yatışkın **halde olan** bir kristalizasyon işleminde birim zaman için aşağıdaki kütle denklikleri kurulabilir. 15. Bir anlamda içimizde gizli güç olarak mevcut, ama statik **halde olan** enerjileri aktif hale getirmektir. 16. Sonra bu yumurta aklarını yumurta sarısı tenceresine dökün ve irmik ile unu da ilave ederek hepsini bir kaşıkla karıştırın ve erimiş fakat soğuk **halde olan** tereyağını da katarak tekrar karıştırın, sonra bu hamuru içi yağlanmış ve unlanmış tepsiye dökün ve orta ısıdaki fırında 1 saat kadar pişmeye bırakın. 17. ureterlerden alınan materyeller için yukardaki kriter uygulanamaz. Burada az miktarda bakteri ürese dahi daima infeksiyon olarak kabul edilir. Bundan ayrı olarak, rutin işlerle satüre **halde olan** laboratuarlarda yaptırılması istenen özel işlemler için bu işle uğraşan teknik elemanla ilişkiye girmek şarttır. Örneğin; uretral, midstream idrar ve prostat lavajından (Three glass) sonra alman 18. Dengesiz **halde olan** bu çözeltilere de "aşırı doygun çözelti" denir. 19. Üç sayfa tutan bir dilekçe ile Üst Disiplin Kuruluna öğrencinin okuldan uzaklaşması gerektiğini, o zaman okulunda gerçek huzur ve disiplinin sağlanabileceğini, aksi **halde olacaklardan** sorumlu tutulamayacağını anlatıyordu.

		20. Bu rezaleti yirmi dört saat içerisinde çözün Komiser, aksi **halde olacaklardan** sorumlu değilim, söylemedi demeyin! 21. Davman toparlandı. Karttaki ayrılış tarihi hanesine baktı. Boştu. "Kadının ne zaman ayrıldığı niye yazmıyor burada?" "Bir nedeni yok. Ayrılırlarken kayıt falan çıkarmadık. O yaslı **halde olur** mu?" "Ayrılırlarken mi? Kadın yalnız gitmedi mi?" "Hemen aynı gün bir akrabası geldi, polis sorgusundan sonra, ertesi gün aldı götürdü kadını." "Yani bir gece kaldı, 22. şey olmaktan uzaklaşan bütün "parçalar"ın "parçalar"ın bu halleriyle veri alınmaları ile oluşacak hiçbir "düzen"in ne gerçekleşme, ne de işleme şansı, imkânı olamaz. O **halde oluşların** koşul sayılmaması, terk edilmesi, olumsuzlanması fikrinden başlayan ve herkes için temel ve vazgeçilmez sayılacak asgari kural, değer ve referansların ördüğü bir zeminin inşâsını bir ilk

“Hazırlıklı ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Tamam dedim, aşırılar duruma egemen, geldiler, götürecekler! Ne olur, ne olmaz, her şeye **hazırlıklı olmak** gerek! Birkaç gölge yan apartmana yöneldi. 2. Bu nedenle sadece fizibilite yapmak dahi yeterli değildir; hiç değilse birkaç yılı içeren planlar yapmak, kırılma noktalarını belirlemek ve krizlere önceden **hazırlıklı olmak** gerekir. 3. ironik ilanıdır. Ne tatlıdır. Çok tatlıdır. Her ince zevk gibi onun için de -ya kültürün içinde yaşayarak ya da düpedüz kafa patlatarak- eğitimli olmak, **hazırlıklı olmak** gerekir ama. Neyse. Bunları da yazacaktım işte. Hayır, istisnasız her yazıdan sonra ellerini silaha atan sapıklarımı kastetmiyorum. Onlar üstlerine alınmasınlar bu yazıyı. Onlarla ilgili yapılabilecek 4. Sezer'in oylarını bir miktar daha artırmasını sağlayabilir. Bu turda sonuç alınamasa bile yüksek ihtimalle üçüncü turda bu sorun çözümlenmiş olacak. Yine de sürprizlere karşı **hazırlıklı olmak** lazım. İkinci gündem ise Salı günü yapılacak ikinci GSM ihalesi. Birkaç büyük kuruluşun fiyatı pahalı bulduğu gerekçesiyle artık bu ihaleye katılmayacağını açıklamasına rağmen özellikle Genpa'nın 5. işin şu boyutu var, siz eğer şimdi "boşanalım" deseniz, size "gitme" der mi? eğer ailesinin zoruyla devam ediyorsa bu evliliğe ilişki büyük ihtimalle bitmez. **hazırlıklı olun** derim. çünkü aynı okuldalar. porcu ne oldu, son durum ne? Anlaşılan bayağı mutlular, foruma bile girmiyor ya noldu cidden bu işin sonu acayip merak ettim 6. da olduğunu umut ediyorum. Deprem ORADA KİMSE VAR MI? Türkiye bir deprem ülkesidir. Ülke olarak bu gerçeğin bilinci ile yaşamaya alışmak ve her zaman **hazırlıklı olmak** zorundayız. Sadece, son yirmi yıl içerisinde dört büyük deprem yaşamış olan	1. toplumları birleştirir" Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz, yaptığı konuşmada Türkiye'nin AB'ye aday ülke olarak kabul edilmesi ile başlayan süreçte ortaya çıkacak yeni duruma **hazırlıklı olmak** maksadıyla Uluslararası Avrupa Birliği Şurası'nı düzenleme kararı aldıklarını ifade etti. Yılmaz, sevgi, hoşgörü ve barışı merkezine yerleştiren İslam dininin, fert ve toplum huzurunu, güvenliğini, ahengini 2. Böyle bir durumda **hazırlıklı olmak**" ne demekse? Normalde çok korkması, paniğe, hatta dehşete kapılması gerekirken, içini karmakarışık eden bütün bu duygulara karşın, belki de yanındaki adamın güven veren varlığından, güç aşılayan desteğinden ötürü, kendini, bir başka gezegenin tehlikelerle dolu bilinmedik yüzeyinde değil de, çeşitli badirelerin atlatıldığı uzun ve seçilmiş bir yolculuğun sonunda nihayet gelinmiş bulunan, sevdiği adamın anayurdunda, kocasının baba ocağında hissediyordu.	1. Bu süre içersinde HAÇLI ORDUSU saflarında olan ulusal düşmanlarımız gaflet ve delalete düşer ve topraklarımıza saldırmaya kalkarlarsa bir kez daha ÇANAKKALE DESTANI yazmaya **hazırlıklı olmak** her seviyedeki yöneticilerimizin asli görevidir. 2. onu? GENÇ: Bu sabah sahildeki diğer balıkçılar konuşurlar ki duydum. YAŞLI BALIKÇI: (Huysuzlanarak) Çok biliyor onlar! Denizde ne ile karşılaşacağın hiç belli olmaz. Sürprizlere **hazırlıklı olmak** lazım. GENÇ: İyi de kaptan bu balıkların bir zamanı, dönemi falan yok mu? YAŞLI BALIKÇI: Olmaz olur mu, tabii ki var. GENÇ: Ee, o zaman? 3. Aynca edebiyat, halkoyunlan, tarih, sosyoloji, psikoloji konularında da **hazırlıklı olmak** gerekir. 4. kadar kabul etmemeye çalışsam da eski bir dönemi yeniden yaşamaya başladım. Eski resimlerini, günlüklerini ve onları okumak için katıldığım Osmanlıca seminerlerinde aldığım notları çıkardım. **Hazırlıklı olmak** için yapıyorum bunları, diye rahatlatmaya çalışıyordum kendimi ama amacım başkaydı. Bir siyah beyaz resmi arıyordum, beni geçmişte çok hırpalayan bir resmi... Sonra bir kutunun dibinde 5. aylarda gösterime girmesiyle birçok kez gündeme geleceğe benziyor. Bakalım Hollywood'un yüzünü yeni yeni gösteren bu genç yeteneği, ilerde hangi yıldızı tahtından edecek. Çılgın yorumlara **hazırlıklı olun** Bu akşam vereceği konser için İstanbul'a gelen Lars Vogt, Sir Simon Rattle'ın tavsiyesine uyup çılgın bir Schumann

ülkemiz, 17 Ağustos 1999 Salı günü saat 03.02 de, yine 45 saniye süreyle sarsılmıştır. 7. Çünkü birazdan gözlerinden şırıl şırıl boşalacak yaşlara **hazırlıklı olmak** istiyordum. 8. Türkiye'de kriz değişik zamanlarda sürekli yaşanıyor, **hazırlıklı olmak** zorundayız., 9. Ancak deprem zararlarını azaltmak ve **hazırlıklı olmak** için uygulanacak eğitim ve bilinçlendirme kampanyalarının ve oluşturulacak toplum örgütlenmelerinin hedef kitlelerin özelliklerine göre geliştirilmesi, bu programların etkinliğini sağlamak bakımından önemlidir. 10. Ancak afet zararlarım azaltmak ve **hazırlıklı olmak** için uygulanacak eğitim ve bilinçlendirme kampanyalarının ve oluşturulacak toplum örgütlenmelerinin hedef kitlelerin özelliklerine göre geliştirilmeleri bu programların etkinliğini sağlamak bakımından önemlidir. 11. Bu durumda, dışarıdan gelecek bir tecavüze **hazırlıklı olmak** gerektiği gibi, içeride de askeri bir yönetim kurulması riskini hesaba katmalıyız. 12. hâlâ da görmekteyim. 1995 yılının başından beri de bir şirket sahibiyim. Benim sizlere anlatmaya ve inandırmaya çalışacağım konu çok bilimsel bir konu. Şöyle söyleyeyim; **hazırlıklı olmak** paranoya değil, oyunun ismidir. Onun için burada anlatılmak istenen şey, bir yerin veya mekânın dışarıdan gelebilecek tacizlere karşı önlem alma filidir. Benim buradaki insanlardan bazı 13. Ayrıca piyasalara fazla güvenilmiş, özellikle kurak zamanlarda ortaya çıkabilecek arz güvenliği sorunlarına **hazırlıklı olmak** için gerekli gözetim ve ön araştırmalar yapılmamıştı. 14. ABD ve Avrupa piyasalarında yaşanan sarsıntının olası olumsuz sonuçlarına **hazırlıklı olmak** gerekiyor. 15. 4. Her durumda savaşa **hazırlıklı olmak** ve bu konuda gerekli harcamaları yapmak farzdır.		yorumu seslendirince meşhur olmuştu. İş Sanat'ta bugün bir 6. Görmeye, anlamaya ve sevmeye **hazırlıklı olun**, yeter... 7. Ta o zamanlar başımızdaki büyüğümüz, her kötünün bir sonu olduğu gibi, 70 küsur yıldır insanların kanlı gözyaşları üzerinde hüküm süregelmekte olan komünizm belasının da 10-15 yıl içinde orta yerinden çatırdayacağını söylemiş, ona göre **hazırlıklı olun** demişti, sevenlerine. 8. Bu hafta ani fiziksel çekimli aşklara **hazırlıklı olun**. 9. Okula/okumaya **hazırlıklı olma** son derece büyük önem taşımaktaydı. 10. 2. Müşteri Gereksinimleri Konusunda **Hazırlıklı Olma**: Servis hizmetlerinde çalışan bir personel müşteri tiplerini iyi bilmelidir. 11. yayılması için yapılan radyo, tv ve gazete hizmetlerine finansal katkıda bulunma, e. Gerektiğinde kullanmak üzere yeterli dinsel bilgilenme hazırlığı yapma; örneğin, bazı apolojetik sorulara **hazırlıklı olma** ve İncil mesajı hakkında bilgilenme, zaman zaman evanjelik organizasyonlara günlük hayatında yer ayırma gibi hususlar da sayılabilir. "Doğrudan tanıklık", misyonerlik ya da doğrudan evanjelizm ise, 12. a. Kur'ân'da geçen "irhab" i'dad yani mukaddesatı savunma adına **hazırlıklı olma** ile bağlantılıdır. 13. Bunun için devamlı zikir hâlinde bulunmak, yani Allah'ı hatırlamak, Cenâb-ı Hakk'ın emirlerinde hassasiyet göstermek ve ölüme her an **hazırlıklı olmak** şarttır.

16. Dünyada şoklar devamlı olacaktır, **hazırlıklı olmak** lazım. 17. Askeri üstünlüğü koruyarak, doğrudan müdahaleye **hazırlıklı olmak** ise, gelişmiş kapitalist ülkelerdeki rakipleri korkutup yıldırarak, Amerika'nın küresel iddialarına karşı kendi askeri kapasitelerini geliştirmekten uzak tutma stratejisi ile bağlantılıdır. 18. Hadi çok bastırdı boşan diye, n'aparsın, diyorum, kendime? **Hazırlıklı olmak** gerek! Gene coşar ve çok bastırırsa boşanmaktan başka çarem kalmaz. 19. Genel olarak âfetlere karşı **hazırlıklı olmak**, yaygın kanının tersine, felaketin ardından yaşamımızı sürdürebilmemiz için gerekli malzemeyi bir yerde hazır bulundurmamız anlamına gelmiyor. 20. Her seferinde yeni bir ilişki ve sonunda ayrılık olan yalnızlıklara karşı **hazırlıklı olmak** isteriz. 21. Gereken önlemler alındığında ve bilimsel araştırmalar hızlanıp bu bilgiler kolektif olarak paylaşıldığında kuş gribinin insanlarda meydana getirmesi olası salgına karşı **hazırlıklı olmak** mümkündür. 22. Düşmanın silahıyla silahlanmak nerede, düşmana karşı **hazırlıklı olmak** nerede! Bu âyet, düşman hangi noktalardan taarruz ederse, özellikle o noktalarda sizin daha önceden güçlü kuvvetli olmanız gerekiyor demektir. 23. TSK'nin Irak'taki muhtemel gelişmelere karşı **hazırlıklı olmak** amacıyla aldığı önlemler kapsamında, geçici görevlendirmeler başladı. 24. gösterişsiz odasına pek uymayan ceviz ağacından yapılma büyük masasında oturuyor. Yarınki toplantıya bugünden uyum sağlamaya çalışıyor anlaşılan. Belki de müsteşarın sürpriz bir ziyaretine karşı **hazırlıklı olmak** istiyor. Peki neden gözleri sıkıntı yüklü? Sağ elinin parmakları arasında siyah renkli, şık bir dolmakalem var. Eski müsteşarın, başarılarından dolayı amcama hediyesi. Beni dinlerken yüzüme		

25. Türkiye bir savaş ortamının içindeydi, bu ortam içinde kendisini savunacak orduyu beslemek zorundaydı, bu savaşa karşı **hazırlıklı olmak** durumundaydı, bunun da maddi bir yükü olacaktı. 26. * Engelleri ortadan kaldırmak için **hazırlıklı olmak**. 27. Önümüzdeki günlerin neler getireceğini düşünerek, görev ve sorumluluklarımızı unutmadan, daha kötü ihtimallere **hazırlıklı olmak** zorundayız. 28. olmuyor. Çünkü onlar bizim gibi düzenli değil. İki tane oradan, üç tane başka bir yerden geliyor. Şaşırtmak için bir tane oradan atıyorlar. Bunların hepsine **hazırlıklı olmak** lazım. Roket atıyorlar mıydı? Benim timime gelmedi. Roket, sıkıntılı bir şey. Sizin timinizde havan var mıydı? Hepsi vardı ama havan yoktu. RPG 7 vardı. Law 29. burası için diye... Dağlık, bir başka arazidir. Bakarsınız bir gün konjonktür değişiverir dedim. Emperyalist düşüncede bir insan değilim ama yine de her hale göre **hazırlıklı olmak** gerekir devlet olarak... Kerkük'teki Türklerin hali de Irak'a gittiğim zaman içimi burkmuştu." Demirel sohbette sözü Saddam Hüseyin'e de getiriyor: "1975 yılıydı. (Birinci Milliyetçi Cephe hükümeti 30. günlük hayatımızın bir parçası haline geliyor. Yapmanız gerekeni biliyorsunuz ve gerekeni yapıyorsunuz. Sabaha kadar tetikte oluyorsunuz. Gece, ay yoksa başınız her an belaya girebilir. **Hazırlıklı olmak** lazım. Askerin uyumaması lazım. Biliyorsunuz asker devre devre gelir. Ben de yeni askerle eski askeri aynı yere koyardım ki başına bir şey gelmesin. Sıraya dizerdik 31. satın alıyor. Bundan sonra nasıl daha çok katma değer yaratırız, ona bakmak gerek diye düşünüyorum. Türkiye trend yaratan, teknoloji yaratan bir ülke haline gelmeli. **Hazırlıklı Olmak** Gerek ABD ve Avrupa piyasalarında yaşanan sarsıntının olası olumsuz sonuçlarına hazırlıklı olmak gerekiyor. Son		

gelişmeler büyük bir krizin habercisi olarak yorumlanıyor. Gelişmiş ülke ekonomilerine duyulan 32. kişiyi yada başka birini, belkide kendi yaşadığı benzeri bir durumu düşünmüş olmalıki; Yazık! Ne yaparsın elden birşey gelmiyor ki, diye başladı. Böyle tayin durumlarına **hazırlıklı olmak** lazım oğlum. Hatta ayıptır söylemesi her işini birazda buna göre ayarlaman gerekiyor bazen, diye devam etti. Nihayet birazcıkta uzun bir aradan sonra yüzünde gülümseme belirdi. 33. Işıkara ise konuşmasında artık ülkemizde "Deprem olacak mı?" sorusunun sorulmaması gerektiğini ve depremin olacağını belirterek, önemli olanın depreme **hazırlıklı olmak** olduğunu söyledi. 34. Hazırlıklı olmak mı? İnsan annesinin ölümüne nasıl **hazırlıklı olurdu**... 35. Hükümet ortakları, Baykal'ın hükümeti düşürmeyeceğine inandıklarını dile getirdiler, ancak hükümeti zayıflatma stratejilerine karşı da **hazırlıklı olmak** gerektiğini ifade ettiler. 36. bir şey mi döküldü, hemen başlardı söylenmeye, "Cehennemde o kırpıntıları kirpiklerinle toplayacaksın" diye. Kirpikleri uzatmanın bir yolu var mı acaba? Kaç kere denedim cehenneme **hazırlıklı olmak** için. Anladım ki bu uzunluktaki kirpiklerle yerdeki ekmek kırıntılarını toplamak imkânsızdı. Neyse, ağabeyimden açılmıştı laf. Dediğim gibi, sık sık annemin eline tutuşturduğu zarfları babama götürür, 37. Zachau, bu tablonun devam edeceğini ve buna **hazırlıklı olmak** gerektiğini ifade ederek, "Türkiye'nin 2009'da 130 milyar dolarlık dış finansmana ihtiyacı var" dedi. 38. yazılarımda kendi kendine yardım etmeli.. bu hastalıkla yüzleşip onu yenmeli.. Ne kadar yeniliyor bilemiyorum. Çünkü tam bitti yıllar oldu dersin birşey olur yeniden başlayabilir. **Hazırlıklı olmak** gerek ve paniğe kapılmamak. Bu hastalık		

öldürmüyor... Sadece o korkuyu yaşatıyor... Bununla mücadele eden arkadaşlarım, lütfen kendinize bu durumlarda hemen sadece geçici bir daralma ve 39. bir daha görüşüldü. Hatta Kayseri Valisine tel bile çekildi. Hükümet Konağı için bir yer bulunsun diye. EŞREF EDİP: Allah o günleri göstermesin. HASAN: Ama **hazırlıklı olmak** lazım. Kötü havadislere alıştık, daha kötülerine hazırlamalıyız kendimizi... EŞREF EDİP: Bir çay götürsem mi acaba? Saatlerdir ağzına hiçbir şey koymadı. (Tacettin Dergahı.) AKİF: (Sıçrayarak uyanır.) 40. Kavram, planlama açısından ele alındığındaysa, topyekün **hazırlıklı olmak**" başlığı altında, şehir ve bölge planlaması, altyapı envanteri, nüfus ve ekonomik etkinliğin dağılımı, alan kullanımı, âfet mimarisi ve planlaması gibi konuları saymak olası. 41. annem karşıladı ve içeri girmemize izin vermedi. İkimizi de kucaklayıp ağlamaya başladı. "Çocuklar, bu sefer durumu çok ağır. Hepimiz metin olmak zorundayız. Her şeye **hazırlıklı olun**." "Neye hazırlıklı olalım anne? Bu, babamın girdiği ilk koma değil ki. Bu sefer de kurtulacak!" diye adeta isyan ettim. Annemi dinlemeyip içeri girdim. İskemleye oturdum. 42. İş konusunda kadın, erkek çekişmelerine **hazırlıklı olun.** 43. bölgesel bir savaş olacaksa bu 'yıldırım tipi' bir seferberlikle halkın katılımı ile olacaktır. Bu tip savaşlarda zaten 4-5 ay hazırlık yapılacaktır. Neyinize yetmiyor? Yeterki **hazırlıklı olun**. Daha bitmedi. Ben 3 Temmuz 1993'de buraya geldiğimde bu mücadeleye bağlanan asker sayısı 185.000'di. PKK'lı sayısı bütün istihbarat örgütlerine göre 12.000'di. Şu anda 360.000 asker 44. 28. Olumsuz Sonuçlara **Hazırlıklı Olun** 45. Parasal konularda aldatılmaya açıksınız, hayal kırıklıklarına **hazırlıklı olun**.		

46. Gündelik hayat içinde yanlış anlaşmalara ve maalesef yollarda vakit kaybetmeye **hazırlıklı olun**. 47. Aşkta zor durumlara karşı **hazırlıklı olun**. 48. Gündelik hayatta yanlış anlaşılmalar ve ne yazık ki yollarda zaman kaybetmeye karşı **hazırlıklı olun**. 49. İşiniz veya sağlığınızla ilgili ani durumlara karşı **hazırlıklı olun**. 50. Yurtdışı bağlantılı işler, ticaret, eğitim alanlarında oluşacak tersliklere karşı **hazırlıklı olun**. 51. İşletim sisteminin kurulacağı disk ek bir denetleyiciye bağlıysa, çıkacak sorunlara karşı **hazırlıklı olun**. 52. Basın-yayın ve iletişimle ilgili bir işiniz varsa aldanmalara karşı **hazırlıklı olun**. 53. Hastalıklara karşı **hazırlıklı olun**! 54. tarafından konulmuştu) mucizeler görünmeye başlayacaktır. Vatikan, bir faniyi Aziz ilan etti mi onun evinin çevresinde de bir süre sonra mucizeler görünmeye başlanır. Onun için **hazırlıklı olun**! "Az sonra" Roncalli Sokağı'nda Papa'nın mucizeleri başlayacaktır. Ya gerizekalı bir Türk, "Rüyamda Papa'yı gördüm. Gel Katolik ol dedi, ben de Katolik oldum" diyecektir. Ya da 55. Her acil durumu karşılamak amacıyla bir espri veya atasözü ile **hazırlıklı olun**. 56. Cevap: Yalçın Küçük'ün bana telefonla 'Bugünlerde size karşı bir saldırı gerçekleştirelecek **hazırlıklı olun**' dediği doğrudur. 57. birkaç saati, askerlik anısı gibi yıllarca anlatırsınız. Sosyetenin "in" mekanlarından biri de bowling salonlarıdır. Kader sizi belki bir gün oralara da götürebilir, buna da **hazırlıklı olun**. Nedir bu bowling? Yan yana dizilen şişelerin, para karşılığında devrilmesine bowling denir. Yani şişeleri deviren de, parayı ödeyen de aynı kişidir. Bu aslında bowling salonu 58. **Hazırlıklı olun**, kaybedebiliriz." dediler, daha neler neler...		

59. Klasik bakalit bir tuvalet kenarının kararlı, net, serdiği yerine, bir Yumuşak Tuvaletin sinsi "fisss!" sesine, onun o beklenmedik terlimsi-ıslak temasına karşı bütün tensel ve kültürel donanımınızla **hazırlıklı olun**. 60. verilmiş gibi başlamalıyız. Yaşamı yönlendirmeye, onu istediğiniz rotaya getirmeye çalışmayın. Yapabileceğiniz tek şey, kendinizi yönlendirmektir ki bu da zaten yaşamı yönlendirmektir. Yaşamdaki ani değişikliklere **hazırlıklı olun**. Sahip olduğunuz şeyleri ve ilişkilerinizi tekrar gözden geçirin. Yaşamda her zaman vites yükselterek yol alamazsınız. Ara sıra vites de küçültmek gerekir. Bunu yapmazsanız kaçırdıklarınızı göremezsiniz. 61. çıkma mecburiyeti de o kadar kaçınılmaz durur. Evlilik de derin ve geniş bir denize benzer. Dalgalanması kaçınılmaz olduğu gibi, dalgalarından da kaçılmaz. Öyleyse, dalgalanmalara **hazırlıklı olun**. Fırtınasız günlerde, rüzgârsız ve güneşli havalarda, bu derin ve geniş okyanusun tadını çıkarın ki, dalgalarının da çekilir olduğuna kanaat edesiniz. Mutlu çiftler günde en az 62. arkadaş ortamlarında soyutlamayın. Arkadaşlarının uygun olmadığını düşünüyorsanız, onu bu konuda aydınlatın ama bunu anlatırken konuşmanıza dikkat edin, çocuk belki sizin söylediklerinizi inandırıcı bulmayacaktır. Buna **hazırlıklı olun** ve sakin olun. Arkadaşlarını tanımak istiyorsanız, onları eve davet edebilirsiniz. Böylece arkadaşlarını daha iyi tanımış olacak ve içiniz rahat edecektir. Eğer arkadaşı hakkında endişelenmenizi gerektiren 63. reddetmez. Bir ömrü birlikte geçirmeye söz verdiğiniz halde, eşinizin ömrü bir ömre vefa etmeyebilir. Bir gün hastalanır ya da yaralanır; yanınızdan erken ayrılabilir. Buna **hazırlıklı olun**. Öylece kanat çırpın. Ve ömrünüzün her anında birbirinize ödünç verildiğinizi hatırlayın. O sizden		

önce âhirete uçarsa, onunla birlikte ölmenize gerek yok, ama ona olan aşkınızı 64. B. **Hazırlıklı olun**, ama silahlı mücadeleye güvenmeyin. 65. yeni kimselerle karşılaşabilirsiniz. Şimdiye kadar pek farkında olmadığınız bir yönden kendinizi görmeniz de mümkün. İnsanların ilginç beklentileri ile karşılaşmaya, size sorular sormalarına, değişik tepkilerine **hazırlıklı olun**. Genel çalışma şartlarınızda yeni düzenlemeler yapmak isteyebilirsiniz. Perşembe ve cuma gündelik işlere olan her zamanki yaklaşımınızda ani ve gergin değişikliklere gidebilirsiniz. Sakin olmaya çalışın. Pratik 66. Eşinizin çaresizliğini anlamaya **hazırlıklı olun**. 67. olduğunu, böyle bir fuarın düzenlenmesinin ülkemize çok faydasının dokunacağını anlattım. Depreme hazır olma kavramının topluma benimsetilmesi açısından fuar biçilmiş kaftandı. Fuarı ziyaret eden yurttaşlarımız **hazırlıklı olma**, acil müdahale kavramı ve iyileştirme gibi kavramlarla da yakinen tanışmış olacaklardı. CNR yöneticileri hakikaten ilgilendiler, hatta "Bizim için ulusal bir görevdir" dediler. Daha sonra öğrendiğime 68. Beklenen depremin büyüklüğü ne olursa olsun, bizim söylememiz gereken, bu depremin zararını en aza çekmede neler yapılabileceği -**hazırlıklı olma**, tehlikeyi azaltma, müdahale ve iyileştirme-konularını işlemek, komuoyunu yönlendirmek ve gerekenlerin yapılmasıyla muhtemel depremin zararını en az zararla atlatabileceğimiz konularını vurgulamaktı. 69. 6. Oluşabilecek Sorunlar Karşısında **Hazırlıklı Olma**: Önbüro bölümü, müşterilerin otele kabulünden, ayrılana kadar onlar hakkındaki gerekli tüm bilgilerin bulunduğu, her türlü yazılı ve sözlü iletişimin sağlandığı ve tüm muhasebe işlemlerinin		

gerçekleştiği bölüm olması nedeniyle karmaşık bir işleyişe sahiptir. 70. Eğitim programının temel amacı katılımcılara; doğa kökenli tehlikelerin yerleşim alanları üzerinde oluşturduğu riskleri, afete karşı **hazırlıklı olma** stratejilerini, rolleri ve sorumlulukları ve afet zararlarının azaltılmasına yönelik becerileri kazandırmaktır. 71. Bu eğitim rehberinde, afet zararlarını azaltmaya yönelik şehir planlama ve yapılaşma kapsamında; doğal afetler ve yerleşmeler üzerindeki etkileri, afete karşı **hazırlıklı olma** stratejileri, yerleşim alanlarında şehirsel ve yapısal ölçekte karşılaşılabilecek riskler, risklerden oluşacak zararın azaltılmasına yönelik faaliyetler irdelenecektir. 72. Oysa, felaket öncesini de kapsaması gereken, âfetlere karşı **hazırlıklı olma** kavramı, toplumsal bir seferberlik niteliği taşımalıdır. 73. zarar azaltma, müdahale ve iyileştirme) kapsar ve döngüsel bir yapıya sahiptir. Bu da afet yönetiminin dört evresinin bütüncül ele alındığı bir planlama çalışmasını gerektirir. **Hazırlıklı Olma** Müdahale sorumluluklarını içermektedir. 1. Hazırlıklı belirlenmesi ve destek Acil durumda yetki ve kaynaklarının düzenlenmesini 2. Zarar Azaltma: Uzun dönemde tehlikeli durumlar ve bunların etkileri ile 74. Bütüncül afet yönetim sistemi, acil durumların dört evresini (**hazırlıklı olma**, zarar azaltma, müdahale ve iyileştirme) kapsar ve döngüsel bir yapıya sahiptir. 75. Bütüncül iyileştirme afet yönetim sistemi, acil durumların dört evresini (**hazırlıklı olma**, zarar azaltma, müdahale ve iyileştirme) kapsar ve döngüsel bir yapıya sahiptir. 76. ABD'de 12 Aralık 2003 tarihinde yürürlüğe giren Kamu Sağlığı Güvenliği, Bioterörizme **Hazırlıklı Olma** ve Karşı Koyma Kanunu'nun (Bioterörizm Kanunu) Türk gıda ürünleri ihracatçılarını da		

ilgilendiren iki yeni önemli düzenleme getirmiş olup bu düzenlemeler kapsamında gıda işletmelerinin ABD Gıda ve İlaç İdaresi'ne kayıt olması ve ithal gıda ürünlerinin önceden FDA'ya bildirilmesi şartı getirilmiştir. 77. Bulaşıcı hastalıklarla mücadele ve doğal afetlere **hazırlıklı olma** 78. 1. **Hazırlıklı Olma:** Acil durumda yetki ve destek kaynaklarının düzenlenmesini sağlar. 79. 1. **Hazırlıklı Olma**: Acil durumda yetki ve sorumlulukların belirlenmesi ve destek kaynaklarının düzenlenmesini de içermektedir. 80. Yağmurluk, gömlek, kazak koymayı da unutmamışlar. "Bunlar ne olacak?" dedim. "Orada gerekebilir," dedi Damla. "Nelerle karşılaşacağımızı biliyor muyuz?" dedi Yağmur. "Kimbilir ne serüvenler yaşayacağız. **Hazırlıklı olmamız** gerekmez mi?" dedi Damla. "Ay, şimdi siz ikiniz de benimle geliyor musunuz gerçekten?" "Eveeeet!" diye bağırdı ikisi birden. "Baksana, bisikletin selesini üç kişilik yaptık," dedi 81. an, silahını kullanacaktı. Fehmi Hoca, Ciğerci Memet, Hayri, ben bu silah olayını kulağımıza gelen diğer duyumlarla birleştirerek bir değerlendirme yaptık. Çıkabilecek olayları düşündük ve **hazırlıklı olmamız** gerektiğine karar verdik. Hepimiz diken üstündeydik. Herkesin ağzında, koğuşta olay çıkacak, içimizden biri vurulacak sözleri dolaşmaya başladı. Feruz'un koğuşa silah soktuğunu cezaevi idaresi de duymuştu. 82. Yaşanan ekonomik krize Türkiye'nin ekonomik alt yapısının bu sefer hazırlıksız yakalanmadığına işaret eden Güler, şöyle devam etti: "Bütün dünyada yaşanan gelişmelerden kendimizi soyutlayacak durumumuz yok, önemli olan **hazırlıklı olmamız**. 83. - Öğretmeniniz haklı, depreme karşı milletçe **hazırlıklı olmamız** gerekir.		

84. Önceki dönemin devlet bakanı, günümüzün dışişleri bakanı olan, son dönemde de, AB yanlısı çevrelerce, AKP'nin kapatılma ihtimaline karşı potansiyel ve müstakbel başbakanımız olarak lanse edilmeye çalışılan Ali Babacan'ın sözleri, yeni ve olumsuz, gelişmelere karşı **hazırlıklı olmamız** konusunda bizi uyaracak niteliktedir. 85. Oysa bu dünyaya bir insan getirmenin ömür boyu sürecek bir verme eylemi olduğunun farkına varırsak, o zaman bu sorumluluğu omuzlayabilmek için **hazırlıklı olmamız** gerektiğini düşünebileceğiz.		

“İbaret ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Bayar, bu iddiaları şiddetle reddetti ve söz konusu ihtilal iddialarına dayanak oluşturan olayların seçimlerin hemen ertesinde yaşanan “infial”lerden **ibaret olduğunu** vurguladı8. 2. Devletin esas görevinin, tek tek herkesin hayatını, mülkiyetini ve keyfi iradesini korumak ve güvence altına almaktan (başkalarının hayatına, mülkiyetine ve keyfi iradesine zarar vermemek şartıyla) **ibaret olduğunu** düşünmek, onu yalnızca insanların zorunlu ihtiyaçlarını tatmin etmek için kurulmuş bir organizasyon düzeyine indirger; oysa devlet "en yüksek ruh", kendinde ve kendisi için gerçektir. 3. insanın hayvanlardan daha iyi olması, daha vahşi olması demektir.) Satanizm sana, günah diye tabir edilen her şeyin aslında fiziksel, duygusal ve zekâsal birer zevkten **ibaret olduğunu** söyler. Satanizm, kendin için yaptığın ve zevk aldığın şeyleri onaylar ki, bunun farkına varan ve uygulayan kişi satanisttir. Satanizm'de günah kavramına gelince, diğer dinler, insanların 4. Babam kabul etmedi, bunun bir şakadan **ibaret olduğunu**; ben doğduğum zaman arkadaşlarının ona takıldıklarını; bu yüzden Memo ve Can'ın doğumunda da onun intikamını aldığını söyledi. 5. Fakat kadıncağızı fazla üzmemek için de, hemen oyunun, ciddi olmadığını, bir şakadan **ibaret olduğunu** söyleyerek, misafirlerinin yüreğine kibarca su serpmiş... 6. Suçlamaları reddeden Şin Bet ise, yaptıklarının İsrail'e giren Filistinlilerin güvenlik tehdidi arz edip arzetmediğini öğrenmekten **ibaret olduğunu** savundu. 7. insanı olgunlaştırdığını anladım. Kriz sırasında; günlerin, haftaların hiç bitmeyeceği, kötü günlerin hiç		1. İkindi sohbetinde varlığın bir gölge; benliğin bir pusu olduğunu söylemiş; insanlardaki bütün güzelliklerin ve marifetlerin hakikatte İlâhi bir tecelliden **ibaret olduğunu**, kulların övünmek yerine sadece şükretmekle mükellef olduğunu anlatmıştı 2. Liebig, bitkilerin on elementten yararlandığını bunların; C, 0, H, N, S, P, K, Ca, Mg ve Si'den **ibaret olduğunu** belirtmiştir. 3. David Green'in, Ronald Capaldi ile birlikte açıkladığı son model teklifinde; temel zar yapısının, protein-protein etkileşimi ile proteinler arasında dağılmış çift lipid tabakası parçalarından **ibaret olduğunu** ileri sürmüştür. 4. İl Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Ayrılan Paylar, 2. İl Özel idaresinin Öz Gelirleri, 3. Devlet Bütçesinden Yapılan Yardımlar, 4. Borçlanmalardır. Şimdi bu gelirlerin nelerden **ibaret olduğunu** sırası ile belirtmeye çalışalım. 3. 2. 1. Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Ayrılan Paylar 3360 Sayılı Kanunun 80. maddesinin 2. fıkrasında zikredilen bu gelir kaynağı il 5. Bu aletin nasıl işlediğini, nelerden **ibaret olduğunu** görmek için onu sökmek aklından bile geçmez, insanın saatçi olmadan saatin kaç olduğunu anladığı, eski çağlarda yaşayan insanların astronom olmadıkları halde ayın geçirdiği safhalara bakarak takvimleri yaptığı gibi. 6. azından tarihinde, hafızasında önemli bir yere sahip olduğu çok açık. Bu sözler herhalde, kimlik tartışmasından ziyade, toplumumuzun ve vatandaşımızın kimliğini, kültürünü oluşturan bileşenlerin nelerden **ibaret olduğunu** belirtmek

sona ermeyeceği düşüncesiyle yaşadım. Kendimi yıprattım. Bugünkü aklımla hayatın iniş ve çıkışlardan **ibaret olduğunu** artık biliyorum. 2008 yılı sonunda Amerika'da başlayan finansal krizin, bizim ülkemizde yol açtığı ekonomik durgunluğun ne kadar süreceğini ne kadar derin olacağını bilemiyorum ama elbette 8. ez-Zehebi ise, Hadis ekolüne mensup olanların çoğunun bir şeyden anlamadığını, hadisi öğrenme ve amel etmede himmetlerinin olmadığını, yanlarında sahih ile uydurma hadisin farkının bulunmadığını, bütün gayretlerinin câhil şeyhlerden hadis dinlemek, rivayetlerin ve cüzlerin sayısını çoğaltmaktan **ibaret olduğunu** söylemektedir. 9. Sık sık, çeşitli kesimlerden kişilerle konuşurken, Türkiye'nin yalnızca kendi çevrelerinden i**baret olduğunu** sandıklarını ve tüm çıkarsamalarını bu varsayıma dayandırdıklarını görürüz. 10. Hatta, işin düzenlenmiş, namuslu ve coşkun bir heyecan ile yapılmasını kutsal bir ödev gibi göz önüne almış ve insanın kurtuluşunun her şeyden önce, akla uygun bir hayat sürmeden **ibaret olduğunu** öğütlemiş, sırf sûfi idealinden insanı döndürmüş, onu dünyaya bağlamış, dindarca hedeflere yönlendirmiştir. 11. Belki de insan, böylece medeniyet ve siyaset kavramlarının dilbilimsel kökünün şehre dayandığını, medenileşmenin yerleşik hayat sürmekten, siyaset yapmanın ise şehrin işlerini çekip çevirmekten **ibaret olduğunu** daha iyi kavrayabiliyor. 12. yazılı olarak var olduğunu belirtmiştir. Üst yöneticilerin oluşturduğu bir örnek de, iş ahlâkını ileri sürenlerin büyük çoğunluğu (%98.7), iş ahlâkının disiplin, personel vb. yönetmeliklerden **ibaret olduğunu** ileri sürmüşlerdir. Bu durum, iş ahlâkının işletme kültürü içinde dışlandığını, seküler bir ortama itildiğini gösteren kanıtlardır. Verimliliğin en önemli itici gücünü oluşturan iş ahlâkı, gerçekte		için söylenmiştir. Bunu teke indirgemek yerine, insanımızın çok farklı bilgi, kültür ve kimlik kaynaklarının olduğunu, Türkiye Cumhuriyeti'nin vatandaşı olarak birbirimizi saygıyla, sevgiyle, farklılıklarımızla Kabul 7. Zira, düşünülen odur ki, şartlar gerektiğinde işin emekle ilgili kısmı ücretli emek kiralanarak da yapılabilir ama işin neden **ibaret olduğunu** bilmeyen bir kimse ne işçisini verimli bir şekilde çalıştırabilir-dolayısıyla da çok kısa bir süre içinde işletmeyi iktisaden sürdürülemez ve bu nedenle arzulanmaz kılar-ne de yabancısı olduğu, içinde kendisini güvenli hissetmediği bir çalışma biçimi ve sürecine katılmaya istek duyar. 8. 1. Hızlandırıcı ve çarpıştırıcılarda yapılan deneyler doğada var olan elementer parçacıkların tamsayı elektrik yüklü altı adet lepton ile kesirli elektrik yüklü, her biri üçlü ailelerden oluşan altı türden toplam onsekiz adet kuark'tan **ibaret olduğunu** kanıtlamıştır. 9. Bireycidir, çünkü bütünlerin parçalardan oluştuğunu, parçaların toplamından **ibaret olduğunu** ve parçalardan ayrı bir varlığa sahip olmadığını, parçaların bütünden bağımsız olarak ele alınabileceğini varsayar. 10. Zaten mantarların %90'ının sudan **ibaret olduğunu** düşünürseniz besin değeri konusunda ne denli zayıf olduklarını anlamanız zor olmaz. 11. Hatta, Timur, Osmanlı kanunnamelerinin yalnızca "Sultanın iradesinin" bir ürünü olmayıp, bölgelere göre değişen ve esasen yürürlükte olan eski yasa, örf ve adetlerin teyidinden **ibaret olduğunu** belirtir. 12. Bunun içindir ki, bir Miras Hukuku düzenlemesi, kendi başına, Kişiler Hukuku'yla Aile Hukuku düzenlemelerinden bağımsız biçimde soy bağının neden ve hısımların da kimlerden **ibaret**

13. Ayrıca, tarihselci yaklaşım geleneksel yaklaşımın aksine fıkıh kitaplarında yer alan ifadelerin vahyin yorumundan **ibaret olduğunu** dolayısıyla bu yorumların ve yorumu yapanların otoritesine sorgusuz boyun eğmenin kabul edilemez olduğunu ileri sürer. 14. Postmodernlik, aydınlanmanın bu normlarına karşı dünyanın olumsal, temelsiz, çeşitli, istikrarsız, belirlenmemiş nitelikte ve bir dizi dağınık kültürlerden ya da yorumlardan **ibaret olduğunu** bildirir. 15. ayrımcı söylemciler, post-yanlışlamacılar, ciddi eleştirilerle karşı karşıya kaldılar. Eleştirilerin odaklaştığı alan iktisat biliminde retoriktir, Deirdre McCloskey iktisatta bilimsel faaliyetlerin modemist bilim değil, tümüyle retorikten **ibaret olduğunu** iddia ederek hakim algılama biçimi ciddi bir şekilde meydan okumaktadır. iktisatta kullanılan anlatım gücünün (discourse) analizine retorik perspektif McCloskey ve destekçisi Arjo Klamer tarafından kazandırılmış, 16. Bir özne, yani Derrida, tam karşımızda durmuştur; ve bize, öznenin ve hakikatin ölmüş olduğunu, ancak her nasılsa kendisini dinlememiz gerektiğini; her şeyin belirsiz bir metin ve sonsuz yorumdan **ibaret olduğunu**, ancak kendisinin bu duruma ilişkin yorumunu dikkate almamız gerektiğini; kavramlar ile olgular arasında hiçbir tekabüliyet olmadığını, her kavramın aslında bir mecaz olduğunu, ancak kendisinin mecazlarla bize bir şeyler anlatmak, hattâ kavratmak istediğini söylemektedir. 17. * Evlat yetiştirme sorumluluğunun çocuğunu mümkün olan en pahalı okulda okutmak ve hadsiz-hesapsız gezme, eğlenme, giyim masraflarına para yetiştirmekten **ibaret olduğunu** düşünüp bunların altından kalkabilmek 18. Klasiklerin, işin temel niteliğinin sabit olup değiştirilemeyeceği, iş tasarımını teknoloji ve iş		**olduğunu** belirlemek suretiyle yasal mirasçı niteliğini saptayamamalıdır.

süreçlerinin belirleyeceği ve yönetimin temel görevinin bu sabit işler için uygun kişileri seçmek ve yetiştirmekten **ibaret olduğunu** vurgulayan varsayımları uygulanırsa, tatminsizlik ve verim düşüklüğünün daha da fazlalaşacağı ileri sürülmüştür. 19. Biraz çubuk bükerek yazacak olursak, devletli tarih yazımının Nutuk'un yeniden yazımlarından **ibaret olduğunu** söyleyebiliriz. 20. Devletin, toplumu oluşturan bireyleri birarada tuttuğu konusundaki inancın da bir yanılgıdan **ibaret olduğunu** vurgular Paine. 21. Rusların "Coharkale'yi (Grozni) düşürdük" iddialarının büyük bir yalandan **ibaret olduğunu** savunan Abzotov, "Öyle bir durum olmuş olsaydı, Coharkale'nin düştüğünü gösteren görüntülerle propaganda yaparlardı. 22. Çevirdikleri filmin Kerime Nadir imzalı fakir zengin oğlan senaryolarının soslandırılmış yabancı versiyonundan **ibaret olduğunu** yıllarda fark etmemiştik. 23. Kadınların çoğu, dış genital bölgelerinin yalnızca vajinadan **ibaret olduğunu** sanırlar ama gerçek başkadır. 24. Cola Sanya kitabında, İslâm'daki cennet vaadlerinin Araplara, cinsel arzularını tatmin edecekleri yer vaadlerinden **ibaret olduğunu** ileri sürüyor. 25. Hâkimleri, verdikleri kararların günahından da sevabından da kurtaran, bütün sorumluluk ve fazileti uygulanan hukuk normlarına yükleyen bu yaklaşım, yargıcın görevinin, norm metninde verili olan anlamı uygun tekniklerle çıkarıp somut olaya uygulamaktan **ibaret olduğunu** savunur. 26. Tuncay Güney beyanında, Doğu Perinçek'ten Sami Hoştan'ın hap işi yaptığını öğrendiğini, Doğu Perinçek'in isteği üzerine bu konuyu Veli Küçük'e anlattığını, onun da "Sami'yi Ömer Lütfü Topal'ın yerine koyarak biz hata yaptık" demesi de yürütülen		

operasyonun bir tertipten **ibaret olduğunu** ispatlamaktadır. 27. Attilâ ilhan Kaynak'taki bir yazısında öykülerin "bayağı duygular"ın ve "harcıalem hayaller"in tekrarından **ibaret olduğunu**; Seçilmiş Hikâyeler'de ise öykülerin büyük bir bölümünün konularını yazarın çocukluk anılarından aldığını, ve çocukluğunu "bir peri masalı anlatıyormuş gibi ballandırarak" anlattığını söyler. 28. Gerçek bilim adamları ve özellikle de bu konuda çalışanlar, yaptıkları işin sadece Allah'ın yazdığı tabiat kitabındaki bazı kelimelerin okunup, oradaki prensibe uyarak, aynı kelimelerle tekrarlanmasından **ibaret olduğunu** söylemektedirler. 29. ve yontu tanrısı Apollo dramın yaratıcısıdır. Nietzsche sanata bu iki tanrı üzerinden bakmış ve Grek kültürünün sanat üzerindeki etkisi üzerinde durmuştur. Yaşamın bir tekrardan **ibaret olduğunu** işaret ettiği "bengi dönüş" teorisi her ne kadar gerçekçilikten uzak görünse de bunun altını diyalektik temellerle beslemiştir. Yaşamının son dönemlerinde derin ruhsal çöküntüler yaşayan filozof 30. Teyzemiz, en yakınındakilerin bile günün birinde aleyhine döndüklerini gördükçe tarihin tekerrürden **ibaret olduğunu** anlamaya başladı. 31. Yeşili kurtarmanın yolunun insanlar arası sosyo ekonomik denge ile mümkün olabileceğini, gerisinin değirmene su taşımaktan **ibaret olduğunu** düşünüyordum. 32. bir iç dünyanın bize özgü sahici bir dille konuşacağı anı bekliyor ("Kendimize dönelim, herkese kendi sahici tarafımızı gösterelim"). Bütün eleştirel çabaların bu iki tavırdan **ibaret olduğunu** söylemiyorum. Kuşkusuz arada birçok başka tavır var; ama eleştirinin içinde şekillendiği çerçeveyi çizen, çoğu zaman da benzer kavramlarla çalışan iki uç tavır bu ikisi. Yabancı		

33. Uras'ın konuşma metnini okuyanlar, orada anlatılmak istenen şeyin, devrimcilerin geçmiş pratiklerinde uyguladıkları siyasal ve toplumsal mücadele ve örgütlenmeyi birlikte yürütmeye dönük bir çalışma tarzından **ibaret olduğunu** kolayca anlayabilirler. 34. 68 Kuşağı'ndan bir yazarın hayatına yeniden anlam vermeye çalışırken yaptığı geçmiş hesaplaşması hem bireysel hem de siyasal düzeyde ne kadar çok şeyin görmezden gelindiğini, aslında bu ülkede yaşayan insanlar olarak hem kişisel hem ideolojik geçmişlerimizin birer "görmezden gelme" tarihinden **ibaret olduğunu** düşündürttü. 35. Zira söylenenleri biraz dikkatle dinleselerdi, çiçeği burnundaki genç Başbakanın, burnundaki çiçeğe karşılık, ağzından dökülenlerin, öyle çiçekli miçekli şeyler olmayıp, kırk yıllık Çek'ler Çak'lar tesbihinin tanelerinden **ibaret olduğunu** anlarlardı. 36. Long (1997) ise mentorün rolünün danışmandan daha fazla olmadığını, bu ilişkinin ancak bir entegrasyon sürecinden **ibaret olduğunu** dile getirmiştir. 37. Oysa, sanırım şunu Hegel söylemişti: Gerçek şeytan, her yerde şeytan görme tavrıdır." Sistemin dışına çıkılamayacağını baştan kabul eden ve eylemin söylemden **ibaret olduğunu**, dolayısıyla daima sözde kalacağını ilân eden bir muhalefete, ne kadar yıkıcı olursa olsun, hangi sistem katlanmaz? Söz ile hayat arasında ayrım gözetmeyen, sözü hayata geçirmek gibi bir derdi olmayan bir tavır, sonuçta salt bir tefekkür değil midir? Ve sürekli eyleyen bir sistem içinde, sürekli tefekkürle eğlenmek, sonuçta bir tevekkül biçimi değil midir? 38. "İşte o, hayatımın tek anlamının onarılmayı bekleyen tablolardan **ibaret olduğunu**, hiçbir renginin ve ruhunun kalmadığını hissettirdi bana. 39. Burjuva toplumu bir sınıf egemenliği sisteminden **ibaret olduğunu**, ekonomi ile siyasetin birbirlerinden kopmadığı bir yapılanmada gizleyemezdi.		

40. Yalnızca bir davasının üçüncü dünya ülkelerinin borçlarının silinmesinden **ibaret olduğunu** biliyorum. 41. Ondan sonra muhacereten gelenlerden Türk ve Kürtler tarihi iskanlarından itibaren 5 sene mürür etmiş ise intihap olunabilirler." Mustafa Kemal bu takriri verenlerin asıl maksatlarının kendisinin mebus seçilmemesinden **ibaret olduğunu** belirtiyor, çünkü kendisi, Anadolu'da doğmuş değildir ve vazife icabı, "herhangi bir daireyi intihabiye"de, hiçbir yerde 5 sene oturmamıştır. 42. Ne kadar sadece pasif olsam da sonuçta bir gayim." Diyor, İskenderunlu arkadaş ve "genelinin olduğu gibi sevgiye" hasret olduğunu ekliyor birlikte olduğu üç insandan geriye bir şey kalmadığını çünkü yaşadıklarının sadece seksten **ibaret olduğunu** söylüyor ve bu durumdan fazlasıyla yakınıyor. 43. Sartre buna "bulantı" adını vermektedir, insan bir taraftan varlığın bütün ağırlığını kendi omuzlarında hissetmekte, diğer taraftan ise, onun bir saçmalıktan **ibaret olduğunu** kavramaktadır. 44. Yetkisinin satıştan **ibaret olduğunu** bildiğiniz ve hatta hissettiğiniz bir çalışan ile çok fazla zaman kaybederek, konudan bıkmamaya gayret edin. 45. Yaptıklarının üretim değil, Mağdurların mercimeğini Mağdurlara geri satmaktan **ibaret olduğunu** algılayamadık Toptancı piyasasını da ele geçirmişlerdi. 46. Analistler, borsadaki yükselişin sadece rakamlardan **ibaret olduğunu**, yükselişin mantıksal hiçbir temeli olmadığını söylüyorlar. 47. Furby'nin ömür boyu bir yastığa baş konacak bir arkadaş değil, tüyle kaplanmış bir bilgisayar programından **ibaret olduğunu** küçücük oğlum hatırlatıyordu bana... 48. Geçenlerde bir profesör insan hayatının ve dünyanın bir bilgisayar programından **ibaret olduğunu** iddia etti.		

49. Sessizlik sırtımıza vurdukça kalplerimiz öyle titriyordu ki arkamıza baksak dünyanın durgun bir duvardan, basık kör pencerelerden **ibaret olduğunu** görecektik. 50. Hayatta aldığı yolun gerçekte Bosna'nın dağ yollarından, özellikle de Visegrad'daki "sıcak ve rüzgârın, kar ve yağmurun aşındırıp sildiği" o dar patikadan **ibaret olduğunu** kendisi itiraf ediyor bir denemesinde. 51. Gülleri duymanın, Mary'yle oynadıkları bir evcilik oyunundan **ibaret olduğunu** söyleyebilirdi meselâ... 52. karşısında büyük bir keyif alır. Kant ve Freud ise, şaka yapmanın en can alıcı noktasına saçma bir biçimde patlak veren zekâsal bir gerilim oluşturmaktan **ibaret olduğunu** düşünüyorlardı. Böylece, birikmiş enerji bir kahkaha seliyle güvenli bir biçimde dışarıya akmış oluyordu. Ne var ki, gülmece ile ilgili çağdaş kuramcıların büyük bir bölümü Aristo'nun 53. Burada bulunuş sebebimin sadece mesleki kariyer peşinde olmaktan **ibaret olduğunu** düşünüyor. 54. Demokrasimizin bir liderler (!) oligarşisinden **ibaret olduğunu** söyleyip yakınanlar, aydınlar ya da sade vatandaşlar da, her canlarının yandığında, rejimi tehlikede gördükleri her durumda, soluğu Atatürk'ün mozolesinde alıyorlar. 55. Çünkü "dünyayı sadece zahirinden ibaret" kabul etmeye meyyal bir tabiata sahibiz ve bizi kuşatan maddi ve tabii çevre ile uyum sağlamaya kalkıştığımızda -ki buna mecburuz- bilgi toplama gayretimizi ve zihni dikkatimizi bu düzey üzerinde toplar ve zaman içinde "herşeyin sadece burada olandan **ibaret" olduğunu** farz etmeye başlarız. 56. günlerde Kıbrıs'ta yürüttüğü bir dizi temasın ardından düzenlediği basın toplantısında yaptığı açıklamalar yeni bir şey içermemektedir. Nitekim Kasım 1997'de Kıbrıs konusunda getirdiği önerilerin nelerden **ibaret olduğunu** ve gerçekte neleri amaçladığını		

anımsayanlar açısından bu bir sürpriz değildir. Sözünü ettiğimiz öneriler hakkındaki düşüncelerimizi daha önce açıklamıştık, bu nedenle, burada yinelenmesine girmeyeceğiz. Bu zat'a 57. mesnetsiz bir iddia olmaktan öteye gidemeyeceği düşüncesindeyim. SAVCI: Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş'ın raporunda, raporların bekletilmesinden siz sorumlu tutuluyorsunuz. TİGREL: Tabii ihmalimin nelerden **ibaret olduğunu** henüz anlayabilmiş değilim. Fakat takdir edersiniz ki, DPT müsteşarlığı zor ve büyük sorumluluk isteyen önemli, hatta kilit bir devlet görevidir. 1988 Ocak ayı içinde göreve 58. Evliliğin yalnız cinsel münasebetten **ibaret olduğunu** düşünmek veya böyle bir istek ile evlilik yapmak, evlilikte mutlu olmak için hiç de yeterli değildir. 59. Korkmaz, Türkiye-IMF arasındaki Yakın İzleme Anlaşması'nın yasal bir nitelik taşımadığını, sözlü mutabakattan **ibaret olduğunu** belirterek şöyle devam etti: "IMF normal olarak üye ülkelere senede bir defa heyet göndererek, ekonomik yapılarını yerinde inceler. 60. Özel işim için hiçbir zaman devlet dairelerinde kendimi tanıtarak öncelik almak veya kolaylık görmek gibi bir adetim olmadığını, bunu bekleyen vatandaşlara karşı saygısızlık olarak kabul ettiğimi, kaldı ki işimin çok basit ve sıradan bir ipotek çözme muamelesinden **ibaret olduğunu** söyledim. 61. Türkiye'de yıllardır ileri sürmekte olduğum bu önemli sonuca itiraz eden ve Lozan'ın yalnızca gayrimüslim azınlıkların haklarını ortaya koyan bir metinden **ibaret olduğunu** iddia edenlerin savları şu noktalara dayanmaktadır: 62. Bazı bilimciler ahlak ve tiksinme arasındaki ilişkinin büyük ölçüde bir metafordan **ibaret olduğunu** öne sürmektedir ancak bu ilişki "sadece" bir metafor değildir.		

63. Bu hadise, inancın çok büyük maddi imkan ve desteklere galebesini, dünyada her şeyin maddeden ve menfaatten **ibaret olduğunu** iddia eden Marksizmin, kapitalizm ve her çeşit materyalizmin iflasını isbat etmektedir. 64. Duşanbe'de gerçekleşen Şanghay İşbirliği Örgütü zirvesine katılan Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov da Batı'nın Moskova'ya yönelik yaptırımlarının bir kuruntudan **ibaret olduğunu** savundu. 65. Dikkatsiz okur hikâyenin bir karı koca kavgasının kurgulanmasından **ibaret olduğunu** düşünecektir, düşünsün, bizim hedefimizde daha iyileri de olmalı. 66. Heyhat! İnsan denilen mahlukun birbirleriyle örülü niteliklerinin devingen ağından **ibaret olduğunu** bilebilseydik! Kişinin 'özel' hayatının 'genel' hayatından ayrı tutulamayacağını bilebilseydik! Geceden gündüze sıçranamayacağını, gecenin çirkefinin mutlaka gündüze de sızdığını, gece kalleş/gündüz mert gibi bir tanımın bilim kurgudan ibaret olduğunu idrak edebilseydik, önümüze geleni hoşgörür müydük? Afazik olmasaydık, ayyaşdan baba, kokainmandan sanayici, yosmadan vekil biçilemeyeceğini bilmez miydik? 67. Ama bilim, biyoloji ve fizik, özellikle de kuantum fiziği bilgi sanılan şeylerin kurallardan **ibaret olduğunu** kanıtlamıştı. 68. henüz beşikteyken. Tüm aşklarım gibi bu da kısa sürdü. Başımı kaldırmaya gücüm yettiğinde kundağa girmeye direndim. Sonraları -insan olduğumda- anladım hayatın da bir kundaktan **ibaret olduğunu** ve aşkı kundakladım düşüncelerimde. Kalem: Okumayı-yazmayı yulaf tarlalarında davar yayarken ağaç kabuklarında ve kurumuş, çatlamış toprakta öğrendim. A'dan evvel Elif'i benimsedim. İlk kalemim dedemin kılıcıydı		

69. Üstelik kanat dediğiniz şeylerin incecik iki koldan **ibaret olduğunu** da aşağı inerken anlayabiliyordunuz. 70. Bizim güçlükle kazandığımız Türk bağımsızlığını engellemeye çalışan, milliyetçiliğimizi kötüleyen, bunun doğu komşularımızı fethetme arzusunu maskeleyen bir kamuflajdan **ibaret olduğunu** söyleyen, ekonomiyi yönetecek yetenekte olmadığımızı ileri süren milletler var. 71. Sevgili Cem! "Oruç tutarsam açlıktan ölürüm!" diyen arkadaşın, belli ki sadece yiyip içmemekten **ibaret olduğunu** düşündüğü oruç ibadetinden dolayı vücudunun zarar göreceğini düşünüyor. 72. Öyle ki, kilometreler boyunca kimselere rastlamadan çölde yol alırken ellerindeki haritada şehir görünen noktaların birer küçük benzin istasyonundan **ibaret olduğunu** görmeleri, aç susuz kalmaları, timsahlarla dolu nehirler aşmaları başlangıç sayılır. 73. Görüldüğü gibi Berkeley, soyut genel fikirlerin gerçekliği konusunda nominalist bir tutum takınmakta ve bu fikirleri ifade eden kelimelerin isimlerden **ibaret olduğunu** söylemektedir. 74. dünyadan ayırt edecek kavramlardan yoksundu. İlk ifadesini XVIII. yüzyılın sonunda bulmuş olan romantizmin sürekliliği de bununla açıklanabilir: Klasik felsefenin kendisi, meşrulaştırdığı düzenin bir imgeden **ibaret olduğunu** ilan ettiği sürece, bu düzen karşısında kendisini kıstırılmış hisseden kişinin kendi yaratacağı imgelerin, kuracağı hayallerin en azından düzen kadar güçlü olacağına inanacaktır. 75. HADEP yöneticileri, kendileriyle ilgili açılan davaların asılsız iddialardan **ibaret olduğunu** ve bu davaları kazanacaklarını söylemelerine rağmen, partinin kapatılması durumunda belediye başkanlarının bağımsız olarak devam edecekleri iddia ediliyor. 76. Çünkü, bütün o olup bitenin uzun aradan sonra kavuşulmuş bir sevgili meselesinden, bir Türkiye lig		

şampiyonluğundan, güzel ve fakat "mahalli" bir "vuslat hikâyesi"nden **ibaret olduğunu** sanmak, hataların büyüğü olur. 77. Her ne kadar dünyanın pek çok milletine mensup Karakuşi hükümleriyle bilinen ironi ustaları var ise de bazı araştırmacılar bu kitabın, Karakuş Abdullah el-Esedi aleyhine uydurulmuş hikâyelerden **ibaret olduğunu** söylerler ve her iki kişiyi bir tek tarihi şahsiyet olarak gösterirler. 78. Böylesine yoğun dört uzmanlık dalını uhdesinde barındıran hekim nasıl biri olur diye merak krampları içinde kıvranmaya başladım. Daha sonra, bunun, aslında bir pratisyen hekimden **ibaret olduğunu** öğrenince, merakım, şaşkınlığın karesi şiddetine firladı!.. İki dükkan ötede, "Seksolojist, İngiltere Diplomalı Deri ve Zührevi Hastalıklar Uzmanı" tabelasıyla karşılaştım. Kamasutra aşk oyunlarının beşiğinde, evliliğin kontrata 79. Dünyanın en yoksul insanlarının küresel gelirden aldıkları sefil gelir payı son 10 yılda % 2,3'ten % 1.4'e gerilerken, küreselleşmenin bu yanlarına isyan edenlerin "kafasız haydutlar"dan ibaret olduğunu söylemek, biraz insafsızlık olmuyor mu acaba? 80. İlk bakışta Keloğlan, akılcı çözümler getirmek ve prensesi elde etmek konusunda, Don Kişot'tan daha başarılı görünmektedir ama arka arkaya gelen, bazan birbiriyle çelişen ve bizim oğlanı eninde sonunda gene aylaklık ve işsizliğin hüküm sürdüğü "sıfır noktasına" döndürüp duran Keloğlan hikâyeleri, sanki onun hedeflerinin erişilmez birer hayalden **ibaret olduğunu** alayla vurgular gibidir de... 81. peşine takılıp gittiği yeşil sancağın onun inancıyla bağdaşmadığını, uğruna canını fedaya hazır olduğu davanın da aslında bir hayalden **ibaret olduğunu** anladığında... 82. Varolan koşulları taklit eden bazı “gerçekçi” edebiyatçılar, bir önceki dönemde, çıkışsızlığı, çaresizliği, “bu topraklar”a özgü sayılan bir aydın		

bunalımını anlatırken, şimdi de romanın düşten, hayalden **ibaret olduğunu**, okuru diğer kitaplardan aktardıkları hikâyelere inandırabilmeyi amaçladıklarını, kendi oyunlarına katmayı hedeflediklerini resmen ilan ederken, Leylâ Erbil, her iki dönemde de hakikatten, adaletten, sahicilikten söz etmekte ısrar etmiş, antropolojik, folklorik, fantezili, yer yer şiirsel yapıtlarında okura, yaşanan tarihi, siyasayı, toplumu—ve bu arada bir yazarın iç çatışmalarını—düşündürmeyi başarmıştır. 83. Askeri darbelerin her türüne karşı çıkmayı demokratlığın bir gereği sayan biri olarak bu iddianın sadece bir çarpıtmadan **ibaret olduğunu**, İslami hareketin değişim öyküsünü anlattığım "Yemyeşil Şeriat Bembeyaz Demokrasi" adlı kitabımda dile getirdiğim düşünceleri önemsizleştirmeye dönük bir karalama kampanyasının bir ürünü olduğunu beni tanıyan herkes pekala bilir. 84. Sonra da aynı dergiye yazısının bir zırvalıktan **ibaret olduğunu** bildiren bir mektup yazınca kıyamet kopmuş..." 85. Aynı geçmişi paylaştığım, ortak tanıdıklara rastladığım zangoç ve karısının belleğimde hiçbir izinin olmayışı, aslında zihnimizdeki her şeyin bir rastlantılar yığılmasından **ibaret olduğunu** akla getirmez miydi? 86. Ne zamandır eşinizi göre göre, hepten "düz" bir yüzeyden **ibaret olduğunu** düşünüyorsanız, belki de yanılıyorsunuz, onu başı sonu birleşen, doğuya gittiğinizde batısına da varabileceğiniz bir küre olarak görmeniz gerekiyor. 87. onun da belirsiz kıvrımlarından bazılarını yitirmiş olduğunu gördü... Mefhumun kelimesine çoktan varmış olmalıydı... evet, varmıştı da, ama onun artık yolun üzerindeki bir harf yığınından **ibaret olduğunu** dehşetle farketti... aynı parselde temcileri atılan yeni sözcüğü de... "Henüz ölmemişti..." diyebildi... Yeni		

kavramlar kendisini teselli etmeye çalıştılar. Birden sokakta beliren Levanten gruba çevrildi gözleri. 88. Bu da Türk lehçeleri arasında sanıldığı kadar büyük ayrılıkların bulunmadığını, farkların ses değişmelerinden ve bazı fiil çekimlerinden **ibaret olduğunu** göstermektedir.		

“Konu ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. TMSF Raporu'nda şikâyete **konu olan** personel rakamları ise BDDK için 323, TMSF için de 390 kişi düzeyinde. 2. Tüccarların şikayetine **konu olan** bir yerli kraldır. 3. Gelen tüketiciyi de, şikayete **konu olan** mal 35 milyondan yüksekse mecburen İl Hakem Heyeti'ne gönderiyoruz. 4. da pazarlık yok. Tersine potlaç ölçülebilirliği, eşitlenebilirliği ortadan kaldıran bir cömertlik taşkınlığı, bir kaybetme ve kaybettirme yarışı, bir mülksüzleşme rekabeti olarak ortaya çıkıyor. Potlaca **konu olan** mallar, değeri niceliksel olarak ölçülebilen, değişim değerine sahip metalar değil, kavmin doğayla, mitle, büyüyle iç içe geçmiş yaşamının birer parçası. Bu nedenle armağan edilmeleri, ya 5. Anayasa şikayeti ile birlikte şikayete **konu olan** işlemin dayandığı yasa ya da tüzüğün tamamının ya da bir kısmının iptali de talep edilebilir. 6. Akbal, bu yıllarda birkaç öyküsüne **konu olan** ateşli bir hastalık geçirir. 7. Türkiye'de son günlerde gündeme gelen ve günlük yaşamımızda çokça **konu olan** minibüs ve taksilerde müzik dinleme yasağının ardında, sosyolojik olduğu kadar, yakın tarihimizi de ilgilendiren bir süreç yatmaktadır: O da popüler kültür ve yüksek kültür arasındaki ayrımın silinmeye yüz tutması; toplumlarımızın poplaşmaya başlaması ve hatta haberlerin poplaşması; siyasi olanın pop kültürü ile algılanır olmaya başlaması; propaganda müziklerinin pop şarkıcılarının besteleriyle doldurulması ve pop müziği sayesinde siyasi partilerin kendilerine seçmen kazandırma çabası...	1. Söz konusu Kod'a iki sermaye hareketi serisi arasında ayırım yapılmakta ve üye ülkeler bu iki listedeki işlemlerde sadece Kod'a ekli listedeki rezervasyonlara ve belirli koşullarda (ciddi ödemeler bilançosu problemlerinim başlangıcında) verilen istisnalara **konu olan** işlemler için yetkili kılınmaktadırlar.	1. Bu emeğin verdiği eserler bütününe baktığımızda sayısal ve niteliksel açısından en yoğun üretim **konu olan** XV.-XVIII. yüzyıllar arasında Hıristiyan liturjisine aittir. 2. Alp unvanıyla anılan ve efsanevi kahramanlık öykülerine **konu olan** sufiler, menkıbelere göre, tahta kılıçlarıyla kâfirlere karşı cihâd etmekte, maiyyetindeki bir avuç müridi ile yüzbinlerce kişilik düşman ordularını hezimete uğratmakta, kaleler fethetmekte, İslâm'ı diyâr-ı küfürde yaymakta ve akıllara durgunluk veren kerametler göstermektedirler. 3. Üzerine şarkılar, türküler yakılan, romanlara, öykülere **konu olan** bir kültürün öznesiydi. 4. Ve nerdeyse 2500 yıldır felsefe tarihi boyunca övgülere **konu olan** logos bugün çok şiddetli eleştirilere gör tabir tutuluyor. 5. Önsorun'a **konu olan** hukuki olgunun varlığı ve hukuki sonucu, vatandaşlık yasalarınca veya diğer başka yasalarla hükme bağlanmış olabilir. 6. Mûsikimizde ses sistemi (perdelerin düzeni) ve makamlardan sonra en önemli **konu olan** usûllerimiz üzerine geçen yazıda başladığımız sohbete devam ediyoruz. 7. Diğer bir önemli **konu olan**, AB üyeliğine "güvenlik" kaygıları ile karşı çıkılmasına değinmek istiyorum. 8. Türkiye için en önemli **konu olan** kapitülasyonlar kaldırılmıştı. 9. Ölçüme **konu olan** gerçekliğin insan gerçekliği olması, bu belirsizlik payının insan özgürlüğüyle temellendirilmesini, ilk bakışta oldukça akla yakın kılar ki, bu da tutum ölçümcünün işini iyice kolaylaştırır.

8. Evrenin varlığa gelişi, insanın ortaya çıkışı, fizikselliğin dışındaki bir varlık alanı, ölüm sonrasında yaşam, cennet, melekler ve benzeri konular, hep böylesi çelişkilere **konu olan** iddialar.
9. müteakiben kişisel web sayfama koymuş olduğum "Orta Doğu'da Oyunun Yeni Adı: Sünni Cephe" başlıklı yazımdan, bunları "kendileri" yorum yoluyla çıkarmışlardır. Yâni haber ve yorumlara konu olan ifâde ve beyanlar bana âit değildir. Bu ifâde ve beyanlar, sâhiplerine âittir. Bu haber ve yorumların maksatlı olup olmadığı ve maksatlı ise, bu maksadın ne
10. Bu açıdan, gündelikçi kadının "söz dinlememesi", evde "hâkimiyetini ilân etmesi" veya çalıp çırpması gibi işverenlerin yakınmalarına **konu olan** durumları, Zizek'in efendi ve hizmetkâr ilişkisi bağlamında iddia ettiği gibi, hizmetkârın "efendisinden küçük bir parça hazzı geri alması veya çalması" ve efendisinin kendisinin manipüle edilmesini sessizce hoş görmesi yoluyla işleyen, tahakkümün devamını sağlayıcı bir "libidinal rüşvet" (ya da "emniyet süpabı") olarak değil, söylemsel komutun tümüyle başarılı olamamasının ve iktidar karşısındaki muğlak konumun bir ifadesi olarak düşünmek gerekir.
11. Tansu Çiller söz aldı, usulsüzlüğe **konu olan** rakamların büyük olmadığını belirtti.
12. Bir zamanlar pek çok tartışmaya **konu olan** ve Türkiye'nin milli menfaatlerini özetlediği söylenen, MGK'nın hazırladığı "Kırmızı Kitap"ı hatırlayın.
13. Ankara Ticaret Odası, prim affı tartışmasına **konu olan** SSK ve Bağ-Kur alacağının 30 katrilyon liraya yaklaştığını bildirdi.
14. 19.yüzyılın sonlan ve 20.yüzyılın başlarındaki bu örgütün ülke içinden ve dışından yürüttüğü toplumsal ve siyasal muhalefetin boyutları iyi bilinmeden Cumhuriyete geçiş olayının doğru kavranması olanaksızdır.Günümüzdeki sû/konusu olaya ilişkin yanlış değerlendirmeler bir amaçlı değil ise

10. Çünkü **konu olan** toprakta mahsuldarlığı sağlayan "Fiziksel Verimlilik" yeterli düzeyde değildir.
11. Bu çalışmaya **konu olan** romanlar -çocukluklarında da olsa- Mütareke İstanbulu'nun havasını teneffüs etmiş yazarların eserleri arasından seçilmişlerdir.
12. Öyle de olsa bu çalışmaya **konu olan** romanlarda bu karşıtlığın -doğrudan romana giren yazarların ya da bir kahramanın bakış açısından- vurgulandığı bölümler, gerçekten etkileyicidir.
13. Böylece, bu çalışmaya **konu olan** seçimin temsili hükümet yoluyla yönetim ilkesinin temelinde yatan bir olgu olduğunu vurgulamak isteriz.
14. engeller aşıldıktan sonra hem kamunun hem de KİT'i satın alacak işletmelerin çıkarlarına uygun maliyet ve fiyallama çalışmasının yapılması özelleştirmenin başarısı açısından önemlidir. Özelleştirme çalışmalarına **konu olan** KIT eğer büyük bir firmaysa, onu çeşitli bölümler halinde parçalamak, özelleştirme çabalarını kolaylaştıracaktır. Böylece verimli ve verimsiz bölümler kolayca ayrılabilmekte, verimli bölümler satılırken, verimsiz bölümler
15. Bu bakterinin biyoteknolojik çalışmalara **konu olan**' diğer bir özelliği de konukçu spektnımunun ve etkinliğinin artırılmasıdır.
16. İlk kez, romanlara, filmlere, şiirlere, tiyatrolara **konu olan**, gerçek bir Arap Şeyhi'nin, haremini görecekti.
17. Kiraz'ı korkuyla karışık garip bir merak sarmıştı, ilk kez, romanlara, filmlere, şiirlere, tiyatrolara **konu olan**, gerçek bir Arap Şeyhi'nin, haremini görecekti.
18. Uluslararası Finansal piyasalarda uluslararası ticarete **konu olan** mal ve hizmetlerin değerini aşan miktarlarda para transferleri yapılmakta, bu piyasalardaki başarısızlıklar, Doğu Asya krizinin

belirttiğimiz bilgi noksanlığından kaynaklanmaktadır.Dönemin Ban dünyasının düşünce hayatından geniş çapta etkilenen ve öğrendiklerini kendi ülkelerine transfer etmeye çalışan bu toplumsal ve siyasal muhalefet grubu içinde yer alanlar kimlerdi? Dünya görüşleri itibarıyla bir bütün oluşturmaları söz konusu muydu?Aradan geçen uzun zaman dilimine karşın hala güncelliğini koruyan, siyasal içerikli tartışmalara **konu olan** bu soruların yanıtı birçok bilimsel çalışmada verilmeye çalışıldığı gibi.

15. Bu kutuplaşma, Fransa'da on dokuzuncu yüzyıl sonlarında meydana gelen, taraftarları ve karşıtları tarafından kamuya açık ve sert tartışmalara **konu olan** Dreyfus Davası'nı andıracak kadar keskinleşti.
16. Lozan'da azınlıklar bahsinde şiddetli tartışmalara **konu olan** bir mesele de Patrikhane'dir ve Patrikhane'nin dini bir kurum olmasının dışında, hukuki ve idari yetkilerinin de olup olmayacağı sorunu konumuzla ilgilidir.
17. Peki, böylesi bir ulusal tapınmaya **konu olan** kişinin demokrasi anlayışı nasıldır? Yine Tuncay'dan okuyalım:
18. Yeni Adalet Bakanı Kazan, Ağar genelgelerini iptal ettiğini açıklarken tutsakların asıl taleplerine **konu olan** sorunlara ilişkin hiç bir düzenleme yapılmamıştı.
19. fırsatlarından yararlanma, ırksal şiddet, kamu hizmetlerinde ve ekonomik yaşamdaki adaletsizlikler üzerinde durmakta ve bu konularla ilgili sorunların yaşandığı devletlerden bilgi talep edilmektedir. Bu talebe konu olan azınlıklar özel kültürel, dilsel ve diğer özellikleriyle yabancı devletler tarafından bölünen bir ulusun parçaları olarak tanımlanmaktadır. Böylece, bütün azınlık kategorileri ulusal azınlık kavramı içinde değerlendirilmektedir.
20. Daha sonra GATT 1994'ün altıncı maddesinin uygulanmasına ilişkin anlaşmaya uyumlu hale

de gösterdiği gibi, küresel düzeyde ciddi ekonomik bozulmalara neden olmaktadır.

19. Amerikalılar arabalarda, radyo ve TV'lerde, beyaz eşyada, uluslararası ticarete **konu olan** pek çok üründe hangi malın Amerikan malı olduğunu artık bilmiyorlardı.
20. Bunlardan ilki, uzun zaman sürecinde birbirleriyle ilişkili olguları açıklamaya çalışan Harvard Okulu (Endüstriyel organizasyon) perspektifi, diğeri ise, 70'li yılların sonlarında ve 80'li yılların başlarında yapılan çalışmalara **konu olan** yarışan piyasalar "contestable markets" teorisidir.
21. Diğer bir deyişle, "aile", yönetime **konu olan** ilk kurum olarak karşımıza çıkmaktadır.
22. Enver Paşa'nın sürgündeyken eşi Naciye Sultan'a gönderdiği ve aralarındaki yazışmalara **konu olan** murassa (değerli taşlarla bezenmiş) yüzük, Ortaköy Esma Sultan Yalısı'ndaki müzayede ile satışa çıkacak.
23. Mücadeleyi ilk başlatanlardandı. Maarif Müdürü ve Matematik öğretmeni olan Sabri Bey, Cumhuriyetin, devrimlerin, yerli malı kullanma fikrinin de en ateşli savunucularından olmuştur. Bu yazımıza **konu olan** 1924 tarihli "Hayat Rehberi"nin Rehberi"nin 47. ilkesi "yerli malını beğen" şeklindedir. Sabri Beyde âdeta bir saplantı haline gelen "yerli malı kullanma" düşüncesi ile bu ilke
24. Belli bir dönem ya da mekana yoğunlaşmış bir inceleme, diğer bir ifadeyle "uzmanlaşmış" bakış açısı ile bu uzmanlaşmaya **konu olan** "özel alanın" genel bir tarih teorisindeki yerinin çelişmemesi çok önemlidir.
25. Bu politikaların yol açtığı maliyet artışına karşılık uygulamaya **konu olan** ürünlerin üreticilerini dolaylı veya dolaysız biçimde destekleme anlamına gelir.

getirilen kanun ile, ithalatta haksız rekabet halleri olarak nitelendirilen damping ya da sübvansiyona **konu olan** ithalatın sebep olduğu zarara karşı, bir üretim dalının korunması amacıyla yapılacak işlemlere, alınacak tedbirlere, gerekli ilke ve uygulama kararlarını verecek bir kurul oluşturulmasına ve bu kurulun görevlerine ilişkin usul ve esasları belirlenmektedir.

21. Aynı karar, suça **konu olan** eşyaların bu şekilde yurtdışına çıkarılmasının yeni yasaya göre de suç oluşturduğuna ve "MÜSADERESİNE KARAR VERİLMESİ GEREKTİĞİ KESİN KANAAT VE SONUCUNA VARILDIĞINI" ilan ediyor ve bu eşyaların geri verilmesini reddediyor.
22. Bir kere, sınırlardan tut demiryolu komisyonunun yapısına, gümrük ve eski eser mevzuatına kadar akla gelecek her konuda çekişmeli müzakerelere **konu olan** ve son derece ayrıntılı düzenlemeler getiren Sevr'in, Türkiye arazisinin neredeyse beşte birine dair kararı ABD başkanına bırakması tuhaftır.
23. Önce piyasa başarısızlığının içeriği ortaya konmuş, daha sonra piyasa başarısızlığı ve devlet müdahalesine **konu olan** temel alanlar, ortaya çıkan yeni boyutlarıyla, ele alınmış ve akabinde piyasa başarısızlığı ve devlet müdahalesine ilişkin yaklaşımlardaki yanılgılar ve alternatiflere değinilerek sonuca gidilmeye çalışılmıştır.
24. Çünkü burada asıl mahkemeye **konu olan** 6/7 Eylül olaylarının suç olduğu ve bu suçu işleyenlere karşı koyanların, aslında ortadan kalkmış bulunan yasallığı savunduğudur.
25. Kıskançlığa **konu olan** renkli misketlerin ya da futbolcu resimleriyle bezeli şeker kağıtlarının yerini alan bu yeni tehlikeler hayatı güzelleştireceği ölçüde karmaşıklaştıracaktır da.
26. giriyor? Bir kısmı kaçak. Kaçak olmayanlara gelince... Erdil'in tespitlerine göre Uzakdoğu mallarının yüzde 80'i Adana, İskenderun, Urfa,

26. Kitle turizmine **konu olan** büyük bir çoğunluk için Türkiye'de yapılan tatil, genel tatil kavramının algılanıp kabullenmesinde etkili olmaktadır.
27. Bu nedenle kültürel turizme **konu olan** yerlerde gelişmenin boyutunu belirlemek son derece güçleşmektedir.
28. Turizm araştırmalarında ve yayınlarında kültürel turizm bir turizm türü olarak adlandırılmakta, tarihsel-kültürel yerleri gezme olarak tanımlanmakta ve bu turizme **konu olan** yer adları sıralanarak araştırmalar tamamlanmaktadır.
29. Ancak bu kadarı da yeterli değil, yine bu ülkenin dünya ticaretine **konu olan** bazı mallarda ileri teknolojik düzeyde bulunması, hatta teknoloji üretebilmesi, bir zorunluluktur.
30. Günümüzde, uluslararası ticarete **konu olan** biyoteknoloji yöntemleriyle üretilen genetik ürün çeşidi sayısının 80'e ulaştığı saptanmıştır.
31. Merkez'in daha çok kendi arasındaki ticarete **konu olan** bu ürünler, böylece serbest ticaret şartlarında mübadele edilir olacak.
32. Resepsiyona **konu olan** hukuk aktarma hadisesinde dönemin yeni hukuki düzenlemelerinde mehaz kabul edilen metinlerin en önemli kısmı, ya Fransız Devletinin düzenlemelerinden alınmış, ya da bu düzenlemelerin kaynağı Fransız olmasa da dili Fransızca olmuştur.
33. endekslerin malların kalite ve türlerindeki değişiklikleri yansıtmasına olanak olmadığına daha önce değinmiştik. Kaldı ki, döviz kurunun belirlenmesinde, bütün malların değil fakat sadece uluslararası ticarete **konu olan** malların fiyatları söz konusu olabilir. Gerçekten örneğin, bir ülkede ev kiralarının, berber hizmetlerinin, şehir içi otobüs ulaştırması gibi dışarıya ihraç edilmeleri olanaksız olan mal ve

Bandırma gümrüklerinden sokuluyor. Geçtiğimiz aralık ayında köşemize konu olan Çin malı taklit elektrik malzemeleri de Niğde vs. gibi Anadolu gümrüklerinden giriyordu. Ülkemizde maalesef hala tekstil dışında ihtisas gümrüğü yok. Akreditasyon kurumu da henüz işlemiyor. 27. Konuşmaya **konu olan** probleme çözüm bulma ihtimali giderek azalır. 28. Böylece daha önce Danıştay İçtihadı Birleştirme kararına **konu olan** görüş farklılıkları yasal çözüme bağlanmıştır. 29. Devlet büyüklerimizden biri, hatta en büyüklerinden biri 30 yaşlarındayken 14 yaşındaki bir çocuğa göz dikip evlenebiliyorsa eğer, itirafa **konu olan** 35'lik abi niye yapmasın ki ? Basar nikahı, durumu meşru kılar...		34. şeklindedir. Yukarıdaki ifadede PT dış ticarete konu olan malların ülke içindeki fiyatlarını, P*T aynı malların dünya fiyatlarını, PN ise dış ticarete **konu olmay**an malların fiyatlarını göstermektedir. 35. Bu bölümde dağıtım, fiziksel olmayan yönü ile, başka bir ifade ile uluslararası pazarlamada ticarete **konu olan** malların mülkiyetinin devri ve dağıtım faaliyetlerinin finansmanı yönü ile ele alınacaktır. 36. İkinci tanım ise, dış ticarete **konu olan** ve olmayan mallar ayrımına göre yapılmaktadır. 37. Bu gelişmede, Türk Lirasının reel değer kazanması, OECD ülkelerindeki ekonomik durgunluk nedeniyle dış ticaret hadlerinin lehte gelişmesi ve koruma oranlarının düşürülmesi ile birlikte ithalattaki yüksek artışların, ticarete **konu olan** sektörlerde fiyat artış hızlarını sınırlaması etkili olmuştur. 38. Dış ticarete **konu olan** malların fiyatlarının herhangi bir kısıt olmadığı takdirde dünya ölçeğinde eşitleneceği varsayımı altında matematiksel olarak ifadesi; 39. Dördüncü kolonunda Türkiye'nin ABD-Japonya'dan mal ithalatında 2001 yılında ticarete **konu olan** 49 sektör itibariyle uygulayacağı NKO gösterilmektedir. 40. Bilginin doğduğu noktadan alıcısına kadarki yolun en uzun kısmı, iletişim teknolojilerine **konu olan** kısmıdır, 41. Açıkçası, toplumsal tarihe **konu olan** öykü bireylerin, tercihlerinin daha çok farkında olan, davranış ve hareketlerinde kendine daha çok güvenen, ortak iyilik içinde kendini feda etme konusunda daha medeni bir bakış açısına sahip, daha erdemli vatandaşlar haline gelebilmenin öyküsüdür denilebilir.

		42. Bu öykü toplumsal tarihe **konu olan** bireyin öyküsüdür. 43. İnsan eylemlerinin hırslarla, dürtülerle, içgüdülerle, duygularla, usdışıhklarla belirlendiğine neredeyse hiç kuşku duymadan inanılan çağımızda, tarihe **konu olan** bütün insan eylemlerinin ussal bir temeli olduğunu iddia etmiştir. 44. 2. SÖZLEŞMENİN SATIM TÜRLERİ VE SATIMA **KONU OLAN** MALLAR BAKIMINDAN KAPSAMI 45. 1930'larda Amerika'da John Steinbeck'in romanlarına **konu olan** bir sefalet, yoksulluk ve kriz döneminin aşılmasında onun uyguladığı politika, bölgesel ölçekte de olsa planlı ve devlet öncülüğüne ağırlık veren bir iktisat politikasıydı. 46. büyük göçler yaşanmış ve tüm bu siyasal ve sosyal çalkantılar gümüş işçiliği üretimi ve ticareti için pek elverişli gelişmelere neden olmamıştır. Üretim Ve Organizasyonu **Konu olan** gümüş işi “üretim” “üretim” “üretim” etkinliği bölgenin sosyal ve siyasal yapısı ile yakından ilişkilidir. Avrupa’da Avrupa’da Avrupa’da ortaçağ sonlarından modern çağa dek bir kavram olarak 47. Temelde, müzakereye **konu olan** terimler, ürünün taşınmasının hangi kısmını hangi tarafın ödeyeceğini gösterir. 48. Beş sene süren bu yolculuk sırasında iki kere masallara **konu olan** Karakurum geçidine ulaşmaya çalıştı ama her seferinde Türkistan'daki Çinli yetkililer tarafından geri çevrildi. 49. Makaleye **konu olan** araştırma kapsamında, mahkûmlarda ‘dini yaşantı’ ve ‘din algısı’ ile demografik değişkenlerin ilişkisi ele alınmıştır. 50. Bu makaleye **konu olan** husus, adı geçen orman ağacı türünün hayatını sürdürdüğü bu alanların önemli özelliklerinin, günümüze dek yapılmış

		araştırmalardan da yararlanarak ortaya konmasıdır. 51. Makalemize **konu olan** Müsahipzade Celal'in çizimleri ise 1923-1924 yılları arasında çıkan Süs Dergisinin bazı sayılarında yayınlanmıştır. 52. 2. Pay Through; Bu modelde ise aktifteki söz konusu varlık (menkul kıymete **konu olan**) bilânçoda kalmakta ve bu varlıklardan oluşturulan havuza dayanarak menkul kıymet ihraç edilmektedir. 53. Kitaba **konu olan** Yahudi, kendi terk edilişinin, reddedilişinin, "piç" edilişinin peşinde savrulup durmaktaydı. 54. Tebliğe göre; kiracının, finansal kiralamaya **konu olan** iktisadi kıymet ile sözleşmeden doğan hak, borç ve alacakların muhasebeleştirilmesi aşağıdaki esaslara göre yapılacaktır: 55. Üstelik, kavrayış dışında, kavrayışımıza **konu olan** gerçekliği de önemsizleştirip onu bir anlamda zihne bağımlı kılıyor; hatta onu da kimi parçalara, düzeylere bölüyor. 56. Bu fakülteyi bitirenler burada karşılaştırmaya **konu olan** sınav türlerinin 88'ine katılmamış, katıldıkları 14'ünde de başarı gösterememişlerdir; başarılı oldukları sınav türlerinin sayısı yalnız üçtür. 57. Onun karikatürlerine **konu olan**, tarihi algılama biçimlerimiz. 58. Bir de bu hesaplamayı, 1978-1995 arasındaki sadece 17 yıllık süreyle sınırlı bir veriye ilişkin açılan geçici dosya sayısı olan 92.557 rakamını temel almak suretiyle yapacak olursak, kabuledilebilirlik kararına **konu olan** 2834 dosya sayısının bu rakama oranı, yüzde ile değil, binde ile ifade edilebilir hale gelmektedir. 59. Anayasa Mahkemesi'nin anılan kararına **konu olan** davada, TMY 443/1, 2 ile TMY 443/11 hükümleri iptal edildikten sonra, davacının istemi

		doğrultusunda kendisine mirasçılık belgesi verilmiş midir verilmemiş midir, bilmiyoruz. 60. Danıştay kararına **konu olan** diğer dava ise üniversite sınavıyla ilgili. 61. Hatta 28 Şubat, MGK kararlarına **konu olan** 18 maddeden bugüne kadar sadece birinin gerçekleştirilmiş olduğunu da (ilköğretimin sekiz yıla çıkarılması) bir yana bırakalım. 62. Bu toplantıda 1, 2, 3 ve 28 sayılı kararlara **konu olan** hedefler, her ne kadar ayrı ayrı ele alınmışsa da, bunların Türkiye'nin enformatik alanındaki politikası kapsamında ve topluca ele alınması durumunda daha organize ve verimli olunabilecektir. 63. Toplantıda en göze batan ve en önemli olan ise, enerjinin etkin kullanımı, çevre dostu teknolojiler ve deniz bilimlerine yönelik karara **konu olan** yaklaşımlardır. 64. 26 sayılı karara **konu olan** "Ulusal Doğa Tarihi Müzesinin kurulması" ise, Ulusal Bilim-Teknoloji Politikası kapsamında düşünüldüğünde, romantik bir yaklaşımdır. 65. da yakından ilintilidir. Yahudi Müzesi'nin kolay örgütlenemez oluşu kasıtlıdır; nitekim tarih de kolay değildir. Mimarlık, tarihin sonunun gelmediğini göstermek durumunda. Ama her ne kadar **konu olan** olaylar geçmişteki insanlar tarafından yaşandıysa da, tarih fikrinden sonuç olarak sorumlu olan bizleriz. Bir müze doğal olarak yalnızca geçmişteki olayların betimlendiği bir yer değildir, aynı 66. İhracata **konu olan** tüketim malları ihracatçıdan ithalatçıya, toptancılara, perakendecilere, büyük mağazalara, süpermarketlere vb. 67. O halde likidite riski, finansal türev işlemlerine **konu olan** sözleşmenin likiditesinin, düşüklilğünü göstermektedir.

		68. Merkez bankasının reeskont ve avans işlemlerine **konu olan** kredilerin başlıcaları; ticari reeskont kredileri, ihracat kredileri sanayi kredileri küçük sanat ve esnaf kredileri ile tarım kredileridir. 69. Kredi işlemine **konu olan** bonoların 9 ay vadeli olması da borcun belli bir süre içinde ödenmesini sağlamak için alınmış bir önlemdir. 70. Özel gider indirimine **konu olan** harcamalar eğitim, sağlık, gıda, giyim ve kira giderleri olmak üzere 5 gruptan oluşacak.

“Muhatap ol-” Biriminin OSP Tablosu.

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. duyurmaya çalışıyoruz. Türkiye'de de bir merkez açmak için çalışıyoruz. "Irak'taki paralı askerlerin çoğu katil" Ebu Gureyb'den çıktıktan sonra işkencecilerinizle karşılaştınız mı? Bizimle bir şekilde **muhatap olan**, işkence eden insanları televizyonda görüyoruz. Ancak özellikle ismini vermek istediğim iki kurum var. Titanik Grup ve KS isimli güvenlik şirketleri, dünyanın değişik ülkelerindeki katilleri paralı 2. muhalefetin bazı haklı yorumları ile neredeyse ekonomik kararların işaretlerini bile askerden bekliyor görünüşünü vermek bu partilerin tabanından tepkiler almaya başladı. Bu tepkilere en çok **muhatap olan** da ANAP ve genel başkanı idi. Yılmaz askerin güdümünde görünmemek için birkaç jest yaptı. Anlaşılan bu jestler parti tabanında yeterince etkili olmamış ki, ANAP genel 3. Bu her iki toprak kompozisyonunun karşılaştırılmasından, ağır yaya trafiğine **muhatap olan** tipik kent toprağında sıkıştırmanın etkisi ile topraktaki hava ve su muhtevasının azaldığı, oysa ağaçların iyi gelişimi için ortam oluşturan tipik orman toprağındaki hava ve su muhtevasının ise kent toprağındakine nazaran bir misli daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. 4. Terörle mücadele, teröre **muhatap olan** her ülkede, "demokratik hukuk devleti" sınırlarını zorlar; hayatını teröristin namlusunun ucunda gören devlet görevlilerinin, elindeki silâhın tetiğini çekerken her zaman yasaları düşünmesi kolay değildir de ondan... 5. Bu sözlere **muhatap olan**; ya yaltaklanıp yüzlerce tutan günah çıkarma senaryoları yazacaktır ve Apo, onun iyi bir paspas olduğuna karar verdikten sonra kendisini affedecektir, ya da işlerin kötü gittiği bir	1. M: Ama <Gülerek> yani birebir Kazım Karabekir'le muhatap olmuş. Şeyde Fevzi Çakmak'la mıydı? Fevzi Çakmak'la da birebir **muhatap olduğu** kişiler o. Zaten şey diyordu dün alevi bir yazar şey diyordu. Cem evlerinde Atatürk resminin kaldırılması tartışılıyor. Hem o dini bi sembol değil hem de Seyit Rıza olayı ile ilgili <B>. 2. Çeçen asıllı Hasbulatov, Rusya yanlısı bir çizginin temsilcisi olarak arenada görüldü. Rusya ayrıca savaşın sürdüğü bir dönemde şaibeli bir seçimle kendi adamlarını seçtirerek onunla **muhatap olmak** istedi. Ancak Çeçenler Dudayev etrafında birleşerek bu girişimleri boşa çıkartmayı bildiler. Kosova'da ise liderlik konusunda tam bir kafa karışıklığı yaşanıyor. 1989'dan bu yana sivil itaatsizliği 3. yaşadım. Aile içi şeffaflık programına her şeye rağmen devam etmeye kararlıydım. Bunun için kızlarım on sekiz yaşını bitirdikleri zaman söyleyeceklerimi de hazırlamıştım. Buna ilk **muhatap olan** Merve oldu. On sekizinci yaş gününün arkasından, "Artık reşit oldun, bundan sonra kendi hayatından kendin sorumlusun" dedim, "biz her zaman senin yanındayız ve yardım istersen 4. proletkültçüler geçmişe ait ne varsa, yakıp yıkmaya, yok saymaya çalışmaktadırlar. Bu bence doğru değildir. Bogdanov, örneğin geçmiş kültürün ustalarından yararlanmak gerektiğini söylüyor. Şimdi, proletkültün **muhatap olduğu** iki müdahaleye dönelim. Birincisi, Lenin'in	1. Çünkü Güneş'ten gelen aynı ışıkla **muhatap olan** her bir madde, bu ışığı çevresine kendi özelliklerine göre yayar. 2. ölçüsüne denk olmasa da onların daha altında bir seviyede olsun, İslam'ı hakkıyla temsil eden ne bir topluluktan, bahsetmek mümkündür değildir. Bu ise, dini tebliğe **muhatap olan** ve gerek ferdi, gerekse mensubu olduğu millet itibarıyla Müslümanlardan daha yüksek bir hayat standardına sahip olan insanların, İslamdan uzaklaşmalarına sebebiyet vermektedir. Yanlış yorumlamalar ve uygulamalarla 3. Beşikten mezara kadar ilim öğreniniz. tavsiyesine **muhatap olan** insanların bunu yapabilmeleri için camilerin uygun yerlerine kitaplıklar kurmaları yerinde olacaktır. 4. Alman hareket memurlarının "Fertiiig!" diye uzatarak ünlemelerine uzun süre **muhatap olan** halk, bundan hoşlanmış olmalı ki giderek trenin kalktığını "fertiği çekti" biçiminde ifade eder olmuş. 5. Oysa, en başarılı hoca, öğrencilerin en çok sorusuna **muhatap olan** hocadır. 6. Polisle **muhatap olan** kimse, onun, gerek görevini yaparken uymak zorunda olduğu, gerekse örgüt disiplini gereği uymak durumunda bulunduğu disiplin kurallarına aykırı harketlerini gördüğü takdirde, bunu sözlü ya da yazılı şikâyet yoluyla yetkili makamlara bildirebilir. 7. Birisi son sevgili, Kur'an-ı Kerim'e **muhatap olan** insan. 8. Son Peygamber'in yetim oluşu, İslam düşüncesinde şöyle bir eğilimin yaşamasına da

dönemde her şeyin baş sorumlusu ilan edilerek hayatına son verilecektir.
6. Ve bu ayrılıkta en büyük suçlamaya **muhatap olan** Oğuz'du.
7. Bu arada mahkemeden Bucak hakkında çıkabilecek olası bir mahkûmiyet kararı, aynı suçlamalara **muhatap olan** DYP lideri Mehmet Ağar'ın durumunu da yeniden gündeme getirebilecek.
8. Böylece, dağları çevirecek kudrette bir imana sahip olan birinin, dağlara "devril!" komutunu verdiği anda, bu komuta **muhatap olan** dağın devrileceğini düşünüyoruz.
9. Mustafa Kemal Amerikalıların duyarlılık gösterdikleri Rum ve Ermenilerin yasadışı bölücü faaliyetlerini bir bir özetledikten sonra, kıyım ve soykırıma **muhatap olan** Müslümanların durumunu şöyle dile getirdi: "Ancak Rumların barbarlık ve gaddarlıkları şimdi ve bu kadar uzun zamandan beri devam etmektedir ve hiç kimse zavallı Müslümanları kurtarmayı düşünmemektedir.
10. Hastaydım, beni neden ziyaret etmedin? sorusuna **muhatap olan** bahtsızlara karışma.
11. Bir kuyumcu titizliği ile çalışarak zaten biraz "ağır" sorulara **muhatap olan** konuklarımın hakkını yememeye özen gösterdim.
12. Acaba "hayır" deme şansımız var mıydı? Bilmiyoruz ama Yüce Allah'ın sorgusuna **muhatap olan** bir ruhun hayır deme kudretinin olabileceğini sanmıyorum.
13. kuşak arasında kuşak çatışması oluyor. Ama hiç şüphe yok. Bizim taraf galip gelecek. Bu galibiyet sokaklara ne zaman yansıyacak? Karakola, birebir Çevik Kuvvet polisiyle **muhatap olan** kimseye henüz yansımıyor. Ama güvenlik personelinin attığı adımlar, entelektüel polislik adına kısalıyor. Önümüzdeki beş yıl içinde bunun yansıyacağını göreceğiz. Çünkü gerçekten "cillop gibi" gençler geliyor.

müdahalesi; pratik bir müdahaledir. Proletkült üzerine bir karar taslağı hazırlayıp Lunaçarski'ye gönderir. Parti MK'sı bu taslak temelinde bir karar alır.
5. Beye döndü: Biz böyle mi konuşmuştuk Muammer Abi? Böyle mi sözleştik? Sözün değeri bu mu? Muammer: Mahmut Bey, Seyfi çok haklı, kendisiyle, hep ben **muhatap oldum**. Bir şeyler verelim. Keyfin bilir Muhammer, istersen sen ver, benden kuruş çalışmaz. Muammer sinirlenmişti: Ben bir maaş veriyorum, herkes üstüne düşeni versin. Cebinden çıkardığı paraları
6. BM Barış Gücü'nün belli çatışma alanlarına yollanmasına ilişkin kararların daha kolay çıkarılmasını sağlamaktadır. Bu durumun fiiliyatta ne gibi sonuçlara yol açtığı, özellikle İslam ülkelerinin **muhatap olduğu** bazı örnek olaylar çerçevesinde incelenecektir. Bu makalede öncelikle BM'in genel olarak uluslararası toplum içindeki işlevi üzerinde durulacaktır. Daha sonra, yeni BM düzeninin islam ülkeleri açısından

sebep teşkil etmiştir: Yetimler, Yaratıcı'nın özel koruma ve iltimasına **muhatap olan** insanlardır.
9. "Şüpheli kişi kendisinden şüphelenildiğini anladıysa... Muharrem'in öldürüldüğü gece otoparkı en son kimin terk ettiğini öğrenmemiz gerek, hocam." "Haklısınız," dedim. "Ama bunu siz yapacaksınız. Güvenlikçilerle **muhatap olan** sizsiniz." "Tamam, yarın gider, o gece nöbetçi olan kişiyi bulurum. Bunların nöbet çizelgeleri falan vardır." Haydar Bilir'in işi kolaydı. Peki, ben ne yapacaktım? Bu bilginin
10. Ee! son olarak 2 gündür bizi konuk hocalar olarak sizlerle buluşturan 2 gündür yoğun bir şekilde aramızda tartışmamızı salonda ee! dinleyici olarak katılanların soru ve cevap cevaplarına **muhatap olan** ve canlı bir emm felsefe günleri gerçekleştirmesini sağlayan tüm ilgililere tabi en başta Mersin Felsefe bölümünün hocalarına ve öğrencilerine ee! teşekkür ediyorum.
11. Biz hâlâ o pembe masalların diyarlarında mı kaldık? Yoksa hayalle gerçeği birbirinden ayıramayacak kadar çıkmaz hülyalara mı daldık? Ya da biz "Ben, insanları ve cinleri yalnız Bana kulluk etsinler diye yarattım!.." buyruğuna **muhatap olan** insan ve cin toplulukları içerisinde başka bir boyutta mı yaratıldık?
12. Vergi sorumluluğu kurumunun Öznesini oluşturan vergi sorumlusu, Vergi Usul Yasasının 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında, verginin ödenmesi bakımından, alacaklı vergi dairesine karşı **muhatap olan** kişi olarak tanımlanmaktadır.
13. Dolayısıyla imamların bilgisine **muhatap olan** Alevi insanı kutsal bir nitelik kazanır.
14. Aşka **muhatap olan** kişi âşık olanın zaaflarının üstüne basarak yükselir, egemenliğini böyle kurar.

14. Bunlar genellikle Makedonya'daki üzücü durumu yakından gören zaman zaman Makedonya'daki uluslararası jandarma örgütünün subaylarının alçaltıcı muamelelerine **muhatap olan** ve daima "artık yeter" diye bağırmamak için kendilerini zor tutan gençlerdi.
15. 4. O, zaman zaman bizim saygısızlığımıza, hatta kötülüklerimize **muhatap olan** ve fakat bize asla ve asla kızmayan, küsmeyendir.
16. Bu bölümde, polisiye yetkilerin hukuka uygun biçimde kullanılmamasına **muhatap olan** kimselerin ne yapabileceği, hangi yollara başvurabileceği konusu incelenecektir.
17. Sürekli olarak bol sayıdaki ara kadroyla **muhatap olan** RP tabanının gözünde üst düzey yöneticiler, kuşkusuz en çok Erbakan, ulaşılması zor, efsanevi kişilikler haline geliyor.
18. O hatip, sürekli ağlayan bir Osmanlı paşasının siluetini kazımıştı zihinlerimize, Abdülhamit devrinde orduda binbaşıyken, babasının ölümüyle miras kalan serveti iyi değerlendirmek ve daha rahat bir ömür sürmek için değişik makamlara istifa dilekçesi veren ama istifası bir türlü kabul edilmeyince bizzat Sultan'ın huzuruna çıkarak talebinin kabulü için ısrar eden ve sonunda Abdülhamit'in öfkeli bir edayla ve elinin tersiyle: "Haydi, seni istifa ettirdik." itabına **muhatap olan** paşayı anlatmıştı.
19. Ve "Moskovacılık" suçlamasına ilk **muhatap olan** parti DP oldu.
20. İstatistiki bilgiler daha fazla TV seyreden, daha fazla TV ile **muhatap olan** çocukların, çeşitli yaş gruplarında, evet şiddete daha eğilimli olduğunu gösteriyor.
21. Ekrem Ceyhun, 12 Eylül ihtilaline **muhatap olan** Adalet Partisi azınlık hükümetinin Devlet Bakanı.
22. Bir iddiaya **muhatap olan** veya suçlanan bir makam vardır.

15. Bununla beraber, icap ve kabul arasında tam bir uygunluğun, akdin mevcudiyeti için gerekli olup olmadığı, icap ve kabulden dönülüp dönülemeyeceği, icaba **muhatap olan** kişinin susmasının kabul olarak göz önüne alınıp alınmayacağı hususlarında farklı çözümler kabul edilmiştir.
16. Bir otobüs firması müşterileriyle birinci ağız **muhatap olan** muavinlerine konuşma sanatı eğitimi verdirmiş, güzel konuşma da kibarca olur malum.
17. Center ve Patrick Jakson, "İşyerinde mutlu olmayan çalışanın, **muhatap olduğu** kişileri memnun edebilmesi mümkün değildir" derler.
18. Bu yolla PKK, İmralı ve Kandil ne konuşulduğundan haberdar olacak, buna karşılık yegane **muhatap olduğu** iddia edilen Türk milleti karanlıkta bırakılacaktır.
19. Sevgili karımın, bir vakitler, **muhatap olduğu** insanlara, "Sen" diye hitap etme alışkanlığı vardı.
20. Herhalde o da farkında ki **muhatap olduğu** kadın, bir gencin yerine kendisi gibi kör bir ihtiyarı tercih etmeyecek.
21. Öte taraf ise, rant kaynaklarını bölüştürdüğü veya sadaka dağıttığı topluluklar dışında emekçilerle **muhatap olduğu** her örnekte aynı eğilimleri sergilemektedir.
22. Yoğunlaşan kredi istemine **muhatap olan** bankalar, kasa likiditelerini azaltmamak için artan kredi talebini merkez bankasından alacakları reeskont veya avans kredileri ile karşılamak yoluna gidebilirler.
23. hiçbir fırsatı kaçırmaz, herhangi bir vesile ile karşı karşıya geldiği herkese bir vesile ihdas ederek İslâm'ı anlatmaya çalışırdı. Eski bir talebesi, komşusu, ilaç alırken **muhatap olduğu** eczâcı ilh. her kim olursa olsun, karşı karşıya geldiği herkesi, elindeki mücevher kıymetinde

23. Eğer "normal" bir cumhuriyette Büyükanıt'a yöneltildiği türden iddialara **muhatap olan** her kişi hakkında soruşturma açılabiliyorsa, açılmalı ise Büyükanıt'ın onunla birlikte adı geçen diğer resmi görevlilerin soruşturmadan muaf tutulmalarını sağlayan yasanın, yönetmeliklerin adı cumhuriyet olan bir rejimde yeri ve anlamı nedir?
24. Bu konuda iddialar hakkında **muhatap olan**, bu iddialara muhatap olan bakanların istifasını talep ediyorum; çünkü, Türkiye Cumhuriyet Devletine yakışması gereken budur, hükümet budur.
25. Kendinden korkan Türkiye burjuvazisi, buna ek olarak Kürt sorunundan, Türkiye'nin bütün bu harekata **muhatap olan** bölgelerin hemen hepsinin parçası olmasından hareketle, ciddi önlemler alma ihtiyacı hissetti.
26. Çeşitli darbe girişimlerine **muhatap olan** AK Parti'nin davaya müdahil olup olmayacağı henüz netlik kazanmadı.
27. 12 Eylül'e **muhatap olan** insanlar, hayata yeniden başlamak için mücadele ettiler.
28. Sol kesimde en çok Arkadaş tutmuş, diğerleri hakkında daha mütevazı laflar edilmiş, Zavallılar ve Endişe nispeten beğenilmiş, en sert eleştiriye **muhatap olan** ise İzin olmuştur.
29. Özellikle yeşiller hareketinin köklü eleştirilerine **muhatap olan** reel sosyalist uygulamaların, elbette, savunulabilir bir yanı yoktur.
30. Bütün dostlarından, sevdiklerinden, dünya nimet ve zevklerinden mahrum bırakacak bu davete **muhatap olan i**nsan, nasıl huzurlu olacak, nasıl emniyet ve güven içinde hayatını sürdürecektir.
31. Bu davete **muhatap olan** Müslümanların, "bir Hristiyan hükümdarının kendi inancından olanları öldürmeye yönelik cihadı niçin desteklediği..." yönündeki sorulara karşı Kayzer Wilhelm'in, aralarında ünlü şarkiyatçıların da bulunduğu danışmanları hazırlıklıdırlar; bunlar, şark

olan hakikatleri arz etmek için âdeta hâhişkâr (istekli) bir müşteri telakki ederdi.

24. nefis! Sen O'ndan (Allah'tan) razı, O da senden razı olarak Rabbine dön!" Bu satırları okuduktan sonra muhtemel ki şunu demişsinizdir kendi kendinize: "Bu soruya **muhatap olmak** için Hz. Ebu Bekir yüreği taşımak lazım!" Doğrudur... Ancak Kur'an'ın hedefi, bu ayetleri okurken, her birimizin yüreğimizi bu soruyla sorgulamasıdır. Muhatap olmadan muhatap olmaz, söylenmeden
25. c. Partiyi ve parti yetkililerini gerçek dışı iddia ve gerekçelerle şikâyet etmek ve parti yetkililerinin bilgisi olmadan parti adına resmi makamlarla **muhatap olmak**, yalan bilgi ve beyanda bulunmak, yetkisiz demeç yayımlamak, partinin yetkili organları nezdinde demokratik ve medeni ölçüler çerçevesinde hâlledilmesi gereken parti içi meseleleri, belli kademe ve silsile düzenini bozarak basın ve yayın organlarında açık şekilde tartışma ve polemik konusu yapmak.
26. sömürgeci dönemde Kızılderililer ve Afrika War... Kast sistemi, engizisyonlar, etnik temizleme hep bu tasnif dışı kalan insanlar için geçerlidir. Batı insanı için bu değerlere **muhatap olmak** bakımından insan olmak ortak paydası yeterli değildir. Renginizi, ırkınızı, dininizi kısacası hoşa gitmeyen kimliklerinizi reddetmeniz ya da üst kimlik sahibi Batı insanına mutlak bir şekilde
27. gençliğime dair. Sizlerin de vardır emin olun. Düşünün yeter... İnsan değişmeden de hayatını değiştirebilir mi?... Birçok eğitim verdim, seminerlere katıldım, söyleşiler yaptım, çoğunda sorulara **muhatap oldum**. İnsanlara baktığımda iş, kariyer, para, başarı çerçevesinde belirli noktalara gelmiş insanların çoğunun bir arayış içinde olduklarını, başarıya rağmen, huzuru

coğrafyasının cami ve pazar yerlerinde, Alman İmparatorunun gizlice İslâm dinini seçtiği söylentilerini yayarlar.

32. yayımlandı. Tabii, Evren'in bana söylediği "darbeyi Demirel'e duyurduğunu" içeren bilgiler de. Demirci, doğal hakkını kullandı ve "darbe duyurumlarına" yanıt verdi: "Bazı yerlerde bazı sorulara **muhatap oldum**. Bu sorular genellikle yazdıklarınızın bu bölümlerinin gazetede yayımlandığı sırada çok iyi okunduğunu ve çok etkili olduğu kanaatini bana verdi. Yazdıklarınız içerisinde otantik bilgiler vardır ve
33. Fakat bizim de arkamızdan kimbilir neler söyleyecek! Biz bu sözlere sanki kendimiz muhatap oluyormuşuz gibi, renkten renge girerken, asıl **muhatap olan** zatı şerif ise: Allah ömürler versin Paşam... diye yaltaklana yaltaklana yılışıyordu.
34. Zurnanın zırt dediği yer, Kartacalılar hakkında ilginç teorileri olan ve bu yüzden de meslektaşlarının alaylarına **muhatap olan** bir tarihçinin kronoskopu kullanarak Kartaca'yı izlemek istemesidir.
35. Cats için "Gözünüzü kırptığınız anda hikâyenin ana konusunu kaçırırsınız" diye yazmıştı. Haklıdır, doğrudur bu. Ama eğer insan, hayatında bir kez olsun Andrew Lloyd Webber'e **muhatap olmak** zorundaysa -ki doğa yasalarına göre bunun olmaması kaçınılmaz gözüküyor- bunun Cats ile olması tercih edilmeli bence. Çünkü o oyunda ortaya başka bir amaç koymadan eğlendirebiliyordu
36. yazan yumurtanın hakikaten köy yumurtası olmaması gibi bir şeydir onun durumu. Kolay bulunur şey değildir taş fırın erkeği. Annelerimizin çoğunun, büyükannelerimizin de pek çoğunun **muhatap olduğu** "taş fırın erkeği"nin erkeği"nin oynadığı rol ne kadar da bitmez bir roldür. Taş fırın erkeğini o rolden çekip almalı, kendi plağını çalar hale getirmeliyiz. Hayır,

yakalayamadıklarını, iç dinginliğe ulaşamadıklarını gördüm. Başarı,

28. Yaklaşık on beş yıldan bu yana beni korumakla görevli en az yüz polisle **muhatap oldum**.
29. Nice serenat dinledim, nice aşk ilanına **muhatap oldum**.
30. Elbette yine gayr-ı **muhatap oldum**.
31. Vergi sorumlusunun üstlendiği Ödevler nedeniyle **muhatap olduğu** vergilendirme İşlemlerindeki hataların düzeltilmesini isteyip işleyemeyeceği sorununda, yazında ve içtihatlarda görüş birliği bulunmamaktadır.
32. Bir başka İfade ile, sorumlunun, bu sıfatı nedeniyle **muhatap olduğu** ve sonuçlarına kendisinin katlanmak zorunda olduğu vergilendirme İşlemi hataların düzeltilmesini vergi İdaresinden isteyebileceği hususunun tartışma dışında tutulması gerekir.
33. Küresel düşünme biçimi, işletmenin **muhatap olduğu** bütün kesimlerle birlikte hareket ederek başarılı olabileceğine işaret etmektedir.

37. Yurt içinde ve yurt dışında ve özellikle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezrinde yürütülen bu soysuz kampanyalar sonunda asker, polis yüzlerce güvenlik görevlimizin soruşturmalara, yargılamalara **muhatap olduğu** malumdur. 38. News'in yemeğinde de konuşan Gül, geçen altı aylık hükümetleri süresinde her iki tarafın da ilişkiden duyduğu memnuniyeti ifade ettiğini söyledi. Abdullah Gül'ün sık sık **muhatap olduğu** konulardan biri Sincan ve ertesinde gelişen olaylar ile ilgili oldu. Gül tankların Sincan'da yürümesini "Basit bir eğitim programı gereği olarak" değerlendirdi. Gül, yoğun bir görüşme 39. Bu ülkeler üzerinde yoğunlaştırılan emperyalist saldırganlık, Kuzey Kore'nin **muhatap olduğu** nükleer santral problemi örneğinin de gösterdiği gibi, dünya üzerinde yeni sıcak noktalar yaratmaya adaydır. 40. toplumsal formasyona referansla anlatmak zorunda olan bir hareket... Sorunun bir siyasi özne için daha belalı kısmı da zaten burada başlar. Bir siyasi hareket insanların **muhatap olduğu** güncellikle ilgilenmek zorundadır. Başka türlü siyaset yapmak mümkün değildir. Ama ilgilenilen güncellik basbayağı kapitalizmin insanlığa dayattığı güncellik değil midir? Dünyada veya Türkiye'de güncel sorunlar denince 41. kabul edilebilir gelmişti bana. Hatta ne bileyim, oturulup konuşulurdu bile öyle biriyle. Gerçi biraz fazla artistti. Ama ne de olsa biz de her gün **muhatap olduğu** çıtırlardan biri değildik. İki konuşmada gazını alırdık. Beni en çok şaşırtan, bir süredir içimi yakıp kavuran "gitme" ve "dışına çıkma" temalarının adeta bu serserilerin hayat 42. Türkiye işçi sınıfının enflasyon, özelleştirme, sendikasızlaştırma gibi doğrudan **muhatap olduğu** saldırılar ile, faşizan baskılar, gericileşme, devlet terörü ve daha da önemlisi Kürt halkına karşı işlenen		

suçların temelinin aynı olduğunu daha somut görebileceği bir döneme girilmektedir". 43. Bu hakikatlere, aynı ehemmiyette şimdiki idare ve husûsan olağanüstü bölgede vazife yapan devlet yetkililerinin de **muhatap olduğu** ve ne kadar yaşanan olayları yansıttığı, ehl-i vicdan için inkâr edilemez bir hakikat ve vâkı'adır. 44. Protestocu rektöre başta Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik olmak üzere, milletvekilleri ve bazı partilerin yöneticilerinden de tepki yağdı. Bakan Çelik, "Şüphesiz ki Sayın Başbakan'ımızın **muhatap olduğu** ciddi bir konudur. Gerekli değerlendirme yapılacaktır." açıklamasında bulundu. Rektöre en büyük destek CHP lideri Deniz Baykal'dan geldi: "Başbakan'ın üniversite rektörleriyle bu üslupta bir tartışma içine 45. sokak gösterilerini ve çatışmalarını hep takip edip etkileniyordu. Sonra da denemesini yapmaya çalışıyordu! Kendisine erişilmez olan, ancak ağasının, patronunun, aşiret reisinin kısaca; "Büyük adamların" **muhatap olduğu** subaya, polise taş atıyor, bağırıyor, küfrediyor ve hayret, kendisine hiç bir şey olmuyordu. Hala hayatta idi ve yaşıyordu! Demek ki, bu işleri başaracak bir adamdı! 46. Ama ne yazık ki dünya obezler günü yok, çünkü obezite utanılan bir hastalık ve hiçbir obez telefonla aranıp, "abi dünya obezler günün kutlu olsun ya, ne yiyorsun bugün" gibi sözlere **muhatap olmak** istemez. 47. Aşağıya inip herkesin sorularına **muhatap olmak** istemiyordu. 48. Size tavsiyem günlerce etkisi devam eden ve yaylayı gezmenizi, resim çekmenizi engelleyen sisle **muhatap olmak** istemiyorsanız buraya Ağustos ayında gelmenizdir. 49. Ve Nabokov her konuda yazabilirdi yazmasına da, biyografisini ifşa peşinde koşanlarla **muhatap olmak** en son istediği şeydi hayatta.		

50. Avukat İhsan oraya gitmemiz gerektiğini söyleyince ben Avukat İhsan'a oraya gittiğimiz takdirde birçok kişiyle **muhatap olmak** durumunda kalabileceğimizi, herkese hesap vermek durumuna düşmek istemediğimi, ancak Dündar Ali Kılıçla görüşebileceğimi söyledim. 51. Tanımadığım seslerle, iltifatlarla **muhatap olmak** ürkütüyordu beni. 52. gibi bir sürü nedenle açıklayabiliriz. Sosyalleşme eksikliği, TV dışında eğlencelerin herkesçe kolay ulaşılamaz olması vs... Ama hiçbir neden, bu kadar uzun süre medyatik gerçekle **muhatap olmak** için geçerli bir sebep değil. Her şeyin olduğu gibi şiddetin de sınıfsal bir yanı var. Filmlerde olsun, haberlerde olsun şiddet meşrulaştırılmaya çalışılırken, hep "good guy" 53. Bugün hemen hiç birisi hayatta olmayan bu kişiler, 1959 yılından bugüne kadar geçen 49 senede sağladığımız gelişmeyi, **muhatap olmak** zorunda kaldığımız aşağılanmaları görselerdi ne düşünürlerdi kim bilir! 54. alıyordum. Çünkü hatalar çok canımızı yakmıştı" dedi. "Niye savcıya söylemedi?" Trabzonspor'un eski başkanı, "Kaldı ki İlhan'ın bu iddiası bizim dışımızda olan birşey. Fazla da **muhatap olmak** istemiyoruz" diyerek sözlerini tamamladı. Dönemin yöneticilerinden Mehmet Ongan da, "Bu bir suç duyurusudur. Madem böyle birşey var, Sadık İlhan neden bunu yargılandığı dönemde savcılara iletmedi. 55. Fazla da **muhatap olmak** istemediğim için ""evet"" deyip uyuma pozuna geçtim… 56. Soğuk? Onu benimle **muhatap olmak** durumunda kalanlara sormak lazım. 57. 27 yılda bir köyün imar planını yapmayı beceremeyen, yaptığını da yüzüne gözüne bulaştıran adamlarla **muhatap olmak** abestir.		

58. Bir gün bu kendini beğenmiş milletvekilinin bir telefonuna ve arkasından da TBMM Başkanlığına verdiği bir yazılı soru önergesine **muhatap oldum**. 59. dönüyordu. Vali beyle kurmay başkanı hemen çıkacaktı. Önce ben çıkarak Pekel Paşanın bu anlamsız sorgusundan kurtuldum. Bu konuda, son olarak, Orgeneral Bedrettin Demirel'in sorusuna **muhatap oldum**. 1982 Mayıs ayı sonlarında eşgüdüm toplantısı için vilayete gitmiştim. Bu kabil toplantılardan sonra, vali bey başkanlığında, toplu olarak Sıkıyönetim Komutanlığına nezaket ziyaretine gidiliyordu. Vali bey, 60. Ben de safkan bir Türk olduğum için her zaman o organizasyon bozukluğuna **muhatap oldum**, kendim şahsen. 61. da görebilecek olan kimseler hangi haklarını kullanabilirler? Bu konu üzerinde durulacaktır. Polisiye görevlerin yapılması sırasında kişi haklarının kullanılması öncelikle medeni cesaret gerektirir. Polisiye yetkilere **muhatap olan** kimse bu cesareti gösterebilmelidir. Bazı durumlarda medeni cesaret de yeterli olmaz. Bu durumlarda, ilgili kimse bir ölçüye kadar, haklarını kullanmada dirençli olabilmelidir. Ancak bu direnç		

“Neden ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Ancak virüs, hastalık oluşturma gücünün çok yüksek olması nedeniyle, yumurta embriyonlarının ölümüne **neden olmaktadır**. 2. Kavak büyük tekeböceği ise büyümüş kavaklarda zarara ve ölüme **neden olmaktadır**. 3. M.tüberkülozis her yıl diğer birçok enfeksiyon ajanından daha fazla ölüme **neden olmaktadır**. 4. Çok kuru hava kıvrık, küçük, sivri meyve oluşumuna ve meyve ölmelerine **neden olmaktadır**. 5. özen gösterilmelidir. Vergi sisteminde vergiye tabi kurum kazançlarının belirlenmesinde enflasyon muhasebesi uygulanmamaktadır. Bu durum bankaların enflasyon etkisi nedeniyle oluşan karları için de vergi ödemelerine **neden olmaktadır**. Enflasyon muhasebesine geçiş için SPK tarafından gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Ancak bankalar üzerinde oluşan vergi yükünü hafifletilmesi için Maliye Bakanlığı'nın da enflasyon muhasebesi konusundaki çalışmalarının hızla 6. caydırırken, cari geliri harcamalardan tasarruflara kaydırmaktadır. Finansal sistemlerde yüksek faizler ödünç alıcılar için riski artırırken, riskli müşterilerin kredi taleplerinin geri çevrilmesine ve sistemden çıkmasına **neden olmaktadır**. Firma ve hane halkı gibi ödünç alan diğer aktörlerin yatırım ve tüketim kararları ertelenmektedir (Şekil 1). Zayıf finansal sistemlerde enflasyonist ve asimetrik piyasa yapısı altında 7. mümkün görünmemektedir. Bu nedenle küresel yoksulluk ve diğer sosyal sorunlar ise beraberinde yeni bir uluslar arası örgütleşme ve uluslar arası eylem biçimlerinin ortaya çıkmasına **neden olmaktadır.** Son birkaç yıldır Seattle’de başlayıp, Dünya Ticaret Örgütü’nün toplantı yaptığı diğer	1. toplum yaşamında, devlet yönetiminde bilimin henüz çözümleyemediği pek çok sorun vardır. Öte yandan bilimsel gelişmelerin kendisi de yeni sorunların analizi bilimsel bilginin ortaya çıkmasına **neden olmaktadır**. Örneğin, 18 ve 19. yüzyılda sanayileşmenin gelişmesi üretim dayanarak yaşayan artışını hızlandırmış, fabrikaların çevresinde büyük kentlerin oluşmasına yol açmıştır. Bu durum insanların yaşam biçimlerini, toplumsal 2. onu da bir kulüp düzeyine indirgemiştir. Onun bu konumu ise var olan düzenle hesaplaşmayı geciktirici bir özelliğin ortaya çıkmasına ve diğer taraftan sınıftan uzaklaşmasına **neden olmaktadır.** (Bu değerlendirmede THKP-C'den DHKP'ye, THKO'ndan TKP-ML'ye birçok "illegal" parti ise muvazaa bağlamında, doğal olarak ele alınmamıştır.) HADEP (ve DCP!) 1989'da politik uygunsuzluk nedeniyle SHP'den ihraç 3. yetiştiricilikten çok hava koşullarınca etkilenmektedir. Havuç'un nitrat içeriği topraktaki su miktarından etkilenmektedir. Hasat döneminde toprağın su içeriğinin yüksek olması havuçta nitrat konsantrasyonunun yüksek olmasına **neden olmaktadır**. Birkaç sebzenin nitrat içeriği üzerine yetiştirme metodlannın, ekolojik faktörlerin ve bitkinin özel etkisinin incelendiği bir araştırmada farklı bölgelerde, farklı mevsimlerde yetiştirilen ıspanak çeşitlerinin nitrat içeriğinde 4. tam işlemediği piyasalarda resmi kur ile serbest piyasa kuru arasında önemli farklılıklar olabilmektedir. Bu da çeviri sonucu elde edilen	5. Akdeniz'in her tarafında geçerli olan iklim şartlan "tipik Akdeniz ürünü" diyebileceğimiz tarımsal üretime **neden olmaktadır**. 6. İşte bu mücadele ve birikim krizi hem yeniliklere yol açmakta, sermayenin yönetim, üretim ve pazarlama alanlarında özgürleşmesine **neden olmaktadır**. 7. Zira, esnek uzmanlaşmayla birlikte işletme içinde çalışanların emeklerinin görünür olmaya başlaması, çalışma sürecinde bireysel performansın ve başarının ön plana çıkmasına **neden olmaktadır**. 8. Öte yandan bilimsel gelişmelerin kendisi de yeni sorunların analizi bilimsel bilginin ortaya çıkmasına **neden olmaktadır**. 9. b. Pazarlama faaliyetlerinden doğan bölünmezlik ilkeside **ölçek ekonomilerinin**[SEP] ortaya çıkmasına neden olmaktadır. 10. Norveç Ladini ekosistemlerinde ise; sıcaklığın yükselmesi de, azalması da toprak içindeki organik maddenin çoğalmasına **neden olmaktadır**. 11. Turizm sektöründe çalışmanın çabuk yükselebilme, yüksek ücretler ile ve dinamik bir meslekte çalışabilme ve her şeyden önemlisi, değişik insanları ve kültürleri tanımanın yanı sıra bir dizi avantajları öğrencilerin sektörde çalışmalarına **neden olmaktadır**. 12. Öncelikle, farklı beşeri sermaye düzeylerine sahip olmaları ülkelerin farklı büyüme performansları sergilemesine **neden olmaktadır**. 13. İngiltere'deki seçim sistemi istikrarlı demokrasi yaşamı aşın fikirlere fırsat tanımadığı için bu

şehirlerde devam eden, yeni dünya düzeni karşıtlarının yaptıkları eylemler, gün

8. Diğer yandan nüfus bileşimlerindeki değişimler ekonomilerde emeklilik sistemleri üzerinde sorunların ortaya çıkmasına **neden olmaktadır** (Richard, 2004:39).
9. iki sismik tabaka paketi bulunmaktadır. İnce milli-killi seviyeler içeren kuvarterner sedimentleri, metan gazlarını yüzeye çıkaramayışı ve jeotermal etkinlikten dolayı yer yer şişme ve kıvrımlara **neden olmaktadır**. Bu durum 3.5 kHz yüksek ayrımlı sismik ve yanal taramalı sonar kayıtlarında izlenmektedir. 1. GİRİŞ Bu çalışmada, İzmir Körfezi içinde yer alan Gülbahçe Körfezi'nin Körfezi'nin
10. Saf özgürlük istencinin abartılması gibi tersi bir durum da temel hak olan güvenlik aracından vazgeçilmesine ve bireyi toplum içerisinde yalnızlığa ve belirsizliğe itecek bir "ontolojik güvensizlik" durumunun ortaya çıkmasına **neden olmaktadır**.
11. Kanun maddesinin konuyu açık ve kesin olarak hükme bağlayamamış olması, uygulamada sık sık uyuşmazlıkların çıkmasına **neden olmaktadır**.
12. Dahası, madencilik (Kaledonya'da nikel, Bourgainville'de bakır, Nauru'da fosfor ve başka yerlerde diğer madenler) erozyona, nehirlerin kirlenmesine ve toprak yüzeyinin çoraklaşmasına **neden olmaktadır**.
13. Görülüyor ki, malikâne sahipleri devlete olan borçlarını zamanında ödeyememekte ve bu da devletin mali yönden sıkıntı çekmesine **neden olmaktadır**.
14. Bu görüşe göre, kültürel farklar bireyin uyum güçlüğü çekmesine **neden olmaktadır**.
15. Bu ikilem çıkarlar çatışmasına **neden olmaktadır**.
16. Bunun yanısıra kırsal bölgelerde çocuğun iş gücü olarak kullanılması, toplumsal değerler açısından kız çocuklarının okula gönderilmek istenmemesi de var

kar veya zararın farklı olmasına **neden olmaktadır**. Yabancı işletmenin faaliyette bulunduğu ülkenin enflasyonu da mali tabloları etkilemektedir. Her şeyden önce yüksek enflasyonun bulunduğu ülkelerde düzenlenen mali tablolar işletmelerin gerçek durumunu göstermemektedir. Bu

5. boyu yetiştirilebilen krizantem, çeşidi zararlıların etkisinde kaldığından, sürekli olarak insektisit kullanımına gidilmekte ve sonuçta mevcut parazitoid ile predatörlerin etkilenmesine ve dayanıldı ırklarının ortaya çıkmasına **neden olmaktadır**. Krizantemlerin önemli zararlılarından biri olan ve aynı zamanda bir çok önemli bitki virüsünü nakledebilen Myzus persicae (Sulz.) kullanılan insektisitlere karşı kısa zamanda dayanıldı ırk oluşturabilmektedir.

grupların daha da radikalleşmesine **neden olmaktadır.**

14. Ayrıca, deri endüstrisinin daha az kirletici atık oluşturmasına **neden olmaktadır**.
15. Ayrıca bu tür savaşlar, etnik farklılıklar hangi boyutlarda bulunursa bulunsun aynı sınırlar içerisinde yaşayanların ulusal şemsiye altında büyük tarihi birliktelikler oluşturmalarına **neden olmaktadır**; olmuştur da.
16. Bu tür gelişmeler yerleşim yeri ve yatırım kararları bakımından dünya ölçeğinde karşılaştırılabilir bir düzeyin oluşmasına **neden olmaktadır**.
17. kesiminin, ticari konulara yönelmek yerine, hükümet kapısında memur olarak devlete hizmet etme hevesi taşıdıklarına tamk olunmaktadır. Bu gözlem kuşkusuz, yalnızca genel bir yargı oluşmasına **neden olmaktadır** ve öz olarak, İzmir'deki etnik grupların genel eğilimini göstermektedir. Her etnik gurup içinde, elbette bu genel yargının sınırlan dışına taşan pek çok örnek bulunmaktadır. Çocukluk
18. Müşteri hizmet anlayışını ve bunun TKY ile ilgisinin nasıl olduğunu anlama çabaları, bazı bankaların organizasyonlarını yeniden biçimlendirip tekrar tanımlamalarına, daha duyarlı olmalarına **neden olmaktadır**.
19. Yerküredeki anakaraların yüzeyleri atmosfer etkisine açıktır ve bu özellikleri onların fiziksel, kimyasal, biyokimyasal ve biyolojik değişim süreçlerine açık olmalarına **neden olmaktadır**.
20. çok büyük bir kesimi şehir merkezinde yer alan modern alış veriş merkezlerini tercih etmektedir. Bu durum yerel ölçekteki alış veriş merkezlerinin daha yoğun kullanılmasına **neden olmaktadır**. 14. Modern alış-veriş merkezleri müşterilerinin büyük bir çoğunluğu, günlük ihtiyaçlarını karşılamak için semt süper marketlerine

olan okulların kapasitelerinin altında çalışmasına **neden olmaktadır**. 17. Çarpık ücret yapısı bireylerin meslek seçimi ve iş sürecinde yanlış yönelim ve verimsiz çalışmalarına **neden olmaktadır**. 18. Amonyak gazı deride kaşıntı ve nefes alma zorluğuna **neden olmaktadır**. 19. Ayrıca bilindiği üzere, devletin dağınık yerleşimlere alt yapı hizmeti götürmesi ekonomik açıdan da zorluklara **neden olmaktadır**. 20. Ayrıca orman işletmeleri tarafından kereste ve odun üretimi amacı ile çok sakıncalı alanlarda bile uygulanan traşlama kesimler büyük zararlara **neden olmaktadır**. 21. Diğer taraftan yükselen faiz oranları, özel sektör yatırımlarını dışlamakta, üretim ve istihdamın azalmasına, rant gelirlerinin yükselmesine **neden olmaktadır**. 22. Enflasyon, para ikamesi, kamu borçlanma gereksinimi, kaynakların kısa vadelerde yoğunlaşması ve ekonomik faaliyette yaşanan istikrarsızlık ve batık krediler yanında para-fiskal yükler mali sistemin kaynak aktarma maliyetinin yükselmesine **neden olmaktadır**. 23. Madencilik işletmelerinin tekniğe uygun yapılmaması, yalnız belli sanayinin kullanacağı hammaddeyi çıkarmak amacı gütmesi, hammadde kaybının ve maliyetinin yükselmesine **neden olmaktadır.** 24. Yorum yöntemlerinin her Devlette farklı olması bu anlaşmaların farklı yorumlanmalarına **neden olmaktadır**. 25. Bu durum potansiyel olarak meyve işleme sanayiinin talebinin karşılanması veya doğrudan tüketime sunulmasında pazar talebi açısından meyve üretiminde yetersizliklere **neden olmaktadır**. 26. Enflasyon gelir dağılımını bozucu ve toplumun büyük kesiminin mal ve hizmet talebini azaltıcı bir		gitmektedirler ki, bu durum kurulan büyük alış-veriş merkezlerinin semt bakkalları 21. Ayrıca antiviral özelliğe sahip olmasından dolayı enfeksiyon hastalıkları ve gribe karşı kullanılmasına **neden olmaktadır**. 22. Bu tür yatırımların maliyetleri yüksek ve ekonomik önemleri uzun olduğundan, ön çalışmaları aşamasındaki olumlu kararlar oldukça önemli kazanımlara **neden olmaktadır**. 23. Yatırımcılara göre, ABD Doları'nın Won karşısında değerinin artması, aynı zamanda ABD Doları'nın Yen karşısında değer kazanmasına **neden olmaktadır**.

rol oynarken, diğer taraftan enflasyonu önlemek için uygulamaya konan daraltıcı politikalar da yurt içi talebin ve yatırımların kısılmasına, dolayısıyla ekonomide işsizlik ile birlikte bir durgunluğun yaşanmasına **neden olmaktadır**. 27. Günlük hayatın ince ayrıntılarına kadar müdahale eden ve bunu mutlaklaştıran, politikleşen İslam, ister istemez kendisinin de masaya yatırılmasına **neden olmaktadır**. 28. Eğitimin kamusal bir hizmet olmaktan çıkarılması, her şeyden önce, toplumun önemli bir kesiminin, özellikle emekçi çocuklarının, eğitim olanaklarından giderek daha az yararlanmasına **neden olmaktadır**. 29. Oysa öndeki bu kalın demir borular hem çarptığı araçta, hem de kabin içinde ölümcül yaralanmalara **neden olmaktadır**. 30. Çünkü serbest dolaşım ile birlikte kalifiye işgücü ve sermaye daha yüksek gelir sağlamak amacıyla gelişmiş ülkelere akmakta, bu ise dengesiz bir yapıya **neden olmaktadır**. 31. Doğal ve endüstriyel kirlenmeler borun hayvansal dokulara ve oradanda insanlara yansımasına **neden olmaktadır**. 32. Yasaklama, şiddet tedbirleri, ya da ceza, böyle olaylarda ters etki yapmakta, arkadaşlığın saklı olarak yürütülmesine, tarafların birbirlerine daha da yaklaşmalarına **neden olmaktadır**. 33. Bir lenf bezi kanseri olan Burkitt lenfomuna EBV (Ebstein-Barr) virüsü ve erişkinlerin T hücreli lösemisine HTLV-1 virüsü **neden olmaktadır**. 34. Bu süreç küreselleşmeyle birlikte çokuluslu yapıya dönüşen ilaç firmalarının da, parası olanın satın alabileceği ilaç ve tedavilere ağırlık vermelerine **neden olmaktadır**. 35. Kolera Hindistan'ın Bengal bölgesinde endemik (o bölgeye has) bir hastalık olup her yıl binlerce vakaya **neden olmaktadır**.		

36. Kamu bankalarının özel görevlerini gerçekleştirmek üzere üstlendikleri zararlar, piyasa koşulları dışında yapılan fiyatlama ve sistemde yarattıkları atıl kapasite, sistemin sağlıklı piyasa koşullarından uzaklaşmasına **neden olmaktadır**. 37. Bu durum akademik performans ve akademik liyakat isterlerinin gerektiği gibi uygulanamamasına **neden olmaktadır**. 38. Taban suyu içindeki demirin artması drenaj sistemlerinde bulunan drenaj borularının tıkanmasına **neden olmaktadır**. 39. kök bölgesine çıkmasının önlenmesi gerekmektedir. Kurak ve yarı-kurak bölgelerde yüzey buharlaşması yüksek olduğundan kapillarite ile toprağın üst kısımlarına çıkan sular üst toprak kesimlerinin tuzlulaşmasına **neden olmaktadır**. Bu durumlarda drenaj projelerinde dren derinlikleri artarak, toprakta yıkama ihtiyaçları ortaya çıkar. Bu nedenle, taban suyu kalitesini -tuzluluk ve sodyumluluk düzeyi- ve kalitenin zamana göre 40. Özellikle Schumpeter manada yenilik niteliği taşıyan küresel finans, teknik gelişimi ve büyümeyi uyaracak niteliklere sahip olmakla birlikte kaçınılmaz bir şekilde krizlere yol açmakta ve bu yolla genelde güçlü olan kesimlere gelir transferine **neden olmaktadır**. 41. Özellikle Chara sulama kanallarında fazla miktarda gelişerek ükanıklık ve taşmalara **neden olmaktadır**. 42. Bu ise kamu sektörüne yapılan kaynak aktarımının doğruluğunun tartışılmasına **neden olmaktadır**. 43. Çevrenin korunması ve kirliliği konusunda bilinçsiz yaklaşımlar, çevrede geri dönüşümsüz önemli tahribatlara **neden olmaktadır**. 44. Son zamanlarda, yoğun çevre kirlenmesi ve alınan sert ışınımların artması, bu dengeyi büyük ölçüde bozarak bir çeşit tahribata **neden olmaktadır**. 45. Normal liselerle, Fen ve Anadolu liseleri, meslek liseleri ve özellikle de İmam-Hatip okulları		

arasındaki rekabet, bazen hırçın sürtüşmelere **neden olmaktadır**. 46. Aleviler genelde düzenli namaz kılmak gibi kimi İslami uygulamalara daha az uymakta, bu da onların dini çarpıttıkları söylentisine **neden olmaktadır**. 47. B. thuringiensis'm insanlara, faydalı böceklerin çoğuna ve diğer canlılara tok-sik etkisinin olmaması nedeniyle, geleneksel insektisitlerin meydana getirdiği çevre ve sağlık sorunlarına **neden olmaktadır** (Tabashnik et al. 1990). 48. Enerji üretimi ve tüketimi önemli çevre sorunlarına **neden olmaktadır**. 49. Yerel hizmetlerin merkezden planlanması, yerel halkın ihtiyaç ve önceliklerinin belirlenememesi, halkın istekleri doğrultusunda etkili bir programlama yapılamaması, karar vermede ve uygulamada kırtasiyecilik, gecikme, duyarsızlık gibi idari etkililiği ve verimliliği olumsuz etkileyen sorunlara **neden olmaktadır**. 50. Bu farklı kayıt biçimleri; veri erişiminde, verilerin analiz edilip araştırılmasında ve düzenlemesinde birçok sorunlara **neden olmaktadır**. 51. Kısaca Diyarbakır, uzun yıllardan beri çeşitli politik ve sosyal nedenlerden dolayı yoğun göç almakta ve bu göç, hem kent dokusu hem de kentsel yaşamda büyük sorunlara **neden olmaktadır**. 52. Bu durum zamanla benliklerin karışmasına, kimin neyi hissedip, neyi düşündüğünün ayırt edilemediği sonuçlara **neden olmaktadır**. 53. Bu çakıl taşı, herkesin canını yakmakta, sendelenmesine **neden olmaktadır** taşın adı vergidir. 54. Ulusal fiyatların mal piyasalarını hızla temizleyememesi, bir anlamda uyumlanamamasına toplam talebin tam istihdam düzeyinden sapmasına **neden olmaktadır**. 55. kaynaklanmaktadır. Örneğin, işletmenin analiz dönemi fiyat serileri, çok kısa aralıklarla değişiklik arzetmektedir. Enflasyondan kaynaklanan bu fiyat		

artışları, reklamın satışlar üzerindeki etkisinde inişli çıkışlı salınımlara **neden olmaktadır**. Firmanın bu dönemlere ilişkin fiyat serileri bu savımızı kanıtlamaktadır. Dolayısıyla, reklam harcamalarındaki artışlar olumlu etkisini göstermekle birlikte, satışlar üzerinde sürekli olarak aynı oranda artışlar sağlamamaktadır. 56. Bu üç algoritmadan en iyi kümeleme işlemini gerçekleyen k-medoids algoritmasıdır, ancak k-medoids çok boyutlu verilerde ve çok büyük veri kümelerinde zaman ve bellek yetersizliği gibi ciddi problemlere **neden olmaktadır**. 57. Bu da arazide kabarma ve patlamalara **neden olmaktadır.** 58. Özetle, üniversiteye hazırlama bakımından, amacı aynı olan genel eğitim kurumlan arasında devletçe çifte standart uygulanması, okullar arasında ayrıcalık, öğrenciler arasında da eşitsizlikler yaratmakta; bu durum özel öğretmen ve özel dersane piyasasının oluşmasına **neden olmaktadır**. 59. Aksak piyasa koşulları: Sürdürülebilir kalkınma, teknoloji gelişimi ve sosyal paylaşım için önemli olan serbest piyasa koşullarının olmaması, KKTC'de birçok alanda yapısal zayıflıkların oluşmasına **neden olmaktadır**. 60. Verimsizlik ve düşük kapasite kullanımı: Bunun yanında üretimde emek yoğun KKTC ekonomisinde emeğin pahalı olması ve işgücü verimliliğinin düşük olması, üretim maliyetlerinin yüksek olmasına **neden olmaktadır.** 61. Yüksek depo sıcaklığı, köklerin içinde boşluklar olmasına **neden olmaktadır**. 62. Aynı çerçeve, doğal olarak, üretken kapasitenin sağlıklı artışını da olumsuz etkilemekte ve miyopik bir yapının, en azından belli bir süre, iktisadi faaliyette belirleyici olmasına **neden olmaktadır**. 63. TÜİK çalışmasına göre daha yüksek belirlenmektedir. Gerek bu durum, gerek yoksulluk		

sepetinin "insan onuruna yakışır" ideal ölçüde belirlenmesi, Türk-İş yoksulluk sınırının oldukça yüksek olmasına **neden olmaktadır**. ANKETLERİN ANALİZİ VE İÇSEL UYUM SORUNU Bu bölümde, 2002-2006 döneminde hane halkı anketlerinde görülen temel eğilimler ve nedenleri analiz edilmeye çalışılacaktır. Bu kapsamda, 2005 yılında 64. Gece sera içi sıcaklıkların düşük olması, bağıl nem değerlerinin istenilenden yüksek olmasına **neden olmaktadır**. 65. Şiddetli budamalar sonucu yapraklarda özümleme maddelerinin birikmesi, aşırı potas gübrelemesi ve Bor noksanlığı **neden olmaktadır**. 66. Görüldüğü gibi birden fazla evlilik, aile içindeki birey sayısının artmasına ve beraberinde birtakım ekonomik maliyetlere **neden olmaktadır**. 67. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde süren olağanüstü hal, düşünce ve ifade özgürlükleri açısından tüm ülkeye teşmil edilen kısıtlamalara **neden olmaktadır**. 68. Borç faizleri ve bütçe açıklarından kaynaklanan sıkı kemer politikaları toplu ulaşıma, eğitime, sağlığa ve devletin sağladığı diğer hizmetlere ayrılan payların sürekli olarak kısılmasına **neden olmaktadır**. 69. Liman yapılarındaki farklılıklar benzer tehlikelerin farklı riskler ortaya koymasına **neden olmaktadır**. 70. Tarım kesiminde yeterli koruma sağlanmaması, destekleme politikalarının da etkin olmaması, serbest piyasa koşullarıyla karşılaşan çiftçilerin enflasyon karşısında kendilerini koruyamamalarına **neden olmaktadır**. 71. Yeterli uygulanmadığında verim ve kalitede önemli kayıplara neden olmakta, buna karşın fazla uygulanması durumunda ise özellikle azot ve fosforlu gübrenin yıkanması ile taban ve yüzey sularının kirliliğine, azot oksit emisyonu ile hava kirliliğine **neden olmaktadır.**		

72. Hızlı nüfus artışı ve yaşam standardının yükseltilmesine ilişkin çabaların sonucu sanayileşme yaygınlaşmak ta, tarımda aşırı suni gübre kullanımı ve fazla ürün elde etme uğraşıları sırasında toprağın yanlış kullanımı, kömür, petrol, doğalgaz gibi fosil yakıtların aşırı tüketimi, hava, su ve toprak kirlenmesine **neden olmaktadır**. 73. Bu verili durumda, işadamlarından refah maliyetlerinin paylaşılmasının istenmesi, sermayenin başka yerlere kaçışma neden olmaktadır. 74. Dikkatin olumsuzluklar üzerine yöneltilmesi, iyi ve güzel olan bir takım hususların gözden kaçırılmasına **neden olmaktadır**. 75. Bireyin kendine inanmaması, becerisini kullanmasını gerektiren durumlardan kaçmasına **neden olmaktadır**. 76. Bu da evet'lerle hayır'lar arasındaki önemli nüansların, aklarla karalar arasındaki gri alanların, gözden kaçmasına **neden olmaktadır**.		

“Ortak ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Türkiye bir taraftan onu yok etmek isteyen Batı'ya karşı çok ciddi bir savunma gösteriyor, ama öbür taraftan da o kendisini yıkmakta **ortak olan** saltanata karşı aynı şeyi gösteriyor ve Türkiye'de rejim değişiyor. 2. Uçar güvercinler avucumuzdan/ayrılmayan kadar başucumuzdan diyen şair kadar naif ve duygulu kaç yürek kalmıştır acaba? Şimdi uzaklarda kalan yakınlarımıza varlığımızı ve esmer ıslığımızı ulaştıracak rüzgâr, acaba hangi bakır renkli vadidedir? Biraz bencil, biraz kaba, biraz da umarsız yanlarımızla; hangi siyah beyaz fotoğrafın kırılan yüzeyine düşer vefasızlığımız? Renklerin, kokuların, hatırlayışların, unutuşların yalınkat şarkılarını öğreten, eylül müydü yoksa bizlere? Bir musikinin ilâhi mısralarına, bir romanın hayat ırmağında yıkadığı eskizlerine ve sazlıklardan havalanan üveyiklerin ardından duyduğumuz bu özlemlere eylül müdür yoksa **ortak olan**? 3. Ancak konuk takımın taraftarları da tribünlerde meşale gösterisi yapmıyorlar mı? Bu meşalelerin ve patlayıcı maddelerin stada sokulmasına neden polis mani olamıyor? Hepsinden önemlisi, maç sonrasında ev sahibi kulübün yöneticileri ve stad sorumluları, taraftar grupları hakkında neden soruşturma açılmıyor? Maç günü stada meşale sokan konuk taraftarları engelleyemeyen polis yetkililerinin de ihmali yok mu? Yasak meşalelerin, patlayıcı maddelerin maç öncesi veya maç günü stada sokulmasında, yöneticilerin, taraftarların ve stad görevlilerinin suçlu olduğu kadar güvenlik güçleri mensuplarının aldırmazlıkları ve görevlerini ihmal suçu işledikleri açık değil mi? Dahası, hiç de ucuz olmayan bu tehlikeli oyuncakları dar gelirli, sıradan	1. amaçlı, bilinçli ve isteyerek yaşamalıydı. Fakat günün birinde cildinde soğuk damlacıklar hissetti. Yine kar tanecikleri erimişti, o görmeden, herhangi bir şekilde. Herhangi bir şekilde **ortak olan** ağaç çatallanmıştı. Herbiri bir başka tahta oturuyor, çocuk arada sallanıyordu. Kendisi de bir şekilde, sadece sipariş alıp da yolculuğa çıkması gerektiğinde üzerinden çıkardığı eski, beyaz	1. "1) Beynelmilel Mühendislik Taahhüt 2) Marsan Marmara Holding (Bu firma doğrudan kredilendirilmeyen, fakat diğer şirketlerde **ortak olan** bir şirkettir.) 3) Marhas Marmara Holding 4) Marmarin Denizcilik 5) Marmin Madencilik 6) Intertrans Nakliye 7) Sarfin Sermaye Finansman Araştırma Geliştirme Danışmanlık Turizm 8) Martur Turizm.” 2. de, yönetim kurulu üyeliği 2000-2001'de de sürdü. Topbaş ise RABITA ilişkili Bereket Vakfı kurucuları arasında bulunmaktadır Fatih Saraç (%60) ile Caravan Dış Ticaret Şirketın'ne **ortak olan** Fİ kadının mal varlığına Usmae Bin Ladin ilişkisi gerekçesiyle el konulmuştur. (Ergun Poyraz, Patlak Ampul.s. 170-173) Yasin el Kadı'nın Bosna'dan Kosova'ya, oradan Hollanda ve ABD'ye 3. uzantısı olan Amerika Birleşik Devletleri'ni ve Kanada'yı da kapsar. Bu ülkelerin birbirinden farklı dilleri, görenekleri ve yaşam biçimleri vardır. Ne var ki, bu toplumlarda **ortak olan** bazı temel değer ve düşünce biçimleri, onları diğer dünya toplumlarından ayırt eder. Aşağıda, geleneksel otoriter kültür ile, özgürlükçü çağdaş anlayışın temel değerleri karşılaştırılmıştır. Böyle bir 4. süreci, kurumun toplama politikasının ana çerçevesini ve gelişiminin en temel öğesini oluşturur. Şüphesiz her müzenin kendine has bir yapıt toplama yöntemi vardır. Fakat hepsinde **ortak olan** nokta, seçilen politikanın seçenekleri artırmaktan çok indirgemeye yarayışıdır. Neticede politikanın saptanışındaki esas soru, koleksiyon ve hizmetlerin bugünü ve geleceği

taraftarın satın alması oldukça zor değil mi? Peki, bunları kim bedava dağıtıyor? Meşale imal ya da ithal eden kuruluşları zengin edenler kimler? Paralı kulüp yöneticileri mi, dağıtım ve belki de satış kârına **ortak olan** kimi taraftar gruplarının "patronları" mı? Bizler bilemeyiz, ama bu soruların yanıtlanmasında polise önemli bir sorumluluk ve görev düştüğü de açık.

4. Bu sürecin kaderine **ortak olan** 1980'in ilk yarısının etkili dergileri Yarın ve Gün, sonrasında Yeni Açılım tıpkı bugün BSP'de yapılmaya çalışıldığı gibi açık ve paslanmış reformist yaklaşımları marksizm adına pazarlamakla meşguldü.
5. Onlara göre; üretme işine **ortak olan** ve felsefeyi körelten etkenler, kimi disiplinler vardır.
6. New York enternasyonalistleri, "embedded" gazeteciler, Recep Tayyip Erdoğan ve savaşa onay veren milletvekilleri, TÜSİAD, küresel sermayenin dev silah ve petrol şirketleri, ABD ve İngiltere'yle Irak işgaline **ortak olan** ülkelerin egemenleri, savaşa ve kana doymayanlar - onlar küçük bir azınlık.
7. Öylesine ürkek, öylesine hafif tıkırtılardı ki bunlar ürküttükleri kuşların kırılganlığına **ortak olan** bir bedeni taşır gibiydiler.

arasındaki denge etrafında gelişmektedir. Eldeki kaynaklar

5. zihnimde yeniden canlandırmaya çalıştım. Bu kez düşünceler daha güçlü ve canlı biçimde akıyor ve kontrolü kaybedebileceğim tedirginliğine yol açıyordu. Feride'nin, benim ve annemin içinde **ortak olan** parçayı düşündüğümde, onun öne çıkıp belirginleştiğini açıkça ve başka bir canlıyı izler gibi izleyebiliyordum örneğin. Çocuksu ve sinik, ama aynı zamanda kendine özgü güçleri olan
6. Burada zihin, tek tek şeylerde **ortak olan** nitelikleri alıkoyup, teke özgü bütün nitelikleri dışarıda bırakmak suretiyle bir tip tasarımı kurar.
7. Doğa bilimi, şeylerde **ortak olan** zihinsel içerikler hakkındadır ve bunlarla kavramlar, öncelikle önermelerde şeylerin yerine geçer.
8. Peki doğru bilgiye nasıl ve ne ile ulaşacağız? Kendinize-eşdeyişle kendi anlığınıza-dönün, her şeye **ortak olan** doğruluğu (hakikati), logosu bulgulayacaksınız.
9. Bu tür biliş, birden çok şeyde **ortak olan** bir biliştir.
10. Ekonomik gücünü giderek artırırken önce iktidara **ortak olan** burjuvazi, feodal sınıfları, çatışmalar ve uzlaşmalarla dolu bir sürecin sonunda tasfiye etti ve iktidarını tekleştirdi.
11. yöntemi yaygınlaştırmaya başladı. Siyasi sorumluluk tariflerini kurnaz beyanat üslûbu içinde ihtiyaca göre değiştirerek sunuyor. Sistemin nasıl uygulandığını gözden geçirelim. Mecliste grubu bulunan ve hükümete **ortak olan** bir siyasi partinin söylem ve eylem ilişkilerini sergilediği dört önemli platform vardır. Meclis grup başkan vekilliği, bakanlar kurulu, partinin merkez karar kurulu ve başkanlık divanı
12. biçimde yaşamak zorunda kalırlar. Merkezde ve sağda ve hatta solda kendine yer edinmeye

		çabalayan kimi siyasetçi ya da siyasetçi adaylarına baktığım zaman; hemen tümünde **ortak olan** bazı yaklaşımlar gözlüyorum. Diğerlerini başka zamanlarda ele almak umuduyla, şimdi bu ortak yaklaşımlardan biri üzerinde durmak istiyorum: Antikemalizm... Tümünün ağzında "70 yıllık Cumhuriyet"te Cumhuriyet"te başlayan 13. ABD: Üniversiteye girişte her üniversitenin kendine özgü şartları vardır; ancak bu şartların yanı sıra bütün üniversitelerde **ortak olan** şu üç şart aranır: SAT veya ACT (Scholastic Aptitute Test veya American College Test) sınavlarının sayısal veya sözel sonuçları, en az orta dereceyle mezun olunmuş ve akredite olmuş bir lise diploması ve öğrencinin çalışmalarını yakından tanıyan en az iki veya üç öğretmen tarafından yazılmış referans mektupları üniversiteye girişte büyük rol oynar. 14. Ancak tüm tanımlarda **ortak olan** bir husus vardır: Çatışan grupların amacı, niteliği, özellikleri, sayıları ne olursa olsun; "savaş, silahlı taraflar arasındaki çatışmadır." Yani her iki taraf da silahlıdır ve ölenlerin, öldürenleri öldürme şansı ve olasılığı vardır. 15. Eşcinsel erkeklerle ve heteroseksüel kadınlarla **ortak olan** sorunlarımızın yanısıra, her iki gruba da dahil olmamızdan kaynaklanan ve biz anlatmadığımız sürece toplumun -bugüne kadar yapmaya alıştığı gibi- asla tahmin edemeyeceği sorunlar yaşıyoruz. 16. iyi uyum yapabilmelerine katkıda bulunurlar. Bu savunma mekanizmaları şunlardır; Yüceltme: Bu mekanizmada bazı ilkel istekler doğal amaçlarından çevrilerek toplumca beğenilen etkinliklere dönüştürülürler. Yüceltme mekanizmasında **ortak olan** yön, içgüdüsel dürtülerin boşalımı engellenmeksizin, ulaşılmak

		istenen amaç ya da nesnenin değiştirilmesidir. Yüceltme mekanizmasında üç aşamadan geçilir; Gerçek amacın ketleşmesi Cinsel ya da saldırgan niteliklerin 17. ve Kayserideki 22 firma üzerinde yaptığımız değerlendirmeleri aktaracağız. ENFLASYON ve ÇEŞİTLERİ Nedenlerinden ve kaynağından hareket ederek enflasyonun çeşitli tanımlarını yapmak mümkündür. Ancak bütün tanımlarda **ortak olan**, fiyatlar genel seviyesinin sürekli yükselme göstermesidir. Enlafsyonda fiyat yükselmeleri genel olup, bütün mal ve hizmetlerde yükselme temayülü vardır (1). Sadece belirli mal ve sektörlerdeki fiyatların 18. Ancak, tüm tuzlu su tatlılaştırma tesislerinde **ortak olan** yön, yakın çevreyi işletme sırasında çıkan çeşitli gazlarla kirletmeleri. 19. Başarılı kimlik statüsü açısından en avantajlı durumda bulunan Eğitim Fakültesiyle Tıp Fakültesi öğrencilerinin **ortak olan** yanları her iki grubun da insanlarla ilişkiler içinde çalışmakta olan sosyal meslekler grubundan olmalarıdır. 20. Özerk yönetimler, tarihsel, kültürel, dilsel, dinsel veya ekonomik özellikleri **ortak olan** coğrafi bölgelerde oluşturulmuştur, İspanya Anayasası, söz konusu yönetimlerin kuruluşu bakımından üç ayrı yol öngörmektir. 21. Özerk yönetimler, tarihsel, kültürel, dilsel, dinsel veya ekonomik özellikleri **ortak olan** coğrafi bölgelerde oluşturulmuştur, İspanya Anayasası, söz konusu yönetimlerin kuruluşu bakımından üç ayrı yol öngörmektir. 22. Benim sorum; çağdaş eğitim ve köy enstitüleri grubunda çalışmalara **ortak olan** bir arkadaşımla saptadığımız bir soru. 23. Lider Sivasspor'un puan kaybetmesi ve Antalyaspor deplasmanında alınan galibiyet ile tekrar zirveye **ortak olan** Trabzonspor'da,

		futbolcuların morallerinin yüksek olduğu gözlendi. 24. Son yıllardaki hükümetlere **ortak olan** partiler, muhalefette ne demişse, iktidarda tersini yaptı. 25. Hepsinde **ortak olan** bir başka özellik pek de yakışıklı olmamalarıdır (İbo, Tanju, Kaya...). 26. Uyanık olanlarda yaşantısı **ortak olan** dünya, yalnız akılla kavranabilecek mistik birlik, bütün şeylerin tekliğidir: 27. Hepsinde **ortak olan** nokta, organı besleyen arterin tıkanmış veya çok daralmış oluşudur; bu, genellikle o arterin içinde ateroskleroz nedeniyle oluşan bir pıhtı sonucudur. 28. Etiğin alanını "bütün etik yargılarda **ortak olan** ve yalnız onlara ait olanlar hakkındaki tüm hakikatler" oluşturmaktadır. 29. Farklı sonuçlara ulaşmış olsa da her iki yargıda **ortak olan** nokta, dünya pazarının ve dünya ekonomisinin var olduğu koşulda, ulusal pazarın gelişmesinin dünya pazarından tecrit edilmiş bir süreç olduğu, öyle olması gerektiğidir. 30. Bütün yaratıcılarda **ortak olan** yön, geniş bir hayal gücü sayesinde gizil kalmış olanakları bulup çıkartmak ve bu yolla dünyayı değiştirmektir. 31. Tarihçi, biçemleri, renkleri birbiriyle karşılaştırabilir; kullanılan imgeleri, renk ve tonları ele alabilir; sanat yapıtlarında **ortak olan** noktalar bulabilir. 32. Althusser ve Iser'in yaklaşımlarında **ortak olan** noktalar, okuru merkeze almaları ve metin stratejilerine önem vermeleridir. 33. Yabancı **ortak olan** çokuluslu işletme açısından, yatırım ortaklığının avantajları şunlardır: 34. Bütün vizyonlarda **ortak olan** noktalar birleştirildiğinde grup vizyonunun "Türkiye için öncelikli alanlarını belirlemiş, yetişmiş insanlarını sağlamış ve değer zinciri çalıştırarak

		küresel pazara yönelik katma değer geliştiren bir ülke olmak" görüşünü taşıması gerektiği düşünüldü ve aşağıdaki şekilde özetlendi. 35. Hayvan taksonomistleri (hayvanların sınıflandırılmasıyla uğraşan kişiler) hayvanlara isim vermede, **ortak olan** kavramları standardize etmek, subjektiflikten ve bireysel yorumlardan kurtarmak için 1958 yılında Londra'da yapılan 15. 36. Komünikasyon (communication) "common"sözcüğünden türemiştir ve **ortak olan**, paylaşılan anlamını taşır. 37. Müminler arasında, cinsiyete göre değişmeyen, tek ve **ortak olan** ideal mümin ruhu ve karakteri adamlık dininde, kişinin kadın ya da erkek olmasına göre suni bir yönlendirme ve toplumsal telkinle farklılaştırılmıştır. 38. ek olarak da boncuklar, saçaklar, çıkartmalar, zincirler, yazılar... Kısacası süs adına ne ararsam var. Hepsi de göz alıcı renk biçim ve desenlerde, ama tümüyle **ortak olan** desen, sürücüyü, yolcuları ve taşıtı kem gözlerden mi yoksa kem süratten mi koruması amaçlanmış iri bir mavi göz! Sakallı, sert bakışlı; silahı imale de taşımaya 39. 9. Öykülerin tümünde **ortak olan** bir yapı vardır. 40. olarak kutlu meczupları, tanrısal etkiyle aklı başından alınanları da katabiliriz. Ama bu dördüncüsü diğer üçünden (şair, kahin, elçi) ayrı biri değildir. Ne ki tümünde **ortak olan** bir özellik de şudur: Aklın başından gitme durumunun sürekli değil, geçici olması. Platon, bu kişilerin mania dışında, diğer zamanlarda normal insanlar gibi sağlıklı, aklı başında 41. Bu durumu, bütün toplumlarda **ortak olan** gelişme sürecinin doğal bir aşaması olarak da yorumlayanlarız.

		42. **Ortak olan** duvardaki çatlağı ve çürüyen bir iki tuğlayı görünce uğursuzluk saydı ve uğursuzluğu onlara bağladı. 43. moleküler biyolog açısından kanser, her biri farklı bir tümör tipi tarafından karakterize olan yüzden fazla değişik hastalık değildir. Artık görülmüştür ki, bütün tümör tiplerinde **ortak olan** az sayıda moleküler mekanizma vardır. ONKOGENLER NASIL KANSER OLUŞTURUR? Bugüne kadar yirmi civarında proto-onkogen ayırt edilmiştir. Evrim sırasında bunlar büyük ölçüde korunmuştur. Örneğin protoras, böcekler 44. Tüm kantitatif öngörü tekniklerinde **ortak olan** özellik, hepsinde geçmiş verilerin doğrudan kullanılmasıdır. 45. Kısaca teknolojinin bütün tanımlarında **ortak olan** konu bu insani ve insani olmayan unsurların ayrılmaya çalışılmasıdır. 46. Ancak tanımlarda **ortak olan** önemli noktalardan biri iki kurucu öznenin varlığıdır: Devlet-Toplum, Yönetim-Halk, Devlet-Yurttaş vb. 47. Giriş sırasında **ortak olan** bölümler Expires, Title, Description olarak gözükmekte. 48. Öngörü sürecinde **ortak olan** unsurların sayısını daha da arttırmak mümkün olmasına rağmen bu üç unsur bunların arasında en önemlileridir. 49. Bu sorunun **ortak olan** yararları karşılayacak bir çözüme ulaştırılmasında uyumlu bir işbirliği, hayati önem arzetmektedir. 50. Yerel halkın yönetilen pasif bir topluluk olmaktan çıkıp, belediye yönetimine her aşamada katılan, yerel sorumluluklara **ortak olan**, denetleyen bir topluluk haline gelebilmesi, yerel demokrasinin işler kılınması için; sağlıklı bir halkla ilişkiler düzeni, duyarlı bir kamuoyu ve etkin bir halk denetiminin gerçekleşmesi gerekmektedir.9 Yerel düzeyde sağlıklı işleyen

		bir yönetim (belediye)-yönetilen (yerel halk) iletişim ve etkileşiminin işler kılınması ve söz konusu hedeflerin gerçekleşmesi için; halkla ilişkiler ağının oluşturulması ve yasal düzenlemeler ile güvence altına alınması öncelikli bir gerekliliktir. 51. Erdem'in köylüsü olan, yeniyetme bir çocukken evlerinde yatıya kalıp sofralarına **ortak olan**, ince yüzlü, güzel bakışlı çocukla, küçük protokol masalarının sağ köşesini garanti altına almış olduğunu düşünen bu adam, aynı insan olabilir mi? Çok çabuk büyüdü, diye düşünmüştü, büyüdü ve hayatın kurallarını, güç dengelerini çabuk öğrendi!.. 52. yükselmesi nedeniyle sarsıntı geçiren işsizlik sigortalarına ilişkin olarak bir çok yeni düzenlemelere gidilmesi zorunluluğu doğmuştur. Görüldüğü gibi, İngiltere ve Almanya'da işsizlik sigortasının gelişim seyrinde **ortak olan** noktayı, işsizliğin yükseldiği kriz dönemlerinde işsizlik sigortasının çöküntüye uğraması oluşturmaktadır. Bununla birlikte, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ortaya çıkan yüksek işsizlik dönemlerinde, işsizlik sigortalarının, anılan ülkelerde 53. Bu üç seyahatnamede **ortak olan** husus daha önce belirttiğimiz gibi gidilen ülkelerin askeri durumlarının, ordu düzenlerinin mümkün olan ölçüde anlatılmasıdır. 54. Üzüntünü paylaşıp sevincine **ortak olan**. 55. Eğer sadece hayvanların bir kısmı (örneğin memeliler ya da omurgalılar) koruma altına alınacaksa, onlarda **ortak olan** bir özellik özsel değer atfına temel oluşturur. 56. Tüm bu olaylarda **ortak olan** çok önemli bir nokta var: Sorun ortaya çıktığında çok geç kalınmış oluyor. 57. geldim ve o sözü söyledim. Tam o sırada bir kor parçası ayağımı yaktı. Eğer o sözü ateş yanarken

		söyleseydim, kül olurdum." Bu üç meselede **ortak olan** yan, kahramanların, bir şeye "ol!" buyruğunu vermesinde toplanıyor. Dua, aslında, kişinin olmasını istediği şeye "ol!" buyruğunu vermesi olarak tanımlanabilir. Ancak bu "ol!" buyruğunun ne adına 58. Bu mecmuayı teşkil eden her bir unsur-u İslâm, bizim kardeşimiz ve menafi-i tamamıyla müşterek (bütün menfaatleri **ortak) olan** vatandaşımızdır. 59. İkinci yarıda Cüneyt Erden ve Polat Kocaoğlu'nun üçlükleriyle maça **ortak olan** G. 60. Konuları masallarla **ortak olan** efsaneler de vardır. 61. Ağladığıma şahit duvarlar, kederime kıvancıma **ortak olan** duvarlar. 62. Bunlar arasında bütün kültürlerde **ortak olan** yaygın biçimde kullanılan birkaç örnek vermek istiyorum. 63. Belirli bir özel radyo ve televizyon kuruluşunda ort**ak olan** yabancı gerçek veya tüzel kişi, bir başka özel radyo ve televizyon kuruluşuna ortak olamaz. 64. 1964 yılında Bifa Bisküvi Fabrikası'nın kuruluşuna **ortak olan** Babaoğlu, 25 kişinin çalıştığı 300 metrekarelik bir atölyeyi, azimle 41 bin metrekarelik 1200 işçinin çalıştığı dev bir tesis haline getirmeyi başardı. 65. Bu konuda milli karakter ve temel kişilik kavramları geliştirerek Türk Milletinin kişilerinde **ortak olan** özellikler araştırılmak ve müşterek kişilik özellikleri ortaya konmak istenmektedir. 66. Avrupa'da bunu ele alan, üstelik çoğu İslâm'la **ortak olan** konularda yığınla edebiyat ürünü, tiyatro eseri yazılmıştır. 67. Hemen ardından da "Şirkete Yüzde 1 Ortak Olan Emekliler Yandı" başlığı altında, bir limited şirkete yüzde 1 hisse ile ortak olan ya da anonim

		şirkete kurucu **ortak olan** emeklilerin de yandığını belirtmiştik. 68. İki **ortak olan** Aziz Fil ve Celal Aydeniz, Erdal Saral ile kapıştı; sonuçta açık artırmayı bırakan Saral oldu. 69. Evrensel kültür değerleri tüm uluslar, ırklar için **ortak olan** değerlerdir. 70. Bu amaçla, 1995 yılından itibaren geliştirilmeye başlanan ASDÖ'de istatistiksel yollarla sınanmış, beş alt ölçek için **ortak olan** 26 durum cümlesi bulunmaktadır. 71. Kuran-ı Kerim'de tabii bir çok ayet var, ama bilhassa "Ey ehl-i kitap! Geliniz, hepimiz için **ortak olan** bir kelimede, Allah'ın birliğinde birleşelim" mealindeki 1400 sene evvel yapılmış bir diyalog davetine uygun bir anlayış oluyor. 72. Su kaynaklarının hem yüzey suyu, hem de yeraltı suyu için **ortak olan** kısmı. 73. Milli Eğitim Bakanlığı ile Dünya Bankası arasında imzalanan bir anlaşma ile yürütülen "Orta Öğretimi Geliştirmeye Yönelik Fizibilite Çalışması" kapsamında yapılmış olan bir araştırmada, araştırmaya katılan gruplar, meslek lisesi öğrencilerinin tüm meslekler için **ortak olan** temel becerilerini (karar verme, problem çözme, ekip hâlinde çalışma, iletişim kurabilme) değerlendirmişlerdir. 74. “Ortak alan” kavramı, içinde özel olarak bize ait olandan ayrı, hepimiz için **ortak olan** bir dünyayı ifade eder”. 75. Ancak Avrupa hukuk sistemleri içerisinde **ortak olan** noktalar da açık-lanmaya ve saptanmaya muhtaçtır. 76. Meslek alanları itibariyle **ortak olan** temel modüller belirlenmeli ve eğitimin ilk yılında bu modüller öğretilmelidir.

		77. Hem iç ve hem de dış iskontoda **ortak olan** değişkenler vade sonunda ödenmesi söz konusu olan nominal değer, süre ve iskonto oranıdır. 78. Hep bilgilenmek, edinilen bilgileri yeni yeni ürünlerin kalıbında gün ışığına çıkarmak, böylece başkalarıyla paylaşmak ve gelecek kuşaklara uzanan aydınlık yollar döşemek; bunlar, sözünü ettiğim kuşağın insanlarına **ortak olan** özelliklerdir. 79. Nasıl üçgeni bir yüzeyin özelliği olarak ele almayıp, ancak yüzbiçimi salt üçgene az ya da çok uygun olan bir yüzeye üçgen diyorsak, bu ide'leri de, insanların bu insanlarda **ortak olan** özelliklerinin incelenmesinden çıkaramayız. 80. Biz nesneleri, olayları, dünyayı olduğu gibi değil, bütün insanlarda **ortak olan** bu zihin formlarına, kategorilerine göre biliriz. 81. Konuşma, biyolojik bir program dâhilinde öğrenilir ve tüm insanlarda **ortak olan** genetik bir temelde gelişir. 82. Örneğin, her insanda **ortak olan** ve "insanlık" adı altında dile getirilenin içeriğini oluşturacak olan şeylerde olduğu gibi. 83. Sakarya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde düzenlenen "Siyasette ve Yönetimde Etik Sempozyumu", aynı konuda Üniversitemizce düzenlenen 2. sempozyum olmuştur. Sempozyuma sunulan bildiriler incelendiğinde, **ortak olan** bir noktanın hemen göze çarpacağı aşikârdır. Bu ortak nokta da hayatımızın farklı alanlarına ilişkin doğru davranış kodlarının bulunup ortaya çıkarılmasıdır. Bu davranış kodlarının bulunup ortaya 84. Hemen ardından da "Şirkete Yüzde 1 Ortak Olan Emekliler Yandı" başlığı altında, bir limited şirkete yüzde 1 hisse ile **ortak olan** ya da anonim

		şirkete kurucu ortak olan emeklilerin de yandığını belirtmiştik. 85. Hak Yatırım'a yüzde bir hisse ile **ortak olan** Korkut Bey aynı yıl Topbaş ailesiyle ortaklaşa Akabe İnşaatı kurdu. 86. 1999 seçiminde yüzde 27 oy alarak iktidara **ortak olan** FPÖ'nün oy oranının yüzde 10.2'ye düşmesi üzerine böyle bir karar alan Haider, "Bunca yıldan sonra böyle sonuç alınıyorsa artık siyasete ihtiyacım yok" dedi. 87. Avusturya'da iktidara ortak olan aşırı sağcı Özgürlükçü Parti (FPÖ) lideri Jörg Haider' in önceki gece beklenmedik biçimde parti başkanlığından istifa ettiğini açıklaması, Avusturya'da taktik olarak nitelendirirken uluslararası topluluk da gelişmeyi kuşkuyla izliyor. 88. Devlet, ihtiyaçları **ortak olan** insanların oluşturdukları bir düzen, bir sistemdir. 89. Hepsinde **ortak olan** nokta 8 sayısı... 90. Kuşkusuz, değişimin konusu ve zaman evreleri bütün bu bilimlerde aynı değildir; fakat hepsinde **ortak olan** nokta, birşeylerin zaman düzeni içinde geliştiği ve bu sistemli değişimin nedenlerinin bulunabileceği inancıdır. 91. Söz konusu kuruluşların yönetim hakkı devlete ya da stratejik ortağa ait olsun, hepsinde **ortak olan** özellik rekabete açık bir pazarda ve halka açık olmalarıdır. 92. saflaştırma yöntemidir. Başka bir ifade ile ayrılan maddelerin teşhislerini ve miktar tayinlerini mümkün kıldığı için kromatografi, kalitatif ve kantitatif tayin yöntemidir. Kromatografik yöntemlerin hepsinde **ortak olan** nokta: Stasyoner faz: Sabit (durgun) faz katı veya sıvı, Mobil faz: Hareketli faz sıvı veya gaz olabilir. Karışımı (numune) oluşturan komponentler: Karışımı (numune) oluşturan komponentler,

“Razı/râzı ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Denize düşen yılana sarılır deyiminde olduğu gibi, bana pek güveni olmamakla birlikte, bu çözüm şekline **razı oldu**. 2. Erkek sigaradan vazgeçti, karısı tütün kokusundan hoşlanmıyor diye; kadın mesleğinde ilerlemekten, orta eğitimde öğretmenliğe **razı oldu**, kocasının çalıştığı kente atanabilmek için. 3. alacağız, sana göresini alacağız, dedik. Yok. İki tane alacağız, bu akşam alışverişe gidince bunu geri verip sana iki tane elbise getireceğim, dedim. O zaman **razı oldu.** Güleser hanım, aşağıda yemek hazırlarken ben yukarıda çekmeceleri yerleştiriyordum. Canım çok sıkkındı. Her açtığım çekmecede, belki bulurum ümidiyle kayıp bir zarf arıyordum. Eşim, bütün paramızı 4. Yapılan görüşmeler neticesinde Bab-ı Âli bu teklife **razı oldu**. 5. Sendika genel merkezi de o dönemde ciddi bir ücret artışı olacağı için bu toplu iş sözleşmesi teklifine **razı oldu v**e idari maddeleri geri çekti. 6. tanımadı. Zira Hz. Osman'ın öldürülmesinde parmağı olduğunu düşünüyordu. Hz. Ali ordusunu toplayarak Şam üzerine yürüdü. Ancak sorunu Kuran hükümlerine göre ve müzakere ile çözmeye **razı oldu**. Müzakereler sonunda halifelikten çekilmeyi kabul etti. Fakat ordusunda bulunan eski isyancılardan bir kısmı bu kararı tanımadıklarım ilan ederek, Kufe yakınlarındaki Harura kasabasına gittiler ve kendilerine 7. Anneme de birileri, askere gittiğinde mızıkacı olur, ateş hattına sürülmez, demiş, o da bu yüzden **razı oldu.** 8. Handan, Fırat'la kendisinin konuşmasının daha iyi olacağını, iki meslektaşın arasında bu sorunun	1. de olağan olamazdı. Konuşmayan Adamı niye seçmiş? Belki yaptığının dürüstlükle bağdaşmadığını da bildiği için yüzleşmekten korkuyor. Sessizlik ona iyi gelecek. Peki, Konuşmayan Adam niye **razı oldu**? Belki, o da, kıza itiraf ettirmek istiyor. Ya da yaşamını meraktan. Bir ayrıntı daha vardı aslında. Davete gelen biri daha. Konuşmayan Adam bir gövde gösterisinin	1. BUGÜN SİZDEN VATAN **RAZI OLDU**." 2. Azrail bu teklife **razı oldu** ve gelmeden evvel üç tane haberci göndereceğini, bu habercilerden sonra, kendisinin geleceğini, söyledi. 3. soracaklardır. Kalplerimizde anıtlaşan bu aziz şehitlerimizi ve gazilerimizi rahmet ve şükranla anıyor, ölümsüz Çanakkale Kahramanlarımıza sesleniyorum: "NEFER ŞEHİT, ORDU GAZİ OLDU BUGÜN MİLLET, SİZDEN **RAZI OLDU.**" Saygılarımla arz ederim. ÇANAKKALE ZAFERİNİN 81. YILI Yüce milletimizin hayatında yer tutan, geçmişin övüncüyle geleceğin kıvancını bir köprü gibi birleştiren unutulmaz tarihi günler vardır. 81 4. Sen imtihanı kazandın! Allah senden **razı oldu**!.. 5. sözcüsünü Hasan Paşa'nın yanına getirdiler. Gelen adam paşanın eteğini öptü: "Beni serdârın huzuruna götürün" dedi. Serdârın huzuruna geldi. Kalenin teslim olacağını anlattı. Yusuf Paşa razı oldu. Biri Venedikli, öbürü Giritli iki kişi serdarla görüştüler. Yusuf Paşa düşmana aman verdi (bağışladı). Hanya'daki gemilere binip çıkmasına rıza gösterdi. Şehirde kalanlar istedikleri gibi oturacaklardı. 6. Yine, "Allah onlardan **razı oldu**, onlar da Allah'tan razı oldular." ayetinde de, razılığın ilkin Hak'tan geldiği belirtilir. 7. Ka'nın Kars'a gelişinden önceki sekiz yılda ilişki kurduğu iki kadın da benimle görüşmeye - arkadaşımın biyografisini yazdığımı söylemiştim- hemen **razı oldu**. 8. Hifa, Allahü Teâla'nın kazâsına ve Allah Rasulü'nün tavsiyesine gönül hoşluğu ile **râzı oldu**.

halledilmesi gerektiğinde ısrar edince, Rıza da yumuşayıp **razı oldu**. 9. Yılmaz ve Ecevit'in ikna turlarıyla Baykal seçmen kütüklerinin yenilenmesi ve nüfus tespitinin 6 aydan önce tamamlanamayacağını anladı ve seçimin 1998 yılında yapılmasına **razı oldu**. 10. Sovyetler Birliği, sonunda bu konuda anlaşma yapılmasına **razı oldu** ve 1976 Martında görüşmeler yapmak üzere Kuveyt'e bir heyet gönderdi. 11. Sonunda Ata bir 5 dakika için uğramaya **razı oldu**. 12. bu sütü tabaktan içmekten hiç hoşlanmamıştı. Ayşegül işaret parmağını süte batırıp Topi'ye yalattı. "Mımm, tadı hiç fena değilmiş!" Bir daha, bir daha derken, Topi **razı oldu** ve tabaktaki sütü şapırdata şapırdata yalayıp bitirdi. Şimdi de çişi gelmişti. Hemen oracığa yapıverecekken, Ayşegül onu yavaşça koltuk altlarından tutup, bahçeye çıkardı, toprağın üstüne bıraktı. 13. barındırmazlar vallahi, linç olursun. Güldü ve: Mektepte kalacak değilim ki, dedi ve ilave etti: Kabul edersen seni de istiyorlar. Ben Haşim'le de konuştum, o **razı oldu**. Mektebe gelinceye kadar, Bülend işin teferruatını anlattı. Masör Danyal'ın aracılığıyla vaki teklife göre, o ders yılı sonuna kadar, kimseye bir şey hissettirmeden Galatasaray Lisesinde kalacak, 14. Çok mahcup olduk, annem bu olaydan sonra evi temizletmeye **razı oldu**. 15. Bütün erkekler cepheye gidiyor. Köyü kim koruyacak? Sen burada kal da, kadınlarla çocuklara sahip çık. Sen de olmazsan ne yapacaklar? dedi. Deli Niyazi hemen **razı oldu**. Ama bana tüğek lâzım, dedi. Tüfek diyemiyordu. Acele bir çakaralmaz bulundu. Bu, fi tarihinden kalma, bozuk bir silâhtı. Yüzbaşı, İşte sana tüfek. Söyle bakalım, düşman 16. hareketlerle oynatışını, meraklandığı zaman yüzünde beliren sincap bakışım seviyordum. Onu evine bırakmadan önce arabadaki sessizlikte ona "Resim yapalım mı?" dedim. Çok bir heyecan göstermeden		9. Ve Rab bana dedi: 'Kalk, göç için kavmin önünden yürü, ve onlara vermek üzere atalarına and ettiğim diyara girecekler, ve onu mülk olarak alacaklar.'" Bütün bunları sağladıktan sonra artık İsrailoğulları'ndan itaatkarlık sağlayacağını düşünen Musa onlara şöyle der: "Ve şimdi ey İsrailoğulları! Allah'ın Rab'den korkmaktan, onun (yolunda yürümekten, ve onu sevmekten ve bütün yüreğinle ve bütün canınla Allahın Rabbe hizmet etmekten ve Rabbin emirlerini ve kanunlarını tutmaktan başka Rab senden ne istiyor? Rab atalarınızdan **razı oldu**, onları sevdi ve onlardan sonra zürriyetlerini (yani) sizi bugün olduğu gibi bütün kavimlerin arasından seçti. 10. 3- Kanaatkar olup, Cenab-ı Hakk'ın verdiğine **razı olmak**."

razı oldu, ama bizim bahçenin karanlığında yürürken -elim elini tutuyordu- atölyenin ışıklarının açık olduğunu görünce içerde biri mi vardı? Vazgeçti. Ertesi üç gün gene geldi ve divana 17. sordum. Orada duran bir bedevi; suyu gayet tatlı, soğuk ve berrak bir kuyu bulunduğunu söyledi. Bahşiş vaadederek oraya kadar bana rehberlik etmesini teklif ettim. **Razı oldu** ve önümüzdeki hurmalıklara doğru koşmaya başladı. Bir müddet gittikten sonra hurmalıklara vardık daha kuyudan eser yoktu. Hararet ve yorgunluk her adımda daha da artıyordu. Sabırsızlıktan 18. pişman oldum! Düşünmeye başladı. Balığın sahibi peşlerinden gelmiş, verdiğini geri istiyordu. Cevap verdi: Balık yok, ama karnından çıkan var, istersen vereyim, dedi. Adam hemen **razı oldu**. Elindeki külçeyi uzatarak: Buyur, al! deyince geriye çekilen adam, şöyle cevap verdi: Balık sana helal olsun, karnındaki inciyle birlikte! Ben bir meleğim, seni imtihan için 19. Saçlarını kestirmeye, hele hele kazıtmaya hiç niyeti yoktu, ama ah o kaşınma! Sonunda **razı oldu**. 20. bakmadım." Tanju ellerime bakıyor. "Nerede?" "Aşağıda arabada. Sen de arabanı getir. Arka arka getirip benimkine yanaştıracaksın." İnanmadı. Dalga geçiyorum sandı. Zor ikna ettim. Sonunda **razı oldu**. Arabaları arka arkaya yasladık. "Aç bagajını!" Açtı Tanju. Ama hep kuşkuda. Ben de bagajı açınca öyle bir afalladı ki. Sanki Gençlik Parkı havuzunda balina görmüş 21. Lâtif en çok sana anlattığım yanının açıklanmasından korkar; onun için sonunda **razı oldu**. 22. dakikada Ümit Karhan'ın golüne engel olamayarak bir puana **razı oldu**. 23. ve suretiyle. Para paraya katıldı, üstüne eski yazı nadide bir destan, barut kokulu, eh son olarak bir de isim hakkı... Paşa torunu koca kız **razı oldu** bu rüşvete. İşte böyle. İşte, yine böyle. Mükerrerler		

ayıklandıktan sonra, tam yetmiş beş bin cilt orijinal çıktı topunun elinden. Raflar rafları izledi, akşamlar sabahı kovaladı. 24. Hikmet Bey, bir an yüzünü buruşturdu ama sonra kendine rağmen yapılan bu pazarlığa **razı oldu**. 25. Söylediklerime inanıyor muydu, bilmiyorum ama sonunda direnişin onurunu yalnızca benimle paylaşmaya **razı oldu**. 26. Böyle bir rezilliğe Şeküre'nin babası nasıl **razı oldu**?" 27. Doktor beye, Bakırköy Belediyesini verelim" teklifine, Sayın Başhekim lütfen **razı oldu**. 28. Babam kızlarına kıyamazdı, **razı oldu** işte. 29. Bakalım Cumhurbaşkanlığını mı, Başbakanlığı mı garanti altına aldı da bu tuhaf koalisyona **razı oldu**... 30. Şu kazeteci olacak saf, babanı ortak yapmaya kendiliğinden **razı oldu**. 31. Niyazi Bey. Siz bu gidişle tohuma karışırsınız, diyordu Selma Hanım. Ne olur düşünmem için bana süre tanıyın, diyordu Binnur. Üç toplantı sonrasında Binnur kaçmaya **razı oldu**. Müdür hemen odacıyı çağırdı, bunun şerefine çaylar kahveler içildi. Ve toplantı sonunda müjde fısıltılarla yayıldı dairenin içine. Aman aman görülecek şeydi doğrusu, bayanların çoğu gözyaşlarını 32. Ne yapsın Tuğrul Bey, katılmaya **razı oldu**. 33. İsim yazdırmak için adam 100 mark kaporaya **razı oldu.** 34. Mobilya pazarına girildikten sonra, bizim katta yer olmadığından, babaannem biricik oğlunun hatırı için sattığı malların yerinde kalmasına **razı oldu**! Garip bir alışverişti yani. 35. Fakat aylar süren doğrudan ve dolaylı görüşmeler sonunda ve Türk tarafının ustaca girişimleri ve Yunan tarafının anlayışlı tutumu sayesinde Yunan tarafı tüm siyasi ve ekonomik konularda sorunların çözümlenmesi imkânlarının araştırılması amacıyla iki ayrı ortak komite kurulmasına, komitelere bakanların başkanlık yapmasına, tüm müzakerelerin hiçbir ön		

şarta bağlı olmamasına ve Kıbrıs sorununun bu komitelerin gündeminin dışında ve Birleşmiş Milletlerin uhdesinde kalmasına **razı oldu**. 36. Miralay olan İsmet, 32 yaşına gelmişti. Annesi Çevriye Hanım artık evlenmesini istiyordu. Rumelili komşularının tek kızı olan 19 yaşındaki Mevhibe'yi gözüne kestirmişti. Miralay İsmet **razı oldu**. Ancak bir koşulu vardı: Gelin adayını bir kez olsun görmek istiyordu. Alafranga dünyayı gezdikten sonra alaturka usulle evlenmek ağırına gidiyordu. Şart kabul edildi. Mevhibe Hanım 37. Üstelik Hariciye Nazırı Aerental'in 17 Şubat 1912'de ölümü ve yerine geçen Berchtold'un Avusturya-İtalya ilişkilerini düzeltme eğiliminde olması işi daha da kolaylaştırdı ve Avusturya da işgalin geçici olması kaydıyla Rodos ve Oniki Ada'nın işgaline **razı oldu**. 38. Ancak sonunda bulduğu çözümü yammlaymcaya kadar metodunun gizli kalması şartıyla Cardano'nun isteğine **razı oldu**. 39. olmaz mı?" Osman, Zeynep'i kandırmaya çalıştı: "Kalemim kalmadı. Kalemsiz olur mu hiç. Sen otur güzel güzel oyna. Ben biraz sonra gelirim." Zeynep ister istemez **razı oldu**. Osman kapıdan çıkarken, arkasından bağırdı: "Ağabey, çabuk gel! Geç kalma! Zeynep, Osman'ı boşuna bekledi durdu. Sonunda canı sıkıldı. Camdan sokağa bakmaktan da bıkmıştı. Ağlamaya başladı. 40. bir mutfağı vardı. Özlemini çektiği, damatları gelinleri torunları ile birlikte çocuklarını evinde sofrasında ağırlamaktı onun. İlerlemiş yaşında Urla'da yalnız kalmasının sakıncaları vardı. İsteyerek istemeyerek **razı oldu.** Ömrünün son on yılını çocukları arasında göçebe yaşadı. En çok da torunlarıyla oyalandı. Yaşlılık yıllarında, bizleri yetiştirirken harcadığı emeklerden sevgiden geriye ne kalmışsa bütün cömertliğiyle 41. İstemeye istemeye **razı oldu** Tolga.		

42. yılda 3 bin ödüyoruz. Bir Sterlin o zaman yaklaşık 2.8 Dolar. Yani, istediği fiyat akla yakın. Üstelik, bir de pazarlık ettim. 28 bine inmeye **razı oldu**. Bakanlığa bir telgraf. Durumu açıkladım: "Aman çok iyi fırsat! Alalım." Talimat ve para istedim. On gün sonra talimat geldi: "Lagos'da bina satın alınması prensip itibariyle 43. Peki bu karara acaba Padişah ne diyecekti? Kendisi ile beraber kadı da gümbürtüye mi gidecekti yoksa? Fatih büyük bir teslimiyette hükme **razı oldu** ve "şeriatın kestiği parmak acımaz" diyerek cezaya boyun eğdi. 44. Ama genç o kadar ısrar etti ki, sonunda ona acıyan hocası **razı oldu**: "Pekala, oyuna girebilirsin." 45. Küçük oğul Bedri'nin kaç zamandır getirmek istediği komşu oturan hükümet doktoruna görünmeye **razı oldu.** 46. Bir çocuk sahibi olmak arzusu ile dul gelinin eniştem ile evlenip üzerine kuma gelmesine gönülden **razı oldu.** 47. İstanbul, İzmir, Mersin gibi bir kıyı şehrine göndermeye bir türlü kandıramadım. İlle de benim yanımda olmak istiyordu. Fakat dün akşam fikrini değiştirdi, İzmir'e gitmeye **razı oldu**. Anlaşılan, kendi gözüyle Latife'yi görmek istiyor... İzmir'e gidiş kesinleştiğine göre, sen hemen yarın Konya'dan trene biner, İzmir'e gidersin... Vali Abdülhalik Bey, aklı başında bir insandır. 48. Çektiği niyetten Yatılı Okul çıktı! Niyete olan inancı yüzünden, istemediği halde yatılı okula gitmeye **razı oldu.** 49. - Ama ben varım orda, benim hatırım için gel! Bedenini sımsıkı saran kolları çözmeye kıyamadığı için, onunla gitmeye **razı oldu** Melih. 50. Erbakan, dosyayı DGM Başsavcısı Cevdet Volkan alınca DGM'ye gelmeye **razı oldu**. 51. lüksüm yok. İki günlüğüne Ankara'ya gelip benim konuğum olun, bütün belgeleri inceleyin. Zaten		

benim vergi dairem Ankara'da. Siz oradan nasıl sonuca ulaşabilirsiniz ki?" Fotokopilere **razı oldu**. Aradan kısa bir süre geçtikten sonra beni aradı: "Emin Bey kusura bakmayın, bana bu görevi sizi üzmek için vermişlerdi ama ben de oyuna gelmedim. Başlangıçta 52. almak için bankaya gitti. Banka sahibiyle görüştü. Normal faizle para veremeyeceklerdi. Ayrı ayrı bikaç faiz üst üste biniyor, böylece faiz yüzde otuza çıkıyordu. Fabrikatör **razı oldu**. Yüzde 30 faizle bankadan kredi aldı. Kızmıştı. "Buna düpedüz hırsızlık denir," diye söyleniyordu. Ama bir tesellisi vardı, saclara ton başına yaptığı 80 liralık zamla, fazladan 53. İçin için yanar, geceleri evinde, odasında ağlar, iç geçirir, siz bilemezsiniz, ne acılar çekerdi, Fahr-i âlem, halasının kızını, evlatlığı Hazreti Zeyd'e uygun bularak onları evlendirdi, Hazreti Zeynep, Resuli Zişan hazretlerini sevdiği halde sesini çıkarmayarak, bu evliliğe **razı oldu.** 54. Sema'nın ailesi yüklüce bir başlık parası karşılığında bu evliliğe **razı oldu**. 55. Ancak yerine bula bula Hasan Mutlucan'ı ve Yurttan Sesler Korosunu bulunca millet yine, gelen gideni aratır deyip eskilere **razı oldu**. 56. Vur tut, dini bütün ve dahi parada gözü olmayan İsmail Efendi, on altı daireye, on beş dükkâna razı **oldu,** beş dönüm yer için... 57. Ama sonunda 300 dolara **razı oldu**. 58. Sonunda Kadri de **razı oldu**. 59. benim. O kabul etmezse bile ben ediyorum. Verdiklerini düş, geriye kalanı ver, dedi. Konuşma yeniden başladı. Zaman zaman hava yeniden sertleşti. Neticede ikisi de **razı oldu**. Param yok diye direnen İsmet cebinden bir tomar para çıkardı. Seyfi'nin parasını vermesine rağmen tomar olduğu gibi duruyordu... Parayı verdikten sonra bir gözü morarmış olarak		

60. sizsiniz, isteklerimizin hepsi bir bütün olarak kabul edilene kadar, uyandırılan ölüm uyumayacak." Roberto çok kesin konuşuyordu sesinde titreme yoktu. (ADOLPHO olarak): "Çok insan buna **razı oldu**." Roberto kesin konuşuyordu. (ROBERTO olarak): "Biz pazarlık yapmayız isteklerimiz yerine getirilene kadar sürdüreceğiz." (ADOLPHO olarak): "Ben söyleneni söylemekle görevliyim." (ROBERTO olarak): "Sana söylenen falaka mı, 61. razı edeceksiniz, Nebile ile nikâhlanacak. Hasan Paşa, Anlıyorum, dedi, mademki başka çare yok, çocuğu nikahlayın, okulu bitirsin, sonra düğün yaparız, evlenirler. Kızın babası buna **razı oldu**, Nebile ile Fuat bir araya gelmeden nikahlandılar. Fuat'ın daha bıyıkları bile terlememişti. Üst dudağının üzerini boyayla boyadıktan sonra imamın önüne çıkardılar. Nebile'nin babası ünlü bir 62. Sonunda padişah buna **razı oldu** ve huzurunda bulunan herkesi dışarı çıkardı. 63. Bu üç güçlü kadına karşı dayıcığım ne yapabilirdi ki? Hemen boşanmaya **razı oldu** zavallı. 64. Papatyalar tarafından kolu bükülen Günseli Başar, sonunda kendi rızası ile boşanmaya **razı oldu**. 65. bin lira para göndereceksiniz, tamam mı? Parasız pulsuz ben bu Adama nasıl bakayım?" Pazarlık başladı... Kardeşlerle Gülcan bir araya gelince Bedriye yüz elli bine **razı oldu**. Pazarlık bitince de: "Ula" dedi. "Bana kalsa vallahi de billahi de para almazdım ama... El kapısındayım, ne yapayım? Eniştenizin bi emekli maaşı var, ekmeğe yetse 66. Hiç ümidi olmadığı halde, Binbaşı Cemil'in ısrarı üzerine, İstanbul'daki Muharip adlı gizli örgüte, telsiz cihazlarına da ihtiyaç duyulduğunun bildirilmesine **razı oldu**. 67. Ancak Fethi'nin "Sahte ehliyet bastığını zarbolara okurum," tehdidi altında yumuşayıp kitabı basmaya **razı oldu**.		

68. Hasan, "Müslüman kanı dökülmemesi" için barışa **razı oldu** ve Muaviye kendini halife olarak ilan etti. 69. Sonunda uzaktan akrabaları olan yaşlı bir kadın, çocuklara bir süre bakmaya **razı oldu**. 70. görmemiştim, o denli güçlü basıyordu ki yere, o denli güçlü çıkıyordu ki sesi... Nereye gidiyoruz? diye sordum. Yılmaz'ı almaya, dedi. Hı! dedim. Hiiiş, baban **razı oldu** ya. Ama annem razı olmadı. Göreceksin bak, o da sevecek. Çünkü ilk zaman Yılmaz'ı aldığımızdan haberi olmayacak. Olmayacak mı? Odun kömür bitti, kömürlüğe koyacağız şimdilik 71. Onun hatırı için üstünü değiştirip dışarı çıkmaya, hatta parka da bir göz atmaya **razı oldu**. 72. Ekim ayına gelindiğinde Kosova'da diplomasi trafiği artmıştır. Batılı devletlerin çabalan çatışmaların başladığı Şubat I998'den bu yana ilk kez olumlu bir sonuç verdi. Miloşeviç anlaşmaya **razı oldu**. Sırbistan devlet başkanı Miloşeviç ve BM temsilcisi Hoolbroke arasında 12 Ekim 1998 tarihinde antlaşmaya varıldı. Antlaşmaya göre Kosova'daki Yugoslav ve Sırp birliklerinin sayısı eski seviyesine 73. Sonuçta yelkenleri suya indirip anlatmaya **razı oldu**. 74. Benimle herhangi bir gün, herhangi bir saatte gidebileceği o sinemaya, sırf ben o gün istiyorum diye, o gün gidebilmek için, sınavdan "sıfır" almaya **razı oldu**. 75. Seyfi'nin ısrarları karşısında fazla ısrarın yersiz olduğunu düşünen Ahmet, **razı oldu**. 76. Top 16'da daha iyi torbadan kuraya girmek isteyen Efes, evinde kazanmak istediği karşılaşmada D.Moskova'ya mağlup olunca 3.torbaya **razı oldu**. 77. Öğretmen önceleri **razı olmak** istemedi, ama sonunda Ayşe'nin annesinin yalvarmalarına dayanamadı. 78. Hava sıcak olduğu için annem önce **razı olmak** istemedi. 79. Hava almaya çıkmak, Cumartesi alışverişi, süpermarket, bozulan ev eşyaları, çocuğun piyano		

dersleri, ödenmesi gereken faturaları sıraya koymak, apartman yönetimine çeşitli uyarılarda, itirazlarda bulunmak, yeni çıkan araba modelleri üzerinde fikir jimnastiği yapmak, yaz tatili için şimdiden hazırlanmak, sezon sonu ucuzluklarını fethe koyulmak, arkadaşların arasına karışarak aileler arası ilişkiler oluşturmak, oturulan evden taşınmak için devamlı plan yapmak, gözünün önünde kendi ailenin çekiştirilmesine **razı olmak**, evde sigara içilmesinin sakıncaları hakkında brifingler almak, klozetin kapağının hangi koşullarda bırakılacağı hususunda devamlı yanılmak, ayakkabıların pisliği, sehpaya ayak uzatmanın zararları, televizyon izleme rutini ve hepsinden beteri muhabbet geliştirme zorunluluğu... 80. Mehmet, daha önceki sergiden edindiği tecrübe ile birkaç geri adım attı ama sonra **kaderine razı oldu**. 81. Sırtı cama dayanınca "Kaçacak yer de kalmadı" diye düşünüp, **kaderine razı oldu**. 82. Hep günü yaşadı, **kaderine razı** oldu. 83. Mezuniyetini izleyen beş yıl boyunca ihtisas için ders çalışacak gücü kendinde bulamayınca pratisyen kaldı, sonraki yıllarda da **kaderine razı oldu**. 84. Fakat İlyas Seçkin bunu kabul etmeyerek **kaderine razı old**u. 85. Sonra eşi Eva'dan ayrılmış, hayatta en çok sevdiği varlık olan kızı Selin'in, annesiyle Baden Baden'e yerleşmesine **razı olmak** zorunda kalmıştı. 86. Ne değişti de kalıtım cephesi öne geçti? Beyin araştırmaları ile genetik araştırmalarındaki yeni gelişmeler, insanın daha sosyal-çevreye adımını atmadan, her şeyinin kodlandığını ortaya koymuştur türünden bir yanıta **razı olmak** eşcinseller için de ezilenler ve sömürülenler için de göz göre göre tuzağa düşmek olacaktır. 87. Bugüne kadar Türkiye'nin izlediği politikalar çeşitli dönemlerde çeşitli güçler yanında, onların verdiğine **razı olmak** istikametinde aleyhine olmuştur.		

88. kafanızı çarpmadınız mı? Umduğunuzdan daha uzun bekleme süresine razı olmadınız mı sevgili Koç? 2007 harika bir yıl sizin için. Yıl sonu yavaşlamaya **razı olmakla b**irlikte! Peki harikalık nerde? Harika olan 2007'nin 19. Aralık'ına kadar Jüpiter dostunuz Yay'da yol alacak. Jüpiter şans, bolluk, bereket, koruyucular ve güven gezegenidir. 89. Grubumuz, 190 oyla bir Meclis Başkanı seçiminde etkin olamadığımızı düşündüğü anda, eğer Meclis'in çalışmaya başlamasını sağlamak ve Anayasa'nın 84'ncü maddesinin (bu madde başkanlık divanında partilerin oyları oranında temsil edilmesini öngörüyordu) işlerliğinden vazgeçmek ve 1961 yılından beri uygulanmakta olan centilmenlik anlaşmasından da vazgeçilmesine razı olmak gibi üç ihtimalden birini kabul etseydik, bugün Meclis'in belki bir başkanı olurdu.		

“Sahibi/sâhibi ol- Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Bugün şöhret **sahibi olmak**, kişiyi daha çok tüketebilen mutlu (!) azınlığın arasına girdirdiğinden, kadınlar içinde şartları yerine getirilmesi gerekli bir mecburiyet olarak algılanabiliyor. 2. Kırık dökük oteller, sonra şöhret **sahibi olmak** isteyen herkes gibi ver elini İstanbul demişti. 3. Temsili sistemde başbakan olmayı, bir ülkenin **sahibi olmak;** darbeyle gitmeyi de -malının elinden alınması- gibi algılayan; Türkiye'yi elimden aldılar ifadesi kullanabilen bir politikacının, başkan koltuğuna oturunca kendini "Muhteşem Süleyman" sanacağı apaçık ortada değil mi? Bu bakımdan, ortaya atılan tartışmanın tam bir sistem tartışması mı, yoksa kişiliğe biçilmiş bir rol için yapılan bir tartışma mı olduğu pek belli değil. 4. Nobel ödüllü kötü adam Dr. Jonathan Reis, kutunun içindeki kötü gücü, dünyanın yeni **sahibi olmak** için kullanmak isteyecektir. 5. O kolayca para kazanmak istiyor, o özel uçak **sahibi olmak i**stiyor, o kendisini işten atan patronundan daha büyük olmak istiyor. 6. Ortadoğu'nun ilk düzenlenme dönemi tespit edilen güzergâha ya da herkesin ulus-devlet **sahibi olmak** istediği "parçalanma yüzyılında", dünyanın almakta olduğu yeni konuma uygun düşmüştü. 7. Başka umarım yoktu, ikimiz de bidonun dibinde kalan birazcık suyun tek **sahibi olmak** için birbirimizi denize atmanın fırsatını kolluyorduk. 8. Planını gerçekleştirmek, çelik krallığının tek **sahibi olmak** uğruna ailenin öteki kadın üyelerini toplama kampına göndermekten çekinmeyen, Gestapo ile nesnel işbirliği içinde, ve özellikle "faili belirli cinayet"e göz yuman genç kadın!		1. Ama durduk yerde bir yatak, bir dolap, bir şifoniyer **sahibi olmak** pek hoşuna gittiğinden sesi çıkmadı. 2. Yaratıcı ve her şeyin **sahibi olmak** vasfıyla Cenâb-ı Hak, sonsuz ilmiyle her şeyi bilir; mutlak irâde ve kudreti ile dilediği gibi takdir eder. 3. İşte böyle özgün üslûp **sahibi olmak**, ancak dâhilere hastır. 4. Her sağlıklı Osmanlı erkeği gibi onun da bilinçaltında, en azından bir erkek çocuğu **sahibi olmak** vardı. 5. Aslında çocuk **sahibi olmak** biraz akla zarar bişey. 6. Bakın, akupunktur bozulmuş limbik sistem fonksiyonlarını düzenleyen bir tedavi metodu olarak tüp bebek veya aşılama ile çocuk **sahibi olmak** isteyen anne adaylarının vücutlarını uygulamaya hazırlama tedavisinden, spastik kolon, kronik kabızlık, adet düzensizliği, baş ağrısı, obeziteye kadar birçok strese bağlı ortaya çıkan psikosomatik hastalıkların tedavisinde öne çıkmaktadır. 7. Evlilik, özellikle de çocuk **sahibi olmak**, intiharı bariz biçimde azaltıyor. 8. Yumurta ve sperm nakli yoluyla çocuk **sahibi olmak** isteyenler için bir başka seçenek de Brüksel. 9. bilirler. Fanatiklerin en ilginç özellikleri birbirleri ile olan ilişkileridir. Her ne kadar sıkı ilişkiler içinde görünseler de aralarında ölçüsüz bir rekabet vardır. Büyük teleskop **sahibi olmak** ayrıcalık, daha sönük bir gök cismini görebilmek gurur vericidir. Aralarından biri yeni bir nova

9. Zorlayarak kitle imha silahlarının yayılmasını önleme: Kitle imha silahları **sahibi olmak** isteyen ülkelere karşı Amerika onları tehdit etme veya cezalandırma kapasitesine sahip olmalıdır. 10. Ve o İran'ın nükleer silah **sahibi olmak** istediğine emin. 11. Herhalde bunu mecazi anlamda söyleyip, bankanın Albert'in anlattığı gibi kısa sürede sivrilmek, şöhret ve servet **sahibi olmak** için uygun bir ortam oluşturduğunu vurgulamak istiyordu. 12. Öte yandan, insanın, şeytanın iğvasına kapılması, onun aynı zamanda ebedi kalmak, çökmez bir mülk ve saltanat **sahibi olmak** kabilinden ruh eğilimlerinin de bir sonucu olarak ortaya çıkıyor. 13. Maalesef var ve Susurluk çetesiyle aynı kaynaklardan besleniyor olduğu söylentisi de ülkemizdeki temel sorunun dindar insanlardan değil, ülkenin kara para piyasasında rant **sahibi olmak** isteyen güç odaklarından kaynaklandığı gerçeğini ortaya koyuyor.		veya kuyrukluyıldızı diğerlerinden önce fark edip bu cisme ismini verirse artık 10. Neyse ki günümüzde Baba" olmak ve hep "Baba" olarak kalmak için ille de çocuk **sahibi olmak** gerekmiyor. 11. "1994 yılında baba oldum, oğlum Ege doğdu, uçak fabrikasından ayrıldıktan sonra geçimimi sağlayamayacağımı biliyordum, bir çocuk **sahibi olmak** bu açıdan daha da zor bir iş idi. 12. Zatar ise ev almak ya da çocuk **sahibi olmak** gibi planlar bile yapamadıklarından dert yanıyor. 13. Fakat kesinlikle çocuk **sahibi olmak** istemiyoruz (bunun tamamen felsefi dünyamızın karanlık olmasıyla ve hayatın bir anlamı olmamasıyla ilgisi var, zira hayatımdaki en tatlı şeylerden ikisinin ismi Ece ve Kaan). 14. Öyle tatlı öyle tatlı ki insan bir an önce çocuk **sahibi olmak** istiyor. 15. Beynin geliştirilmesi bakımından, çocuk **sahibi olmak** kadar etkili başka bir yol olduğunu düşünmüyorum." 16. çocuk **sahibi olmak**, insan toplumunda kendi devamını görmek gibi bir şey mi oluyor? 17. Çocuk **sahibi olmak**, çevresel koruma ve destek görme intihar hızını azaltır. 18. Böyle bir toplumda filozoflar ne yazık ki çocuk **sahibi olmak** zorundalar. 19. Erkek çocuk **sahibi olmak**, gücün ve gururun kaynağıdır. 20. Belli bir yaşa kadar çocuk **sahibi olmak** isteyip de bir türlü beceremediyseniz, artık bu yolda çalışmalar yapmaya da üşeniyorsanız, başınıza gelebilecek en iyi şey bir sınıf öğrenci edinmektir; hayat ve tesadüfler yardımcı oldu, ben edindim. 21. Örneğin Avrupa'da, 68'lerin farklı bir toplum yaratma ideallerinin yerini, daha basit idealler aldı; kariyer, evlilik, çocuk **sahibi olmak**,

		yükselmek, daha çok para kazanmak ve çok satın almak... 22. Hülya Avşar'ın Kaya Çilingiroğlu'ndan çocuk **sahibi olmak** istediğini söylemesi, Seda Sayan'ın Nihat Doğan beraberliğinin yanı sıra sahnede, televizyon programlarında ve tanıtımlarda sürekli birlikte görünmeleri, Muazzez Ersoy'un İzzet Yıldızhan'la nişanlandığı şeklindeki dedikodular, magazin otoriteleri tarafından "şöhretlerin yine reklama ihtiyacı var!" şeklinde yorumlanmış. 23. Erduran evliliğin Türk toplumunda sadece çocuk **sahibi olmak** için yapıldığını, toplum böyle kurgulanmamış olsa evliliğe, özellikle nikâhlanmaya hiç gerek olmadığını söyledi. 24. Doğmak, evlenmek, çocuk **sahibi olmak**. 25. Benim de isteğim 20-25 yaş arasında çocuk **sahibi olmak.** 26. Nasıl yani? Bir kadın neden çocuk **sahibi olmak** istemez ki? 27. benim de isteğim 30-35 arası çocuk **sahibi olmak**. 28. Ülkemizde çocuk **sahibi olmak** için gidilen yatır sayısı diğer sebeplere oranla daha çoktur. 29. Başaklar çocuk **sahibi olmak** için aceleci bir istekle yanıp tutuşmazlar. 30. Toplum tek tanrılı inancın gereklerini yerine getirirken, büyüye, sihre yer vermeyen inançlarını terk etmeden, hastalarını iyileştirmek, çocuk **sahibi olmak**, kötü büyüleri bozmak için şamanca uygulamalara (tekkelere, yatırlara, ermişlere) başvurur. 31. Kentlerde durumu iyi olmayan ve çok çocuk **sahibi olmak** istemeyen kadınlar, çocuk düşürmenin yollarını arıyorlar. 32. Han'ın uzun süre çocuğu olmadığı halde bir gün karısının ona bir çocuk doğurması, kocasının bir çocuk **sahibi olmak** için dayanılmaz isteği

		üzerine, bu çocuğu günah işleyip evlilik dışı bir ilişki sonucu doğurmuş olmasıyla açıklanabilir. 33. Şimdi, hiçbir zaman çocuk **sahibi olmak** istemeyen, yani, ne derler hani, bu sorumluluğu fazla bularak, kararını en başta veren Doğan Amcamı işte bu nedenle takdir ediyorum. 34. Evlenmek, işe girmek, çocuk **sahibi olmak**, ev satın almak gelişimsel geçişlere yol açan olaylardır. 35. Yukarıda alıntı yaptığımız, dört kadın yazar müridi tarafından kaleme alınan Kenan Rifai ve Yirminci Asrın Işığında Müslümanlık kitabına göre, Abdülhalim Efendi, nedense çocuk **sahibi olmak** istemiyordu. 36. Özürlü bir çocuk **sahibi olmak**, tabii ki, hiçbir âilenin isteği olamaz. 37. Çocuk **sahibi olmak** isteyen çiftlere önerilen pozisyonlar oluyor mu? 38. Hamile kadınların gidip suyunu içtikleri Söğütlü Dede ile sütü gelmeyen kadınların şifâ aradığı Süt Dede'nin dışında çocuk **sahibi olmak** için gidilen sekiz yatır dikkati çekmektedir. 39. Neden çocuk **sahibi olmak** istemediğini gayet iyi anlıyorum. 40. İşte bir çocuk **sahibi olmak** emm fikri doğuyor gebelik gerçekleşiyor. 41. Emm çocuk kompozisyonunda emm hayal ettiği çiftliği çiftlik **sahibi olmak** istediğini yani emm şey çiftlikte emm sahip olmak istediği hayvanları, işte makinaları ondan sonra üretmek istediği ürünleri emm ve sahip olmak istediği ahırları, atları, hayvanları emm bütün ayrıntılarıyla anlatır. 42. b) Türkiye'de yerleşim yeri **sahibi olmak** ve devamlı oturmak, 43. Ancak böylesi bir çaba için sadece maddi olanakların seferber edilmesi yetmez; vizyon **sahibi olmak**, 21.

		44. Güçlü yönetim nedir? Güçlü yönetim burada toplumla iç içe olmak, vizyon **sahibi olmak**, üniversite kurum olarak üniversitenin öneminin farkında olmak. 45. Atan, dedende leşleri derelerden toplanmadı mı? Az önce dışarıda patlayan mavzerlerin çelik namlularından fırlayan delice mermilerin izlerinde kuzgunlar, kartallar havalanıp yuva kurmadılar mı? Dedenin leşi bir kuzgunun karnında; yeşile boyanmış dağların tepelerindeki eğreti kayalıklarda, bir kartal yuvasında pençelenmedi mi? Nene len senin taş toprak **sahibi olmak**." 46. Bu faziletler nelerdir? Önce iffetli olmak, sonra hikmetli olmak, iffetle birlikte haya (utanma duygusu), sabır ve tahammül, cesaretli, himmetli olmak (iyilik ve gayret sahibi olmak) sahi olmak (eli açık olmak) mürüvvetli (insaniyet, cömertlik) veradan uzak olmak (korkudan kurtulmak), adaletli olmak, kanaatkar olmak, tevazu **sahibi olmak**, (alçak gönüllü olmak), hilim ve sükûn sahibi olmak (yumuşak huylu ve sakin olmak), kibirli olmamak, tevekkül **sahibi olmak** ve dahi en mühimi meveddet (sevme, sevgi) sahibi olmaktır. 47. Şimdi haberler: Buralarda cep telefonuyla konuşmak çok pahalı! O yüzden insanlar cep telefonu **sahibi olmak** istemiyor. 48. Bilgi ve tecrübe **sahibi olmak** bu iki konuda kendimizi yetiştirmek, psiko-sosyal sağlığımızın varlığı ve devamı için en önemli unsurlardandır. 49. Onların kısmetine, çok yaşayıp, çok işler yapıp büyük tecrübe **sahibi olmak**, halkı refaha yönlendirmek çıkmıştır. 50. Tabanca **sahibi olmak** belki çok zor bir şey değildi ama, bana göre olmadığı kesindi. 51. Irak'taki oluşumlarda söz **sahibi olmak** istemekteydi.

		52. Bu yıllarda küresel rekabette söz **sahibi olmak** isteyen yatırımcıların bir kısmı üretim merkezlerini işgücü maliyetlerinin daha düşük olduğu ülkelere taşırken, rekabette zorlanan bir kısım ise maliyetleri düşürebilmek için kayıtdışı yöntemleri tercih etmeye başladılar. 53. Canlı kalkan hareketinde söz **sahibi olmak** isteyenler ve kararsızlar, Bağdat'ı terk etmeyi düşünenler kalmıştı otellerde. 54. Küçük Politikacının Kıskacında "Politika, uygulandığı toplumun tümünü göz önünde tutan bir anlayışın üstüne oturtulursa insani bir sanattır." sözleriyle tanımına açıklık getirdiği politikanın, politikacının kişilik yapısıyla ne kadar ilişkili olduğunu da, yazar şöyle vurgular: "Eğer politikacı, politikayı, amacına ulaşmak için kimi duyguları okşayarak, zayıf noktalardan yararlanarak uyuşmazlıkları kullanmayı yöntem sayıyorsa, ondaki yükselme tutkusu kişisel hırsa dönüşmüş demektir." Politikacıdaki yükselme hırsının olumlu, olumsuz yanlarına değinir, kendini aşan politikacıyı örneklendirir, kendini aşamayanların sakıncalarını belirtir: "Nutuk'la dil anıtı yaratacak kadar Osmanlıcaya egemen olan fakat arı Türkçe için bizzat çalışan, kendisi klâsik Türk müziğini beğendiği halde konservatuvar açtıran, iyi bir savaşçı olarak tarihe geçen ama 'Yurtta barış, dünyada barış' ilkesini koyup gerçekleştiren bir Mustafa Kemal'in; Başbakanlığına kadar Arap harfleriyle yazdığı halde, harf devriminden ölümüne kadar tek satır Arapça yazmayan, dine saygılı imasına karşın dini politika, sömürü aracı yapmayan bir İnönü'nün ülkesinde, onların kurduğu devletin yönetiminde söz **sahibi olmak** isteyen politikacıların, bir düşünmeleri, kendilerini aşma zamanı gelmemiş midir?"

		55. Gruplar üzerinde söz **sahibi olmak**, siyasi etkinlik kazanmak, hayat biçimlerini tabulaştırmak ve rakip gördüklerini ezmek isteyen uluslar, çeşitli entrikalarla insanları birbirine kırdırmaya devam edecektir. 56. Söz **sahibi olmak** "söyler olmak"tır, söyler olmak Allah'ın sıfatlarındandır. 57. Bu partiyi ve karşıtı olan Hürriyet ve İtilaf Partisini meydana getirenler de aynı niteliklere sahiptiler: Ülkenin yönetiminde, padişah yanında söz **sahibi olmak** istiyorlardı... 58. Gazetecilerin meslekleri üzerinde kendilerinin söz **sahibi olmak** yolunda isteklerinin ilk açık belirtisi, Basın Birliği'nin başındaki iktidar yanlısı grubu devirme girişimiyle 1946 başında görüldü. 59. Halk artık iktidarın kaderi üzerinde söz **sahibi olmak** istiyordu. 60. İlk stratejileri, deniz aşırı ticarette söz **sahibi olmak** için gemicilik sektörünün geliştirilmesi oldu. 61. Bölgenin tek demokratik ve lâik ülkesi olan, 70 milyonluk nüfusa ve dünyanın en güçlü ordularından birisine sahip bulunan, üstelik kurulduğundan beri Batı ittifakı ve NATO içinde yer alan Türkiye, Geniş Ortadoğu ve Kuzey Afrika Girişimi'nde söz **sahibi olmak** istemektedir. 62. - Adam İranlı, İngiltere'de oturuyor ve Türkiye'deki yatırımda söz **sahibi olmak** istiyor. 63. Bu nedenle Exxon, Motorola, Texaco, 3M, Westinghause, General Motors, DuPont, JPL, Siemens gibi büyük şirket ve kuruluşlar da bu konularda söz **sahibi olmak** istmekteler. 64. Petrolleri üzerinde söz **sahibi olmak** isteyen petrol üreticisi devletlerse, esasen 1970'de Libya ile başlayan değişim sonrasında farkına varacakları bu gücü, gerçek anlamda ancak krizle yakalayabilmişlerdir.

		65. Gerd Dembowski ile Marvin Chlada, bu yüzden, "Sporda katılmanın, orada bulunmanın esas olduğu bir düsturdur, ama," diye yazıyorlar, "bu, yönetime katılma, işlerin akışı üzerinde söz **sahibi olmak** isteme, anlamına gelirse, anarşi muamelesi görür." 66. Uzun vadeli amaçlar olarak; iştirak edilen şirketin yönetiminde söz sahibi olmak, işletmenin faaliyetlerini çeşitlendirerek riski dağıtmak, iş ilişkilerini geliştirmek ve yapılan yatınmın getirşinden faydalanmak sayılabilir. 67. 1991 yılının Mart ayında Güney Kore'de kurulan, Çin ve Rusya'dan sonra üçüncü stratejik pazar hedefi olarak Türkiye'yi seçen Pantech'in, çoklu ortam ağırlıklı GSM teknolojisinde söz **sahibi olmak** hedefiyle çalışmaları ve yatırımlarını hızla sürdürdüğü kaydedildi. 68. Dolayısıyla tükettikleri markalar üzerinde söz **sahibi olmak** istiyorlar. 69. Hiç değilse bu şekilde Cumhurbaşkanı'nın seçiminde ve azlinde de söz **sahibi olmak** olanağına kavuşurlar..." Duverger'ye göre "Avrupa'da her şey Amerikan düzeninin istediği biçime girmiştir." Avrupa, asırların, kültür ve uygarlık ve devlet düzeninde dünyaya örnek olmuş bir kıt'a ve ABD'nin etkinliği: ABD neden kendi deyimi ile "Hür Dünya"yı etkisi altına almak ister? Prof. 70. Yıllar içinde gittikçe daha kıt kaynak haline gelen Nil sularından Mısır'ın satacağı (ya da hediye edeceği) kısım üzerinde Sudan'ın, Etyopya'nın - hatta belki Nil'e su sağlayan başka ülkelerin- söz **sahibi olmak** isteyecekleri de unutulmamalıdır. 71. Standard Oil gibi dev bir Amerikan petrol şirketinin Mezopotamya petrol alanlarında söz **sahibi olmak** amacıyla başlattığı girişimlerin Lozan barış görüşmeleri öncesi geldiği aşama,

		ABD'nin Lozan'da izleyeceği politika konusunda önemli ipuçları vermektedir. 72. Palazlanmaya başlayan işadamları, artık "kaderleri üzerinde söz **sahibi olmak**" istiyor. 73. Artık Japonlar fotoğraf makinası, video ve televizyon alıcısı piyasasına egemen olmakla tatmin olmuyorlar; bu ürünlerin kullanıldığı medyalarda da söz **sahibi olmak** istiyorlar. 74. Bu söz **sahibi olmak** isteyenler de bir türlü olamamışlardı. 75. Peki, nedir bu sorumluluk **sahibi olmak**? Evin gerekli temel ihtiyaçlarını temin etmek ve dolayısıyla eşinin de giyim-kuşam vs. ihtiyaçlarını sağlamaktır. 76. * Ticari sorumluluk **sahibi olmak**. 77. Reklâmsız, kolay yönetilebilir bir web sitesi **sahibi olmak** isteyenlere, tam 100 MB'lık alan ile bir de hediye paketi sunuldu. 78. Örnek olarak www.hostpaket.ne veya www.remotemach.com gibi hosting firmaları site **sahibi olmak** isteyenlere bu konuda yardımcı olabiliyor. 79. 10. Sevgi sahibi olmak 80. Örneğin belli bir çağda, belli bir insan topluluğunda ekonomik değerler, alabildiğine servet **sahibi olmak** santral bir determinasyon olabilir; ya da bir çağda özgürlük, özgür düşünmek ve bu düşüncelerini gerçekleştirmek, özgürce eylemek, bir santral determinasyon olabilir. 81. ISO 9000 sertifikası **sahibi olmak** ve buna yönelik çalışmalarda bulunmak firmalara standart ve belgelendirilmiş çalışma prosedürleri geliştirmelerini sağlamıştır. 82. Başarı, tanınma ve saygınlık **sahibi olmak** gibi psikolojik ihtiyaçlarsa, yaptığı iş dolayısıyla takdir edilme, yükseltilme ve itibarlı bazı olanaklarla tatmine çalışılır.

		83. Ürün farklılaştırmasından kaynaklanan giriş engeli; yeni girecek firmanın piyasada pay **sahibi olmak** için mevcut firmalardan daha düşük bir fiyat uygulamak zorunda kalması veya yeni girecek firmanın mevcut firmaların uyguladığına yakın bir fiyat uygulamak üzere mevcut firmalardan daha fazla satışı arttırma maliyetlerine katlanmak zorunda olması şeklinde ortaya çıkabilir. 84. İran'da bölgede etkinlik kurmaya çalışan ve enerji naklinde söz ve pay **sahibi olmak** isteyen bir ülkedir. 85. Pazarda belli bir pay **sahibi olmak** ve dışarı açılarak dünya şirketleriyle rekabet edebilmek için ürün geliştirilmesinde Ar-Ge faaliyetlerine önem vermek gerekiyor. 86. Birisi için güçlü olmak bir rütbe **sahibi olmak** iken, bir başkası için para sahibi olmak anlamına gelebilir. 87. Realitenin **sahibi olmak** azmindedir.

“Sahip ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Ayrıca, inşaat mühendisi, mimar, kent plancısı, yerbilimci yetiştirilen üniversitelerde, ülkemizin **sahip olduğu** doğal âfet riskiyle âfet zararlarının azaltılması konusunda temel derslerin verilmiyor oluşu da önemli bir eksiklik. 2. Üçüncü eleştiri, yani merkezi planlamanın özyönetimli işe karşı içsel bir önyargıya **sahip olduğu** ve hiçbir zaman iktisadi demokrasiyi tanımlayan özyönetimi sağlayamayacağı iddiası, ilk ikisini izliyor. 3. Bu konudaki temel eğitimi ve öğretimi almış olacak her bireyin, yaşadığı doğal çevreyi ve bu çevrenin **sahip olduğu** deprem riskini tanıyacağı kuşkusuz. 4. Bedri Gültekin, "Emniyet ve yargı içinde yuvalanmış Türkiye ve Cumhuriyet düşmanı çete, her gün bir yalan üretmekte ve basın yayın organlarına servis yapmaktadır. Çetenin **sahip olduğu** basın kuruluşları ise bu malzemeleri günü gününe yayımlamaktadır" dedi. Gültekin, "yalan" haberleri özetle şöyle sıraladı: "1. Yalan: 23 Mart'ta Taraf ve Star gazeteleri, gözaltına alınan 5. Şamandan beklenen çeşitli hizmetlerle, şaman kişinin şahsen sağladığı olağanüstü yaşantıların dökümünü yan yana koyduğumuzda, ilkel görünüşlü şamanlığın karmaşık bir yapıya **sahip olduğu** hemen görülür: 6. Neden bilmiyordu ve neden almadı? Bu anlamsız, ölmeden önce bu kadını dinledim: Beni kurtarın, gibi bir derdi yoktu ve hastalığını bildiğini, bir sırra **sahip olduğu i**zlenimi edindiğimde anladım. 7. için bağımsız bir arayış içinde oldukları söylenebilir. Bağımlı kimlik statüsü puanları incelendiğinde Mühendislik Fakültesi öğrencilerinin Tıp Fakültesi öğrencilerine benzer şekilde yüksek bağımlı kimlik puanına **sahip olduğu** görülmektedir. Bu fakülteler		1. Bir şirketin **sahip olduğu** gerçek bilgiler, raporlarda, veri tabanlarında, analizlerde yer alan veriler dışında, kişilerin tecrübeleri, iş yapma özellikleri, muhakeme yeteneklerinde saklıdır. 2. Büyük bir ilmi şahsiyete **sahip olduğu** eserlerinin seviyesinden belli olan el-Kindi'nin ilmin hemen her sahasında 270 adet büyüklü küçüklü eseri kayıtlara geçmiştir. 3. Amerika Birleşik Devletleri'nde, öğretim üyesinin **sahip olduğu** haklar ve yetkiler çok, ancak bu hak ve yetkiler oldukça güç koşullarda elde edilmekte, bunun yanında karşı karşıya bulunulan sorumluluklar da o derece büyük olmaktadır. 4. e) Türkiye, milletlerarası işbölümü gereği olarak karşılaştırmalı üstünlüğe **sahip olduğu** bazı ekonomik sektörlerde ve sanayi dallarında sermaye ve işgücü gibi kaynaklarını yoğunlaştırarak daha düşük maliyetle üretip satabileceği sanayiler yerine, karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olmadığı sanayi dallarını da ağır koruma tedbirleriyle yaşatmak ve geliştirmek durumunda kalmıştır. 5. Örneğin John Zerzan, Derrida'nın, dilin esas olarak metaforik bir yapıya **sahip olduğu**; bu nedenle de, gerçekliği hiçbir zaman doğrudan kucaklayamayacağı konusunda ısrarlı olduğunu ve bunun da, Nietzsche'den kaynaklanan ve son çözümlemede felsefe ile yazın arasındaki ayrımları aşındıran bir görüş olduğunu savunur. 6. Başka bir deyişle bir üniversite ÜSİ hizmet üretimini; **sahip olduğu** sermaye stoku, insangücünün miktar ve kalitesi, finansal kaynaklar, içinde bulunduğu psikolojik, sosyal ve

genellikle anne-babaların çocukları için istedikleri fakülteler arasında sayılabilir. Bu nedenle bu fakülteleri seçmiş olan öğrenciler çoğunlukla anne-babalarının isteğine ve hatta baskısına uyarak 8. Euro bölgesinin, Türkiye'nin dış ticaretinin yüzde 50'sinin üzerinde ve gitgide genişleyen bir payına **sahip olduğu**, finansman ve kredi ilişkilerinin de aynı mertebelerde büyüdüğü dikkate alınırsa, Avrupa mali piyasalarının 1997'de başlayan ve süregelen güçlenmesi karşısında Türk mali sisteminin Avrupa piyasaları ile rekabet edebilmek ve bağlantılarını artırmak için 1998'den itibaren kendisini yenileme ve geliştirmesi gerekli olacaktır. 9. Örneğin IMF, Dünya Bankası gibi uluslar arası mali kuruluşların dayattıkları yapısal uyum programlarının yoksulluğun artmasında önemli bir paya **sahip olduğu** bir çok çevrede ifade edilmektedir. 10. Depresif ve diğer depresif olgularla beraber toplam 36 olgunun ağırlıklı olarak depresif semptomatolojiye **sahip olduğu** görülmüştür.		hukuki ortamın elverişliliği ölçüsünde yerine getirecektir. 7. Gören "'yalnız', 'tek başına', 'sahipsiz' kadın temasını, kadının popüler Türk sinemasındaki temsilinin aksine, 'düşme yerine çalışarak ve çevresiyle çatışarak onurunu koruması' temelinde alır" Karadoğan filmin sonunda bu ilişkinin bir resim yüzünden bitmesini "filmin aşk/cinsellik/duygusal ilişki konusunda muhafazakâr" bir tavra **sahip olduğu** ancak ekonomik anlamda özgürleştirici olduğu şeklinde yorumlar; çünkü Balkanlı Ali'nin girmesinin nedeni sadece kişisel bir tercih değil, aynı zamanda geleneksel olanı temsil eden annenin de söyledikleriyle paraleldir. 8. Mersin Üniversitesi'nin **sahip olduğu** kalitenin bir başka göstergesi de kampüslerinin özel olarak tasarlanmış <B> mekanları ve çevre düzenlemeleridir. 9. özelliklerinin yarattığı fırsatları kullanamadığı ve sermaye stoğunun yeterince geliştirilemediği görülmektedir. Sektörel olarak, tarımsal yapının egemenliği tam olarak sona ermemiştir. Özellikle, istihdamda tarımın yüksek paya **sahip olduğu** ve görece verimsiz çalıştığı görülmektedir. Gelecek on yılda, tarım sektöründeki istihdamın sanayi ve özellikle hizmet sektörüne transferi sürecinin yaratabileceği işsizlik sorunları ancak yüksek ve sürdürülebilir 10. Ülkenin **sahip olduğu** zengin maden, metal, mineral, doğalgaz ve petrol kaynaklarından çıkan ham maddelerin uluslararası piyasa fiyatlarının son yıllarda giderek yükselmesi Kazakistan'ın geleceğine daha güvenle bakılmasını sağlamaktadır. 11. Ama, dikkat edilmesi gereken nokta, elitizmi sanki demokrasiye karşı bir olaymış gibi reddetmek yerine, ülkenin **sahip olduğu** aydın

		kesimden olabildiğince yararlanmak lazım bana sorarsanız." 12. Ülkenin **sahip olduğu** finansman kaynaklarının yönetimine ilişkin politikalar belirlenirken, kıt finansman kaynaklarının yöneltileceği birincil alan, toplumsal, ekonomik ve uzun dönemdeki ulusal çıkarlarımız açısından, bilim, teknoloji, eğitim ve öğretim ile AR-GE alanları olacaktır. 13. Ülkemizin, **sahip olduğu** potansiyelin harekete geçirilerek, geri kalmış yörelerde yaşayan halkımızın refah düzeyinin yükseltilmesi ve bölgeler arası gelişmişlik farklarının giderilmesi ana hedeflerimizden biridir. 14. AK Parti döneminde ülkemizin **sahip olduğu** tarihi ve kültürel potansiyel en iyi şekilde değerlendirilerek turizmin hizmetine sunulmuştur. 15. Yukarıda verilen bilgiler, dünya turizm hareketlerinde genel turizm eğiliminin, ülkemizin **sahip olduğu** verilere benzer yerlere yönelik olacağını göstermektedir. 16. 6. Tarihi gelişimi içinde Türkiye ekonomisi, kalkınma plânları ve plânlı kalkınma, çeşitli sektörlerde durum, büyüme ve gelişme hedefleri; ülke ekonomisi açısından önemli projeler, Ülkemizin **sahip olduğu** zengin kültürel ve doğal mirasın ekonomik önemi, Devletin gelir ve giderleri, bütçe, yatırımlar, tasarruf ve ödemeler dengesi, ekonominin kurumları, kayıt dışı ekonomi, 17. Tüzükte, ülkelerin **sahip olduğu** idari örgütlenme şekillerine göre kamu yönetiminin merkezi idare, yerel idareler ve çeşitli birimlerden oluştuğu belirtilerek, aynı anda vergilendirme ve harcama yapmaya yetkili kurum ve kuruluşların bulunması karşısında geçişmelerin ve mükerrerliklerin önlenmesi ve mali durumun tam anlamıyla

		kavranabilmesi açısından açıklığın önemi vurgulanmaktadır. 18. Zayıf ülkelerin **sahip olduğu** zengin doğal kaynaklar da düşünüldüğünde, bu ülkelerin kendi kendilerine idare edebilecekleri bir istikrara kavuşturulmaları çok da gerçekçi bir gelecek tahmini gibi görünmüyor. 19. Öğretmen **sahip olduğu** bilgi muhtevasını öğrencilere aktarmanın, mesleğini icra etmenin yanısıra öğrencileri kişiliğiyle de etkilemektedir. 20. Ancak görüntülü konferans uygulamasında öğreticinin iyi olması, kullanılan teknolojiden çok, öğreticinin **sahip olduğu** pedagojik formasyonun niteliğine bağlıdır. 21. Bu araştırmanın genel amacı, araştırmacının daha önce başka öğrenci grupları üzerinde uygulayarak geçerli ve güvenilir bulduğu bir ölçek aracılığı ile sosyoloji öğrencilerinin **sahip olduğu** değerleri betimlemektir. 22. Bireysellik kendi figürünü bulur, onda devinir; ancak bütün bu orada-varlık istenç karşısında olduğu kadar eylem karşısında da kayıtsız olan bir varlık olarak ortaya çıkar; bireysellik bu varlıkta önceden sahip olduğu anlamı -kendisinde düşünümlü-varlığa ve bireyselliğin hakiki özüne **sahip olduğu** anlamı- siler ve karşıt bir şekilde, daha ziyade kendi hakiki özünü istenç ve tamamlanmış işlemde ortaya koyar. 23. Demokrasi, her vatandaşın, siyasal katılım hakkına, din ve vicdan hürriyetine, düşünce ve düşüncelerini ifade etme özgürlüğüne **sahip olduğu** ve bu haklarına hiçbir gücün dokunamayacağı rejimin adıdır ve bu rejimin en büyük güvencesi, vazgeçilmez güvencesi ise, Türkiye Büyük Millet Meclisidir. 24. sözde pozitivist diyorum çünkü kadın ve erkek psikanaliz ve darwin'den önce de aşağı yukarı bugünkü tanımlanıyordu, doğadaki diğer

		hayvanlara dair gözlemlerden hareketle kadının ve erkeğin profilini çıkarmak hatalı değilse bile eksiktir; insan en başından beri, yani toplumsallaştığı andan itibaren kurallar, tabular, kanunlar yazdı ve kendini bunlara tabi kıldı, uygarlık yapaydır, yani insan yapımıdır ve sonsuz farklı şekil alabilir, burada büyük bir ikiyüzlülükle karşılaşıyoruz: insanlık ne kadının ve erkeğin "aslında olduğu şeye" dair tezlere, ne de herkesin eşit hak ve özgürlüklere **sahip olduğu** demokratik toplumsal düzene uygun olarak yaşamaktadır, bugün uygarlık, sınıfların, ulusların (ya da konu çerçevesinde erkeklerin) iktidar sahibi olmalarını kolaylaştıran bir gerece dönüşmüştür, bizi "yasasızlığın tehlikelilerinden" koruyup mutlu kılma vaadi boşa çıkmış, yalnızca ayrıcalıkları adaletsizce dağıtan bir sömürü sistemi yaratmıştır, uygar kadın ve uygar erkek de düpedüz ilkel kadın ve ilkel erkek gibi eşitsizlikleri üzerinden formüle edilir, bu formüllere paralel biçimde statüler belirlenir; herkesin eşit gibi gözüktüğü ama aslında önceliklerin ve iktidarın daha baştan tartışmasız erkeklere hediye edildiği bir düzenek içinde toplumsal roller biçilir, dişilik ve erillik- tıpkı heteroseksüellik ve homoseksüellik gibi- olabildiğince tezat tarif edildiği için kadın ve erkek birbirlerine yabancılaşarak yaşar, oysa kadınlar ve erkekler doğanın değil, içinde yaşadıkları toplumun ürünüdürler, kısmen içgüdüleri, büyük oranda ise toplum tarafından yönlendirilirler, dolayısıyla kadınlığın ve erkekliğin kriterleri doğal değil kültüreldir, kadın kadınlığını, erkek erkekliğini yalnızca toplumun belirlediği koordinatlar dahilinde kanıtlayabilir, söz konusu olan, doğada verilen yaşam kalım savaşı değil uygarlık sahnesinde sergilenen performanstır, dişil ve eril davranış normları

		kültürel olduğu halde, birey karşı cinse "özgü" jestlerde bulunduğunda hasta olarak yaftalanır, hastalık bireyin istemediği bir duruma işaret eder, oysa ki davranışsal bağlamda karşı cinsle benzeşim bir kültürel çatışma sorunudur; bireyin istekleri toplumun beklentileriyle örtüşmemektedir. 25. varlığına, her şeyin hesabının mutlaka görüleceğine oturtmuştur. Sadece bu değil elbette... Peygamberlerin ibretli hikayeleri, şeytana karşı donanımlı olunmasının gerekliliği, dünyanın bir sınama yeri özelliğine sahip olduğu vurgulanır... Mekke'de inen ayetler (Mekki ayetler) daha çok iman esaslarını, putperestliğin yanlışlığını, cennet ve cehennem ile benzeri konulan içerir. Medine'de inen ayetler (Medeni ayetler) ise 26. Pestisitlerden malathion etkili maddesinin polar özellikteki çözücüler yanında bitkisel yağlarla da karışabildiği ifade edilmiştir . Bunun yanında; Dichlorvos etkili maddesi için çözücü olarak ayçiçeği, keten ve çiğit yağı gibi bitkisel yağların kullanılabileceği, bitkisel yağlardan keten, çiğit, çam ve susam yağlarının formulasyonlarda kullanım için çözücülük özelliklerine **sahip olduğu** belirtilmektedir. 27. Aralık 1999 tarihli Zirvede aday ülke olarak ilan edilen Türkiye'nin demokratik bir sistemin temel özelliklerine **sahip olduğu**, ancak insan hakları ve azınlıkların korunması açılarından ciddi eksiklikleri bulunduğu değerlendirmesi yapılmıştır. 28. Bilinen bazı özelliklere **sahip olduğu** halde, bunlardan özellikle bahsetmeyip başkalarının konu açmasını beklemek, bu özelliklerinden bahsedilince de tevazu yapmak; bu şekilde, kimbilir başka bahsetmediği, bilinmeyen ne

		özellikleri ve üstünlükleri var ama tevazusundan söylemiyor izlenimi uyandırmak. 29. Bu araştırmaya göre başarılı olan firmaların bir takım ortak özelliklere **sahip olduğu** görülmüştür. 30. Kereviz tohumunun karminatif, diüretik, antiinflamatuvar ve analjezik özelliklere **sahip olduğu** bildirilmiştir (Sultana vd., 2005; Popovic vd., 2006). 31. Dolayısıyla, uzun dönemli kalkınma sürecinde, kalkınmanın örüntüleri yaklaşımında betimlenen yapısal dönüşümün bütün ülkeler için geçerli olan evrensel özelliklere **sahip olduğu** söylenebilir. 32. Araştırmanın amacı, daha yüksek öneme **sahip olduğu** düşünülen birden fazla duyu modalitesine yönelik çözümsüz problem türüne maruz kalmanın, çaresizlik etkisinin genellenme düzeyini arttırıp arttırmayacağını saptamaktır. 33. Diskriminant analizinde bu ikisinin ağırlıkları eşit tutulup, aynı öneme **sahip olduğu** varsayılmıştır. 34. Çizelgede görüldüğü üzere bu şekilde geçişler söz konusudur ama şunu da söylüyor <B>: bu geçişler sosyal tabakalaşma açısından geçişler mümkün ama bu geçişlerde bireyi tamamen de her an, her zaman önceki **sahip olduğu** habitus formlarını değiştirmek zorunda değildir. 35. İngiliz Independent gazetesinde bugün yer alan Kuzey Kıbrıs mahreçli haberde, Kıbrıslı bir Rum'un Kuzey Kıbrıs'ta 1974'ten önce **sahip olduğu** arsasına ev yapan İngiliz çift aleyhine açtığı davanın dün Londra'da başladığı anımsatılarak şöyle devam ediliyor: "Son bir kaç yılda, özellikle bölgede çok ucuz fiyatlara ev alan yaklaşık 6 bin İngiliz sayesinde Kuzey'e daha önce benzeri görülmedik şekilde para akıyor. 36. meşrûiyet ve kontrol mekanizmaları olarak kullanılması, devletin dini sahayı tekeline alma teşebbüsleriyle eşanlamlıydı. Bu teşebbüslerin

		kaçınılmaz neticesi ise, dini sahanın sosyal planda daha önce **sahip olduğu** özerkliğin yok edilmesi ve bu özerkliğin aktör ve garantörlerinin -ulema, genel olarak tarikatlar ve medreseler- bir "tehdit" şeklinde algılanması idi. Devletin hakimiyetindeki "milli din" barış 37. Bu sürece katılan Kürt halkı bu sürecin sonunda daha önce **sahip olduğu** hakları bile yitireceğiyle ilgili hiçbir kuşku taşıyamazdı. 38. ayrımcılık yapılmadığı, yasalar önünde herkesin aynı hak ve ödevlere **sahip olduğu**, 39. Bilgiye dayanan (informationed-based) modern ürünlerin çoğu, **sahip olduğu** bu nitelikten dolayı, Liebowitz ve Margolis tarafından, sınırsız ölçek (infinite scalability) ürünleri olarak ifade edilmektedir. 40. Bir emm işte çiftçi çocuğuyken **sahip olduğu** habitusu aynen üniversite hocasında da devam ettirmesi beklemez. 41. Bal arılarının çiçekteki sanatla değil çiçeğin **sahip olduğu** bal özü miktarıyla ilgilenmesini murâd eden Kudret-i Sonsuz onlara, buna uygun bir göz sistemi takdir etmiştir. 42. Güney Avustralya eyalet parlamentosu Şubat 2004'te eşcinsellere mülkiyet hakkı, miras hakkı ve hereroseksüel çiftlerin **sahip olduğu** birçok diğer hakkı da vermeyi öngören kanun taslağını görüşmeyi planlıyor. 43. Dessler, kariyer planlamayı, bir çalışanın **sahip olduğu** bilgi, yetenek, beceri ve güdülerin geliştirilmesiyle çalışmakta olduğu örgüt içindeki işleyişinin ya da yükseltilmesinin planlanması olarak tanımlamaktadır. 44. Zihin dünyaya zaten **sahip olduğu** donanımlarla yaklaşır. 45. İstanbul'u yıkıntıları, hüznü ve bir zamanlar **sahip olduğu** şeyleri kaybettiği için sevdiğimi yavaş yavaş anlıyordum.

		46. Bunun dışında merkezi yönetimin ve yerel yönetimin **sahip olduğu** ekonomik güç ve yetkilerin kapsamı ve sınırları da mutlaka hukuk kuralları ile belirlenmelidir. 47. Yöneticilerin **sahip olduğu** güç ve etki otomatikman otorite sağlamaz. 48. Konuyla ilgili çalışmaların bulgularına göre, çayla alınan florünün %34 kadarının ağız boşluğunda kaldığı ve diş minesine güçlü bir şekilde bağlanma yeteneğine **sahip olduğu** anlaşılmıştır. 49. İspatlayacağımız yalnızca bugün bu ülkede sosyalist mirasın düzenin her boy saldırısına bir karşı saldırıyla cevap verebilecek yeteneğe **sahip olduğu** değildir. 50. Sosyal düzen ile ilgili düşüncelerin beyinde farklı devreleri aktive ettiği ve sınıf farkındalığının beyinde derin bir yerleşime **sahip olduğu** düşünülmektedir. 51. Annesinin arpist arkadaşının hediyesi olan bir blok flüt onun yaşamında **sahip olduğu** ilk enstrümanı, henüz dördüncü sınıfta. 52. Renkleri parlaktır, ama böcek bir yere konduğu zaman yaratılıştan **sahip olduğu** kamufle tekniği sayesinde tamamiyle gözden kaybolur. 53. Ama, Doğu toplumlarının kapitalist Batı toplumlarından çok farklı bir yapıya **sahip olduğu** gerçeğini ilk keşfeden ve üzerinde ciddiyetle duran bilim adamının Marx olduğu konusunda ise, kuşku duymak bile olanaksızdır galiba. 54. İkinci etki verimlilik-avantajı (VA), eğer bölgede sektörler ülke genelinden daha verimli ise, bölgenin ülke ortalaması ile aynı sektörel yapıya **sahip olduğu** varsayıldığında, bölgenin toplam verimliliği diğer bölgelerden yüksek olacaktır. 55. Söz konusu bu karşılıklı nedensellik ilişkileri ülke deneyimleri ile test edilmiş, ilişkinin çift

		taraflı işleyen bir pozitif yapıya **sahip olduğu** kanıtlanmıştır. 56. Yani **sahip olduğu** dil bilgisi kavramının ne kadar derin olduğunu sizlere bırakıyorum. 57. Bundan dolayı Potasyum hidroksit daha düşük sıcaklıkta % 73 verime **sahip olduğu** için uygulamalarda tercih edilir. 58. Piyasaya düşük düzeyli ve düşük statülü işlerde çalışmak üzere girer ve **sahip olduğu** beceriler de sürekli olarak değerinin altında karşılık bulur. 59. Görüşmecilerin oturdukları gecekonduların kat ve oda sayıları, mahallenin alt yapısı ve **sahip olduğu** imkanlara ilişkin elde edilen veriler şu şekildedir: 60. Hristo Kovaçki, liderliğini yaptığı LİDER adlı partinin yer aldığı "Napred" siyasi ittifakına destek vermeyi sürdüreceğini söyledi ve **sahip olduğu** tüm paranın temiz olduğunu öne sürdü. 61. Nitelikli akademik kadrosu, modern tesisleri, kullandığı ileri teknoloji ve **sahip olduğu** eğitim kalitesiyle aklın ve bilimin ışığında özgür ve akademik ortam sunan Mersin Üniversitesi uluslar arası standartlarda bir Dünya üniversitesidir. 62. Bir millet, vatanına **sahip olduğu** sürece vardır. 63. Sayın Bakan söyledi, bunu teminat altına almak için "derogasyon" sistemi getiriyoruz; yani, Avrupa hukukuna göre vatandaşların **sahip olduğu** mutlak mülkiyet hakkına kısıtlama getiriyorsunuz, derogasyon bu demek. 64. Ülkemizde, uygulama deneyimine dayanan, tarihi eserlere müdahale, kültür varlıklarımızın **sahip olduğu** estetik ve tarihi belge niteliğini yok ediyor. 65. Yukarıdaki sorular cevaplandırılmaya çalışıldığında önerilen modelin altı temel unsura **sahip olduğu** görülecektir.

		66. Söz konusu bu kullanımın gerçekleştirilebilmesi için ise öncelikle toprak ve arazi karakteristiklerinin bilimsel ve teknik anlamda bilinmesi-öğrenilmesi, arazi formlarının her birisi için ideal kullanım şekillerinin belirlenmesi, varsa sorunlarının ve çözüm yollarının ortaya konulması ve nihayet bir ulusun **sahip olduğu** arazi ve toprak varlığının ulusal ve uluslar arası düzeydeki sosyal, ekonomik, politik ve stratejik öneminin tüm halka ve bu yüce ulusu ve ülkeyi yönetmeye talip olan siyasilere benimsetilmesi gerekmektedir. 67. Banka, para politikası uygulamalarında hedefini belirledikten sonra bu amaca ulaşmada **sahip olduğu** araçlar ve bunları uygulama yollarını saptamak durumundadır. 68. Batı ve ABD'yi yönetenler, Türkiye'nin **sahip olduğu** laik düzen nedeniyle İslam dünyasından onları etkileyemeyecek kadar uzaklaştığını, bu nedenle cumhuriyetin ve laiklik ilkesinin yeniden tanımlanarak ılımlı İslami bir yoruma kavuşturulması gerektiğini düşünüyor. 69. <ses kalitesi okuma> Halis Toprak'ın **sahip olduğu** Toprak Grubu'na bağlı yirmiiki şirketin yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na geçti. 70. özü itibariyle özgürlükçü bir toplum düzeni tasarlamıştır. Her biri tek tek ele alınan olası etik politik ve ekonomi politik itirazlar karşısında Rawsçı adalet toplumunun **sahip olduğu** özellikler göz kamaştırıcıdır. Bu bağlamda Rawls oldukça başarılıdır. Çağdaş liberalizmdeki dirilişe önemli ölçüde katkı sağlayan yüksek siyaset felsefesi Rawls edebiyatının ilk kısmını oluşturur. Ancak bizim 71. Her toplum düzeninin mutlak surette o toplumun **sahip olduğu** ekonomik yapı ile belirleneceğini öne sürer.

		72. Başka bir deyimle, bir toplumun **sahip olduğu** ödeme vasıtaları stoku'nun tamamı bize para arzını verir. 73. Ve şimdi kadın da, bir zamanlar ilkel toplumda **sahip olduğu** aktif rolü yeniden elde eder, ama egemen olarak değil, eşit haklara sahip biri olarak. 74. Yine, ardından pek çok dokuma türü bırakan bir kadının dört büyük dokuma tezgâhına **sahip olduğu** anlaşılmıştır. 75. Batının bugün erişmiş olduğu maddi refahın ise temelinde **sahip olduğu** coğrafyanın yanında sömürgecilik ve köleliğin etkisi olduğu inkâr edilemez. 76. Yatay genişleme yolunu seçerek veya belli bir sektörde uzmanlaşarak büyüyen kimi sermaye grupları, diyelim bankacılığa bulaşmadıkları için, "dikey holding" tanımımıza girmezler; ne var ki sermaye, ciro, kârlar, işçi sayısı gibi diğer göstergeler bakımından yukarıda saydığımız dikey holdinglerden bazılarından (diyelim küçük Tekstilbank'a **sahip olduğu i**çin bu gruba giren Akın Holding'den) çok daha fazla "büyük sermaye" nitelendirmesine uymaktadır. 77. Ve gerçekten de emm uranyumu zenginleştirmek amacıyla Pakistan'da daha önce kurulan ve Doktor Abdülkadir'in Han'ın emm kurduğu tesislere benziyen bir tesisin Natans'ta kurulduğu santrifüj sayısının şimdilik az olduğu ama emm İran'ın gaz santrifüjleri üretecek nükleer emm bir emm imalat teknolojisine **sahip olduğu** dolayısıyla santrifüjlerin sayısının çok fazla da artırılabileceği konusunda birtakım görüşler ortaya çıktı. 78. Şanlıurfa tarihte **sahip olduğu** coğrafi ve siyasi konum itibariyle birçok devlete ev sahipliği yapmış ve onların medeniyet motiflerini bağrında korumuş bir zenginliğe sahiptir.

		79. Tanrı'nın **sahip olduğu** bilgilere sahip olacaksınız. 80. **Sahip olduğu** Kodak Retina çift lens teknolojisi, 7 megapiksellik iki görüntü algılayıcı, bulanıklığı önleme ve Kodak Perfect Touch gibi özellikler içeriyor. 81. Ancak ülkemizin koşullarına uymayan, belirli bir standart (iki kişi kalınan yurt odaları gibi) gerektiren efsaneler için ya yurt dışında okuyan karakterler yaratılıyor ya da olay ODTÜ, Boğaziçi gibi, aslında bu tam da bilinmiyor ama, o standartlara **sahip olduğu** tahmin edilen üniversitelerde olmuş gibi anlatılıyor. 82. Asırlar boyunca hüküm sürmüş bir imparatorluğun yıkıntılarından Cumhuriyet'in kurulması, siyasi ve toplumsal alanda pek çok devrimi hayata geçirmesi, sadece **sahip olduğu** deha ile değil, aynı zamanda güçlü bir lider olmasıyla da açıklanabilir. 83. Bu temelden hareketle, devletin ekonomik ve toplumsal dönüşümde azgelişmiş ülkeler açısından anahtar bir role **sahip olduğu** düşüncesi, II. 84. Bir poliploidin **sahip olduğu** kromozom takımlarının hepsi aynı türe aitse olaya otopoliploidi adı verilir. 85. Irak'a yapılacak bir müdahalede, bir çok plana **sahip olduğu** açıklamalarda ve değişik platformlarda dillendirilse de, ABD'nin bu operasyonu özellikle kuzey cephesiyle başlatma niyetinde olduğu açıkça görülmektedir. 86. Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Emniyet Teşkilatımız ülkemizin güzide bir kurumudur; Batı'ya açılan penceresidir; **sahip olduğu** donanımlarıyla, pek çok ülkeden meslektaşlarına eğitim verecek seviyeye gelmiş, kendisine gıptayla bakılan güzel bir yuvadır.

		87. Ev ve ofis dizüstü bilgisayarlarında satış rakamı 2000 yılına göre, gelir olarak 4 katına çıkarken, adet olarak 5 kat arttı ve Compaq'ın yüzde 23'lük pazar payına **sahip olduğu** belirtildi. 88. Çaykur'un yüzde 55'lik paya **sahip olduğu**, Doğuş ve Lipton'un da ikinci ve üçüncü olduğu pazara geçtiğimiz ay ortak olduğu Oba ve Doğa Çay'la daha iddialı bir dönüş yaptı. 89. Perlitik küresel dökme demir: Adi kimyasal bileşimdeki 50 mm'ye kadar kalınlıktaki parçaların **sahip olduğu** bir yapıdır. 90. konusunda çelişkili bir yaklaşıma sahip olduğunu düşündüğümü belirtmek istiyorum. Elle tutulur kanıtlara sahip olmamakla birlikte, DSP'nin 1. tercih oyundan daha fazla 2. tercih oyuna **sahip olduğu** akla oldukça yakındır. Bu partinin sağ ile sol arasında köprü rolü oynadığı siyasal eğilim anketlerinden anlaşılmaktadır. Bu özellikten hareketle, CHP seçmenin önemli bir kısmının, merkez

“Sahne ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Jones, o gece, müritlerine sonsuzlukla kucaklaşma vaktinin geldiğini söyledi; hazırladığı zehirli sıvıdan içmeleri talimatını verdi: Halkın Tapınağı, aralarında çocukların da bulunduğu 910 müridin ölümüne **sahne oldu**. 2. özellikle yükselen Çin tehdidi ile başa çıkmak için bunun zaruri olduğu dile getirilmekteydi. İşte bu noktada, Gates'in basın toplantısı ilginç bir bilginin açığa çıkmasına **sahne oldu**. Toplantı sonrasındaki soru cevap bölümü sırasında Bloomberg'den Tony Capaccio'nun sorusunu cevaplayan Savunma Bakanı, 187 F-22A'nın hava kuvvetleri ihtiyacı içi yeterli olduğu değerlendirmesini ve projenin 187'nci 3. telkinleri duyulmuş ve işçiler ilk kez bu kadar kitlesel bir şekilde yasaları delmişlerdi. Grevin ilk günü Zonguldak, bir siyasi parti liderinin coşkulu bir mitingine **sahne oldu**. Ama DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit, grev boyunca bir daha Zonguldak'a gelmeyerek, "grevden çıkar sağlıyor" görünümünü vermedi. Grev işçinindi ve işçinin kalmalıydı. ŞEVKET BAŞKAN GÜNAH 4. kadarıyla cevapladım. Endişe edecek hiçbir şeyim yok." dedi. Ankara kulislerinde dün "Eken, Mehmet Eymür'ün konuşmasını dinleyip ona göre strateji belirledi ve açıklama yaptı." görüşlerine **sahne oldu**. Susurluk kazasından 12 Eylül öncesine TBMM Susurluk Komisyonu çalışmalarını sürdürdükçe ortaya korkunç bağlantılar çıkıyor. Komisyon üyeleri komisyona bilgi veren isimleri dinledikçe soruşturmanın 12 Eylül öncesine 5. çok yaklaştı Voleybol Bayanlar Ligi play-off final serisinin 3. maçında Eczacıbaşı, Vakıfbank Güneş Sigorta'yı 3-0 yenerek, seride durumu 3-1 yaptı. Karşılaşma büyük bir çekişmeye **sahne oldu.**	1. Savaşı sonrasında, 1920'li yıllar, sanayileşmiş ülkelerde finansal sektör temsilcileri ile merkez bankalarının, 1914 öncesi uluslararası para ve finans düzenini yeniden tesis etmeye yönelik girişimlerine **sahne oldu**. Bu çevreler, denk bütçe, bağımsız merkez bankası ve sermaye hareketlerinde serbestliği ve hepsinden öte, altın standardına geri dönülmesini savunuyorlardı. 1920'li yılların ortasında, uluslararası altın standardının 2. sendikacılık hareketine yönelik doğrudan veya kendi sendikal merkezleri aracılığıyla dolaylı önemli bir girişimde bulunmadılar. 1972 yılı hem dünyada, hem Türkiye'de çeşitli açılardan önemli gelişmelere **sahne oldu**. 1972 yılında Çin Halk Cumhuriyeti-ABD ilişkilerinde bir dönüm noktası yaşandı. ABD Başkanı R. Nixon, Şubat ayında Çin'i ziyaret etti. 26 Mayıs 1972 tarihinde Sovyetler Birliği	1. Grand Prix'sinde ilk sıralama turu, ev sahibi Ferrari'nin şovuna **sahne oldu.** 2. ya da eşzamanlı bir Kürt açılımı gözlenmemiştir. İkinci yükselişte işler her açıdan ve Kürtler açısından da değişecektir. 1960'lar son derece ilginç bir tarihsel çakışmaya **sahne oldu**. İkinci Savaş sonrası sömürgeciliğin çözülmesi ve anti-emperyalist kurtuluş hareketleri dalgası; sosyalist ülkeler topluluğunun uluslararası siyasetteki ağırlığı ve genel olarak dünya halkları nezdindeki ciddi prestiji; bunları 3. Avrupa Birliği'nin Rum Kesimi'ni üyelik görüşmelerine kabul etmesi ve S-300'ler dolayısıyla hayli sıcak bir yaz geçiren KKTC, 1974'te gerçekleştirilen ve adada halen süren statünün tesis edildiği Kıbrıs Barış Harekatı'nın 24'üncü yıldönümünde hareketli gösteri, toplantı ve ziyaretlere **sahne oldu**. 4. Arkamızda kalan yarım yüzyıllık zaman dilimi, bir yandan yazılı ansiklopedik kültürün genişlemesine ve yaygınlaşmasına **sahne oldu**, bir yandan da sorgulanmasına. 5. Hawai Sunset Beach'te düzenlenen Onial dünya kupası sörf tutkunlarını bir araya getirdi ve heyecan verici yarışmalara **sahne oldu.** 6. Finalin tek güzel, etkileyici, gözlerimizi dolduran sahnesi, Bihter'in kendini vurduğu **sahne oldu**. 7. NATO'nun ittifaka yeni roller biçme amaçlı ilkbahar toplantıları Dışişleri Bakanı Abdullah Gül'ün diplomasi trafiğine **sahne oldu.** 8. Türkiye çok partinin katıldığı ilk genel seçime **sahne oldu**. 9. Abant Platformu tarafından 21-23 Temmuz 2000 tarihleri arasında aktedilen "Demokratik Hukuk

Vakıfbank Güneş Sigorta, Chachkova'yı durduramayınca, seride eşitliği sağlama şansını da kullanamadı. İlk iki seti 25-21 kazanan Eczacıbaşı, nefesleri kesen bir mücadeleden sonra üçüncü seti de

6. Cindoruk'un rakipsiz olduğu kongrede, genel idare kurulu (GİK) seçimleri büyük çekişmelere **sahne oldu**.
7. işçi için "üçü, beşi" geçmemişti. SENDİKAYA SİYASET SUÇLAMASI Grevin beşinci günü, SHP Genel Başkanı Erdal İnönü'nün 60'tan fazla milletvekili ile birlikte Zonguldak'a yaptığı çıkarmaya **sahne oldu**. İnönü kent merkezine geldiğinde, Zonguldak halkı caddelerde boş yer bırakmamıştı. İnönü'nün konuşma yaptığı sıralarda, Denizer de sendika Genel Merkezi'nin camından mutad konuşmasını yapıyordu, İnönü son
8. rahat bir galibiyet elde etti. Lacivert-Beyazlılar rakibi karşısında mücadeleden 73-39 gibi farklı bir skorla galip ayrıldı. Maçın ilk çeyreği eşine az rastlanır bir mücadeleye **sahne oldu**. Efes Pilsen'in etkili hücumları karşısında Tekelspor varlık gösteremedi. Bu bölümde Tekel sadece iki sayı üretebildi. Gürol'un iki sayısına Efes 28 sayıyla karşılık verince ilk periyot
9. Bağdat, dün son zamanların en kanlı mezhep çatışmasına **sahne oldu**.
10. ÜÖP ise harçlarını ödemeyen öğrencilerin kayıtları yapılıncaya kadar İstanbul Üniversitesi Merkez Kampüsü'nü terketmeme kararı almıştı. Beyazıt Meydanı'nda bir mitingle başlayan eylem, öğrencilerin yoğun katılımına **sahne oldu**. Sosyalist İktidar Partili öğrenciler ise bayrakları ve pankartlarıyla eyleme kalabalık bir biçimde katıldılar. Daha sonra üniversite binasına giren öğrenciler, konuşacak bir muhatap bulamadıklarında, üniversitede kalma
11. Takvimler 17 Kasım 1985'i gösterdiğinde 15 yaşındaki Mihalis Kaltezas adlı bir öğrencinin tıpkı

Devleti" toplantısı, yine mühim ve verimli fikri müzakerelere **sahne oldu**.

10. gençler olan Sekiz Parmak Eddie ve arkadaşlarının hikayeleri yıllarca dilden dile dolaştı. 60'lar boyunca Goa, hippie hareketine, rock ve özellikle de saykodelik rock kültürüne **sahne oldu**. Goa Trance'in öncülerinden Dj Fred Disco'nun anlattığına göre 80'lerde Goa'da hala The Doors, Neil Young, Grateful Dead, Pink Floyd gibi rock grupları dinleniyordu. İlk dolunay
11. ülkeden böylesine taş gibi bir takım yaratabilmek her babayiğitin harcı değildir beyler. Zoru başaramadık Dün gece Münih Olimpiyat Stadı son yılların en ilginç karşılaşmasına **sahne oldu**. Dünya devlerinden Almanya, evinde kendisini ilgilendiren çok kritik bir maç oynuyor. Ama seyirci üstünlüğü bizde... En önemlisi de ilk kırkbeş dakikada kıran kırana tempo içinde
12. ABD'nin beyaz olmayan ilk başkanını seçmesinden, dünya nüfusunun beşte birine sahip olan bir ülkenin ilk defa olimpiyatlara ev sahipliği yapmasına kadar 2008 senesi gerçekten önemli ilklere **sahne oldu**.
13. Dünyanın en önemli spor organizasyonlarından Formula 1'in Türkiye ayağı bu yıl ilklere **sahne oldu**.
14. Bakırköy Belediyesi ile Uğur koleji, depremzede üniversite öğrencileri yararına düzenlediği Kermes yoğun ilgiye **sahne oldu.**
15. ikinci yarının başında da devam ettiren Kartal'a, Efes Nicolas ve Haislip'le karşılık verdi ve son çeyreğe 46-44 Beşiktaş üstünlüğüyle girildi. Son dakika büyük heyecana **sahne oldu**. Son 11 saniyeye 59-57 üstün giren Beşiktaş, Barış Özcan'la iki serbest atıştan yararlanamayınca hücum Efes'e geçti. Horace Jenkins, bitime 1.8 saniye kala üç sayılık atışında

geçen cumartesi gecesi olduğu gibi bir polis tarafından öldürülmesi üzerine günlerce anarşist-polis çatışmalarına **sahne oldu**.

12. Özelleştirme İdaresi tarafından satışa çıkarılan Büyük Tarabya Oteli'nin ihalesi kıyasıya bir rekabete **sahne oldu**.
13. Ülke tam 16 yıl boyunca sosyalist iktidarla Renamo militanları arasındaki kanlı çatışmalara sahne oldu.
14. İki kilise arasındaki münasebetler 381 yılından başlayarak olumsuz anlamda çatışmalara **sahne oldu**.
15. 2008 Ağustos'unda Gürcistan'ın tek taraflı bağımsızlık ilan eden Güney Osetya'ya karşı giriştiği harekât ve akabinde Rusya'nın müdahalesi ile patlak veren Kafkasya Savaşı, kısa ancak oldukça kanlı çarpışmalara **sahne oldu**.
16. 1994 yılından günümüze kadar gelen gelişmeler Rum kesiminin Yunanistan ile "Ortak Savunma Doktrini" oluşturması ve bu çerçevede Ada'mn güneyinde hava ve deniz üstleri kurarak silahlandırması, sorunu uluslararası platforma çekme çabalarına **sahne oldu**.
17. Giderayak herkesi fişliyor yorumlarına **sahne oldu**.
18. dışarıda edindikleri kimliğin "tezahürat alanı" haline gelirdiler. Olağan hal bölgelerindeki stadların büyük bölümü, kurt işaretlerinin, PKK aleyhtarı sloganların, "Ya Allah bismillah Allahüekber" seslerinin yaygınlaşmasına **sahne oldu**. Yalnızca stadlar değil, özellikle Avrupa Kupası maçlarını izleyen sokak gösterileri de giderek ülkücü hakimiyeti altına girdi: "Galatasaray'ın İngiliz Manchester United takımını Avrupa Şampiyon Kulüpler maçlarında
19. sistemi ile PKK jenosidi idi. Ve halk, artık PKK'yı istemiyordu! PKK'nın 5. Kongresi 1995 yılının Ocak ayı içerisinde gerçekleştirildi. 5. Kongre, tam bir yargılamaya **sahne oldu**. Öcalan, gözden çıkardığı kadronun ipini çekmekte zerre kadar tereddüt yaşamadı. Kuzey Irak'ta gerçekleştirilen 5. Kongreye Apo'nun göndermiş olduğu yazılı açıklamada, 5. Kongrede ordulaşma temelinde iktidarlaşmaya

16. erkekler için bir kâbus olmayı sürdürüyor. Bunun son örneğinin işbirlikçisi, uluslararası bir otomobil fuarı oldu: Paris Otomobil Fuarı 100. yılında bir "Kadınlar Günü"ne Günü"ne **sahne oldu.** Bu günde otomobil firmaları, kadınlara özel deneme sürüşleri ve tanıtım programları sundu. Kadının Otomobile Bakışı Kadının otomobile bakışında güzelliği seyrelir. Otomobilin yola yaydığı gölgeyi geri
17. eylem sonrasında Parti bayrağını aylarca Sakarya Cezaevi'nde onurla taşıyan Latif yoldaşa... 1996 yılı partimiz ve Türkiye için yılın ilk yarısı itibarıyla oldukça hareketli günlere **sahne oldu**. Emek, Barış, Özgürlük Bloku tüm Kürt ve Türk emekçileri nezdinde taçlanarak gündeme oturdu. Arkasından gelen cezaevi direnişleri, öğrenci eylemleri ve sonrasında da 1 Mayıs... 1995
18. Hong Kong'daki ünlü Victoria limanı, gece yarısında ses ve ışık gösterisine **sahne oldu**.
19. Sırpların güvenliğinin sağlanması için bölgede Sırp kantonları kurulmasına karar verildiğini bildirdi. Endonezya, başkanını seçiyor Bugün yapılacak devlet başkanlığı seçimleri öncesinde, başkent Cakarta çeşitli gösterilere **sahne oldu**. Sukarnoputri karşıtı ve taraftarı binlerce kişi dün, ellerinde pankartlarla yollara döküldü. Endonezya'da bugün yapılacak devlet başkanı seçiminden önce, bu görev için en şanslı isim Megawati
20. Atatürk'ün son günlerini geçirdiği Dolmabahçe'de hayata gözlerini yummasıyla, genç cumhuriyet 83 yıllık tarihinde bir daha benzerini yaşayamayacağı türde bir ebedi uğurlamaya **sahne oldu**.
21. Türk Telekom fuaye alanı bu etkinlik süresince fuarın en eğlenceli görüntülerine **sahne oldu**.
22. Özel hayatı nedeniyle zor günler geçiren İtalya Başbakanı Berlusconi'nin de katıldığı enerji

20. 1980'li yıllar İran'daki İslamcı kanadın sık sık Atatürk'e çatan konuşmalar yapmasına **sahne oldu**.
21. C Grubu'ndaki bu 90 dakika hem Avrupa'nın 2 devini karşı karşıya getirdi, hem de Bayern Münih ve Alman futbolunun efsane ismi Matthaus'un vedasına **sahne oldu**.
22. Kurultay ilk gününde sandalyelerin havada uçuşmasına **sahne oldu**; iki ayrı parti tek çatı altında toplanmış gibi bir izlenim ortaya çıktı.
23. hizmetine verilirken, personel servisi olarak da kullanılıyor. Aracın bakım onarım ve yakıt giderleri ise belediye hesabından karşılanıyor. Sultanahmet Meydanı Ramazan ayı boyunca ilginç uygulamalara **sahne oldu**. Burada konuştuğumuz esnaf, meydanda belirlenen markaların dışında ayran, kolalı içecek, su, şeker ve sucuğun kullanılmasının yasaklandığını söyledi. 10 milyar dolar için üç yasa gerekiyor Devlet
24. Dink cinayetini takip eden dönem çok yadırgatıcı bir dizi tutuma **sahne oldu**, olmakta.
25. TİP bu tarihsel buluşmanın örgütsel mekanı olarak da değer kazanıyordu. Geçici oldu... Sonraki 10 yıllık periyod, tersine Kürt ve Türk solunun birbirlerinden ayrışma trendine **sahne oldu**. Bu değişimin nedenleri tartışılmaya değerdir. Büyük buluşmanın solu karakterize eden bir ögesinin de "kemalist" yanlar olduğu, daha ilk bakışta farkedilebilir. Gerçekten dönemin TİP'i içinde barındırdığı
26. günü yeni bir karından su alma operasyonu kapıya dayandı. Doktorları toplu olarak muayene ettiler ve ponksiyona karar verdiler. Ancak bu operasyon da doktorların tartışmasına **sahne oldu**. Suyu alacak olan cerrah, M. Kemal Öke'ydi. Tartışma anestezi meselesinden çıktı. Dr. İrdelp, tedavi eden hekim olarak karaciğer yetersizliğinden ötürü hastanın herhangi bir zehirli maddeye
27. Milli Eğitim Bakanlığı, isteyen vatandaşların özel din seminerleri açabileceğini öngören bir kararname yayınladı. 2 Aralık 1947: CHP 7. Kongresi, okullara

zirvesi üç liderin samimi görüntülerine **sahne oldu.**

23. 68 ve 78'liler için önemli bir yıl... 68'in 40, 78'in 30'uncu yıldönümü... Demek ki aradan kuşaklar geçmiş... 2008'in ilkbaharı, kuşaklararası yıldönümü açısından ilginç görüntülere **sahne oldu**. 1950'lerden 70'lere yakın geçmişi anlatan Hatırla Sevgili dizisinin de etkisiyle yeni kuşaklar, Deniz Gezmişleri tanıdı. Ankara'da 2008'in ilkbaharında 68-78 kuşağı geniş katılımlı bir toplantı öngördü.
24. Battery Uluslararası Hava Oyunları, nefes kesen görüntülere **sahne oldu**.
25. Başkent Kabil'de Celalabad yolu üzerinde bulunan Türk Görev Kuvvet Komutanlığı Doğan Kampı'nda düzenlenen yılbaşı kutlamaları renkli görüntülere **sahne oldu**.
26. Çeviri Servisi-ABD'de vizyona girdiği geçen ay ilk hafta 120 milyon dolar(yaklaşık 160 milyon YTL)hasılatla gişe rekoru kıran çizgi film "Şrek 3"ün önceki akşamki Londra galası renkli görüntülere **sahne oldu**.
27. Çin, Tayvan ve Hong Kong'da kutlanan Duanvu Bayramı renkli görüntülere **sahne oldu**.
28. <ses kalitesi okuma> 29 Ekim tören ve kutlamalarının İstanbul bölümü dikkate değer görüntülere **sahne oldu**.
29. Projenin gerçekleşmesiyle, dubalı sistemden ayaklı sisteme geçirilen Galata Köprüsü'nün yapımı sonrasında Unkapanı Köprüsü'ne kadar olan alan, bilimsel veriler doğrultusunda beklendiği gibi, neredeyse saatler içerisinde gözle izlenen olumlu gelişmelere **sahne oldu**.

din dersi konması tartışmalarına **sahne oldu**. "Bu tartışmalar sırasında Hamdullah Suphi Tanrıöver, sözleri arasında, Türkiye'ye hizmet etmiş büyük adamların türbelerinin açılması dileğini de ileri sürdü. İnkılâbın memlekete getirmiş olduklarını korumakla birlikte, 28. Milli Eğitim Bakanlığı'nın bütçesi de en yoğun tartışmalara **sahne oldu**. 29. hakkıyla ilgili 6. ve 7. maddeler ise komisyondan oy çokluğuyla geçti. Anadil oyçokluğuyla Anadilde yayın yasağını kaldırarak Kürtçe yayına olanak sağlayan 8. madde tartışmalara **sahne oldu.** MHP'liler bu düzenlemeye karşı çıkarken, SP ve AKP'liler ise düzenlemeyi "geç" olarak nitelendirdi. SP'li Erbaş, "Millet koyun satıp çanak aldı. Herkes onları izlemeye başladı. Onlar 30. Yasadışı İslami Hareket örgütü davasının temyiz duruşması, sanık İrfan Çağırıcı'nın avukatı Abdurrahman Sarıoğlu'nun laiklik karşıtı söylemlerine **sahne oldu**. 31. Andığım 1969 seçimlerine göre ara dönem özellikle Sovyetler Birliği ile kimi halk cumhuriyetleri arasında önce belli belirsiz, sonra suyun yüzüne çıkan anlaşmazlıkların sonuçlarına **sahne oldu**. 32. Küskün milletvekilleri ile onlara destek veren FP'nin Meclis'i çalıştırma kararı almalarından sonra, Meclis, taktik savaşlarına **sahne oldu**. 33. Birinci Menderes Hükümeti'nin göreve başlamasından bir ay sonra Dünya beklenmedik bir savaşa **sahne oldu**. 34. İspanya, 1936-1939 arası iç savaşa **sahne oldu**; 1975'e kadarsa General Franco'nun diktatörlüğünde yaşadı. 35. Türkiye Soğuk Savaş bittikten sonra yeni bir seçmen saflaşmasına **sahne oldu**. 36. her gün biraz daha Emzirirken yoksulluğu Sadece futbolda gülen, ülkem ağlar Kaybetmeye en çok tahammül ettiğimiz Zaman geçiyor Deneme tahtası		

gibi Yıllarca değişen rollere **sahne oldu** Bu ülke Gelen gideni arattı Bir kral gibi Gelen bir daha gitmedi aslında Siyasetçiler ağlattı, Şener Şen güldürdü İnadına sürdü Bu ikircikli yürüyüş Duyarsızlıktan çarpıldı 37. otomobilin satılmasından güç alan şirketlerin, 2001'e önemli stoklarla girmesinin rolü büyüktü. Kriz başlayınca, stoktaki otomobiller zararına satıldı. Dolayısıyla, 2001'de sektör yoğun bir fiyat rekabetine **sahne oldu**. Toyotasa Genel Müdürü Volkan Eren, 2002'de otomotiv sektörünün büyümesini beklemediklerini söylüyor. Ona göre, 2002'de bir önceki yıl gibi, 135 bin otomobil satılacak. Bu nedenle, pazara 38. dünya bir Türk bestecisinin tango tarzındaki eserlerini Batı formunda ilk bu şarkılarla tanıdı ve sevdi. Üniversitede "tribün" marşı Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ilginç bir protestoya **sahne oldu**. Üniversite içi ulaşımın ücretli yapılmasına tepki gösteren öğrenciler, İngiliz futbol takımı Liverpool'un taraftarlarını örnek aldı. Kale arkası tribününde toplanarak "You will never walk alone" yani 39. Arjantin, geçen yıl 30 kişinin ölümüyle sonuçlanan "sosyal patlama"nın yıldönümünde yine kitlesel protestolara **sahne oldu**. 40. Korku dolu günler geçirdi bu kent! Tanımsızlıkların ve belirsizliklerin yansıması gözyaşı oldu, haykırış oldu, öfke oldu, şiddet oldu, olağanüstü hal uygulamaları oldu; İstanbul, korku kökenli bir duygu patlamasına **sahne oldu**! 41. Kudüs ve Tel Aviv 25 Şubat sabahı birer saat arayla meydana gelen şiddetli patlamalara **sahne oldu**. 42. Pazartesi gecesi sakin bir şekilde başlayan gösteriler, bir grup protestocunun kamu televizyonu binasına gitmesi ile şiddet olaylarına **sahne oldu**. 43. Cuntaya isyanda 40 kurban veren semt, 1976 ilkbaharında parlamento dışı sol fraksiyon örgüt		

üyelerinin Atina Teknik Üniversitesi'ni işgal eylemlerinde de büyük olaylara **sahne oldu**. 44. Çünkü 30 yıl önce Kamboçya yaşanabilecek en korkunç olaylara **sahne oldu**. 45. alkışlar arasında ilan etti. Seçim mahkemelik oldu Gül için ilk oylamanın yapılacağı 27 Nisan günü, Türk siyasi tarihinde daha önce rastlanmamış bir dizi olaya **sahne oldu**. DYP ve ANAP'ın CHP'nin seçimi boykot kampanyasına katılmasıyla AKP'nin 366 oyda kalması sonucu, ilk kez bir cumhurbaşkanlığı seçimi mahkemelik oldu. CHP'nin Anayasa Mahkemesi'ne yaptığı iptal 46. O yokuş ki 6-7 Eylül olaylarında azınlıkların işlettiği dükkânları yağmalayanların öfke ve nefretine **sahne oldu**. 47. Afganistan tarih boyunca jeopolitik konumundan ötürü dış müdahalelere **sahne oldu**. 48. sistemi olarak gerçekleşme olanağı bulmuştu. Ekim Devrimi sonrasındaki bütün bir 20. yüzyıl dünyası, ideolojik, politik, ekonomik ve askeri, her alanda sosyalizmle kapitalizm arasındaki mücadeleye **sahne oldu**. Ekim Devrimi yalnızca gerçekleştiği topraklar üzerindeki değil, gelişmiş/kapitalist gelişmiş/kapitalist toplumlardaki ve geri kalmış ülkelerdeki bütün toplumsal mücadeleleri, oluşturduğu ideolojik hegemonya yoluyla etkileyici ve yönlendirici bir 49. olmak üzere toplam 20 katlı bankanın yerüstündeki ilk 6 katı tamamen kullanılamaz hale geldi. Binanın önü, daha önce Kuledibi ve Şişli'de yaşananları andıran manzaraya **sahne oldu**. Yaya ve araçlardaki kişilerden bazıları hayatını kaybetti, çok sayıda yaralı da can havliyle sağa sola koşuşturdu. Bankanın 400 metre çevresindeki alanda 15 araç tamamen tahrip 50. Toplumda doğa gibi kirlenme ilk günden bugüne değişik aşamalar içinde türlü kirliliklere **sahne oldu**.		

51. Bir süre sonra, Uçak Yolu Susurluk'u bir anda Türkiye'nin en ünlü ilçesi yapacak kazaya **sahne oldu**: 52. Class 1 Powerboat Dubai yarışı trajik bir kazaya **sahne oldu**. 53. 10 yıldır gündemde olan ama 11 Eylül sonrası hayata geçirilen Asya'da İşbirliği ve Güven Artırıcı Önlemler Konferansı'nın (AİGAÖK) ilki, Güney Asya'nın iki düşman kardeşinin kavgasına **sahne oldu**. 54. 20 ağustos 1912 tarihindeki kongre büyük kavgalara **sahne oldu**. 55. 96 yılı tutsaklar açısından yoğun saldırılara, sindirme politikalarına, toplu katliamlara **sahne oldu**. 56. Ancak 1221'de Moğalların işgali ile tarihinde görmediği bir katliama **sahne oldu**. 57. Yeryüzü nice olaylara, kanlara **sahne oldu**. 58. değil. Süt kokulu soluğumla tuttuğumdan daha tazecik bir hayatı ele geçirme hayallerinin peşinden koştum. Ancak dalağıma ağrı saplandı. Boğazım ve göğüs kafesim de hıçkırıklara **sahne oldu.** Şimdi uzak ve silik görüntülere bakmaktayım ve tek bir duygu bile oluşturamamaktayım." Anneden ayrılık gene masal diliyle anlatılır: "O benim aynamdı ve aynımdı. O benim 59. CHP'nin 23-24 Mayıs'ta yapılacak büyük kurultayı öncesi dün Ankara'da yapılan son büyük il kongresi, genel merkezle muhalif grupların kurultay öncesi hesaplaşmasına **sahne oldu**. 60. Arap Çölü'nden bildiriyorum: Hava yağmurlu! Geçen hafta Dubai'deydim. Ancak kış ortasında yaz tatili planım tutmadı. Arabistan'ın orta yeri görülmemiş bir yağmur ve kapalı havaya **sahne oldu**. Ne göz varmış sizde ama! Bravo sevgili okuyucularım! Beddualarınız tuttu! "Siz bu hafta sonu pencereden çamurlu sokaklara bakarken, beni 26 derece Dubai'de, havuz kenarında hayal		

61. Çünkü 5 yıldır damla düşmemiş Arap çölleri, hasetiniz sayesinde, üç gün boyunca sağanak yağmur ve bulutlu bir havaya **sahne oldu**. 62. program üzerinde durmak istiyorum. Konuşmamda dışlayacağım ikinci bir konu da bölgesel gelişme, ya da gelişmenin mekan boyutudur. 1980'li yıllarda Türkiye büyük çaplı nüfus hareketlerine **sahne oldu**. Nüfusun sadece artış miktarı değil, köyler, kentler ve bölgeler arasındaki göçler de geçmişte gözlemediğimiz boyutlara ulaştı. Dolayısiyle bir orta dönem gelişme programını, coğrafyası olmayan, "noktadan 63. kin duygularının yerleşmesine neden oldu. Bu kez de, bölgede hakimiyeti ele geçiren Arnavutlar Sırplara baskı uygulamaya başladılar. 1966-68 yılları arasında Kosova, Arnavutların protesto gösterilerine **sahne oldu**. Bu olayların ardından Arnavutları yatıştırmak için Anayasaya ek maddeler konuldu. Bu ek maddeler 1974 Anayasası ile resmiyet kazandı. 1974 Anayasası, Cumhuriyetlere "Yugoslavya Federasyonunun kurucu unsurları" 64. Maçın ilk yarısı; tutuk, sıkıcı ve isteksiz futbol görüntülerine **sahne oldu**. 65. Geride bıraktığımız yıl, küreselleşmenin aşırı boyutlara ulaşması nedeniyle, ucu tüm ülkelere dokunan ve dünya ekonomilerini kaçınılmaz biçimde sarsan bir "Asya gribine" **sahne oldu**. 66. yanlış olacaktır. Yan ürünleriyle, yani kurtarılmış mahalleler, yerel yönetim deneyleri, emekçi mahallelerinde komiteleşmelerle birlikte faşizme karşı direniş dönemi inisiyatifin karşı sınıfa adım adım geçişine **sahne oldu**. 1970'lerin sonlarında artık inisiyatif Türkiye'de krize gerekli müdahalenin ancak bir askeri darbeyle, bir karşı-devrimle yapılabileceğine kanaat getirmiş olan faşizmdedir. Misyonu artırılan kontr-gerilla yapılanmasıyla, MHP'siyle, Silahlı		

67. Meclis'in açılışının 87'nci yıl dönümü münasebetiyle özel gündemle toplanan Meclis, CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'ın cumhurbaşkanlığı seçimine yönelik sert ifadeleri sebebiyle gerginliğe **sahne oldu**. 68. İstanbul Olağan İl Kongresi iki adayın taraftarları arasında gerginliklere **sahne oldu**. 69. 7 Ocak 1946'dan 12 Temmuz 1947 Beyannamesine değin geçen bir buçuk yıllık süre DP ile iktidar partisi CHP arasında zaman zaman şiddetini artıran gerginliklere **sahne oldu**.		

“Sebep ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Ancak ihtiyaçtan fazla karbonhidrat lüzumsuz bir yağ tabakası halinde vücudumuzda kalır ve şişmanlamamıza **sebep olur**. 2. Avans İşlemleri: Bütçeden verilen avanslar, bütçe gideri olarak kaydedilmez ancak nakit çıkışına **sebep olur**. 3. Her iki durumda da su bu maddelerle karışmayacağı için aktığı yer boyunca yangının yayılmasına ve şiddetlenmesine **sebep olur**. 4. Yaşanan olumsuzluklar bu ağrının şiddetlenmesine **sebep olur**. 5. Marmara Denizi'ne akıtılan diğer artıklar yanında denize karışan sentetik deterjanlar aşırı plankton üremelerine **sebep olur**. 6. Bu tip bir rekabet olumsuz hislere sahip olmamıza ve insanlardan soğumamıza, aramıza bir duvar örmemize **sebep olur**. 7. Herhangi bir değişiklik bütün olarak ortaya çıkmadığı takdirde, eksik ve hatalı olacağından canlının zararınadır ve ölümüne **sebep olur**. 8. Karımın doğurabilmesi ancak onun ölümüne sebep olur. 9. Misafirler gittikten, eğlenceler bittikten sonra odasına çıkan genç kız çok sevdiği üzümlerden yemeye başlar fakat tam bu sırada sepetin içinden çıkan yılan, kızcağızı sokar ve ölümüne **sebep olur**. 10. Bu da deniz hayvanlarının ölmelerine **sebep olur**. 11. Genç bir insanın elini sallaması ve omuzlarını silkmesini, yaşıtları kayıtsızlık ve isteksizlik olarak algılarken, anne-babası veya öğretmenleri saygısızlık veya saldırganlık olarak algılarlarsa, bu onların öfkelenmelerine **sebep olur**.		1. iyi tanırsınız. Mesele fiziksel olarak tanışmanın da tanıştırılmanın da çok ötesindedir. O insan zaten sizinledir, fiziksel tanışmanız ancak iç birikiminizin daha yoğun olarak ortaya çıkmasına **sebep olur**. İşte, Arto da böyle bir insan. Kamil Erdem ile yapmış olduğum tatlı bir söyleşi sırasında bana söylemiş olduğu sözler aklıma geliyor. "Jazz uluslararası bir 2. karşılaşmayı kaybetmemiz dünyanın sonu olmaz" diyen Rumen teknik direktör "Futbolda her türlü sonuca hazırlıklı olmalıyız. Ancak Chelsea'ye yapacağımız bir sürpriz bütün dikkatleri üzerimize çekmemize **sebep olur**. Çünkü tüm futbolseverler büyük transferler yapan Chelsea'yi yakından tanıyor" şeklinde konuştu. Antrenmandan önce de futbolcularıyla bir toplantı yapan Luci, "Rakibimiz ünlü isimlerden kurulu ama bizim 3. Bunlar da amel defterine daha çok sevap ve iyiliğin yazılmasına **sebep olur**." 4. Bu da Uranüs'ün mavimsi-yeşilimsi bir ışık yaymasına **sebep olur**. 5. Metabolizma hızını artırdığından hücrelerimizi daha hızlı çalıştırıp yağların yakılmasına **sebep olur**. 6. astenosfer içerisinde erir ve burada yeni bir magma oluşturur. Süren olaylarla sıkışan magma, bulduğu zayıf zonlardan yukarılara çıkar. Bunların bir kısmı, kıta içi volkanizmaya **sebep olur**. Okyanus içinde gerçekleşen volkanizma ile de ada yayları meydana gelir. Kıta içinde meydana gelen volkanizma andezitik-granitik bileşimli, okyanus içinde meydana gelen volkanizma bazaltik bileşimli, kıta

12. Fakat %0.25'in üzerindeki kükürt oranları, grafitizasyonu engeller ve istenmeyen sertlikte bir yapı ortaya çıkmasına **sebep olur**.
13. Bu da gerek betonda gerekse çelikte birtakım ek gerilmelerin ortaya çıkmasına **sebep olur.**
14. Otuz kırka yakın fiş cümlesini kısa süreli hafızaya yüklemeye çalışmak gerçekten çok can sıkıcıdır ve okuldan soğutucu duyguların ortaya çıkmasına **sebep olur**.
15. hayata katılmaz, dışında kalır. Kalabalık sorgusuz sualsiz, hayata karışırken, o sorularının gerilimiyle hayatın kıyısında asılı kalır. Sorularının ardına düşer, bulduğu her cevap birçok yeni soruya **sebep olur**. Kalabalık seçici davranmazken, açgözlüler gibi hayatın hepsine atılırken, yazar seçici olur, anlamlı kıldığı bir hayatı seçer, onu çoğaltma mücadelesini verir. Şöyle diyebiliriz: Kalabalık hayatı
16. Bunun dışındaki tarafgirlikler her zaman din eğitimcisinin hem şahsı, hem de mesleği adına zararlı sonuçların ortaya çıkmasına **sebep olur**.
17. Yine deodorantlarda kullanılan kloral hidrat, ter bezlerini tıkayarak tabii durumun bozulmasına yol açar, tabii yağların dışarı çıkışını engeller, sonuçta sivilce ve siyah noktaların (komedon) ortaya çıkmasına **sebep olur**.
18. İşte bütün bu noktalardaki amaçların olumlu olması, yapıcı bir iletişim, olumsuz olması ise yıkıcı bir iletişimin ortaya çıkmasına **sebep olur**.
19. Azot ve fosforun ortamdaki fazlalığı bu aşın büyümeye ve bazı zehirlerin açığa çıkmasına **sebep olur**.
20. Bu da içeri az ışık girmesine ve konunun ufak hareketinde görüntünün bulanık çıkmasına s**ebep olur**.
21. Dr. Kerami, adrenalin tesirlerini özetle şöyle sıralıyor: "Adrenalin nabzı hızlandırır, kan damarlarını daraltı aşırı kan basıncına, aşırı ter ve tükrük salgısına **sebep olur,** kanda alyuvarların

7. Beyindeki nöronlar arası fizyolojik etkinleşme, bir uyarıcının birçok imgeyi uyandırmasına **sebep olur**.
8. Böyle bir davranış, birbirinizi daha iyi tanımanıza **sebep olur**.
9. harâreti, kızgınlık ve kavgayı getirir. Uykunun bölünmesi de öfkeyi artırır. 7 ve 8- Kocanın dostlarını ve çevresini gözet. Malını koru. Çünkü malın korunması güzel takdire **sebep olur**. Kocanın dostlarını ve çevresini gözetmesi bir kadının tedbirli ve uyanık oluşunun ifadesidir. 9 ve 10- Kocanın hiçbir sırrını açığa vurma. Hiçbir konuda onun emrine
10. mevzii stresler altında kırılmasına sebep olur. Tam tersine olarak, arzın diplerindeki yüksek sıcaklık ve basınç ise kayaların daha yavaş şekilde kademeli olarak gerilimleri sindirmelerine **sebep olur** ve neticede daha az geçirgen hale gelirler. Çatlaklar, mağmatik ve akışkan sıvıların hızlı dolaşımına ve geçişine müsade ederler. Meselâ, silikat mağma, metalleri taşıyan birkaç sıvıdan
11. koyu yeşil, alt yüzü grimsi-yeşildir ve çıplaktır, yaprak ayasının kenarları dilimli dişlidir. Yaprak sapı uzundur, yanlardan basılmış olduğundan, hafif bir rüzgârda bile ayanın sallanmasına **sebep olur.** Yaprak sapı izi daire dilimi şeklinde olup, üzerinde 3 adet iletim demeti izi vardır. Öncü ağaçlardır. Hızlı büyür, kuvvetli kök sürgünü yapar. Dere ve nehir
12. Sinir hücresinde fosfoinozitid kataboliz-masını başlatan olayın daha çok elektriksel olduğu düşünülür. Fosfoinozitid katabolizması iki önemli habercinin, inozitol 1,4,5, 1,4,5, 1,4,5, tri-fosfat ve diaçilgliserolün salgılanmasına **sebep olur**. IP3 hücre içinde depolanmış kalsiyumdan hücre içi serbest kalsiyumu artırarak kalsiyumu olaya

sayısını artırır, kanamayı durduran pıhtılaşmayı hızlandırır, ihtiyaç duyulduğunda bütün vücudu devamlı ve güçlü bir aktiviteye hazırlar ve sonunda bütün fonksiyonlar için vücudu normal durumuna (eski haline) getirir." 22. Bu ise, hayvanlar arasında var olan dengenin bozulmasına ve bazı hayvanların aşırı çoğalmasına **sebep olur**. 23. devamlı sigara içenlerde, midede gastrit ve ülser meydana gelir. Yine bir tek sigara ile, şahsın solunumu hızlanır. Kalp atış hızı artar, kalbin fazla çalışmasına **sebep olur**. Yine nikotinin tesiri ile, vücudun bütün damarları belli nisbette olmak üzere büzülür. Buna karşılık kalp aynı işi yapmak için zorlanır. Şahsın tansiyonu artar. Yukarıdaki neticelerden 24. Recai Bey buna çok karşı çıkarak, "Bu yeni bir çalkantıya **sebep olur**" dedi. 25. Bu da anarşi ve zulme **sebep olur**. 26. Akşam yemeğinin terki ihtiyarlama ve zayıflığa **sebep olur**" demiştir. 27. Gündem ve ilişkiler oluşturur, gerçekle bağların zayıflamasına **sebep olur**. 28. Help sendromu, karaciğer enzimlerinde yükselme, kan pıhtılaşmasında rol oynayan trombositlerde düşme ve kan hücrelerinde yıkıma **sebep olur**." dedi. 29. Yağ dışı dokuda yıkıma **sebep olur** ve sonuçta su ve nitrojen kaybına neden olur. 30. Ona gelecek en küçük bir zarar, İslâm dünyasındaki bütün kiliselerin yıkılmasına **sebep olur**" diyerek tehdit etmiştir. 31. Bu durum, uykunun ertelenmesine, stres hormonlarının ise yükselmesine **sebep olur**. 32. iç kontrol sistemi beş katlı bir piramit şeklinde düşünülebilir ve etkin bir iç kontrol sistemi birbirine geçmiş olan beş ayrı parçadan oluşur, iç kontrol sisteminde bu parçalardan birinin eksik olması sisteminin etkinliğini yitirmesine **sebep olur**.		dahil eder. Diaçilgliserol ise önemli bir membran protein kinazı olan protein ki naz 13. ile sakinleşebilir. Anneler de çocuklarının ağlamasına ve çıkardığı ses şekline göre ihtiyaçlarını hisseder. Bebeklerin acıkması, korkması, canının yanması esnasında çıkardığı sesler, annelerde farklı reaksiyonlara **sebep olur**. Kısacası anne-bebek arasında oluşan bu insiyaki rabıta, anne karnından hayata uzanan bir köprü vazifesi görür. Bebekler bu vesile ile aileyi, çevreyi ve hayatı tanırlar. Bu 14. Aksine iki hidrojen atomu aynı tarafta yer alarak molekülün bu kısmının pozitif yüklü oluşuna **sebep olur**. 15. Burada yavaş yavaş soğuyarak katılaşan magma malzemesi, zaman içerisinde ortadaki boşluğu doldurarak, okyanus tabanında yeni kayaçların oluşumuna **sebep olur**. 16. alçalmaya başlar. Nem içeriğinin büyük bir kısmını kaybettiğinden, hava tabakası kurudur. Alçalırken ısınmaya başlar ve dağın bu tarafında daha da kuru bir ortam oluşmasına **sebep olur**. Çöllerin çoğu (kuzey ve güneyde) 15 ve 35. enlemler arasında yer alır. Güneşin ışınları ekvatorda dünyaya dik bir şekilde gelir. Bu ışınlarla ısınan hava yükselmeye 17. ayırmaktadır. Hemşire de doktor gibi, hastaya karşı ikinci derecede bir sorumluluğa sahiptir. Tıbbi bilgiye yakınlığı, hastaya davranış tarzı, statü ve rolde iş biri yaratmaya **sebep olur**. Ilıca halkının doktora olan statü-rolü hemşireden daha fazladır. Başka bir deyimle hasta hemşireden çok doktora yakınlık duyar. Burada, doktorun nihai karar veren, teşhis koyan 18. Ağaç kelimesi, farklı mesleklerden kişilerde farklı hayallerin oluşmasına **sebep olur**.

33. Gücün küçük amaçları hedef almak, toplumun dinamizmini yitirmesine **sebep olur**. 34. Boy kısalığına, kemiklerin uzama kapasitesindeki bozukluk ve büyüme hormonundaki yetersizlik **sebep olur**. 35. Bu işlem, enfeksiyona neden olabilecek bakteri ve mikroorganizmaların, vajinanın içine yerleşmesine **sebep olur** ve çok tehlikelidir. 36. Çocukta meydana gelen bu tikler gündelik yaşamda sıkıntı yaşamalarına **sebep olur**. 37. Siyasi gücün adil bir siyasi katılımdan çok siyasi sistem içindeki manipülasyonlarla belirlenmekte olduğunu gören bireylerin seçim mekanizmasının meşruiyyetine olan inançlarını kaybetmesi gerçek bir siyasi katılımın değil zahiri bir demokrasi oyununun oynanmakta olduğu kanaatinin yayılmasına **sebep olur**. 38. Her iki durum güçsüz kalmanıza, reflekslerinizin yavaşlamasına **sebep olur**. 39. tutulur. Kullanıcı ekranda ilk görebileceği herhangi bir ilgi çekici bulamazsa (başlık, şekil, direktif v.b.) aramaya devam eder ilgisi dağılır. Bu da görsel hareketin yavaşlamasına **sebep olur**. Paragraflarda okumayı kolaylaştırıcı satır aralıklarına yer verilmelidir. Ekranın çok fazla kalabalık olmasının okuyucu üzerinde olumsuz etkisi olduğu belirtilmişti. Ekrandaki sıkışıklık ve düzensizlik ve paragraflarda okumayı 40. Böylesi bir durum sürücünün kendini kontrol edememesi sonucu bildiklerini yanlış yapmasına **sebep olur**. 41. Bu güven bazen kendisini suçlamak isteyenlere fırsat verecek düşüncesizlikler yapmasına **sebep olur**. 42. Aksial vantilatörlerin elektrik motoru kanal içinde bulunduğundan, sıcak ve nemli hava motorun çabuk bozulmasına veya yanmasına **sebep olur**. 43. * Izgarada balık yaparken, ateşin alevli olması, balığın kurumasına ve yanmasına **sebep olur**.		

44. Kalsiyumun bazik karakterli topraklarda (kurak bölge topraklarında) aşırı artması, zamanla toprağın organik maddelerce azalmasına ve toprağın verimsizleşmesine **sebep olur**. 45. planladığı bir anda her yönden bağımlı olduğu ABD' den, Başkanı Johnson'dan onur kırıcı bir "ültimatom" alarak şoka girer. Bu olay Türkiye'nin bazı gerçeklerin farkına varmasına **sebep olur**. Ancak asıl Kıbrıs Barış Harekatı'ndan sonra aklı başına gelir. Kıbrıs'a yaptığı askeri müdahaleden sonra uğradığı ABD kaynaklı silah ambargosu karşısında Türkiye, Ticaret ve Kültür 46. * Gırtlak ve nefes borusunda iltihaplanmalara ve ses tellerinin zarara uğramasına **sebep olur**, 47. 2- Keyif kaçırır, uykusuzluğa **sebep olur**. 48. Bu da onun birçok yöne birden gitmeyi istemesine, yeniliklerden hoşlanmasına, çabuk bıkıp usanmasına **sebep olur**. 49. İletişim kampanyasının ölçümlenebilir amaçlarını ortaya koyarken atılacak ilk adım, kurumun ya da kuruluşun iş amaçlarını anlamaktır, iş amaçlarının anlaşılamaması yapılacak halkla ilişkiler etkinliklerinin amacına ulaşamamasına **sebep olur**. 50. Yumurta çalanların boğazını gıdıklayarak hıçkırığa tutulmalarına **sebep olur**.) 51. Bu, beyin sapında bulunan kardiyopulmoner merkezleri riske sokar ve ölüm tehlikesine **sebep olur**. 52. Bu durum gelişmekte olan ülkenin her türlü maddeye aç olan insanın da daha büyük zihinsel tahribatlara **sebep olur**. 53. Polimerizasyon büzülmesi rezin veya rezin ara yüzlerinde stres oluşturur, bu da marjinal sızıntılara **sebep olur**. 54. Ancak yayın bizi fırlatması sırasında yerçekimi kuvvetinden dolayı oluşacak tepki kuvveti, kalbimizin sıkışmasına **sebep olur** ve uzay yolculuğumuz başlamadan ölümle sonuçlanmış olur.		

55. Aslında bu kadar bağımsızlık eğilimi sorumluluk yükleyen türden ilişkilerde sıkıntıya **sebep olur**. 56. Maneviyatçı muhafazakar hükümetlerin bile hayır diyemiyeceği bir gelir kapısı olması, masum mümin devlet adamlarının öbür tarafta bir cehennem ızdırabına doğru sürüklenmelerine **sebep olur**. 57. demektir ki, bütün semavi dinler, insandaki kötü ve çirkini öldürmenin değil, dizginlemenin peşindedirler. Kötü kuvvetlerin öldürülmesi, elektriğin negatif kutbunun yok edilmesi gibi, ışığın sönmesine **sebep olur.** Olumlu, olumsuzla yaşayabilir. Bu bir kâinat kanunudur, İslam tasavvufunun istisnasız bütün ekollerinde, insandaki şehvet ve nefs eğilimlerinin öldürülmesi yerine onların dizginlenmesinin esas olması, bu gereğe 58. Topraklarda rotasyon uygulamadan devamlı aynı tür bitkilerin yetiştirilmesi, toprakların tek taraflı sömürtülmesine **sebep olur**. 59. Sınırsızca inanmak ve inandığını taşkınca yapmak, Yay'ın abartıcılık ve ölçüsüzlükle suçlanmasına **sebep olur**. 60. Bizim gibi ayaktakımı ile sizin gibi beyler arasında bir duygu alışverişi olamaz.” Liza’nın sergilediği bu tutum Higgins’in öfkelenmesine ve onu nankörlükle suçlamasına **sebep olur**: “bin bir güçlükle edindiğim bilgileri, senin gibi kalpsiz bir sokak sürtüğüne harcadığım, seni evime, ocağıma soktuğum için Allah asıl beni kahretsin.” Kendi açılarından ikisi de haklıdır. 61. Emin olmadan bir konuda yorum yapmak "Ben biliyordum." demek eşinizin sizden soğumasına **sebep olur**. 62. Bu hikâyede olduğu gibi eksik noktalarımızı bilmemek hem gücümüzü azaltır hem de o şoför gibi sinirlenmemize **sebep olur**. 63. ne kadar az gereksiniminiz olursa o kadar çok yol devamlılığınız oluyor. Bunun haricinde lastik havalarının hiç bir zaman düşük olmaması gerekiyor.		

Fazla benzin sarfiyatına **sebep olur**." Aykırı kardeşler politika yoldaşı Aslen Artvin'in Yusufeli İlçesi'nden olan Livanelioğlu ailesinin büyük dedeleri Ömer Efendi 93 Harbi'nde Artvin'in Ermeni ve Rus işgaline uğraması üzerine Erzurum'a* 64. Ekonomik kalkınmaya ve dolayısiyle ülkenin refahına harcanacak imkânlar, atıl vaziyette bekleyecek askeri güce harcanır ki; bu ülkenin giderek ekonomik çıkmazlara saplanmasına **sebep olur**. 65. Grip ise çok kolay bir şekilde insandan insana geçer ve salgınlara **sebep olur**. 66. El ve ayakların kesilmesi ile neticelenebilir, sakatlığa **sebep olur**. 67. Bazı ısırgan türleri ise ölüme kadar götüren iltihabi reaksiyonlara **sebep olur**. 68. Ne o insan her alkol aldığında aynı insan olur, ne de aynı alkol başka bir bedene girdiğinde aynı reaksiyona **sebep olur**. 69. hücreler arası madde arasındaki dinamik ilişkilerin yara kapanmasının can damarlarını meydana getirdiğini teyid etmektedir. Deri üzerindeki bir yaralanma önce o bölgedeki kanayan damarlarda pıhtılaşmaya **sebep olur**. Hücreler arası maddenin görevi, bu pıhtıyı çevre dokuya sabitleştirmenin fevkindedir. Yaralanmaya cevap olarak hücreler arası madde kendisine bağlamış haldeki büyüme maddelerini salar ve o bölgedeki 70. 10-15 kezi bulur. Değişim miktarı arttığında hızın artmasına gerek yoktur. Hava değişim miktarı ile beraber hava hızının artması mantarların üzerinde kuruma meydana getirir. Pullanmaya **sebep olur**. Bu bir yetiştirme kusuru olup "timsah hastalığı" olarak adlandırılır. Sıcaklık azaldıkça hızda yine bir değişim olmadan, saatlik hava değişim miktarı azaltılır ve 4-6 keze indirilir 71. Kendisini değerli görmeyen çocuk yaşadığı aile, çevre, okul ve toplum içinde problemlere **sebep olur**.		

72. HIV enfeksiyonu nadiren enflamatuar demiyelinizan polinöropatilere **sebep olur**, enflamatuar demiyelinizan polinöropatiler iki farklı klinik formda ortaya çıkarlar: 73. Bunlardan birincisi kalın kabuklu olup dışkı ile dışarı atılır, ikincisi ise ince kabuklu olup bağırsakta açılır ve serbest hale gelen sporozoitler otoenfeksiyona **sebep olur** (62). 74. Halbuki mutasyonlar ancak orijinal yaratılmış bir canlıda eksikliğe ve kusurlu organlara **sebep olur**. 75. Diğer yandan bu işe yeni başlayan kişilerin komposttaki amonyak çıkışını iyi tespit edemeyerek, kompostu olgunlaştı sanarak, kimyasal pastörizasyon yaparak kullanmaları halinde, kompostta kalan fazla amonyak, mantar üretimi için zararlı olan mürekkep mantarı oluşmasına **sebep olur**. 76. yapışmaması için, yumurtaları kırmadan önce yağa bir tutam tuz atılır. Daha sonra yumurtaları kırılır. Yumurtanın tuzu piştikten sonra atılır. Pişmeden atılırsa, beyaz lekeler oluşmasına **sebep olur**. Omlet yapmak için yumurtanın beyazı ile sarısı ayrılır ve önce beyazı çırpılır. Sonra sarısı delinip beyazlara karıştırılarak köpürünceye kadar tekrar çırpılır. İçine tuz, karabiber, maydanoz 77. Tümör hücrelerinden açığa çıkan proteas'lar gibi mikrovasküler transudatif faktörler beyin kan bariyerinde zayıflamaya yol açar ve aynı zamanda vazojenik tipte ödemin oluşmasına **sebep olur**. 78. Bu ise, gelen sinyal eğer zayıflamışsa yükseltmenin yetersiz olmasına ya da sinyal güçlenmişse sinyal çıkışının istenenden daha yüksek olmasına **sebep olur**. 79. Bu faktörler; azalan çürüme ve asidik ortamdan besin alımının zorlaşması ve sulak alanların ve asidik toprakların besin bakımından fakir olmasına **sebep olur**.		

80. Çünkü polisin hedefleri ve alınan sonuçlarla ilgili olarak halk ile diyalogun olmaması, polisin statüsünün bir anlamda yok olmasına **sebep olur** 81. Burada yapılacak hata diğerlerinin de hatalı olmasına **sebep olur**. 82. ayrılmış durumdadır. Ancak soğanı kestiğimizde bir araya gelmiş olurlar. Bu sırada açığa çıkan çok az miktardaki sülfürik asit gazı gözümüzü yakar ve gözlerimizin yaşarmasına **sebep olur**. Bunu engellemek için soğanı akan bir musluk altında kesebiliriz. Böylece sülfürik asidi gözümüzü yakmadan suyla uzaklaştırmış oluruz. Ayrıca soğanı kestiğimiz yere, koyacağımız bir limon dilimi		

“Sözkonusu ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. henüz devrimci bir siyasal özne tarafından temellük edilmeyen ögelerinin bu öznenin öncülük etmediği fakat kapsandığı bir süreçte elde edileceği varsayılmaktadır. Bu varsayımın geçerliliği ÖDP **sözkonusu olduğunda** oldukça tartışmalıdır. ÖDP'nin sol ideoloji adına barındırdığı, geri ve sağ tortuların bulandırdığı bir amalgam olmaktan ibarettir. Bunun sol bir yükselişin mayasını oluşturması bir yana, çözücü 2. Yunanistan'a rağmen Makedonya'yı tanıyan AB, Türkiye'ye mali yardım **sözkonusu olduğunda** Yunan vetosunun ardına saklanmayı tercih etti. 3. İş hayatında maddi riskler ve kaybedilecek geçici değerler (kadın, mal, para, vs.) **sözkonusu olduğunda** olayların ince ayrıntısına girilmesi kadar doğal bir şey olamaz mutlaka. 4. Ama bunlardan başlıcasına, özellikle Batılı demokratik ülkeler **sözkonusu olduğunda** "devlet" ile "terörizm"in birlikte evetlenemeyeceği savına karşı çıkarak "devlet terörü" tamlaması aracılığıyla sıralanmış kümelerin ikilliğinde bir düzen değişikliği öneriyor gibi görünenler "söylen"in yerine "gerçekliği" geçirmekle dil oyununun işleyiş kurallarında bile bir değişikliğin yolunu açmış oluyorlar mı? 5. Yani uluslar eşit görülmüyordu, "eşitlik, kardeşlik, özgürlük" ilkeleri sadece "uygar" uluslar **sözkonusu olduğunda** gündeme getiriliyordu. 6. Bir zamanlar, kendi ülkelerinde "demokrasi" adına Komünist partilere izin veren A.B.D. ve Batılı devletlerin, aynı parti Türkiye'de **sözkonusu olduğunda**, yöneticilerimizi "öcü geliyor" diye korkutup, adı geçen partiyi kapattırmaları, demokrasi adına tam bir çifte standarttı.	1. olmaya başlayan 1950'li yılların Paris'ini birbirlerine gönderme yaparak ele almıştı. Çokluklar 1997 yılının Temmuz ayı başında üçüncüsü gerçekleştirilen Genç Etkinlikler bağlamında; gençlerin sanat üretimleri **sözkonusu olduğunda**, moda bir terim olan postmodernizmin gerçek ve sahteyi ayrılmaz kılışını gözümüzün önüne getirdiğimizde, diyalektik sentezlerden çok "çoklukların" genç sanatı belirlediğini söyleyebileceğiz: Çokluklar diyalektik sentezlerin dışındadır. 2. oranlarını ve test prosedürlerini ortaya koymaktadır. Bir ülke bu oranların altında değil de üstünde bir limit koyarsa, bunun DTÖ'ye taşınma ihtimali pek yoktur. Tersi **sözkonusu olduğunda** ise DTÖ'ye başvurulabilir. Hızlı Yayım ve Kolay Ulaşılabilirlik TBT'nin teknik düzenlemelerle ilgili hükümlerinde olduğu gibi, SPS önlemleri de üyelerin kolayca ulaşabileceği şekilde yayımlanmalıdır. "Üyeler Kabul 3. ne zaman dışı bir "Osmanlı Devlet geleneği"nin geleneği"nin temsilcisi olarak, ne de "ilerici/devrimci" "ilerici/devrimci" niteliği kendi doğasında yatan sınıflar üzeri bir güç olarak tanımlanabilir. **Sözkonusu olan** Osmanlı İmparatorluğu'nun kapitalist dünya ekonomisiyle özgül eklemlenme tarzının belirlediği somut tarihsel/toplumsal tarihsel/toplumsal dinamik içinde eylemi sınıfsal olarak belirlenen ve giderek yeni bir sınıfsal içerik kazanan	1. Çünkü yemek **sözkonusu olduğunda** nasıl damak zevki sahibi olunabiliyorsa, iyi şiir sözkonusu olduğunda da gönül zevki sahibi olunmalıydı; buna dimağın zevki de denebilirdi. 2. Fakat yine de her anlaşmada olduğu gibi belli bir uyum süreci, özellikle gelişmekte olan ülkeler **sözkonusu olduğunda** yaşanmaktadır. 3. Oysa umut **sözkonusu olduğunda** çok daha geniş bir alana yönelik beklenti kastedilmektedir. 4. kullandığımız bir ifadeyle kendi boşluğunu yaratma süreçleri birlikte ele alınmalıdır. Öznenin bu dönemdeki kurguları kaçınılmaz olarak daha kalın çizgiler taşır. Daha doğrusu, sosyalist özne **sözkonusu olduğunda** evrenselin soyutlanmış ağırlığı bu dönemde bir miktar daha fazla hissedilir. Aslında bu durum, teorinin nasıl olup da bir ilk çıkış dönemi mesaisi olarak görülebildiğinin kısmi 5. Tek frekanslı yutma **sözkonusu olduğunda** ince tabakalardan oluşmuş ekranlayıcılar kullanılır. 6. uygulamayı başaramamış değildir; zira daha iktidara gelmeden, "devleti kurtarmak" adına bu projeden vazgeçmiştir. Dolayısıyla, CHP "devlet partisi" rolünü yeniden üstlenmek zorunluluğunu hissetmiştir. Devrimci Yol **sözkonusu olduğunda** ise, anti-faşist muhalefet dalgası hem harekete temel dinamiğini vermiş ve hem de hareketi sınırlamıştır. Kısa bir zaman diliminde hızla büyüyen genç bir hareket olarak, tırmanan 7. Çünkü yemek sözkonusu olduğunda nasıl damak zevki sahibi olunabiliyorsa, iyi şiir **sözkonusu olduğunda** da gönül zevki sahibi olunmalıydı; buna dimağın zevki de denebilirdi.

7. Bu olgu, herhangi bir devlet kurumunda, diyelim ki Bayındırlık Bakanlığı'nda olsa, bir yere kadar "geniş" ve "ölçülü tepkili" olabilirsiniz; ama bu olgu, canımızı, malımızı, namusumuzu, özgürlüğümüzü, güvenliğimizi, kamu düzenimizi teslim ile emanet ettiğimiz Emniyet Teşkilatı'nda **sözkonusu olduğunda**, en azından ülke aydınları olarak "kıyametleri koparmamız" gerekmiyor mu?!.
8. Ayrıca demokrasiye doğrudan yönelik şiddet içeren tehditler **sözkonusu olduğunda** demokratik devletin kendini koruyacak iç düzenlemeleri anayasa ve yasalarla belirlidir.
9. Kürt sorunu **sözkonusu olduğunda** Doğu'nun pervasızlığı nedense biraz daha acayip bir hal alıyor.
10. Kamuya açıklanan bilgiler ışığında, başlangıçta iyi performans sergileyen bir sigorta şirketinin kötü performans sergilemesi **sözkonusu olduğunda**, taşınabilirlik ilkesi çerçevesinde, çalışan birikimini kendisine daha fazla güven veren başka bir şirkete aktarabilmelidir.
11. Toplumsal ve siyasi mücadeleler tarihi **sözkonusu olduğunda** cezaevlerinin özel bir konumundan söz edilebilir.
12. Müslümanlar **sözkonusu olduğunda**, bir türlü karar almak istemeyen, arada bir aldığı bazı olumlu kararları da sürekli askıda bekleten BM, iş Irak'ı bombalamaya gelince elini nasıl da çabuk tutmuştu!
13. aşağıladılar. Batılı sömürgeciler, sömürme amacıyla istila ettikleri toplumlara orjinal bir mikrop aşıladılar. Bu mikrop, Amerika'da Kızılderililere verilen battaniyelerdeki kızamık mikrobu kadar bulaşıcıydı. Hele kültür **sözkonusu olduğunda** bir o kadar da öldürücüydü. Bu mikrobun adı; batılı ticaret anlayışı ve para ekonomisiydi. Pazar ideolojisinin yüzyılımızın yoksulları üzerindeki etkisi, geçmiş yüzyıllarda devlet kilisesinin yaptığı
14. Özelde ideolojik mücadele **sözkonusu olduğunda** siyasetin önceliğine ve ideolojik değişmenin

8. Oysa, genellenmiş beklenti olumlu ve olumsuz olabiliyoıken umut **sözkonusu olduğunda** dana çok olumlu bir genellenmiş beklentiden sözedilmektedir.
9. Örneğin, teknoloji transferi **sözkonusu olduğunda** DYSY en cazip dış finansman tekniği iken, altyapı yatırımlarının finansmanında uygun mali koşulları ile resmi geleneksel finansmanlar ön plana çıkmaktadır.
10. Ülkemizi temsil **sözkonusu olduğunda**, ne otuz üniversiteyi dolduran bilim adamlarımız, ne de akım derken bokum diyen politikacılarımız başta gelir.
11. Ancak öncelik ve üstünlüğün temellendirilmesi **sözkonusu olduğunda**, artık tabii hukuk teorileriyle aynı yolda yürümek mümkün olmaz.
12. Tekler, tek-olanlar **sözkonusu olduğunda**, ontolojik özdeşlik ile mantıksal özdeşliği ayırmanın olanağı yoktur.
13. Yakın tarih **sözkonusu olduğunda**, üzerinde en çok konuşulan, özel pratikler geliştirilen mücadele zeminlerinden biri cezaevleridir.
14. Ama doğru bir kullanım mıdır bu? Sorun sadece psikanalitik yaklaşımın meşruluğuyla veya Şen' in yapıtına uygunluğuyla sınırlı değil: Plastik sanatlar **sözkonusu olduğunda** imge kavramı kullanılabilir mi? ilk bakışta gereksiz görünecek bu soru: İmge, en basit anlamıyla görünüş demektir; görsel bir kavramdır, görünen bir varlığı belirtir; öyleyse Şen'inki de içinde her türlü resim için kullanılabilir.
15. İmge ile kavram arasındaki fark, özellikle genel kavramlar **sözkonusu olduğunda** daha belirginleşir.
16. Postmodern bakış açısı, Hakikat ve Vahdet gibi temel parametlerden meta-söylem ve totaliter paradigma çıktığı varsayımına dayandığından -ki bu bütün paradigmalar için **sözkonusu**

nesnelliğine ilişkin teorik çıkış noktalan bugünün Türkiyesi'ne bakarken fazlasıyla önem taşıyor. 15. 7. Ayrıca, kaynak ve erek kültür arasında koşut kurumlar/sorunlar **sözkonusu olduğunda**, çevirmen tercihini erek dizge lehine yapıyordu. 16. Aykırı durumlar, örneğin "devlet terörü" diye adlandırılan, bir devletin başka devletlere ya da devlet çekirdeklerine, kimileyin de kendi yurttaşlarına yönelik eylemleri **sözkonusu olduğunda**, buradaki "terör"ün tanınması önerisi, eylemci devletin "devlet olarak tanınmaması," en azından yürürlükteki yönetim biçiminin yasallığının onaylanmaması gibi bir anlam taşımaya başlar. 17. Bu kararlarda yaldızı alınan "hukuk devleti", başka bir bağlamda, anayasada cumhuriyetin temel nitelikleri arasında sayılan "sosyal devlet" **sözkonusu olduğunda**, bu ilkeyi nispileştirilmek için yeniden parlatılıyor. 18. Yüzlerce yıldır birbiriyle dövüşerek sınırlı kaynaktan elde etmeye uğraşmış, avlanıp eve et getirmiş, o etin ve ailesinin bulunduğu mağarayı korumuş erkek cinsi, tuttuğu takım veya işte elde ettiği pozisyon **sözkonusu olduğunda** benzer saldırganlıklar gösterir! 19. Türkiye'de her alanda olduğu gibi deprem **sözkonusu olduğunda** da çok başlılık hakimdi. 20. Demokrasi özgürlük ve eşitlik gibi kavramların ancak "merkeze" ya da belirli bir mensubiyete özgülenmesi, başka coğrafyalar ve aidiyetler **sözkonusu olduğunda** ise halının altına süpürülmesi ciddi bir ikiyüzlülüktür. 21. - Yani bu noktada tabii ki çıkarları **sözkonusu olan** insanlar büyük direnişler sergileyeceklerdir, anlamsız, cüce direnişler. 22. Yapılacak bir sürü iş var çünkü, birileri bunları yapmalı, ama kendileri de yapmak istemiyor, çünkü **sözkonusu olan** hizmet işi.		**olduğunda** külliyen yanlış bir algılamadır- gerçekliklerin her birini kendi içinde mutlaklaştırıp her bir paradigmanın diğerine indirgenemiyeceğini ve paradigmalar arasında hiçbir mukayesenin yapılamıyacağını farz eder; bunun sonucunda gerçekliklerin sayısını sonsuza kadar kendi temel yapı taşlarına ayırıp zorunlu indirgemelere gittiğinden, farkında olsun olmasın Vahdet'i kesrete dönüştürür. 17. Ona göre, anlamanın ontolojik bir yönü vardır.14 Gadamer'in amacı, bilgiyi, özel durumla ilgili öznel etkilerden arındırmak için tasarlanmış kurallar kümesi olarak adlandırdığı yöntem düşüncesini, insanbilimleri **sözkonusu olduğunda**, yadsıyıp yöntemli bir bilimin sınırlarını çizmektir. 18. Varoluş, ölüm, gitmek, birey ve hazlar **sözkonusu olduğunda** felsefe alanına da giriliyor demektir. 19. Daha yüksek hayvanlar **sözkonusu olduğunda** bunların çok güç sorunları çözmeye yetenekli oldukları ve çözümlere yalnızca düzeneksel (mekanik) bir şekilde, sınama ve yanılma ile varmadıkları ortaya çıkmıştır. 20. Yapılan varyans analizi sonucunda 1 nr'lük toprak hacmi **sözkonusu olduğunda** yukarıda adı geçen farkların büyük ölçüde ortadan kalktığı görülmektedir. 21. Orada başka birşeyler kastediliyor belki, ama "yaz yağmuru" benzetmesinin Ahmet Güntan **sözkonusu olduğunda** başka açılımları da var. 22. - Türkiye'de 1993-94 yıllarında GSM **sözkonusu olduğunda,** Ericsson'un oldukça aktif bir rolü olmuş ve ilk mobil telefonların getirilmesinde de önemli bir rol oynamış. 23. Özellikle önemli yatırım ve girişimler **sözkonusu olduğunda** dış kaynaklara açılmak, bir başka

23. Ancak sonuçta **sözkonusu olan**, süregelen maddi ve metafizik anlam kalıplarını tasfiye ederek insanın doğayla ve kendi doğasıyla ilişkilerini kısıtlayan "uygarlaşma" sürecidir.
24. Özellikle devlet kudretini sınırlayan ve bundan dolayı esas itibariyle devlet tarafından ihlal edilebilen hukuk devleti, insan hakları gibi ilkeler **sözkonusu olduğunda,** bu çatışma ya da gerilim daha da belirgin hale gelir.
25. **Sözkonusu olan** "top"lar olunca emin olabiliriz, Bay Turnike de, Bay Türüt de, konuklar da (salonda bir eşcinselin olabileceğinden zaten vazgeçtik) eşcinseller tarafından da izleniyor olabileceklerini bir kez olsun kafalarından geçirmemişlerdir.
26. dinin egemen olmasını isterken kuşkusuz dinin sahibi olarak kendilerini görmektedirler. Dinin siyasal ve sosyal yaşama hakimiyeti, köktendincilerin de iktidara hakimiyeti anlamına gelmektedir. Ancak iktidar **sözkonusu olduğunda** cevaplanması gereken pekçok soru vardır. Köktendinci bir iktidarın çağdaş toplumun ihtiyaçları konusundaki çözümleri neler olacaktır? Akit Gazetesi yazarlarından Faruk Köse, "İslam Devleti Kurulamaz" başlıklı yazısında
27. da "her şeyi yazdı mı yazmadı mı" banalliğine sevgili okurlarından hiçbirinin takıldığını sanmıyorum. Böyle yazılar da araya iki anekdot sıkıştırmak adettendir ama Mina Hanım **sözkonusu olduğunda** anekdot seçmek sorunu başgösteriyor. Benim en sevdiklerimden biri, başkaları tarafından anlatılan bir hikaye, 27 Mayıs sabahı üniversiteye mahmuzlu çizmeler falan tam takım askerlik üniforması ile
28. Görüntüyü şu yazı tanımlıyor: "Çocuklar ev ortamını hak eder." Anlayacağınız iki genç adam birlikte yaşayan bir "çift", küçük kızla birlikte aile fotoğrafı tamamlanıyor. Yani **sözkonusu olan**, "hetero" değil de eşcinsel bir aile mutluluğu. Bu tür ilanlar kısa zaman öncesine kadar daha çok eşcinsellere yönelik marjinal yayın organlarında yer alıyordu. Hatta çoğu

deyişle yabancı sermaye aramak zorunda kalabilirler.
24. Bu, kavramın bir kavramlara ihtiyacı olmadığını gösterir, öbür yandan, varlık ve gerçeklik **sözkonusu olduğunda**, kavram ile kavranılan ayrı dururlar.
25. Yerel yönetimlerimizin yeniden düzenlenmesi ve geliştirilmesi **sözkonusu olduğunda** bu doğrultudaki çabaların, örneğin, günümüzde en rahatsız edici sorunların ortaya çıktığı metropol belediye yönetimlerinin veya yalnız İstanbul metropolünün sorunlarının çözümü amacı ile sınırlandırılması da eksik ve yanlış olacaktır.
26. Böyle bir sözcük ancak eşleme **sözkonusu olduğunda** belki doğrudan değil ama ağız hareketine uygun olarak ve Türkçede de doğal olan bir ifadeyle karşılanabilir.
27. Önceki yazımda tartıştığım üzere toplumsal düzey **sözkonusu olduğunda**, sosyalist ideoloji devrim öncesinde en fazla oluşum aşamasındadır.
28. Teknik düzenlemeler **sözkonusu olduğunda** bunların uygulaması da ayrı bir önem taşımaktadır.
29. Hatta duyum ve duygular, bunları duyumlamış ve yaşamamış olanlar için bile tanımlanabilirlik özelliğine sahip değillerdir, özellikle duygular **sözkonusu olduğunda**, bunların ancak betimlenebileceği ve sözler, renkler, sesler, şekiller yardımıyla ifadesinin bir dereceye kadar mümkün olabileceği söylenir ve sanat etkinliğinin kaynağının büyük ölçüde bu olduğu belirtilir.
30. Bizans döneminde doğum **sözkonusu olduğunda** yayınlarda genellikle Meryem'in, Vaftizci Yahya'nın ve İsa'nın doğumları anlatılır, tasvirlerdeki ikonografik ayrıntılar üzerinde durulur.
31. Dostluklar **sözkonusu olduğunda** zaman kavramı da öne çıkıverir hemen.

29. bunalım"larımız bunalım"larımız birden ne kadar gülünç göründü gözüme... Geçen gün AST'ın kasası Bülent benimle konuşmak istedi. Güner'in durumunu bana, dolayısıyla ailesine bildirmeyi görev saymış. **Sözkonusu olan** hep onun bir "şarkıcıya" gözleri kör oluncaya dek tutkusuymuş. Bu konularda "kızkardeşlerin" yapabilecekleri hiçbir şey yoktur, dedim, bitti. Keşke hiç koleraya yakalanmasaydılar Mustafa Sümer çocukları.
30. Oysa aynı Batı, Doğu **sözkonusu olduğunda** onu karşısına almayı yeğliyor.
31. Türki Cumhuriyetler **sözkonusu olduğunda**, bu cumhuriyetlere yönelik olarak alternatif bir ideolojik mücadele hedefiyle bu alana burjuvaziyle birlikte girme hedefini önlerine koyanlar olmuştur.
32. olmasıdır. Türki Cumhuriyetler sözkonusu olduğunda, bu cumhuriyetlere yönelik olarak alternatif bir ideolojik mücadele hedefiyle bu alana burjuvaziyle birlikte girme hedefini önlerine koyanlar olmuştur. Bosna-Hersek **sözkonusu olduğunda** kolay yoldan anti-amerikancı olmanın bir yolu bulunmuştur. Galiba, Türkiyeli solcusunun "bu halkın önünde bir an önce temize çıkmak" gibi bir derdi var. Birincisi bu suçluluk
33. Ancak, çevre sorunlarının ortaya çıkmasına yol açan dinamiklerin neler olduğu sorusunun yanıtlanması **sözkonusu olduğunda** olguya daha yakından bakılması gerekecektir.
34. Bu felaket beyanları -ki bunlar özelikle depremlerin önceden belirlenmesi araştırmaları **sözkonusu olduğunda** en fazla ortaya çıkıyor- üzerine bir şeyler yapılması konusu benim hep gündemimdeydi.
35. bitirmeye çalışması, üstelik elle tutulur hiçbir maksada hizmet etmeden bunu yapmasına kimse bir anlam veremezdi... Fakat bizde bu iş her zaman böyleydi. Ve Kaybedenler **sözkonusu olduğunda** daha da böyleydi... Fakat "Kaybedenler"in "Kaybedenler"in başarısı diğer başarılar gibi bir şey
32. Özellikle Yahudilik, Hıristiyanlık ve İslâm gibi "Kitaplı Dinler" **sözkonusu olduğunda**, birbirine bağlı üç yön bulmaktayız: İnançla ilgili hususlar, ibadetle ilgili hususlar, ahlâkla ilgili hususlar.
33. Görüldüğü gibi çeviri erek eğitim sisteminde okul değiştirme **sözkonusu olduğunda**, öğrenciye uygulanan yöntemi vurgulamaktadır.
34. Bedrettin Cömert sözkonusu olduğunda bu sorular merakımı kamçılıyorsa, bunun en belirgin nedeni onun özellikleriydi.
35. İçinde yaşadığımız coğrafya sözkonusu olduğunda da Che'nin yaşamı bize hep çekici gelmiştir, ona öykünmüşüzdür.
36. Che **sözkonusu olduğunda** içimizde hep yaşayan bir şeyler kıpırdar.
37. Yazınsal metne, tümcelerinin incelenip sınıflandırılması düzeyinde, yani, salt sözdizimi düzeyinde yaklaşmak onu oluşturan tümcelerin, metnin bütünü **sözkonusu olduğunda** kazanıp taşıdıkları ve okuyucu üzerinde yaratüklan yazınsal etkilerini büyük ölçüde kaybetmelerine neden olacakur.
38. 80-100 bin seçmenli dar bölgeler **sözkonusu olduğunda** bunların küçümsenmeyecek bir kısmında aynı etnik kökenlere sahip seçmenlerin çoğunluk oluşturacağı aşikardır.
39. Jel boşlukları, çimento jelinin yapısı içerisinde yer alan boşluklar olduklarından, çimento hamurunda yer alan boşluklar **sözkonusu olduğunda**, daha ziyade kapiler boşluklar anlaşılmaktadır.
40. Yani, bir önermeyi ele alırken, diğer bir deyişle Ock-hamlı William'ın yukarıda anlattığı üçüncü ve dördüncü anlamda bilgi sözkonusu oldu-ğunda, yani önermeleri bilme **sözkonusu olduğunda**, iki edim sözkonusudur: Bunlardan birisi kavrama edimi, diğeri de yargıda bulunma edimidir.

değildi... Ne bir edebiyat ödülü, ne bir tiraja dayalı patlama, ne rating, ne

36. aydınlar için değil, insani hasletlerini, hasretlerini unutmamış kamu için "tutuklanması" bile gerekebilir. Özgür ve özgün bir sesi ökselemek kolay değildir. Ama gerekli bir sestir **sözkonusu olan.** Komşu bir sese duyulan bir gereksinimdir. Bir kasette gözaltına alınan sesin, bizleri özgürleştirmesi güzel bir şey. Duyduk, kabul ettik ve sesimizin yanıbaşına koyduk Nazım'ın sesini...
37. Ama Menekşe **sözkonusu olduğunda** bu fikirleri aklıma getirmekten hoşlanmıyor, bir kenara itiyordum.
38. Öyle ki, günün birinde öğretmenler odasında, idare nezdinde veya öğrenciler arasında aleyhine bir durum **sözkonusu olduğunda**, kendinden önce başkaları onu savunabilmelidir.

41. Buradan sezgisel bilişle soyutlayıcı biliş **sözkonusu olduğunda**, aynı edim oluyormuş ve soyutlayıcı biliş sezgisel bilişten önce gerçekleşiyormuş gibi görünüyor.
42. Doğrudan bilmenin temeli: Ockhamlı William'a göre, yukarıda belirttiği birinci ve ikinci anlamda bilgi sözkonusu olduğunda, yani gerçek nesneleri bilme **sözkonusu ol-duğunda**, iki tür biliş yetisi ve buna uygun olarak da iki tür bilgi vardır.
43. Tabiki arkadaşlar bilgi **sözkonusu olduğunda** bana göre mutlaklığı bilginin mutlak olup olmaması diye bir şey sözkonusu değil.
44. Bankalar **sözkonusu olduğunda**, değinilmesi gereken bir diğer konu, Türkiye'de sanayi sermayesinin spekülatif sermayeye dönüşmesidir.
45. Globalistler, uluslararası sistemin dinamiklerini açıklamak **sözkonusu olduğunda** realist ve plüralistlerden daha çok oranda ekonomik faktörlerin önemini vurgularlar.
46. Taktik ve stratejik kararlar almak **sözkonusu olduğunda** birçok kurum, açıklama, onay ve yol gösterme konusunda IDC'ye başvuruyor.
47. Bağımsız adayların, milletvekili olabilmek için aday oldukları seçim çevresinde **sözkonusu olan** çevre barajını geçmeleri yeterlidir.
48. Şen'in yapıtıysa **sözkonusu olan**, bir adım ileride şu da söylenmeli: Bu resim sadece iç dünyanın ve kurulmasının temsilcisi değil, bu kuruluş sürecinin kendisidir: İç dünya orada oluşmuş, orada ağırlanmış ve korunmuştur.
49. **Sözkonusu olan** yeteneklerin göz göre göre hem heba olmasını önlemek hem de bu cevheri işlemek ve bu yetenekleri yoğurmak gerekiyor.
50. Türkiye'de **sözkonusu olan** ilişkiler, en çok merkezi yönetimden bir takım finansal yardımların alınması sırasında belirginleşir.
51. Özünde el emeğinden ziyade beyin emeğine ve esnekliğine dayalı bir tarz **Sözkonusu olan**.

		52. 3. Swap-taraflarının, **sözkonusu olan** faiz hesaplama temeline dayanarak ters yönde bir ilgiye sahip olmaları. 53. Ve -cümleyi tam hatırlamıyorum ama- aşağı yukarı şöyle bir şey diyordu: 'Erdem **sözkonusu olduğunda** kravatlılar bir kez daha köylülere üstün geldi.'" 54. almaktadır. Laikliğin, toplumsal, ekonomik, kültürel ve siyasal boyutları da bulunmaktadır. Siyasal boyutuyla laiklik, dini inançlar ile siyasetin birbirlerinden ayrılmaları olarak tanımlanmak gerekir. Bu çerçevede **sözkonusu olan,** dini inançların özel alana çekilmesi ve burada kalması; bireyin, aile, toplumsal gruplar v.b. kültürel birimlerdeki özel ilişkileriyle sınırlandırılması; siyasetin ise, yurttaşlık hakları bağlamında, bireyin dini 55. Bu durumda Türkiye'nin genelde eğitim sistemini, özelde de yükseköğretim sistemini, esnek, açık ve güçlü olarak yeniden yapılandırması gerekmektedir. Araçsal Olmayan Yükseköğretim Talebi Yükseköğretiminin yönlendirilmesi **sözkonusu olduğunda**, genellikle yükseköğretim sisteminin arzıyla piyasanın eğitilmiş işgücü talebi arasında bir uyum olması istenmektedir. Kısacası, yükseköğretim arzının etkinliği araçsal bir mantıkla çözümlenmeye çalışılmaktadır. Kuşkusuz, eğitim planlamasında 56. hiç yabancı değildi. Kürt hareketi kendisine uzananların ideolojisini, sınıfsal arkaplanını, hedeflerini ciddiye almak yerine "benim ne işime yarar" sorusuna göre davranmıştır. Hele Türkiye solu **sözkonusu olduğunda** bu tutum bütünüyle yalındır. Burada bir sitem veya kırgınlık gereksizdir. Bu bir siyasi mücadele ve güçsüz bir sol hareketin daha fazla ciddiye alınması için karşı

		57. diğer planlı tasfiyeden başka kapıya çıkmaz. Kapitalizm ve sosyalizm köylülüğün tasfiyesi konusunda anlaşmazlık halinde değildir. Sorun burada değildir. Sosyalizm ve işçi sınıfı hareketi, köylülük **sözkonusu olduğunda** bu toplumsal güce "bölücü" bir stratejiyle yaklaşır. Köylülüğün kapitalizmle derinleşmekte olan iç sınıfsal ayrışmasını siyasal ve ideolojik alana taşımak ve bu ayrışmayı konsolide etmek... İşçi 58. Siyasal ve örgütsel yol ayrımının Gelenek'i bağlaması, başından beri bu kitap dizisinde ısrarla altı çizilen ve yalnızca leninist örgüt teorisi **sözkonusu olduğunda** değil bir dizi siyaset ve ideoloji tartışmasında da paralel çizgileri bulunan "homojen özne" temasıyla da mutlak bir uyum içerisindedir. 59. amaçlanan "uçmak" değildir) gibi, "herhangi bir taşı, altına dönüştürmek" gibi... Bu konularda "ant içilmiş" olsa geçerli olur. Hele "peygamber mucizesi" ya da "veli kerameti" **sözkonusu olduğunda,** "iman"ın ve "imana bağlı akl"ın akl"ın "saçma" ya da "olamaz (muhal)" diyeceği bir şey yoktur. Örneğin "gökteki AY'ın bölünüp parçalanarak yere düşmesi, sonra birleşip

“Şahit ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Dondurma satışı yapacaksanız yalariz.biz yeterince merak uyandırıcı bence. PuCCa'yı bilmeyeni dövüyorlar blog aleminde. Kendisini takip de ederim fakat son yazısıyla çok enteresan bir şeye **şahit oldum**. "Nihayet" biriyle seviştiğini yazmış. Buraya kadar normal, kişisel alanı orası, istediğini yazar. Ancak PuCCa seviştiği halde orgazmı yorumcuları yaşamış. Yorumlar şu minvalde Hayırlı olsun- hadi 2. Bugün okulda kötü bir şeye **şahit oldum**. 3. dört nala koşarak kaçıyordum. O süratle bir taşa takıldım, düştüm. Kendimden geçmiştim. Uyandığımda kendimi ıssız bir ormanda buldum, biraz yürüdüm. Tilkiyle sansarın boks maçına **şahit oldum.** Maç heyecanlıydı Tilkiden bir sağ bir sol kroşe geldi. Sansar yere yıkıldı. Sonra ayağa kalkarak Tilkinin gözünü şişirdi. Morgöz olan tilki ringden dışarı fırladı. Tilki 4. vaktimin çoğunu Türkiye'de geçiriyordum. Birkaç sene evvel bir de baktım ki, eskiden Türkçe olan dernek bültenleri baştan aşağı İngilizce olmuş. Derken Washington'da bir toplantılarına **şahit oldum**: Yüz kişi kadar Amerika'da çalışan Türk bilim adamı. Hepsi Türk, çoğu Amerikan vatandaşı olmuş ama sonuçta hepsi Türk. (Lâf arasında izin verirseniz belirteyim: Bendeniz bunca 5. zannediyorum 13-14 sene önce, bir toplantı halinde, Sayın Demirel paçasını sıyırmak suretiyle çorabının içinde bulunan 10-15 parça pastırmadan birini ağzına atmıştır. Ben buna şahsen **şahit oldum**... Şimdi böyle birinin 21. centruy'ye giderken muvaffak olması, o biraz, mümkün olmaması lazım. Gittik Geldik Yani Öbür Tarafa Onu bir ver bakalım. O geliyor. Kokulu 6. En son tıbbi imkanlar uygulandığı halde yeterli morale sahip olmayan ve kanserle yaşayabilme	1. on dokuz yaşında tek başıma Taksim'e çıkabildim. Eşcinsel community (topluluk) ile çok geç tanıştım. Benim gibi bir sürü eşcinselin olduğuna da on dokuz yaşında **şahit oldum**. Bizim sık sık gittiğimiz, çeşitli kültür etkinliklerinin yapıldığı kafe gibi bir yer vardı, orada Demet Demirle tanıştık. En sancılı dönemlerimdi. Evden çıkarken posta kutusuna sakladığım 2. bir sahayı kaplayan Topçu Kışlası'nın etrafını kuşatan bu korudan çıkınca kendimi Büyükdere yolunda buldum. Yemyeşil bir çayır, kışlanın önüne kadar uzanıyor. Burada bir sahneye **şahit oldum** ki daha evvel gördüklerimden pek ayrı bir şey değil. Çayırda birkaç yüz köpek birarada sabırsızca bekleşiyordu. Az sonra askerlerin koca kazanlar taşıdığını gördüm. Kazanı bir 3. Fenerbahçe'ye ailesinden bile daha fazla vakit ayıran bir kulüp başkanı boş zamanlarında ne yapar, dahası nasıl atar stresini? Aziz Yıldırım'ın en büyük merakının evinin bahçesinde güvercin uçurmak olduğunu biliyor muydunuz? "Biri Sivas'ta, öteki Diyarbakır'da iki olaya **şahit oldum**. 4. Dün ben yanındaydım bi şeye **şahit oldum**, sonra bana dedi sen burada dur daha neler var neler şimdi bunu nasıl göstercem bilmiyorum ama nese ben size gösteriyim. 5. Bütün bu olanları yaşadım mı yoksa yaşayanlardan mı dinledim, bilemiyorum. Tam ve kesin olarak hatırladığım, Adnan Bey'in gözlerinden süzülen iki damla yaş... iki kez **şahit oldum** bu tabloya. İlki buydu işte. İkincisi, birincisinden iki-üç yıl sonra... 1952'nin 10 Nisan	1. Dünyanın her yerinde binlerce organizasyonda bulunduğunu ve onbinlerce güreş izlediğini ifade eden Ercegan "Türk güreşçilerin marşlarını çaldırıp bayraklarını göndere çektirmelerine çok **şahit oldum**. 2. Halk arasında bu kelimenin gırgır-şamata ve curcuna anlamlarında kullanıldığına çok **şahit oldum**. 3. Hele çocuk, hem hayata anlam ve gaye katıyor, hem de "arkamdan üzülmesinler" düşüncesiyle ölümden vazgeçiriyor; özellikle bayan hastalarımda buna çok **şahit oldum**. 4. kalyon dolusu mal satın alacak bu zatı evlerinde ağırlamak için birbirleriyle yarışır oldular. Ardı arkası kesilmeyen davetlerde Cenevizli, Venedikli, Katalan, Rum, Musevi ailelerin yaşamlarına **şahit oldum**, düşünce tarzlarını anlamaya başladım. Fırsat bu fırsat, o düzmece "akraba"nın "akraba"nın kimin evinde kaldığını tespit etmem gerekti. İspanyol düşmanı Reis'in itibarını zedeleme gayretinde, "sureta Müslüman 5. İki Ocak 1991 günü yatsıdan sonra bizim evde bir Kur'an okuma yarışına **şahit oldum**. 6. kompozisyon yazabilir. Yani size nasıl davranacağını yine siz belirliyorsunuz. Bu tespitlerin yapılmasında öğrencilerin yanıldıklarını hiç görmedim. Ve hatta yüzde yüz bir isabetle değerlendirme yaptıklarına **şahit oldum**. Öğrenci yapmacık, ilkesiz, ruhsuz ve sıradan hiçbir davranışı özde kabullenmiyor. Bunun için; Yönetici, önce kendisini yönetmeyi eğitmeyi öğrenmelidir. "Bu nedenle, yöneticilerin kişisel gelişimlerini tamamlamış, en

becerisini gösteremeyen birçok insanın ölümüne **şahit oldum**," diyor Melek Öğretmen. 7. fırına koyduğum patlıcanların feci şekilde patlamış olduğunu gördüm. Böylece patlıcan, patlasın senin kocan lafının da nereden çıktığını bizzat yaşamış oldum. Remedıos, közde patlıcanın patladığına **şahit oldum,** sizin yazdığınız kadar ses yapanını daha duymadım. İlginç bir deneyim olmuştur sizin için. Peki patladıklarında etrafın durumu neydi kim temizledi Geçmiş olsun. İnfilak eden patlıcanları 8. Her şeyin çığırından çıktığına **şahit oldum**. 9. Deryayı yutacak insanların bir dereyi aşmakta zorlandığına **şahit oldum**. 10. Bu şoförlerin veya apartman görevlilerinin, bu müşterinin eşinin doğumgünü veya evlilik yıldönümleri için, Sevgililer Günü için bir şeyler beğenmek üzere görevlendirildiği zamanlara **şahit oldum**. 11. Denker, özellikle savaş bölgesindeki çocuklarla ilgili çalışmalar yapmayı amaçladığını belirtiyor: "Hiçbir suçu olmayan çocukların, savaşın, acının içinde doğup, büyüyemeden yaşamlarını yitirdiklerine **şahit oldum**. 12. Gördün mü, üç dairesi olan falanca beyin kendisi bir kuyrukta, çocuğu bir kuyrukta, villaları var yardım alıyorlar, gözleri çıksın inşallah gibi sözleri Değirmendere'den ayrılıncaya kadar dinledim, bazen de olaylara yerinde **şahit oldum**. 13. teknolojili televizyonlar arasındaki farkı hala tam olarak bilmeden televizyon almaya gidiyoruz. Bulunduğum bir alışveriş merkezinde arkamdaki müşteriyle satış elemanı arasında şöyle bir konuşma yaşandığına **şahit oldum**: Hangi modellerden düşünüyorsunuz? O büyük olanlardan var ya hani... "LCD"mi? "LCD"mi? Yok daha "eskimedi" de	günü... Urfa kurtuluş gününü kutlamaya hazırlanıyor. Her yılki kutlamalardan değişik olacağı hazırlıklardan 6. almak için yanıp tutuşan bir çocuğun var ve sen "hayal kurduranlardan alma" diyorsun. Olacak şey değil. Aynı gün, aynı kitapçıda başka bir anne-kız ilişkisine **şahit oldum**. Kız bu sefer çok daha küçük öncekinden. Okula falan gidecek yaşta değil. Yere eğilmiş şu kocaman resimli kitaplara bakıyor. Ve yanlarından geçerken kulağıma çalınan birkaç 7. dünya bilim dilinin Türkçe olması gerektiğine işaret etti. Sinanoğlu, "Yıllardır Amerika'da yasayan bir bilim adamı olarak İngilizce'nin ne kadar kısır bir dil olduğuna yalandan **şahit oldum**. Yeni kelimeler üretmeye çok müsait olan Türkçe bu açıdan dünya bilim dili olmalıdır" dedi. Türkiye'nin dünyanın merkezi bir konumda bulunduğuna dikkat çeken Sinanoğlu, "Bir tarafta[59]	7. Ama Ramazan'a hazırlık orucu **tuttuklarına şahit oldum**. 8. Ben o erbainle rüya-yakaza arası bazı şeylerin tecellisine **şahit oldum** ki, onları burada söylemem zannediyorum ki münasip olmaz. diyerek evliya olduğunu lisan-ı münasiple ifade etmekte ve etkileyici mesajını vermektedir. 9. Televizyon kanallarından birinde Refahlı Abdullah Gül'ün hoşuma giden bir sözüne **şahit oldum**. 10. istemezler. İş hayatım boyunca; şirketimde yükselme potansiyeli olan, geleceğin yöneticisi olmaya aday birçok kadının işini, iyi maaş ve imkanlara rağmen bırakarak anneliği, evliliği seçtiğine **şahit oldum**. Oysa evliliğini, nişanını, sözünü iyi bir kariyer için değiştiren birçok erkek tanıyorum. Kariyer için sevdiklerini, çevresini bırakıp şehir dışında, yurtdışında çalışan erkek sayısı bunu yapan 11. Bir öğretmene duyulan en büyük sevgiye **şahit oldum**. 12. Normalde mutaassıp yaşayan ya da yaşamak zorunda kalan bir çok insanın, burada tam aksi davranışlar sergilediğine **şahit oldum** mesela. 13. karşılayabiliyorlar. Çok basit ama etkili. Yapmaktan Vazgeçilecekler Listesi Oluşturmalı mı? İş yaşamında çok sayıda yöneticinin düzenli olarak kendine "To do lists" (Yapılacaklar listesi) oluşturduğuna **şahit oldum**. Ben de eskiden yanımdaki kağıda not alır, ardından bilgisayara aktarırdım. Sonra şimdiki harika cep telefonum geldi, istediğim zaman görev yazıyorum istediğimde de kendime email atıyorum. 14. kitap okuyup okumadıkları idi. Bu konudaki tahminlerimde yanılmadığımı, aldığım

[59] Bu tanık “yalandan şahit olmak” ifadesiyle ne kastedildiği anlaşılamadığı için OSP için bağlam yetersiz sütununda değerlendirilmiştir.

değiştirelim dedik. Televizyonu "O büyük olanlardan..." diye tarif eden amcanın,

14. tatmin olmazlar hep içlerinde bir boşluk kalır ve kendilerine bir haksızlık yapıldığı izlenimi doğar. Ben öyle düşünüyorum, ama meslektaşlarımın başka türlü düşündüklerini gördüm ve **şahit oldum**. Mesela Yargıtay Başkanı Osman Bey hâkimlerin asosyal olmasını tavsiye etmiştir. Bu son derece yanlış bir teşhistir. Çünkü asosyallik psikolojik bir sorundur, hâkimlerin psikolojik bir sorunu.
15. Yıllardır sayısız insanın problemine **şahit oldum**.
16. Hanım hanım, sen ne istiyorsun benden, ben komünistleri Kore'de gördüm, onların ne korkunç yaratıklar olduğuna **şahit oldum**.
17. Bu on günlük gezi sırasında, Japonların Türkiye'deki ekonomik ve siyasi gelişmelerden tedirgin olduklarına **şahit oldum**.
18. Öyle olaylara **şahit oldum** ki! insanı bezdiren, kahreden, çaresiz bırakan, ellerini kollarını bağlayan...
19. Öyle bir hâl olmuştu ki, bir adamın evinde kitap saklaması kobra yılanı saklamasından beterdi. Herkes korkusundan kitaplarını def etmeye çalışıyordu. Ben askerdeyken bir olaya **şahit oldum**. Çankırı Mevlevihanesi'nin bütün kitapları korkudan toprağa gömülmüştü. Bana gösterdiler. Onca kitabın içinde çürümemiş tek bir kitap bulabildim: Bir Nesimi Divanı... Çoğu ev halkı, dayak ve
20. Anlatmaya çalışsan anlamıyorlar. O zihniyet taa damarlarına kadar işlemiş. Ona ve onun gibilere çok yardımcı olmamız lazım. Ben de namaz konusunda şöyle bir manzaraya **şahit oldum**. Yine ev sohbetlerimizin yapıldığı bir evdeydik. İkindi ezanından sonra namaz kılmaya kalktığımızda oraya gelen kardeşlerimizden biri "Ooh size, ne kadar güzel" niçin diye sorduğumda "Allah

cevaplardan sonra anlıyordum. Çok az okul müdürünün masasının üzerinde kitap gördüm. Çok az öğretmenin okuduğuna **şahit oldum**. Kitapla bireyi ve okulu ilişkilendiriyordum. Bir okul müdürü bana, "sabahlara kadar ay ışığımda kitap okuduğunu" söylüyordu. Bunu söylerken gözleri, yüzündeki olgun tebessüm, kıyafeti, konuşurken kurduğu

15. yengemi her gördüğümde, büyük aşkları geliyor aklıma. O an, içimde bir saygı oluşuyor. Bu aşk, bu sevgi bağı, günümüzde yok. Ben bugüne kadar ne **şahit oldum**, ne de duydum. Olduğuna da inanmıyorum. Olay sırasında ben çocuktum. Sonradan, ağabeyimin cezaevine düşme nedeni bize ailemiz tarafından çok farklı yansıtıldı. Ben gerçeği, sizin yazınızı
16. tombala gibi. Ne sıcacık oyunlardı onlar... Belki büyük çoğunluğuna ben de yetişemedim ama en azından "yutmaca"ya, "yutmaca"ya, "çelik-çomak"a, "çelik-çomak"a, "şeytan uçurtması"na kıyısından köşesinden **şahit oldum** diyebilirim. Size de olur mu bilmem, şimdilerde ne zaman iki satır yazı yazacak olsam çocuk yanım hep onlardan bahsetmemi istiyor. Hikâye veya roman yazarı olsaydım
17. (Soldan, gürültüler.) Namık Gedik (Aydın): Bunun hesabını senden soracağım. Osman Bölükbaşı: Ben hadisenin delalet ettiği manaları ve telkin ettiği ihtimalleri belirtiyorum. Senin emir verdiğine **şahit oldum**, demiyorum. (Soldan, şiddetli gürültüler.) İsmail Hakkı Gülyüz: Reis Bey, sizi vazifeye davet ediyorum, müdahaleleri önleyiniz. Reis: Ben vazifemi yapıyorum, tahrik ediyor. Osman Bölükbaşı (Devamla): Reis
18. Ankara'ya taşındığımızda, operasyona çıkan komutanların kaç defa babamı aradıklarını ve tarif istediklerini hatırlıyorum. O bölgeyi, dağını,

21. N: Ve insanlar gidip emm kitapçılarda nasıl o kitabı istediklerini biliyor musunuz? Ben kulaklarımla **şahit oldum**.
Bihter'in kitabını istiyoruz.
B: Allah Allah…
N: Demiyor ki Aşk-ı Memnu romanını istiyorum. Bilmiyor ki.
22. İnsanlık 11 ay 4 gün önce gönderdi. Acil servise kaldırıldığım gecenin birinde, nöbetçi doktorla, onu muayene odasının önünde bir saat izleyen bir adamla konuşmasına **şahit oldum**. Adam oğlunun karıştığı bir kavgada öldüğünü, ölen gencin adını vererek O'nun babası olduğunu söyledi ve "O gece oğlum bıçaklandıktan sonra bu hastaneye getirilmiş ve nöbetçi
23. değil, toplumsal koşulların da etkili olduğunu gösteriyor: "1970'lerde Tel Aviv Üniversitesi'nde dört yıl burslu eğitim gördüm. Milliyetçiliğin ve dini fanatizmin ne olduğuna da İsrail'de **şahit oldum**. Oradayken bir kez bile sinagoga girmedim ve ateist olduğumu bildikleri için kimse beni zorlamadı. Çok rahat bir şekilde babamın Müslüman olduğunu söyleyebiliyordum. Sadece Türkiye'de bir
24. Peşinden, iki haylaz tamirci çırağının açık saçık konuşmalarına **şahit oldum**.
25. Çift olarak size maşallah diyorum-gıpta ediyorum-nazar değmesin diye bir daha maşallah diyorum. Böyle anneden böyle hakkaniyetli bir çocuk nasıl çıkar merak ediyorum. Çok kez **şahit oldum**. Eşi ölmüş yaşlı bayanlarda bir kıskançlık, çekememezlik, öfke gibi duygular hüküm sürüyor. Belki annenizde elinde olmadan böyle bir hata yapmış olabilir. Bence ilk anneniz olduğu
26. yollamayacak bu yarışmaya. Çünkü katılımcılar orada hep aynı fikirleri savunan bir avuç insan olduğunun farkına varıyor artık. Sergilenmeye değer bir sürü eserin kenara itildiğine **şahit oldum**. Bu birçok yetenekli gencin şevkini kıracak. Cahide

tepesini, her yerini ezberlemiş. Birçok kez telefon konuşmalarına **şahit oldum**. "Sakın şuraya gitmeyin, pusuyu ordan kaldırın, şu tepeye dikkat edin" gibi uyarılar yapardı. Mustafa komutanın intikamı Mahmut Yıldırım, teröristlerin şehit ettiği askerlerin intikamını mutlaka alırdı.

19. konuda, Türk toplumunun, bazı ayarlamalara sevgi ve saygıya layık görülenlerinde, milimetrik hesaplamalara ihtiyacı olmalıdır. BİR ALBAYIN ÖNÜNDE SAYGI YARIŞI Böyle bir yarışa birkaç kez **şahit oldum**. Albaydan çok daha yukarıdaki rütbe sahipleri; Talat Beye karşı saygılı bir görüntü sergilemekten uzak duramıyorlardı. Öyle anlaşılıyor ki, bu yüksek rütbeliler, Harp okulu alayının üç
20. okuyarak sokak aralarında dolaştıklarını biliyorum. Sonra zamanla bunlar da azaldı ve kayboldu. Yalnız seneler sonra, Merzifon'da askerliğimi yaptığım 1957 Ramazanı'nda bu işin bayağı modernleştiğine **şahit oldum.** Belediye bandosu sahura yakın saatlerde ilçenin çeşitli mahallelerinde üçer-beşer dakikalık kısa yapıyordu. Buna belki konser demek daha doğru olur. Çaldıkları da bir takım türküler ve
21. Genç nüfusumuz bu konuda zaten çok başarılı olduğunu, hatta yaşlı olanlara ve yaşlı olmayıp, ilgisiz olanlara da inanılmaz derecede öğretmenlik ve yardımcılık yaptıklarına birçok kere **şahit oldum**.
22. zaten bu saatte sizin geleceğinizi. Bu saatte çadır çadır dolaşanlar sizden başkaları olamazdı. Biz Cengiz'le aynı fabrikada çalışıyorduk. Bana fedakarlıklarınızı çok anlatmıştı. Şimdi gözlerimle **şahit oldum**." der. Cengiz'in arkadaşlarına çok iş düşüyor. Dünyanın her tarafında el uzatılacak, gönlü tamir edilecek, başı okşanacak, karnı doyurulacak, sizi bekleyen pek çok çocuk ve insan

Keskiner: Değerli sanatçılar seçici kurula davet edilmiyor Yarışmanın kurucularından biriyim ve bir sene dışında sürekli seçici kurula katıldım.

27. Sevgili okuyucular, geçen akşam haberlerde çok korkunç bir habere **şahit oldum**, hala etkisindeyim.
28. Bir iki kere, masamda arkadaşlarımla konuşurken Mehmet Bey hakkında sarfettiğim dedikodu mahiyetinde önemsiz sözlerin Mehmet Bey'in kulağına gittiğine **şahit oldum**.
29. be!' diyorlar. Neyse, o günü birkaç yumruk ve tekme ile atlattım. Kaydı yaptıramadan evime dönüyordum, yanıma biri yaklaştı. 'Kardeşim, ben bugün olanlara, başına gelenlere **şahit oldum**. Senin adın gerçekten Adil Düzen mi?' diye sordu. 'Vallahi de, billahi de Adil Düzen,' dedim." "Senin adın böyle de, ne dolanıp duruyorsun buralarda, yürü örgüte,"
30. Ben daha dün kasabada bu köyde bir gencin okuması yok diye adres sorduğunda alay ettiklerine **şahit oldum**.
31. 6. Yurtiçi komutanı tümgeneralin Harp Okulu öğrencilerince dövüldüğüne **şahit oldum**.
32. kulak kabartıyorum... Yemekler üzerine yorumlar yapıyorlar, ziyafet planları kuruyorlar... hatta birbirlerine etin iyisini, sebzenin tazesini nereden alabileceklerini öğütlüyorlar... yemek tarifleri değiş tokuş ettiklerine bile **şahit oldum**... İçimden yanlarına gidip, sizi yanlış değerlendirmişim, galiba siz benden daha gurmesiniz... demek geliyor. Bunu yapmayacağımı biliyorum, ama belki de "acıktığını bilmezsen, doyduğunu nasıl bileceksin?" dediklerinde
33. Fakat online içeriğe yönelince bir şeyi fark ettim ki o da bu şekilde pdf içeriklerine sıkıştırılmış güzel yazıların zamanla destekçi azalması, yazarların bir çoğunun bu işe üniversite yıllarında yapması ve ardından gelen gelen yıllarda yaşam savaşının içinde kendilerini bulunca zaman ayıramaması, takipçilerin o ilk zamanlarda bulunan ve hiç bitmesini

23. Berber dükkanında çıraklık yaparken harbi usturadan, jiletli usturaya geçişe gözlerimle **şahit oldum**.
24. böylece yerine getirilmişti. Başkomutan'ın 23 Kasım 1918'de İstanbul'da söylediği gibi, "Geldikleri gibi gitmişlerdi"... İZMİR- "Bu sabah çok mutluyum. Köşkümüzün verandasından Kemalist süvarilerin Bornova'ya girişlerine **şahit oldum**. Lekesiz yepyeni üniformalar giyinmişler. Başlarında kalpakları var. Disiplinli, sessiz ve sakin. Altlarındaki atları da çok iyi durumda. Yorulmuşa hiç benzemiyorlar. Sanki cepheden gelmiyorlar..." Bornova'da yaşayan
25. bir iyi niyet belirtisi yoktu. Ahmet Amca devam etti: Engin'in evlenmek istediği kızımız zaten Müslüman olmak istiyormuş. Ben bir çok Alman'ın kelime-i şehadet getirişine **şahit oldum**. Gel bu işi de böyle güzelce bağlayalım sevaptır! Müftü Ahmet Amca'nın konuşması bittiğinde Selim Amca kısık bir sesle: "Bu iş olmaz Hocam!" deyince zaten günlerdir
26. Açıkçası, geçen hafta Kendi Gökkubbemiz şairinin Üsküp'te ikinci doğumuna **şahit oldum**.
27. Farklı din ve kültürlere sahip olan insanların tek bir çatı altında müzikle birleştiğine defalarca **şahit oldum** çünkü.
28. Yıllar sonra Siirt'te görev yaparken, zamanında orada da bilinçsiz kesim yapan köylülerin, şimdi gördükleri manzara karşısında pişmanlık duyduklarına **şahit oldum**.
29. bir risk de olabilir. Bir programınızda Nebi kimliğinin dışında, "bir eş, bir sevgili olarak Hz. Muhammed"i ele alıyordunuz. Bu yönleriyle anlatıldığına ilk defa **şahit oldum**. Hz. Muhammed'in bu tip insani yönlerinin kitlelere anlatılmasının eksik kaldığını düşünüyor musunuz? Tabii ki. Gittiğimiz her yerde salonlar

istemediğim amatör ruhu zamanla kaybetmesi durumlarına **şahit oldum**.

34. birbirlerini anlamasıdır. Bir tarafın kendisini diğer tarafa anlatabilmesidir. İletişimin birinci öğesi karşımızdakini dinlemekten geçer. Görüşme yapmak için yanıma gelen bir çok danışanımda şu duruma **şahit oldum**. "Öğretmenim beni anlamıyor.", "Annem beni anlamıyor." Anlamanın olabilmesi için dinlemenin olması gerekir. İletişim kuramamamızdaki en büyük etken, karşımızdaki dinlememiz ya da dinliyor gibi görünmemizdir. Birçok
35. sadece elçiyiz, sen o bile değilsin"." Mehmet Ali Ağabey bu kez sahiden çok yorgun görünüyordu. Paris'teki kıza gönülden bağlanmıştı. Daha sonra anlatırken gözlerinin dolduğuna **şahit oldum**. Çünkü biz Paris'ten ayrıldıktan sonra kız bileklerini kesip intihara teşebbüs etti. Kullanıldığını hazmedememişti. Ara Toranyan olayını bizim yaptığımızı öğrenmiş miydi, bilmiyorum. Mehmet Ali Ağabey o
36. adli tıpçıların, parçalanmış cesetleri plastik poşetlere faraş faraş doldurduklarına **şahit oldum**..."
37. üzerinden gördükleri yansımalar olarak algılayacak. İnsan Psikolojisi Değişecek Ben özellikle 1990'ların sonuna kadar chat odalarında oldukça fazla zaman geçirdim. Bu dönemde insanların psikolojisinin değiştiğine **şahit oldum**. İnsanların çoğu uydurdukları 10 hatta kimi zaman 20 ayrı kimliğe sahipti. Bunların her birini de bir şekilde yönetmeyi başarıyorlardı. Sonuçta her gün farklı 20 karakteri
38. Hafif de olsa birkaç depreme **şahit oldum**; bu bakımdan ayağımızı bastığımız zemin hareketlenince nasıl büyük bir dehşetin yaşandığını azçok biliyorum.
39. gibi, ceza kurulunca da yeterince korunmuyor: "Amatör kümelerde sahada rakibini döven, hakem kovalayan bazı sporculara ceza olarak bir ya da iki maç verildiğine defalarca **şahit oldum**. Ceza

kalabalıklara yetmiyorsa, insanların gündelik hayattaki güzelliklere, sevgiye,

30. da tecrübeli... bilge..." "Haklısınız Musa Bey... Hepimiz akıl danışırız Erzurumlu Teyze'ye. İnanılmaz bir hafızası, beklenmedik yollar gösteren bir beyni vardır." "Evet... sanırım, ben de **şahit oldum** buna..." Kirkor Usta, bir şeyler düşünür gibi alnını kaşıdı. Sonra, birdenbire; "Ooo... buyursunlar Ataman Bey..." diye hararetle ayağa kalkıp, atelyenin girişine doğru yürüdü. Musa, olduğu
31. Çeşitli vesilelerle ben de **şahit oldum**; herkesin saydığı bir kişiydi Galatasaray camiasında...
32. Zaman konusundaki Japon hassasiyetine bir kez daha **şahit oldum**.
33. * Çok sayıda öğretmenin çocuklara kitap okuma alışkanlığı kazandırmak için özet yaptırmanın dışında değişik çalışmalar yaptıklarına bizzat **şahit oldum**.
34. Hülya Koçyiğit'in bir film tasarısının başarılı olma ihtimalini çok uzaklardan sezme gücüne ben bizzat **şahit oldum**.
35. Daha önemlisi benim ihtiyar tulumzenim, turnası bol bir sazlığın az ötesindeki tepeden tulumu gaydalandırmaya başladığında, turnaların mukabelesine bizzat **şahit oldum**. Deneyin.
36. Hala ham yol olan bu dört köyün yolları programa alınarak ciddi alt yapı yatırımları yapılmış ve belli bir standarda getirilmiş. Seyahatim esnasında buna bizzat **şahit oldum**. Taşarası köyünde ortaya çıkan bu başarının 2009 yılında Kozdere'de de yaşanacağı şimdiden belli. Tek odalı evlerde yaşamın sürdürüldüğü, katırla tarlaların sürülüp, orakla ekinlerin biçildiği, yani
37. fotoğrafını çekmek için Odesa'ya giden Nagihan Bayram'la görüştük. Birkaç kez tesadüfen, birkaç kez de izninizle, İstanbul'un değişik ilçelerinde, polis karakollarına, çocuk yuvalarına yaptığınız

kurulunun dirayetsizliği olarak nitelendirilebilecek bu durum, amatör futbolun gelişimi önünde çok büyük bir engel oluşturmaktadır. Bazı kabadayı edalı sporcular, verilen komik cezalar karşısında tekme

40. Benim hayatıma ne kızlar girdi, ne aşklar yaşadım ben, ne entrikalara ne dolaplara **şahit oldum**.
41. Bununla beraber günlük politika işlerinden elimden geldiği kadar uzak kalmaya uğraşmama rağmen, şehir baskınlarına, esir katliamlarına ve kitle halindeki idamlara defalarca **şahit oldum**.
42. O da bizi tutukluların elinden aldı. Cezaevi yetkililerine defalarca "Böyle cezaevi olmaz, tutukluların can güvenliği yok" dediğine **şahit oldum**. Ben de onlara "Bu görevi sizin değil, bizim yapmamız gerekiyor" dedim. Her tutuklunun suçu farklı. Dışarıdaki hayatlarını içeride de devam ettirmek istiyorlar. Bunu engelleyecek olan
43. Halk olarak tarihe değer vermediğimize bir daha **şahit oldum**.
44. her şey normalken çocuk sahibi olamayanlarla birlikte polikistik overli olmasına rağmen gebe kalıp erkek gibi tüylenme yaşayanlara da **şahit oldum**.
45. Onun eline su bile dökemeyecek olan sıradan bazı "konservatuar müzikçileri", üzerine çok geldiler, canını çok sıktılar sevgili hocamızın. Sudan bahanelerle okuldan uzaklaştırmaya çalıştılar. Bunlara **şahit oldum**. Olan biteni bazen bana anlatır, dertleşirdik. Ama bunca ayak oyunlarına rağmen sinirlerine yenilip sesini yükselttiğini hiç işitmedik. Her defasında "Takdir Allah'tan" diyerek sabrederdi. Öğrencisi olmaktan
46. Bakın, Dilevser'in beybabası öldüğünde, rahmetli paşanın kızıma devredilen maaşını alabilmek için Maliye Nezareti'ne, Harbiye Nezareti'ne defalarca gittim, oradaki sefilliğe bizzat **şahit oldum** ve beş kuruş para da alamadım, sonunda lanet olsun deyip peşini bıraktım; eğer biraz akarımız olmasa, bugün elegüne muhtaçtık, caddeleri dolduran o zavallı

baskınlara **şahit oldum**. İlk gözlemlediğim, ilgililerin hiç yadırgamadan, soru ve taleplerinizi cevaplamaya çalışmalarıydı. Hep böyle mi oldu? Teftişinizi zorlaştıranlarla karşılaştınız mı hiç? (Gülerek) Hem de nasıl. "Tasavvur bile

38. * Günlük streslerimin (gerginliklerimin) azaldığına **şahit oldum**.
39. Sanırım doğru koşullar sağlandığında, daha fazla Türk fırsatları değerlendirmek için yurtlarına dönecek. Bu duruma seneler sonra anavatanlarına geri dönen birçok Hintli ve Çinli arkadaşımda **şahit oldum**. Nokta vuruş hedefli teknoloji platformunda dünyanın şu anki durumunu nasıl buluyorsunuz? İnternet sitelerinin iş modellerini geliştirebilmek için reklâm geliri elde edecek reklâm bandı çalışmalarına başlamalarından

kadınlar gibi biz de koynumuzu para karşılığı erkeklere açmak zorunda kalacaktık. 47. Çünkü bugüne kadar çok sözler verildiğine, ancak yapılmadığına bizzat **şahit oldum**. 48. Kur'an yapraklarının üstünde oldukça sapık eylemlerde bulunduğuna bizzat **şahit oldum**. 49. sap yanı, bayan yanı uygulaması bile yok. Buna Kuala Lumpur'dan Taiping'e giderken yanına oturduğum başı kapalı Müslüman bir Malay kızla seyahat etmemle de bizzat **şahit oldum**. Her inanış ve görüş saygı görüyor gibi olsa da Müslümanların devlet tarafından kayrıldığı bir gerçek. Tüm devlet işlerinde çoğunluğu kadın olmak üzere Müslüman Malay ve 50. Çok rastlanmamakla birlikte, bir müşterinin diğer bir müşteriyle yaşadığı problemlere bile **şahit oldum**. 51. ama benim endişelerim bitmedi çünkü gelişim geriliği yaşayan bir bebeğe **şahit oldum** 4 yaşında alerjisi tespit edilebilmiş ve derisi pul pul dökülüyor yürüyemiyor konuşamıyor onu görünce hayata küstüm resmen ama bebeğim çok farklı o kadar enerjikki maşallah hızına yetişemiyorum ve bakıcım mükemmel biri herşeyi kızıma öğretiyor yani bu konuda şanslıyız tecrübelerimi aktarmayı ben de istiyorum vakit buldukça tabi. 52. safsataları beni çok ilgilendirmiyor. Ben çalışma programının bile önemine inanan biri değilim. Çünkü ellerimle yaptığım yüzlerce çalışma programının birkaç gün uygulandıktan sonra çöpe atıldığına **şahit oldum.** Hep şöyle düşünüyorum. Mustafa Kemal'in bir çalışma odası hiç oldu mu acaba? Kendisine ait bir çalışma masası var mıydı? Bu adam, bütün bir gençliğini savaşlarda, 53. Fakat sonunda ne yazık ki hislerimin beni aldatmadığına **şahit oldum**. 54. Toprak, Osman Amca'yı öldürdüğü zaman bile Devrim'in etik bir pozisyon alamadığına **şahit oldum**.		

“Tanık ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. 1990 yılında Portekiz'e yapmış olduğum bir gezide şuna **tanık oldum**: SALAZAR'nın 40 yıllık zulmünü halk, "FADO" denilen içeriği insan özgürlüğüne duyulan hasret ile dolu, dramatik bir müzikle protesto ediyordu, örneklerimizin ilkinde başka bir devletin özgürlüğü kısıtlamasına Rusya'yı örnek verdik. 2. günlük hayatta da, "Ölümü gör" filan gibi çok şiddetli deyimler, atasözleri var. Dayak cennetten çıkmaymış... Bir gün bir sahil kasabasında çok komik bir şeye **tanık oldum**: Türkçenin bozulmasına ilginç bir örnek. Kumsalda yanımızda oturan kadın, çocuğu denize girmiş, "Açılma boğulursun, boğulursan seni öldürürüm" dedi. Sürekli ölüm, boğulmak, gebertmek filan... Müthiş bir 3. bunla uğraşacaktım anlayacağınız. İyice yaklaşınca yaka kartında yazan ismi okudum. Hasta bakıcı Emin Yağlan'dı gelen. "Selamünaleyküm Murat Bey." "Aleykümselam, buyurun." "Efendim ben bi olaya **tanık oldum** da onu şey etmek istedim." "Buyurun edin, dinliyorum." "Hastaneye yeni gelen, o oturan çocuk, adı neydi?" "Zeki, Zeki Parlak." "Ha evet o. Onu taşıyan hasta 4. öyle duruyordu. Başını çeviren Michael oldu. Neden sonra, o yabancının hâlâ orada dikildiğini bilerek ve ilk sorusunu hatırlayarak, "Vicdan azabı," dedi. "Öyle bir şeye **tanık oldum** ki, şu yaşıma kadar bilmediğim bir gerçekle karşılaştım. Şeytan dokundu bana ve kâbuslarıma, yaşantıma girdi. Her baktığım, çirkin ve kötü geliyor artık." Birden kusmaya başladı. 5. Çinli gibi, değil mi?" Kiraz, onun bu çıkışım yadırgadı. Ama belli etmedi. Ancak, Satı Bey bombardımanı sürdürdü: "Li'nin seni, yakut kirazlarla ne denli şaşırttığına **tanık oldum** Kiraz. Ben onun kadarını yapamadım henüz. Ama bu, yapmayacağım	1. ülkelerden gönderilen "insani yardım" malzemelerinin ve yiyeceklerin bir bölümü de dağıtılmayıp el altından satılıyordu. Kentte yaşadığım en etkileyici olaylardan birine, Kosevo Stadyumu'na bakan mezarlıkta **tanık oldum**. Sisin gün ışığından nöbeti devraldığı o akşamüstü, yüzlerce mumun gözlerini kırpıştırdığı mezarlıkta, benden başka birçok insan daha vardı. Çok derinlerdeki bir yeraltı suyunu dinlercesine, mezarların 2. koalisyona sıcak baktığı haberleri geldi. Demirel, Başbakan Çiller'le tam 1.5 saat görüştü. Bugünkü görüşmemizde Demirel'in, ANAP'la DYP arasındaki oy yüzdesinin sürekli değiştiğini işittikçe keyiflendiğine **tanık oldum**. Nedenini sormadım ama Demirel bir öykü anlatarak merakımı gidermeye çalıştı: "Çocuk babasına derste hocadan pekiyi aldığını söylemiş. Babası sebebini sorunca çocuk Atın üçayağı olduğunu bildiğimden' 3. Yağmur hızlanıncaya kadar terasta oturduk, sonra içeri geçtik. İkinci bir şişe şarap daha söyledim... O sessiz yağmur, ıslak haziran gecesi... Bir de küçük öyküye **tanık oldum**: İçerde önümüzdeki masada oturanlardan genç bir kadın, garsonu gözüne kestirdi. Çok yakışıklı çocuktu. Tuvalete diye kalktı. Karşıda, mutfağa geçilen kapıda, garsona el etti, konuştu, masaya 4. Antalya'ya turneler ve başka işler nedeniyle çok gittim ve güney kıyılarımızın bu güzel kentinin yavaş yavaş yabancılar için nasıl turistik bir cennet haline getirildiğine **tanık oldum**. İlk gittiğimiz yıllarda Toros Oteli ve konuklarına sözümona lüks olanaklar sağlayan Büyük	1. İnce yapılı narin bir kadın elinin bir an başına doğru uzanıp, dağılan saçları şefkatle düzeltmeye çalıştığına **tanık oldum**. 2. Aslında, bir "müzik filmi" olan bu yapımın hazırlanmakta olan stüdyo çalışmalarına **tanık oldum**. 3. Belçika'dayken radyoda kendi şarkımın çalındığına **tanık oldum**. 4. Zaman zaman Enstitüleri ziyaretimde t**anık oldum**, yüzyıllardan beri gözden uzak tutulmuş Anadolu çocuklarının zekâları, yetenekleri, doymak bilmez öğrenme istekleri tek sözcükle şaşırtıcıydı. 5. Bremen'de geleneksel insan hakları yürüyüşüne **tanık oldum**. 6. Böylece şiir sanatının insanoğlunun hâlâ meçhul ve izah edilemeyen dünyasında ne denli özgün ve yaygın bir iletişim ağı kurabildiğine yeniden **tanık oldum**. 7. Oruçoğlu'yum. Dinimizin kaynağı Kur'an'ın saf ve açık bir Türkçe ile yapılmış ilavesiz bir çevirisinin özlemini yıllarca duydum. Şimdi böyle bir çevirinin sizin tarafınızdan yapıldığına **tanık oldum**. Çok mutluyum. Bu mutluluğumu insanlarımızla paylaşmak istiyorum. Bunun için ilk iş olarak, turistik termal otelimizin odalarına Meal'inizden birer tane koymak istiyorum. Bunun ardından, dost çevreme 8. İslami hareketi gözlemlemeye çalıştığım on beş yıl boyunca kadınların az konuşup çok iş yaptıklarına **tanık oldum**. 9. ile birlikte düzenlediğimiz bir toplantı sırasında "Meksika Devlet Başkanı Lopez Portillo bizi Çeka ile birlikte kabul etti. Devlet başkanı ile

anlamına gelmez." Kiraz irkildi: "Efendim, benimle şaka yapıyor olmalısınız ama, bugün biraz fazla yoruldum. Bu nedenle
6. takıldı kafama. Ama küçük bir ayraç açmam gerekiyor önce: Öyle sanatçılar vardır ki, uzun süre onları önemsediğimizin ayrımına varmayız. Son olarak Lovis Corinth örneğinde **tanık oldum** buna. Lenbachhaus ile Wolfgang Gurlitt Müzesi'ni gezerken birdenbire ürperdim; nasıl olmuştu da böyle bir ustaya bunca zaman haksızlık etmiştim! Geç de olsa bu yanlışlığı gidermek
7. Bu bize çok dejenere gelirdi. Travestileri tercih eden erkekler artık bir community haline geldiler ve kızların pipilerinin boyları hakkında konuşuyorlar. Buna bir-iki hafta önce **tanık oldum** ve çok şaşırdım. Bunlar çoğunlukla Zeytinburnu, Bakırköy çevresinden varoş çocukları. Böyle bir gelişim söz konusu. Bir süre önce, zorunlu pisuvardı dönmeler, Travestilere gidilmesi gerekiyor, çünkü
8. Maddi olanaksızlıklar karşısında yıpranışına, en sonunda da birkaç arkadaşıyla gömülmesine ve ordunun ölen subaya sahip çıkışına **tanık oldum**.
9. Hayatımı hem altüst eden hem de allak bullak olmuş psikolojimi toparlayıp zapteden o akıl almaz tahakkümünün gözümün önünde gün be gün çöküşüne **tanık oldum**.
10. Ben İstanbul'dan kaçmak zorunda kaldıktan sonra, hızlı çöküşlerine **tanık oldum**.
11. Ben de çok **tanık oldum** çapkınlıklarına.
12. ve birden yemeye başlarsan vucut kıtlık alarmı verip yediğin herşeyi depolar. ve kilo almaya başlarsın. benim fikrim bu yönde başına gelen arkadaşlarım var çok **tanık oldum** o yüzden diorum Merhaba Diyeti bozarsan kilo almazsın yediklerine dikkat et yeterki. Ben kahveyi sevmediğimden çay içtim. Sende türk kahvesi yada çay veya süt içebilirsin.
13. Devrimci tutsaklar için yapılmış ve oldukça şiddetli bir direnci ve acıyı yansıtan bir türkü ("Özgürlük

Otel'den başka kalınabilecek doğru dürüst bir yer yoktu. Hâlâ varlığını sürdüren Toros, her
5. Çoğaltım esnasında renklerin enikonu değiştiğine, ışık ayarının hepten başkalaştığına, pek çok örnekte (sözgelimi "Las Meninas"ta) **tanık oldum** daha önce: Bırakın "aura"sını yitirmesini, başta boyutları olmak üzere pek çok karakteristiğinin dönüşmesine izin verir çoğaltım tekniği; gelgeldim, sahici bir resmin şimdi ve burada oluşunun sergilenme mekanı ve koşullarıyla ilintili "aura" yitiminin söz konusu olabileceğini de bilmek gerekir, kaldı ki Benjamin bu olguya dikkat çekmiştir.

Çeka'nın dostluklarına çok yakından **tanık oldum**. Meksika'da Çeka'yi tanımayan yoktu. Sokaklarda, otellerde, restoranlarda herkesle kucaklaşıp öpüşüyor, kahkahalar atıyordu. Anılarını genellikle kendisinden ve oğlundan dinledim. Bir gün Meksika'nın eski mahallellerinden birinde bir
10. Bireysel dostluklar sonucunda, özellikle Avrupa Birliği ya da nato konularında olumlu yaklaşımlara **tanık oldum**.
11. yaptı (Aslında, bu saygılı ve alçakgönüllü tutum ve davranış Yeşilçam'ın geleneği içinde var. Türkan Hanım'la Soğuktu ve Yağmur Çiseliyordu filminde çalışırken de aynı tutuma **tanık oldum**. Ben, çekeceğimiz sahneye göre neler istediğimi anlatıyordum ve provalardan sonra çekimlere girdiğimizde Hülya Hanım benim istediklerimi kendi çizgisinde, alışık olduğu biçimde oynamaya çalışıyordu. Bense onu
12. gelebilir miyiz? 11 aylık evliyim. Eşimle boşanma aşamasındayız. Hakim bize bıraktı. Düşünme dönemindeyiz. Aslında düşündüğümde hiçbir problem göremiyorum. Hatta eşimin ailesini değil beni tuttuğuna **tanık oldum.** Abisinin beni kandırabileceğini söyleyip, borç vermemem hususunda beni uyarmıştı. Ama ben dinlemedim abisi kazık atınca da onu suçladım. Annem de eşimi istemiyor. Annesinin yanına gitti.
13. müziğe "hayat iksiri" gibi sarıldığını anlattı. Onun büyük bir pist olarak her geçen gün dinleyiciyle daha çok bütünleşme, yaşamının son günlerine kadar konserleri sürdürme **tanık oldum**. Hastalığının son yıllarında görünüşü korkunçtu: Erimiş, ufalmış, 38 kiloya düşmüştü. Ellerinde et kalmamıştı; bastonsuz yürüyemiyor, piyano taburesine mindersiz oturamıyordu. Son resitalinde, Schubert'in sonatlarını yorumladı. Bu

Mahkumları") çalınırken, yüzlerce izleyicinin kalkıp neşe içinde halay çektiğine **tanık oldum**.
14. suratına boş boş bakmaktansa gözünü reklama dikmeyi tercih ediyor. Ama bu yere gömülen reklamların çok kötü bir fikir olduğunu düşünüyorum. İnsanların yere bakarken çarpıştığına **tanık oldum** zira. Zincirleme yaya kazaları kapıda yani! Hem de çok kaygan bunlar yahu! Burun selamı da veririz! Geçen hafta Başbakan Erdoğan Yeni Zelanda'daydı. Başbakan ve eşi
15. Bu yolculukla birlikle, hızlı ve coşkulu, canlı ve dolu yaşanmış kısa bir hayata, 40 Kuşağı'nın çektiği zorluk ve zulme **tanık oldum**.
16. Belki de bu yüzden o ince toz tabakası dediğim ve bakışlarına ölgün bir mana katan aldırışsızlığın silindiğini, yerine, daha devingen ama daha ürkütücü bir ifadenin yerleştiğine **tanık oldum**.
17. Yalnızca bir kez hata yaptığına **tanık oldum**.
18. bilmiyor muyum? Bilmediğimi mi sanıyorsunuz İnanan bir aileden geliyorum, iyi okullarda geçti mutsuz çocukluğum. Aşağılık, günahkar, adi surat birinin kiliseye yüklü bir bağış yaptığına **tanık oldum**. Adam günahkardı, Tanrı'nın buyruklarına göre hâlâ günahkardı. Evliydi ayrıca metresi vardı, metresi zavallı bir yerliydi. Kadın hamile kalmıştı. Kadından kurtulmak istiyordu. Hiç unutmadım. Unutmak istediysem
19. alınmadığı zaman chat, çok zarar verebilir. İnsanlar farkında bile olmadan, yaşamlarını sanal ortamda ve sanal insanlarla yaşamaya ve paylaşmaya başlarlar. Böyle arkadaşlarım vardı, yakından **tanık oldum**. Bir bayan arkadaşım vardı. İki çocuklu ve evli biri. Aslında oldukça sosyal, iletişim sorunu yaşamayan biriydi reelde. Oldukça zeki ve esprili biriydi aynı zamanda. Ama
20. da mal ettim. Fakat söz konusu kitap çalışması yarım kaldıktan sonra, Adnan Çoker'in fotoğrafla primitif resimler arasındaki ilişkiyi, kendisinin tek başına

14. açılan modern galeriyi hem de kendi ülkesinden çok yurtdışında tanınan ressamımız Fahr El Nissa Zeyd'in adını duymayan kalmadı. Ben oradaydım ve olaya baştan sona **tanık oldum**. Önce şunu söylemeliyim. Sanatseverlerin, özellikle de resim tutkunlarının, resim sanatının ülkemizdeki durumundan hoşnut olamayanların, bu olayda başrol oynayan iki kişiye; Prof. Adnan Çoker'e ve Hülya
15. Arayı fazla açmadan döndüm Saraybosna'ya, üzerine ölü toprağı serpilmiş kentin canlanışına, çok yavaş da olsa yaralarını sarışına **tanık oldum**.
16. Bir araya gelmeleri olanaksız gibi görülen Mitsubishi ile Toyota'nın Türkiye'de Sabancı çatısı altında rakip olduklarını nasıl unuttuklarına, 1993 yılının Temmuz ayında Adana'da Çin restoranında **tanık oldum**.
17. 1966'da New York'da iki ay kaldım orada **tanık oldum**, bir tiyatro stüdyosunda pazartesi geceleri genç yazarlarla oyuncuların buluştuğu geceydi ve onlar genç bir yazarın yeni yazdığı bir oyunu bazı aktör arkadaşlarla hazırlıyorlar, onun önünde oynuyorlar, birçok kimse eleştiriyor.
18. edin, talimatı 1993 yılında yerine getirilemedi. 1994 yılının bahar ayında ARGK'nın denetiminde ERNK'yı teftiş ederken İbrahim Tatlıses'ten 40 milyar Türk Lirası para alınmış olduğuna **tanık oldum**. İkinci kez bizim bölgeye gelen bu yardım karşılıksız bırakılmadı; teşekkür mektubu yazıldı. Mektup bir kurye aracılığıyla İstanbul ERNK temsilciliğine, oradan da İbrahim Tatlıses'e ulaştırılmış... Tatlıses
19. Mesela Okay'ı işe vaktinde gönderebilmek için yıllarca üç beş tane saat kurup uyumuşken, Alper'in kaçta yatarsa yatsın, sabah tam sekizde işinde olduğuna **tanık oldum**.

keşfetmiş gibi yaklaştığına **tanık oldum**. Akademik hegemonyaya bir süre zorunlu teslimiyet gereği olarak da göze aldığım bu iyi niyetliliği şimdi geri alıyor ve yazımı böylece düşünce ve buluşları paylaşmaya değmez

21. hangi araçları ön plana çıkarmalı? OKUYAN: Geçenlerde özel televizyon kanallarından bir tanesinde başta 27 Mayıs olmak üzere "askeri darbeler"i konu yapan bir tartışmaya **tanık oldum**. Ve, Türkiye'de sosyalistlerin bu şaklabanlığa son verecek bir güç olarak ortaya çıkmamalarına bir kez daha hayıflandım. Sistem içi alternatiflerin bu kadar itibar kaybettiği, inandırıcılıktan uzaklaştığı
22. Terminalde kimi insanların şoförler ve otobüs firması yöneticileriyle tartışmalarına **tanık oldum**.
23. Diğer konferanslarımda da şer cephesi amigolarının Kürt, Ermeni ve Kıbrıs konularını dillerine dolayarak Türkiye'ye saldırılarına sıkça **tanık oldum**.
24. Sayın Yargıç, amcaoğlumun kendisini "Türk cinsinden olan kuldan soyutlamasıyla sonuçlanan sürece **tanık oldum**."
25. olayları çok arttığı için, Belediye sokak köpeklerini öldürtüyordu İstanbul'da da. Binlerce, onbinlerce köpek öldürülüyor ve leşleri bir yere atılıyordu. Bir gün, bir rastlantı sonucu **tanık oldum**. Son yılların başarılı gazetecisi Necati Doğru da, Güneş gazetesi için, bu konuda bir araştırma yapıyordu. Acaba Öldürülen bu köpeklerin derisinden yararlanılamaz mı diye araştırıyordu. Çok
26. Annesine ya da kız kardeşine yapılan işkenceyi kimilerine zorla seyrettirdiklerine **tanık oldum**.
27. dediğinde, beş yaşındaki çocuktan şu yanıt gelmişti: "Ben küçüklüğümden ben Barış Manço dinliyorum." Hemen ardından bir başka kanala geçtim, 70 yaşında bir anneyle röportaja **tanık oldum**. Anne, "Ben hayatımda hiç Barış Manço kaseti almadım, hiç Barış Manço konserine de gitmedim. İki oğlum var, birini kaybettim" dedi. Tüylerim diken diken olmuştu, çok

20. dizime hafifçe vurdu. "Ama aslan torunum ne yaptı etti, beni evime götürmeyi bildi." Yine bir merasimle eve girdik. O anda yüreğime dokunan bir olaya **tanık oldum**. Dedem arabadan indikten sonra yavaş yavaş kapıya yürüdü ve tam eşikten geçerken durup evinin kapısını öptü! Sanki, şükürler olsun, evime gelebildim, der gibiydi. İşte o
21. yer şifalı suyuyla ünlüydü ve insanlar oraya akın ediyordu. Bildiğim kadarıyla bu kelime "sağlığa kavuşturan" anlamına geliyor. Geçen hafta aynı kelimenin hastalanmak anlamında kullanıldığına **tanık oldum.** Bir arkadaşım fena grip olmuştu ve "Nasılsın" diye sorduğumda "Şifayı kaptım" dedi. Uçan balonlar Rus Tarkan'ı Ramstore açılışında! Rusya'nın Avrupa'ya açılan kapısı olarak nitelendirilen St.
22. Param mı yok, zaman mı? Bazı müşterilerimin bu filmi araların da tartıştıklarına **tanık oldum**, ilgilendiğimi görenler görmemi önerdiler.
23. çok hoştur." SÜLEYMAN DEMİREL Hacet kapısı Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in Çankaya'sında bir gün yaşadım ve gördüm. Her saniye bütün Türkiye'nin nabzını ne denli sıkı tuttuğuna **tanık oldum**. Doktorlarından korumalarına kadar gerçekten çok emin ellerde olduğunu gördüm. Pembe Köşk'te kimselerin giremediği özel odasındaki sabah kahvaltısı sohbetinden, günlük sağlık kontrollerine, sabah brifinginden akşamın geç
24. Ancak ben böyle bir mucizeye bir kez **tanık oldum** (hem de çok yakından).
25. Avrupalı meslektaşlarımdan, çocukları nedeniyle evlerine televizyon almayan, ya da onlara ancak, günde 1 saat izleme izni verenlerin bulunduğuna kaç kez **tanık oldum.**
26. bulduğumu söyleyemem. Benim gözümde cumhuriyet koşucularının yorulduğu, bir tür

28. katı. Size önce bu duruşmalar sırasında Mudanya rıhtımında yaşanan, gözlerimle gördüğüm medya komedisini anlatayım. Mudanya'da iki gün kaldım. Özellikle televizyon kanalları arasındaki inanılmaz rekabete **tanık oldum**, çok matrak olaylar gördüm. Bunlar basına ve ekranlara yansımıyor. Doğal olarak herkes duruşmalara şartlanmış, haber ve röportaj peşinde koşuyor. Ama işin perde arkası çok ilginç!
29. veya davandan ayrıldın?" Yıllar sonra bu soruyu açıklamak daha kolay geliyor bana. Çünkü PKK'nın yürüttüğü davanın benim havai ettiğim dava ile hiçbir alakası olmadığına tanık oldum. Bütün zamanlarda yüzeyselliğin dışına sarkarak gerçek mânâda bu dava benim davamdır demedim, diyemedim. Esasen de olayların bu noktaya değin dayanacağını kaçınılmaz bulmuştum. Ve tahminimde de
30. Fransız gazetecinin gözlemleri ise şöyle; "Sayıları 1500'den fazla olmayan gerilla süvarilerinin baskısı karşısında, üçte ikisi Hintli askerlerden oluşan dört bin kişilik İngiliz Ordusu'nun nasıl geri çekilmek zorunda kaldığına **tanık oldum**."
31. **Tanık oldukları** olaydan sonra artık Anadolu birahanesine gitmek istemeyen Fikret ve Feridun Talimhane'de Tanaş'ın meyhanesine giderler.
32. kadarıyla, poliste kendisine ilk tokatı atan kişi, daha sonraki yıllarda sanırım Emniyet Genel Müdürü de olan Ahmet Demir'di. Ama 1980 yılında öyle bir olaya **tanık oldum** ki... Galiba, tıpkı Aziz Nesin'in "Fil Hamdi" öyküsünde olduğu gibi, Emniyet örgütünde de "Aziz Nesin'e ilk tokatı atan benim" diyen polisten geçilmiyordu... Aziz Nesin'e ilk
33. yılında Samsun'a gittim ve bulmaya çalıştım. Çarşamba'dan da ayrılmış olduğundan gittiği adresini bilen çıkmadı ve görüşmem mümkün olmadı. Bunun gibi, şimdi hatırlamadığım çok olaya **tanık oldum**, çok olay dinledim. Benim duymadığım, can yakıcı daha nice olay olduğu kesindir hele dernek

duraklama ve gerileme devri. Peki 70'leri benim için bu kadar renkli kılan ne? Bir kere **tanık oldum**. Yaşadım. İkincisi 80'lerin ikinci yarısından itibaren dünyaya açılışımızla birlikte, aslında çok mahzun, bir yanıyla masum ve birçok şeye rağmen mağrur yıllar olduğunu düşündüm. 70'lerin Türkiye'si

27. insanda öyle etkiler yaratıyormuş ki, ne kremler, ne makineler, ne estetik cerrahi bunu başaramazmış. Doğrusu bu konuda uzmanlara hak vermemek haddimiz değil. Ben kendim **tanık oldum**. Geçenlerde uzun zaman görmediğim bir arkadaşım kapımı çaldı. Çok güzeldi. Cildi, saçları, gözleri pırıl pırıldı. Sözü döndürüp can alıcı soruyu sordum, "Sen estetik ameliyatı mı
28. Kimler ekmiş bu günebakanları buraya dersiniz, hiç gördünüz mü siz de ve onca kuşun kaçışına **tanık oldum** ben orada, gökyüzüne tünemişler, pamuk helvalar yiyorlardı bulutlardan...
29. ünlüsü, Zaloğlu Rüstem, en az tanınanı Buenos Aires'li tuhaf bir hikayeci. Ben, kendi payıma, henüz karşılaşmadım onunla, yazılı kaynaklarda da, zaman zaman Kaknus'la karıştırıldığına **tanık oldum** buna karşılık. Kanatlarını çırparak alev alan ve yumurtası kendi küllerinin arasından çıkan bir başka söylence kuşu o da. Batılılar ikisine de Phoeneix diyorlar, şüphe yok
30. bakışlarını, ancak yanıt vermemesinin saygısızlık olacağını da hızla kavradı; Sanmam, dedi hafif bir sesle. "Bence yazarların gerçek değerinden olacak. İlk kez böyle bir kalabalığa **tanık oldum**". Konuştuğu dile özen gösteriyordu. Aksanından azınlık olduğunun anlaşılabileceğini sezinliyor, okuduğu kitaplardan edindiği arı Türkçe'yi konuşmaya gayret ediyordu. Genç adam ise bu özel durumun pek ayırdına

yönetiminden ayrılmamdan sonraki dönemde... "Polis iktidarın değil halkın polisi olmalıdır" O

34. Bunca yıl yaşadım ve yaşadığım bunca yıl dostum, arkadaşım, benden önceki ve sonraki kuşaktan kadın cinsinin, kadın doktoru korkusu nedeniyle yaşadığı öyle çok olaya **tanık oldum** ki, bir pazar bu pek de iç açıcı olmayan konuya değinmeden yapamadım.
35. Bir cinayetin -ya da en azından girişiminin- bir kısmına **tanık oldum** ve aslında bu benim yaşamımı pek de etkilemiş değil.
36. - Osman Fuat'ı tanıdıktan ve birlikte yaşamaya başladıktan sonra, Osman'ın esrar, Extacy ve Rohynol gibi uyuşturucuları kullandığına **tanık oldum**; ben bu uyuşturucuları görünce merak ettim.
37. laflaştık. Öpüşmelerden söz açamazdı. Zaten kabahat bendeydi. O yaz beni özlediğini söylemişti sık sık, onu hiç arayıp sormamıştım. Daha sonra nişanlarına giden kadınların konuşmalarına **tanık oldum**. Ağaçların arasına götürmüş nişanlısını, kucağına oturarak, boynuna sarılarak gelinliğinle poz vermiş. Helâl olsun diyordum. Özgürlüğün keyfini çıkarıyor, söylentilere pabuç bırakmıyor. "Ya bozulursa?" diye meraklanıyorlardı kadınlar.
38. Yanıldığına bir kez **tanık oldum**; elimizde bol bant olmadığından, sanırım 1955'in yılbaşı gecesi için Amerikan Haberler Bürosu'ndan yardım istemek zorunda kaldım.
39. köpürür, hemen "o orospu çocuğunun namussuzlukları"nı namussuzlukları"nı sayıp dökmeye koyulurdu. Gençliğinde İstanbul'un kabadayılık çevrelerinde yetişmiş olduğu iddiasındaydı. Öyle bir sınavdan geçişine tek bir kez **tanık oldum**. Bir gün birlikte Behice Boran'ı ziyarete gitmiştik. Mehmet Ali Aybar da oradaydı. Bir tartışma çıktı. Kemal Tahir ileri-geri konuşmaya başladı. Behice Hanım da sözünü esirgemiyor,
40. Gelene kadar beş bıçaklama, üç de tane kavgaya **tanık oldum**.

31. Ediz Hafızoğlu'nu aynı gün içerisinde iki farklı grupla konsere çıktığına yakın zaman içerisinde **tanık oldum**.
32. Tasarım sanatçılarımız İlknur Erkoçak ve Serhat Gürpınar'ın sayfalara sihirli dokunuşlarına da bir kez daha hayranlıkla **tanık oldum**.
33. Fransa'ya, İngiltere'ye gittiğimde, restoranlarda önlerinden artan yemekleri güzel paketlere koydurup evlerine götürenlere **tanık oldum**.
34. İlk defa orada Almanların nelerden fedakârlık ederek "ekonomi harikası"nı gerçekleştirdiklerine **tanık oldum**.
35. Ben Kemal Tahir'de, küskünlüğün değil, merak duygusunun daha fazla geliştiğine **tanık oldum**.
36. Aşağıda, göl çevresinde dışarıdan gelen yerli ve yabancı turistlerle, onlara hizmet vermeye çalışan ya da ekmeğini bu yolla kazanan insanlara karşılık, burada hayatın kendi seyrinde devam ettiğine **tanık oldum**.
37. koç satın alındı, konfeksiyon usulü kesildi, "Allah kabul etsin" denildi ve eve dönüldü. Çocukluğumda anımsadığım kurban ritüeline bu yıl yine Hacı Hala'nın kurbanı kesilirken **tanık oldum**. Doksanına merdiven dayamış büyük halamız, aileden iki kişinin omuzuna dayanarak zar zor indi bahçeye ve günler önceden alınmış, kınalanmış, özel bir beslenmeye tabi tutulmuş olan
38. deniz otobüsüne bineceğiz. Yanıma özellikle bir görevli geldi ve tenhada "nüfus kâğıdımı" kimseye belli etmeden aldı. İmralı'ya gittik, bir gün boyunca tarihi bir olaya **tanık oldum**. Abdullah Öcalan'la iki kez göz göze geldik, uzun süre kesiştik! Bunu televizyon ve gazeteler haber yaptı. Duruşmadan dönüşte iskelede aynı işlem uygulandı, kartona yapıştırılmış aynı
39. uğramıştık. Ben öyle sanıyordum. Osman'ın Zozulya'yı görmek için yanıp tutuştuğunu

41. Jackson'un eski güvenlik şefi de "300 erkek çocukla olan 'mide bulandırıcı' ilişkisine **tanık oldum**" dedi.
42. tarafı da var kızın aynı zamanda." "Sevgililerine karşı tavrı nasıl, anaç mı? Tanıdın mı onları?" "Hayır, hiçbirine denk gelmedim ki. Ben sadece günübirlik ilişkilere **tanık oldum**. Ama işte işin tuhafı, bütün erkekler hâlâ arar." "Niye?" "Belki seksi çok iyidir." "Seksi iyi olmak ne demek? Ciddi soruyorum. Şaka yapmıyorum." "Yani bilmiyorum. Bana
43. istenen içki alınıyor. Dışardan ithal edilse, daha ucuz olabilir, ama zahmetsiz olduğu için bütün diplomatlar buradan alıyor. Bayılıyorlar. Fırsat bulunca bizden çok içtiklerine hep **tanık oldum**. Hepsi içmiyor da yarı yarıya içiyorlar denebilir. Zevkleri de bize göre yüksek. Black Label, Chivas Regâl gibi pahalı markaları yeğliyorlar. Yalnız bir sorunları daha var.
44. ilk kez yaşamıma giriyordu. Onu başka bir gözle incelemeye koyuldum. Pis paralar içinde yüzen büyük burjuva diye etiketlemeden önce. Dava dosyalarını, savunmasını nasıl hazırladığına **tanık oldum** birkaç kez. Beyninin yaydığı elektrikli bir rüzgâr beyazlamış sarışın saçlarını uçuruyordu. Gözleri büyüyor, garip ışıklar saçıyordu. Savaş yöneten bir komutan gibi hazırlıyordu savunmayı, tüm etmenleri
45. Sevgilim" filminde gördüm Hiroşima'yı. İki tutkulu insanın, bir kadınla bir erkeğin, her şeyi unutmak için, her şeyi en ufak ayrıntısına dek bir bir hatırlamalarına **tanık oldum**... Kurosava'nın "Ağustosta Rapsodi" filminin yaşlılarıyla birlikte izledim Nagazaki semalarındaki açılıp kapanan o korkunç gözü... Hiroşima'yı Bağdat'ta gördüm. İşgalden, savaştan önceydi. Bağdat Hastanesi'nde yatan çocuklar uranium
46. Ben bu günaha **tanık oldum**, siz de okuyarak ayine katılın! Sesini çoktan yitirmiş, suyunu dibindeki doymak bilmez kuma teslime hazır bir gölden çok, o eski ve görkemli günleri sıklıkla hatırlayan günahkar

bilemezdim. O gün orada, yaşlı adamın Nataşa'ya duyduğu aşkı bildiği tek yöntemle ilan edişine **tanık oldum.** Osman Amca, Gürcü çevirmene döndü. "Söyle ona, ticaret, zanaattır diyeceğin bir iş değildir, emme Şimalde olan nimeti Cenuba, Cenubta olan nimeti Şimale iletmek de iyidir,"
40. Bir Türk olarak büyük onur duydum.Sağolasın Tamer Atalay, var olasın.Seninle ne kadar gurur duysak azdır.Bükreş'te turalarken bir düğüne **tanık oldum**.Öğle üzeri idi.Önce gelin ve damadı kutladım.Sonra bir de fotoğraflarını çektim.
41. Pek az çöl defterinde kapılardan söz edildiğine **tanık oldum**.

dalgaların at koşturduğu denizden yana olduğunuzu göreceksiniz. 47. tüm bu lanet olayları bildirmek için beni seçtin?". Sırıttı, dişleri ölgün san ışıkta kirli sedef renginde parladı. Küstah tavrı yanında İlk kez açık gülümsediğine **tanık oldum**. (Tabii bu iğrenç sırıtmaya gülme denebilirse); Bilmiyor musun, sezinlemiyor musun, kimsin sen? Alaylı gülüşü cinnetinin belirtisi gibiydi. Bu bir oyundu, beni açmazlara düşürecek soruları ardarda 48. Uyuşturucu illetinin koskoca bir delikanlıyı, bir babayiğidi nasıl acınacak bir duruma düşürdüğüne gözlerimle **tanık oldum**. 49. Şimdi ben bunları neden anlatıyorum. Acele etmeyin, tatilde Antalya bölgesine gittim ya, malum, ayağım için çok yüzmem gerekiyordu, gazetelerden öğrendiğim bir gerçeğe bizzat gözlerimle **tanık oldum**. Almanlar, İngilizler, İsrailliler, Ruslar, Norveçliler, Araplar Akdeniz Bölgesi'nde özellikle dağ köylerinde dönüm dönüm arazi satın alıyorlar. Sadece İngilizler, Almanlar için yapılan siteler var. Ve soruyorsun: 50. Gerçekten, bu gezi sırasında, acı tatlı ya da gülünç pek çok serüven yaşadım. Korka korka helikoptere bile bindim. Pek çok şaşırtıcı olay ve görünüme **tanık oldum**. Örneğin, bindiğimiz uçağa bomba kondu. Ya çocuk hırsızlar tarafından, yol ortasında soyulmaya ne demeli! Gurbette, yüksek ateşle yataklara düşüp otel odasında inim inim inlediğim günleri 51. Ancak Macar futbolunun geriye gittiğine **tanık oldum**. 52. özelde eşimle kardeş gibiyiz. Bu beni rahatsız ediyor. Kendisine bazen ifade ediyorum ama sesini çıkarmıyor. Konu hemen kapanıyor. Bu arada kendi kendini tatmin ettiğine **tanık oldum**. Hayatında başka biri olmadığına eminim. Ama acaba aramızdaki sorun ne? Eğer böyle devam ederse, boşanmak en doğrusu		

diye düşünüyorum. Kendimi kötü hissediyorum. Bu arada bir 53. büyücü asası gibi bir şeydi bu baston ve herhalde bir büyücünün elinde olabileceği kertede işe yarıyordu. Sonraları onunla pek çok kişiyi küçültüp yok ettiğine **tanık oldum**. Aşağılamak istediği kişiye şöyle ufak bir fiske vurması yeterli etkiyi yapardı. Bazen o baston ile yere görünmez bir daire çizer, Seninki böyle bir hayat galiba, 54. Ben de bu arada, Freud adlı bir lanet profesörün, insanları nasıl birbirine düşürdüğüne **tanık oldum**.		

“Taraf ol-” Biriminin OSP Tablosu

OSP var	OSP için bağlam yetersiz	OSP yok
1. Bu noktaya nasıl geldiğimizi idrak etmek zorundayız. Çünkü belki de nihayet, kimsenin hasbelkader yaşayamayacağı bir döneme giriyoruz. Kimse hasbelkader yaşayamayacaktır, çünkü, bir ihtimal, ölecektir. **Taraf olan**, öldürmeye mecbur kılınacaktır -taşınması zor bir yüktür. Seyreden, katliam seyretmek zorunda kalacaktır- kolay iş değildir. Gözünü kapayıp angaje olan, cinayetleri savunmak durumunda olacaktır suç ortaklığı 2. bir ihtimaldi. Sendikalar, Taksim'i 1 Mayıs yürüyüşüne açmış bir AKP'nin karşısına, bir yaşam tarzı savunucusu sivil toplum örgütü olarak değil, esas olarak emek-sermaye çatışmasında **taraf olan** örgütler olarak çıkacaklardı. İşte o zaman, sınıf bilincinin yerine artık bütünüyle kimlik bilincini koymuş solcular ve laikçiliği siyasal alanın yegane belirleyici tavrı olarak dayatmaya çalışan 3. ki merkezi yapının başarılı olamaması ve bunun sonucu olarak coğrafi risklerin oluşması, Olası operasyona İsrail'in müdahalesi ve bir Arap-İsrail gerginliği Müdahaleye karşı olan ve **taraf olan** Ülkeler nezdinde dünyada yeni kutuplaşmalara gidilmesi, Genel Değerlendirme Irak konusunda öngörülen iki temel parametre vardır. Bunlar; Mevcut rejiminin sona erdirileceği (Kendi iradesi veya müdahale ile), 4. koyarak sesi şu an cılız ama çok kısa bir zamanda daha gür çıkacağına inandığım ahlâki ve dini bir buhranın ayak seslerini duyuyorum. Nitekim tartışmaya **taraf olan** dini çevreler de ihtimal aynı kaygıları taşıdıklarından meselenin bu boyuta ile daha çok ilgileniyor ve toplumsal barışın temininde ya da Amerika'nın bugünkü duruma gelmesinde dini	1. uzak tutuyor ve böyle bir yaklaşım içine girmekten de dikkatle kaçınıyor. Hatta özellikle son zamanlardaki çıkışlarında ve yaklaşımlarında Bülent Ecevit'in devleti koruyan ve devlete **taraf olan** bir tutum içinde bulunduğunu görüyoruz. Denebilir ki, Bülent Ecevit, özellikle Körfez Savaşı'nın hemen ardından toplumun tüm kesimlerini aynı ölçüde ilgilendirecek temel konularda son derece somut 2. profesörü, başkanlık sistemini, 'fert hakları ve özgürlükleri açısından tehlikeli bir rejim olarak' değerlendiriyor. Ankara Üniversitesi SBF öğretim üyesi Prof. Dr. Murat Şeker başkanlık sistemine **taraf olanların** tezlerinin temelini "istikrarlı kalkınma" olduğunu belirtiyor. "Bu ikisinin sağlanabilmesi için Türkiye gibi ülkelerde başkanlık sistemine geçilmesinden başka bir alternatif olmadığını düşünüyorum. Aksi halde, kalkınma ve	1. direktifler ve kararlar, üye ülkeleri bağlayıcıdır. Yukarıda kısaca nitelikleri belirtilen, uluslararası hukuki düzenlemeler, firmalar için doğrudan bağlayıcı bir etkiye sahip değildirler. Ancak bu düzenlemeler, **taraf olan** ülkeler için bağlayıcı olan veya olmayan yükümlülükler getirirler. Bunun sonucu olarak, bu ülkeler kendi mevzuatlarında, bu yükümlülüklerine uygun düzenlemeleri yaparlar. Böylece, uluslararası bir düzenleme, bu 2. alanını genişletirken "atfı" reddetmiştir. 1 İnci maddenin I(b) I(b) bendinde ihtilâf kurallarına etki tanıyan hüküm sadece dâvanın açıldığı âkit devletin ihtilâf kurallarının Viyana Sözleşmesine **taraf olan** bir devlet hukukunu göstermesi ihtilmalini ele almıştır; o devletin söz konusu olayda Sözleşmeyi uygulayıp uygulamayacağı burada önemli değildir (9). Eğer alıcı ve satıcının iş yerlerinin 3. modelin diğer Müslüman ülkeler için bir örnek oluşturması beklentisi içinde olduğunu ifade etti. Bu deneyin tüm dünya tarafından dikkatle izlendiğini söyleyen yetkili, deneyin buna **taraf olan** tüm ülkeler için büyük sonuçları olacağını da ileri sürdü. Yetkili, bu deneyin başarısızlıkla sonuçlanması durumunda Türkiye'nin AB üyelik sürecinin son bulabileceğini de öne sürdü. ABD 4. Mesela 2000 yılı rakamlarına göre başvuruların nüfusa oranı Arnavutluk ve Gürcistan gibi yeni **taraf olan** ülkelerde sırasıyla 0.9/1000,000 ve 1.4/1000,000 gibi çok düşük olduğu, buna karşılık 1990’larda taraf olan Slovakya, Litvanya ve Estonya gibi ülkelerde ise daha yüksektir.

5. Çünkü, öyle görünüyor ki, belki tartışmaya **taraf olan** çevreler, kesimler, kanatlar bile ipin ucunu kaçırmışlardır ve onlar bile üstünde konuşulan şeyin ne olduğunu artık göremez olmuşlardır ama, SHP'nin ideolojisinden örgütüne, oradan programına kadar birçok alanda, birçok noktada kendisini yenilemesi gerekmektedir. 6. ve/veya örgütsüz öbeklerinin biraraya geldiği birlik tartışmaları, bir dizi kadro merkezinin bugün ÖDP çatısı altında noktaladıkları savruk yolculuğun başlangıcını oluşturdu. Yola çıkışta BTDK tartışmalarında **taraf olan** gruplar o dönemin tabiriyle iki ana öbek olarak tasnif ediliyordu: Hareket geleneğinden gelenler ve parti geleneğinden gelenler. Belki tartışmaların daha sonraki seyrinde bu öbekler içinde 7. hareket değildi. Kendisi emperyalist bir savaşa taraf olan bir devlet anti-emperyalist olamazdı. Aslında yapılan Anadolu hareketini emperyalistlere karşı koz olarak kullanmaktan ibarettir." Emperyalist savaşa **taraf olan** Osmanlı'nın "devlet", Kurtuluş Savaşı'nı yürüten öznenin ise yeni bir devlet kuruluşuna varacak olan bir "hareket" olması arasındaki farkın el çabukluğuyla silinmesi burada bir detay olarak 8. Aslında eşitsiz ilişkilere **taraf olan** her "küme" açısından, alttaki "küme"nin hak ve taleplerinin özgüllüğünün ayrıca saptanıp savunulmaması ve her iki kutbu birden kucakladığı öne sürülen nötr bir eşitlik/haklar savunusu ile yetinilmesi, pratikte daima varolan hiyerarşinin sürdürülmesi sonucuna götürür. 9. Bu amaçla, hasıma **taraf olan** ve hizmet edenler arasında, uydurma, çelişkili haberler yayarak, şaşkınlık, kuşku ve kararsızlık tohumları ekilerek ulaşılacaktır. 10. gibi hareket edilerek hedef seçilen yerleşim birimlerine saldırılar düzenleniyor ve tespit edilen isimler sırasıyla öldürülüyorlardı. Kamuoyu tarafından faili meçhul olarak nitelendirilen bu		5. Bağlayıcı kararlara örnek olarak; BM "Nesli Tehlikede Olan Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme" ye **taraf olan** ülkelerin, fildişinin ve balinaların ticaretini yasaklayan kararları, gösterilebilir. 6. - Çocukların yatağından **taraf olan** pencereyi barikatlayalım, dedi Oktay. 7. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi bu Sözleşmeye **taraf olan** devletleri ortak bir demokrasi standardına zorlayan bir "Avrupa Anayasası" konumuna gelmiştir. 8. Bölgenin stratejik ve ekonomik açıdan taşıdığı değerin, söz konusu gelişmelere yakından ve uzaktan **taraf olan** herkes açısından önemli bir çıkış noktası olduğunu hatırlatalım. 9. 40 yılı aşkın bir süredir uluslararası camiayı meşgul eden bu sorunun çözüme ulaşması **taraf olan** ülkeleri olumlu etkilemesi bir yana, bölge ülkeleri açısından da olumlu bir hava doğmasına katkı yapacak düzeydedir. 10. parasal şokların ardından hane halkı cari tüketim harcamaları ile cari gelire ve beklenen gelire bağlı olarak varlık talebini artırmaktadır. 2. Genişleyici parasal şoklar ticarete **taraf olan** her iki ülkenin üretim düzeyini artırarak, küresel ticaret hacmini yükseltmektedir. 3. Açık ekonomide genişleyici parasal şokların cari işlemler etkisi (cari açık) 3 kısa dönemlidir. Uzun 11. Betts ve Deveraux ve Kim ABD' de yaşanan genişleyici parasal şokların ticarete **taraf olan** ülkelerde üretim artışlarıyla sonuçlandığını gözlemlemiştir. 12. Transit taşımacılığa **taraf olan** ülkeler, karşılıklı olarak birbirlerine yıllık yol geçiş izin hakkı kolası ve buna istinaden belge vermektedirler. 13. Norveç yönetiminin daveti üzerine Ortadoğu barış sürecine **taraf olan** liderler ABD Başkanı Bill Clinton ile bir araya gelmeye başladı.

eylemler, esasen **taraf olan** kuvvetlere göre gün ışığı kadar aydın sayılırdı. Önemli olan "zafer" için üstünlük sağlamaktı. Ve her şey bunun adına yapılıyordu! Devlet için savaşanlar eylemler gerçekleştirirlerken bunlar,

11. açıcaz tamam mı? Aman yapmayın. Basın zaten üstümüze geliyor şu sıralar hiç doğru olmaz bu? Yemek tarifi yazarları bile aleyhinizde yazı yazmışlar. Hiç benden **taraf olan** bir yazı yok mu lan? Var efendim. Alanya'da turist kadınlara tecavüz ettikten sonra öldüren katil demeç vermiş. Bakanım yerden göğe kadar haklıdır. Bu Avrupalı kadınların
12. ve emlak muhasebeleri bölümleri eklenerek "Varidat muhasebesi" denilmişti. Bu dönemde verginin iki tarafı olan, vergi alacaklısı devlet ve vergi borçlusu mükellefin yanında bir üçüncü **taraf olan** sarraflar ve mültezimler bulunmaktadır. Bu üç kesimin birbirlerine karşı hak ve ödevlerinde ortaya çıkan uyuşmazlıklar öncelikle idari yoldan çözüme kavuşturulmaya çalışılır, mükellefler uyuşmazlıklarım taşrada mülki
13. beklenilenin tam tersine büyük bir hızla gerçekleşmesi nedeniyle çiftçi altın bir yıl yaşamıştır. Bütün mesele böyel bir ödeme temposunun önümüzdeki yıllarda nasıl sürdürüleceğidir. Üçüncü **taraf olan** Hazine açısından ise ilk bakışta beklenen sonuç sağlanamamış gözükmektedir. Hazine, beklediği finansman gideri azalışına ulaşamamıştır, çünkü Birliklerin alımları istendiği kadar kısılmadığı gibi tüm üreticilere seyyanen
14. Kyoto Protokolü, ABM görüşmeleri ve Irkçılık Konferansı'nda uzlaşmaz **taraf olan** Washington, artık müttefiklerinin isteklerini de göz önünde bulunduracak
15. Başarıya ancak, uyuşmazlığa **taraf olan** devletler kendi aralarında anlaştıklarında varılabilmiştir.
16. Sözleşmede, soruşturma komisyonlarının, uyuşmazlığa **taraf olan** devletlerin aralarında

14. Norveç'in daveti üzerine, sürece **taraf olan** liderler Clinton ile biraraya gelmeye başladı.
15. Bu nitelikleri açısından bu kurallar somut ve özel olayları düzenlemede ve çözümde her zaman tam bir yeterlik gösteremezler. Çünkü, her somut olayın ve buna **taraf olan** kişilerin gösterdikleri özellikleri önceden tek tek ve ayrıntısı ile öngörmek mümkün değildir. Konuya bir başka örnek vermek suretiyle açıklık getirebiliriz. Hukuk kuralları günümüzdeki (genel, soyut)
16. maddesine göre, 1969 tarihli ilk sözleşmeye **taraf olan** devletlerin, yeni sözleşmeye ilişkin onay belgelerini Avrupa Konseyi Genel Sekrcterliği'ne sunmaları, daha önceden veya sunuş sırasında eski sözleşmeyi geçersiz saymalarına (fesih ihbarında bulunmalarına) bağlı kılınmıştır.
17. Sözleşmenin 1'inci maddesinin 1/(a) bendinde öngörülmüş olan bu objektif uygulanabilirlik şartı yalnızca Sözleşmeye **taraf olan** devletlerin mahkemelerini bağlamaktadır.
18. Bu sözleşme ve eklerinin hükümlerine karşı olan aykırılıklar, sözleşmeye **taraf olan** devletlerin yasama yetkisi dahilinde yasaklanacaktır ve bu sebeple, o tarafın mevzuatına bu konuda hükümler konacaktır.
19. Nitekim, yukarıda da behittiğimiz gibi31, rnaylüdığı Arkeolojik Kültür Varlıklarının 5 5.1969 tarihli ve 66 no.lu Avrupa e irmek amacıyla revize edilerek 16.1.1992 tarihli ve iiültiir Varlıklarının Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi hazırlanmıştır, tik şeklinde olduğu gibi, revize edilmiş yeni şekliyle de, Avrupa Konseyi üyesi olmayan ve fakat Avrupa Kültür Sözleşmesine **taraf olan** diğer ülkelere de açık bulunan bu sözleşmeler (143 no.lu yeni Sözleşme, md.
20. maddesine göre yapılan yargılamada, 1970 tarihli UNESCO sözleşmesine **taraf olan** ülkeler,

yapacakları özel bir anlaşma ile kurulacağı, ele alınacak konuların, komisyonun kuruluş şekli ve yetkilerinin de bu anlaşmada belirleneceği ifade edilmektedir. 17. yapacağız. Bölge yeni bir savaşa tolere edemez." şeklinde konuştu. Mısır Dışişleri Bakanı Ahmed Mahir de, inisiyatif aldığı için Türkiye'ye teşekkür etti ve deklarasyonun soruna **taraf olan** herkese hitap ettiğini söyledi. Suudi Arabistan Dışişleri Bakanı Prens Suud El Faysal ise Türkiye'nin böyle bir toplantı düzenlemesinden hoşnutluk duyduklarını dile getirdi. Sonuç bildirgesi üzerindeki 18. güttüğünü gördük. Ancak eşitlik benzer olayların varlığı halinde uygulanabilecek ve gerçekleştirilecek bir ilkedir. Oysa birbirine tıpa tıp benzer olay sayısı son derece sınırlıdır. Olayda **taraf olan** kişilerin içinde bulunduğu durum, daha doğrusu bu kişilerin gösterdiği farklı özellikler, olayı da etkiler ve eşitlik ilkesi bu açıdan bakıldığında, beraberinde bir tür eşitsizliği getirir. 19. Benzer bir çalışmada Finch ve Smith kaza raporlarını inceleyerek, tesbit ettikleri, ölümlü kazada kusurlu **taraf olan** ve hayatını kaybeden 25 sürücünün ailesi ve yakınlarıyla yapılan derinlemesine görüşmeler ve gerekli kayıtlarının incelenmesi sonucunda; ölen sürücülerin sadece %20'sinde herhangi bir psikiyatrik tanı ya da psikolojik sağlık sorunuyla karşılaşılmadığını, kontrol grubunda bu oranın %88 olduğu belirtmişlerdir. 20. İtalya'nın Juventus FC takımıyla deplasmanda 2-2 berabere kalan ve galibiyeti kaçıran **taraf olan** Sarı-Kırmızılılar, bundan önceki yıllarda grup maçlarında başarılı olamamış, oynadığı 18 maçta 12 yenilgi, 2 galibiyet 4 de beraberlik almıştı. 21. Teklife Çağrı Dosyası Ocak 2007'de yayınlanan ve USAF hizmetindeki yaşlanan KC-135'lerin değiştirilmesini öngören KC-X'te, kaybeden **taraf olan** Boeing, ABD Sayıştayı'na (Government		suçlulann geri verilmesi ve adli yardım taleplerini, ömcğin bu suçun ekonomik suç sayılacağı gibi gerekçelerle geri çevirmeleri mümkün olmayacaktır. 21. Ancak taraflar Viyana Sözleşmesine **taraf olan** bir devletin hukukunu seçmekle Viyana Sözleşmesinin uygulanmasını sağlayabilirler. 22. 1 inci maddenin I (b) bendi uyarınca, hâkimin ihtilâf kuralı Viyana Sözleşmesine **taraf olan** bir devletin hukukunu kabili tatbik hukuk olarak gösterdiği takdirde, Viyana Sözleşmesi o devletin iç maddi hukuku sıfatıyla uygulanacaktır. 23. sayıda kamusal yetki kullanan kamu görevlileri gerçekleştirirler. Hal böyle olmakla birlikte, husumet, yine de, bu kamu görevlilerine yöneltilmez. Şikayet herhalükarda, Sözleşme'ye (ve/veya (ve/veya Protokollere) **taraf olan** Devlet aleyhine yapılır. Bunun önemli bir hukuksal sonucu vardır. Sözleşme sisteminin işletilmesiyle ulaşılacak sonuç insan haklarının ihlal edildiği şeklinde tecelli ettiğinde, bu sonuç, somut olayda 24. kurallarının uygulanacağını öngörür. Diğer bir ifade ile, sözleşmenin yeknesak hukuk kurallarının milletlerarası unsurlu bir akde uygulanması, ancak dâvanın açıldığı ülke hukukunun İhtilâf kurallarının sözleşmeye **taraf olan** devletin hukukunu kabili tatbik hukuk olarak göstermesi halinde mümkündür. Bu durumda yeknesak maddi hukuk sözleşmesi o devletin İç hukuku olarak uygulanır. Kayıtsızlık: Bu durumda maddi 25. hâkimin mensup olduğu devletin kanunlar ihtilâfı kurallarının gösterdiği hukukun âkit bir devlet hukuku olması gerekmez. Yeknesak hukuk kuralları getiren milletlerarası maddi Özel hukuk sözleşmesine **taraf olan** bir devlet artık kendi İhtilâf kurallarının sözleşmenin uygulanması sonucunu doğurup doğurmayacağına

Accountability Office; GAO) itiraz etmiş, itirazı haklı bulunarak GAO tarafından ihalenin yenilenmesi tavsiye kararı çıkmıştı. 22. Bu çıkar dengeleri ve Özellikle zayıf **taraf olan** İşçinin korunması dikkate alındığında, hizmet sözleşmelerinde mutlak bir seçme serbestisinin geçerli olması sakıncalı ola-Jbilecektİr. işte kanunkoyucu, hizmet sözleşmeleri alanında taraflara tam bir seçme serbestisi tanımak yerine, taraflara kısmi bir seçme hakkı tanımak suretiyle bu sakıncaları yok etmeyi amaçlamıştır (43). 23. Bu yönteme başvurulabilmesi için uyuşmazlığa **taraf olanların** rızası Uyuşmazlığa taraf olanların, önceden, hakemin veya hakem mahkemesinin kararının uygulanmasını kabul ettikleri bir barışçı yoldur. 24. Uyuşmazlığa **taraf olanların**, ortaklaşa seçtikleri üyelerden oluşan komisyonlar aracılığı ile barışın sağlanması çabalarıdır. 25. maddenin birinci fıkrası, uluslararası barış ve güvenliği tehlikeye düşürecek nitelikte bir uyuşmazlığa **taraf olanların** her şeyden önce görüşme, soruşturma, arabuluculuk, uzlaşma, hakemlik ve hukuki çözüm yolları ile, bölgesel örgütler ya da antlaşmalarla veya kendi seçecekleri başka yollarla bu uyuşmazlığı gidermelerini öngörmektedir. 26. olan alternatiflerin tamamı kentin kuzeyinde yer alıyor. Uzmanlar ısrarla, kuzeye yapılacak bir köprünün hem ulaşım sorununu çözmeyeceğini, hem de çevreyi olumsuz etkileyeceğini belirtiyor. Köprüye **taraf olan** ulaşım otoriteleri bile, İstanbul'un kuzeyinin ulaşım yoğunluğundaki payının yalnızca yüzde 2 olduğunu, üçüncü bir köprünün rant avcılarına yarar sağlamaktan başka bir işe yaramayacağı uyarısında bulunuyor. 27. Konuya ilişkin tartışmada bir başka **taraf olan** Uluslararası Sosyalizm Akımı'nın önde gelen partisi		bakmaksızın sözleşmenin kurallarım uygulayacaktır. Bu İhtimalde, kayıtsızlık ihtimalinden farklı olarak, maddi hukuk sözleşmesi ihtilâf 26. hükmü Bern Sözleşmesine **taraf olan** ülke mahkemelerine, ayrıştırma ile ilgili olan Talimat hükümlerinin uygulanmasında yol göstermektedir. 27. enflasyon oranlarının yüzde 92'si özel sektörden kaynaklandı. Buna ait herhangi bir beyanda bulunmayanların, işçi kesimine göndermede bulunmasını doğru bulmuyorum. Kaldı ki toplu iş sözleşmesine **taraf olan** işçiler, işverenler kadar Türkiye gerçeklerini biliyorlar. Biz bunları gündeme getirmek istiyoruz. İşçiler yüzde 25'ten fazla zam istiyor İşçi ve işveren örgütlerinin dile getireceği talepler: TİSK: 28. soğuk haddelenmiş çelik ürünlerine uygulanmakta olan anti-damping ve telafi edici vergiler ikili ticari ilişkilerde sorun teşkil etmektedir. Anti damping ve telafi edici vergi soruşturmaları **taraf olan** ülke veya firmalar açısından son derece bezdirici ve masraflı olmakta, çoğu kez de aleyhine sonuçlanmaktadır. Bu soruşturmalardaki "Cumulation" prensibi ise büyük küçük farkı gözetilmeden incelemeye 29. Montreal Protokolüne **taraf olan** ülkeler ozon tabakasına olumsuz etkileri olan maddelerin kullanım miktarlarını 1986 yılı verilerine dayanarak kullanılan toplam miktarın 1995'te %50, 1997'de %85 oranında azaltılmasını ve 2000 yılında tamamen kaldırılmasını kabul etmiştir. 30. Bu amaç dışında protokolde, **taraf olan** ülkelerin yararlanabilecekleri Uluslararası Emisyon Ticareti, Temiz Büyüme Mekanizması ve Ortak Yürütme gibi çeşitli mekanizmalar geliştirilmiştir.

SWP (İngiltere) konuya Dördüncü Enternasyonal'den ve PRC'den farklı yaklaşıyor. 28. bazı sınırlamalar vardır, özellikle denizler gibi ortak ortamların ulusal düzeyde korunması güçlükler doğurmaktadır. Uluslararası ölçüt saptamada benimsenebilecek en doğrudan yaklaşım, belli bir çevresel soruna **taraf olan** devletler arasında yapılan antlaşmalar yoluyla bir sonuca varmaktır. Antlaşmanın tarafları, antlaşmanın metnine veya eklerine belirli ekolojik ölçütleri dahil etmektedir. Antlaşmanın âkid taraflarca onaylanmasından sonra, antlaşma 29. Konuya **taraf olan** tüm devletler arasında, kaynaklardan faydalanma doğrultusunda bir çıkar çatışması meydana gelmektedir. 30. AİHM'nin RP kararı, bu davaya **taraf olan** kimilerinin kazanmasına, kimilerinin de kaybetmesine yol açtı. 31. maddeleri arasındaki temel haklar gibi bireysel haklar da içermezler, aksine her dava için geçerli olan ve bir davada **taraf olan** ya da davadan doğrudan etkilenen herkes için geçerli olması gereken usul esaslarını içerir.		31. Turizm pazarlamasında **taraf olan** kamu, özel ve yerel teşekküllerin özellikle pazarlama ve dağıtım açısından organize edilmesine ilişkin bir yaklaşım Tuncer tarafından ortaya konulmuştur. 32. Bilindiği gibi, Hudeybiye sulh anlaşmasına göre Müslümanlara veya müşriklere **taraf olan** diğer kabileler serbest bir şekilde dilediği grupta yer almıştır. 33. Küresel ısınmada özellikle gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin olumsuz etkilerinin sorumluluklarını yüklenmeleri hedefiyle, 1997 yılında Japonya'nın eski imparatorluk başkenti olan Kyoto'da, **taraf olan** ülkelerin sera gazı etkisini artırıcı gazların havaya karışmasını engelleyecek veya azaltacak önlemleri almasını kararlaştıran bir iklim sözleşmesi imzalanmıştır. 34. Ayrıca, ABD'de olduğu gibi, belirli bir alana yönelik; ama ulusal ekonomi açısından özel bir öneme sahip bilim ve teknoloji politikalarının hayata geçirilebilmesi için, yürütme erkinin temsilcileriyle, o konuda **taraf olan** çevrelerin temsilcilerini bir araya getiren, konu ya da alana özgü danışma ve eşgüdüm komitelerinin oluşturulabildiği de görülmektedir. 35. Bu çerçevede, anlaşmaya **taraf olan** rakip işletmelerin veya rakip işletmelerden birinin yıllık cirosu 100 milyon ECU'nün üzerinde olmamalıdır. 36. Ancak, AB ülkeleri arasında imzalanan kontratların niteliği ve kontrata **taraf olan** ülkeler arasında bir süre sonra gözlenen savunma sistem/aksamı ticareti, offsetlerde ağırlığın mukabil tedarik, teknoloji transferi ve doğrudan yatırım kalemlerinde olduğuna işaret etmektedir. 37. Şartın içeriğinde, **taraf olan** devletler yerel yönetimlerin idari, mali ve siyasal yapılarını geliştirici tedbirleri almakla yükümlü kılınmaktadır.

		38. taraf kuvvetlerin bu tür maksatlı tahripkârlara sessiz kalması büyük bir gafletti. Böylesi gafletlerin dava anlayışlarını zamanla dejenere ederek yok oluşa mahkum edeceği muhakkak idi. **Taraf olan** güçler buna ilk merhale sıcaklığının vermiş olduğu heyecan ile fark etmezlerse de zamanla tanık olmaları kaçınılmazdı. Devletlerin bu konuda gayri nizami harp yürüten kitle destekli 39. a) EHLUL-HADİS (Hadise dayalı fıkıh taraftarı): Bu görüşün **taraf olan** Hicazlı bilginler, karşılaştıkları sorunları çözmek için mecbur kalmadıkça kıyasa başvurmayarak, çözümü hadislerde ve sahabilerin görüşlerinde aramışlardır. 40. Bu yönüyle GB'ye **taraf olan** Türkiye'nin gerçekleştirdiği çalışmalar DTÖ üyesi olarak üstlendiği yükümlülükleriyle de büyük ölçüde uyuşmakta olup bunların çok daha kapsamlı ve kısa sürede yerine getirilmesini sağlamaktadır. 41. Bu ayrım, bir hukuki ilişkide (veya fiilde) **taraf olan** kişilerin bu hukuki ilişkisinin kurulması, yorum ve sonuçlarının tespitinde iradelerini serbestçe (belirleyen olarak) kullanıp kullanmadıklarına göre yapılır. 42. Faize **taraf olan** iki taraf anlaştığı müddetçe faiz tutarı sabit tutarda TL ya da reel bir ürün olarak ifade edilebilir. 43. Böylece, uluslararası bir düzenleme, bu düzenlemelere **taraf olan** bir ülkede faaliyet gösteren firmalar için de bağlayıcı nitelik kazanabilir. 44. Daha önce düzenlenen müzakerelerde asıl amaç, dünya ticaretinde uygulanmakta olan gümrük vergileri oranlarının azaltılması iken, 1986-1994 yılları arasındaki dönemi kapsayan "Uruguay Round" sonucunda gümrük tarifelerindeki indirimlerin yanı sıra, uluslararası ticaret

		sisteminin güçlendirilmesi, genişletilmesi, yaygınlaştırılması, tarım ve tekstil ticaretinin serbestleştirilmesi, anlaşmazlıkların halli prosedürünün güçlendirilmesi, hizmetler ticaretine yeni kuralların eklenmesi ve fikri mülkiyet haklarının korunmasına yönelik bir dizi kural ve anlaşma DTÖ'ye **taraf olan** ülkelerce kabul edilmiştir. 45. Bazı yörelerde bu bitkiye "günebakan" da derler, çünkü sabah güneşin doğduğu **taraf olan** doğuya kafasını çevirir akşama kadar güneşle beraber döner. 46. DTÖ, öncülü olan GATT'a kıyasla, ülke içi iktisat politikası kararlarına daha fazla müdahil olmakta, bölgesel ticaret anlaşmaları (Türkiye özelinde AB ile Gümrük Birliği), bunlara **taraf olan** ülkelerin manevra alanını daraltmaktadır, Uluslararası ticaret akımları giderek artan ölçülerde çok uluslu şirketler tarafından kontrol edilmektedir. 47. Birleşme ve ele geçirmede düzenleyici kurum ve otoriteler olarak; tüketiciyi koruma, tekeli önleme, adil ticaretin yürütülmesi, fiyat kısıtlanmasına karşı koruma gibi ülkeden ülkeye değişik isimler altında olabilen anti-trust düzenleyici kurumlar, birleşmenin uluslararası olması durumunda merkez bankaları ve halka açık şirket birleşmelerinde birleşmeye **taraf olan** şirketlerden birinin borsaya kote olması halinde borsa gibi düzenleyici kurumlar ortaya çıkabilmektedir. 48. Bu tür bir yardım dışında kalan yardımların tamamı, üçüncü bir **taraf olan** hizmet sağlayıcının hizmet bedeli karşılanarak, yani faydalanıcıya sübvansiyonlu hizmet sunulması yoluyla ayni olarak sağlanması gerekmektedir. 49. Mahkeme'nin yargı yetkisinin işlerlik kazanması için Sözleşme, bu belgeye **taraf olan** bir

		Devletin, Komisyon'un bireysel şikayet başvurularını kabul etme ve inceleme yetkisini (AİHS, md.25) uyarınca özel bir "tanıma beyanı" vererek tanıması usulünün benzeri, Mahkeme'nin de "zorunlu yargı yetkisini" tanıdığına ilişkin bir özel "tanıma beyanı"nı (AİHS, md.46) uyarınca yapmış olması gerekmektedir. 50. Mevcut süreci başlatan **taraf olan** Türkiye, Kıbrıs'ta adil ve kalıcı bir çözüme ulaşılması çabalarını içtenlikle desteklemeye devam etmektedir. 51. Uyulması zorunlu-bağlayıcı Ölçütler, kabulleri ve yürürlükleri için geçilmesi gereken sürecin sonunda, uluslararası kuruluşu doğuran antlaşmaya **taraf olan** devletler bakımından hukuki bağlayıcılık kazanır, ölçütleri saptama, görevi ve yetkisi, üye devletlerin doğrudan denetimi dışında kalan bir organa verildiğinden, ölçüt niteliğini kazanma süreci, uluslarüstü olarak adlandırılabilir, Avrupa Toplulukları, bu yaklaşıma örnek olarak verilebilir. 52. İkili düzen anlayışına göre, bir uluslararası antlaşmaya **taraf olan** devlet, onunla yalnızca uluslararası düzeyde bağlanır, iç hukukta da bağlanması için antlaşmanın iç hukuka sokulması gerekir. 53. Bu antlaşmaya **taraf olan** 183 devletten 178'i, nükleer silahlara ilişkin kapsamlı bir üretme, edinme, stoklama, deneme ve kullanma yasağına bağlıdır. 54. Bu oluşum Dünya Bankası ile yapılan anlaşmaya uyum sağlamamış ve anlaşmaya **taraf olan** Dünya Bankası, Hazine Müsteşarlığı, TÜBİTAK ve TTGV tarafından tanınmamıştır. 55. Bu anlaşmaya **taraf olan** diğer IPC üyeleri hiç vakit kaybetmemişler ve anlaşma şartlarına uymadıkları gerekçesiyle Exxon ve Mobil'i İngiliz mahkemelerinde dava etmişlerdir.

		56. Bu madde anlaşmaya **taraf olan** her devletin, bu sözleşmede tanınan haklara saygı gösterme ve bu hakları kendi ülkesinde bulunan ve kendi egemenliğine tabi olan kişilere herhangi bir ayrım yapmaksızın temin etme yükümlülüğünü öngörmektedir. 57. * Yukarıda belirtildiği gibi anlaşmaya **taraf olan** her şirketin piyasa payı, 1928 yılı seviyesinde sabit tutulacaktı. 58. Bağlı işletmeler terimi ile, (a) anlaşmaya **taraf olan** işletmelerden birinin, sermayesinin veya işletme sermayesinin yarısından fazlasına veya oy haklarının yarısından fazlasına veya denetim kurulunun, yönetim kurulunun veya temsil hakkını haiz diğer mercilerin üyelerinin yarısından fazlasını tespit etme yetkisine veya işletmenin ticari işlerini yürütme hakkına doğrudan veya dolaylı olarak sahip oldukları işletmeler; anlaşmaya taraf işletmelerde a maddesinde belirtilen hak ve yetkilere doğrudan veya dolaylı olarak sahip olan işletmeler; (c) b fıkrasında belirtilen işletmelerin a fıkrasında belirtilen hak ve yetkilere doğrudan veya dolaylı olarak sahip oldukları işletmeler kastedilmektedir. 59. Bu madde uyarınca, anlaşmaya **taraf olan** şirketler birbirleriyle bir değişim anlaşması yapabileceklerdi. 60. Bu istisna düzenlemeler sadece Birlik anlaşmasına **taraf olan** devletler bakımından değil, aynı zamanda üç Topluluk için de bağlayıcı sonuçlar doğurmaktadır. 61. Osmanlıca anatomi terimlerinde "üst taraf" olan belden yukarı bölgelere "etraf-ı ulvi", alt **taraf olan** belden aşağı bölgelere de "etraf-ı süfli" denirdi. 62. Lezbiyen ilişkide aktif **taraf olan** Sultan bir erkekle olan ilişkisinde neler hissediyordu?..

		63. Bir milletlerarası satım akdine **taraf olan** kişilerin, özellikle bu satım akdinin ticari nitelikte bir akit olması halinde makul kimseler olduklarının kabul edilmesi gerekir. 64. kalkınmayı ve doğal kaynaklardan herkesin adil biçimde yararlanmasını sağlayacak çevre yönetim sistemleri oluşturacağız. AK Parti iktidarı Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Mayıs 2004'te **taraf olan** ülkemiz 2007 yılı başında 1. Ulusal Bildirim Raporunu sunmuş enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji ile ilgili gerekli düzenlemeleri yapmış bulunmaktadır. Bu bağlamda, iklim değişikliği ve 65. Osmanlıca anatomi terimlerinde "üst **taraf" olan** belden yukarı bölgelere "etraf-ı ulvi", alt taraf olan belden aşağı bölgelere de "etraf-ı süfli" denirdi. 66. Bölgesel veya küresel düzeyde gerçekleştirilebilen serbest ticaret ile varılmak istenen nihai amaç, sözkonusu ticarete **taraf olanların** refah seviyelerinde bir artış meydana getirebilmektir. 67. sistemi ağır çalışmakta, sonuç alınması oldukça uzamaktadır. Yargı sistemi sözleşme hukukunun çalışmasını engelleyecek düzeyde bir hantallığa sahiptir. Bunun yanında yargının sözleşme hukukuna yaklaşımı, sözleşmeye **taraf olanların** suiistimallerine olanak tanımaktadır. Şöyle ki, yargı nezdinde borçlu (ya da yükümlü) sözleşmedeki zayıf taraf görülmekte, yargı zayıf tarafı kollayan yaklaşımı borçlunun sistemi kendi lehine kullanmasına